Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-104
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Als vervolgvraag op TR-60: Zijn er gebieden waar nu betaald parkeren is, waar mensen wel een abonnement hebben, maar door parkeerdruk hun auto niet kwijt kunnen in hun eigen zone?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Inleiding Deze vervolgvraag heeft, voor de juiste terminologie, betrekking op parkeervergunningen en parkeersectoren i.p.v. abonnementen en parkeerzones. Parkeervergunningen voor bewoners en bedrijven worden verleend om te kunnen parkeren in de omgeving van de woning of het bedrijf en een parkeervergunning is daartoe uitsluitend geldig in een afgebakende parkeersector (uitgezonderd stadsbrede parkeervergunningen voor specifieke doelgroepen). Het betaald parkeergebied in Rotterdam is momenteel verdeeld in 59 parkeersectoren. **Antwoord** Het antwoord op de vraag is: **Nee**, wellicht hele specifieke uitzonderingen daargelaten, zoals op dagen met grootschalige evenementen in specifieke gebieden, zoals bijvoorbeeld Zomercarnaval. Op dit soort dagen krijgen bewoners en bedrijven vaak de mogelijkheid om tijdelijk ook in aangrenzende parkeersectoren te parkeren. Er komen wel meldingen van hoge parkeerdruk binnen, echter gaan die meestal over het niet kunnen parkeren in de eigen straat. Die garantie wordt echter niet gegeven bij het verlenen van een parkeervergunning. **Toelichting parkeerregulering** De uitdaging van parkeerregulering is een goede verdeling van de schaarse openbare parkeerplaatsen over de verschillende doelgroepen: bewoners, bedrijven en bezoekers. Alle drie doelgroepen zijn van belang voor het goed functioneren van een buurt , wijk of bedrijventerrein. Om met grote zekerheid te kunnen garanderen dat bewoners en bedrijven hun voertuig binnen de eigen parkeersector kunnen parkeren zijn de volgende zaken van belang: • **Omvang van de parkeersector**. De sector moet niet te klein zijn, maar ook niet te groot. We geven nooit de garantie dat je voor je eigen deur kunt parkeren, ook niet altijd in je eigen straat, maar wel in de toegewezen parkeersector. Bij te grote sectoren wordt de parkeervergunning niet alleen gebruikt voor het parkeren bij de eigen woning of bedrijf maar ook om bijvoorbeeld boodschappen te doen, waardoor het met name in en rondom winkelstraten/-gebieden te druk kan worden; • **Vergunningenplafonds per parkeersector voor zowel bewonersvergunningen als voor bedrijfsvergunningen**. In een aantal sectoren is de vraag groter dan de beschikbare ruimte. Per sector wordt zowel voor bewoners als voor bedrijven een vergunningenplafond ingesteld om te hoge parkeerdruk te kunnen voorkomen. Bij het bereiken van het vergunningenplafond wordt een nieuwe aanvraag op de wachtlijst geplaatst. Aanvragen voor een eerste bewonersvergunning worden geplaatst boven een aanvraag voor een meerdere bewonersvergunning op hetzelfde adres; • **Voldoende 'sturende' parkeertarieven voor bezoekersparkeren**. Om bezoekers een prikkel te geven anders te komen dan met de auto (dus met het openbaar vervoer, op de

fiets of lopend indien mogelijk) zijn voldoende sturende parkeertarieven nodig. Je mag met de auto komen, maar daar hangt een prijskaartje aan. Een alternatief is het parkeren van de auto op een P+R-locatie aan de rand van de stad en vervolgens over te stappen op het OV. Voor bewonersbezoek geldt een speciale regeling voor 500 uur per jaar parkeren tegen een gereduceerd tarief (uiteraard als de bewoner dat zelf wil);

- **Parkeernormen bij nieuwe ontwikkelingen**. Door een parkeereis te stellen op eigen terrein bij nieuwe ontwikkelingen wordt voorkomen dat de parkeervraag vanuit de nieuwe ontwikkeling wordt afgewenteld op de openbare parkeercapaciteit en in betaald parkeergebied dus op de bereikbaarheid van de vergunninghouders van de betreffende parkeersector. Bij nieuwbouw wordt een parkeervergunning op straat uitgesloten. Er zijn enkele uitzonderingen zoals bij salderen, optoppen en flexwoningen. Bezoekers van bewoners zorgen wel voor een hogere parkeerdruk, met name via de 'goedkopere' bezoekersregeling.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Niet van toepassing					
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Niet van toepassing.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Niet van toepassing.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-105
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Wat is de status van de pilot stop & shop (mobiliteit)? Wordt deze structureel gemaakt?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Er is momenteel geen sprake van een pilot. Alle Stop & Shop-zones zijn structureel van aard. In het 'Tarievenoverzicht straatparkeren Rotterdam 2026' staan alle locaties die zijn aangewezen als Stop & Shop-zone. De Stop & Shop-regeling is een speciaal parkeertarief bedoeld voor kortparkeren in winkelstraten buiten de binnenstad. • **Tarief**: In een Stop & Shop-zone kost parkeren € 0,20 voor het eerste half uur. • **Vervolgtarief**: Na het eerste half uur treedt het reguliere uurtarief van de betreffende zone in werking (bijv. € 3,20 per uur in de centrumring of € 2,24 per uur in overige gebieden). • **Frequentiebeperking**: Met hetzelfde kenteken kan binnen een specifieke parkeerzone pas na twee uur opnieuw gebruik worden gemaakt van het gereduceerde Stop & Shop-tarief. Er zijn in totaal 71 locaties (straten of specifieke wegvakken) die als Stop & Shop-zone zijn aangemerkt. Deze zijn als volgt verdeeld over de stad: • **Noord:** 16 locaties (waaronder de Zwart Janstraat, Zwaanshals en delen van de Bergweg en de Statenweg). • **Delfshaven:** 15 locaties (waaronder de Schiedamseweg, Vierambachtsstraat en delen van de Nieuwe Binnenweg en 1e Middellandstraat). • **Feijenoord:** 12 locaties (waaronder de Beijerlandselaan, Pretorialaan en Vuurplaat). • **Charlois:** 9 locaties (waaronder delen van de Wolphaertsbocht, Pleinweg en Slinge). • **IJsselmonde:** 8 locaties (waaronder het Prinsenplein en de Spinozaweg). • **Hillegersberg-Schiebroek:** 6 locaties (waaronder de Kleiweg, Freericksplaats en Bergse Dorpsstraat). • **Kralingen-Crooswijk:** 5 locaties (waaronder de Vlietlaan, Oudedijk en Goudse Rijweg). Naast de Stop & Shop-regeling kent Rotterdam nog andere maatwerkproducten die ook structureel van aard zijn en onderdeel van de begroting. Het gaat o.a. om: • **Stop & Sport:** De eerste drie uur parkeren met 50% korting op locaties bij specifieke sportvoorzieningen. • **Bedrijfsurenvergunning:** Specifiek voor zorg-, onderwijs-, sport- en welzijnsinstellingen, goedkoper parkeren voor medewerkers of vrijwilligers. Per vergunning maximaal 132 uur per maand. • **Onderwijs & Kinderopvang:** Vergunningen voor personeel op basis van maximaal 75% van het totaal aantal medewerkers. • **Zorgverleners:** Stadsbrede vergunningen voor ambulante zorg (zoals huisartsen en verloskundigen) om spoedeisende hulp te faciliteren.

- **Maatschappelijke instellingen:** Extra vergunningen voor vrijwilligers en leden van sportclubs, welzijnsorganisaties en levensbeschouwelijke instellingen, waarbij het aantal vergunningen gekoppeld is aan het aantal leden of vrijwilligers.
- **Gehandicapten:** Een stadsbrede vergunning voor houders van een gehandicaptenparkeerkaart (GPK) die in Rotterdam wonen.
- **Hulpdiensten & Politie:** Stadsbrede vergunningen voor niet-herkenbare politievoertuigen en specifieke regelingen voor dierenambulances en de voedselbank.
- **Wijkgebonden maatwerk (3e auto):** Een tijdelijke regeling van maximaal twee jaar na invoering van betaald parkeren voor een derde bewonersvergunning in de wijken Pendrecht, Wielewaal, Zuidwijk, Zuiderpark, Lombardijen en IJsselmonde.
- **Volkstuinen**: Vergunningen voor eigenaars/gebruikers gekoppeld aan parkeernormen.
- **Recreatiewoningen**: Maximaal één bewonersvergunning per recreatiewoning.
- **Binnenvaartschippers**: Bewonersvergunning via het Steunpunt Binnenvaart.
- **Bijzondere bedrijfscategorieën**: Bedrijfsparkeervergunningen voor specifieke situaties, waaronder autoherstelbedrijven (voor werkvoorraad), maneges (voor pensionstallingen), jachthavens (voor ligplaatseigenaren) en standplaatshouders (voor de duur van de standplaatsvergunning).

1 maatwerkproduct (**Mantelzorgvergunning**) wordt vanuit MO gefinancierd. Het gaat om een parkeertegoed van maximaal 750 uur per jaar voor hulpbehoevende bewoners ten behoeve van hun mantelzorgers. MO biedt de regeling gratis aan en de bijbehorende kosten worden aan MO doorbelast vanuit de parkeerexploitatie. Vanwege de groei van het betaald parkeergebied nemen de kosten van deze regeling toe. MO heeft hiervoor een knelpunt ingediend.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-106
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Bij de presentatie mobiliteit werd gesproken over mogelijkheden om stappen te zetten in fietsveiligheid en vriendelijkheid via werk met werk maken vanuit de nota kapitaalgoederen. 1) Hoe verhoudt dit zich tot het jaarlijks investeringsvoorstel in de RIM? 2) Er werd gesproken over een kleine plus die nodig zou zijn om dit te doen, waar hebben we het over? 3) En gaat dit dan om jaarlijkse reservering in de RIM of iets anders?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Tijdens de presentatie over mobiliteit werd gesproken over mogelijkheden om stappen te zetten in fietsveiligheid en vriendelijkheid via werk met werk maken vanuit de nota kapitaalgoederen. Stadsbeheer is verantwoordelijk voor het beheer & onderhoud van de openbare ruimte. Bij einde levensduur moeten wegen, bruggen, riolen, etc. worden vervangen. De budgetten hiervoor zijn gebaseerd op 1-op-1 vervangen met zeer beperkte ruimte voor kleine functionele wijzigingen. Denk aan het extra plaatsen van een bankje of het opheffen van een parkeerplek. Dit budget is niet toereikend (en ook niet bedoeld) voor grotere wijzigingen zoals het verbreden van fietspaden, het vervangen van klinkers door asfalt, het veiliger maken van fietsoversteken of het verbreden van fietssuggestiestroken. Tot nu toe kunnen we dit soort koppelkansen alleen benutten middels incidenteel toegekende investeringsbudgetten. Vaak wordt dit soort incidentele budgetten ad hoc en pas laat in het proces beschikbaar gesteld. Dit leidt tot vertraging van plannen (omdat gewacht wordt op duidelijkheid over budgetten en mee te nemen werkzaamheden) en een inefficiënte werkwijze (bijvoorbeeld ontwerpen die moeten worden aangepast). Het aan de voorkant meerjarig beschikbaar stellen van investeringsmiddelen voor fietsverbeteringen gekoppeld aan vervangingsopgaven zorgt ervoor dat je op meer plekken dit soort kansen kan benutten en meenemen in de planning. Hierdoor wordt vertraging voorkomen en ontstaat een efficiëntere werkwijze. Met name in de jaren 2028 en 2029 staat een aantal vervangingsinvesteringen (riool) op de planning waar mogelijkheden bestaan om de fietsveiligheid en -vriendelijkheid te verbeteren. Enkele voorbeelden zijn de Gruttostraat (2028, fietsstraat), Boezemweg (2029 verbreden fietssuggestiestrook), Groene Hilledijk (2029 fietssuggestiestroken), Zwaanshals (2029 fietssuggestiestroken in rood asfalt). Voor veel van dit soort fietsverbeteringen is subsidie mogelijk vanuit de MRDH. Als hiervoor wordt gekozen, wordt geadviseerd om dit in eerste instantie te organiseren via een meerjarig investeringsreservering binnen de RIM (meer precies: de reguliere investeringsruimte voor nieuwe investeringen/cilinder 1). Dit kan door deze afspraak expliciet vast te leggen in het coalitieakkoord. Het is nu niet exact te berekenen welk bedrag nodig is om al deze verbeteringen te realiseren. Onder het kopje financieel is een inschatting gemaakt van de benodigde investeringsmiddelen op basis van de lijst met vervangingsinvesteringen 2027-2030 van Stadsbeheer. Op basis van het

jaarlijkse investeringsvoorstel kan in een nader uit te werken programma worden bepaald op welke locaties deze koppelkansen met dit investeringsbudget worden benut en kan vervolgens worden besloten tot dekking ervan. Dit gaat ten koste van de investeringsruimte in de RIM en de mogelijkheden om andere projecten te realiseren.

Achtergrondinformatie
De ambtelijke organisatie werkt momenteel aan een actualisatie van de nota Kapitaalgoederen. De nota kapitaalgoederen is het beleidsdocument voor het beheer & onderhoud van de openbare ruimte. Hierin wordt ook de vervangingsbehoefte voor de komende 4 jaar bepaald die gekoppeld is aan de investeringsruimte voor vervangingen (cilinder 5) van de RIM. Het werk-met werk maken in de buitenruimte – en dit ook structureel inregelen en dekken – leent zich niet alleen voor fietsverbeteringen, maar ook voor andere beleidsambities in de buitenruimte zoals op het gebied van mobiliteit, groen en klimaatadaptatie. Deze werkwijze voor fietsverbeteringen zou daarmee als pilot kunnen worden gebruikt. Echter vraagt dit om een nadere uitwerking via een nog te ontwikkelen systematiek, ook in relatie tot het investeringsbeleid.

Financieel:

Investeringsmiddelen

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Investeringsruimte voor meekoppelen fietsverbeteringen met vervangingsinvesteringen riool (Hierin zitten niet de investeringen zoals benoemd in beantwoording vraag TR-58); in mln euro's	0,5	1,00	2,00	2,00	2,00
Apparraatkosten FTE (Programmalasten voor maken, coördineren en afstemmen van fietsverbeteringen + voortgang rapporteren aan gemeenteraad en aanvragen en verantwoorden subsidies	0,12	0,23	0,23	0,23	0,23

Deze investeringsmiddelen zullen moeten worden gedekt uit de vrije ruimte binnen de Uitvoeringsagenda omgevingsvisie.

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

- Voor fietsverbeteringen heeft de MRDH een BDU-subsidieregeling. Dit biedt kans op 25 à 30% BDU-subsidie (MRDH) boven op de eigen investeringsbijdrage van de gemeente. Deze subsidie zal niet zorgen dat de bijdrage van de gemeente Rotterdam lager wordt.

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030

Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	0,75 FTE	1,5 FTE	1,5 FTE	1,5 FTE	1,5 FTE
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	Structureel				
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Wij willen fietsen veiliger, comfortabeler en aantrekkelijker maken door slim gebruik te maken van geplande vervangingsinvesteringen in de stad. Door structureel werk met werk te maken bij riool- en wegenprojecten kunnen we op natuurlijke momenten extra kwaliteit toevoegen, zoals bredere fietspaden, veiligere oversteken en fietsstraten.

Daarom kiezen we voor het meerjarig beschikbaar stellen van investeringsmiddelen voor fietsverbeteringen. Dit maakt een efficiëntere werkwijze mogelijk, voorkomt gemiste kansen en biedt ruimte om gebruik te maken van externe subsidies. Zo benutten we investeringen optimaal en versterken we de fiets als volwaardig en veilig vervoersmiddel in de stad.

Mede op basis van de hiervoor genoemde werkwijze, starten we een verkenning naar de mogelijkheden om andere beleidsambities ten aanzien van buitenruimte (zoals vergroening, klimaatadaptatie en mobiliteit) structureel te koppelen aan de vervangingsinvesteringen in de buitenruimte.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-107
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Hoeveel levert het op om volledig te stoppen met de bijzondere parkeerregeling op feestdagen? En andersom, wat betekent het om alle feestdagen te betrekken? (daarbij lerend van pilot die vorige voorjaarsnota is ingevoerd)

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Inleiding De feestdagenregeling met betrekking tot parkeren bestaat in 2026 uit 18 feestdagen, waarbij op 4 dagen het parkeren volledig gratis is en op 14 dagen parkeren geldt als op zondag, dus gratis parkeren tussen 9.00 en 12.00 uur in de ochtend. De 4 gratis feestdagen zijn structureel, in die zin dat er in de meerjarenbegroting rekening gehouden wordt met de bijbehorende inkomstenderving. Van de 14 dagen met een zondagregeling zijn er 6 dagen structureel 'begroot' en 8 dagen in 2026 vastgesteld als pilot inclusief inkomstenderving in uitsluitend 2026. De 4 gratis feestdagen zijn Nieuwjaarsdag, Eerste Paasdag, Eerste Pinksterdag en Eerste Kerstdag. De reden dat deze feestdagen gratis zijn is dat er op deze dagen in oorsprong relatief weinig verkeersbewegingen zijn, mede in verhouding tot de overige feestdagen waar vaker sprake is van 'er op uitgaan'. De 6 structurele feestdagen met een zondagsregeling zijn: Tweede Paasdag, Koningsdag, Bevrijdingsdag, Hemelvaartsdag, Tweede Pinksterdag en Tweede Kerstdag. De 8 'pilotfeestdagen' in 2026 zijn: Chinees Nieuwjaar, Holi Phagwa, Ramadanfeest, Wederopbouwdag Rotterdam, Offerfeest, Zomercarnaval, Wereldhavendagen (zaterdag) en Joods Nieuwjaar. **Financiële impact** Een feestdag heeft impact op de omzet uit kortparkeren op straat, de bezoekersregeling voor bewoners en de naheffingen parkeerbelasting. Een feestdag heeft geen impact op de omzet uit parkeervergunningen; vergunningen worden immers per maand gefactureerd. Een gratis feestdag levert (bij de huidige omvang van betaald parkeren, de huidige betaaltijden en de huidige parkeertarieven) een inkomstenderving op van globaal € 500.000,- per dag. Een feestdag met een zondagsregeling levert een inkomstenderving op van globaal € 100.000,- per dag. **Het volledig afschaffen van de feestdagenregeling m.b.t. parkeren** genereert naar verwachting vanaf 2027 een structurele extra omzet van € 2.600.000,- (4x €500k + 6x €100k). Dit is dus bij de huidige omvang van betaald parkeren, de huidige betaaltijden en de huidige parkeertarieven. Er is geen formatie-uitbreiding nodig, omdat de medewerkers fiscale parkeercontrole in roosterdienst werken. Wel stijgt de TOD (Toelage Onregelmatige Dienst) als gevolg van het werken op betreffende feestdagen met ca. € 70,- per maand per medewerker. Bij de huidige 120 medewerkers betekent dit een lastenstijging van circa €100.000,- per jaar. Effectief levert de maatregel dus naar verwachting jaarlijks € 2.500.000,- op.

Het structureel maken van de 'pilotfeestdagen' uit 2026 levert naar verwachting vanaf 2027 een structurele inkomstenderving op van € 800.000,- (8x €100k). Ook hier weer bij de huidige omvang van betaald parkeren, de huidige betaaltijden en de huidige parkeertarieven. Bij het structureel maken van de pilot zijn er geen consequenties voor de personele kosten, omdat dit in de huidige diensten/roosters al is verwerkt.

Beide maatregelen zijn relatief eenvoudig door te voeren met relatief beperkte eenmalige kosten (met name communicatie).
De feestdagenregeling m.b.t. parkeren wordt juridisch vastgesteld via vaststelling van het Tarievenoverzicht straatparkeren Rotterdam door het college van Burgemeester en Wethouders.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Afschaffen feestdagenregeling m.b.t. parkeren		2.500	2.500	2.500	2.500
Structureel maken 'pilotfeestdagen' 2026		-800	-800	-800	-800

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Geen

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

De feestdagenregeling m.b.t. parkeren wordt afgeschaft.
Of ...
De feestdagenregeling m.b.t. parkeren wordt structureel uitgebreid met de 'pilotfeestdagen' uit 2026.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-110
Cluster/afdeling: SB, Schone & Circulaire Stad

Vraag/verzoek:
Werk een scenario uit waarbij we 1) de afvalstoffenheffing verhogen om de knelpunten 'CO2 heffing afvalverbranding', 'lachgascilinders' en 'verhogen afvalstoffenbelasting' te bekostigen, en 2) de dekkingsgraad verhogen naar 98% (rekening houdend met kwijtschelding). Wat betekent dit voor 1 persoons-. 2 persoons-, en meer persoons huishoudens? En wat levert dit financieel per jaar op tot en met 2030?

Antwoord/reactie:

Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

1. Knelpunten CO2-heffing afvalverbranding, verhogen afvalstoffenbelasting, lachgascilinders

In tabel 1 vindt u het overzicht van de verschillende componenten uit het gevraagde scenario. Voor het jaar 2026 zijn de tarieven vastgelegd, deze toegenomen kosten kunnen niet meer gedekt worden uit de afvalstoffenheffing.

Jaar	CO_2-heffing afvalverbranding	Afvalstoffenbelasting	Verwerking Lachgascilinders
2026	€ 1,25 mln	*blijft gelijk*	€ 0,65 mln
2027	€ 3,75 mln	*blijft gelijk*	€ 1,75 mln
2028	€ 7,7 mln	€ 9,217 mln	€ 1,75 mln
2029	€ 12,0 mln	€ 9,217 mln	€ 1,75 mln
2030	€ 17,0 mln	€ 9,217 mln	€ 1,75 mln

Tabel 1: Overzicht van kostenposten

Effect van bovenstaande verhogingen op de huishoudens

Tarieven na effecten Dekking 94%	2026 (vastgesteld)	2027	2028	2029	2030
1 pers	€ 381,90	€ 396,71	€ 432,18	€ 444,78	€ 471,63
2 pers	€ 457,50	€ 475,24	€ 517,73	€ 532,83	€ 564,99
Meerpers	€ 495,30	€ 514,50	€ 560,51	€ 576,85	€ 611,67

Tarieven na effecten Dekking 98%	2026 (vastgesteld)	2027	2028	2029	2030
1 pers	€ 381,90	€ 414,98	€ 450,45	€ 463,05	€ 489,90
2 pers	€ 457,50	€ 497,13	€ 539,62	€ 554,72	€ 586,88
Meerpers	€ 495,30	€ 538,20	€ 584,20	€ 600,55	€ 635,37

Stijging ASH in % t.o.v. 2026 Dekking 94%	2027	2028	2029	2030
Procentuele stijging na effecten	3,9%	13,2%	16,5%	23,5 %

Stijging ASH in % t.o.v. 2026	2027	2028	2029	2030
Procentuele stijging na effecten	8,7%	17,9%	21,3%	28,3%

Opmerkingen en adviezen

- U bent er mee bekend dat de doorgerekende knelpunten onvermijdelijk zijn. Het **niet** doorberekenen van deze kosten in de afvalstoffenheffing, zorgt ervoor dat de dekking vanuit de algemene middelen zal moeten komen. De afvalstoffenheffing (grondslag art. 15.33 Wet milieubeheer) is een gesloten systeem: strikt kostendekkend, overschotten zijn uitgesloten en tekorten komen ten laste van de algemene middelen.
- Sinds het afronden van het financieel basispad en nu is er nieuwe informatie over de afvalstoffenbelasting. Zie de bijlage voor actuelere bedragen.
- De voorbije twee jaar is in de verschillende P&C-producten onder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing melding gemaakt van het kwantificeerbaar risico aangaande de gemeentelijke aansprakelijkheid op de extra kosten die afvalverwerkers ondervinden als gevolg van lachgascilinders. [redacted] Zie voor meer informatie de bijlage. [redacted]
- Opgemerkt wordt dat als het tarief voor de afvalstoffenheffing stijgt, het kwijtscheldingsbudget mee moet stijgen met de tarieven. Dat is nog niet meegenomen in het financiële beeld.
- Opgemerkt wordt dat bedrijven die gebruik maken van de gemeentelijke inzameldienst, hiervoor een aanslag bedrijfsreinigingsrecht (BRR) opgelegd krijgen. Het afval van deze bedrijven maakt circa 6% uit van de totale hoeveelheid ingezameld huishoudelijk afval. Een evenredig deel van de kostenstijging als gevolg van de verhoging afvalstoffenbelasting en de stijging CO_2-heffing wordt via de aanslag BRR doorberekend aan deze bedrijven. De kosten voor de verwerking van lachgascilinders worden daarbij niet aan bedrijven toegerekend.
- De berekende ASH-tarieven in deze notitie zijn nog exclusief reguliere indexering. Het is binnen de gemeente Rotterdam gebruikelijk om deze heffing jaarlijks met de CPI (consumentenprijsindex) te indexeren. Dit beïnvloedt daarom nog de genoemde tarieven.

2. **Kostendekkendheid verhogen naar 98%**

Bij een verhoging van de kostendekkendheid van 94% naar 98% is vanaf 2027 structureel € 6,5 miljoen minder nodig om de kosten voor de afvalstoffenheffing te dekken. Het feit dat dit bedrag niet verandert, heeft er mee te maken dat de geraamde berekening van de kostendekkendheid van de ASH voor de jaren 2027 tot en met 2030 gelijk is aan die van 2026.

Omdat verder rekening gehouden moet worden met een toename van de kwijtscheldingslasten als gevolg van de hogere afvalstoffenheffing, daalt het nettobedrag dat terug kan vloeien naar de algemene middelen. Zie hiervoor tabel 3

Jaar	Lasten Kwijtschelding	Begroting kwijtschelding ASIS (ex. perceptiekosten)	Tekort op begroting ASIS	Netto opbrengst bij 98% KDH
2027	€ 12.920.194	€ 10.133.596,00	€ -2.786.598	€ 3.713.402
2028	€ 14.024.576	€ 10.483.596,00	€ -3.540.980	€ 2.959.020
2029	€ 14.417.013	€ 11.183.596,00	€ -3.233.417	€ 3.266.583
2030	€ 15.252.809	€ 11.183.596,00	€ -4.069.213	€ 2.430.787

Opmerkingen en adviezen

- De doelgroep die wettelijk in aanmerking komt voor kwijtschelding is de inkomensgroep tot 100% van het Wettelijk Sociaal Minimum (WSM). De kwijtscheldingsnorm is vastgesteld op 76,5% van het totaalbedrag (afspraak coalitieakkoord 2022-2026, is een politieke keuze). Het aantal huishoudens met recht op kwijtschelding kan elk jaar anders zijn, omdat de doelgroep (tot 100% WSM) jaarlijks verandert. Er is nu gerekend met het aantal huishoudens dat in 2026 in aanmerking komt, namelijk 37.000.
- Bij het doorvoeren van het scenario zoals hierboven beschreven loopt het tekort op de begroting van het budget voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing (binnen het begrotingsprogramma ASIS) van € 3,0 miljoen (2027) naar € 3,7 miljoen (2030).
- Voor de inkomensgroep die net boven de wettelijke 100% WSM-grens valt, komt een lastenverzwaring extra hard aan. Dat is in dit geval de inkomensgroep 100-130% van het WSM. Zie ook de bijlage.

3. Overige aan de ASH toerekenbare kosten

Deze vraag vanuit de onderhandeltafel suggereert dat u inzicht wil in de oplopende kosten van de afvalstoffenheffing én toe zou willen werken naar een hogere dekkingsgraad. In dat kader attenderen we u erop dat er naast de bij u bekende knelpunten nog andere aan de ASH toe te rekenen kosten bestaan die tot en met 2026 door middel van tijdelijke middelen (i.e. het duurzaamheidstransitiebudget) gedekt worden. Het gaat om een bedrag van € 2,25 miljoen per jaar voor: de inzet op afvalpreventie bij particulieren door het delen en hergebruik van spullen te stimuleren en de inzet op optimalisatie van afvalscheiding en recycling via De HER.

Dit zijn de meest effectieve manieren om de kosten van afvalverwerking te beheersen en daarmee de gemeentebegroting te ontlasten. Hierdoor kunnen we ook de stijging van lasten voor de Rotterdammers in de toekomst beperken. Dit draagt ook expliciet bij aan het doel van de stijgende afvalstoffenbelasting en CO2-heffing, bedoeld als prikkel om verbranding van afval en de daarmee samenhangende CO2 uitstoot te verminderen. Andere delen van de inzet op de grondstoffentransitie kunnen niet worden toegerekend aan de ASH zoals inzet gericht op ondernemers/bedrijven, bouw, inzet in de eigen (gemeentelijke) organisatie en innovatie. Voor deze onderdelen blijft een financieringsknelpunt bestaan.

Tot slot

De gemeentelijke belastingverordeningen worden jaarlijks door de gemeenteraad vastgesteld, omdat de daarin opgenomen tarieven aansluiten op de jaarlijkse begroting en kostentoerekening. Wijzigingen in kosten, zoals stijgende verwerkings- en heffingslasten, worden via de tarieven verwerkt. Het is gebruikelijk dat de verordeningen per 1 januari in werking treden. Daartoe worden de verordeningen voor het jaar 2027, in september 2026 aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden.

Financieel:					
Begrotingseffect (in € mln)					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Kosten CO2-heffing niet verhalen	- € 1,25	- € 3,75	- € 7,7	- € 12,0	- € 17,0
Kosten afvalstoffenbelasting niet verhalen	0	0	- € 9,217	- € 9,217	- € 9,217
Kosten lachgascilinders niet verhalen	-€ 0,65	-€ 1,75	-€ 1,75	-€ 1,75	-€ 1,75
Kostendekkendheid verhogen naar 98%	nvt	€ 3,7	€ 3,0	€ 3,3	€ 2,4
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We rekenen de verhoging van de afvalstoffenbelasting, de stijging van de CO_2-heffing en de kosten voor de verwerking van lachgas toe aan de afvalstoffenheffing. Ook werken we toe naar een dekkingsgraad van 98%, wat passend is omdat de afvalstoffenheffing bedoeld is voor het dekken van de kosten die worden gemaakt voor het inzamelen en verwerken van afval. Samen maakt dit dat de afvalstoffenheffing voor huishoudens tot en met 2030 met ruim 28% stijgt.

Bijlage bij TR-110 Afvalstoffenheffing

Deze informatie kan gelezen worden als aanvulling op de beantwoording van vraag TR-110 Afvalstoffenheffing. De vraag ziet op drie posten waarvan duidelijk is dat de kosten de komende jaren toenemen. Er is in de hoofdbeantwoording gerekend met de gegevens uit het Financieel basispad. Door nieuwe ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht geven we graag mee wat al deze effecten op dit moment betekenen voor de Rotterdamse huishoudens.

1. Extra informatie afvalstoffenbelasting

De verhoging van de afvalstoffenbelasting heeft de meeste impact op de verbranding van het huishoudelijk restafval, grof huishoudelijk afval en veegvuil (van de prullenbakken uit de stad). Dit samen is ongeveer 209.000 ton afval per jaar. Ook de monostromen (zoals papier, glas, metaal en GFE+T) kennen een klein deel verbranding (5-10 procent, wegens vervuiling), waar de afvalstoffenbelasting naar alle waarschijnlijkheid ook op geheven gaat worden.

De afvalstoffenbelasting wordt met ingang van 2028 aanzienlijk verhoogd: van €39,70 per ton in 2025 naar €90,21 per ton in 2028. De tarieven voor 2029 en 2030 zijn respectievelijk €92,61 en €120,71 per ton.

De schatting van de totale kosten van de afvalstoffenbelasting komen in 2028 uit op een bedrag van €9,6 miljoen, in 2029 €10 miljoen en in 2030 €15,5 miljoen.

Effect op de doelgroep 100% WSM tot 130% WSM

De lastenverzwaring voor de inkomensgroep vanaf 100% tot 130% van het wettelijk sociaal minimum komt harder aan. Deze inkomensgroep komt niet in aanmerking voor de kwijtschelding, maar heeft wel te maken met hoge vaste lasten mede door de inflatie (bijvoorbeeld voor energie, huur en zorg) en heeft ook geen financiële reserves om de verhogingen te dekken. Een hogere afvalstoffenheffing leidt direct tot een lager besteedbaar inkomen. Het risico op schulden of betalingsachterstanden is groter bij deze inkomensgroep.

2. Lachgascilinders

De financiële gevolgen van het illegale recreatieve gebruik van lachgas bestaan uit twee componenten: enerzijds de kosten voor het opruimen en verwerken van achtergelaten lachgascilinders in de buitenruimte en anderzijds de kosten voor de verwerking van cilinders die via het huishoudelijk restafval worden ingezameld en bij de afvalverwerker terechtkomen.

<u>Lachgascilinders buitenruimte</u>

Voor de cilinders die na gebruik in de buitenruimte worden aangetroffen, is een afzonderlijk contract gesloten met een gespecialiseerde verwerker. Maandelijks worden circa 3.200 lachgascilinders ingezameld door de gemeente zelf (reiniging) en vervolgens verwerkt door de gecontracteerde verwerker. Deze kosten worden momenteel niet toegerekend aan de afvalstoffenheffing.

Voor de periode 2024-2026 is er jaarlijks € 1,1 miljoen ter beschikking gesteld voor deze werkzaamheden. Uit de realisatiecijfers van 2025 blijkt dit niet meer voldoende te zijn en dient derhalve het budget opgehoogd te worden tot € 1,75 miljoen.

<u>Lachgascilinders via reguliere inzameling restafval</u>

Ten aanzien van lachgascilinders die via de reguliere inzameling van het huishoudelijk restafval bij de afvalverwerker terechtkomen, bestaat op dit moment geen duidelijkheid over de operationele kosten, omdat daarover wordt onderhandeld met de afvalverwerker. Om desondanks toch tot een berekening te komen is gerekend met een bedrag waarvan we op dit moment inschatten dat het marktconform is. Deze berekening is gedaan vanaf het jaar 2027.

In verband met lopende onderhandelingen met de afvalverwerker wordt deze financiële informatie als vertrouwelijk aangemerkt en is deze vooralsnog uitgezonderd van openbaarmaking op grond van de Wet open overheid.

3. **Alle effecten doorberekend voor de huishoudens**

Als alle informatie uit deze bijlage wordt toegevoegd aan de informatie uit de hoofdbeantwoording (en het financieel basispad dus wordt geactuliseerd) dan is dit het effect voor de Rotterdamse huishoudens.

Tabel met ASH tarief en stijging in procenten met alle lasten doorberekend

Tarieven ASH	2026 (Basistarief)	2027	2028	2029	2030
1 pers	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
2 pers	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Meerpersoons	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Tabel 1. ASH-tarief 2026-2030 met alle effecten

Stijging ASH in %	2026 (Basistarief)	2027	2028	2029	2030
Procentuele stijging na effecten	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Tabel 2. Percentuele stijging ASH 2026-2030 met alle effecten

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-111
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Werk een scenario uit waarbij het knelpunt bestaand beleid 'Gratis OV AOW en kinderen' wordt gehonoreerd, maar waar we tegelijkertijd kiezen om alleen gratis OV voor AOW'ers tot 110% WSM aan te bieden (zie vraag TR-51). Klopt het dat we hiermee een bezuiniging van € 5,1 mln per 2027 kunnen inboeken?

Antwoord/reactie:
In de eerdere beantwoording op de vraag betreffende bijsturingsmogelijkheden voor doelgroepen voor gratis OV (SO28 SO44 TR-51) hebben we aangegeven dat de reiskosten voor de doelgroep 110% WSM AOW-gerechtigden worden ingeschat op 3,5 mln. (uitgaande van een nieuw landelijk tarievenkader per 2027) en dat daarmee een bezuiniging op de reiskosten gerealiseerd zou kunnen worden van 5,1 mln. We hebben echter ook aangegeven dat bij een dergelijke regeling voor minima extra uitvoeringskosten ontstaan ten opzichte van een regeling gebaseerd op leeftijd, vanwege de (herhaaldelijke) inkomenstoets. Onderstaand gaan we verder in op de opties wat betreft het uitvoeren van een dergelijk regeling en de te verwachten kosten. **Juridische uitvoerbaarheid** De raad heeft al een specifieke regeling vastgesteld voor AOW-gerechtigden ter bevordering van noodzakelijke maatschappelijke participatie via de Verordening AOW- en Jeugdtegoed Rotterdam 2026 | Lokale wet- en regelgeving. Op soortgelijke wijze zou ook gratis OV voor de minima AOW-gerechtigden (110%), kunnen worden geregeld. Aandachtspunt bij bovengenoemde verordening is wel dat deze ieder jaar dient te worden vastgesteld, om te voorkomen dat de Belastingdienst dit niet als structureel inkomen beschouwt. Voor een OV-regeling moet nog nader bekeken worden hoe dat geregeld moet worden (via een separate verordening voor een of meerdere jaren). Verder geldt in algemeenheid dat gelet moet worden op het gelijkheidsbeginsel en niet ten onrechte een groep wordt uitgesloten die in een vergelijkbare positie verkeert, zoals in het verleden gebeurd is bij het categoraal uitsluiten van studenten van het aanvragen van de energietoeslag in 2022. **Twee opties voor een regeling 'Gratis OV voor 110% WSM AOW-gerechtigden** We zien twee opties voor het uitvoeren van een regeling 'Gratis OV voor 110% WSM AOW-gerechtigden: 1) Als losstaande regeling 2) Gebruikmaken inkomenstoets AOW-tegoed 1) Als losstaande regeling In dit geval worden alle aanvragen getoetst op inkomen (110% WSM). We schatten voor deze optie de structurele uitvoeringskosten in op €3.300.000,- per jaar vanaf 1 mei 2027, de reiskosten op € 3.500.000,- per jaar en de incidentele kosten voor het opstarten op € 1.000.000,- per jaar in 2026

en 2027. We verwachten dat de regeling 'Gratis OV voor 110% WSM AOW-gerechtigden' per 1 mei 2027 uitgevoerd kan worden. We gaan ervan uit dat de huidige regeling 'Gratis OV voor AOW-gerechtigden' tot dat moment nog blijft bestaan. We gaan er daarmee vanuit dat we een derde van de jaarlijkse kosten voor die regeling aan de RET moeten vergoeden en dat deze einddatum uitvoerbaar is voor de RET. In het geval dat er een nieuwe landelijk tarievenkader wordt ingevoerd en daarbij de landelijke AOW-korting komt te vervallen, verwachten we dat de kosten van de huidige regeling gratis OV voor AOW-gerechtigden tot en met april (de tijd die nodig is om de nieuwe regeling in te voeren) oplopen tot €4,5 mln.

2) Gebruikmaken inkomenstoets AOW-tegoed

14.600 huishoudens hebben AOW-tegoed via de Rotterdampas. Deze groep zou ook automatisch recht hebben op gratis OV.

Dit AOW-tegoed wordt in principe jaarlijks automatisch verlengd omdat er meestal niets verandert in de inkomenssituatie van de Rotterdammer met AOW.

Naast de Rotterdammers die via het AOW-tegoed al bekend zijn bij de Rotterdampas, zijn er nog ca. 3.000 huishoudens in de AOW-gerechtigde leeftijd met een inkomen tot 110%. Hiervoor geldt dat de Rotterdampas ook de toetsing kan doen van het inkomen. Hier zijn dan extra uitvoeringskosten aan verbonden (zie verder).

Wanneer blijkt dat iemand recht heeft op de gratis OV regeling kan die informatie vanuit de Rotterdampas doorgegeven worden aan de RET, zodat de mensen die daar recht op hebben gratis kunnen reizen op een OV-kaart of andere drager (niet zijnde de Rotterdampas, want dat is geen drager van reisproducten.

Om aan te kunnen sluiten bij de inkomenstoets van het AOW-tegoed geldt het volgende:

- De Rotterdammer kan jaarlijks van 1 maart tot en met 30 november een aanvraag doen voor het AOW-tegoed (peildatum voor AOW-gerechtigde leeftijd is 1 maart). De aanvragen worden in januari en februari getoetst en het AOW-tegoed is beschikbaar van maart tot en met februari in het volgende jaar. De inkomenstoets voor 'Gratis OV voor 110% WSM AOW-gerechtigden is hieraan gelijk in deze optie. Dat betekent wel dat het gratis reizen met het OV niet meteen beschikbaar komt op het moment dat een Rotterdammer AOW-gerechtigd wordt.
- De inkomenstoets zoals gedaan wordt voor het AOW-tegoed op de Rotterdampas is op huishoudensniveau. Ook vindt verstrekking plaats op huishoudensniveau. Wanneer gekozen wordt voor gratis OV voor AOW-ers met een laag inkomen, kunnen regels en uitvoeringspraktijk zoals die gelden voor het AOW-tegoed niet 1-op-1 overgenomen worden.
- Daarnaast is toestemming van de Rotterdammers en/of afstemming met de Autoriteit Persoonsgegevens nodig om de informatie die in het kader van het AOW-tegoed verwerkt is ook te gebruiken voor een regeling Gratis OV (doelbinding).

We schatten in dat het vormgeven en besluiten van de regels en uitvoeringspraktijk voor een 'regeling Gratis OV voor 110% WSM AOW-gerechtigden' en het uitvoeren van communicatie richting de Rotterdammers niet op tijd gereed is zodat Rotterdammers zich hiervoor kunnen aanmelden in oktober en november van dit jaar (2026). Daarmee verwachten we dat de regeling per 2028 (aanvragen tot en met november 2027) in werking kan treden. We schatten voor deze optie de structurele uitvoeringskosten in op €660.000,- per jaar, de reiskosten op € 3.500.000,- per jaar en de incidentele kosten voor het opstarten op € 500.000,- per jaar (voor 2026 en 2027).

We gaan er dan vanuit dat de huidige regeling 'Gratis OV voor AOW-gerechtigden' in 2027 blijft bestaan. In het geval dat er een nieuwe landelijk tarievenkader wordt ingevoerd en daarbij de landelijke AOW-korting komt te vervallen, verwachten we dat de kosten van de huidige regeling gratis OV voor AOW-gerechtigden oplopen tot €13,5 mln. Dat betekent dat er voor dat jaar ook incidenteel € 5 mln. extra geclaimd wordt op de begroting.

Toelichting

Onder gratis OV voor AOW'ers tot 110% WSM verstaan we dat alle inwoners van Rotterdam vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd een aanvraag kunnen doen voor gratis reizen met bus, tram en metro in Rotterdam, mits het inkomen niet hoger is dan 110% van het wettelijk sociaal minimum. We gaan uit van een vergelijkbare regeling als de huidige gratis OV-regelingen, namelijk een vergoeding van de derving aan de OV-vervoerder gebaseerd op de gemaakte reiskosten door de doelgroep.

Bij onderstaande kosteninschatting gaan we ervan uit dat per 2027 een nieuw landelijk tarievenkader in werking treedt waarbij de landelijke korting op OV-reizen voor AOW-gerechtigden komt te vervallen en gratis reizen voor kinderen t/m 11 jaar landelijk gegeven is.

De kosten voor een regeling gratis OV bestaan uit:

- Jaarlijkse vergoeding gemaakte reiskosten en handelingskosten aan de OV-vervoerder
- Gemeentelijke personele inzet (initieel) om het proces voor de aanvraag op te zetten en in te regelen
- Gemeentelijke personele inzet (doorlopend) voor de communicatie, beoordeling van aanvragen, behandeling van meldingen en opdrachtgeverschap richting OV-vervoerder. Leeftijd en woonplaats worden voor de huidige OV-regelingen redelijk eenvoudig digitaal getoetst. Het uitvoeren van een regeling gebaseerd op inkomen vraagt om een nieuw in te richten proces, dat hogere kosten en inzet met zich meebrengt.

Kosteninschatting reiskosten:

De kosten om gratis reizen met het OV aan te bieden aan de doelgroep 110% WSM AOW-gerechtigden worden ingeschat op: € 3,5 mln per jaar. Dit betreft een indicatieve kosteninschatting van de RET.

Deze kosten kunnen hoger of lager uitvallen, afhankelijk van het uiteindelijk gerealiseerde deelnamepercentage en het reisgedrag van de deelnemers.

Gemeentelijke personele inzet:

Aanvragen voor de huidige regelingen gratis OV worden digitaal getoetst op de geboortedatum en woonplaats. Voor een regeling voor minima moet (voor het AOW-tegoed slechts bij uitzondering) een toets op inkomen gedaan worden. Om tot een inschatting voor de kosten hiervoor te komen (opzetten en doorlopend uitvoeren) hebben vergelijkbare regeling bij de gemeente Rotterdam en elders als referentie gebruikt (AOW-tegoed op de Rotterdampas, Gratis OV voor Amsterdammers met de AOW-leeftijd, Gratis OV voor minima in de provincie Utrecht, de Energietoeslag in Rotterdam). Hierbij valt op dat optie 1 tot een grote ambtelijke inzet en formatie leidt.

RET en EBS

Voor het uitvoeren van dergelijke regelingen is de gemeente afhankelijk van medewerking van de RET en de uiteindelijke kosten zijn afhankelijk van de offerte van de RET. De RET heeft tijd nodig

om het product te ontwikkelen. Voor Rozenburg zal de samenwerking met EBS moeten worden opgezocht.

Beschikbare middelen in begrotingsprogramma stedelijke ontwikkeling

- 2026: 9.8 mln

- 2027 e.v.: 8.6 mln

Financieel:

Begrotingseffect x €1 mln

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Optie 1) *	11	10	6,8	6,8	6,8
Optie 2)*	10,5	14	4,2	4,2	4,2
Begroot	9,8	8,6	8,6	8,6	8,6
Effect optie 1	**- 1,2**	**-1,4**	**+1,8**	**+1,8**	**+1,8**
Effect optie 2	**- 0,7**	**-5,4**	**+4,4**	**+4,4**	**+4,4**

* Dit betreft het behouden van de huidige regeling van de regeling 'Gratis OV voor AOW-gerechtigden' tot dat een nieuwe regeling 'Gratis OV voor 110% WSM AOW-gerechtigden' is opgestart, de eenmalige opstartkosten voor de nieuwe regeling 'Gratis OV voor 110%WMS AOW-gerechtigden' als ook de reis- en uitvoeringskosten van die regeling.

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: -

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	Optie 1: 6,6 Optie 2: 3,3	Optie 1: 15,6 FTE Optie 2: 3,3	Optie 1: 18 FTE Optie 2: 4,2 FTE	Optie 1: 18 FTE Optie 2: 4,2 FTE	Optie 1: 18 FTE Optie 2: 4,2 FTE
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	Optie 1: 6,6 FTE t/m 2027 Optie 2: 3,3 FTE t/m 2027				

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

We vinden het belangrijk dat het OV betaalbaar blijft voor AOW'ers met een kleine beurs en daarom zetten we de gratis OV-regeling gerichter in op deze doelgroep met een regeling gratis OV (bus, tram en metro in Rotterdam) voor minima in de AOW-gerechtige leeftijd.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-112
Cluster/afdeling:

Vraag/verzoek:
1) Wat zou het kosten om 40 aanvullende boa's op te nemen die ingezet worden in de wijken? 2) Wat betekent dit financieel? 3) En hoe zie je dit op straat?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Vraag 1 en 2 Wat zou het kosten om 40 aanvullende boa's op te nemen die ingezet worden in de wijken? En wat betekent dit financieel? Voor de berekening is uitgegaan van een vastgestelde integrale kostprijs van ca. €128.005 per fte handhaver. Deze kostprijs omvat de directe personeelskosten, waaronder salaris, werkgeverslasten, TOD, evenals jaarlijkse kosten voor de basisopleiding, bijscholing, uitrusting, vervoer en materieel (auto/fiets), operationele middelen en de benodigde ondersteuning en leiding in het primair proces. De structurele kosten voor 40 aanvullende wijk-boa's bedragen ca. € 5,12 miljoen per jaar bij volledige bezetting. Omdat de uitbreiding naar 40 boa's niet in een keer realistisch uitvoerbaar is, wordt uitgegaan van een gefaseerde groei, waarbij in 2026 wordt uitgegaan beperkte instroom. Vanaf 2027 kan de instroom worden opgeschaald. De totale kosten voor een uitbreiding van 40 fte handhavers, **inclusief benodigde ondersteuning (ondersteuning, leiding),** bedragen structureel circa € 5,12 miljoen per jaar (exclusief kosten traineeship en werving en selectie). **Werving en traineeprogramma** De arbeidsmarkt voor handhavers is krap. Daarbij beschikt een aanzienlijk deel van de kandidaten niet direct over de juiste kwalificaties om inzetbaar te zijn als handhaver. Om de uitbreiding mogelijk te maken is een traineeprogramma noodzakelijk. Handhaving heeft hier de afgelopen collegeperiode ervaring mee opgedaan via samenwerking met onderwijsinstellingen en interne opleidingstrajecten. Een belangrijk deel (ca. 95 %) van de huidige instroom is via deze route gerealiseerd. Nieuwe handhavers worden via het wervingstraject voorbereid op de werkzaamheden in de praktijk. Hierbij worden theorie en opleiding vertaald naar de dagelijkse inzet op straat. Onderdeel hiervan zijn onder meer begeleiding, praktijktraining en stageperioden. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door de coördinatoren van werving en selectie. De benodigde capaciteit ziet daarmee niet alleen op recruitment, maar ook op begeleiding, opleiding en het inzetbaar maken van nieuwe handhavers binnen de organisatie. Vanwege aanbestedingsverplichtingen vraagt verdere opschaling van deze aanpak tijd. Daarom wordt in 2026 uitgegaan van een beperkte instroom via bestaande mogelijkheden, doorstroom en kandidaten die reeds over de juiste papieren beschikken. Vanaf 2027 kan de instroom verder worden opgeschaald.

Vraag 3 En hoe zie je dit op straat?
De mate waarin 40 extra handhavers zichtbaar effect hebben op straat hangt sterk af van de gekozen inzet. Wanneer deze capaciteit gelijkmatig over alle 39 wijken wordt verdeeld, draagt dit enigszins bij aan de zichtbaarheid. Het zorgt voor een extra gezicht in de wijk en kan bijdragen aan meer herkenbaarheid en aanspreekbaarheid voor bewoners en ondernemers.
Tegelijkertijd blijft het zichtbare effect per wijk beperkt. Door roostering, verlof, opleiding en reguliere inzetbaarheid betekent 40 extra handhavers niet dat er dagelijks 40 extra handhavers zichtbaar op straat zijn.

Extra handhavers dragen daarnaast bij aan het oppakken van meldingen in de buitenruimte, zoals overlast, afval, verkeerd parkeren en andere leefbaarheidsvraagstukken.
Een ophoging kan bijdragen aan het aantal handhavers die dagelijks aanwezig en aanspreekbaar zijn in het straatbeeld. Door goede lokale ketensamenwerking met politie en wijkpartners kunnen zij gericht worden ingezet op wat een wijk nodig heeft. Daarnaast is flexibele inzet mogelijk om snel in te spelen op actuele wijkopgaven. Voor bewoners betekent dit meer toezicht, snellere opvolging van meldingen en een grotere preventieve werking, wat bijdraagt aan een veiliger en prettiger leefklimaat.

Financieel:

Integrale kostprijs
Voor de berekening is uitgegaan van een vastgestelde integrale kostprijs van ca. €128.005 per fte handhaver. Deze kostprijs omvat de directe personeelskosten, waaronder salaris, werkgeverslasten, TOD, evenals jaarlijkse kosten voor de basisopleiding, bijscholing, uitrusting, vervoer en materieel (auto/fiets), operationele middelen en de benodigde ondersteuning en leiding in het primair proces. De structurele kosten voor 40 aanvullende wijk-boa's bedragen ca. € 5,12 miljoen per jaar bij volledige bezetting (exclusief kosten traineeship en werving en selectie).

Extra aanvullende kosten voor werving & selectie
Voor het werven van 40 extra boa's is uit ervaring gebleken dat intensieve begeleiding en coördinatie vanuit het team Werving en Selectie, in samenwerking met een opleidingsinstelling, een essentiële randvoorwaarde vormt om nieuwe instroom op te leiden en inzetbaar te maken voor de werkzaamheden op straat.

In deze raming zijn extra kosten voor werving en selectie opgenomen. Deze inzet ziet niet alleen op het aantrekken van nieuwe handhavers, maar ook op de begeleiding coördinatie en praktijkopleiding van nieuwe instroom. Hierbij worden nieuwe handhavers voorbereid op de werkzaamheden op straat en wordt theorie vertaald naar de praktijk, onder andere via begeleiding en stageperioden.

Aan werving en selectie én het traineeprogramma zijn, los van de reguliere integrale kostprijs van één handhaver, extra kosten verbonden. Deze kosten zijn noodzakelijk in de jaren waarin de opschaling zal plaatsvinden. De totale kosten voor traineeprogramma(s) bedraagt voor 40 handhavers circa €200.000. De kosten voor Werving en Selectie bedragen circa €370.000,-.

Begrotingseffect					
Maatregel	**2026** (5 FTE)	**2027** (15 FTE)	**2028** (30 FTE)	**2029** (40 FTE)	**2030** (0 FTE)
40 Extra handhavers (Gefaseerd)	**€640.025**	**€1.920.075**	**€3.840.150**	**€5.120.200**	**€5.120.200**
Traineeprogramma	€25.000	€25.000	€ 25.000	€ 25.000	0
Werving en Selectie	€185.000	€370.000	€370.000	€370.000	0
Totaal	**€850.025**	**€2.315,075**	**€4.235.150**	**€5.515.200**	**€5.120.200**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**8,2 fte***	**22,5fte***	**40,9 fte***	**53,2 fte***	**49,2***
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
Voor de berekening is uitgegaan van een integrale kostprijs van circa €128.005 per fte handhaver. In deze kostprijs zijn naast de directe middelen ook de volgende kosten gedekt;

- *(Reguliere) opleidingscapaciteit binnen IBT*
- *Voldoende praktijkbegeleiders*
- *Een passende omvang van het team Kwaliteit en Ondersteuning;*
- *Voldoende teamleiders en managementcapaciteit.*

Hierdoor dekt een formatie van 40 fte handhavers feitelijk een totale formatie van circa 49,2 fte.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Met de uitbreiding met 40 fte handhavers kiezen wij ervoor om meer zichtbaar aanwezig te zijn in de wijken, en daarmee te investeren in een prettige en veilige stad voor iedereen.

of

Met de uitbreiding van 40 fte handhavers kiezen we voor gerichte inzet op belangrijke thema's, met zichtbare aanwezigheid voor een veilige en prettige stad.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-113
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Werk een scenario uit waarbij er € 3 mln extra per jaar beschikbaar is voor de schoolzorgteams. Waar kan dit aan besteed worden en wat voor effect heeft dit? Denkrichtingen die zijn meegegeven: - Uitbreiding van gebieden naar de hele stad - Uitbreiding van scope, in elk geval het MBO

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Er zijn 114 schoolzorgteams (SZT) in Rotterdam op scholen verspreid over de stad. In het SZT wordt schoolmaatschappelijk werk (SMW), wijkteam en schoolcontactpersoon passend onderwijs gecombineerd, onder inhoudelijke regie van de Intern Begeleider van de school. Deze teams zijn tot stand gekomen in samenspraak met onderwijs en gemeente en vooralsnog op het Primair Onderwijs. De teams zijn gericht op vroegsignalering en ondersteuning van het gezin en de leerlingen bij brede ondersteuningsvragen (zorg en/of didactisch) en daar ingericht waar deze vraag/behoefte van leerlingen relatief hoger is. Voor intensivering beogen we 1 van de volgende 5 mogelijke scenario's. We bouwen daarmee voort op de bestaande structuur en breiden deze uit. 1. Huidige teams door ontwikkelen naar familieschool. Middelen inzetten om nog meer verbinding te leggen tussen SZT en de wereld naast de school. Daarvoor kan worden aangesloten op de investering van het onderwijs in School en Omgeving en Brugfunctionaris (subsidies van het Rijk aan scholen). Dat betekent dat de invulling vanuit wijkteam op school meer gericht is op het netwerk in de wijk (past ook bij wijkteamontwikkeling). De gemeente kan in aansluiting op de investering van het onderwijs in de kwetsbare wijken waarin de 114 scholen staan nog meer investeren op samenwerking rondom het gezin, bv met CJG jeugdgezondheidszorg en gerichte preventieve hulp. De € 3 mln kan worden ingezet voor extra capaciteit (ongeveer 25 fte). Effecten: - Vroegere signalering, waardoor hulpvragen van leerlingen en hun ouders sneller opgepakt kunnen worden en genormaliseerd kunnen worden - hierdoor minder hulpvragen, waarvoor een doorverwijzing nodig is naar het wijkteam - Afname van de druk op het wijkteam, doordat meer hulpvragen met lichtere preventieve ondersteuning en inzet kunnen worden verholpen - Voor de hulpvragen waarvoor preventieve inzet niet (meer) passend is blijft doorverwijzing naar wijkteam en inzet van (specialistische) jeugdhulp nodig, maar de wachttijden en wachtlijsten voor deze vragen worden korter omdat de lichtere vragen eruit zijn gefilterd en het aantal doorverwijzingen afneemt - minder schooluitval, waardoor er minder onderwijsgerichte dagprogramma's jeugdhulp nodig zijn Randvoorwaarde: Voor het slagen van deze uitbreiding is extra investering in a) gerichte preventie (effectieve interventies) en b) gemeenschapskracht (lokale partijen zoals KiPa etc)

randvoorwaardelijk, zodat de SZT's meer kunnen verwijzen naar Preventie ipv naar Zorg (vraag TR 33).

2. Al starten voor schoolgaan (0-5 jaar)

We zien dat kinderen niet klaar zijn voor school en dat dit mede bepaald wordt door omgevingsfactoren. Investeren in teams rond het Jonge kind in dezelfde wijken waar nu SZT's zijn zou meer middelen vergen, maar met deze € 3 mln kan een mooie start worden gemaakt met bijv. de uitbreiding van het voorschoolsmaatschappelijk werk (VSMW) en de uitbreiding van de CJG-taken, zodat deze beter gekoppeld kunnen worden aan de context en de specifieke omgevingsfactoren van het jonge kind. In dit scenario bestaat ook de mogelijkheid om de Intensieve Vroeghulp (IVH) dichter naar het gezin te brengen (zit nu in het wijkteam) en wordt een verbinding gelegd met Stevige Start.

Effecten

- Vragen van ouders over het opgroeien en opvoeden van jonge kinderen kunnen eerder worden opgepakt, zodat er tijdig hulp en ondersteuning kan worden ingezet om het kind schoolrijp te maken
- Doorgaande en op elkaar afgestemde leer- en ontwikkellijn en ondersteuningslijn voor ouders en het kind van geboorte (JGZ), voorschool naar basisschool, waardoor zware zorg pas wordt ingezet wanneer preventieve ondersteuning niet meer passend is

Met als gevolg

- minder zorgvragen
- minder jonge kinderen die 'thuiszitten'
- minder gebruik van dure dagprogramma's Jonge Kind

Randvoorwaarden: wijkteam nabij, waardoor ook de IVH dichter bij het gezin en het kind komt. De effecten van dit scenario kunnen versterkt worden door dit scenario te combineren met de voorstellen voor de intensivering van VVE (TR- 118)

3. Uitbreiding SZT's naar alle PO-scholen

Met 114 scholen is ongeveer op de helft van de basisscholen een SZT. Op de andere scholen zijn ook een betere samenwerking met wijkteams en andere voorzieningen in de wijk gewenst, maar voor de wijkteamorganisatie is het niet haalbaar om een wijkteammedewerker te leveren voor iedere school. Belangrijk is dat de meest kwetsbare scholen nu zijn bediend. Uitbreiding naar alle scholen betekent dat gemiddeld zo'n € 25.000 per school die nu nog geen SZT heeft beschikbaar is. Met dit bedrag kan extra SMW beschikbaar worden gesteld, maar een drempel is dat niet alle scholen voldoende eigen middelen (bijv. brugfunctionarismiddelen) hebben om de eigen bijdrage te voldoen voor de gesubsidieerde uren SMW

Effecten:

- op iedere basisschool in de stad is een gelijksoortig fundament aan basisondersteuning aanwezig door de extra inzet van SMW in het schoolzorgteam en het wijkteam op de school (de basis op orde)
- structureel meer verwijzingen naar preventieve ondersteuning en minder doorverwijzingen naar het wijkteam

Randvoorwaarde: veel extra inzet van het wijkteam nodig (die niet beschikbaar is), en scholen moeten eigen middelen beschikbaar hebben vanuit Passend onderwijs (PPO/KoersVO) voor eigen bijdrage SMW, hiermee maken zij hun eigen verantwoordelijkheid zichtbaar.

Dit scenario betekent een verwatering van de effecten t.o.v. scenario 1, waarbij focus wordt aangebracht op de scholen en de gebieden waar de problemen het grootst zijn. In scenario 1 wordt met de intensivering van € 3 mln invulling gegeven aan de voorwaarden om het schoolzorgteam goed aan te laten sluiten op de preventieve voorzieningen en het preventieve wijknetwerk (om de

school) waardoor het bereik groter wordt en de investering in de schoolzorgteams meer 'renderen'. Daarom voorkeur voor focus aanbrengen (scenario 1of 2)

4. Ook teams op VO?

Er zijn 69 VO instellingen, met meer dan 37.000 leerlingen, waarvan een deel ook afkomstig uit andere gemeenten. De afstand tussen school en gezin wordt groter wanneer kinderen naar het voortgezet onderwijs gaan, dus investeren (met schaarse middelen) in de relatie tussen school, wijkteam en omgeving kan beter op jongere leeftijd. Dit is ook al eerder geconcludeerd samen met de schoolbesturen. En zij zouden hiervoor ook eigen midden kunnen inzetten.
Stel dat er wel in het VO geïnvesteerd wordt, dan zouden we ons in dit scenario meer willen richten op het kind en op directe ondersteuning en hulp aan het kind. De € 3 mln kan in uitbreiding van SMW of extra jongerenwerkers worden geïnvesteerd op scholen die ermee instemmen kinderen niet uit te schrijven en op school te houden. Hiermee wordt aangesloten op de afspraken en leidende principes die gemeente en schoolbesturen VO hebben gemaakt in de Taskforce Dekkend Netwerk t.b.v. het voorkomen van thuiszittende kinderen. Tegelijkertijd zien we dat veiligheid in en rondom scholen steeds belangrijker wordt. Daarom ondersteunen we scholen met veiligheidsaudits en certificeringen en breiden we de inzet van schoolveiligheidsregisseurs uit.

Effecten:
- minder zorgvragen
- minder jeugdhulpgebruik
- minder schooluitval.

Randvoorwaarde: sterk en nabij preventief aanbod (individueel of in groepsverband) om naar door te verwijzen, passend bij de specifieke ondersteuningsbehoefte.

In dit scenario ondersteunen we met extra SMW en jongerenwerk alle leerlingen op het VO ongeacht hun woonplaats. Te overwegen valt om de inzet van SMW op het VO regionaal in te gaan kopen, zodat de regio meebetaalt aan deze investering.

5. MBO ondersteuning

De MBO's hebben een regionale functie, ongeveer de helft van de 40.000 studenten komt niet uit Rotterdam. Zij zijn in de lead inzake de zorgstructuur, wettelijk is de VSV (voortijdig school verlaten)-regio aan zet en ontvangt hiervoor middelen. SMW en jongerenwerk is vanuit de gemeente aanwezig op de MBO's en dragen zo bij aan de zorgstructuur op de MBO's.
Vanwege de nieuwe focus op de regionale aanpak en de verschuiving van de lokale Rijkmiddelen naar de deze aanpak, heroverweegt de gemeente haar rol en inzet t.a.v. Studentwelzijn. Onderdeel van deze heroverweging zijn de tijdelijke middelen voor de Studentpsychologen. In dit scenario zouden we met een investering van 3 mln de volgende uitbreidingen willen doen: SMW, Jongerenwerk en huiskamers voor de leerlingen zoals Albeda at Night.
Effect: Meer kansen voor studenten en minder zorgvragen, maar dit effect valt voor de studenten boven 18 jaar grotendeels in de zorgverzekeringswet.

Scenario 1 en 2 zijn het meest kansrijk om bij te dragen aan het gezond, veilig en kansrijk op laten groeien van kinderen, het vroeg signaleren van hulpvragen zodat deze met lichte ondersteuning kunnen worden opgelost. Omdat dit uitgaat van het feit dat het belangrijk is zo jong mogelijk te interveniëren en nieuwe aanvragen in de jeugdhulp te voorkomen. Met als gevolg dat er minder druk komt op het wijkteam en vragen waarvoor zware (specialistische) hulp nodig is zullen afnemen.

De uitbreidingen in alle varianten zijn gebaat met heldere afspraken tussen het onderwijsveld en gemeente over wie welke verantwoordelijkheid heeft en hoe gestuurd wordt op de afspraken. De

effecten van alle investeringen worden groter op het moment dat er sprake is van bundeling van budgetten van de gemeente en het onderwijsveld

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Betreft de extra investeringen (in mln)		3	3	3	3
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Alle scenario's komen uit op 3 mln omdat we daarmee budgetplafonds in bepaalde subsidieregelingen en voor bepaalde subsidies kunnen ophogen. Risico: op de onderhandeltafel ligt ook een bijstelling financieel basispad (nr.104) met betrekking tot een verhoging van het gesubsidieerde uurtarief SMW (het huidige tarief is onderzocht en is aantoonbaar te laag t.o.v. het marktconforme reële tarief). Wanneer deze intensivering schoolzorgteams wordt gehonoreerd en er uren SMW moeten worden uitgebreid dan zal ook de bijstelling in het basispad moeten worden gehonoreerd.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Afhankelijk vd keuze voor scenario's: 1. We investeren in een familieschool door het verbinden van de bestaande Schoolzorgteams met de sociaal/pedagogische basis en het preventieve aanbod in de wijk. 2. We investeren in de zorgstructuur rond het jonge kind, zodat meer kinderen klaar zijn voor school (check op samenhang met VVE) 3. We investeren in kansengelijkheid voor ieder kind in het primair onderwijs. 4. We investeren samen met het onderwijsveld in de versterking van de zorgstructuur van het regulier voortgezet onderwijs, zodat alle kinderen gezond en veilig hun startkwalificatie kunnen behalen.

5. We investeren in de mentale gezondheid en het onderling sociaal verbinden van MBO studenten

.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-114
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Werk een scenario uit waarin er een combinatie wordt gemaakt van scenario 1 en scenario 3 uit '4.8 parkeerbelastingen' van het document 'draaiknoppen belastingen, heffingen en leges', dus 'uitbreiding betaald parkeren' over de hele stad en 'uurtarief kort parkeren op straat verhogen naar € 7,20; € 5,00 en € 3,00'. Wat betekent dit voor de stad? En wat levert het op in het financieel beeld?

Antwoord/reactie:
Combinatie van scenario 1 en 3 Scenario 1, zoals opgenomen in de batenoptimalisatie ('draaiknoppen belastingen, heffingen en leges'), is gebaseerd op uitbreiding betaald parkeren in het tempo van de invoering betaald parkeren binnen de ring, zoals in de collegeperiode 2022-2026 is uitgevoerd. In deze periode is via een projectmatige aanpak betaald parkeren ingevoerd in de wijken Wielewaal, Pendrecht, Zuidwijk, Lombardijen, bedrijventerrein Hordijk, Groot-IJsselmonde, Oud-IJsselmonde (deel binnen de ring), De Esch. Bedrijventerrein Autostrada, Nieuw-Kralingen, Veilingterrein, Kralingse Bos, bedrijventerrein Charloisse Poort, bedrijventerrein Waalhaven en Merwe Vierhavens (per 3 juni 2026). Uitgangspunt is uitbreiding betaald parkeren met als betaaltijden maandag tot en met zaterdag van 09.00 tot 23.00 uur en op zondag van 12.00 tot 23.00 uur. Volgens eenzelfde projectmatige aanpak is het in de periode 2027-2030 mogelijk om betaald parkeren in te voeren in minimaal een even groot gebied, waarbij in eerste instantie wordt gedacht aan de rest van Rotterdam buiten de ring, exclusief de kleine kernen, dus in IJsselmonde (buiten de ring), Prins Alexander, Hillegersberg-Schiebroek, Overschie en bedrijventerrein Spaanse Polder. De hieronder beschreven en doorgerekende uitbreiding betaald parkeren voor heel Rotterdam is met de thans beschikbare capaciteit in de voor ons liggende bestuursperiode voor te bereiden en te implementeren, waarbij iedere 3 maanden in 1 nieuwe wijk (of significant gebied) betaald parkeren wordt ingevoerd. Voor alle duidelijkheid merken we op dat we de kleine kernen voor nu buiten beschouwing hebben gelaten. Indien die ook in het beeld betrokken worden is volledige invoering in de komende bestuursperiode binnen de huidige capaciteit niet mogelijk. Versnelling en/of uitbreiding over de gehele stad binnen de volgende collegeperiode kan uitsluitend met een forse uitbreiding van de projectcapaciteit (hiermee wordt bedoeld het in projectverband uitvoeren van alle noodzakelijke werkzaamheden ter voorbereiding op het invoeren van betaald parkeren en de nasleep direct na invoering). Scenario 3 gaat uit van een verhoging van de parkeertarieven op straat naar € 7,20 per uur in het Centrum, € 5,00 per uur in de Centrumschil en € 3,00 per uur in alle overige gebieden, met behoud van de specifieke stop en shop- en stop en sport-regelingen. Onderstaande tabel laat zien dat de Rotterdamse tarieven in dat geval in de richting gaan van tarieven zoals die in Den Haag worden toegepast, maar nog wel lager blijven dan in bijvoorbeeld Amsterdam en Utrecht. Amsterdam Utrecht Den Haag Rotterdam

Centrum	€ 8,05	€ 8,01	€ 7,15	€ 6,42
Centrumschil	€ 6,98	€ 6,94	€ 4,95	€ 3,20
Overige wijken	€ 1,72 tot € 5,37	€ 5,34	€ 2,75	€ 2,24

Tabel 1. Tarieven kortparkeren op straat in de G4 (uurtarief 2026).

Wat betekent het voor de stad?

Het uitrollen van betaald parkeren over de gehele stad kan, naast het reguleren van de parkeerdruk, worden gezien als een maatregel gebaseerd op het principe dat er parkeerbelasting wordt betaald voor het parkeren van de auto in de openbare ruimte (gelijkheidsbeginsel). Immers, Rotterdammers die hun parkeerbehoefte op eigen terrein hebben opgelost of in een collectieve parkeervoorziening bij hun wooncomplex, betalen daar ook voor (of hebben daar eerder voor betaald), ongeacht of er wel of geen betaald parkeren op straat van kracht is.

Met het invoeren van betaald parkeren buiten de ring wordt ook hier gestuurd op de parkeerdruk (en tevens op autobezit en autogebruik en daarmee op de reductie van de uitstoot van CO_2, PM, NOx). Dit geldt voor zowel het straatparkeren als voor het parkeren op eigen terrein. Immers, eigen parkeergelegenheid is een weigeringsgrond voor een parkeervergunning op straat. Op die manier zorgt betaald parkeren ervoor dat bewoners en bedrijven ook daadwerkelijk gebruik maken van de eigen parkeergelegenheid en niet onnodig op straat parkeren.

Het projectmatig en planmatig uitbreiden van betaald parkeren voorkomt het waterbed-effect, waarbij de ene wijk langere tijd overlast krijgt van parkeerders uit de naastgelegen wijk waar betaald parkeren is ingevoerd. Die ervaring hebben we van de afgelopen 4 jaar.

Het invoeren van betaald parkeren heeft ook een relatie met de woningbouwopgave. Op grond van de Beleidsregel Parkeernormen 2025 moet bij (gebieds)ontwikkelingen het parkeren op eigen terrein worden opgelost. Er moet worden voorzien in de eigen parkeercapaciteit overeenkomstig de gestelde autoparkeereis. In gebieden waar geen betaald parkeren van kracht is, is de parkeernorm over het algemeen hoger, omdat minder 'kortingen' op de autoparkeereis toegepast kunnen worden. De kortingsregelingen hebben een sterke relatie met de woningbouwopgave, omdat het toepassen ervan ertoe leidt dat minder parkeerplaatsen gerealiseerd hoeven te worden en hiermee ontwikkelingen zowel ruimtelijk als financieel haalbaarder zijn. Uit de Beleidsregel Parkeernormen 2025 zijn 3 van de 4 kortingen op de parkeereis alleen mogelijk in betaald parkeergebied: 'transformatie naar studentenhuisvesting', 'extra fietsparkeerplaatsen' en 'deelauto's & Mobility as a Service'. De korting voor 'nabijheid openbaar vervoer' is de enige korting die zowel binnen als buiten betaald parkeergebied geldt.

Bij de voorgestelde verhoging van de tarieven kortparkeren op straat worden de tarieven tussen de tariefschillen Centrum en Centrumschil meer naar elkaar toe getrokken, waardoor er naar verwachting minder uitwaaiering van parkeerders vanuit het Centrum naar de Centrumschil zal plaatsvinden. Daarnaast wordt het financieel aantrekkelijker om in een openbare (gemeentelijke) parkeergarage te parkeren.

Zowel de uitbreiding van betaald parkeren als de tariefsverhoging past bij de beleidsmatig gewenste verschuiving van straatparkeren naar parkeren in parkeergarages en P+R en stimulering van gebruik van de fiets en het openbaar vervoer. Er wordt rekening gehouden met vraaguitval m.b.t kortparkeren op straat (zie bij financieel beeld).

En wat betekent het voor het financieel beeld?

Allereerst de verhoging van de kortparkeertarieven binnen bestaand betaald parkeergebied. In 2025 was de gerealiseerde omzet op kortparkeren op straat € 126,8 mln. Rekening houdend met de gerealiseerde omzet kortparkeren op straat over de eerste 3 maanden in 2026 en een veronderstelde vraaguitval kortparkeren op straat van 7,5 % in het Centrum, 15% in de Centrumschil en 5% in de overige gebieden levert deze maatregel naar verwachting jaarlijks circa **€ 30.150.000,-** op.

Binnen de in de periode 2022-2026 gereguleerde gebieden wordt nu op jaarbasis circa € 32,0 mln aan parkeerbaten binnengehaald, bij een toename van de lasten van circa € 8,0 mln (kapitaalslasten, apparaatslasten en programmalasten). Onder de voorwaarde van tijdige besluitvorming zou een soortgelijke gefaseerde uitvoering ook in de periode 2027-2030 kunnen plaatsvinden. Hiervoor dient het door de raad vastgestelde Kader invoering betaald parkeren voor het gedeelte buiten de ring te worden aangepast. Er zal buiten de ring voor hetzelfde proces moeten worden gekozen als binnen de ring, waarbij het draagvlakonderzoek komt te vervallen.

Met als uitgangspunt een kortparkeertarief op straat van € 3,00 per uur (i.p.v. het huidige tarief van € 2,24 per uur in uitbreidingsgebieden) levert deze maatregel vanaf 2027 (bij tijdige besluitvorming in 2026) jaarlijks een extra saldo van **€ 7.100.000,-** op (bestaande uit € 9,1 mln aan baten en € 2,0 mln aan lasten). Dit saldo bedraagt in 2030 derhalve **€ 28.400.000,**-.

Belangrijk:

- Onzekere factor in de berekeningen is de mate van vraaguitval bij een tariefsverhoging. De feitelijke vraag uitval kan uiteraard hoger of lager zijn dan in de berekeningen is meegenomen.
- De berekeningen houden geen rekening met eventuele maatregelen (vanuit gemeente of andere overheden) die een forse impact hebben op het aantal parkeerplaatsen op straat of het gebruik en/of bezit van de auto. Voorbeeld: bij een afname van het aantal parkeerplaatsen zal ook het financiële effect van genoemde maatregelen afnemen. De raming dient in dat geval naar beneden te worden bijgesteld.
- De voorgestelde tarieven voor 2027 dienen nog te worden geïndexeerd met de in de begroting 2027 te verwerken inflatiecorrectie ten behoeve van het financiële effect.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Uitbreiding betaald parkeren		7.100	14.200	21.300	28.400
Verhoging kortparkeren op straat naar €7,20, €5,00 en €3,00		30.150	30.150	30.150	30.150
Combinatie van beide maatregelen		37.250	44.350	51.450	58.550

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Geen.

Organisatie:

Bij de uitbreiding van betaald parkeren wordt aan de lastenkant (verwerkt in het geraamde resultaat) rekening gehouden met uitbreiding van personeel. Specifiek moet hierbij worden gedacht aan personeel voor:

- handhaving op betaald parkeren (fiscale parkeercontroleurs);
- beheer van en onderhoud aan de assets (parkeerautomaten, bebording e.d.);
- productuitgifte en productbeheer (vergunningverlening, facturatie, incasso e.d.);
- afhandelen van publieksreacties, informatieverzoeken e.d.;

- afhandelen van bezwaar en beroep (bij afwijzen van aanvragen parkeervergunningen en het opleggen van naheffingsaanslagen parkeerbelasting).

Het grootste deel van deze lasten vloeit terug via de baten van de naheffingsaanslagen parkeerbelasting. Bij de vaststelling van het tarief van de naheffingen wordt rekening gehouden met de onderliggende lasten. Het aantal fte's is in onderstaande tabel cumulatief aangegeven (20 fte extra benodigd per jaar).

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid		20	40	60	80
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Betaald parkeren wordt de komende 4 jaar gefaseerd uitgebreid buiten de ring. De tarieven voor kortparkeren op straat worden verhoogd met ingang van 2027.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-115
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
1) Werk een bezuiniging van € 1 miljoen uit, waarbij de kinderboerderijen worden ontzien. Welke maatregelen kunnen worden uitgewerkt die het minste effect hebben op de doelstellingen? 2) Klopt het dat deze bezuinigingen per 2027 voor het volledige bedrag kunnen worden ingeboekt?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Vraag 1: Bij dit voorstel voor een bezuiniging van € 1 miljoen op natuureducatie wordt in acht genomen dat: - Natuurstad 3 kerntaken heeft: stadsboerderijen, educatieve tuinen en educatie. - Er bij de Voorjaarsnota 2024 een bezuiniging van structureel € 900 K op de subsidie aan stichting Natuurstad is doorgevoerd. Die is ingevuld door het stoppen met het geven van gratis NME-lessen aan basisscholen. - Bij deze bezuiniging de stadsboerderijen (kinderboerderijen) dienen te worden ontzien. Er resteren dan 3 scenario's voor de invulling van een bezuiniging van € 1 miljoen op Natuurstad. 1. Totale afbouw van de educatieve functie: €300k De structurele bezuiniging uit de Voorjaarsnota 2024 heeft ertoe geleid dat 2/3 van de scholen geen gebruik meer maakt van nme-lessen van Natuurstad. Bij een nieuwe bezuiniging op de lessen, zal de consequentie zijn dat Natuurstad geheel stopt met educatiefunctie en de hieraan gekoppelde formatie afbouwt. Daarnaast valt de ondersteuning aan kleinere NME partijen en de coördinatie op de NME gids weg. Deze bezuiniging levert dan € 300k op. 2. Schooltuinen/educatieve tuinen: € 1 miljoen Een bezuiniging van € 1 miljoen op de educatieve tuinen is een halvering ten opzichte van het huidige budget. Varianten voor de invulling hiervan zijn: - Reductie van het aantal tuincomplexen: van 14 naar 6 of 7 - Geen educatie en schooltuinieren meer vanuit Natuurstad aanbieden op de tuinen. Scholen kunnen dan nog wel tuinen huren, maar moeten zelf de educatieve begeleiding regelen. Deze bezuiniging levert dan € 1 miljoen op. 3. Gecombineerde maatregel van totale afbouw van de educatieve functie (€ 300k) plus een gedeeltelijke bezuiniging op de educatieve tuinen (€ 700k). Maatregel 1 (de totale afbouw van de educatie) levert € 300k aan bezuinigingen op. Om de gevraagde bezuiniging van € 1 miljoen te realiseren zal hier een combinatie met maatregel 2 (een bezuiniging op de educatieve tuinen) moeten worden gemaakt. Een bezuiniging van € 700k op de tuinen betekent een bezuiniging van 40% van het huidige budget. Mogelijke keuzes zijn dan: sluiten van 5 of 6 tuinen of op enkele tuinen (circa 8 of 9) geen natuureducatie/schooltuinieren meer verzorgen.

Welke keuze dan gemaakt wordt is kwestie van uitwerking in samenspraak met stichting Natuurstad.

Bij reductie van het aantal tuincomplexen (scenario 2) zijn alleen de vrijval van de personele kosten meegerekend. De vrijval van accommodatielasten is beperkt. De helft van de tuinen is gevestigd op de locatie van de stadsboederijen en kan niet los worden afgestoten. Voor de andere complexen is de huursom relatief laag en moet nog worden bezien of herontwikkeling op deze locaties mogelijk is.

Inhoudelijk effect: Het beoogde doel van laagdrempelige natuureducatie is het verbinden van Rotterdammers met natuur, milieu en duurzaamheid. Dit doel komt onder druk te staan als de subsidie zich concentreert op de functie van de stadsboerderijen en een gereduceerd aantal educatieve tuinen.

Vraag 2:
De eerdere structurele bezuiniging van € 900k is gefaseerd ingevoerd en zal eind 2026 volledig zijn doorgevoerd.
Een nieuwe bezuiniging van € 1 miljoen betekent een verlaging van de subsidie aan stichting Natuurstad. Hierbij zijn de regels van zorgvuldig bestuur in het licht van de structurele subsidie van toepassing. Bij doorlopende lasten (personeel) is er sprake van een afbouwperiode tussen 1 en 1,5 jaar. De personele consequentie voor Natuurstad beslaat de afbouw van 13-15 fte.
Deze bezuiniging is daarom pas per 1-1-2028 volledig in te boeken.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bezuiniging Natuurstad	0	- 250	- 1.000	-.1.000	- 1.000
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	**nvt**				
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Wij kiezen voor een besparing op de subsidie aan de stichting Natuurstad door een afbouw van het educatieve aanbod en een reductie van het aantal educatieve tuinen. De stadsboerderijen blijven overeind als laagdrempelige voorzieningen voor Rotterdammers op het gebied van natuur en milieu.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-116
Cluster/afdeling: DV

Vraag/verzoek:
Werk een scenario uit waarbij algeheel wordt gestopt met CityLab010, dus 100% bezuinigen. Wat is de impact voor het financieel beeld, dus rekening houdend met frictiekosten?

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Wijziging t.o.v. huidig beleid: Stoppen met CityLab010 zou een koerswijziging zijn van de afgelopen 10 jaar, waarin Rotterdam met dit programma een stimulans bood voor thema overstijgende maatschappelijke initiatieven uit de stad en initiatieven van inwoners wilde omarmen. Het zou ten koste gaan van het beeld van de stad als een plek voor vernieuwing. Uitvoerbaarheid: CityLab010 telt jaarlijks meer dan honderd deelnemers en subsidieert vervolgens tientallen thema-overstijgende initiatieven. In het scenario van stopzetten, moet rekening worden gehouden met de uitvloei van deze deelnemers naar andere gemeentelijke afdelingen en subsidieregelingen, wat een beroep doet op budget en capaciteit aldaar. (Bijvoorbeeld via het subsidiebureau naar regelingen van sport, werk, kunst of duurzaam). Los van de subsidiegelden, maken deze aanvragers gebruik van advisering, evenementen en andersoortige begeleiding welke verzorgd wordt door dedicated projectbemensing (van de afdeling Lokale Democratie bij het Cluster Dienstverlening).

Financieel:
Noot: Het budget in de begroting voor 2026 van € 1 mln. is al gereserveerd voor de aanvragen van november 2025 die zijn afgehandeld. *Voor 2026 staat een nieuwe aanvraagronde te wachten waar subsidiebudget 2027 voor nodig is. De bedrijfsvoering van de voorbereidingen van deze nieuwe is informeel gestart (de eerste geïnteresseerden hebben zich gemeld). Na de zomer moet alles klaar staan om een nieuwe ronde officieel te kunnen draaien. Snelheid ten aanzien van het besluit om te stoppen is dan ook wenselijk, bij voorkeur voor het zomerreces start. Bij een scenario met een gedeeltelijke afbouw van het budget moet gelet worden op het kantelpunt; hoelang blijven we projectbemensing inzetten voor het uitkeren van een subsidieregeling van 1 miljoen of lager. Een tussenweg is niet werkbaar.

Begrotingseffect – in deze besparing in het financieel beeld

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Bruto Programmalasten		*1.000k	1.000k	1.000k	1.000k
Netto Programmalasten		*1.000k	1.000k	1.000k	1.000k
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal € dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid, rekening houdend met frictiekosten		0K	31K	83K	155K
Aantal € dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Houd rekening met openbaarheid.
Zie hiervoor de instructie op pagina 1.

Op 18 maart 2026 waren de gemeenteraadsverkiezingen, hierdoor hebben we een nieuwe gemeenteraad. De wisseling van het bestuur wordt gecoördineerd door het projectteam bestuurswissel. Meer informatie over de bestuurswissel en de verschillende fases vind je in deze infographic uit de RIO-groep 'Bestuurswissel 2026'.

Op dit moment zijn de coalitieonderhandelingen bezig voor een nieuw coalitieakkoord en nieuw bestuur van de stad. Om deze onderhandelingen goed te kunnen voeren, hebben ze informatie vanuit de clusters nodig.
Dit document is om vragen van de coalitieonderhandelingen te beantwoorden. Informatie voor deze uitvraag kan je (waarschijnlijk) vinden in de informatiebibliotheek die je cluster heeft opgebouwd. Steller is verantwoordelijk voor akkoord van clustercontroller en clusterdirecteur voor het versturen.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Directie Bestuurszaken

Heb je vragen over het format? Neem dan contact op met 5.1.2e 5.1.2e (secretaris bestuurswissel) - 5.1.2e @rotterdam.nl .

Aanleveren binnen 1 werkdag na ontvangst

Ga ervan uit dat deze informatie mogelijk openbaar gemaakt kan worden. Hanteer daarom het volgende:

- Wees je ervan bewust dat de informatie openbaar kan worden gemaakt.
- Schrijf het met een bril dat dit door derden kan worden gelezen. Maak geen lange zinnen en gebruik zo min mogelijk jargon.
- Houd het feitelijk/objectief, geef geen (persoonlijke) meningen.
- Indien advies gegeven wordt. Maak dan onderscheid tussen feiten en adviezen, tussen objectieve en subjectieve gegevens.
- Gebruik zo min mogelijk persoonsgegevens, en zo min mogelijk namen van bedrijven en instanties/ organisaties.
- Deel geen persoonsgegevens of geheime informatie (bedrijfsgevoelige informatie (van derden en van ons) of wanneer het onze (financiële) positie kan schaden), tenzij echt noodzakelijk. Markeer deze informatie dan in het rood. Bij twijfel, geef het aan in oranje. Bij openbaarmaking zal er een check worden gedaan door de bestuursjuristen op de gemarkeerde teksten.

TR-117
Cluster/Afdeling: SO-Mobiliteit

Vraag/verzoek:
Werk een scenario uit waarbij de continuering intensivering 'Programma Rotterdamse verkeersaso aanpak 2.0' voor 60% wordt gehonoreerd. Wat betekent dit voor wat je wel en niet meer kan doen? Ga in de beantwoording uit dat er ook besloten wordt tot een intensivering op fietsveiligheid en fietsvriendelijkheid en autoluwe straten (30 km-straten, autoluw centrum) – idee is dat dit positief effect heeft op verkeersaso-probleem.

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); – Wijziging ten opzichte van huidig beleid (en relatie eerder aangenomen moties/toezeggingen); – Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?) – Juridische consequenties; – Risico's.
Uitgangssituatie ter inleiding Uitgaande van de financiën zoals vermeld in het collegebesluit van 25 november 2025 (M2511-2302 / 25bo009076), houdt een 60%-scenario voor de periode 2027–2030 het volgende in:

- Investeringsruimte: € 2,4 mln in plaats van € 4 mln.
- Exploitatie SO/MOB materiële kosten: €2,4 mln in plaats van € 4 mln
- Exploitatie SO/MOB uren: € 1,6 mln in plaats van € 2,7 mln
- Exploitatie SB/T&H (Vliegende Brigade): € 6 mln in plaats van € 10 mln
- N.B. In deze opstelling is het 60%-scenario gelijkelijk toegepast op alle bouwstenen van de RVA. Het spreekt voor zich dat binnen de exploitatieposten op details nog met financiële ruimte kan worden geschoven.

In eerdere versie van deze beantwoording werd ten onrechte verwezen naar een vastgesteld raadsvoorstel. Uitgangspunt voor deze beantwoording is een collegebesluit omtrent het RVA2.0-programma met een looptijd van vijf jaar: 2026-2030. De middelen voor 2026 (exploitatie) zijn gedekt en komen uit het Autoluw Fonds dat dit jaar afloopt. De bovenstaande kosten voor 2027-2030 zijn nog niet gedekt. Deze bedragen wijken af van de bedragen vanuit de onderhandelingstafel, omdat in het collegebesluit het bruto investeringsbedrag wordt genoemd, daar waar in het knelpunt gerekend wordt met kapitaallasten. Grosso modo gaat het om dezelfde bedragen.

Een 60%-scenario voor de RVA

Het programma RVA2.0 zet in op drie vernieuwende componenten die elkaar nodig hebben: (1) innovatieve instrumenten in de vorm van een toolbox, (2) een gebiedsgerichte aanpak en (3) een mobiel team van handhavers. Mobiele en flexibele handhaving vormt een essentiële uitbreiding van de aso-aanpak, waaraan de helft van het benodigde budget zal worden besteed. (Deze 'Vliegende Brigade' wordt hieronder nader toegelicht).

Voor de werkwijze van de RVA als geheel zijn er met een gereduceerd budget twee koersen uit te stippelen: (A) uitsmeren van dat budget over 4 jaar of (B) gedurende een kortere periode op volle kracht vooruit.

Koers A

Voor het eerste kwartaal van 2026 is inmiddels vastgesteld dat de wensen en verwachtingen – die nu ook met toenemende urgentie worden aangedragen vanuit andere gebieden dan het centrum – het huidige RVA-budget van 2026 ruim te boven gaan: 2026 is daarom nog een jaar van experimenteren en van tijdelijke acties en maatregelen.
Een uitgesmeerd budget van 2027 tot 2030 zou betekenen dat realisatie van instrumenten, persoonlijke benadering en situationeel maatwerk vanuit de gebieden, en verdere programma-ontwikkeling nauwelijks uitkomen boven het niveau van 2026, waardoor in die periode het effect niet afdoende zal zijn. Wel zou er budget bij komen waarmee de eerste jaren vanuit de RVA de handhaving van aso-gedrag kracht wordt bijgezet in de vorm van een mobiel team.

Koers B

Feitelijk is de enige zinvolle optie een halvering van de looptijd van de RVA 2.0. Het programma werkt op dit moment toe naar 'verkeersveiligheid en vermindering overlast by design', en als juist dát inrichtingsaspect in de volgende bestuursperiode een intensivering krijgt door extra middelen om de stad autoluwer in te richten, dan kan de RVA 2.0 ook eerder afbouwen. Halvering van de looptijd is dan het meest interessant omdat de RVA dan nog twee jaar vol gas kan geven, als/terwijl de inrichtingsmaatregelen

voor de stad worden voorbereid.

Dit betekent voor de vier kostenposten:
- In combinatie met de intensivering van een meer autoluwe inrichting van infrastructuur van de stad kan de investeringsruimte van de RVA in 2027 en 2028 helemaal worden toegespitst op de RVA-instrumenten: (1) geluidscamera's, (2) waarschuwingspalen voor snelheid en geluid, (3) ANPR-camera's voor dynamische, selectieve toegang en (4) opschaling gedragsinterventies. Deze maatregelen kunnen echter in dit 60%-scenario op een significant aantal minder locaties worden ingezet. Waardoor op veel locaties geen maatregelen kunnen worden getroffen die aansluiten bij de behoefte die is geïnventariseerd in de stad.
- De exploitatiemiddelen SO/MOB (materiële kosten) zullen in 2027 en 2028 zo lang als nodig ingezet blijven worden voor de (kostbare) straatafsluitingen met hekken en verkeersregelaars, naast enkele tijdelijke maatregelen of pilots anderszins. In de komende twee jaar moet dan de functie van deze fysieke afsluitingen overgenomen gaan worden door de bovenbedoelde dynamische, selectieve toegang met ANPR-camera's, náást de investeringen in de inrichting van de stad die buiten de RVA worden gefinancierd. Voor straatafsluitingen met hekken en verkeersregelaars (zoals toegepast op Meent en Noordereiland, en in voorbereiding op Witte de Withstraat, Karel Doormanstraat, Kruiskade en Noordmolenstraat) zijn dan per 2029 geen exploitatiemiddelen meer beschikbaar.
- De exploitatiemiddelen SO/MOB (uren) worden in 2027 en 2028 nog ingezet voor de verdere instrumentontwikkeling én het aanjagen van gebiedsgericht werken, maar vanaf 2029 zal de staande formatie de RVA-taken in de reguliere werkpakketten opgenomen moeten hebben. Er is dan per 2029 géén RVA-team meer.
- De exploitatiemiddelen SB/T&H Vliegende Brigade zullen drie jaar worden ingezet in plaats van vier jaar. De Vliegende Brigade is een mobiel en flexibel inzetbaar team van handhavers dat meebeweegt wanneer overlastgevers zich door de stad verplaatsen als reactie op maatregelen van de RVA. Hiermee wordt ingezet op een dynamische vorm van handhaving in plaats van langdurige, statische verkeerscontroles waarin overlastgevers elkaar waarschuwen en ergens anders opduiken, ook wel het waterbedeffect.

  De impact van de Vliegende Brigade op aso-gedrag in het verkeer zal in de eerste jaren van het programma moeten worden bereikt (2027-2028).
  Na 2028 gaan we ervan uit dat, door enerzijds de investeringen in de inrichting van de stad die van elders komen én anderzijds de RVA-instrument-ontwikkeling tot 2029, de Vliegende Brigade niet meer nodig is om asociaal verkeersgedrag te handhaven, en kan worden afgebouwd of breder kan worden ingezet.

Twee kanttekeningen:
1. Op basis van vele vragen uit de stad is meer 'spullenboel' (palen, ANPR-camera's, geluidscamera's etc.) nodig dan we kunnen aanschaffen met € 2,4 mln. investeringsruimte. Inmiddels is de RVA een half jaar verder en hebben we meer duidelijkheid over de concrete wensen en verwachtingen ten aanzien van de in te zetten RVA-instrumenten die in de gebiedsaanpakken beginnen te ontluiken. We schatten de benodigde investeringsruimte nu op € 6 mln in plaats van € 4 mln. Hierna zullen we in het 60%-scenario evenwel uitgaan van de € 4 mln uit de bewuste

collegepost, maar om te voorkomen dat in dit 60%-scenario veel gebiedswensen toch niet kunnen worden gehonoreerd is, op grond van het voortschrijdend inzicht uit de eerste maanden RVA2.0, bijstelling naar boven realistischer om aan reeds vastgestelde kaders uit het raadsvoorstel te voldoen.

2. In de fasering van de RVA was de synergie tussen aanpak van overlast + fietsinfra + verkeersveiligheid al wel voorzien, wat een impactvolle kruisbestuiving oplevert als de aanpak vanuit drie hoeken wordt ingezet. Die kruisbestuiving wordt in dit scenario aan de voorkant beperkt en direct afhankelijk van een autoluwe inrichting van de stad.

Risico's:

- In dit scenario wordt gekozen voor een krachtige inzet in de eerste twee jaren van de bestuursperiode. Het effect van de Vliegende Brigade in de RVA wordt vooral verwacht vanaf eind 2027 tot en met 2029. Daarmee is het belangrijk dat middelen, capaciteit en instrumenten tijdig beschikbaar zijn. Vertraging hierin kan ertoe leiden dat het effect later of beperkter zichtbaar wordt en dat de RVA-doelen na de eerste twee naar nog niet volledig zijn bereikt.
- De Vliegende Brigade moet nog worden opgebouwd. Als deze inzet in 2027 niet tijdig op sterkte is, kan dit gevolgen hebben voor de zichtbaarheid en handhavingskracht.
- Vanaf 2029 neemt de specifieke RVA-inzet af. Als de taken dan nog niet goed zijn geborgd in de reguliere organisatie en gebiedsaanpak, bestaat het risico op terugval in effect.
- Het scenario is afhankelijk van tijdige uitvoering van maatregelen voor autoluwe inrichting, fietsveiligheid en verkeersveiligheid. Vertraging daarin kan betekenen dat aanvullende inzet vanuit RVA en handhaving langer nodig blijft.
- De inzet van ANPR-camera's, geluidscamera's en dynamische toegang vraagt om duidelijke juridische, technische en privacykaders. Vertraging hierin kan gevolgen hebben voor de uitvoerbaarheid.
- Ook is het aanjagen van de integrale gebiedsaanpak vanuit de RVA geen volledige garantie dat de gebiedsorganisaties het stokje, met voldoende mensen en middelen, naadloos kunnen overnemen.

Financieel:
Indien er een effect is in de exploitatiebegroting, geef dit hieronder aan in de tabel. Houd hierbij rekening met zowel de programmalasten als apparaatslasten (fte effect hiervan in volgend kopje).

Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al (met hetzelfde bedrag) onderdeel is van de robuuste kern van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie (stem dan af met [redacted 5.1.2e]) of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect

Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Investeringsruimte RVA ***	0	1,8 mln*	0,6 mln**		
Exploitatie SO/MOB: materiele kosten RVA		1,8 mln	0,6 mln		
Exploitatie SO/MOB: uren RVA team		0,8 mln	0,8 mln		
Exploitatiekosten SB/T&H: vliegende brigade RVA		2,5 mln	2,5 mln	1,0 mln	
Totale besparing RVA per jaar tov initiële programma RVA 2.0		**-0,4 mln**	**-0,4 mln**	**-3,3 mln**	**-4,2 mln**

* aanbeveling: 2,4 mln
**aanbeveling: 1,2 mln
*** deze investeringsruimte maakt geen onderdeel uit van de robuuste kern van de usov

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Combinatie met andere programma's (VCP, Verduurzaming, Groenagenda) kan mogelijk extra bronnen aanboren.

Organisatie:

In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven.

Licht toe: Voor de aanpassingen en de juridische procedures zullen tijdelijk medewerkers moeten worden ingezet. Het projectteam voor een dergelijke opgave omvat 3-5 fte incl juridische ondersteuning.

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid (SO)		**4,7**	**4,7**		
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid (SB Vliegende Brigade)		**19,7**	**19,7**	**7,4**	
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	**Het betreft tijdelijke capaciteit. In de capaciteitsplanning van 2026 is hier geen rekening mee gehouden.**				

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Rotterdamse Verkeersaso Aanpak kan in combinatie met adequate autoluwe inrichting (m.n. fietsinfrastructuur) efficiënt worden ingezet met een focus op de eerste twee jaren van deze bestuursperiode: 2 jaar volle kracht vooruit.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-118
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wat zou een uitbreiding van het budget voor voor- en voorschoolse educatie met € 3 mln per jaar kunnen betekenen? Waar kan dit aan worden uitgegeven en welk effect heeft dat? Hier zijn drie verschillende denkrichtingen bij meegegeven: - Uitbreiden van NPRZ-aanpak naar andere kwetsbare wijken - Uitbreiden van uren over heel de stad - Verlagen van niet-gebruik

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Wetenschappelijk is aangetoond dat voorschoolse educatie, mits van goede kwaliteit en voldoende uren, bijdraagt aan het verminderen van achterstanden bij peuters die een risico lopen op een ontwikkelingsachterstand. Op termijn draagt dit bij aan meer kansen op het gebied van onderwijs, arbeid, gezondheid etc. Hieronder wordt per denkrichting aangegeven wat het verhogen van het budget van vve met 3 mln per jaar kan betekenen. We kunnen ons vinden in de denkrichtingen en stellen geen nieuwe richtingen voor (zie ook nadere uitleg bij denkrichting 3). - Uitbreiden van NPRZ-aanpak naar andere kwetsbare wijken: De NPRZ-aanpak bestaat uit een integrale wijkaanpak voor kinderen van -9 maanden tot 6 jaar gericht op het beter benutten van aanbod voor deze kinderen en hun ouders en heeft tevens een preventieve component, vroeg investeren in jonge kinderen kan problemen op latere leeftijd voorkomen. Het doel is dat kinderen met minder achterstanden starten in het basisonderwijs en dat ouders hun maatschappelijke positie versterken. Deze inzet is dus breder dan alleen VE. Een belangrijk onderdeel van deze aanpak is de functie van de Jonge Kind Coördinator (JKC) in de wijken. De JKC-er kent het aanbod en de vraag in de wijk goed en zorgt ervoor dat dit bij elkaar komt. Als er aanbod mist, wordt dit vanuit de aanpak aangevuld. Voorbeelden hiervan zijn de Plasklas gericht op zindelijkheid en de Samenspeelgroepen (XL), waar ouders laagdrempelig met hun kinderen kunnen spelen. Daarnaast worden professionals in de wijken zo goed mogelijk geïnformeerd over het aanbod, zodat dit effectiever wordt ingezet. Naast de wijkaanpak is er ook een pilot gratis kinderopvang in NPRZ. Dit betreft dus geen VE. Met 3 mln euro kan de wijkaanpak, inclusief Jonge Kind coördinator, naar 2 andere kwetsbare gebieden, zoals bijvoorbeeld Delfshaven, delen van Overschie of Rotterdam Noord, worden uitgebreid (dit is dan exclusief de pilot gratis kinderopvang). - Uitbreiden van uren over heel de stad Op dit moment kunnen in de hele stad kinderen met een VE-indicatie waarvan de ouders een inkomen hebben tot 110% van het wettelijk sociaal minimum gratis 16 uur naar de VE. Het voorgaande college heeft hiervoor financiële dekking geregeld t/m 2028 vanuit portefeuille

onderwijs en armoede. In NPRZ geldt dat voor 130%, bekostigd vanuit Rijksmiddelen tot en met 2029.
Met een verhoging van €3 mln. kan dit in ieder geval voor de gehele stad worden gelijkgetrokken naar 130% en mogelijk naar 140%. Hiermee kan de inzet niet alleen worden geïntensiveerd tot en met 2028, maar, mede ook door inzet van eigen middelen ook worden verlengd en duurzaam worden geborgd voor de gehele collegeperiode tot en met 2029. Dit (stedelijk 130%) zou dan betekenen dat ruim 2.000 peuters per jaar gratis kunnen deelnemen aan VE, t.o.v. de ongeveer 1.400 die nu in aanmerking komen voor gratis VE.

- Verlagen van niet-gebruik
Het verlagen van niet-gebruik kent helaas geen eenduidige inzet/eenduidige investering. De redenen om niet deel te nemen zijn divers en weerbarstig. De twee hierboven genoemde aanpakken (wijkaanpak en gratis deelname) zouden idealiter bij moeten dragen aan het verlagen van niet-gebruik. Aangezien deze interventies nog niet lang lopen, kunnen we nog niet met cijfers de effecten hiervan weergeven.
Er is veel wantrouwen bij ouders die niet kiezen voor VE. Wantrouwen t.a.v. de kosten, maar ook t.a.v. de kwaliteit (o.a. n.a.v. negatieve (social)media berichten). In afgelopen collegeperiode is hiervoor een speciale aanpak gestart waarin bovenstaande 2 interventies (wijkaanpak en gratis ve voor kwetsbare doelgroep) zijn uitgerold. Als daadwerkelijk een gedragsverandering bij ouders wordt beoogd, is het advies om de extra middelen in te zetten voor het duurzaam borgen van de bestaande aanpak gedurende de gehele collegeperiode. Door de interventies, zoals hierboven beschreven, gericht te intensiveren en uit te breiden, kan structureel effect worden bereikt. Daarbij is het van belang om via onderzoek en monitoring de impact inzichtelijk te maken en waar nodig bij te sturen.

Aandachtspunt m.b.t. NPRZ
In het uitvoeringprogramma NPRZ is afgesproken dat er op Zuid een intensieve aanpak is t.o.v. de rest van de stad. Bij dergelijke stadsbrede intensiveringen zoals hierboven beschreven vervalt de extra inzet in NPRZ-gebied.

Financieel:

Financiële aandachtspunten:
- Het is nog onvoldoende duidelijk wat de invloed van de landelijke stelselwijziging kinderopvang in 2029 gaan zijn op de financiën rond VE. Dit gaat dan vanaf 2029 effect hebben op de begroting VE.
- Daarnaast is er vanuit de gemeente een lobby gaande om de bezuiniging vanuit het vorige kabinet terug te draaien op de financiering van voorschoolse educatie (Uitkering Onderwijsachterstandenbeleid)

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Uitbreiden wijkaanpak & gratis ve voor kwetsbare doelgroep intensiveren	0	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Zie bovenstaande aangaande de structurele rijksfinanciering.

Organisatie:					
Voor de eerste denkrichting (wijkaanpak) geldt dat er 2 fte ingezet dient te worden voor de functie van jonge kind coördinator. Voor de tweede denkrichting (gratis uren) geldt dat er incidenteel een projectleider ingezet moet worden (0,5 fte). Dit is gedekt vanuit de extra 3 miljoen.					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**0.5 fte / 2 fte**	**2fte**	**2fte**	**2fte**	**2fte**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We investeren in jonge Rotterdammers van 2 tot 4 jaar om hen goed voorbereid te laten starten in het primair onderwijs en hun kansen op een goede toekomst te vergroten.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-115
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
1) Werk een scenario uit op aanpak lerarentekort waarbij er € 2 mln. wordt bezuinigd. 2) Welke maatregelen kunnen worden uitgewerkt die het minste effect hebben op de doelstellingen? 3) Klopt het dat we in 2027 € 1 mln. bezuiniging kunnen inboeken en € 2 mln. vanaf 2028?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
<u>De lerarenaanpak</u> De Gemeente wil een aantrekkelijkere werkstad creëren voor onderwijsprofessionals. Concrete doelstelling van de huidige aanpak lerarentekort is het vergroten van de instroom van nieuwe leraren en het verkleinen van uitstroom van leraren. De aanpak lerarentekort heeft vier actielijnen. 1. Het vergroten van de instroom; 2. Het verminderen van de uitstroom; 3. Professionaliseren en binden; 4. Innovatie en duurzame inzetbaarheid. <u>Minst effectieve actielijn</u> Bij de eerste drie actielijnen is herleidbaar hoe de maatregelen bijdragen aan het vergroten van de instroom en verkleinen van de uitstroom. Bij de vierde actielijn (innovatie en duurzame inzetbaarheid) is dit minder zichtbaar. Binnen deze actielijn worden voornamelijk subsidiemiddelen beschikbaar gesteld waarmee schoolbesturen duurzaam investeren in het anders organiseren van het onderwijs. Anders organiseren houdt in dat scholen dezelfde kwaliteit onderwijs blijven bieden met een andere personeelssamenstelling, bijvoorbeeld de inzet van onderwijsassistenten. Anders organiseren wordt landelijk en binnen het Rotterdamse onderwijs gezien als belangrijke ontwikkeling, omdat vanaf 2029 er een absoluut personeelstekort is en er dus naar andere oplossingen moet worden gezocht dan instroom vergroten. De maatregelen die vanuit actielijn 4 worden gesubsidieerd zouden inhoudelijk kunnen passen bij taken die normaliter door een werkgever worden uitgevoerd. De maatregelen hebben tot op heden geen tastbare effecten laten zien. (Antwoord op vraag 2) <u>Bezuinigingsvoorstel op de lerarenaanpak</u> Aangezien de minst effectieve actielijn van de aanpak actielijn 4 is, stellen we voor om actielijn 4 te schrappen. Dit levert een bedrag van ca. €1,5 miljoen per schooljaar op. Aanvullend stellen wij voor om te bezuinigen op actielijn 3. Dat zal dan specifiek gaan om middelen die ter beschikking worden gesteld voor werkdrukvermindering aan scholen. Dit levert een bedrag op van €500.000,- per schooljaar. (Antwoord op vraag 1) <u>Ingangsdatum bezuinigingen</u> De subsidies die vanuit de afdeling onderwijs worden verstrekt, worden per schooljaar verstrekt. In januari 2026 wordt de subsidieregeling voor het schooljaar 2026-2027 gepubliceerd. Dit

betekent dat deze bezuiniging pas in de subsidieregeling schooljaar 2027-2028 kan worden meegenomen.
Dat betekent dat in 2027 €625.000,- kan worden bezuinigd op actielijn 4. Vanaf 2028 zal de volledige €1,5 miljoen aan bezuinigingen op actielijn 4 kunnen worden ingeboekt.
Voor actielijn 3 betekent dit een maximale bezuiniging van €500.000,- in 2027. Vanaf 2028 zal €500.000,- ingeboekt kunnen worden op actielijn 3 om tot een totaal van €2 miljoen te komen.
Dat betekent dat een bezuiniging in 2027 niet de hele €2 miljoen betreft, maar €1.125.000,-. Vanaf 2028 zal de volledige €2 miljoen aan bezuinigingen kunnen worden ingeboekt.
Het is niet mogelijk om de huidige subsidieregeling voor het schooljaar 2026-2027 aan te passen. De subsidieregeling loopt al een lange tijd, schrappen van een onderdeel moet je minimaal zes maanden voorafgaand aan de nieuwe regeling bekend maken, zodat organisaties zich kunnen aanpassen aan de nieuwe financiële situatie. (Antwoord op vraag 3)

Mogelijke gevolgen bezuinigingen:
- Het lerarentekort op Rotterdamse scholen zal op de lange termijn sterker toenemen dan in de regio en de rest van de G4.
- Lerarentekorten zullen ongelijk verdeeld zijn over de stad. De ongelijkheid zal verder toenemen, scholen met goede plannen zullen beter in staat zijn met het absolute lerarentekort om te gaan. Scholen met een groot tekort en geen plan niet en daar zal de kwaliteit van het onderwijs onder leiden.
- Anders organiseren wordt door schoolbesturen gezien als belangrijk speerpunt in het personeelstekort. Er zal weerstand komen vanuit het onderwijsveld.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
	nvt	€1.125.000,-.	€2.000.000,-	€2.000.000,-	€2.000.000,-
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
N.v.t.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	**nvt**	**nvt**	**nvt**	**nvt**	**nvt**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**nvt**	**nvt**	**nvt**	**nvt**	**nvt**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	**nvt**				
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We leveren een bijdrage aan de aanpak personeelstekort in het onderwijs en de kinderopvang met maatregelen die op korte termijn een zichtbaar effect hebben op de instroom van nieuwe professionals of het tegengaan van de uitstroom.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-115
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Aanvullende vraag op TR-95: Wat zou het betekenen als alle tarieven met € 20 omhoog gaan?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Voorafgaande: Helaas is in de berekening van de eerdere uitvraag rond tariefverhoging TR- 95 een belangrijke post in verminderde inkomsten **niet** meegenomen. Er is alleen gerekend met de extra inkomsten. De verminderde inkomsten bij minder afname van passen was niet juist meegenomen.

Samenvatting

- Een exact antwoord kan niet gegeven worden
- Verwachting is dat het aantal passen daalt waardoor de opbrengst daalt ondanks de hogere tarieven. Dekking van de vaste lasten komt daardoor in het gedrang.
- Verwachting is dat het bereik onder minima significant afneemt en daarmee deels de doelmatigheid van de Rotterdampas.
- Bij verhoging met €20 van het laag tarief kan de Rotterdampas niet langer drager zijn van verschillende regelingen

Onderbouwing

De opbrengst van de Rotterdampas is afhankelijk van de prijs en het aantal passen. De prijs kan de gemeente vaststellen maar het aantal passen is afhankelijk van de prijselasticiteit en die is op voorhand niet bekend, hiervoor is een aanname gedaan. Een exact antwoord op de vraag kan daarom niet gegeven worden. De in de tabel opgenomen bedragen zijn daarom bij benadering.

De verwachting is echter dat een prijsstijging met €20 van alle tarieven leidt tot een dusdanige afname van het aantal passen dat er per saldo ongeveer een gelijke opbrengst wordt behaald. Maar dan met een lager bereik onder minima. Daarnaast waarschijnlijk minder opbrengst uit deelnemende gemeenten waardoor een deel van de dekking voor de vaste lasten wegvalt met een tekort tot gevolg.
Zie onderstaande overwegingen en aannames die zijn gehanteerd om tot deze conclusie te komen.

Belangrijke overwegingen:

- Bij verhoging met €20 van het laagtarief kan de Rotterdampas niet langer drager zijn van verschillende regelingen. Voor de 40.000 minima met recht op AOW-tegoed, Jeugdtegoed en/of Sport- en cultuurtegoed moet een andere manier opgezet worden om kosteloos gebruik te kunnen blijven maken van de gemeentelijke regelingen, met hogere kosten tot gevolg.
- Een prijsstijging kan leiden tot minder deelnemende gemeenten, mede gegeven het feit dat een aantal regiogemeenten de aanschaf vanuit hun armoedebudget financieren. De Rotterdampas is voor 35% van haar omzet afhankelijk van deze gemeenten.

Antwoord TR 120 (aanvullend op TR-95)

Voor alle scenario's geldt:

- Variabele lasten dalen evenredig met daling van afname (vergoedingen aan partners)
- Vaste lasten blijven ongewijzigd (oa. techniek, marketing)

Scenario 4A - alle tarieven met €20 verhogen; *Gehanteerde aannames:*

- Laagtarief volwassen van €5 naar €25, laagtarief kind van€0 naar €20 -> afname daalt met 95%

Middentarief volwassen van €32,50 naar €52,50, middentarief kind van€10 naar €30 -> afname daalt met 55%
Standaardtarief van €65 naar €85, kindertarief standaard van €20 naar €40 -> afname daalt met 55%

- Tarief per pas voor deelnemende gemeenten ongewijzigd (€45) maar de regiogemeenten volgen Rotterdam in de te hanteren tarieven aan inwoners -> afname daalt daardoor met 73%

Conclusie is dat de extra gemeentelijke opbrengsten in dit scenario €3,6mln negatief zijn.

Alternatief scenario 4B, zonder verhoging kindertarieven: *Gehanteerde aannames:*

- Laagtarief volwassen van €5 naar €25, laagtarief kind ongewijzigd (€0) -> afname daalt met 90%
  Middentarief volwassen van €32,50 naar €52,50, middentarief kind ongewijzigd (€10) -> afname daalt met 50%
  Standaardtarief van €65 naar €85, kindertarief standaard ongewijzigd (€20) -> afname daalt met 20%
- Tarief per pas voor deelnemende gemeenten ongewijzigd (€45) maar de regiogemeenten volgen Rotterdam in de te hanteren tarieven aan inwoners -> afname daalt daardoor met 65%

Conclusie is dat de extra gemeentelijke opbrengsten in dit scenario €1,7mln negatief zijn.

Risico's.

- Deelnemende gemeenten gaan niet akkoord met de door Rotterdam voorgestelde tariefwijzigingen en zeggen hun contract op. Een deel van de vaste lasten wordt hierdoor niet meer gedekt. Zij kunnen per jaar opzeggen, dus vanaf 2027.
- Minder burgers kunnen gebruik maken van dit participatie instrument, dit risico is het grootst voor scenario 4A.
- Voor ondernemers in de stad wordt het platform Rotterdampas minder aantrekkelijk en zou zelfs tot minder inkomsten kunnen leiden. Voor 2 Rotterdamse iconen uit de top 10 partners, is een belangrijke voorwaarde dat de minimadoelgroep wordt bereikt. Deze 2 partners zullen zich naar alle waarschijnlijk terugtrekken per 2027.
- Jaarlijks worden stevige onderhandelingen gevoerd met de partners over de acties die zij aanbieden via de Rotterdampas en de vergoedingen die zij daarvoor ontvangen. Bij een hogere pasprijs zullen zij inzetten op hogere vergoedingen. Dit is in de doorberekende scenario´s niet meegenomen.
- Gezien eerdere ervaring met het omzetten van het reductietarief voor ouderen naar een inkomensafhankelijk model in 2023, zullen beide scenario's tot ophef onder de gebruikers leiden.

Herziene Antwoord TR-95 (Vragen: 1. Wat zou het opleveren als de eigen bijdrage van de Rotterdampas boven 130% WML wordt verhoogd? Kunnen hiervoor een paar scenario's worden uitgewerkt? 2. Wat als regulier tarief 95 en lage tarief 25 is (mogelijk een los scenario))

Besproken scenario's:

1. Indexatie verhoging van standaardtarief volwassenen van €65 naar 70€ en middentarief van €32,50 naar €37,50 (ambtelijk reeds in voorbereiding)
   De baten van Rotterdampas worden jaarlijks geïndexeerd. De tarieven zijn echter al een aantal jaar hetzelfde. Gevolg is dat er na verloop van tijd een tekort op de baten is ontstaan. Daarnaast zijn de vergoedingen aan partners als gevolg van de stijgende kosten voor o.a. personeel en energietarieven bij de ondernemers toegenomen.
   Gezien de stijgende kosten is een het belangrijk dat er voldoende baten tegenover staan. Hiervoor is een tariefswijziging voor 2027 in voorbereiding. Dit zou een marktconform aanpassingen van het tarief zijn die voor zowel Rotterdam als de overige gemeenten die van de pas gebruiken maken geldt. Een grove berekening leidt tot € 300.000 opbrengsten die dus nodig zijn om kostenneutraal te blijven.
   Conclusie is dat er geen extra gemeentelijke de opbrengsten zijn.
2. Ophoging van het standaardtarief met 25% naar €80€ en middentarief van 32,50 naar €40
   Conclusie is dat de extra gemeentelijke opbrengsten in dit scenario €0,6mln negatief zijn.

3. Ophoging standaardtarief van €65 naar 95€ en laagtarief van €0 naar 25€ Conclusie is dat de extra gemeentelijke opbrengsten in dit scenario €0,8mln negatief zijn.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Scenario 1 (minimale ophoging)		0			
Scenario 2 (25% midden en hoog)		**-600.000,00**			
Scenario 3 (hoog €95 en laag €25)		**-800.000,00**			
Scenario 4A (alles met €20 omhoog)		**-3.600.000,00**			
Scenario 4B (alles met €20 omhoog behalve kinderen)		**-1.700.000,00**			
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-121
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Aanvulling op vraag TR-52: Wat zijn de kosten als we alleen de doelgroep 12-18 jaar de mogelijkheid geven voor OV voor 1 euro per dag?

Antwoord/reactie:
Uit onderzoek van de RET blijkt dat een abonnement van 1 euro per dag voor Rotterdammers van 12 tot 18 jaar kostendekkend is. De RET gaat er daarbij van uit dat 17.500 Rotterdammers uit de doelgroep het abonnement zullen aanschaffen, hetgeen resulteert in opbrengsten van € 6,4 mln. Deze opbrengsten zijn hoger dan de verwachte kosten (deze derving wordt ingeschat op €5,1 mln.). Er wordt geen stijging in reizigers verwacht maar wel een omzetstijging door afgenomen producten. Gezien het positieve financiele resultaat van deze constructie voor de RET, is hierin geen verdere rol voor de gemeente Rotterdam weggelegd. Hierbij is het financieel risico dan ook voor de RET. De RET geeft echter ook aan dat het hierbij om een verschuiving van bestaande abonnementhouders gaat en dat de verwachting daarmee is dat het OV-gebruik onder deze doelgroep niet gestimuleerd wordt door middel van het 1 euro/dag abonnement. De jaarlijkse kosten voor het abonnement (€ 365,-) zijn namelijk aanzienlijk hoger dan wat een saldo-reiziger gemiddeld kwijt is aan OV-reizen op jaarbasis (190,-). Het is mogelijk om door middel van een pilot met de RET te onderzoeken of het invoeren van een financieel aantrekkelijk abonnement voor die doelgroep het reizen met het OV wel stimuleert. De kosten voor een dergelijke pilot met 1000 deelnemers en een doorlooptijd van 4 maanden worden geraamd op €150.000,- (ontwikkeling en inrichting van het product, distributie, klantcommunicatie en promotie). De inschatting is dat een dergelijke pilot nog in 2026 van start kan gaan. Voor het doorontwikkelen van een regeling naar aanleiding van de pilot verwachten we in 2027 nog ontwikkelkosten die we ook ramen op €150.000,- **Overige aandachtspunten** • De MRDH heeft als OV-autoriteit in onze regio de bevoegdheid over OV-tarieven.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1 euro per dag-abonnement voor Rotterdammers van 12 tot 18		0	0	0	0
Pilot:	-0,15	-0,15			
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We willen het OV-gebruik voor jongeren van 12 tot 18 jaar stimuleren en starten daarom een pilot met de RET om te onderzoeken of het invoeren van een financieel aantrekkelijk abonnement voor die doelgroep het reizen met het OV stimuleert.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-122
Cluster/afdeling: S0

Vraag/verzoek:
Het laatste overzicht van de DTB-projecten dat wij kunnen vinden is van juni 2025. Is er een recenter overzicht, inclusief het bedrag van het DTB dat al besteed/juridisch vastligt? Welke cofinanciering vanuit bijv. Rijk of provincies is de komende jaren te verwachten? Wat zijn de consequenties als het DTB niet zou worden verlengd (of met een lager bedrag)?

Antwoord/reactie:

Overzicht DTB
Het DTB is in 2022 ingesteld en heeft een omvang van 100 miljoen (looptijd is tot eind 2026). In de bijlage is een overzicht van de stand van het **DTB t/m april 2026** opgenomen (onder voorbehoud van besluitvorming vrijval door college (medio mei 2026). In vijf aanvraagrondes zijn er in totaal 33 projecten toegekend. Het bedrag van het DTB is volledig bestemd (oftewel besteed) en ligt grotendeels juridisch vast. De totale besteding tot en met 2025 is € 66,4 miljoen. Naar verwachting wordt in de komende jaren de geprogrammeerde en bestemde € 33,6 miljoen uitgegeven. Het gaat dan o.a. om: Parisprooftuin Schiehaven Noord, gebiedsgerichte aanpakken isoleren koopwoningen en de subsidieregeling Duurzaam Bouwen. De resterende periode ligt de focus van het DTB op de uitvoering van bestaande projecten en het inlopen van de overprogrammering van € 1,6 miljoen.

Cofinanciering vanuit het Rijk
Rotterdam ontvangt in 2026 vanuit het rijk 23,6 mln. aan CDOKE-middelen via een decentrale uitkering, bestemd voor capaciteit (vast personeel en inhuur) voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. In 2027 t/m 2030 ontvangen we een vergelijkbaar bedrag (bekendmaking via septembercirculaire van het rijk). Met het DTB worden materiële middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering en realisatie van de projecten en innovaties. Thema's waarvoor het rijk (of provincie) wel financiering beschikbaar stelt zoals Energiearmoede en Isolatie worden niet vanuit het DTB gefinancierd. Met de rijkssubsidie voor flex-E scans tegen netcongestie als cofinanciering kunnen we de Rotterdamse scan inclusief begeleiding en voor een bredere doelgroep (incl. kleinverbruik) blijven aanbieden met DTB-budget.

Een aantal projecten heeft, dankzij het DTB, cofinanciering vanuit het rijk of EU ontvangen (zoals renovatieproject Putselaan (monument), Groeiversnelling MKB, circulaire projecten FABRIX en Woodcircles vanuit de EU, en het project Bereikbare Haven (vanpooling, carpooling en hopper) vanuit de provincie, MRDH en het Havenbedrijf). RVO financiert gezamenlijk met bedrijven het project de reparatiefabriek in de HER.

De huidige regelingen vanuit Europa lopen nagenoeg af, per 2028 worden verschillende regelingen gebundeld en beschikbaar gesteld via landelijke en regionale partnerschapsovereenkomsten. Vanaf dan wordt duidelijk of en hoe zicht is op middelen voor Nederland en Rotterdam. Daarmee mikt de EU ook op het aantrekken van private cofinanciering. Het behoud van een flexibel budget om in te kunnen zetten als cofinanciering is vaak noodzakelijk om aanspraak te kunnen maken op deze middelen.

Wat zijn de consequenties als het DTB niet zou worden verlengd (of met een lager bedrag)?

DTB niet verlengen
Rotterdam wil in 2050 klimaatneutraal zijn, met 55% minder CO_2 in 2030 en een gezonde leefomgeving voor alle Rotterdammers. Onderzoek van DCMR (https://www.dcmr.nl/sites/default/files/2025-09/DCMR_CO2_monitor_Rotterdam_2024.pdf) toont aan dat we nog niet op koers zijn om dit doel te behalen. Zonder een opvolger van het DTB of andere financiering lukt het niet om het been bij te trekken.
Projecten voor CO_2 -reductie en verminderen grondstofgebruik, schone lucht, hernieuwbare energie en circulaire bedrijvigheid kunnen geen vervolg krijgen. Ook is er dan geen ruimte voor nieuwe, innovatieve projecten, die kunnen bijdragen aan klimaatwinst, economische vooruitgang en gezondheidsverbetering. Dit heeft consequenties die ook doorwerken naar thema's zoals bijvoorbeeld luchtkwaliteitsnormen en netcongestie. Dit vraagt om extra inzet, passend binnen de doelstellingen van de Omgevingsvisie en het huidige Klimaat Actieplan Rotterdam.

De verplichtingen binnen de lopende projecten kunnen worden uitgevoerd binnen het budget van het huidige DTB. Voorbeelden van projecten die geen vervolg kunnen krijgen zonder opvolging van het DTB:

- **Laadinfrastructuur en ZES**: het programma kan niet worden voortgezet. Daarnaast is de verwachting dat door externe ontwikkelingen (zoals netcongestie en wettelijke vereisten) extra inzet nodig is.
- **Gemeentelijk wagenpark:** onder meer stagnatie elektrificatie van het eigen wagenpark van de gemeente.
- **Versterken duurzaam doorbouwen** (inclusief de Paris Prooftuin Schiehaven Noord)
- **Actieplan voor verduurzaming VvE's**
- **Inzetten op innovaties als smart energy systems**
- **Verduurzaming van de haven** via subsidieregelingen op het terrein van waterstof, walstroom en circulariteit en inzet duurzame bereikbaarheid haven (mobiliteitsproject) vervallen.
- **Emissieloze mobiele werktuigen**. Rotterdam heeft het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen ondertekend, gericht op emissieloze gemeentelijke werken in de buitenruimte per 2030. Zonder middelen vanuit het DTB kunnen we onze inzet om in 2030 emissieloos te werken niet continueren. Belangrijk, vanwege de opgave voor luchtkwaliteit.
- **Transitieagenda's Circulaire Bouw, Consumptiewaarde, Organische Stromen, Rotterdammers en Eigen Organisatie** werkzaamheden die stoppen zijn dan o.a. de circulaire ambities in Merwe4Haven, circulaire renovatie bruggen, materialendepots, ketenaanpak textiel, voedselverspilling en plastic, stimuleren bewonersinitiatieven). 1,65 mln euro per jaar, het deel uit de transitieagenda's dat nu werkt aan afvalpreventie voor huishoudens.
- **Transitieagenda Circulair Ondernemerschap.** De programma inzet om het MKB mee te nemen in de circulaire transitie kan niet worden voortgezet. Hetzelfde geldt voor onderzoek naar o.a. ruimte voor circulaire bedrijven en economische (keten)kansen in kritieke materialen. Ook stoppen de subsidieregelingen voor circulaire innovatie en ondernemerschap. Nieuw ondernemerschap en toekomstbestendigheid van het bestaande MKB zijn dragers voor de circulaire economische transitie.

In de huidige DTB-periode is ervoor ongeveer €75 miljoen geïnvesteerd in deze projecten en €25 miljoen om in te spelen in nieuwe ontwikkelingen (totaal €100 miljoen). Zonder opvolger van het DTB is er na afronding van de lopende projecten geen ruimte voor bestaande en nieuwe initiatieven. De inzet op onder andere schone lucht, energiebesparing voor Rotterdammers en het verdienvermogen van de stad neemt af (koppeling met doelen Omgevingsvisie). De opgebouwde capaciteit en samenwerkingen met marktpartijen zijn belangrijk — bestendigen is kostbaar voor

de toekomstige ontwikkeling. Marktpartijen, instellingen, initiatieven zetten in op innovatie op duurzaamheid en als de overheid stopt met een deel van de ingang gezette activiteiten dan heeft dit effect op de projecten en op het vertrouwen in de overheid vanuit het bedrijfsleven.

Verlengen DTB met een lager bedrag
Verlengen met een lager bedrag betekent dat er een minimaal aantal projecten wordt voortgezet of wordt opgestart. Dit heeft consequenties voor het doelbereik voor 2030 en 2050 te behalen. Het DCMR-onderzoek naar het behalen van de CO2 doelstellingen maakt duidelijk dat er veel nieuwe initiatieven en extra investeringen nodig zijn. De effecten in het perspectief van de brede welvaart zijn met dit scenario ongunstig voor de stad.

De gemeente kan een deel van de in gang gezette werkzaamheden voortzetten, maar dient waakzaam te zijn qua capaciteit. Keuzes maken en prioriteren is nodig, ook bij de potentiële samenwerking met andere partijen. Een brede inzet is lastig. De gemeente kan niet meer flexibel inspelen op kansen en ontwikkelingen. Daarnaast zijn op basis van bijvoorbeeld het beleidskader Klimaat Actieplan Rotterdam meerdere projecten in gang gezet, waardoor ook een vermindering in financiële capaciteit hiervoor een bedreiging vormt.

Bij verlengen van het DTB in de huidige vorm komt er in het voorstel voor een 'Publiek fonds stimulering haven en economie', zoals opgenomen in de beantwoording van vraag SO53 - TR94 meer ruimte om op andere sleutelprojecten zoals AI, campussen, veiligheid en autonomie in te zetten.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Opvolging klimaatfonds zoals DTB		25 mln.	25 mln.	25 mln.	25 mln.

We zien dat besteding gedurende een collegeperiode toeneemt richting einde collegeperiode, aangezien het door- en opstarten enige tijd kost. Een optie is om in de eerste jaren een lager bedrag beschikbaar te stellen en dit gedurende de collegeperiode op te laten lopen, tot de benodigde 100 mln. in totaal is bereikt.

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid		**17,5 FTE** *(+ ~14 FTE*)*	**17,5 FTE** *(+ ~14 FTE*)*	**17,5 FTE** *(+ ~14 FTE*)*	**17,5 FTE** *(+ ~14 FTE*)*
Proces / coördinatie		*1,5 FTE*			
Transitieagenda's Circulair (exclusief Circulair Ondernemerschap en PvA Duurzaam Doorbouwen)		*14 FTE vast*			

Smart Energy Systems (innovatie / haven)		*2 FTE*			
Mobiliteit		*0*			
*Flexibele inzet diverse afdelingen**		*14 FTE **			
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid		**5 FTE Duurzame Mobiliteit*** **			
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* B*ij benadering, de precieze omvang van inzet vanuit andere afdelingen (bijv. Ingenieursbureau of PMB) vraagt meer uitzoekwerk* *** *Door de groei van de opgave is er aanvullend op de bestaande formatie, minimaal 5 FTE extra noodzakelijk om de (beleids)innovatie ten behoeve van onder andere netcongestie, klimaat en luchtkwaliteit voort te kunnen zetten, te intensiveren en te borgen binnen een nieuw op te richten beheerorganisatie.*					
Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Besloten om het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB) voort te zetten.

Bijlage 1: Overzicht van de stand van het DTB t/m april 2026

Bijlage 1, horende bij beantwoording TR-122 Duurzaamheidstransitiebudget

Overzicht DTB-projecten*

DTB nr	DTB project	Toegekend	Onttrekking	RIM	B26	Vrijval	Prognose
1	0% lening voor verduurzaming VvE's	1.380.000	0	0	0	0	1.380.000
2	Rotterdams Burgerberaad	1.800.000	930.481	0	649.000	67.733	1.732.267
3	Rotterdam Circulair	18.678.495	12.955.425	0	5.035.027	444.686	18.233.809
4	Toekomstbestendig MKB – Duurzaam ondernemen	3.200.000	1.792.788	0	850.000	0	3.200.000
5	Gebiedsgerichte aanpakken isoleren koopwoningen	6.536.761	4.029.609	0	2.507.001	0	6.536.761
	Gebiedsaanpakken personeel (RIM)	638.683	638.683	0	0	0	638.683
6	Toekomstbestending MKB – Circulair	3.240.000	1.778.628	0	1.010.000	0	3.240.000
7	Laadinfrastructuur	6.768.000	4.161.765	0	0	1.179.353	5.588.647
8	Toekomstbestendig MKB – Groeiversnelling MKB	750.000	545.541	0	200.000	0	750.000
9	Smart Energy Systems	5.400.000	2.773.808	0	1.796.225	0	5.400.000
10	Verduurzaming VVE's	3.419.773	1.757.947	0	990.000	645.000	2.774.773
11	Inzet Haven en Industrieel Cluster – aanvraag	3.600.000	1.445.774	0	1.442.000	0	3.600.000
12	Werkgeversaanpak Mobiliteit	1.450.000	1.410.118	0	0	39.882	1.410.118
13	Zero Emissie Stadslogistiek	5.165.246	1.297.223	2.697.067	0	135.962	5.029.284
14	Programma Zon	3.820.000	2.682.547	0	1.090.000	0	3.820.000
15	Proceskosten	1.122.777	764.576	0	300.000	0	1.122.777
16	Ontwikkeling aanpak Circulair afdeling Vastgoed	209.000	150.060	0	0	58.940	150.060
17	Rotterdamse Klimaataanjagers	966.000	593.389	0	323.000	0	966.000
18	Thermische energiewinning uit afvalwater - potentie	1.009.654	502.679	0	402.000	0	1.009.654
19	Verduurzaming mobiele werktuigen	2.033.000	640.180	0	950.000	0	2.033.000
20	Verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark	16.269.000	5.295.000	10.974.000	0	200.000	16.069.000
21	Waterstofbudget	3.500.000	1.276.742	0	1.500.000	0	3.500.000
22	Versnellen emissieloze taxivoertuigen	485.500	285.500	0	200.000	0	485.500
23	Energiebank RET	1.800.000	1.800.000	0	0	0	1.800.000
24	Subsidieregeling duurzaam bouwen	3.160.000	52.197	0	0	100.000	3.060.000
25	Circolab Maritime	504.000	282.000	0	222.000	0	504.000
26	Voucherregeling Flex scans netcongestie	600.000	299.942	0	0	0	600.000
27	Verstevigen en opschalen Rotterdamse ETF	1.495.587	688.267	0	353.000	101.320	1.394.267
28	Renovatie monument Putselaan 178	707.000	0	707.000	0	0	707.000
29	Verduurzamen woningen Carnisse/ Charlois	700.000	400.000	0	0	0	700.000
30	Backbone Rozenburg	0	0	0	0	0	0
31	Duurzaamheid IHP Sport	260.000	209.335	0	35.000	50.665	209.335
32	Klimaatacademie en ParisProof-tuin Schiehaven	2.660.000	505.169	0	0	0	2.660.000
33	Duurzame bereikbaarheid Haven	300.000	132.737	0	0	0	300.000
34	LED verlichting sportvelden	1.000.000	0	0	500.000	500.000	500.000
		104.628.475	52.078.107	14.378.067	20.354.253	3.523.541	101.104.935

	Legenda:	
	Toegekend	Het totaal toegekende budget voor dit project.
	Onttrekking	Realisatie over de jaren 2023, 2024 en 2025.
	RIM	Realisatie waarbij de afhandeling verloopt via het Rotterdams Investeringsmotor.
	B26	Begrote realisatie/ onttrekking 2026. Begroting is nu nog niet compleet en zal
		bij de tweede herziening compleet worden gemaakt.
	Vrijval	Hiervan weten we dat dit gedeelte niet meer door het project op gemaakt gaat worde
		Bijvoorbeeld door het vinden van aanvullende financiering.
		Na vrijval kan dit dus van het toegekende bedrag af gehaald worden.
	Prognose	Betreft toegekend - vrijval

**Onder voorbehoud: besluitvorming vrijval door college (medio mei 2026)*

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-123
Cluster/afdeling: DV

Vraag/verzoek:
Citylab010. Wij begrepen dat hier cofinanciering vanuit het bedrijfsleven voor is. Om welke bedragen gaat dit en welke afspraken zijn hierover gemaakt?

Antwoord/reactie:
Er is geen cofinanciering vanuit het bedrijfsleven voor CityLab010. **Samenwerkingspartners** Naast de mogelijkheid tot het krijgen van startbudget in de vorm van subsidie biedt CityLab010 ook een ondersteuningsprogramma aan met o.a. bijeenkomsten (tbv netwerk en inspiratie), workshops en adviesgesprekken. Hierin werkt de gemeente samen met een aantal maatschappelijke betrokken partners. Zij zetten hun netwerk, kennis en expertise in om initiatiefnemers verder te helpen, het gaat hier niet om cofinanciering. Samenwerkingspartners zijn: Rabobank, Ploum, Voor Goed Rotterdam impact agency, Onderzoekshuis, Erasmus Universiteit, Hogeschool Rotterdam en Greenchoice. **Initiatiefnemers** CityLab010 ondersteunt maximaal €50.000 van de begrote kosten. Initiatiefnemers onderbouwen in hun plan de verwachte kosten en opbrengsten. Het bedrag dat wordt aangevraagd als subsidie, moet door de initiatiefnemer ook minimaal zelf bijgedragen worden met co-financiëring. Dit kan in de vorm van tijd, middelen (zoals het gebruik van eigen apparatuur of materialen) of geld (denk aan eigen investeringen, fondsen, sponsoring of andere subsidies die niet verleend zijn door de Gemeente Rotterdam).

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					

Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-124
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Is er een rangschikking te maken van de gebieden en wijken waar het meeste geld wordt uitgegeven aan Wmo en Jeugdzorg?

Antwoord/reactie:

De gevraagde cijfers zijn beschikbaar op gebiedsniveau. Dit betreft de volgende 14 gebieden:

- Charlois
- Feijenoord
- IJsselmonde
- Delfshaven
- Kralingen-Crooswijk
- Hillegersberg-Schiebroek
- Hoek van Holland
- Hoogvliet
- Noord
- Overschie
- Prins Alexander
- Rotterdam Centrum
- Pernis
- Rozenburg

In bijgevoegde Excel staan de uitgaven over het jaar 2025 per gebied. In de beschikbare data zijn de data van de gebieden Hillegersberg-Schiebroek en Overschie één geheel. Daarnaast kan een bedrag van €71,6 miljoen vanuit de data niet direct gekoppeld worden aan een gebied en is buiten beschouwing gelaten.

Voordat hier verdere conclusies uit getrokken kunnen worden, is het van belang kennis te nemen van de volgende kanttekeningen:

- Een rangschikking van gebieden op basis van uitgaven aan Wmo en Jeugdzorg geeft op zichzelf geen betekenisvolle of koersvaste inzichten. Er zijn veel externe (omgevings-) factoren die de uitgaven aan Wmo en Jeugd in een gebied beïnvloeden, een valide vergelijking maken tussen de gebieden is daarom complex. Voor een goede interpretatie van de gevraagde gegevens moet onder meer rekening worden gehouden met:
  - De demografische samenstelling van de gebieden;
  - Sociaaleconomische factoren zoals armoede en werkloosheid;
  - Woonsituatie en huishoudsamenstelling;
  - Het aantal bijstandsgerechtigden en bijbehorende ondersteuningsbehoeften.
- Daarnaast zijn de cijfers onvolledig, omdat zij niet als zodanig per gebied worden vastgelegd:
  - Uitsluitend betrekking hebben op maatwerkvoorzieningen (arrangementen Zorg in Natura);

- Geen uitgaven bevatten voor persoonsgebonden budget (PGB), en de overige Wmo-voorzieningen (hulpmiddelen, woningaanpassingen en doelgroepenvervoer);
- Geen subsidie-uitgaven bevatten voor Jeugdbeschermings-maatregelen; Jeugdreclasseringsmaatregelen en veilig thuis;
- Geen inzicht geven in de inzet van de wijkteams en preventie & welzijn in de gebieden waar substantiële bedragen in omgaan;
- Geen rekening houden met inzet en investeringen vanuit andere programma's in bepaalde gebieden (zoals NPRZ en Preventie met Gezag).

Om wel een goede relatie te kunnen leggen tussen gebiedskenmerken en zorgkosten is een breder en diepgaand onderzoek noodzakelijk. Een voorbeeld van een breder onderzoek is het Onderzoeksrapport Tussen Werk en Zorg.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

	Centrum	Charlois	Delfshaven	Feijenoord	Hillegersberg/ Overschie	Hoek van Holland	Hoogvliet	IJsselmonde
Totale kosten Jw en Wmo (per gebied)	**€ 21.189.626**	**€ 58.592.664**	**€ 48.853.964**	**€ 53.193.564**	**€ 42.634.642**	**€ 6.604.938**	**€ 20.392.702**	**€ 53.218.635**
Aantal inwoners (per gebied)	42.082	70.483	76.883	80.723	44.887	10.545	36.396	63.358
Jeugdwet en Wmo kosten per inwoner	€ 503,53	€ 831,30	€ 635,43	€ 658,96	€ 949,82	€ 626,36	€ 560,30	€ 839,97
% t.o.v.Totaal Rotterdam	74%	123%	94%	97%	140%	93%	83%	124%
Aantal unieke clienten	4.574	9.695	8.600	9.745	7.063	1.391	4.004	9.695
Aantal unieke clienten per 100 inwoners	10,9	13,8	11,2	12,1	15,7	13,2	11,0	15,3
Clienten per inwoner, % t.o.v. Totaal Rotterdam	87%	110%	90%	97%	126%	106%	88%	122%
Gemiddelde kosten Jeugdwet en Wmo per client	€ 4.632,62	€ 6.043,60	€ 5.680,69	€ 5.458,55	€ 6.036,34	€ 4.748,34	€ 5.093,08	€ 5.489,29
Jeugdwet	**€ 4.719.557**	**€ 25.051.026**	**€ 16.433.285**	**€ 22.297.190**	**€ 23.107.925**	**€ 2.922.905**	**€ 8.284.227**	**€ 23.520.140**
% Jeugdwet t.o.v. Totaal Rotterdam	22%	43%	34%	42%	54%	44%	41%	44%
Aantal unieke clienten Jeugdwet	566	2.511	1.801	2.482	2.394	385	955	2.550
Gemiddelde kosten Jeugdwet per client	€ 8.338,44	€ 9.976,51	€ 9.124,53	€ 8.983,56	€ 9.652,43	€ 7.591,96	€ 8.674,58	€ 9.223,58
Wmo	**€ 16.470.070**	**€ 33.541.638**	**€ 32.420.679**	**€ 30.896.375**	**€ 19.526.717**	**€ 3.682.033**	**€ 12.108.475**	**€ 29.698.495**
% Wmo t.o.v.Totaal Rotterdam	78%	57%	66%	58%	46%	56%	59%	56%
Aantal unieke clienten Wmo	4.008	7.184	6.799	7.263	4.669	1.006	3.049	7.145
Gemiddelde kosten Wmo per client	€ 4.109,30	€ 4.668,94	€ 4.768,45	€ 4.253,94	€ 4.182,21	€ 3.660,07	€ 3.971,29	€ 4.156,54

	Kralingen-Crooswijk	Noord	Pernis	Prins Alexander	Rozenburg	Totaal Rotterdam	*Niet aan gebied toe te wijzen*	*Totaal incl. niet toe te wijzen*
Totale kosten Jw en Wmo (per gebied)	**€ 25.852.200**	**€ 26.279.509**	**€ 7.755.908**	**€ 66.489.051**	**€ 8.192.374**	**€ 439.249.778**	*€ 71.574.592*	*€ 510.824.370*
Aantal inwoners (per gebied)	55.885	52.306	4.914	97.807	12.550	648.819		
Jeugdwet en Wmo kosten per inwoner	€ 462,60	€ 502,42	a	€ 679,80	€ 652,78	€ 677,00		
% t.o.v.Totaal Rotterdam	68%	74%	#WAARDE!	100%	96%	100%		
Aantal unieke clienten	5.274	5.202	1.278	13.049	1.478	81.048		
Aantal unieke clienten per 100 inwoners	9,4	9,9	26,0	13,3	11,8	12,5		
Clienten per inwoner, % t.o.v. Totaal Rotterdam	76%	80%	208%	107%	94%	100		
Gemiddelde kosten Jeugdwet en Wmo per client	€ 4.901,82	€ 5.051,81	€ 6.068,79	€ 5.095,34	€ 5.542,88	€ 5.419,63		
Jeugdwet	**€ 8.923.411**	**€ 7.557.634**	**€ 3.865.209**	**€ 26.915.479**	**€ 4.339.632**	**€ 177.937.620**		
% Jeugdwet t.o.v. Totaal Rotterdam	35%	29%	50%	40%	53%	41%		
Aantal unieke clienten Jeugdwet	1.094	959	468	3.263	521	19.949		
Gemiddelde kosten Jeugdwet per client	€ 8.156,68	€ 7.880,74	€ 8.258,99	€ 8.248,69	€ 8.329,43	€ 8.919,63		
Wmo	**€ 16.928.789**	**€ 18.721.875**	**€ 3.890.699**	**€ 39.573.573**	**€ 3.852.741**	**€ 261.312.158**		
% Wmo t.o.v.Totaal Rotterdam	65%	71%	50%	60%	47%	59%		
Aantal unieke clienten Wmo	4.180	4.243	810	9.786	957	61.099		
Gemiddelde kosten Wmo per client	€ 4.049,95	€ 4.412,41	€ 4.803,33	€ 4.043,90	€ 4.025,85	€ 4.276,86		

Nummer: TR-125

Vraag/verzoek:
Welke plannen/ scenario's liggen er voor een raw materials hub in Rotterdam of plannen om te komen tot industrie voor urban mining (circulaire industrie)?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen:
Op basis van het advies van de Rotterdamse klimaataanjagers hebben we een haalbaarheidsstudie gedaan naar een raw materials hub voor Rotterdam, om urban mining en circulaire industrie een impuls te geven. Hieronder staan de plannen en twee mogelijke scenario's. **Raw materials hub en urban mining: 50 hectare en 1 miljoen ton materiaal circulair verwerkt** Een raw materials hub en urban mining zijn twee samenhangende componenten. Ruimte in stad en haven (XS – XL) in combinatie met de juiste bedrijvigheid voor verwerking van materiaal binnen circulaire ketens. De 50 ha en 1 miljoen ton is ambitieus. De Klimaataanjagers noemen het niet voor niets een voor Rotterdam. Een raw materials hub vraagt ruimte in een stad die vol is en waar aansluiting op het energienet een mogelijke showstopper is. Extra inzet en scherpe keuzes zijn nodig om de juiste bedrijvigheid op de juiste plekken te krijgen. Samen met partijen in en rond de stad en haven (IQ, HbR, PZH, Rijk) moeten afspraken gemaakt worden welke ketens nodig zijn in Rotterdam als onderdeel van Nederland en Europa. <u>Benodigde ruimte: 50 hectare voor de Raw Materials Hub</u> 'De' hub veronderstelt dat dit 1 plek op 1 locatie is. Qua haalbaarheid is het belangrijk om dit te benaderen als een netwerk met verschillende verwerkingshubs. Daar is ruimte voor nodig in verschillende vormen en op diverse schaalniveaus. Internationale grondstofstromen in de haven, verwerking van nationale strategische grondstoffen op grote watergebonden Hoge Milieu Categorie-terreinen en bewerking van regionale stromen op kleinere locaties. Aanvullend depots voor hergebruik uit openbare ruimte en gebiedsontwikkeling, en wijklocaties waar Rotterdammers anders omgaan met spullen en afval. Elke vierkante meter telt, van wijk tot wereldhaven. <u>Plannen om dit doel te behalen:</u> • Haalbaarheid van functiestapeling op bedrijventerreinen nader onderzoeken. • Aanjagen van co-siting (delen van grondstofstromen en faciliteiten) om de koppeling met bestaande bedrijvigheid te maken. • Nieuwe bedrijventerreinen bestemmen voor toekomstbestendige bedrijvigheid (geen fossiel op nieuwe terreinen). • Stoppen met eeuwigdurend erfpacht op bedrijventerreinen. • Terugkopen van grond op bedrijventerreinen. • Benutten van publieke en sociaal-maatschappelijke ruimte zoals materialendepots en circulaire wijkhubs voor verwerking en hergebruik van grondstoffen, delen en repareren. • Plannen voor 3e Maasvlakte passen niet in de termijn 2030, maar wel daarna. <u>Benodigde circulaire bedrijvigheid voor urban mining en circulair verwerken van 1 miljoen ton</u> Het vinden van benodigde ruimte (fysiek, milieu en energienet) op diverse locaties is één vraag. De bedrijvigheid die nodig is om 1 miljoen ton materiaal circulair te verwerken is een tweede. Daarnaast is de verbinding met de stad via urban mining onmisbaar: Zo winnen we waardevolle grondstoffen terug uit bestaande afvalstromen en objecten in de stad. De kern van dit systeem is dat materialen zo lang

mogelijk in de keten blijven door terugwinnen, verwerken, hoogwaardig hergebruiken, delen en repareren.

Plannen om dit doel te behalen:

- 200 partijen samenbrengen op specifieke ketens.
- Regie per keten (monitoring, agendering, versnelling, etc.).
- Financieringslandschap verbeteren: Dichten van gat tussen start-ups en full-scale verwerken van grondstoffen.
- Koppeling met de stad als urban mine voor terugwinnen van waardevolle grondstoffen uit Rotterdam.
- Werken aan de opschaling van lokale innovatie en initiatieven en het sluiten van ketens tussen initiatieven, ondernemers en industrie.
- Koppeling met gemeentelijke inkoop en Rotterdammers als launching customers voor circulaire bedrijven.
- Industriepolitiek vanuit Den Haag en Europa beter benutten.
- Kansrijke ketens: bouw voor woningopgave, biobased chemie, maakindustrie, kritieke materialen (strategische autonomie).

De realisatie van deze plannen vindt plaats binnen de geldende wettelijke kaders, die nog veelal zijn gebaseerd op lineaire modellen, met name op het terrein van grondstoffen. In de praktijk sluiten deze kaders niet altijd optimaal aan bij de dynamiek en ontwikkeling van circulaire ketens. Partijen committeren zich eraan om hieruit voortvloeiende knelpunten en belemmeringen tijdig te signaleren, inzichtelijk te maken en gezamenlijk te adresseren.

De grondstoffentransitie: waarom?

De raw materials hub en urban mining zijn manieren om vorm te geven aan de grondstoffentransitie. Grondstoffen raken op en worden steeds vaker als machtsmiddel gebruikt. Tegelijkertijd kent Rotterdam veel afval en stijgen de verwerkingskosten. Bovendien leidt het winnen, verwerken en transporteren van nieuwe grondstoffen tot veel klimaatimpact (dit kan leiden tot o.a. bouwstops en juridische claims). Door minder en betere grondstoffen, langer en opnieuw te gebruiken wordt Rotterdam minder afhankelijk van geopolitieke spanningen. Een goed gecoördineerde inzet op Rotterdam als grondstoffenhub leidt tot een weerbare stad met een toekomstbestendige economie, ook in de haven (zie bijvoorbeeld Rapport Wennink 2025).

Wat doen we nu? Tot 2026

Specifiek op de realisatie van een raw materials hub doen we nu niets. We verkennen met regionale partners wat de mogelijkheden zijn. Specifiek op bedrijfsruimte loopt een pilot waar we veel van leren: Spaanse Polder Beter Benutten. Vanuit onze inzet op de grondstoffentransitie werken we aan samenwerking binnen een aantal ketens (o.a. textiel, voedsel, materialen voor de buitenruimte) en aan het ondersteunen van circulaire innovaties van bedrijven. Daarnaast zijn er mooie resultaten geboekt met materialendepots voor openbare ruimte en bij gebiedsontwikkelingen, en werken we succesvol aan plekken in de wijk waar circulair gedrag ruimte krijgt. Dus we kunnen een redelijke inschatting maken van welke inzet er nodig is. Deze projecten zijn gefinancierd uit het DTB, en de middelen stoppen na 2026 (zie vraag TR-122: Duurzaamheidstransitiebudget).

Scenario 1: Uitvoeren Raw Materials Hub

We zetten in op realisatie van de raw materials hub op basis van bovenstaande plannen en komen tot 50h ruimte.

Voor de uitvoering van het onderdeel 50h ruimte is een budget van 0,9 mln p/j nodig.
Dit bedrag wordt deels ingezet voor inzet van capaciteit (6 fte) t.b.v. aanjagen samenwerking regio, opschaling aanpak Spaanse polder, aanjagen van co-siting en lobby en wetgeving. Daarnaast wordt 0,3 mln van dit bedrag aangewend voor het uitvoeren van onderzoek en monitoring.

Het onderdeel 1 mln ton materiaal vraagt om een budget van 3,65 mln p/j.
Groot deel van dit budget (2,5 mln) wordt aangewend voor subsidies voor bestaande bedrijven om bedrijfsprocessen aan te passen en subsidies voor start-ups/scale-ups voor circulaire bedrijven. Daarnaast zijn middelen nodig voor inzet capaciteit (8 fte) voor: extra inzet vergunningen, regie op vestigingsvoorwaarden, aanjagen urban mining, aanjagen Rotterdam als launching customer, lobby en wetgeving. Tot slot is een budget (0,3 mln) nodig voor onderzoek en monitoring en een budget van 50 k voor inzet t.b.v. 3e maakvlakte.

Kosten scenario 1

Overzicht van kostenposten scenario 1			
50 ha ruimte	1 mln ton materiaal	Totale kosten	Waarvan fte
€ 0,9 mln	€ 3,65 mln	€ 4,55 mln	14

Scenario 2: Netwerk en Faciliteren Raw Materials Hub
In dit scenario pakken we als gemeente een meer bescheiden rol. In plaats van het voortouw te nemen bij de realisatie van de raw materials hub verleggen we de focus op het samenwerkingsverband met partners in en om de stad. Hiermee geven we circulair industrie en urban-mining een impuls maar stappen we af van de vastomlijnde ambitie van 50h en 1 miljoen ton.
In dit scenario kan de personele inzet voor beide onderdelen gehalveerd worden waarmee benodigde capaciteit voor onderdeel ruimte op 3 fte komt. Voor de uitvoering onderdeel Circulaire keten is 4 fte nodig. In dit scenario is benodigd budget voor subsidies voor bedrijven als onderdeel circulaire ketens 1,75 mln. Daarnaast blijft budget nodig voor onderzoek en monitoring (0,3 mln) en een budget van 50 k voor inzet t.b.v. 3e maakvlakte.

Kosten scenario 2

Overzicht van kostenposten scenario 2			
Ruimte	Circulaire ketens	Totale kosten	Waarvan fte
€ 0,6 mln	€ 2,5 mln	€ 3,1 mln	7 fte

Optioneel bij beide scenario's is het instellen van een herstructureringsfonds met als doel het uitkopen van bedrijven op cruciale locaties (dit betreft een incidentele investering).
Herstructureringsfonds a 100 mln. + uitvoering a 1 mln. voor 10 FTE.
* Let op: Mogelijke cofinanciering via Rijk, Provincie en andere partners voor een regionaal fonds.
** Let op: Voorwaardelijk is een minimale gemeentelijke inzet op ketenregie, het stimuleren van circulaire bedrijven en ketensamenwerking, en het inzetten van onze inkooprol als launching customer voor circulaire vraagcreatie. Voor deze onderdelen is nog geen financiële dekking, de huidige uitvoering wordt via het DTB bekostigd en loopt af na 2026 (Zie vraag TR-122 en gevraagde presentatie maandagmiddag).

Financieel:

Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Scenario 1:	-	€ 4,55 mln	€ 4,55 mln	€ 4,55 mln	€ 4,55 mln
Scenario 2:	-	€ 3,1 mln	€ 3,1 mln	€ 3,1 mln	€ 3,1 mln

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

- EU en Rijksoverheid zet middelen in op industrie, kritieke materialen en grondstofonafhankelijkheid. Cofinanciering voor bedrijven is zeker mogelijk
- Cofinanciering vanuit samenwerkingspartijen moet onderdeel worden van de samenwerkingsovereenkomst.

Organisatie:
Deze werkzaamheden worden niet vervuld door huidige fte's, echter als de dekking vanuit de DTB wegvalt, groeit de organisatie niet.

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Scenario 1		14	14	14	14
Scenario 2:		7	7	7	7
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	**Optioneel: herstructureringsfonds 100 miljoen euro en 10 FTE**				

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

We realiseren een Raw Materials Hub in Rotterdam, van wijk tot wereldhaven, waar we 1 miljoen ton grondstoffen circulair verwerken op 50 hectare grond. We sluiten hiertoe een samenwerkingsovereenkomst met regionale partners en initiatieven in de stad, zoals Havenbedrijf Rotterdam, Innovation Quarter, Provincie Zuid-Holland, MRDH en de Rijksoverheid.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-126
Cluster/afdeling: W&I

Vraag/verzoek:
Welke mogelijkheden zijn er om mensen vanuit de Participatiebudget meer/intensiever te begeleiden naar werk (bijv meer locaties, meer formatie, betere digitale dienstverlening etc.)?

Antwoord/reactie:

In de afgelopen jaren hebben we sterk ingezet op een samenhangend pakket aan maatregelen om de re-integratie van werkzoekenden (op weg) naar werk te stimuleren. Uit een in de zomer van 2024 uitgevoerd onderzoek naar onbenutte kansen binnen het domein Werk & Inkomen (W&I) door onderzoeksbureau Andersson Elffers Felix (AEF) is gebleken er geen nieuwe en/of substantiële (beleids)doorbraken worden gemist (24bb006954).
Met de herijking van onze dienstverlening is een concept ontwikkeld met 6 sporen (sporen 0 t/m 5, zie ook brief 24bb004126). Het doel van een spoor is gericht op doorstroom naar een volgend spoor richting de arbeidsmarkt. De intensiteit van de dienstverlening neemt toe naarmate de werkzoekenden dichter bij sporen komen die leiden tot uitstroom naar duurzaam werk. Dat is onder meer gerealiseerd door lagere caseloads voor werkcoaches in de lagere sporen (0-3).
Vanuit dit vertrekpunt en met het oog op het belang van continuïteit, richt ons antwoord op uw vraag zich op het versterken en verbeteren van de reeds ingezette maatregelen in plaats van op nieuwe (beleids)maatregelen.

- **Kwaliteit dienstverlening verhogen**
  We kunnen de kwaliteit van de dienstverlening verder verbeteren.
  In aansluiting bij de Participatiewet in Balans – ligt de focus op:
  a. Het *versterken vakmanschap* medewerkers,
  Meer passend bij de (toenemend complexere) problematiek en behoeften doelgroep en het integraal werken binnen het sociaal domein;
  b. Meer *ruimte voor leren* binnen de organisatie tbv verdere professionalisering.

- **Uitbreiden (wijk)werkstation(s)**.
  We kunnen het integrale dienstverleningsconcept van het Werkstation (op Zuid) uitbreiden naar de wijk(en).
  Het wijkwerkstation vindt aansluiting bij bestaande dienstverlening en initiatieven vanuit het sociaal domein in de wijk en richt zich op:
  - wijk(en) met concentratie van complexe problematiek, van langdurige bijstandsafhankelijkheid, hoge schulden en zorgvragen, die elkaar versterken;
  - de doelgroepen met bijstandsuitkering die beperkt in beeld en/of gesproken zijn, maar wel de potentie hebben om stappen te zetten naar (parttime) werk of activering (o.a. vrijwilligerswerk).

- **Loonkostensubsidie (LKS) intensiveren**
  We kunnen meer mensen aan de slag helpen met LKS. Het beleid dat we hiervoor de afgelopen jaren hebben ingezet, intensiveren we door:
  - beter inzicht krijgen op de doelgroep;
  - verbeteren van de begeleiding;

- betere matching en het proactief benaderen en begeleiden van de werkgever;
- zoeken naar manieren om uitval te voorkomen en in te zetten op duurzame plaatsing.

- **Parttimewerk belangrijker maken**
  We kunnen meer mensen in deeltijdwerk aan de slag helpen.
  - we stimuleren de stap naar betaald werk voor iedere Rotterdammer, met werken naar vermogen als uitgangspunt;
  - de onzekerheden die parttime werk op financieel gebied met zich mee kan brengen, dringen wij op verschillende manieren terug. Hiervoor maken we gebruik van de ruimte die de Participatiewet in Balans biedt (o.a. verlenging inkomensvrijlating, bufferbudget).

- **Dienstverlening werkgevers verbeteren**
  Werkgevers zijn van cruciaal belang voor het ontsluiten van de arbeidsmarkt voor alle Rotterdammers. We kunnen de dienstverlening aan werkgevers intensiveren.
  - we verbeteren vakmanschap accountmanagement (zie hiervoor ook punt 1. Kwaliteit dienstverlening);
  - we gaan samen met de Werkstadpartners werken aan nieuwe aanpakken voor werving, matching, opleiding en begeleiding.

Bij de keuze voor één of meer van deze opties, betekent dit bij bestaande budgetten een verschuiving van de werkzaamheden ten opzichte van de huidige situatie. Gaan we meer doen voor de ene doelgroep, dan gaan we minder doen voor een andere doelgroep.

Financieel:

In het antwoord op de vraag zijn we uitgegaan van het versterken/verbeteren van de dienstverlening binnen de bestaande budgetten.
Voor sommige verbeteropties - bijvoorbeeld uitbreiding van het aantal (wijk)werkstations, waarvoor o.a. verbouwingskosten nodig zijn - voorzien wij echter wel de noodzaak tot incidentele financiering.
Aanname bij financiering uit de bestaande budgetten is dat wij voor een wijkwerkstation gebruik kunnen maken van bestaande gemeentelijke locaties (bijvoorbeeld in een wijkhub of LPC). Mochten de panden hiervoor niet geschikt zijn, dan moet rekening worden gehouden met structurele meerkosten. Dit geldt ook op het moment dat we het aantal wijkwerkstations willen uitbreiden naar meer of alle wijken in de stad.
Voor extra dienstverlening, aanvullend op het huidige maatregelenpakket, is ook aanvullende financiering nodig.
Omdat het effect van bovengenoemde maatregelen op het bijstandsvolume niet direct is te kwantificeren, is het advies om geen aanvullende financiële taakstelling op de BUIG (bijstandsbudgetten) op te nemen; in het licht van de huidige BUIG-tekorten is dat sowieso te riskant.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We continueren en versterken de inzet op het terugdringen van bijstandsafhankelijkheid. Dit doen we door het verder verbeteren en versterken van de dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers, het intensiveren van de aanpak LKS en het stimuleren van parttime werken in de bijstand. Het dienstverleningsconcept van het werkstation op zuid breiden we uit naar de meest kwetsbare wijk(en) voor de doelgroep die al langer in de bijstand zit: het wijkwerkstation.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-127
Cluster/afdeling: BCO

Vraag/verzoek:
• Wanneer loopt het huurcontract van de gemeente voor de kantoren in de Rotterdam af en het Timmerhuis? • Zijn er plannen om daaruit te verhuizen? Zo ja, welke? • In welke gebieden heeft de gemeente het oude deelgemeentekantoor nog in bezit en in hoeverre is dit bruikbaar als gebiedsgerichte werklocatie? Hoeveel werkplekken hebben deze kantoren nu en wat is de potentie? Welk ander gemeentelijk vastgoed op gebiedsniveau is daarnaast beschikbaar als mogelijke werkplek voor ambtenaren (in aanvulling op de wijkhubs)?

Antwoord/reactie:
Naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2024 loopt binnen de gemeente reeds een structurele besparingsopgave van € 10 miljoen per jaar op werkplekgerelateerde dienstverlening. Deze te realiseren besparing is structureel ingeboekt in de begroting en verwerkt in het meerjarig financieel beeld. In dat kader wordt gewerkt aan het Strategisch Huisvestingsplan (SHP), waarbinnen de gemeentelijke huisvestingsportefeuille concernbreed wordt beschouwd en scenario's worden uitgewerkt voor een doelmatigere en toekomstbestendige inrichting van de gemeentelijke huisvesting. Daarbij worden aspecten zoals ruimtegebruik, onderbenutting van huisvesting, toekomstige ruimtebehoefte en de inzet van gemeentelijke locaties integraal meegenomen. Het SHP heeft betrekking op de periode 2026–2031, met een doorkijk naar 2035. De uitvoering vindt gefaseerd plaats. Concrete keuzes over locaties, huurcontracten en eventuele verhuisbewegingen volgen via de reguliere (ambtelijke) besluitvormingsroutes. Binnen de huidige uitwerking van het SHP wordt de volledige huisvestingsportefeuille voor de huisvesting van ambtenaren betrokken, waaronder kantoorlocaties, publiekslocaties, uitvoeringslocaties en wijkhubs. In dat kader wordt dus ook gekeken naar locaties zoals De Rotterdam, waarvan de huurovereenkomst afloopt per november 2028. Het Timmerhuis betreft een eigendomslocatie van de gemeente. Op basis van de onlangs vastgestelde huisvestingsstrategie en capaciteitsanalyse is geconcludeerd dat de toekomstige ruimtebehoefte van de gemeentelijke organisatie kleiner is dan de huidige capaciteit. Vanuit die constatering wordt binnen het SHP gewerkt aan scenario's voor een passendere en doelmatigere huisvestingsoplossing. De gemeente beschikt in elk gebied over een publiekslocatie. In totaal gaat het om 16 publiekslocaties. Dit waren voorheen de deelgemeentekantoren. De publiekslocaties worden betrokken bij de uitwerking van het Strategisch Huisvestingsplan in samenhang met het programma Regie Op Fysieke Dienstverlening en dragen bij aan wijkgericht werken. Op de publiekslocaties is naast de publieksfunctie ook een backofficefunctie aanwezig. Daarmee zijn er

werkplekken voor ambtenaren aanwezig. Het betreft de locaties zoals opgenomen via: https://www.rotterdam.nl/publiekslocaties

Andere locaties op gebiedsniveau waar ambtenaren kunnen werken zijn onder meer Huizen van de Wijk en locaties van ketenpartners. Deze voorzieningen bevinden zich in de gebieden, aanvullend op de wijkhubs. De inzet en samenwerking rondom deze voorzieningen wordt meegenomen binnen het programma Regie Op Fysieke Dienstverlening en draagt op die manier ook bij aan de reeds ingeboekte structurele besparingsopgave van € 10 miljoen per jaar.

In dat licht - lopende traject op SHP en programma Regie op Fysieke Dienstverlening samen met de nog te realiseren opdracht van € 10 miljoen waarin alle genoemde vragen al in betrokken zijn - hieronder de samengevat de feitelijke antwoorden kort op een rij:

- Wanneer loopt het huurcontract van de gemeente voor de kantoren in De Rotterdam af en het Timmerhuis?
  a) Het huurcontract van De Rotterdam loopt af in november 2028. Het Timmerhuis betreft een eigendomspand en blijft in bezit.
- Zijn er plannen om daaruit te verhuizen? Zo ja, welke?
  a) Locatie De Rotterdam maakt onderdeel uit van een mogelijk scenario om te verlaten en daarmee bij te dragen aan de reeds ingeboekt besparing van € 10 miljoen structureel per jaar. Het Timmerhuis blijft onderdeel van de huisvestingsportefeuille.
- In welke gebieden heeft de gemeente het oude deelgemeentekantoor nog in bezit en in hoeverre is dit bruikbaar als gebiedsgerichte werklocatie?
  a) De gemeente beschikt over 16 publiekslocaties (voorheen deelgemeentekantoren). Dit betreft een mix van eigendom- en inhuurlocaties. Deze locaties worden reeds als gebiedsgerichte locatie benut.
- Hoeveel werkplekken hebben deze kantoren nu en wat is de potentie?
  a) De 16 publiekslocaties hebben gezamenlijk ca. 1.500 werkplekken (front- en backoffice plekken). De huidige en mogelijke benutting van deze locaties wordt betrokken bij het SHP en het in het lopende programma Regie Op Fysieke Dienstverlening om zodoende een bijdrage te leveren aan de besparingsopgave van € 10 miljoen.
- Welk ander gemeentelijk vastgoed op gebiedsniveau is daarnaast beschikbaar als mogelijke werkplek voor ambtenaren (in aanvulling op de wijkhubs)?
  a) Het aanbod van ander gemeentelijk vastgoed op gebiedsniveau is divers. Dit varieert van huizen van de wijk tot locaties van ketenpartners in aanvulling op de wijkhubs.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					

Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-128
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Is er een (gebieds)overzicht van afschrijvingstermijnen en technische staat van speeltuinen en speeltuinverenigingen? Wat is het jaarbudget voor onderhoud en vervanging en is dat voldoende om de huidige speeltuinen in gebruik te houden?

Antwoord/reactie:
Stadsbeheer beheert de openbare ruimte in Rotterdam, waaronder de **speelplekken i**n de stad (ca 1300). **Let op dit betreft niet de speeltuinverenigingen**. De gemiddelde levensduur van een gehele speelplek betreft 15 jaar. Om deze 15 jaar te behalen dient er onderhoud gepleegd te worden om deze technische levensduur te behalen. Op basis van assetmanagement wordt de onderhouds- en vervangingsbehoefte bepaald en hieruit volgt een stadsbrede programmering van de werkzaamheden binnen de beschikbare middelen. Er is dus geen sprake van budgetten per gebied. Vanuit deze middelen worden de speelplekken (niet de speeltuinverenigingen) onderhouden en bij einde levensduur wordt er overgegaan tot vervanging. In deze budgetten zit geen ruimte voor de aanleg van nieuwe speelplekken, dan wel een forse kwaliteitsimpuls. Voor het beheer & onderhoud van de openbare speelplekken in Rotterdam is ca € 5,4 mln per jaar beschikbaar. Het budget voor vervanging van de speelplekken bedroeg in de afgelopen 4 jaar gemiddeld circa € 5,8 mln per jaar, voor 2026 € 6,4 mln. Op basis van dit budget kun je jaarlijks 70 tot 90 speelplekken vervangen. De technische staat van het areaal laat zien dat sprake is van een verouderd speelareaal en een blijvende hoge vervangingsopgave. Zie ook de vastgestelde Nota Onderhoud Kapitaalgoederen 2023-2026 (hierna: NKG). Op dit moment wordt gewerkt aan de nieuwe NKG voor de periode 2027-2030. Daarin zal minstens hetzelfde budget nodig zijn voor beheer & onderhoud en vervanging. Onderstaande ontwikkelingen kunnen ervoor zorgen dat er een groter budget nodig is: - Klimaat adaptieve inrichting van speelplekken, waaronder vergroening, bomen, schaduw en waterberging; - Meer ciculair werken; het refurbishen en hergebruik van toestellen en onderdelen; - Doorvoeren van aanpassingen i.v.m. toegankelijkheid van de plekken; - Wijzigende onderhoudsfrequentie en -methodes door klimaatadaptieve inrichtingen Hieronder is een overzicht opgenomen van het totaal aantal speelplekken per gebied en het aantal speelplekken dat per jaar wordt vervangen op basis van de technische staat van het areaal en de programmering binnen de beschikbare middelen. De programmering wordt jaarlijks verder aangevuld op basis van integrale opgaven en inspectieresultaten.

Gebied	Aantal plekken per gebied	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Charlois	105	13	8	25	11	6	6	0	4
Delfshaven	97	9		11	10	3	5	4	12
Feijenoord	118	11	9	11	16	5	5	1	0
Hillegersberg-Schiebroek	56	4	6	7	11	2	2	1	0
Hoek van Holland	51	5	9	4	0	9	9	0	0
Hoogvliet	99	6	3	3	6	9	22	10	8
IJsselmonde	129	4	9	12	6	13	5	3	5
Kralingen-Crooswijk	95	11	8	9	3	10	8	8	7
Noord	81	3	12	4	9	8	3	15	3
Overschie	52	7	2		0	7	7	3	13
Pernis	19	1	2	6	3	1	0	0	1
Prins Alexander	198	23	13	22	22	26	17	4	15
Centrum	36	12	6	4	0	0	0	0	0
Rozenburg	62	1	3	9	0	1	1	0	1
Totaal per jaar te vervangen		**110**	**90**	**127**	**97**	**100**	**90**	**49**	**69**

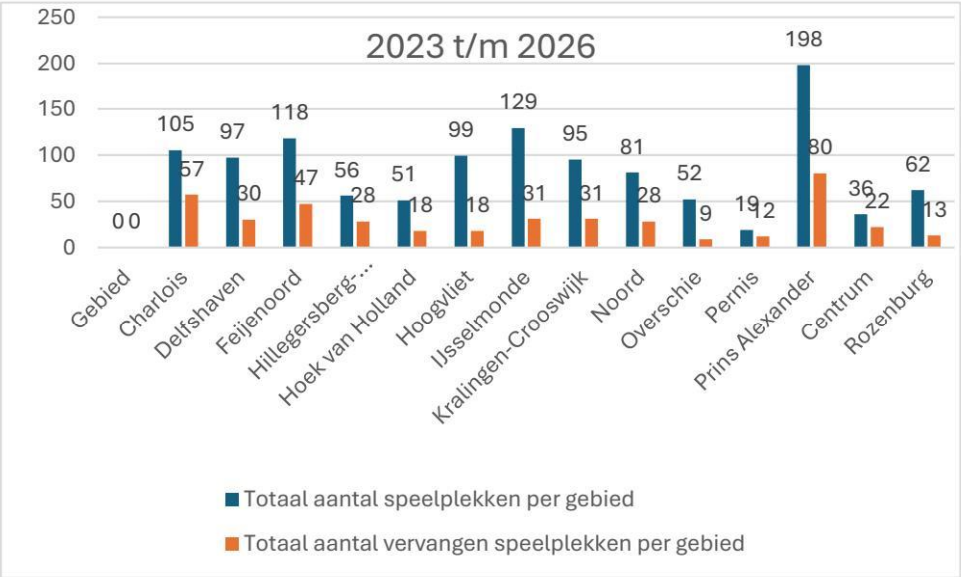

Hierboven het totaal aantal speelplekken per gebied (blauw) en het aantal vervangen plekken per gebied in de periode 2023 t/m 2026 (oranje

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-129
Cluster/afdeling: DV

Vraag/verzoek:
Keuzemogelijkheden per programma. Bel-02 Korting Nieuwe Hef 500k. Hoe actueel is deze nog gezien de recente collegebrief over Centric?

Antwoord/reactie:
Op moment van schrijven van de keuzemogelijkheden was het besluit om te stoppen met Centric nog niet genomen. Gelet op de huidige ontwikkelingen is het gebruik van de keuzemogelijkheid € 500.000 als korting op het project De Nieuwe Hef niet meer mogelijk.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-130
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Verhoging afvalstoffenheffing. Wat zijn de financiële gevolgen voor mensen tussen 90 en 130% WSM als de afvalstoffenheffing wordt verhoogd cf. het voorstel dat nu op tafel ligt en de regeling voor kwijtschelding blijft zoals die is?

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:

Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

Bij de beantwoording van deze vraag gaan we uit van een verhoging zoals beantwoord in vraag TR-110 (dus verhoging van een dekkingsgraad van 94% naar 98%). Het kwijtscheldingspercentage voor 2026 is 76,5%; conform vraagstelling blijft dit gelijk.

Landelijke wetgeving: kwijtschelding kan tot 100% WSM
De kwijtschelding van afvalstoffenheffing is alleen toe te kennen aan de inkomensgroep tot de toepasselijke bijstandsnorm van 100% van het wettelijk sociaal minimum (WSM). Dit is vastgelegd in landelijke wetgeving (artikel 16 Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 en artikel 2 Regeling Kwijtschelding belastingen medeoverheden). De inkomensgroep vanaf 100% WSM kan geen aanspraak maken op de kwijtschelding en zal de volledige heffing moeten betalen volgens de tarieven uit de beantwoording van vraag TR-110.

Effect voor huishoudens met een inkomen tot 100% WSM
In de onderstaande tabellen staan de gevolgen van de voorgestelde tarieven in relatie tot het bedrag wat overblijft ná kwijtschelding voor de inkomensgroep van 90% tot 100% van het WSM. In 2025 hebben 33.865 huishoudens de kwijtschelding toegekend gekregen. Het aantal huishoudens in Rotterdam met een inkomen tot 100% bedraagt 37.000 huishoudens. Dit aantal is gebaseerd op het inkomen en niet op het eventuele vermogen; het CBS verzamelt de vermogensgegevens niet op huishoudensniveau. Naar verwachting zal het gros maar niet iedereen van deze groep voldoen aan alle criteria (zie hieronder).

Omdat er diverse toetsingscriteria - naast de inkomens- en vermogenstoetsen - gelden voor het recht op kwijtschelding, vindt beoordeling per huishouden altijd plaats op basis van alle toetsingscriteria tezamen.

Alle voorwaarden staan op de website van de gemeente: rotterdam.nl/kwijtschelding-afvalstoffenheffing-aanvragen.

Tarieven na effecten dekking **94% (= handhaving huidige dekkingsgraad)**
Bedrag dat na kwijtschelding van 76,5% nog per jaar betaald moet worden door de inkomensgroep tot 100% WSM:

	2026 (= huidig)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1 pers	€ 89,75	€ 93,20	€ 101,60	€ 104,50	€ 110,80
2 pers	€ 107,50	€ 111,70	€ 121,70	€ 125,20	€ 132,80
Meer pers	€ 116,40	€ 120,90	€ 131,70	€ 135,60	€ 143,70

Tarieven na effecten dekking **98% (= wanneer dekkingsgraad wordt verhoogd conform voorstel onderhandelingstafel; vanaf 2027)**
Bedrag dat na kwijtschelding van 76,5% nog per jaar betaald moet worden door de inkomensgroep tot 100% WSM:

	2026	2027	2028	2029	2030
1 pers		€ 97,50	€ 105,90	€ 108,80	€ 115,10
2 pers		€ 116,80	€ 126,80	€ 130,40	€ 137,90
Meer pers		€ 126,50	€ 137,30	€ 141,10	€ 149,30

Effect voor huishoudens met een inkomen tussen 100% en 130% WSM
Voor huishoudens met een inkomen hoger dan 100% WSM betekent het dat zij ten opzichte van de huidige situatie meer gaan betalen, zie onderstaande tabellen (deze tabellen komen uit de beantwoording van TR-110). Het aantal huishoudens met een inkomen tussen de 100% en 130% WSM bedraagt 32.000 huishoudens.

Tarieven na effecten dekking **94% (= handhaving huidige dekkingsgraad)**
Het volledige bedrag voor de afvalstoffenheffing dat jaarlijks moet worden betaald door huishoudens met een inkomen hoger dan 100% WSM (waaronder de doelgroep 100% - 130% WSM).

	2026	2027	2028	2029	2030
1 pers	€ 381,90	€ 396,71	€ 432,18	€ 444,78	€ 471,63
2 pers	€ 457,50	€ 475,24	€ 517,73	€ 532,83	€ 564,99
Meer pers	€ 495,30	€ 514,50	€ 560,51	€ 576,85	€ 611,67

Tarieven na effecten dekking **98% (= wanneer dekkingsgraad wordt verhoogd)**
Het volledige bedrag voor de afvalstoffenheffing dat jaarlijks moet worden betaald door huishoudens met een inkomen hoger dan 100% WSM (waaronder de inkomensgroep van 100% tot 130% WSM).

	2026	2027	2028	2029	2030
1 pers		€ 414,98	€ 450,45	€ 463,05	€ 489,90
2 pers		€ 497,13	€ 539,62	€ 554,72	€ 586,88
Meer pers		€ 538,20	€ 584,20	€ 600,55	€ 635,37

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					

Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-131
Cluster/afdeling: DV

Vraag/verzoek:
Wat is naar verwachting de prijselasticiteit bij het verhogen van de toeristenbelasting in de 2 scenario's die ambtelijk zijn voorgesteld? Wat zeggen onderzoeken/ervaringen uit andere gemeenten?

Antwoord/reactie:
Bij een beperkte verhoging van de toeristenbelasting is de prijselasticiteit naar verwachting lager, waardoor het effect op het aantal overnachtingen kleiner blijft. In Rotterdam hebben we geen onderzoek uitgevoerd naar de effecten van een tariefverhoging van de logiesbelasting. Er zijn onderzoeken bekend van de gemeenten Maastricht en Amsterdam. In het onderzoek van Maastricht uit 2024 zijn meerdere scenario's rondom de prijselasticiteit uitgewerkt. De conclusie is dat bij een prijsverhoging van 2% het aantal overnachtingen daalt met 2%, terwijl bij een prijsverhoging van 4% het aantal overnachtingen met 8% daalt. Het rapport van Amsterdam uit 2023 toont een gering remmend effect op het aantal toeristische overnachtingen aan bij stijging van het tarief van de toeristenbelasting. Een prijsverhoging van 1% leidt tot een afname van de vraag met -1%. Deze toeristen zullen naar verwachting uitwijken naar de regio. Maar belangrijke nuances uit het rapport: Het effect is niet heel groot: veel toeristen blijven toch wel komen. En de elasticiteit neemt toe als de stijging van de prijs groter wordt. Het instrument is effectief als men de belastinginkomsten wil verhogen. Eenzelfde maatregel kan per gemeente verschillende effecten hebben. Wanneer echter wordt aangesloten bij de conclusies uit Amsterdam en Maastricht, is de verwachting dat een stijging van het tarief zal leiden tot een daling van het aantal overnachtingen. Een verhoging van het tarief logiesbelasting in Rotterdam leidt onder gelijkblijvende omstandigheden weliswaar tot meeropbrengsten maar is dus niet zonder risico. Dit kan gevolgen hebben voor de begroting (minder opbrengsten voor de logiesbelasting). Daarnaast is er een negatieve invloed op de concurrentiepositie van Rotterdam vooral als congresbestemming/ de zakelijke markt. Ook de horeca zal geraakt worden als er minder toeristen komen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-132
Cluster/afdeling: DV

Vraag/verzoek:
• Hoeveel personen verblijven naar schatting in Rotterdam als arbeidsmigrant zonder inschrijving in de Basisregistratie Personen ? • Is het mogelijk om de opbrengsten van de logiesbelasting te specificeren naar type verblijf, zoals hotels/hostels enerzijds en short-stay/kamergewijze verhuur (voor o.a. arbeidsmigranten) anderzijds? Vraagt nader uitzoekwerk, antwoord volgt. • Hoeveel controles zijn er de afgelopen jaren uitgevoerd bij verhuurders die (mogelijk) belastingplichtig zijn voor logiesbelasting vanwege de verhuur aan niet-ingeschreven arbeidsmigranten? • Wat is de geschatte mate van naleving onder deze groep verhuurders? • Welke instrumenten zet de gemeente in om verhuurders te bewegen aangifte te doen? • Wat zou een intensivering van handhaving op dit terrein naar schatting kosten en mogelijk opleveren aan extra belastinginkomsten?

Antwoord/reactie:
Bij de beantwoording van vraag TR-24 is aangegeven dat we niet weten hoeveel arbeidsmigranten in Rotterdam verblijven die niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP). Daarbij is ook verwezen naar een onderzoek dat de gemeenten Den Haag, Westland en Rotterdam hebben laten uitvoeren waaruit een inschatting blijkt dat ongeveer 58% van de arbeidsmigranten niet is geregistreerd in de BRP. In Rotterdam staan (per 20 april 2026) 43.291 personen van Midden-, Oost- en Zuid-Europese komaf (alle leeftijden, inkomen onbekend) ingeschreven met een woonadres in de BRP. In het afgelopen jaar is een start gemaakt met het opsporen van verhuurders die mogelijk arbeidsmigranten huisvesten in de gebieden Hoek van Holland, Rozenburg en Pernis, zonder dat deze personen staan ingeschreven in de BRP. Hiervoor is gebruik gemaakt van adressen die arbeidsmigranten opgeven bij inschrijving in het Register Niet Ingezetenen (RNI). Voorheen waren deze adressen niet beschikbaar. De verhuurders in deze gebieden waren niet bekend met de verplichting om aangifte logiesbelasting te doen. In Hoek van Holland, Rozenburg en Pernis heeft dit geleid tot een opbrengst van circa 240k* uit logiesbelasting. Deze aanpak wordt uitgebreid naar de rest van de stad. Om nieuwe verhuurders te bewegen aangifte te doen is er verder nauw contact met de collega's toeristische verhuur van de afdeling Wonen (SO). Bij hen moeten particulieren die hun woning (tijdelijk) verhuren zich melden. Belastingen controleert of deze personen ook aangifte logiesbelasting doen. Verder worden wekelijk sites als Booking.com gecontroleerd op het aanbod van nieuwe woningen en wordt hiermee contact opgenomen in verband met doen van aangifte logiesbelasting. Het verhogen van de opbrengsten van de logiesbelasting is meer afhankelijk van opsporing dan van handhaving. Als een verhuurder bekend is dan wordt ieder kwartaal gecontroleerd of er

aangifte is gedaan. Door middel van opsporing kunnen de verhuurders getraceerd worden die nog geen aangifte doen. Belastingen zal de komende tijd inspanningen plegen om ook de gebieden naast Hoek van Holland, Pernis en Rozenburg actief te analyseren om zo meer verhuurders op te sporen die nog geen aangifte doen. De uitbreiding van deze aanpak naar andere gebieden in Rotterdam zal extra opbrengsten kunnen genereren (tussen de 100 en 250k). Vooralsnog wordt deze aanpak binnen de bestaande capaciteit uitgevoerd. Indien blijkt dat bij verdere uitbreiding structureel extra inzet nodig is, kan hiervoor op een later moment aanvullende capaciteit worden aangevraagd.

*Ondanks dat circa €240.000 aan extra logiesbelasting is opgehaald, zijn de totale opbrengsten niet hoger uitgevallen dan begroot.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-132
Cluster/afdeling: DV

Vraag/verzoek:
Is het mogelijk om de opbrengsten van de logiesbelasting te specificeren naar type verblijf, zoals hotels/hostels enerzijds en short-stay/kamergewijze verhuur (voor o.a. arbeidsmigranten) anderzijds?

Antwoord/reactie:
Een exacte uitsplitsing naar type verblijf is niet mogelijk gebleken. We kunnen wel een grove inschatting maken op basis van de geraamde opbrengsten van de logiesbelasting voor 2025, ad € 16,3 mln: - De opbrengsten van de verhuur via Airbnb zijn bekend: € 0,7 mln. - De opbrengsten van de particuliere verhuurders/short-stay aan arbeidsmigranten (alleen Hoek van Holland, Pernis en Rozenburg) worden geraamd op € 0,2 mln. - De overige opbrengsten worden gerealiseerd uit verhuur via toeristische en zakelijke verhuur (hotels, hostels, etc.) circa € 15,3 mln.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-133
Cluster/afdeling: DV

Vraag/verzoek:
• Hoeveel levert het op als de tarieven worden bevroren op het huidige niveau (en we het OZB-systeem dus aanpassen)? • Wat was de ontwikkeling van de OZB-woningen en de OZB-niet woningen in de afgelopen 8 jaar (twee collegeperiodes)? Is de OZB gelijk gebleven, gestegen of gedaald, afgezet tegen de inflatie?

Antwoord/reactie:
Hoeveel levert het op als de tarieven worden bevroren op het huidige niveau (en we het OZB-systeem dus aanpassen)? Bij een bevriezing van de OZB-tarieven blijft de ontwikkeling van de opbrengsten afhankelijk van de groei van de WOZ-waarden en areaaluitbreiding. Zolang de WOZ-waarden stijgen, kunnen de opbrengsten toenemen zonder tariefsverhoging. Wanneer de WOZ-waarden echter stabiliseren of dalen, ontstaat het risico dat de OZB-opbrengsten achterblijven bij de inflatie. Om dit effect meerjarig te kunnen bepalen, is inzicht nodig in de toekomstige ontwikkeling van de WOZ-waarden. Die ontwikkeling is niet te bepalen en geheel afhankelijk van wat de onroerendgoedmarkt doet en dat kan per jaar flink verschillen. Het risico op achterblijvende opbrengsten ten opzichte van de inflatie is in het verleden aanleiding geweest om de huidige systematiek te handhaven. **Wat was de ontwikkeling van de OZB-woningen en de OZB-niet woningen in de afgelopen 8 jaar (twee collegeperiodes)? Is de OZB gelijk gebleven, gestegen of gedaald, afgezet tegen de inflatie?** De *OZB-opbrengsten* voor woningen stijgen in de periode 2018–2026 van circa €59 miljoen naar circa €80 miljoen. Dit betreft een nominale stijging van ongeveer 35,6%. Bij de berekening is rekening gehouden met de inflatie (CPI), zodat ook de reële ontwikkeling zichtbaar wordt. Gecorrigeerd voor inflatie bedraagt de reële stijging 2,3%. Zonder de incidentele verlaging van circa €2,9 miljoen in 2023 zou de reële stijging circa 6,0% bedragen. Voor niet-woningen stijgen de opbrengsten van circa €194 miljoen naar circa €300 miljoen. Dit betekent een nominale stijging van ongeveer 54,6% en een reële stijging van circa 16,6%. De stijging van de totale OZB-opbrengsten wordt grotendeels verklaard door areaaluitbreiding en de groei van de totale WOZ-waarde van de stad. Daarnaast hebben beleidskeuzes invloed gehad op de ontwikkeling van de gemiddelde OZB-aanslag. Zo maakte de OZB in de periode 2018–2022 onderdeel uit van de integrale afweging van de totale woonlasten. Ook zijn in 2024 de begrote baten van de OZB naar beneden bijgesteld, met een dempend effect op zowel het OZB-tarief als de gemiddelde OZB-aanslag.

De *gemiddelde OZB-aanslag* voor alle woningen stijgt van circa €192 naar circa €240. Voor koopwoningen stijgt de gemiddelde aanslag van circa €268 naar circa €314. Beide stijgingen blijven onder de inflatie, waardoor sprake is van een reële daling van de gemiddelde OZB-last.

Voor niet-woningen is geen gemiddelde aanslag opgenomen, aangezien deze categorie uit sterk uiteenlopende objecttypen bestaat.

Per saldo kan worden geconcludeerd dat de *OZB-opbrengsten* voor woningen in de afgelopen twee collegeperiodes beperkt zijn gestegen ten opzichte van de inflatie, terwijl bij niet-woningen sprake is van een duidelijk sterkere stijging. Tegelijkertijd is de *gemiddelde OZB-aanslag* voor woningen in reële termen gedaald.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-134
Cluster/afdeling:

Vraag/verzoek:
Vraag in het kader uitbreiden betaald parkeren: 1) Hoeveel auto's per huishouden mag een vergunning voor aangevraagd worden? 2) Zit hier een oploop van de kosten in?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
1) Hoeveel auto's per huishouden mag een vergunning voor aangevraagd worden? In de Verordening parkeerregulering en parkeerbelastingen is vastgelegd dat het college van burgemeester en wethouders nadere regels kan stellen m.b.t. het verlenen, intrekken en weigeren van parkeervergunningen. Dit doet het college in het **Uitvoeringsbesluit Parkeren Rotterdam**. In het vigerende Uitvoeringsbesluit is met betrekking tot de bewonersparkeervergunning opgenomen dat er op een adres **maximaal twee** bewonersparkeervergunningen worden verleend (art. 2 lid 12 Uitvoeringsbesluit Parkeren Rotterdam 2026). Uiteraard met inachtneming van de gestelde voorwaarden, zoals (niet uitputtend): • aanvrager is ingeschreven in de gemeente Rotterdam en woonachtig in de parkeersector waar de vergunning voor wordt aangevraagd; • voertuig staat op naam van de aanvrager of is aantoonbaar in bruikleen (bv lease); • wooncomplex van aanvrager beschikt niet over eigen of toegewezen parkeergelegenheid; • voertuig voldoet aan vastgestelde emissieklassen; • aanvrager woont niet in een nieuwbouwcomplex. Bij de invoeringen betaald parkeren op Zuid heeft de gemeenteraad het "Kader invoering betaald parkeren en uitbreiding venstertijden (22bb006371)" en het "Addendum uitwerking maatwerk parkeerproducten (23bb007854)" vastgesteld. Als uitwerking hiervan is in het Uitvoeringsbesluit vastgelegd dat in de wijken Pendrecht, Wielewaal, Zuidwijk, Zuiderpark, Lombardijen en het deel van IJsselmonde gelegen binnen de ring, in de eerste twee jaar na invoering betaald parkeren, er **maximaal drie** bewonersparkeervergunningen op een adres worden uitgegeven (art. 2 lid 13) en de bewoners deze na die twee jaar ook kunnen behouden. Een volgend college heeft dus de bevoegdheid om bij toekomstige uitbreidingen betaald parkeren nadere regels te stellen m.b.t. het maximaal aantal bewonersparkeervergunningen per adres.
2) Zit hier een oploop van de kosten in? In de Verordening parkeerregulering en parkeerbelastingen 2026 heeft de gemeenteraad de tarieven van de bewonersparkeervergunningen vastgesteld. De eerste bewonersvergunning op een adres kost **€ 9,50 per maand** (€ 114,00 per jaar). De meerdere (tweede en derde) bewonersparkeervergunning op het adres kost **€ 25,70 per maand** (€ 308,40 per jaar).

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Niet van toepassing					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Niet van toepassing.

Gemeente Rotterdam

Houd rekening met openbaarheid.
Zie hiervoor de instructie op pagina 1.

Op 18 maart 2026 waren de gemeenteraadsverkiezingen, hierdoor hebben we een nieuwe gemeenteraad. De wisseling van het bestuur wordt gecoördineerd door het projectteam bestuurswissel. Meer informatie over de bestuurswissel en de verschillende fases vind je in deze infographic uit de RIO-groep 'Bestuurswissel 2026'.

Op dit moment zijn de coalitieonderhandelingen bezig voor een nieuw coalitieakkoord en nieuw bestuur van de stad. Om deze onderhandelingen goed te kunnen voeren, hebben ze informatie vanuit de clusters nodig.
Dit document is om vragen van de coalitieonderhandelingen te beantwoorden. Informatie voor deze uitvraag kan je (waarschijnlijk) vinden in de informatiebibliotheek die je cluster heeft opgebouwd. Steller is verantwoordelijk voor akkoord van clustercontroller en clusterdirecteur voor het versturen.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Directie Bestuurszaken

Heb je vragen over het format? Neem dan contact op met de tweede ring onderhandelingen.

Aanleveren binnen 1 werkdag na ontvangst

Ga ervan uit dat deze informatie mogelijk openbaar gemaakt kan worden. Hanteer daarom het volgende:

- Wees je ervan bewust dat de informatie openbaar kan worden gemaakt.
- Schrijf het met een bril dat dit door derden kan worden gelezen. Maak geen lange zinnen en gebruik zo min mogelijk jargon.
- Houd het feitelijk/objectief, geef geen (persoonlijke) meningen.
- Indien advies gegeven wordt. Maak dan onderscheid tussen feiten en adviezen, tussen objectieve en subjectieve gegevens.
- Gebruik zo min mogelijk persoonsgegevens, en zo min mogelijk namen van bedrijven en instanties/ organisaties.
- Deel geen persoonsgegevens of geheime informatie (bedrijfsgevoelige informatie (van derden en van ons) of wanneer het onze (financiële) positie kan schaden), tenzij echt noodzakelijk. Markeer deze informatie dan in het rood. Bij twijfel, geef het aan in geel. Bij openbaarmaking zal er een check worden gedaan door de bestuursjuristen op de gemarkeerde teksten.

Nummer: TR-135 Aflopend Geld Nachtleven
Cluster/afdeling:

Vraag/verzoek:
Er zou aflopend geld zijn bij Nachtleven, die niet op de lijst van continuering intensiveringen staat. - Herkent de afdeling dit? - Waar gaat dit over – zowel inhoudelijk als financieel?

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); – Wijziging ten opzichte van huidig beleid; – Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?) – Juridische consequenties; – Risico's.
Met de vaststelling van het nachtplan zijn er geen structurele middelen vastgesteld voor de uitvoering daarvan. Daarnaast is er ook geen structureel budget specifiek voor nachtcultuur. De huidige middelen betreffen: • De jaarlijkse bijdrage aan N8W8 à €100k. • Daarnaast zijn er vanuit de VJN25 éénmalige extra middelen (480k) beschikbaar gesteld voor 2025 om de nachtcultuur in Rotterdam inclusiever en duurzamer te maken. Deze eenmalige middelen zijn bedoeld om locaties (De Koepels, Waterfront en Prins Alexander 37) geschikt te maken voor nachtgebruik en om de toegankelijkheid te verbeteren door middel van de pilot met de zomernachtbus. Doordat dit éénmalige middelen waren is dit niet meegenomen als continuering intensivering.

Hierdoor ontbreekt het aan structurele financiering voor de verdere ontwikkeling en borging van nachtcultuur. Inhoudelijk blijft de inzet op peil vanuit de Nachtdienst en de uitvoering van het Nachtplan. Dit betreft de inzet van de nachtraad (N8W8) en de ambtelijke inzet vanuit de afdelingen cultuur, directie veiligheid, economie en andere afdelingen die uren inzetten voor ondersteuning aan initiatiefnemers in de stad en werkzaamheden die uitvoering geven aan de stappen in het nachtplan. De ambtelijke inzet is geborgd in de betreffende programmabegrotingen.

Als de nieuwe coalitie echt stappen wil zetten in de uitvoering van het nachtplan zijn er voor bijvoorbeeld versterking van de promotie van Rotterdam als nachtstad, investeringen in vastgoed en de uitbreiding uren voor ondersteuning van de nachtcultuursector structurele middelen nodig. Met een jaarlijkse investering van 450k kan de uitvoering van het nachtplan een goede impuls krijgen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
NVT					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	**NVT**	**NVT**	**NVT**	**NVT**	**NVT**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**NVT**	**NVT**	**NVT**	**NVT**	**NVT**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
De coalitie kiest ervoor om nachtcultuur volwaardig te omarmen en geeft een krachtige impuls aan de uitvoering van het nachtplan: van sterke profilering van Rotterdam als nachtstad tot het ontwikkelen van nieuwe plekken en een toekomstbestendig programma.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-136
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Hoogvliet is geen uitzondering om betaald parkeren in te voeren. Wat is de vergelijking in kosten/baten om betaald parkeren in te voeren in vergelijking tot de vier kleine kernen? N.a.v. ambtelijk advies om in kleine kernen geen betaald parkeren in te voeren.

Antwoord/reactie:
Bij de beantwoording van vraag TR-114 'betaald parkeren' is Hoogvliet **niet om inhoudelijke redenen** buiten de berekening gehouden. Dat geldt ook voor de kleine kernen. Aanleiding hiervoor is wel de omvang en uitvoerbaarheid van de opgave om **in heel Rotterdam** betaald parkeren in te voeren. In de beantwoording is aangegeven dat de uitbreiding betaald parkeren in het tempo en omvang van de invoering betaald parkeren binnen de ring, zoals in de collegeperiode 2022-2026, uitvoerbaar is met de nu beschikbare capaciteit binnen de betrokken clusters. Hiermee wordt de benodigde projectcapaciteit bedoeld om tot invoering te komen. Deze staat los van de benodigde uitbreiding van personeel voor de uitvoeringsfase na invoering van betaald parkeren. Hierbij wordt in eerste instantie gedacht aan uitbreiding betaald parkeren in de rest van Rotterdam buiten de ring, exclusief de kleine kernen en Hoogvliet. Dat betekent dus IJsselmonde (buiten de ring), Prins Alexander, Hillegersberg-Schiebroek, Overschie en bedrijventerrein Spaanse Polder. Argument hierachter is dat deze gebieden direct aansluiten op de gebieden waar al betaald parkeren is ingevoerd en waar dus mogelijk sprake is van parkeeroverlast als gevolg van het 'waterbedeffect'. Dit risico speelt niet bij Hoogvliet en de kleine kernen. Het staat het nieuwe college uiteraard vrij om een andere volgorde van invoering vast te stellen, inclusief Hoogvliet en/of de kleine kernen. Indien het nieuwe college binnen de bestuursperiode 2026-2030 in geheel Rotterdam betaald parkeren wil invoeren is dat binnen de huidige capaciteit niet mogelijk. Dit kan uitsluitend met een forse uitbreiding van de projectcapaciteit (hiermee wordt bedoeld het in projectverband uitvoeren van alle noodzakelijke werkzaamheden ter voorbereiding en invoering van betaald parkeren en de nasleep direct na invoering). Omvang van de opgave. Op dit moment zijn er circa 160.000 betaald parkeerplaatsen in Rotterdam. Daar hebben we ruim 60 jaar over gedaan, de eerste invoering was in 1965. De afgelopen 4 jaar zijn er circa 55.000 parkeerplaatsen bijgekomen via een projectmatige aanpak, waarbij iedere 3 maanden een wijk met significante omvang werd gereguleerd (zonder draagvlakonderzoek). Binnen een termijn van 3 maanden is het mogelijk gebleken de benodigde werkzaamheden binnen de totale keten (SO-SB-DV) uit te voeren met als resultaat een goede en zorgvuldige invoering van betaald parkeren in een wijk of op een bedrijventerrein, waar de bewoners, bedrijven en bezoekers recht op hebben (draagvlak voor betaald parkeren is relatief laag). De resterende opgave is nog circa 90.000 tot 100.000 parkeerplaatsen. Dat lukt binnen 4 jaar niet op een goede en zorgvuldige wijze binnen de bestaande bezetting. Bij de beantwoording van vraag

TR-114 'betaald parkeren' is daarom rekening gehouden met een uitbreiding die in omvang gelijk is aan de uitbreiding van de afgelopen 4 jaar.

Wat is de vergelijking in kosten/baten om betaald parkeren in te voeren in vergelijking tot de vier kleine kernen?
Er is in beginsel geen verschil in de kosten-baten-verhouding bij de uitbreiding van betaald parkeren in een 'woonwijk', ongeacht de ligging binnen Rotterdam (voor het Centrum en de Centrumschil gelden andere verhoudingen, maar daar is al volledig betaald parkeren ingevoerd).

Dit geldt dus ook voor de kleine kernen. In het kader van de gevraagde uitbreidingen binnen de ring conform coalitieakkoord 2022-2026 zijn in 2022 kengetallen ontwikkeld voor de baten en lasten op basis van reeds eerder gereguleerde woonwijken (buiten het Centrum en de Centrumschil) met als doel meerjarige begrotingsramingen te kunnen opstellen. In de realisatie is gebleken dat de ontwikkelde kengetallen betrouwbaar zijn voor dat doel. Uiteraard zijn er per wijk afwijkingen geconstateerd, maar over de totale uitbreidingen van de afgelopen 4 jaar is sprake van een verhouding van globaal 4:1 (baten:lasten).

Door de, in vraag TR-114 'betaald parkeren', uitgewerkte boventrendmatige tariefsverhoging kortparkeren op straat van € 2,24 per uur naar € 3,00 per uur bij de uitbreidingen verandert de verhouding naar circa 4,5:1 (baten:lasten).

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Niet van toepassing.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Niet van toepassing.

Gemeente Rotterdam

Nummer: TR-137 Boetes Naastplaatsingen

Vraag/verzoek:
1. Hoeveel halen we als gemeente binnen op boetes nav naastplaatsingen/zwerfvuil? 2. Is de handhaving hierop kostendekkend? 3. Wat levert het op als we deze boetes verhogen?

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:

Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

1. Voor het verwijderen van naastplaatsingen/zwerfvuil wordt met name spoedeisende bestuursdwang toegepast. Hieronder een financieel overzicht van de realisatie voor de periode 2022 tot en met 2025.

	2022	**2023**	**2024**	**2025**
Realisatie	€ 1.218.000	€ 1.311.000	€ 1.782.000	€ 1.485.000

2. Is de handhaving hierop kostendekkend?
   Dat is afhankelijk van welk handhavingsinstrument wordt toegepast. Enkel bij spoedeisende bestuursdwang is sprake van kostendekking: de gemeente verhaalt uitsluitend de feitelijke opruimkosten. De andere instrumenten zijn gericht op sanctionering of gedragsbeïnvloeding en niet op kostenverhaal.

   In het coalitieakkoord 2022-2026 is vastgesteld dat de kosten voor bestuursdwang met betrekking tot naastplaatsingen van huisvuil jaarlijks worden verhoogd, met een minimale indexering. Deze verhoging is noodzakelijk gezien de kosten voor het herstellen van verkeerd aangeboden huisvuil (zoals loonkosten en materiaalkosten) elk jaar toenemen.

3. Wat levert het op als we deze boetes verhogen?
   Het aanpakken van naastplaatsingen kan via drie juridische instrumenten plaatsvinden: via een bestuurlijke strafbeschikking, het toepassen van spoedeisende bestuursdwang of middels het opleggen van een last onder dwangsom.

1. Spoedeisende bestuursdwang
Bij naastplaatsingen past Rotterdam in de regel spoedeisende bestuursdwang toe (artikel 5:31 Awb), afval wordt direct verwijderd. De kosten worden vervolgens verhaald op de overtreder (artikel 5:25 Awb). Dit betreft geen boete, maar een vergoeding van de gemaakte opruim- en handhavingskosten. Een heterdaad is niet vereist, identificatie kan ook achteraf plaatsvinden via gegevens in het afval. Het tarief bedraagt in 2026 €205 per zak en is kostendekkend vastgesteld.

2. Strafbeschikking (strafrechtelijke route)
Bij heterdaad kan een handhaver een strafbeschikking opleggen via landelijke OM-feitcodes. De tarieven liggen vast: €110 voor naastplaatsingen, voor het achterlaten van afval op straat geldt €170 en achterlaten met hinder of milieuschade als gevolg €470. De beschikkingen worden geïnd door het CJIB. De gemeente heeft hier geen invloed op en ontvangt de opbrengsten niet.

3. Last onder dwangsom
Bij herhaald overtredend gedrag kan een last onder dwangsom worden opgelegd (artikel 5:32 Awb), gericht op het voorkomen van nieuwe overtredingen. Rotterdam hanteert hiervoor €500. De gemeente heeft beleidsruimte om dit bedrag te verhogen, mits dit evenredig gebeurt en goed wordt gemotiveerd. De gemeente ontvangt de opbrengsten van de verbeurde last onder dwangsommen.

Ambities om "boetes" te verhogen zijn juridisch slechts beperkt uitvoerbaar:

- Strafbeschikkingen zijn landelijk vastgesteld en komen ten goede aan het Rijk;
- De kosten bij bestuursdwang moeten kostendekkend blijven (landelijke wet- en regelgeving) en kunnen niet worden verhoogd als beleidsinstrument;
- Alleen bij de last onder dwangsom heeft de gemeente ruimte om het bedrag te verhogen. Een verhoging kan bijdragen aan naleving en gedragsverandering, maar is juridisch geen instrument om structureel extra inkomsten te genereren.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Nummer: TR-138 Afvalhoop verminderen

Vraag/verzoek:
1. Wat zijn de opties in Rotterdam om de afvalhoop (totale omvang afval) significant te verlagen? Context: Dit n.a.v. de stijgende kosten voor afval. Kan er specifiek aandacht komen voor lachgas (bijvoorbeeld een inleverplek voor cilinders?)

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

Deze vraag wordt gesteld in de context van stijgende kosten voor afvalverwerking. We focussen op het verminderen van de hoeveelheid restafval in deze beantwoording. Omdat het verwerken van restafval in vergelijking tot het verwerken van gescheiden afvalstromen veel meer kost. Voor veel gescheiden afvalstromen ontvangen we een vergoeding. Daarom loont het extra als deze niet in het restafval maar in de containers voor gescheiden materiaal belanden.
Dat is, naast het behoud van waardevol materiaal, waarom het huishoudelijk afvalbeleid (de Grondstoffennota), inzet op het faciliteren van het kunnen scheiden van afval en hierop campagne voert.

Er wordt gevraagd om opties die de totale afvalhoop significant verlagen. Hierop geven we antwoord voor de korte termijn (0-4 jaar) en de lange termijn (4-15 jaar). Waarbij de focus ligt op het verminderen van de hoeveelheid restafval.

De verwachtte prijsstijging van de afvalinzameling- en verwerking, mede vanwege de afvalverbrandingsbelasting en CO2-heffing, zal niet gecompenseerd kunnen worden met de hieronder geschetste maatregelen op de korte termijn.
Met vergelijkbare maatregelen die we de afgelopen jaren hebben toegepast zou je een ambitie kunnen stellen om over vier jaar op 230-235 kilo huishoudelijk restafval per inwoner uit te komen. In 2025 zamelden we gemiddeld 248 kilo restafval per inwoner in.
Met deze ambitie besparen we jaarlijks ongeveer 3 miljoen euro aan verwerkingskosten. Los van de hier tegenoverstaande investeringen voor onderstaande maatregelen.

Korte termijn (aankomende bestuursperiode, 0-4 jaar):

- Doorgaan met neerzetten van wijkcontainers voor groente-, fruit- en etensresten (gfe) voor Rotterdammers die geen gfe+t huiscontainer hebben. Ongeveer 40% van het restafval bestaat uit gfe+t. Door iedereen te voorzien van de mogelijkheid om gfe+t te scheiden komt er naar verwachting minder gfe+t in het restafval.
- Campagne voeren op het scheiden van gfe+t, glas, textiel en papier & karton. Deze afvalstromen worden tot nu toe onvoldoende gescheiden in de gemeente Rotterdam. Het aandeel van deze stromen in het restafval is meer dan 50%, waarbij gfe+t dus veruit het grootste aandeel heeft.
- Campagne voeren op het voorkomen van voedselverspilling. 20% van het restafval bestaat uit vermijdbare voedselresten. Dat houdt in dat dit voedsel opgegeten had kunnen worden maar dat het is weggegooid. Dit gaat dus niet om het klokhuis van een appel of het kontje

van een ui, maar om een halve bloemkool en een kliekje van gisteravond die zijn weggegooid. Jaarlijks wordt er in het Rotterdamse afval 20 miljoen kilo eten weggegooid.

- Pilot met toegangscontrole op wijkcontainers voor restafval starten in een aantal gebieden. Met als doel om onrechtmatig gebruik van ons inzamelsysteem te voorkomen. Dit houdt in dat we ondernemers die geen bedrijfsreinigingsrecht betalen en mensen uit omliggende gemeenten weren. Bewoners aan de rand van onze gemeente melden regelmatig onrechtmatig gebruik. Een inschatting is dat 3-5% van de totale hoeveelheid afval afkomstig is van partijen die dit niet mogen aanbieden.
- Waar mogelijk een 'afvalstraatje', dus naast de restafvalcontainer ook glas, papier, gfe+t. Dit verlaagt de drempel om afval te scheiden. Ruimte in de ondergrond kan een beperkende factor zijn voor bijplaatsen van ondergrondse wijkcontainers.
- Het aandeel luiers in het restafval schommelt tussen de 5-7%. Zindelijkheidstrainingen zorgen ervoor dat kinderen een stuk eerder zindelijk worden wat veel voordelen heeft. Eén van de voordelen is dat er minder luiers in het restafval weggegooid worden. Dit is een relatief goedkope maatregelen voor het effect wat ermee wordt bereikt.
- Jaarlijks halen we meer dan 23 miljoen kilo (7% van het restafval) aan spullen op via grofvuilafspraken en dumpingen op straat. Dit wordt nu allemaal samengeperst in de vuilniswagen om zoveel mogelijk in te kunnen zamelen voordat de wagen naar de afvalverwerker rijdt.
  Veel van deze spullen kunnen opnieuw gebruikt worden. Daar is een ketensamenwerking voor nodig waarbij afzetkanalen worden gevonden die deze spullen willen en kunnen gebruiken. Een samenwerking met het maatschappelijke domein en kringloopwinkels om mee te beginnen.
- Voorlichting en gedragsverandering zijn van belang om effecten op de lange termijn te bewerkstelligen. Handhaving op het verkeerd aanbieden van afval (bijvoorbeeld het niet scheiden) draagt hieraan bij. Denk hierbij ook aan het stimuleren van circulaire keuzes zoals het repareren, delen en hergebruiken van spullen, bijvoorbeeld via een circulaire wijkaanpak.
- Opschalen aanpak Hergebruik. Hier vallen werkzaamheden onder die werken aan gedragsverandering rondom onderwerpen als voedselverspilling, textiel en plastic, elektrisch afval en meubels en plekken als de HER. Het opschalen zit hem in het verbinden van ketens waardoor we met veel verschillende initiatieven uiteindelijk toewerken naar het hergebruiken van grote hoeveelheden spullen.
- Bij de rijksoverheid lobbyen voor wetgeving die de grondstoffentransitie naar een circulaire economie en samenleving bevordert. Denk hierbij aan: een eenduidige richtlijnen voor afval-of-niet (einde-afval status, voortgezet gebruik, bijproduct), verschuiven van belasting van arbeid naar belasting op grondstoffen, aanscherpen van de Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (deze meer benutten voor het stimuleren van circulair ontwerp aan de voorkant van de keten). Effecten van lobby zijn niet op de korte termijn te verwachten.

Lange termijn (4-15 jaar):
Voor de langere termijn is het van groot belang dat de hoeveelheid restafval sterk wordt verminderd. De kosten zullen de komende jaren sterk stijgen door de invoering van verbrandingsbelasting en de CO2-heffing. Bovendien is het vanuit het oogpunt van milieu zonde dat veel herbruikbare grondstoffen worden verbrand. Om dit voor elkaar te krijgen is een blijvende inzet nodig op het voorkomen en scheiden van afval. Daarbij gaat het om voldoende voorzieningen op straat, ook in een stad die verdicht en om blijvende aandacht en communicatie.

Een paar opties die nu al mogelijk zijn maar wel een flinke investering vragen, waarbij het effect pas zichtbaar wordt over een aantal jaren:

- Toegangscontrole op alle wijkcontainers zodat ondernemers die geen bedrijfsreinigingsrecht betalen geen gebruik kunnen maken van de containers. En zodat inwoners van naastgelegen gemeenten met een diftarsysteem geen gebruik kunnen maken van onze containers. Risico van deze optie: dit kan mogelijk leiden tot een toename van verkeerd aanbieden/naastplaatsingen.
- Bij afvalverwerkers meerdere waardevolle stromen laten nascheiden uit het restafval. Zoals glas, papier & karton en organisch materiaal. Dit reduceert de hoeveelheid restafval sterk.
- Omgekeerd inzamelen invoeren. Dit houdt in dat het restafval wordt weggegooid in een wijkcontainer op afstand en dat ieder huishouden een papier & karton en gfe+t container vlakbij huis heeft. Dit zorgt voor een hogere drempel om restafval weg te gooien waardoor er meer afval gescheiden wordt.
- Een gedifferentieerd tarief (diftar) waarbij een prijs betaald wordt voor iedere keer dat iemand zich ontdoet van restafval. Dit houdt in dat er een laag basistarief wordt betaald. En dat er een tarief betaald wordt per keer dat het restafval wordt aangeboden. Op deze manier wordt het scheiden van afval gestimuleerd omdat er een directe prijsprikkel is op hoeveel restafval je aanbiedt. Rotterdam is nu nog niet klaar voor het invoeren van diftar, de aanlooptijd is ca. 4-6 jaar. Met de huidige hoeveelheid naastplaatsingen verwachten we dat dit met diftar, zeker in het begin, alleen maar zal toenemen, evenals de vervuiling van gescheiden afvalstromen. Diftar wordt voornamelijk succesvol toegepast in kleinere gemeenten. Er zijn slechts vijf gemeenten met meer dan 100.000 inwoners die dit succesvol toepassen, waarvan Nijmegen de grootste is met 189.000 inwoners.

De precieze kosten van deze investeringen voor de lange termijn moeten nog verder onderzocht worden; de kosten die gepaard gaan met het onderzoek passen binnen het reeds gedekte budget voor het afvalbeleid.

Inleverpunten lachgas:
Lachgas staat op de opiumlijst en wordt aangemerkt als een middel waarvan recreatief gebruik verboden is. Lachgascilinders staan onder druk, dat maakt het (wettelijk) een gevaarlijke afvalstroom om in te zamelen en te vervoeren. Dat gebeurt daarom met daarvoor opgeleide medewerkers. Beide redenen zorgen ervoor dat het inleveren van lachgas door bewoners op daarvoor aangemerkte locaties onwenselijk is en niet in lijn met bestaande wet- en regelgeving. Desondanks gedogen we het inleveren van cilinders op milieuparken. Dit wordt niet gestimuleerd en actief gecommuniceerd. Eerdere pilots met gemeentelijke inzamelpunten, onder meer in Amsterdam, zijn snel beëindigd vanwege veiligheids- en handhavingsproblemen.
Voor lachgascilinders wordt op verschillende manieren de aandacht gevraagd (o.a. via Social Media, websites en MeldR app) en wordt er ook voorlichting gegeven over de schade van gebruik van lachgas om dit (gebruik) te voorkomen.

Financieel:

De meeste maatregelen die genoemd worden voor de korte termijn kunnen gedekt worden vanuit het al beschikbare budget vanuit het huishoudelijk afvalbeleid; de Grondstoffennota. Extra gewenste budgetten zijn hieronder toegelicht.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Kosten huidig afvalbeleid (Grondstoffennota)	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt
Plaatsen gfe-containers	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt

Campagnes over scheiden van gfe+t, papier & karton, textiel en glas	Reeds gedekt	500.000	500.000	500.000	500.000
Campagne voorkomen voedselverspilling	50.000	450.000	0	450.000	0
Pilot toegangscontrole (kosten nader te onderzoeken)					
Meer wijkcontainers voor gescheiden afvalstromen	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt
Afvalpreventie luiers	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt	Reeds gedekt
Aanpak opschalen afvalpreventie en hergebruik		2.250.000	2.250.000	2.250.000	2.250.000
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
De hoeveelheid restafval neemt af door te voorkomen dat het afval ontstaat en door het afval beter te scheiden. Daarom zetten we in op effectieve maatregelen met significante impact op de totale hoeveelheid restafval.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-139
Cluster/afdeling:

Vraag/verzoek:
Er zijn nu panden van de gemeente waarin organisaties zitten met sociale functie. Die hard aan opknappen toe zijn. Ligt daar IHP onder? Er is specifiek de wens om aantal gebouwen, bijvoorbeeld Wijkgebouw Kameleon, Donna Daria, Sporthal Afrikaanderwijk op te knappen. Is daar binnen bestaande systematiek dan extra geld voor nodig?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Voor panden die in een beleidsportefeuille (onderdeel van de kern-portefeuille, de panden die niet verkocht worden) zijn ondergebracht, wordt een goede afweging gemaakt over de vervangingsinvesteringen binnen die portefeuille. Dit wordt vastgesteld in het IHP van de betreffende beleidsdienst. In principe zijn dit ook panden die door middel van regulier onderhoud in goede staat (conditieniveau 3, conform Kadernota Vastgoed) worden onderhouden. Niet voor ieder pand in een beleidsportefeuille worden dus middelen beschikbaar gesteld vanuit het IHP. Voor panden die niet in de kernportefeuille vallen is geen IHP-systematiek beschikbaar. In dat geval zal er extra krediet benodigd zijn om de panden op te knappen. *De drie voorbeelden worden hieronder uitgewerkt. Zij zijn geen van allen in een IHP opgenomen.* **Gerard Scholtenstraat 129** Dona Daria is al een ruim een jaar failliet. Pand staat momenteel leeg in afwachting van nieuwe invulling. MO is aan het onderzoeken wat de toekomstige mogelijkheden zijn voor dit pand. Pand is in redelijke goede staat, maar is vooral gedateerd. Pand zit bij Welzijn in de portefeuille, maar is niet in een IHP opgenomen. Voor het in gebruik nemen van dit pand moeten (forse) investeringen worden gedaan. Hier zijn investeringsmiddelen vanuit de vrije ruimte voor nodig, aangezien het niet in de robuuste kern is opgenomen en er geen vervangingsmiddelen beschikbaar voor zijn. Exploitatiemiddelen voor het in gebruik nemen na renovatie zijn nu niet aanwezig bij de Beleidsdienst en vergen nieuwe financiële besluiten. Ook is er nog geen huurder in beeld. Het pand is 711 m2 bvo groot. Met een bandbreedte van 1.750 – 3.250 euro om het pand op te knappen (uitgangspunt is functie Huis van de Wijk) moet rekening gehouden worden met een investering van ongeveer 1,25 – 2,35 miljoen euro (prijspeil januari 2026). **Putsebocht 89** Wijkgebouw Kamelia (Kameleon) wordt momenteel door MO en W&I onderzocht of hier een wijkwerkstation kan worden ingericht. Pand is in slechte staat. En wordt opgeknapt zodra duidelijk is wat de invulling gaat worden. Pand zit bij Welzijn in de portefeuille, maar is niet in een IHP opgenomen. Voor het in gebruik nemen van dit pand moeten (forse) investeringen worden gedaan. Hier zijn investeringsmiddelen vanuit de vrije ruimte voor nodig, aangezien het niet in de robuuste kern is opgenomen en er geen vervangingsmiddelen beschikbaar voor zijn. Exploitatiemiddelen voor het in gebruik nemen na renovatie zijn nu niet aanwezig bij de Beleidsdienst en vergen nieuwe financiële besluiten. Pand is 1.371 m2 bvo groot. Met een bandbreedte van 2.250 – 3.500 euro om het pand op te knappen (uitgangspunt is functie Huis van de Wijk met een opslag van 500 euro ivm de staat van het pand) moet rekening gehouden worden met een investering van 3,1 – 5,0 miljoen euro.

Pretorialaan 102
Dit object (voormalige sporthal van het Sportbedrijf aan het Afrikaanderplein) is tot augustus 2026 verhuurd aan de vereniging Jong Actief Rotterdam (JAR). De gemeente en JAR zijn sinds een paar maanden met elkaar in gesprek over de jaarlijkse verlenging van de huurovereenkomst na augustus 2026.

JAR wordt financieel gesteund door de gemeente (MO en GO) en organiseert sport en spel voor de jongeren van de Afrikaanderwijk. JAR kent organisatorische en financiële problemen als gevolg waarvan er een huurachterstand is ontstaan. De gemeente overweegt om de vereniging te helpen om haar bedrijfsvoering te professionaliseren. Er zijn geen vermoedens van malversaties o.i.d.

Het object zit in de vastgoedportefeuille Gebiedsontwikkeling, wat wil zeggen dat de locatie geclaimd is voor herontwikkeling (afdeling SO Gebiedsontwikkeling). Het zal over een paar jaar gesloopt worden. Het is onzeker wanneer precies. Tot die tijd wordt het gebouw op een minimaal acceptabel onderhoudsniveau gehouden.

Mocht besloten worden het pand toch te behouden met de huidige maatschappelijke invulling dan zal er een behoorlijke investering gedaan moeten worden.
Pand is 1498 m2 groot. Met een bandbreedte van 2.350 – 3.500 euro om het pand op te knappen (uitgangspunt is sporthal/gymzaal met een opslag van 500 euro ivm de staat van het pand) moet rekening gehouden worden met een investering van 3,5 – 5,25 miljoen euro.

Noot:
Om toch een indicatie te geven van de benodigde kosten is gebruik gemaakt van kostenkengetallen voor verbouwing. Dit is dus een ruwe inschatting uitgaande van een beoogd type gebruik. De uiteindelijke plannen kunnen hierop afwijken en zullen op basis van reële uitgangspunten en actuele prijzen worden uitgewerkt.

Deze projecten zijn nog geen onderdeel van het werkpakket van stadsontwikkeling, mochten deze projecten worden toegevoegd moet er binnen alle projecten worden geherprioriteerd of extra FTE worden toegevoegd.

Financieel:							
Begrotingseffect							
Maatregel			**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Evt. Aanvullende exploitatiemiddelen (afhankelijk van gebruiker pand enbenodigde aanvullende subsidie) 9p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			
Investering Gerard Scholtenstraat 129			1,25 – 2,35 miljoen: geen onderdeel van Uitvoeringsagenda en geen vervangingsmiddelen via IHP beschikbaar				
Investering Putsebocht			3,1 – 5,0 miljoen: geen onderdeel van Uitvoeringsagenda en geen vervangingsmiddelen via IHP beschikbaar				
Investering Pretorialaan			3,5 – 5,25 miljoen: geen onderdeel van Uitvoeringsagenda en geen vervangingsmiddelen via IHP beschikbaar				

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:
Geen

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	**n.v.t**				
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	**Bovenop de IHP opgave minimaal 1 fte voor SO voor een periode van 4 jaar uitgaande van deze drie panden**				
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-140
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Parkeren: scanautos kunnen buiten de vakken niet registreren agv software. Zou aangepast worden eind vorig jaar. Hoe staat het daarmee en zijn de meeropbrengsten aan boetes al verwerkt?

Antwoord/reactie:
<u>Opbrengsten staatskast</u> De boetes voor stilstaan op de stoep en dubbelparkeren betreffen zogenaamde mulderboetes. De opbrengsten van deze boetes gaan naar de staatskas en niet naar de gemeentekas. <u>Handhaving</u> De toezegging van wethouder Lansink ziet op een pilot voor stoepparkeren; hiervan is binnenkort de eindevaluatie beschikbaar. De handhaving van stilstaan/parkeren met voertuigen buiten de vakken zijn overtredingen in het kader van de wet Mulder. Deze overtredingen dienen door een BOA te worden geconstateerd en gehandhaafd. De scanauto wordt regulier ingezet op handhaving van het betalen van parkeerbelasting in de parkeervakken en de software is dan ook daarop ingericht. De handhaving op het stilstaan/parkeren buiten de vakken betreft verschillende overtredingen, zoals het stilstaan op de stoep en het dubbel parkeren op de rijbaan. Recent is de pilot handhaving op voertuigen die stilstaan op de stoep afgerond en wordt de pilot op korte termijn geëvalueerd. Voor een implementatie van deze werkwijze zijn nog verschillende vervolgstappen nodig waaronder de verdere organisatorische, juridische, technische en financiële inrichting van de handhavingsketen en de daarbij behorende keuzes in processen en systemen. <u>Goedkeuring CVOM (dubbelparkeren)</u> Voor de handhaving van dubbelparkeren met inzet van fiscale scanauto's is zowel goedkeuring van het CVOM vereist als de ontwikkeling van passende software. Voor goedkeuring van het CVOM moet de gemeente aantonen dat het probleem van dubbel parkeren buitenproportioneel hoog is. In ieder geval zo hoog dat alle bestaande maatregelen niet het gewenste effect hebben en de situatie onhoudbaar is. Om te beoordelen of er daadwerkelijk sprake is van buitenproportioneel overlast, zijn cijfers en statistieken onvoldoende. Er is meer 'bewijsmateriaal' nodig om de proportionaliteit goed aan te tonen. Handhavers hebben daarom in de periode januari t/m maart 2026 op een aantal hotspots de overlast van dubbel parkeren in kaart gebracht. De uitgevoerde observaties zijn geanalyseerd. Daarbij is geconstateerd dat nadere onderbouwing wenselijk is, met name ten aanzien van de aard en omvang van de feitelijke hinder als gevolg van dubbel parkeren. Om die reden wordt bezien of aanvullende inventarisatie noodzakelijk is om de overlastsituatie verder in beeld te brengen. Op basis van deze nadere analyse kan een dossier ter beoordeling worden aangeboden aan het CVOM. De inzet is erop gericht dit in het derde kwartaal van 2026 te realiseren. <u>Software</u> De benodigde softwareaanpassingen voor dubbel parkeren worden op dit moment nog niet voorbereid voor implementatie, gezien eerst duidelijk dient te zijn óf het CVOM bereid is

medewerking te verlenen aan deze vorm van handhaving. Indien het CVOM akkoord gaat met deze vorm van handhaving, betekent dit niet dat digitale handhaving op dubbelparkeren direct operationeel kan worden ingevoerd. De ervaringen met de digitale handhaving op stilstaan op de stoep laten zien dat voor daadwerkelijke implementatie nog een vervolgtraject nodig is, waaronder de verdere organisatorische, financiële, juridische en technische inrichting van de handhavingsketen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-141
Cluster/afdeling:

Vraag/verzoek:
1) Is er een overzicht van de uitnutting van de wijkbudgetten beschikbaar? 2) En (van belang) of en hoe zitten hier verschillen in zitten per wijk?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
1) Tot op heden is in alle jaren sprake van een onderbesteding van het participatiebudget. In de beginjaren was wel sprake van een dalende trend totdat corona en de coronamaatregelen opkwamen. De laatste jaren is weer sprake van een stijgende lijn, met als trendbreuk het afgelopen jaar: 2016: € 1,4 mln 2017: € 0,7 mln 2018: € 0,7 mln 2019: € 0,4 mln 2020: € 2,5 mln 2021: € 1,8 mln 2022: € 1,1 mln 2023: € 1,2 mln 2024: € 1,7 mln 2025: € 0,4 mln De onderbesteding in 2025 bestaat uit lagere uitgaven voor representatie- en communicatiemiddelen. Er is juist meer uitgegeven dan begroot aan bewonersinitiatieven en aan handgeld van de wijkmanagers. In 2025 zijn we al meer gaan schuiven tussen wijken en budgetten en zie je dat de onderbesteding vrijwel verdwenen is. Hiermee is gehoor gegeven aan het verzoek vanuit de gemeenteraad om flexibeler om te gaan met de wijkraadbudgetten en hiermee de budgetten maximaal in te zetten voor- en binnen de wijken. Budgetten zijn sinds 2026 ontschot en het budget kan nu ook ingezet worden voor maatwerk in de wijk (artikel 28 verordening op de wijkraden). De wijkraad kan het wijkbudget bijvoorbeeld inzetten om een concreet probleem dat de wijk aangeeft op te lossen. Denk hierbij aan een bijdrage voor het plaatsen van een bankje of een boom in de wijk. Dit maatwerk sluit waar mogelijk wel aan op gemeentelijke beleid en wordt uitgevoerd door onze clusters. Als de wijkraad maatwerk wil dat afwijkt van het gemeentelijk beleid/uitvoering is escalatie mogelijk. Wij verwachten dat door de flexibiliteit (waarbij het ook mogelijk is om budget tussen wijkraden te schuiven) en ontschotting meer gebruik wordt gemaakt van de budgetten en er in de komende jaren wellicht vaker een uitputting of overschrijding zal komen. 2026 is hierin een overgangsjaar vanwege de verkiezingen en opstart van de nieuwe wijkraden. Vanaf 2027 verwachten we gezien de ontwikkeling van de budgetten en de flexibilisering via de verordening dus een opwaartse druk op de uitgaven.

Er wordt hiernaast gewerkt aan bewustwording en sturing op hoe je als wijkorganisatie en wijkraad met budgetten om kunt gaan, we zijn lerende, daardoor kan in het verleden misschien de indruk zijn ontstaan dat er geen sprake was/ is van realistische budgetten, maar dat is vooral het gevolg van het lerende proces van ons bestuurlijk bestel.

2) Het wijkbudget 2025 bedroeg in totaal € 8,7 mln en bestond uit de budgetten voor bewonersinitiatieven, handgeld wijkmanager en representatie- en communicatiekosten. De uitnutting per wijk in het jaar 2025 hebben we onderaan in de bijlage opgenomen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-142
Cluster/afdeling:

Vraag/verzoek:
1) Hoe hoog is de eigen bijdrage in de WMO nu? 2) Voor welke zorg? 3) En mag/kan die verhoogd worden?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
1) Er zijn twee verschillende wettelijke eigen bijdragen voor Wmo-ondersteuning: a) Het abonnementstarief van € 21,80 per maand. Dit is een vast bedrag (onafhankelijk van het inkomen) voor extramurale Wmo-voorzieningen. b) De inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage voor intramurale Wmo-voorzieningen. Deze kan variëren tussen de € 0 (bij de laagste inkomens) en enkele duizenden euro's (bij zeer hoge inkomens) per maand. Gemiddeld in Rotterdam ligt dit rond de € 140 per maand (maar er zijn grote individuele verschillen). Een inkomensafhankelijke eigen bijdrage als onder b) in het geval van een P-wet uitkering kan op nihil worden vastgesteld, waarbij de P-wet-uitkering laag wordt vastgesteld (zak en kleedgeld) aangezien client geen huisvestingskosten heeft. De eigen bijdragen voor Wmo-maatwerkvoorzieningen worden geïnd door het CAK. Op de website van het CAK staat een rekentool waarmee de eigen bijdrage bepaald kan worden: CAK - Rekenhulp Eigen Bijdrage. In sommige gevallen is er geen eigen bijdrage verschuldigd (bijvoorbeeld bij stapeling zorgindicaties vanuit verschillende wetten). Het CAK bewaakt dit. 2) De Wmo-ondersteuning waarvoor de wettelijke eigen bijdrage in rekening gebracht kan worden betreft in Rotterdam: a) Voor wat betreft de extramurale Wmo-ondersteuning (abonnementstarief van € 21,80): de Wmo-arrangementen voor huishoudelijke ondersteuning, begeleiding, dagbesteding, semimurale ondersteuning, alsmede hulpmiddelen en woningaanpassingen. b) Voor wat betreft de intramurale Wmo-ondersteuning (inkomensafhankelijke eigen bijdrage): alle ondersteuning waarbij verblijf onderdeel van het Wmo-arrangement is. Dat zijn de meeste varianten van beschermd wonen met 24u ondersteuning in de directe nabijheid. Deze eigen bijdragen zijn zowel van toepassing op de gecontracteerde ondersteuning (zorg in natura) als op persoonsgebonden budgetten die voor deze Wmo-ondersteuning worden verstrekt. <u>Wmo-maatwerkvoorzieningen die zijn uitgezonderd van eigen bijdragen:</u> Bij regelgeving (lokaal of wettelijk) zijn een aantal voorzieningen uitgezonderd van het heffen van een eigen bijdrage: • Rolstoelen (bij wet uitgezonderd) • Opvang en de eerste acht weken crisisopvang slachtoffers huiselijk geweld; • Aanpassing van een gemeenschappelijke ruimte in een wooncomplex; • Sommige maatwerkvoorziening en behoeve van een jeugdigen <18 jaar • Ondersteuning die ambtshalve is verstrekt

- Spoedeisende ondersteuning;
- Financiële maatwerkvoorziening en tegemoetkoming.

Wmo-vervoer

Voor Wmo-vervoer geldt een afzonderlijk regime:

- Collectief aanvullend vervoer: reizen via een gereduceerd tarief (de eigen bijdrage is het betaalde tarief door Rotterdammers met een CAV-indicatie). Dit loopt niet via het CAK maar wordt verrekend met de vervoerder. Vanaf het nieuwe contract (juli 2026) wordt dit verrekend in de maandelijkse factuur met de gemeente.
- Vervoer van en naar Wmo-dagbesteding: hier geldt geen eigen bijdrage Wmo aangezien hier altijd een indicatie dagbesteding gekoppeld is voor een Wmo-arrangement waar al een eigen bijdrage voor van toepassing kan zijn (die immers al door het CAK wordt geïnd).

Geen eigen bijdragen voor algemene voorzieningen Wmo

Voor onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) op basis van de Wmo is wettelijk geen eigen bijdrage toegestaan. Voor andere algemene voorzieningen Wmo (bijvoorbeeld huis van de wijk) is in theorie een eigen bijdrage mogelijk. In de lokale regelgeving hebben we vastgelegd hier geen eigen bijdragen voor te heffen, aangezien het werksoorten betreft waar wij geen financiële drempel voor willen opwerpen. Bij algemene voorzieningen waarbij er een langer durende hulpverleningsrelatie is, mag een eventuele eigen bijdrage nooit hoger zijn dan het abonnementstarief van € 21,80 per maand en mag niet stapelen met (indien van toepassing) het gelijktijdig gebruik van een maatwerkvoorziening Wmo.

Overige zorg

Ook voor andere zorgvormen gelden eigen bijdragen, dan wel een eigen risico: de Wet Langdurige Zorg, Zorgverzekeringswet. Gemeenten hebben hieruit geen inkomsten. Voor de jeugdwet gelden geen eigen bijdragen (wel een voornemen van het Rijk om dit in te voeren per 2028).

3) Mogen / kunnen we de eigen bijdragen Wmo verhogen?
   a) De hoogte van de wettelijke eigen bijdragen Wmo ligt vast in landelijke regelgeving. Gemeenten mogen hier niet van afwijken ten nadele van inwoners. Begunstigend beleid (het verlagen van het abonnementstarief) is soms wel mogelijk. Dus nee, wij mogen deze wettelijke eigen bijdragen niet verhogen.
   b) We kunnen de eigen bijdragen voor Wmo-maatwerkvoorzieningen evenmin verhogen, omdat de administratie (eveneens wettelijk bepaald) door het CAK uitgevoerd wordt en niet door onszelf. Gemeente meldt aan CAK dat een inwoner een Wmo-voorziening heeft. Het CAK beoordeelt of een eigen bijdrage verschuldigd is en legt deze indien van toepassing op volgens de geldende tabel.
   c) Bij de van eigen bijdragen uitgezonderde maatwerkvoorzieningen is het heffen van eigen bijdragen deels wettelijk niet toegestaan (bijvoorbeeld rolstoelen) of vanwege de financiële drempel ongewenst (bijvoorbeeld opvang). In het laatste geval kan er ook een samenloop zijn met indicaties voor Wmo-arrangementen, waardoor er vrijwel geen aanvullende opbrengst uit eigen bijdragen zou zijn.
   d) In theorie kan er een eigen bijdrage worden gevraagd voor algemene voorzieningen, met uitzondering van OCO (wettelijk niet toegestaan). Dit is in het huidige Rotterdamse beleid niet opgenomen (gezien de ongewenste drempel) en binnen de huidige lokale regelgeving niet mogelijk.

Het Rijk werkt aan een wetswijziging om de eigen bijdragen voor extramurale voorzieningen Wmo weer inkomensafhankelijk te maken. Dus afschaffing van het vaste abonnementstarief. Dit zal op zijn vroegst in 2028 ingaan. Hierbij worden de gemeentelijke inkomsten uit eigen bijdragen dus wel hoger, maar het Rijk neemt navenant een bedrag uit het gemeentefonds uit. Landelijk is dat € 266 mln structureel uit de AU (prijspeil 2026) dus rond de € 11 mln voor Rotterdam).

In de begroting 2026 heeft Rotterdam de volgende reeks opgenomen voor de inkomsten uit eigen bijdragen extramuraal:

reeks begroting 2026	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
EB Wmo extramuraal en hulpmiddelen		6,5	14,4	18,2	18,2	18,2

In deze reeks zien we de huidige inkomsten uit eigen bijdragen in 2026 (€ 6,5 mln). Deze zijn vanaf 2027 opgehoogd met de (destijds) verwachte extra inkomsten als gevolg van het afschaffen van het abonnementstarief. Deze reeks moet worden aangepast, aangezien de wetswijziging niet per 2027 gerealiseerd zal zijn. Dit zal naar verwachting gebeuren bij de 2e herziening 2026. Daar staat tegenover dat er in 2027 om deze reden ook nog geen uitname uit het gemeentefonds zal zijn. Het is momenteel niet te overzien of bij daadwerkelijke invoering van het wetsvoorstel te zijner tijd de inkomstenstijging en de uitname uit het gemeentefonds meerjarig met elkaar in verhouding zullen zijn.

Het is zeer onzeker of dit wetsvoorstel met ingang van 2028 doorgang zal vinden. De invoering werd al drie keer uitgesteld en het voorstel is nog steeds niet in de Tweede Kamer geagendeerd of behandeld. Ook na een eventuele invoering van dit wetsvoorstel zal gelden: het Rijk stelt de tabel vast en het CAK voert deze uit. Gemeenten kunnen ook in dit nieuwe regime niet zelf de eigen bijdragen ophogen.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-143
Cluster/afdeling: Concern

Vraag/verzoek:
Kan er een uitsplitsing gemaakt worden van de apparaatslasten naar verschillende functiegroepen?

Antwoord/reactie:

Vooraf dient te worden opgemerkt:

- Apparaatslasten bestaan uit personeel (loonkosten), externe inhuur en overige apparaatslasten. De kostensoorten externe inhuur en overige apparaatslasten kunnen niet financieel worden toebedeeld aan de functiegroepen. Om deze reden is gekozen om de begrote loonkosten per functiefamilie weer te geven.
- Onderstaand is een opstelling van clusters, functiefamilies, aantal fte's en € begrote loonkosten. De loonkostenbegroting wordt opgesteld op basis van normbedragen. Deze normbedragen zijn gebaseerd op de hoogte van de betreffende salarisschaal (incl. werkgeverslasten) op periodiek 10 (max –1). Vervolgens wordt de formatie per schaal vermenigvuldigd met de normbedragen om de loonkostenbegroting te bepalen.
- De weergave betreft de stand begrote formatie en loonkosten 2026 van de eerste herziening 2026. Bij akkoord van het college zal de Eerste Herziening 2026 en informerende brief op 20 mei a.s. worden gepubliceerd.
- De definities van de functiegroepen zijn opgenomen in bijlage 1.

Financieel:

Indien er een effect is in de exploitatie begroting, geef dit hieronder aan in de tabel. Houd hierbij rekening met zowel de programmalasten als apparaatslasten (fte effect hiervan in volgend kopje)

Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al onderdeel is van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven.

Licht toe:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Specificatie fte en € (begroting) per functiefamilie

Jaar 2026	Algemeen		Beleid		Leidinggeven		Ondersteuning		Project- en programma management		Publieksfunctie		Toezicht & Handhaving		Uitvoering		**Eindtotaal**	
	fte	€	fte	€	fte	€	fte	€	fte	€	fte	€	fte	€	fte	€	fte	€
A10 Dienstverlening	3	266.195	19	2.066.937	56	7.615.933	152	14.929.118	21	2.640.422	368	29.443.416	10	762.606	405	37.542.277	1.033	95.266.903
B10 Maatschappelijke Ontwikkeling	-	-	398	47.814.323	150	20.405.711	690	64.151.947	65	8.279.049	292	24.818.805	211	19.216.641	799	77.330.940	2.604	262.017.415
C10 Stadsbeheer	-	-	67	8.352.696	363	36.158.545	468	38.844.575	100	11.653.418	21	1.629.936	625	48.295.004	1.895	138.692.836	3.539	283.627.009
D10 Stadsontwikkeling	-	-	134	16.208.289	112	16.366.391	487	46.475.843	354	45.234.697	4	368.086	131	12.993.011	993	109.618.584	2.215	247.264.901
E10 Werk en Inkomen	275	12.167.375	13	1.575.502	240	25.556.827	421	37.036.107	24	2.979.972	717	62.129.490	36	3.309.839	257	21.468.058	1.985	166.223.171
H10 Bestuurs- en Concernondersteuning	52	4.069.094	37	4.763.582	184	24.770.821	1.675	172.032.247	76	9.808.474	-	-	73	4.647.280	195	21.137.751	2.291	241.229.250
I10 Concern Auditing Middelen en Control	-	-	5	612.185	15	2.417.739	113	13.954.253	2	310.027					23	2.917.197	158	20.211.401
J10 Veilig	10	1.555.716	66	7.971.490	13	2.004.987	55	5.147.454	7	952.287	5	487.613			74	8.130.063	230	26.249.608
K10 Bestuurszaken	-	-	82	10.551.935	19	2.890.578	70	5.611.695	-	-					19	1.658.730	191	20.712.938
Eindtotaal	**340**	**18.058.381**	**821**	**99.916.939**	**1.151**	**138.187.530**	**4.131**	**398.183.239**	**649**	**81.858.346**	**1.407**	**118.877.346**	**1.086**	**89.224.380**	**4.660**	**418.496.436**	**14.246**	**1.362.802.596**

Gemeente Rotterdam

Bijlage 1

Definities Rotterdamse functiefamilies

Een functiefamilie is een verzameling van functies die technisch/inhoudelijk vergelijkbaar zijn. Het Rotterdams Functiehuis is opgebouwd uit acht functiefamilies.

Leidinggeven	Het op strategisch, tactisch en operationeel niveau (vanuit hiërarchische positie) richting geven aan activiteiten en verantwoordelijkheden van medewerkers en hen aanspreken op het resultaat.
Project- en programmamanagement	Het aansturen van een programma en/of project. In de functies is vastgelegd dat het gaat om management van de voorgenomen activiteiten van het organisatiedeel en daarbinnen de activiteiten van medewerkers.
Beleid	Het maken van een stelsel van doelen en maatregelen voor besturing dat constant beweegt door middel van een zich herhalend toekomstig beleidsproces. (Analyse, ontwikkeling, advisering, vaststelling, uitvoering, evaluatie en ondersteuning).
Toezicht & Handhaving	Het controleren en handhaven van de naleving van wet- en regelgeving.
Publieksfunctie	Het hebben en verzorgen van externe contacten met burgers, bedrijven en instellingen als klanten. Daarbij gaat het om behandeling van aanvragen, klachten en verzoeken, waarbij door middel van afstemming met aanvrager en aan de hand van wet- en regelgeving een gevraagde dienst of product wordt geleverd. Het gaat om de functionele relatie vanuit zowel de front- als de backoffice.
Ondersteuning	Het ondersteunen van primaire processen binnen de eigen ambtelijke organisatie.
Uitvoering	Het verlenen van diensten en producten aan burgers, bedrijven en instellingen. Werkzaamheden zijn gericht op beheer, onderhoud, advies, sturing en dienstverlening voortkomend uit de primaire processen van de eigen ambtelijke organisatie.
Raadsondersteuning	Het ondersteunen van de processen van de gemeenteraad, inclusief het verlenen van de hieraan gekoppelde diensten, het door middel van afstemming met de aanvrager en aan de hand van wet- en regelgeving aanbieden van producten aan burgers, bedrijven en instellingen en het verzorgen van daarmee samenhangende interne en externe contacten.
Algemeen (= specifieke functies)	Deze functies wijken af van andere functieprofielen in functiefamilies wat betreft aansturing, wettelijke grondslag, inhoud, fase van ontwikkeling en/ of bevoegdheden.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

TR 144

Vraag/verzoek:
Als vervolg op TR95 en TR120: werk een scenario uit waarin alleen het hoge tarief stijgt zodanig dat het het meeste oplevert (verhouding van extra inkomsten door stijging prijs vs vraaguitval). Daarbij ook de berekening graag stap voor stap in het antwoord. Graag ook kijken naar wat er mogelijk is in het lage en midden tarief om te komen tot een netto bezuiniging.

Antwoord/reactie:

Opbrengsten

De opbrengst van de Rotterdampas is afhankelijk van de prijs en het aantal passen. De prijs kan de gemeente vaststellen maar het aantal passen is afhankelijk van de prijselasticiteit en die is op voorhand niet bekend, hiervoor is een aanname gedaan. Een exact antwoord op de vraag kan daarom niet gegeven worden. De in de tabel opgenomen bedragen zijn daarom bij benadering.

Kosten

Ook de kostenkant is afhankelijk van de hoeveelheid afgenomen passen. Op dit moment is 25% van de kosten vast en is 75% variabel. Deze verhouding zal verschuiven bij een duurdere pas en aantal verkochte passen. Een deel van de afnemers zal de nieuwe pasprijs eruit willen halen door meer activiteiten te ondernemen, waardoor meer vergoedingen aan de partners moeten worden uitgekeerd.

Niet meegenomen:

In de beantwoording is bij alle scenario's alleen een benadering gemaakt van de impact op de programmakosten en -opbrengsten. De apparaatslaten voor de Rotterdampas van bijna 1 miljoen. zijn niet meegenomen in de berekening van de scenario's.

Scenario's

Voor beantwoording van vraag TR-144 is een scenario 5 met een pasprijs van €75 gerekend. En scenario 6 met een pasprijs van €80. En scenario 7 met een pasprijs €85. Voor alle scenario's geldt deze verhoging alleen in het hoogste tarief voor volwassenen.

Scenario 1: Standaardtarief €70 (reeds in voorbereiding)

Aannames: Bij een prijsstijging van 8% is er geen daling in afgenomen passen en geen toename van de variabele kosten.
Opbrengsten: -282.000
Kosten: 280.000
Conclusie: kosten en opbrengsten in balans. De opbrengst van dit scenario is nodig om het huidige verschil tussen de baten en de gestegen lasten te dekken.

Scenario 5: Standaardtarief €75

Aannames: Bij een prijsstijging van 15% is er een daling van 10% in afgenomen passen en 7,5% toename van de variabele kosten.
Opbrengsten: -26.000
Kosten: 156.000
Conclusie: netto opbrengst van -182.000

Scenario 6: Standaardtarief €80

Aannames: Bij een prijsstijging van 23% is er een daling van 15% in afgenomen passen en 11% toename van de variabele kosten.
Opbrengsten: -81.000
Kosten: 81.000
Conclusie: netto opbrengst van -162.000

Scenario 7: Standaardtarief €85
Aannames: Bij een prijsstijging van 31% is er een daling van 20% in afgenomen passen en 15% toename in variabele kosten.
Opbrengsten: -165.000
Kosten: 6.000
Conclusie: netto opbrengst van -171.000

Aanvullende vraag verhoging in verschillende tariefgroepen
Uit onderzoek blijkt dat de pashouders die het standaardtarief betalen voor de Rotterdampas achter het idee staan dat met hun bijdrage een deel van de kosten voor de passen tegen laag tarief wordt bekostigd. Belangrijk is dat elke pashouder voldoende waar voor zijn geld krijgen.
De middentarief groep is heel klein met 2.000 pashouders slechts 1% van de gebruikers. Een verhoging in dit tarief kan vanwege eerlijk verdelen van de lasten zeker overwogen worden. Het is in de huidige berekeningen echter verwaarloosbaar.
Bij het verhogen van het lage tarief spelen alle eerder genoemde risico's, zoals afhaken regiogemeenten, niet langer drager kunnen zijn van verschillende minimaregelingen.
Wel zou een meer gelijke verdeling van de verhoging van het standaardtarief voor kind/ouder overwogen kunnen worden. De aanschaf van een kindpas is altijd gekoppeld aan een ouder pas. Een losse kindpas afnemen is niet mogelijk. Een gezin kijkt naar de totaalaanschaf. En daarmee is het effect nihil.

Risico's:

- Jaarlijks worden stevige onderhandelingen gevoerd met de partners over de acties die zij aanbieden via de Rotterdampas en de vergoedingen die zij daarvoor ontvangen. Bij een hogere pasprijs zullen zij inzetten op hogere vergoedingen. Dit is in de doorberekende scenario´s niet meegenomen.

Financieel:

Begrotingseffect (x1.000)

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Scenario 1 opbrengsten		282			
Scenario 1 kosten		280			
Scenario 5 opbrengsten		-26			
Scenario 5 kosten		156			
Scenario 6 opbrengsten		-81			
Scenario 6 kosten		82			
Scenario 7 opbrengsten		-165			
Scenario 7 kosten		6			

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Bijlage berekeningen

Scenario's	Huidig	1. Standaardtarief €70	5. Standaardtarief €75	6. Standaardtarief €80	Standaardtarief €85
Daling afname	0%	0%	-10%	-15%	-20%
Tarief	€ 65	€ 70	€ 75	€ 80	€ 85
Aantal passen	56.443	56.443	50.799	47.977	45.154
Omzet (*€1000)	€ 3.669	€ 3.951	€ 3.810	€ 3.838	€ 3.838
Extra omzet standaardtarief	€ -	€ 282	€ 141	€ 169	€ 169
Minder omzet kindtarief	€ -	€ -	€ -37	€ -56	€ -74
Minder omzet deelnemende gemeenten	€ -	€ -	€ -130	€ -195	€ -260
Effect kosten	€ -	€ 280	€ 156	€ 81	€ 6
Netto opbrengst (*€1000)	**€ -**	**€ 2**	**€ -182**	**€ -162**	**€ -171**

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-145
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Hoe verhoudt zich de 77 mln voor pijler wonen van NPRZ tot de financiële sheets in de presentatie over toegroeien naar 5000 woningen? Zit die 77 mln. geheel of gedeeltelijk in de Robuuste Kern? Of zit die ergens anders in de overzichtssheets. Is er bij de bepaling van de hoogte van het benodigde doorbouwfonds rekening gehouden met de markering van dit deel van het fonds voor woningen in NPRZ gebied?
Aanvullende vraag:
In de antwoorden zit naast 55 mln aan investeringen ook oplopend 15 mln exploitatie, waarvan 5,5 mln niet in financieel beeld zat. Verzoek om aan te geven of we oplossingen kunnen bedenken om deze claim naar beneden te krijgen.

Antwoord/reactie:

Vooropgesteld is NPRZ als opgave an sich niet in de robuuste kern van USOV opgenomen, alleen voor wijkontwikkelings+ is voor de wijken Lombardijen en Bloemhof procesgeld opgenomen.

Waar zit de koppeling met de 5.000 woningen?
Zie onderstaande uitsnede uit de NPRZ Wonen begroting. De 77 mln betreft de gemeentelijke bijdrage voor:

- Extra risicoruimte voor de lopende aanpak (€ 12,9 mln)
- Eerste stappen in van Rijn op alle uitvoeringslijnen (nieuwbouw, Carnisse en Bloemhof) (€ 64,1 mln)

De koppeling tussen de 77 mln en de presentatie over de 5.000 woningen zit in de regel *"Vervolg: Versnellen/opschalen nieuwbouw"* in de NPRZ wonen begroting a totaal 44 mln. (rijk en gemeente)

Begroting pijler Wonen

	Totaal*	Bijdrage Gem	Bijdrage Rijk	Beschikbaar Gemeente	Claim Gemeent
Lopend: extra risicoruimte 10% op lopend	12,9	12,9	0,0	0,0	12,9
Vervolg: Versnellen/opschalen nieuwbouw	44,0	22,0	22,0	18,5	3,5
Vervolg: Aanpak Bloemhof / sloop nieuwbouw	52,0	13,0	26,0	10,2	2,8
Vervolg: Aanpak Carnisse / sloop nieuwbouw incl WOM	187,0	56,1	130,9	1,4	54,7
Vervolg: Aanpak Carnisse / subsidies verbetering	32,0	9,6	22,4	7,0	2,6
Vervolg: Aanpak Carnisse / handhaving	1,5	0,5	1,0	0,0	0,5
Subtotaal	***458,3***	***181,6***	***263,7***	***104,6***	***77,0***

Hoe was de begroting NPRZ wonen oorspronkelijk bedacht tav de 44 mln:

- De totale 44 mln in de regel is gebaseerd op de versnelling/opschalingsmogelijkheden van nieuwbouw in de bestaande stadswijken van Zuid zoals gesignaleerd in het Adviesrapport Van Rijn en de daarmee samenhangende kosten t/m 2030.
- Het betreft t/m 2030 in totaal ca 800 woningen extra toevoegingen en 1200 woningen waar vertraging kan worden voorkomen.
- Uitgangspunt van Van Rijn is 50/50 verdeling: dus Rijk organiseert 22 mln via o.m. realisatiestimulans en de gemeente organiseert 22 mln
- Inzet was de gemeentelijke bijdrage te dekken uit geld van de VJN 2025 (10 mln) en gericht inzetten nog beschikbaar buitenruimtegeld uit coalitieakkoord 23-26 (8,5) mln. Dan resteerde nog 3,5 mln te regelen geld.

Hoe relateert dit aan de 5.000 woningen:

- In de presentatie over 5.000 woningen zijn ook de versnelling/opschalingsmogelijkheden van nieuwbouw zoals gesignaleerd in het Adviesrapport Van Rijn ingecalculeerd
- Dus voor t/m 2030 in totaal ca 800 woningen extra toevoegingen en 1200 woningen vertraging voorkomen.
- Nb. Het betreft hier nadrukkelijk wel allemaal woningen in corporatieprojecten buiten de ontwikkelgebieden zoals opgenomen de robuuste kern USOV, namelijk verspreid over de bestaande stadswijken van het NPRZ.

Nieuw voorstel voor bekostiging versnelling/opschaling ikv Van Rijn:

- Voor de 5.000 woningen wordt op dit moment stedelijk voorgesteld het Doorbouwfonds in te zetten, gevuld met zowel rijksgeld via o.m. realisatiestimulans als (extra te organiseren) gemeentelijk geld.
- De NPRZ versnellings/opschalingsmogelijkheden (t/m 2030: 800 extra + 1.200 vertraging voorkomen) ikv Van Rijn zijn daarom integraal opgenomen en dus is ook de € 44 mln integraal onderdeel van het totaalbedrag van het Doorbouwfonds.
- Dus: als het voorgestelde totaalbedrag voor het Doorbouwfonds wordt geregeld, is daarmee direct ook de financiële opgaven rond de uitvoeringslijn versnelling/opschaling ikv Van Rijn geregeld.

Is het NPRZ deel apart gemarkeerd in het Doorbouwfonds?

- Er zijn in het huidige Doorbouwfonds bedrag formeel nog geen markeringen of hekjes opgenomen; insteek van het voorstel is dat dit later gebeurt voor diverse bestedingsdoelen w.o. dus versnelling/opschaling ikv Van Rijn als we het fonds echt opzetten en bedragen bekend zijn.
- Natuurlijk staat het bestuurders vrij om wel al een hekje aan te brengen voor de € 44 mln ikv Van Rijn.
- Om te kunnen voldoen aan de gezamenlijk omarmde inzet zoals beoogd in Van Rijn is het cruciaal is dat de 44 mln expliciet gemarkeerd wordt voor de versnellings/opschalings nieuwbouw in het NPRZ zoals gesignaleerd in Van Rijn en dus niet gebruikt kan worden voor "reguliere" nieuwbouw verspreid over zuid (daarvoor kunnen de overige middelen uit het Doorbouwfonds dienen). Dit past bij de in juni 2025 gemaakt bestuurlijke afspraak tussen de Minister en Wethouder Zeegers op het BO NPLV ("realisatiestimulans die in NPRZ wordt opgehaald, besteden we in NPRZ

Effect voor rest van de begroting NPRZ Wonen als versnelling/opschaling uit Doorbouwfonds

- Als de 22 mln gemeentelijke middelen uit de regel *Vervolg: Versnellen/opschalen nieuwbouw* als geheel uit het Doorbouwfonds kan worden gedekt, geldt voor de NPRZ begroting zoals hierboven opgenomen dat:
    - het niet nodig is nog eens 3,5 mln apart extra te regelen
    - de nu alvast van gemeente zijde ingecalculeerde 18,5 mln kan verschuiven naar Bloemhof en Carnisse ikv Van Rijn
- Dat betekent dat de 77 mln nog te regelen in in de tabel totaal kan afnemen met 22 mln naar 55 mln nog te organiseren.
- Nb. De 55 mln is dus niet voor versnelling maar deels voor risicoreservering lopende aanpak samenvoegen/vergroten etc én voor het merendeel voor de integrale gebiedsaanpak Carnisse en Bloemhof (opkopen particulier bezit, sloop nieuwbouw, herinrichting buitenruimte, subsidies woningverbetering handhaving etc).

Tot slot

- Graag benadrukken we bij deze nogmaals dat het Adviesrapport Van Rijn uitgaat van het principe van cofinanciering. Tegenover elke euro die de gemeente inzet zal minimaal één (bij 50/50 cofinanciering) en soms zelfs twee (bij 70/30 cofinanciering) euro extra oplevert van Rijk, een flinke multiplier dus.
- De kosten voor de gebiedsaanpakken Carnisse en Bloemhof kunnen oplopen in de tijd, de plannen dienen immers nog verder uitgekristalliseerd te worden, maar het is wel belangrijk middelen tot onze beschikking te krijgen om een start te kunnen maken met eerste aankopen en projecten deze collegeperiode. En mede om de vereiste cofinanciering bij het Rijk tegemoet te kunnen komen, zie Nb hierboven

Aanvullend antwoord op aanvullende vraag:

Het naar beneden brengen van de claim kan alleen door de ambities naar beneden bij te stellen, of te faseren in de tijd.
Herlabelen van regulieren budgetten naar cofinanciering is hier geen mogelijkheid (zoals dat in het verleden weleens is gedaan bij de pijler Werk), aangezien deze middelen daadwerkelijk extra nodig zijn om de ambitie te realiseren.
Als je schuift met reguliere budgetten betekent dit dat er keuzes gemaakt moeten worden een bepaalde zaken niet meer te doen (wendbaarheidsanalyse).
Op de middelen die het Rijk beschikbaar stelt (regeling Kansrijke Wijk) voor de pijler Thuisbasis op Orde geldt overigens geen formele cofinancieringsverplichting vanuit het Rijk. Dit is daarmee dus anders dan bij de pijler Wonen, waar je daadwerkelijk een multiplier verliest wanneer er geen gemeentelijke middelen beschikbaar zijn. Uiteraard blijft altijd wel de afspraak om vanuit de gemeente eenzelfde bijdrage te leveren in het nationaal programma als de inbreng vanuit het Rijk.

Als mogelijkheden om ambities naar beneden bij te stellen of te faseren in de tijd zijn er een aantal mogelijkheden:

1) Thuisbasis op Orde (gratis kinderopvang) (12,25mln)

Het onderdeel gratis kinderopvang gaat om ca. 26,7mln in 4 jaar en betreft **12,25mln** van de totale claim (20,4 mln) van de pijler thuisbasis op orde over 4 jaar.
Je zou ervoor kunnen kiezen om de extra ambitie voor gratis kinderopvang met VE (binnen programmatische aanpak 0-4 jr) terug te brengen naar de nu lopende pilot en dus voorlopig niet uit te breiden.
De pilot (voor niet-werkenden) loopt pas sinds sept 2025; er zijn nog geen resultaten bekend die iets zeggen over de doelmatigheid (30k per kind/jaar) en effectiviteit.
Als het geld niet toegekend wordt - loopt de huidige pilot (kleinschalig) nog gewoon door, in aanloop naar de stelselwijziging. Daarmee is er 5 mln minder aan extra gemeentelijke middelen nodig in 2027 en 2028. Als de stelselwijziging doorgaat is er voor de ouderbijdrage (werkenden en niet

werkenden) naar schatting 7,5 mln nodig in zowel 2029 als 2030, waarvan de helft (7,5mln) nu is opgenomen de benodigde gemeentelijke middelen voor de pijler TBOO
Als de stelselwijziging niet doorgaat is er niets aan de hand, als dit wel doorgaat zal er nog een knelpunt volgen bij de VJN 2028 of 2029. Dit is overigens niet afgestemd met het programmabureau.

2) Goed Wonen (5mln)

Hier kan wat gedaan worden in de fasering. De claim voor 2029 en 2030 kun je laten vervallen. We gaan de komende 2 jaar dan door met de beschikbare bestaande middelen. Richting VJN 2028 bekijken we hoe de aanpak er voor staat en dan kijken we ook hoe we mogelijk intern nog kunnen schuiven met bestaande personele inzet om deze interventie door te kunnen zetten. Als dit niet of deels mogelijk is kan er dit nog wel leiden tot een knelpunt bij de VJN 2028.
Consequenties:

- Als er geen extra geld komt is het risico is dat je deze breed gedragen aanpak dan niet structureel na 2028 door kunt zetten. Terwijl corporaties, Rijk, politie en sociale domein juist veel heil zien in deze integrale, achter de voordeur aanpak om de basis op orde te krijgen in de bestaande stadswijken.
- Ook belangrijk te noemen is dat dit grotendeels uitvoerende capaciteit betreft, waar direct effect gesorteerd voor de Rotterdammers ene we dus direct hun dagelijks leven kunnen verbeteren. Dit alles juist in wijken waar veel afstand is of ervaren wordt tussen overheid en bewoners.

3) Basisaanpak Wonen (6mln)

Een deel van de middelen voor de volgende aanpak hebben we naar de huidige aanpak getrokken (6mln). Daarmee hebben we minder beschikbaar voor de nieuwe aanpak. Wil je de nieuwe aanpak qua middelen op het oorsponkelijke niveau zetten, dan zou 6 mln minimaal nodig zijn.
Consequenties:

- Met minder middelen vallen we terug op de middelen die structureel beschikbaar zijn uit de programmabegroting Bestaande Stad. Dit is echter niet genoeg om het ambitieniveau qua aantallen en toekomstbestendigheid te halen zoals beoogd en noodzakelijk. Met minder middelen is de enige logische knop om aan te draaien de aantallen. Daarmee komt wel de 13.000 doelstelling onder druk (we hebben nl nog ca 1.300 woningen te gaan), laat staan dat we een vervolg van nog eens 3.000 woningen in deze collegeperiode op kunnen pakken.
- Het beoogde kwaliteitsniveau is geen knop om aan te draaien omdat de crux van de aanpak zich al richt op de basiskwaliteit (en geen "leuke extra's" kent).
- De hoogte van de subsidie is geen knop om aan te draaien omdat daarmee geen recht wordt gedaan aan de stijgende kosten én bij minder subsidie per woning de trigger om mee te doen als eigenaar te laag wordt.
- Er is ook nog direct effect op de cofinanciering van de corporaties aan de projectmatige aanpak: zij mogen alleen bijdragen aan wat wij hebben gerealiseerd, dus minder aantallen betekent minder bijdragen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
nvt

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-146
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Tijdens de presentatie van vandaag (14/5 over 5000 woningen) werd gemeld dat de ambtelijke inzet bij hoogbouw een stuk groter is dan bij grondgebonden woningen. Maar hoogbouw zijn wel veel woningen in 1 gebouw, dus per woning kan dit anders liggen. Kan aangegeven worden hoe de benodigde ambtelijke inzet zich verhoudt tussen hoogbouw en grondgebonden als je kijkt per woning? Daarbij ook onderscheid tussen deel van de kosten dat verhaald kan worden (bijv. via anterieure overeenkomst of in grex valt) en kosten die vallen in periode daarvoor.

Antwoord/reactie:
Samenvattende conclusie: Hoewel we uit ervaring weten dat een hoogbouwproject meer specialistische en vooral ook veel langduriger inzet vraagt omdat de complexiteit veel groter is, ontbreekt harde data om het te kwantificeren (laat staan het uit te splitsen naar fase van ontwikkeling) en te kunnen vergelijken met laagbouwprojecten. Dit komt ook omdat ieder project verschillend is. De uren bij hoogbouw worden wel over meer woningen verdeeld, maar gelet op de lange looptijd weegt dit schaalvoordeel niet op tegen de exponentiële toename in complexiteit (proces en techniek), Omdat bij hoogbouw veel meer gemeentelijke disciplines (stedenbouw, verkeer, veiligheid, groen, milieu) gelijktijdig en intensief moeten samenwerken gedurende een veel langere tijd. Dat wil echter niet zeggen dat we geen hoogbouw moeten plegen. Juist in de binnenstad op 2 oevers kan de benodigde verdichting eigenlijk alleen maar behaald worden met hoogbouw. Het projectenportfolio moet dus bestaan uit een goede mix van hoogbouw en laagbouw (en dat in verschillende fases van de ontwikkeling), omdat je ook moet kijken naar gewenste segmentering en afzetbaarheid en wat er op een locatie kan. **Toelichting:** Beantwoording van deze vraag in kwantitatieve zin is bijzonder complex, omdat data hierover (zeker per fase van het ontwikkeltraject) niet beschikbaar is. Ook maakt het uit of gemeente eigenaar is van een te ontwikkelen plot (zoals bijvoorbeeld bij de gebiedsontwikkeling Rijnhaven), of niet (bv een project als Rise aan het Hofplein), waarbij de gemeente een faciliterende rol heeft. Ook zijn er gradaties in hoogbouw. In de hoogbouwvisie wordt alles vanaf 70 meter hoogte als hoogbouw bestempeld. Maar vervolgens is er ook nog wel een verschil tussen een toren van 110 meter of 200 meter. De complexiteit van hoogbouw en daarmee samenhangend de hogere ambtelijke inzet ten opzichte van grondgebonden woningen zit in diverse factoren: • Complexiteit: Het ontwikkelen van een toren vraagt veel specialiste inzet die bij elkaar gebracht moet worden en waarbij in het ontwikkelproces continu afwegingen gemaakt moeten worden die andere disciplines beïnvloeden (een iteratief proces dus). Denk aan constructie, windhinder, bezonning, parkeernormen irt gebouwde parkeerplaatsen op de eigen plot (met vaak kleine footprint), verkeersafwikkeling, aanpassing van bestaande kabels en leidingen, en een bouwplaats die veilig moet zijn

voor omstanders (valgevaar) en logistieke uitdagingen kent. Ook de gesprekken over de business case zijn veel complexer (oa door de grotere risico's) en duren dus langer.

- Extra onderzoeken: bij het vorige punt werden parkeernormen en verkeersstudies al genoemd, maar specifiek voor hoogbouw moeten er ook andere onderzoeken plaatsvinden die niet bij grondgebonden projecten uitgevoerd hoeven te worden, zoals windhinderonderzoek en bezonningsstudies. En tenslotte vraagt ook het funderingsonderzoek en de wijze van uitvoering van de fundatie veel meer tijd dan bij een laagbouwproject. Dit laatste is vooral aan de ontwikkelaar, maar de ervaring leert dat afstemming over de uitvoeringswijze tot veel discussie (dus inzet) kan leiden.
- Veiligheid: In geval van hoogbouw kost de toetsing aan de eisen voor brandveiligheid, vluchtwegen en constructie significant meer tijd dan bij een eengezinswoning. Er zijn niet alleen meer eisen, maar in hoogbouw zijn er veel meer woningtypen die ieder afzonderlijk getoetst moeten worden dan bij grondgebonden woningen (vaak meer repeterend).
- Juridische en bestuurlijke procedures: een hoogbouwproject heeft doorgaans een groter invloedsgebied (bv vanwege uitzicht of schaduwwerking) dan een laagbouwproject. Dat betekent per definitie meer belanghebbenden. Dit merk je in de communicatie en participatieaanpak. Maar de echt grote capaciteitsinzet gaat naar het behandelen van zienswijzen, bezwaren en beroepen. Er worden bij hoogbouwprojecten doorgaans meer bezwaren ingediend dan bij een laagbouw project. Natuurlijk is wel zo dat als je een woonwijk met 1000 grondgebonden woningen ontwikkelt, dat doorgaans in meerdere projecten gerealiseerd wordt. En ieder project heeft dan zijn eigen vergunning waar bezwaar tegen gemaakt kan worden.
- Doorlooptijd: de planontwikkeling van een hoogbouwproject duurt doorgaans langer dan die van grondgebonden woningen (gem. 8 jaar). De hoogbouwprojecten zitten boven de 10 jaar (Zalmhaventoren bv 20 jaar). Dat betekent dat gedurende die doorlooptijd ook uitgangspunten veranderen. Bijvoorbeeld beleid ten aanzien van segmentering[1]. De ervaring leert dat projecten vaak meer dan 1x aangepast of opnieuw ontwikkeld moeten worden, hetgeen niet alleen de ontwikkelaar, maar zeker ook de gemeente extra inzet kost. Ook de marktomstandigheden veranderen gedurende een dergelijk lange doorlooptijd, waardoor een project tijdelijk stil kan vallen (opnieuw opstarten kost ook extra inzet) of herontwikkeld moet worden.
- Specifiek voor de inzet van Bouw- en Woningtoezicht, de werkzaamheden die betrekking hebben op de (concept)vergunningfase en de bouwfase), geldt dat hoogbouwprojecten volgens het legesschema per woning tot een factor 10 minder ambtelijke uren kosten dan de soortgelijke werkzaamheden voor een enkele woning, maar de benodigde specialisatie om die projecten te kunnen behandelen is veel hoger. Een grondgebonden woning vergt weinig specialistische kennis en kan door een minder ervaren medewerker afgehandeld worden. Voor hoogbouw zijn de meest gespecialiseerde medewerkers nodig (constructeurs, bouwfysici, brandveiligheidsmedewerkers). Deze zijn zeer schaars op de arbeidsmarkt en ook beperkt aanwezig binnen het ambtelijk apparaat

[1] De bouwkosten van hoogbouw zijn significant hoger dan van grondgebonden woningen. In het kader van 'wijk in balans' is het gewenst om overal in de stad ook woningen in het betaalbare segment te realiseren. De afgelopen jaren zijn de te behalen percentages in het betaalbare segment fors gestegen. Dat heeft geleid tot minder haalbare business cases. Het realiseren van sociale woningbouw in hoogbouwprojecten in het centrum leidt tot tekorten van vele tienduizenden euro's per woning.

Toch zijn er zeker ook 'schaalvoordelen' te benoemen:

- Een hoogbouwproject doorloopt één procedure voor het omgevingsplan en de omgevingsvergunning voor honderden woningen tegelijk.
- Er is in principe sprake van één anterieure overeenkomst en één grondtransactie voor het hele complex, hoewel we de nodige 'combinatieprojecten' hebben, waar sprake is van bestaande erfpachtcontracten, grondeigendom en gronduitgifte. Maar dan nog heb je voor bv 1000 woningen minder contracten dan met 10 projecten van 100 woningen.
- De inrichting van de openbare ruimte rondom een toren vraagt minder ambtelijk ontwerpwerk per woning dan een complete nieuwe woonwijk met hetzelfde aantal woningen (het is vaak wel complexer, maar het aantal vierkante meters is veel beperkter).

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Hoogbouw vraagt meer inzet per project, maar niet per definitie meer inzet per woning

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-147 Versimpeling werk Planeconomen
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Welke opties zijn er om het werk van planeconomen te versimpelen en meer voorspelbaarheid te creëren in planuitwerking? Het idee is: (maar mag breder opgepakt worden) - Zou het bijvoorbeeld werken om met een vaste m2 prijs ipv residuele grondwaarde te werken om processen te versnellen/vereenvoudigen? - Wat betekent dit in alle facetten? (bijv. benodigde capaciteit planeconomen, doorlooptijden, voorspelbaarheid) - Zijn er steden die werken met een vaste m2 prijs? - Kunnen jullie de gronduitgifte en bijbetalingsregeling apart uitwerken? (en is er een tussenoplossing mogelijk?)

Antwoord/reactie:
Samenvattende conclusie: Gebiedsontwikkeling vraagt om een lange adem; de woningbouwopgave is groot en complex, financiële haalbaarheid staat nagenoeg in elk project onder druk en de beschikbare capaciteit in de gehele bouwsector is schaars. Meer (financiële) voorspelbaarheid in projecten is voor alle betrokkenen wenselijk, maar het hanteren van vaste grondprijzen is daarvoor niet de meest effectieve oplossing. Verbeteringen binnen de gemeente richten zich vooral op standaardisering (systemen), procesoptimalisatie, vroegtijdige financiële doorrekeningen en versterking (en behoud) van personele capaciteit in de ontwikkelketen gebiedsontwikkeling. <u>Wat doen we nu al?</u> - We zetten de middelen capaciteit, tijd en geld in om planeconomen zelf op te leiden binnen de gemeente en de arbeidspositie te versterken. <u>Extra opties:</u> De opties worden onder 'toelichting' uitgebreid toegelicht. - De komende 100 dagen uitwerken wat er nodig is in de organisatie om te komen tot het optimaliseren van de inzet van de beschikbare planeconomen. - Mandaten verschuiven; de doorlooptijd en belasting van vakspecialisten bij gebiedsontwikkelingen zou ook kunnen worden verminderd door de besluitvorming over nieuwe en bij herziene grondexploitaties na scopewijzigingen niet of minder bestuurlijk maar ambtelijk te laten nemen. - Extrapolatie van taxaties als nieuwe norm voor grondwaardebepaling - Eigen taxatiebureau: Een onderzoek naar de mogelijkheid om taxaties weer in eigen huis te organiseren zodat er minder afhankelijkheid is van de markt is een voorstel dat we kunnen onderzoeken op haalbaarheid in het 100 dagen plan. <u>Toelichting:</u> De planeconoom voert gedurende de gehele looptijd van een gebiedsontwikkeling de financiële regie, de planeconoom fungeert hierbij als rechterhand van de gebiedsontwikkelaar. Het werk van de planeconomen richt zich op de financiële sturing, advisering en verantwoording van gebiedsontwikkelingen en projecten (waaronder de grondexploitaties). Planeconomen leveren

financiële analyses en sturen tijdens de gehele planvorming en -realisatie actief op het optimaliseren van planontwikkeling, stellen financiële constructies op, verkrijgen van subsidies en beheersen risico's. Zij zijn de cruciale financiële functie in elk project op grond van de gemeente en van derden. Het werk van de planeconoom versimpelt helaas niet door de toepassing van vaste grondprijzen. (Het zijn overigens de vakspecialisten van Gronduitgifte en Contractbeheer & Erfpacht die bij grondwaardebepaling worden ingezet.)

De vraag achter de vraag over vaste grondprijzen ligt primair in het vergroten van voorspelbaarheid, het verminderen van discussie in projecten en het versnellen van doorlooptijden. Het hanteren van vaste grondprijzen is daarvoor echter niet zonder risico's de meest passende oplossing.

Capaciteit Planeconomie

We zetten de middelen capaciteit, tijd en geld in om planeconomen zelf op te leiden binnen de gemeente en de arbeidspositie te versterken.

Versterking van de personele capaciteit planeconomie en ook andere schaarse functies binnen de gemeente, en cluster Stadsontwikkeling in het bijzonder, is essentieel. De investering in planeconomische capaciteit vraagt nadrukkelijk om een structurele aanpak en investering (capaciteit, tijd, geld). Er is (nu) landelijk geen specifieke HBO- of universitaire opleiding voor planeconomie, waardoor gemeenten grotendeels zelf verantwoordelijk zijn voor opleiding en ontwikkeling van medewerkers. Op dit moment investeren we op tijdelijke basis in het uitbreiden en intensiveren van interne opleidingstrajecten en in het leggen van contacten met onderwijsinstellingen (Vastgoedkunde, Management of Built Environment, Economie) om planeconomie structureel onderdeel te maken van relevante HBO- en universitaire curricula, zodat op termijn een bredere instroom van nieuwe professionals ontstaat. We kijken daarbij ook naar mogelijkheden in de beloningssfeer.

Ook willen we tijd en ruimte creëren om onze ervaren planeconomen in te zetten voor opleiding en coaching van nieuwe collega's en hen een opleidingstraject aan te bieden.
Op langere termijn draagt deze inzet bij aan structureel meer beschikbare capaciteit, kennisborging en continuïteit binnen gebiedsontwikkelingen.

Optie: De komende 100 dagen uitwerken wat er nodig is in de organisatie om te komen tot het optimaliseren van de inzet van de beschikbare planeconomen.

Essentieel voor voorspelbare gebiedsontwikkeling is het vroegtijdig inzetten van planeconomen, zodat financiële haalbaarheid van plannen vanaf het begin als uitgangspunt wordt meegenomen in de planvorming en continu gemonitord wordt. Het optimaliseren van de inzet van de beschikbare planeconomen kan voor een belangrijk deel bereikt worden door:

- Prioritering en versnelling ICT-oplossingen (Oracle Fusion) die leiden tot snellere verwerking en rapportages van data, en specifiek voor grondexploitaties;
- Optimalisatie en versimpeling werkprocessen, zowel binnen het cluster Stadsontwikkeling, als tussen Stadsontwikkeling en BCO;
- Versterking ondersteuning bij administratieve werkzaamheden gericht op sneller doorlopen werkprocessen.

Optie: De doorlooptijd en belasting van vakspecialisten bij gebiedsontwikkelingen zou ook kunnen worden verminderd door de besluitvorming over nieuwe en bij herziene grondexploitaties na scopewijzigingen niet of minder bestuurlijk maar ambtelijk te laten nemen (verschuiving mandatering).

Het vergroten van voorspelbaarheid en het efficiënter inzetten van planeconomische capaciteit wordt ook bewerkstelligd door duidelijke en stabiele beleidskaders en snelle besluitvorming door college en raad voor onder meer IVA's (voorbereidingskosten grondexploitaties) en

grondexploitaties. Het beperken van tussentijdse wijzigingen in ambities of programma's draagt ook bij aan minder herberekeningen, kortere doorlooptijden en meer rust in projectprocessen. Immers het toevoegen van ambities leidt veelal tot extra kosten, waardoor de financiële haalbaarheid van projecten onder druk komt te staan en meer scenariodoorrekeningen nodig zijn en dus inzet van de planeconoom.
Daarbij kan het ervoor zorgen dat middelen uit winstgevende grondexploitaties ingezet kunnen worden voor deze ambities/verlieslatende grondexploitaties (bijvoorbeeld door het werken met een vereveningsreserve) leidt tot minder herberekeningen en zoektocht naar dekkingsmogelijkheden.

I *Zou het bijvoorbeeld werken om met een vaste m2 prijs ipv residuele grondwaarde te werken om processen te versnellen/vereenvoudigen?*
+
II *Wat betekent dit in alle facetten? (bijv. benodigde capaciteit planeconomen, doorlooptijden, voorspelbaarheid)*

Vaste grondprijzen?
Onder vaste grondprijzen wordt verstaan: een vooraf vastgestelde prijs per eenheid (bijvoorbeeld per m^2 of per woning), al dan niet gedifferentieerd naar gebied of segment.

Vaste grondprijzen bieden aan de voorkant duidelijkheid, maar sluiten minder goed aan op de feitelijke marktsituatie. Een generieke prijs is eenvoudig uitvoerbaar, maar doet onvoldoende recht aan verschillen tussen locaties en programma's. Een fijnmaziger systeem sluit beter aan op de praktijk, maar vraagt meer beheer, actualisatie en complexiteit. Bovendien bewegen vaste prijzen niet automatisch mee met marktontwikkelingen. Hierdoor kan de gewenste voorspelbaarheid in de praktijk alsnog leiden tot nieuwe discussies en herijkingen.

Rotterdam hanteert bij grondwaardebepaling het residuele principe. Daarbij wordt de grondwaarde bepaald op basis van de verwachte opbrengsten van een ontwikkeling minus de kosten die nodig zijn om deze ontwikkeling te realiseren. Omdat opbrengsten, kosten, programma, locatie en marktomstandigheden per project verschillen, is de grondwaarde per definitie situationeel. Daarnaast moeten grondprijzen marktconform zijn: een te lage prijs kan leiden tot ongeoorloofde bevoordeling van marktpartijen, terwijl een te hoge prijs projecten financieel onhaalbaar maakt.

Alternatieven
De onderliggende behoefte is meer voorspelbaarheid en minder discussie in het proces en daarmee verhogen van de doorloopsnelheid van bouwplannen. Die kan mogelijk echter ook op een andere manier worden ingevuld, zonder afstand te nemen van het residuele principe.

Optie: Extrapolatie van taxaties als nieuwe norm voor grondwaardebepaling
Optie: Een onderzoek naar de mogelijkheid om taxaties weer in eigen huis te organiseren (een eigen taxatiebureau) zodat er minder afhankelijkheid is van de markt is een voorstel dat we kunnen onderzoeken op haalbaarheid in het 100 dagen plan.
Een alternatief is bijvoorbeeld het hanteren van projectspecifieke eenheidsprijzen per functie of segment (bijvoorbeeld € per m^2 BVO (Bruto Vloer Oppervlak)), gebaseerd op een initiële residuele taxatie in een vroege planfase. Daarbij wordt de totale waarde direct uitgesplitst naar eenheden per segment en voor een bepaalde periode vastgelegd met de initiatiefnemer. Latere wijzigingen in aantallen of oppervlakten kunnen vervolgens eenvoudig worden doorgerekend zonder nieuwe taxatie, zolang het programma niet wezenlijk wijzigt. Deze aanpak biedt vooraf concreet inzicht, voorkomt herhaalde taxaties en blijft consistent met het residuele principe.

Een verdergaande mogelijkheid is het systematisch toepassen van gemeentelijk vastgestelde grondprijzen op basis van een gestandaardiseerde residuele methodiek. Dit kan bijdragen aan meer consistentie en voorspelbaarheid, en vraagt tegelijkertijd om een fundamentele versterking van de organisatie, expliciete vastlegging van aannames en continue actualisatie van marktparameters. Dit betreft daarmee niet alleen een technische aanpassing, maar ook een bredere keuze in rolopvatting en werkwijze van de gemeente.

In de huidige werkwijze laten we taxaties uitvoeren door de markt. Het is een optie de werkzaamheden van taxeren weer in eigen huis te organiseren en zo minder afhankelijk te zijn van de markt en daarmee ook tijdswinst te boeken.

III *Zijn er steden die werken met een vaste m2 prijs?*

Er zijn enkele kleine gemeenten die werken met een vaste m^2 prijs voor alle categorieën woningen. Veel gemeenten zijn voorzichtig omdat een volledig vaste grondprijs kan botsen met het vereiste van 'marktconformiteit' uit staatssteun- en Didam-jurisprudentie. Daarom combineren gemeenten vaste prijzen vaak met een onderbouwing via taxatie of markttoets.
De werkwijze van Rotterdam sluit aan bij de praktijk in andere grote gemeenten (G5), waar doorgaans eveneens wordt gewerkt met marktconforme residuele grondwaardebepaling, aangevuld met vaste prijzen voor specifieke categorieën zoals sociale woningbouw.

IV *Kunnen jullie de gronduitgifte en bijbetalingsregeling apart uitwerken? (en is er een tussenoplossing mogelijk?)*

Binnen Rotterdam bestaan uitgewerkte systematieken en rekenmethodes voor uitgiften van grond, voor bijbetalingen en voor projecten met verschillende combinaties van gronduitgifte, anterieure overeenkomsten en ontheffingsvergoedingen. De methodiek is in alle gevallen gelijk: normatief residueel. Het is huis organiseren van taxaties kan in beide systemen worden ingezet

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Interne opleiding planeconomen	De maatregelen incl. benodigde formatie vallen binnen de eerder gedane claim van Stadsontwikkeling van € 31,9 miljoen per jaar om stadsontwikkeling op sterkte te brengen.				
Coördinatie, onderwijsinstellingen, beurzen, stageprogramma e.a					
Programmalasten onderwijsinstellingen, beurzen, stageprogramma e.a.					

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

Licht toe: intern opleiden van vakspecialisme planeconomie

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Om de stedelijke bouwopgave effectief en slagvaardig te realiseren investeren we in het werven en zelf opleiden van experts zoals planeconomen. Daarnaast versnellen we de uitvoering door in te zetten op standaardisering, digitalisering, vereenvoudiging van besluitvorming en een geoptimaliseerde waardebepaling.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-148
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Parkeren: Stop en Sport 1) Wat zou het (financieel) betekenen als je dit uitbreidt met watersport 2) Wat als je 1e uur van Stop & sport 0,2 euro maakt? En daarna nog 2 uur 50% korting, zoals het nu is? 3) Wat als je bij levensbeschouwelijke instelling invoert van 1e uur 0,2 euro?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
1) Wat zou het (financieel) betekenen als je dit uitbreidt met watersport? Het is niet helemaal duidelijk aan welke locaties wordt gedacht. Kralingse Bos, RIF010, bij roeiverenigingen? Van belang is dat stop & sport vooral is bedoeld voor bezoekers en niet voor leden of vrijwilligers. Daar bestaat maatwerk voor in de vergunningensfeer (sportverenigingen). Op dit moment leiden de 12 stop & sportzones tot een inkomstenderving van circa € 1.200.000,-, dus gemiddeld **€ 100.000,-** inkomstenderving per jaar **per zone**. Dit kan als referentie worden gebruikt bij extra stop & sportzones van gemiddelde omvang in de Centrumschil en de buitenschil bij watersport. In het Centrum (bv. RIF010) wordt een stop & sportzone niet aanbevolen i.v.m. de uitstekende ov-bereikbaarheid voor bezoekers en ligt de inkomstenderving fors hoger (indicatief € 300.000,- bij een zone met gemiddelde omvang). In de berekening wordt geen rekening gehouden met inkomstenderving als gevolg van oneigenlijk gebruik door de niet-doelgroep uit de directe omgeving. Bij alle kortingsregelingen bestaat het risico dat parkeerders uit de directe omgeving uitwaaieren naar de zones met een goedkopere regeling. Ook wordt geen rekening gehouden met de voorgestelde maatregel uit vraag 2. Iedere nieuwe stop & sport-zone vraagt ook een investering in minimaal een parkeerautomaat en bebording. Een parkeerautomaat kan maar 1 zone bedienen. **2) Wat als je 1e uur van Stop & sport 0,2 euro maakt? En daarna nog 2 uur 50% korting, zoals het nu is?** Er zijn op dit moment 4 stop & sport-zones in de Centrumschil en 8 stop & sport-zones in de 'buitenschil'. In 2025 zijn er in deze zones in de Centrumschil 85.000 transacties geweest en in de buitenschil 380.000. Als het eerste uur tegen € 0,20 wordt aangeboden in plaats van tegen 50% van het geldende uurtarief zou dit bij gelijkblijvende aantallen een inkomstenderving opleveren van circa **€ 470.000,- per jaar**. Indien rekening gehouden wordt met de voorgestelde tariefsverhoging uit vraag TR-114 'betaald parkeren' dan loopt de inkomstenderving op naar **€ 690.000,- per jaar**. Deze berekening houdt geen rekening met het financiële effect van deze maatregel bij uitbreiding betaald parkeren of met oneigenlijk gebruik door de niet-doelgroep uit de directe omgeving (zie ook bij vraag 1). De voorgestelde € 0,20 per uur is goedkoper dan de bestaande regeling voor bewonersbezoek. Bijkomend risico is dus dat bewoners hun bezoek niet zelf faciliteren, maar in plaats daarvan verwijzen naar de goedkopere zones in de omgeving.

3) Wat als je bij levensbeschouwelijke instelling invoert van 1e uur 0,2 euro?
Ook hier is niet helemaal duidelijk hoe ver de definitie reikt. Rotterdam kent honderden instellingen die als levensbeschouwlijke instelling kunnen worden getypeerd (o.a. kerken, moskeeën en synagogen).
Als we binnen het huidige betaald parkeergebied uitgaan van 100 parkeerzones van gemiddeld 100 plaatsen naar rato verdeeld over de tariefschillen dan leidt deze maatregel al snel tot een inkomstenderving van **€ 4.800.000,- per jaar.**
Indien rekening gehouden wordt met de voorgestelde tariefsverhoging uit vraag TR-114 'betaald parkeren' dan loopt de inkomstenderving op naar **€ 6.500.000,- per jaar**.

Deze berekening houdt geen rekening met het financiële effect van deze maatregel bij uitbreiding betaald parkeren of met oneigenlijk gebruik door de niet-doelgroep uit de directe omgeving (zie ook bij vraag 1). De voorgestelde € 0,20 per uur is goedkoper dan de bestaande regeling voor bewonersbezoek. Bijkomend risico is dus dat bewoners hun bezoek niet zelf faciliteren, maar in plaats daarvan verwijzen naar de goedkopere zones in de omgeving. Vooral bij dit soort instellingen, die vaak in dichtstedelijk gebied gevestigd zijn, kan de uitwaaiering van andere doelgroepen naar de goedkopere parkeerzone juist leiden tot een slechtere bereikbaarheid van de instelling zelf.

Iedere nieuwe parkeerzone vraagt ook een investering in minimaal een parkeerautomaat en bebording. Een parkeerautomaat kan maar 1 zone bedienen. Bij 100 nieuwe zones leidt dit tot een extra structurele last van circa **€ 85.000,- aan kapitaalslasten.**

– **Uitvoerbaarheid** (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen);
Met name de invoering van een regeling bij levensbeschouwelijke instellingen vergt veel interne capaciteit, hetgeen moeilijk is te combineren met de 'stadsbrede' invoering betaald parkeren.

– **Risico's**
  – Zoals in de beantwoording is aangegeven is misbruik door de verkeerde doelgroep niet handhaafbaar. Dit geldt ook al voor de bestaande stop & shop- en stop & sportregelingen;
  – Daarmee ontstaat het risico van inkomstenderving vanuit naastgelegen gebieden doordat parkeerders voor de goedkopere parkeerzones kiezen;
  – De maatregel genereert meer autoverkeer doordat het tarief voor kortere bezoeken geen sturende werking meer heeft richting ov-gebruik, fietsen en lopen;
  – Onduidelijke definitie leidt tot claims op dezelfde regeling. Welke instellingen zijn exact levensbeschouwelijk?;
  – Precedentwerking naar andere maatschappelijke instellingen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Watersport toevoegen aan stop & sport **(per zone)**		-100	-100	-100	-100
- In het centrum		-300	-300	-300	-300
stop & sport eerste uur €0,20					
- exclusief tariefsverhoging		-470	-470	-470	-470
- inclusief tariefsverhoging		-690	-690	-690	-690
€0,20 per uur bij levensbeschouwelijke instellingen					
- exclusief tariefsverhoging		-4.885	-4.885	-4.885	-4.885
- inclusief tariefsverhoging		-6.585	-6.585	-6.585	-6.585

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Geen.

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Pm.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-149
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Vervolg op TR86. Kan met de corporaties gecheckt worden hoe dat nu precies zit met die 4000 woningen die ze zouden kunnen realiseren per jaar. Hebben wij dit goed van hen begrepen, wat is daarvoor nodig, en is de financiële positie van corporaties er wel naar dat ze dit kunnen. En daarop voortredenerend: wat is wel realistisch? Als een absoluut aantal genoemd moet worden per jaar/voor komende 4 jaar wat zou dan ambitieus maar reëel zijn?

Antwoord/reactie:
Aan de woningcorporaties is gevraagd wat voor hen een ambitieus, maar reëel absoluut aantal woningen is om zelf te kunnen bouwen, passend binnen hun financiële positie. Zie de bijlage voor het volledige antwoord van de woningcorporaties. Dit betreft een gezamenlijke reactie van de 5 grootste corporaties Woonstad, Havensteder, Woonbron, Hef wonen en SOR. Daarnaast hebben de corporaties mondeling ook nog enige duiding op onderdelen meegegeven die in beantwoording van deze vraag is verwerkt. **Samenvattend** De combinatie en optelsom van alle condities hebben forse implicaties voor de gemeentelijke en corporatieorganisaties en begroting en vergen ruimtelijke keuzes, die op korte termijn vooralsnog niet allemaal ingevuld kunnen worden. Op basis van gemeentelijke inschatting is een bouwproductie van 4.000-5.000 corporatiewoningen voor deze collegeperiode en 5.000-6.000 sociale corporatiewoningen voor de periode 2030-2033 ambitieus, maar reëel. De ambitie van de corporaties om toe te groeien naar 2.000 woningen per jaar (8.000 woningen per collegeperiode) vergt op diverse fronten extra inzet, bijvoorbeeld het verder verhogen van de realisatiegraad, herprogrammering naar een hoger aandeel sociaal binnen bestaande plannen/ gebiedsontwikkelingen en aankoop van locaties om corporaties positie te geven. Dit is op dit moment niet voorzien in het berekende Doorbouwfonds voor de periode 2026-2029 van € 121 mln. **Samenvatting reactie van de woningcorporaties (zie bijlage schriftelijke reactie)** De woningcorporaties geven aan dat: - De door hen genoemde 4000 woningen niet per jaar is, maar wat de woningcorporaties de komende jaren kunnen doen. Ter duiding: In de huidige prestatieafspraken zijn voor 2026-2027 circa 4.000 bouwstarts opgenomen. Dit is gemiddeld circa 2.000 woningen corporatiewoningen per jaar. - De corporaties geven aan dat een opschaling van 880 (25% sociaal Woonvisie) naar minimaal 2.000 corporatiewoningen per jaar in deze collegeperiode ambitieus, maar haalbaar is. - Voor de periode vanaf 2030 zien de corporaties ruimte om de productie boven de huidige 2.000 woningen per jaar te laten groeien. Deze ambitie wordt gezien als een groeipad en niet als een direct realiseerbaar jaartotaal. - Verhouding sociaal/middensegment die de corporaties hierbij benoemen is: 85-90% sociaal en 10-15% middensegment.

De corporaties geven in de beantwoording aan dat opschaling richting minimaal 2.000 corporatiewoningen per jaar alleen mogelijk is indien aan diverse condities wordt voldaan. Genoemde randvoorwaarden moeten nadrukkelijk worden gezien als een samenhangend pakket (en/en), op zowel ruimte, proces en middelen. De mate waarin corporaties kunnen leveren volgt uit de condities die door gemeente (en Rijk) worden georganiseerd. Belangrijkste condities die de corporaties noemen:

- Ruimtelijke keuzes: zoals minimaal 30% sociaal in gebiedsontwikkelingen, met directe gronduitgifte (sociale grondprijs) aan corporaties, versoepeling van parkeernomen.
- Capaciteit en organisatie: structurele uitbreiding van gemeentelijke capaciteit; versnelling via parallel plannen en sterke, bemenste projectteams.
- Financiële randvoorwaarden: inzet van rijks- en gemeentelijke middelen, geen bovenwettelijke eisen zonder financiële dekking, duidelijke afspraken over grondprijzen en kostenverdeling en toegang tot geborgde financiering voor middenhuur.
- Positie van corporaties: directe gronduitgifte aan corporaties, hen in positie brengen daar waar de gemeente geen grond bezit
- Systeemvoorwaarden: netcapaciteit, gemeentelijke capaciteit geborgd voor corporatieprojecten.

Duiding en aandachtspunten bij reactie woningcorporaties

In aanvulling op het antwoord van de corporaties hebben we de volgende duiding en overweging van mogelijke risico's vanuit gemeentelijk perspectief (gebaseerd op inzicht en ervaringen):

Reflectie op genoemde aantallen van 2.000 corporatiewoningen per jaar:

- De door de woningcorporaties genoemde opschaling van 880 naar 2.000 woningen per jaar moet worden beschouwd als een trendbreuk met het verleden; afgelopen 8 jaar lag het aantal gemiddeld op 725 per jaar, met hoogste aantal van 1011 woningen in 2024. De realisatiegraad van corporatiewoningen lag de afgelopen jaren tussen de 40 en 50%.
  Het aantal van 2.000 woningen per jaar is ook hoger dan de gegevens over toekomstige plannen die corporaties jaarlijks aanleveren richting het Rijk en theoretisch enkel mogelijk is als 100% realisatiegraad op de planvoorraad wordt behaald.
- De huidige planvoorraad voor de komende 4 jaar bevat 8.000 sociale woningen door woningcorporaties. Op basis van een optimistische realisatiegraad van 50 à 60% is een bouwproductie van maximaal 1.000-1.200 sociale huurwoningen per jaar door corporaties mogelijk. Aangevuld met mogelijk 100 middenhuurwoningen per jaar komt dit uit op een totaal van 1.100 tot 1.300 per jaar. Uitgaande van ingroeiscenario komt dat uit op een bandbreedte van 4.000-5.000 voor de periode 2026-2029. Hierbij wordt opgemerkt dat de woningen in het middensegment, te realiseren door corporaties, nog niet of beperkt in de planvoorraad zitten.
- Voor de middellange termijn (2030-2033) bevat de planvoorraad op dit moment 6.300 sociale huurwoningen door corporaties. Inclusief de doorschuif (vertraagde projecten) uit voorgaande periode bevat de planvoorraad dan circa 10.000 sociale huurwoningen. Uitgaande van realisatiegraad van 50 à 60% is dan een productie van in totaal (voor de hele collegeperiode 2030-2033) maximaal 5.000-6.000 sociale huurwoningen door de corporaties mogelijk. Belangrijke notie hierbij is wel dat de (door de corporaties opgevoerde) voorwaarden om deze aantallen te halen zeer waarschijnlijk een forse impact hebben (zie duiding randvoorwaarden).
- Naast de corporaties zijn er ook andere partijen die sociale voorraad toevoegen. Dit beperkt zich over het algemeen tot studenten- en tijdelijke woningen, maar kan wel bijdragen aan de verhoging van het % sociaal in de bouwproductie.

Financiële positie corporaties:

- De corporaties geven aan dat zij voldoende investeringsruimte hebben om de productie op te schalen richting circa 2.000 woningen per jaar, mits de randvoorwaarden (ruimte, proces

middelen) worden ingevuld. Deze randvoorwaarden zijn zo belangrijk, omdat de corporaties pas aanspraak kunnen maken op aanvullende (Rijks)middelen, als zij aantoonbaar prestaties leveren; lees: bouwen.
- In de periode daarna komen de financiële mogelijkheden onder druk te staan. Corporaties geven aan dat zij niet gelijktijdig alle opgaven (nieuwbouw, onderhoud, verduurzaming) kunnen blijven intensiveren. Ook zullen de gevraagde randvoorwaarden ingevuld moeten zijn, dit heeft forse implicaties. Zie verder "reflectie op de randvoorwaarden" hieronder.
- Dit vraagt om keuzes. Het betrekken van andere corporaties van buiten Rotterdam kan een optie zijn maar is erg onzeker.
- Het risico bestaat dat op middellange termijn meer verkoop en liberalisatie nodig is om extra nieuwbouw mogelijk te maken, met als gevolg dat de netto groei van de sociale huurvoorraad van corporaties beperkt blijft. Het is wenselijk om aanvullend afspraken over de ontwikkeling van de voorraad te maken.

Reflectie op de randvoorwaarden:
De corporaties vragen een samenhangend pakket aan maatregelen. Een eerste duiding hierbij per onderdeel:
- Ruimtelijke keuzes: de voorwaarde minimaal 30% sociaal in gebiedsontwikkelingen met directe gronduitgifte aan de corporaties vergt in lopende plannen herprogrammering en/of aanpassen van afspraken met marktpartijen. Dit is voor de korte termijn ingewikkeld en mogelijk financieel kostbaar. Voor de middellange termijn behoeft dit nadere uitwerking. Veel van de door de corporaties genoemde locaties zijn privaat, kennen al overeenkomsten of kennen al een grondexploitatie. Aan het inzetten op directe gronduitgifte zitten dus mogelijk/zeer waarschijnlijk financiële consequenties. Tevens vergt dit aanpassing van BRO-producten en andere publiekrechtelijke documenten in plannen die "gemixte" gebouwen kennen met sociale woningen en andere segmenten.
- Capaciteit en organisatie: we herkennen de wens van de corporaties op uitbreiding gemeentelijke capaciteit en parallel plannen. Dit sluit aan bij geformuleerde opgaven in het 100-dagenplan.
- Financiële randvoorwaarden: de corporaties vragen hier op diverse onderdelen bijdragen, zoals inzet realisatiestimulans, reële grondprijzen en dekking voor extra hoge onrendabele toppen. Deze stapeling van wensen is géén onderdeel van het Doorbouwfonds, daarmee dekken we voornamelijk de publieke onrendabele kosten af en is er beperkt ruimte voor een bouw stimulerende subsidieregeling op betaalbare woningbouw. Ook is onduidelijk wat vanuit de corporaties wordt bedoeld met extra hoge onrendabele toppen (waar bv gebouwde parkeervoorzieningen en conform wet- en regelgeving Paris proof bouwen) en daarmee welke financiële consequenties dat voor de gemeente heeft.
- Positie van de corporaties: de voorwaarde van corporaties om hen directe locaties te geven kan op de korte termijn als effect hebben dat het aandeel sociaal op gemeentelijke grondposities naar >60% sociaal moet. Dit omdat een groot deel (meer dan 50%) van locaties in particuliere handen is en daar moeilijk afspraken te maken zijn. Het gaat dan om gebiedsontwikkelingen met gemeentelijke grondpositie, zoals M4H en Kralingse Zoom. Dit kan strijdig zijn met ambities zoals geformuleerd in de gebiedsgerichte uitwerking van de woonvisie.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Bijlage reactie woningcorporaties:

Bijlage: schriftelijke reactie woningcorporaties

19 mei 2026
Beste formerende partijen,

Dank voor de aanvullende vragen en de snelheid waarmee dit proces verloopt. Graag geven wij hieronder, namens de Rotterdamse woningcorporaties, een nadere duiding op de gevraagde bouwambities en de daarbij behorende randvoorwaarden.

1. Duiding van de genoemde 4.000 woningen
*Het genoemde aantal van **circa 4.000 woningen is voor de komende jaren** en niet per jaar.*
Ter duiding:

- *In de huidige **prestatieafspraken** zijn voor 2026-2027 circa 4.000 bouwstarts opgenomen. Dit is gemiddeld circa **2.000 woningen corporatiewoningen per jaar**.*
- *In eerdere kaders (woonvisie) lag de doelstelling met 880 sociale woningen aanzienlijk lager.*

Wij stellen voor de komende periode de nadruk te leggen op:

- *versnellen waar mogelijk;*
- *en het bouwen van een **sterk fundament en pijplijn** voor verdere groei.*

Wij verwachten dat een verhoogde doelstelling van 2.000 corporatiewoningen per jaar ambitieus en noodzakelijk is. Het is haalbaar, mits er aan onderstaande randvoorwaarden voldaan wordt.

NB: Op basis van de huidige capaciteitsissues en procesinrichting bij de gemeente zien we op dit moment de productie van 2026 in gevaar komen. Mocht dit optreden dan willen we deze productie de komende jaren meenemen. Op deze wijze zou in ingroeipad naar de 2.000 corporatiewoningen per jaar ontstaan.

2. Wat is na 2030 haalbaar?
*Wij zien ruimte om de productie **boven de huidige 2.000 woningen per jaar te laten groeien**, maar vraagt tijd, aanvullende afspraken en goede randvoorwaarden (zie ons 10-puntenplan dat we eerder met u deelden).*
*De ambitie moet worden gezien als een **groeipad**, niet als een direct realiseerbaar jaartotaal.*

3. Samenstelling van de productie en potentie
De corporatieproductie bestaat uit:

- *Nieuwbouw;*
- *Transformatie;*
- *vernieuwbouw;*
- *Optoppen en in beperkte mate splitsen.*

Optoppen en splitsen
*Wij onderschrijven dat **optoppen** een waardevolle bijdrage kan leveren en zetten hier ook actief op in. Tegelijkertijd is het realistisch om te verwachten dat:*

- *het aantal geschikte daken beperkt is;*
- *de kosten van optoppen relatief hoog zijn;*
- *en de uitvoering complex is.*

*Daarmee zal optoppen **bijdragen, maar niet leiden tot zeer grote aantallen**.*
*Voor **splitsen** geldt dat dit binnen de Rotterdamse corporatievoorraad **nauwelijks schaalbaar is**, omdat:*

- *er relatief weinig grote woningen beschikbaar zijn die geschikt zijn om te splitsen;*
- *we de grotere woningen ook nodig hebben voor onze opgave om ook (grotere) gezinnen te huisvesten;*
- *in de praktijk de bijdrage van splitsen aan de totale productie beperkt blijft.*

*Optoppen en splitsen kunnen dus helpen, maar vormen **geen dragende pijler** onder een forse opschaling van de productie.*

4. Wat is nodig om op te schalen

*Opschaling richting hogere productie van minimaal 2.000 corporatiewoningen per jaar is mogelijk **indien aan de volgende condities wordt voldaan**:*

Ruimtelijke keuzes

- *minimaal 30% sociaal in gebiedsontwikkelingen, met directe gronduitgifte (sociale grondprijs) aan corporaties (o.a. M4H, Rotterdams Tij, Feijenoord XL, Oostflank);*
- *meer ruimte voor verdichting in huidige projecten (bouwhoogte, programma);*
- *versoepeling van parkeernormen.*

Capaciteit en organisatie

- *structurele uitbreiding van gemeentelijke capaciteit;*
- *versnelling via parallel plannen;*
- *sterke, bemenste projectteams met doorzettingskracht.*

Financiële randvoorwaarden

- *inzet van Rijks- en gemeentelijke middelen (realisatiestimulans);*
- *geen bovenwettelijke eisen zonder passende financiële dekking;*
- *dekking van extra hoge onrendabele toppen (o.a. zeer complexe locaties, gebouwde parkeeroplossingen, paris proof bouwen, eisen vanuit cultuurhistorie en grotere woningen);*
- *huidige economische parameters en uitgangspunten;*
- *duidelijke en stabiele afspraken over reële grondprijzen en kostenverdeling.*

Positie van corporaties

- *directe gronduitgifte aan corporaties;*
- *corporaties in positie brengen op kansrijke locaties die niet in gemeente bezit zijn;*
- *ruimte voor een trekkende rol.*

Systeemvoorwaarden

- *vermogen voor noodzakelijke nieuwbouwaansluitingen toegekend door Stedin;*
- *gemeentelijke capaciteit geborgd voor alle corporatie projecten;*
- *borging van uitvoerbaarheid.*

5. Effect op andere opgaven

Opschaling van nieuwbouw mag niet ten koste gaan van de bestaande voorraad.
Dat betekent:

- *onderhoud, verduurzaming en leefbaarheid blijven volwaardig onderdeel van onze opgave.*

6. Procesvoorstel

Wij stellen voor om:

- *bij de start van het nieuwe college aanvullende **prestatieafspraken** voor additionele nieuwbouw over meerdere jaren;*
- *dit in tripartiet verband (gemeente – corporaties – huurders) te doen;*
- *een **groeipad voor de productie** af te spreken in plaats van een statisch jaargetal;*
- *de eerste 100 dagen te benutten om projecten te versnellen en randvoorwaarden te concretiseren.*

7. Conclusie

*De corporaties zijn bereid hun bijdrage **substantieel te vergroten**.*
Daarbij geldt:

- *wij vinden een opschaling van 880 woningen (huidige woonvisie) naar 2.000 corporatiewoningen per jaar in deze collegeperiode ambitieus maar haalbaar indien aan de randvoorwaarden wordt voldaan;*
- *hogere aantallen zijn alleen denkbaar op langere termijn en onder expliciete randvoorwaarden;*

- ***optoppen en splitsten dragen beperkt bij**, maar levert geen grote aantallen.*

De sleutel ligt daarmee in het gezamenlijk organiseren van de condities waaronder versnelling ook daadwerkelijk kan plaatsvinden.

Graag lichten wij dit nader toe in gesprek.
Met vriendelijke groet,
Namens Havensteder, Hef Wonen, SOR, Woonbron, Woonstad Rotterdam

Aanvullende reactie woningcorporaties 20 mei 2026

Dank voor jullie aanvullende vragen. Wij geven hieronder een nadere duiding. Tegelijkertijd willen wij benadrukken dat het voor de uitvoerbaarheid essentieel is om de juiste volgorde aan te houden:
de mate waarin corporaties kunnen leveren volgt uit de condities die door gemeente (en Rijk) worden georganiseerd.

1. Financiële positie en effect van opschaling
De Rotterdamse corporaties hebben op de korte termijn voldoende investeringsruimte om de productie op te schalen richting circa 2.000 woningen per jaar, mits de randvoorwaarden worden ingevuld zoals benoemd. Als corporaties zetten we alle zeilen bij om maximaal te presteren en te leveren.

Binnen de Nationale Prestatieafspraken en het Duurzaam Prestatiemodel geldt als uitgangspunt dat corporaties hun beschikbare investeringsruimte maximaal inzetten voor de volkshuisvestelijke opgave. Aanvullende (Rijks)middelen komen daarbij pas in beeld als aantoonbaar is dat corporaties deze ruimte inzetten en hun prestaties leveren.

Daaruit volgt een duidelijke wederkerigheid in rollen:
- ***De gemeente** is verantwoordelijk voor het creëren van de condities waaronder daadwerkelijk gebouwd kan worden (locaties, planologische ruimte, capaciteit, voorspelbare procedures);*
- ***De corporaties** zijn verantwoordelijk voor het realiseren van de productie binnen deze condities en het inzetten van hun financiële ruimte tot aan verantwoorde grenzen.*

De volgorde is daarmee cruciaal: eerst condities op orde, dan prestaties leveren, en op basis daarvan ontstaat ruimte voor aanvullende middelen.

Zonder deze samenhang ontstaat het risico dat corporaties geacht worden hun financiële ruimte volledig te benutten, terwijl de feitelijke mogelijkheden om deze om te zetten in gerealiseerde woningen ontbreken.

Voor de langere termijn (na 2030) is het beeld helder:
- *het duurzaam prestatiemodel van de sector staat onder druk;*
- *corporaties kunnen niet gelijktijdig alle opgaven (nieuwbouw, onderhoud, verduurzaming) blijven intensiveren;*
- *verdere opschaling vereist aanvullende keuzes en maatregelen.*

Daarmee geldt:
Opschaling naar circa 2.000 woningen per jaar is alleen houdbaar als randvoorwaarden structureel op orde zijn; anders komt ook de bestaande voorraad onder druk te staan.

2. Verdeling sociaal – middenhuur
De corporaties richten zich primair op het sociale segment, met een beperkte maar belangrijke rol in het middensegment.
Indicatief hanteren wij:
- *85–90% sociaal;*
- *10–15% middenhuur.*

Daarbij is van belang dat:

- *het aandeel middenhuur momenteel onder druk staat door beperkingen in financiering (borging);*
- *een significant aandeel middenhuur is alleen haalbaar onder passende condities, zoals:*
    - *toegang tot geborgde financiering;*
    - *reële grondprijzen en ontwikkelcondities.*

Het aandeel middenhuur is daarmee direct afhankelijk van beleidskeuzes en financieringsmogelijkheden en kan niet los worden gezien van de randvoorwaarden.

3. Karakter van de randvoorwaarden
De door ons genoemde randvoorwaarden moeten nadrukkelijk worden gezien als een samenhangend pakket (en/en). Het is niet realistisch om te veronderstellen dat:

- *één losse maatregel (bijv. alleen subsidie of alleen snellere procedures) leidt tot substantiële opschaling.*

In de praktijk geldt:

- *projecten zijn vaak op meerdere punten onrendabel of niet uitvoerbaar;*
- *alleen een* ***combinatie van maatregelen*** *(financieel, ruimtelijk en procesmatig) maakt realisatie mogelijk.*

Daarmee geldt:
Opschaling van de bouwproductie is het resultaat van een samenhangend pakket aan maatregelen. Als dit pakket niet op orde is, zal de productie achterblijven, ongeacht de uitgesproken ambitie.
Wij zien het daarom als logische vervolgstap om:

- *per gebied en project gezamenlijk te bepalen welke combinatie van maatregelen nodig is;*
- *en hierover in de eerste periode van het nieuwe college concrete afspraken te maken.*

Tot slot
Wij willen nogmaals benadrukken dat de corporaties:

- *bereid zijn om hun bijdrage substantieel te vergroten;*
- *en op korte termijn kunnen opschalen richting circa 2.000 woningen per jaar.*

Maar daarbij geldt onverkort:
De feitelijke productie wordt bepaald door de mate waarin de randvoorwaarden worden ingevuld. Zonder deze condities kunnen corporaties de gevraagde opschaling niet realiseren.

Wij lichten dit graag nader toe in gesprek.

Met vriendelijke groet,
Namens Havensteder, Hef Wonen, SOR, Woonbron en Woonstad Rotterdam

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-150
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Kan advies gegeven worden over op welk abstractieniveau (project, gebied, wijk etc.) het handig is om afspraken te maken over de hoeveelheid bedrijfsruimte. En welke target (hoeveelheid/percentage) daarop zou passend zijn?

Antwoord/reactie:

Advies
Het voorstel is om een target gericht op bedrijfsruimte als volgt op te stellen:

- Uitganspunt is behoud van de huidige hoeveelheid bedrijfsruimte met als abstractieniveau het niveau van de gebieden (bijvoorbeeld de voormalige deelgemeente gebieden).
- Per gebied het target te vertalen naar een gebiedsopgave geformuleerd als hoeveelheid beschikbare m^2.

Toelichting
Het collegetarget bedrijfsruimte uit voorgaande collegeperiode is behaald met een kleine toename van 70.000 m^2 (1,6% van het totaal). De toename is mede behaald door uitgestelde of vertraagde woningbouwprojecten. Het is reëel dat dit aankomende periode wél leidt tot een afname (inschatting 150.000m^2). Ter compensatie van de verwachtte afname was bij het voormalige target een toevoeging van 10% vloeroppervlak bedrijfsruimte per project opgenomen. Dit bleek op projectniveau om uiteenlopende redenen niet haalbaar.

Feitelijk is de huidige voorraad niet toereikend om de economische transities en groei van de stad te faciliteren. Maar aangezien de stad verder verdicht en ruimte erg schaars is, is het niet reëel om nu uit te gaan van groei van bedrijfsruimte. Realistischer is daarom om de voorraad die er is te behouden, de kwaliteit te verbeteren en intensiever te gebruiken. Het advies is om in de volgende periode een target in te stellen op het behoud van de hoeveelheid m^2 werkruimte en die te vertalen naar een opgave per gebied.

Om de collegetarget te kunnen behalen is het noodzakelijk om:

1. Te sturen op behoud van bestaande werkruimten in de gehele stad.
2. Het stimuleren van nieuwbouw in gebiedsontwikkelingen door toevoeging (of compensatie) van werkruimte in geconcentreerde bedrijfsverzamelgebouwen of als onderdeel van de plint.
3. Het intensiveren van gebruik op bestaande bedrijventerreinen door in hogere dichtheden (gestapeld) te bouwen.

Punt 1 vraagt een conserverende omgang met transformaties van plinten door handhaving of aanpassing van planologisch instrumentarium.
Punten 2 en 3 vragen om prijs ondersteunende maatregelen, conform het doorbouwfonds bij woningen. Vanwege de onrendabele top en risico's zal de markt dit niet vanzelf oppakken. Gestapelde bouw bij bedrijfsruimte is onderontwikkeld en verhoogt de kostprijs per m^2.

Op basis van de keuzes in de definitie en de beschikbaarheid van data kan nader worden uitgewerkt hoe het specifieke target kan luiden. Conform de woningbouw opgave is het voorstel binnen 100 dagen een programma uit te werken.

Financieel:

De benodigde middelen voor het financieren van onrendabele toppen bij (ver)nieuwbouw van werkruimten zijn op dit moment niet voorzien in de begroting van de USOV of de afdeling Economie. De gevraagde middelen zijn bedoeld om de lagere huurinkomsten van marktpartijen bij (ver)nieuwbouw te kunnen compenseren. De gerekende huuropbrengst voor werkruimte ligt rond de €150 p/m^2. Betaalbare huur ligt in de regel tussen €90 en €110 p/m^2. De maatregel is bedoeld om het investeringsbesluit voor een marktpartij mogelijk te maken. In de berekening is rekening gehouden dat je met 3 miljoen (€100 als uitgangspunt voor betaalbare huur) ongeveer 60.000m^2 per jaar kunt ondersteunen. Aangezien het een startinvestering betreft en het al snel over meerjarige (10 jaar) financiering gaat, kun je op deze manier 3 á 4 projecten ondersteunen. Het financieren van een onrendabele top kan via een investering maar is nooit revolverend. Daarnaast kan het niet worden geactiveerd, het gaat om incidenteel geld net zoals bij het doorbouwfonds dat gevormd was bij het coalitieakkoord van 2022.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Afdekken onrendabele top		3 I	3I	3I	3I
Uitbreiden formatie		0.25E	0.25E	0.25E	0.25E
		3I + 0,25E	3I + 0,25E	3I + 0,25E	3I + 0,25 E

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Externe financiering zal alleen mogelijk zijn van hogere overheden. Er zijn nog geen concrete fondsen, maar zowel Rijk als Provincie spreken ambtelijk met de gemeente over financiële ondersteuning bij het vraagstuk.

Organisatie:

Licht toe: het uitwerken van gebiedsprofielen en begeleiden van marktpartijen met hun businesscase vraagt meer inzet van de gebiedsadviseur Economie. Het huidige aantal is 5fte.

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	0	0	0	0	0
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	1	2	2	2	2
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Werkruimte is een basisvoorwaarde voor een leefbaar, duurzaam en economisch sterk Rotterdam. De bedrijven die de stad dagelijks laten functioneren – zoals bedrijven in de bouw- en installatie, logistiek, reparatie, onderhoud, recycling, energie, food en stedelijke maakindustrie – willen we helpen om passende en betaalbare ruimte te vinden.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-151
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Zijn er wijken/parkeersectoren waar er op dit moment wachtlijsten zijn of (2e) parkeervergunningen worden afgewezen vanwege parkeerdruk?

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:

Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

Het huidige betaald parkeergebied kent 59 parkeersectoren. Binnen een parkeersector wordt zowel voor bewoners als voor bedrijven een vergunningenplafond vastgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de capaciteit aan openbare parkeerplaatsen binnen de betreffende parkeersector en de verhouding tussen bewoners en bedrijven in het gebied.

Bij bewonersparkeervergunningen wordt een aanvraag voor een eerste vergunning op de wachtlijst geplaatst boven een aanvraag voor een tweede vergunning en een aanvraag voor een tweede vergunning boven een aanvraag voor een derde vergunning (in de sectoren waar deze mogelijkheid bestaat).

Op dit moment (15 mei 2026) zijn er 29 parkeersectoren met een wachtlijst. In onderstaande tabel staan de betreffende sectoren en de aantallen op de wachtlijst. Er staan geen aanvragen voor een 3e bewonersvergunning op de wachtlijst.

parkeersector	wijk	Aantal 1e bewoners-vergunningen op de wachtlijst	Aantal 2e bewoners-vergunningen op de wachtlijst	Aantal bedrijfsvergunningen op de wachtlijst
3	Cool	47	46	26
12	Scheepvaartkwartier/Nieuwe Werk	2	15	
20	Carnisse	23	186	44
23	Tarwewijk	22	240	56
25	Oud Charlois	28	35	
30	Hillesluis	16	272	82
31	Vreewijk			5
32	Entrepot	19	118	202
33	Afrikaanderwijk	13	51	82
34	Bloemhof	11	484	61
35	Katendrecht	14	103	
37	Noordereiland			4
38	Feijenoord	2	2	
50	Middelland	4		51
51	Bospolder/Tussendijken/Spangen	28	482	150
53	Nieuwe Westen	20	345	12
54	Delfshaven	2		
56	Lloydkwartier	4	9	
57	Oud Mathenesse/Witte Dorp	15	62	24

60	Struisenburg			15
61	Rubroek			1
63	Kralingen-Oost en -West			67
65	Crooswijk	13	185	5
71	Agniesebuurt	7	12	3
72	Bergpolder			36
75	Oude Noorden	16	100	63
76	Liskwartier	8	178	1
80	Kleiwegkwartier	9	20	54
81	Bergse Dorpsstraat e.o.	11	12	6
totaal		**332**	**2955**	**1050**

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Niet van toepassing.

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Niet van toepassing.

Gemeente Rotterdam

Houd rekening met openbaarheid.
Zie hiervoor de instructie op pagina 1.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-152
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Hoogvliet: wat als we wel betaald parkeren invoeren hier komende periode? wat kost dat en wat levert het op?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
De baten en lasten van het invoeren van betaald parkeren zijn berekend op basis van een snelle analyse van het aantal adressen en inwoners in Hoogvliet in relatie tot de ontwikkelde kengetallen m.b.t. de invoering van betaald parkeren elders in de stad (type woonwijk). De raming is dat de extra baten € 9,6 mln bedragen en de extra lasten € 2,4 mln bij het huidige kortparkeertarief op straat (saldo jaarlijks € 7,2 mln). Bij de verhoging van het kortparkeertarief op straat van € 2,24 per uur naar € 3,00 per uur, zoals bij vraag TR-114 gevraagd, stijgen de jaarlijkse baten naar € 10,8 mln bij gelijkblijvende lasten van € 2,4 mln (saldo jaarlijks € 8,4 mln). – Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); Gegeven de omvang van Hoogvliet zal betaald parkeren in 2 fasen (liefst direct achter elkaar) moeten worden ingevoerd. Hiervoor is gedurende 6 maanden 10 fte extra projectcapaciteit nodig (incidentele lasten € 0,5 mln). **Omdat de maatregel 'invoering betaald parkeren' niet op zichzelf staat is de financiële impact niet verwerkt in onderstaande financiële tabel. De meerjarige financiële impact is wel verwerkt bij de beantwoording van vraag TR-194 'versnelling parkeerbaten inclusief Hoogvliet'.**

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Niet van toepassing.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					

Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Niet van toepassing.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-153
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Parkeervergunning als je eigen terrein hebt: 1) Hoe werkt het betaald parkeren precies als je op eigen terrein 1 (of 2) auto's kan parkeren maar je 2 (of 3 auto's) hebt. Bij 3 auto's gaat het dan om de overgangsfase bij invoering betaald parkeren. 2) En stel dat je het niet krijgt dan, wat betekent het als we het mogelijk maken om wél een parkeervergunning aan te vragen voor een 2e (of 3e) auto als je 1 (of 2) auto's kan parkeren op eigen terrein? Bij eigen terrein zowel ingaan op officiële plekken als op (onofficiële) opritten

Antwoord/reactie:
De regels m.b.t. parkeervergunningen in relatie tot eigen parkeergelegenheid zijn beschreven in het Uitvoeringsbesluit Parkeren Rotterdam 2026, zoals dat door het college in december 2025 is vastgesteld. Er worden verschillende situaties onderscheiden in de regelgeving: 1. In het geval de aanvrager woonachtig is in een nieuwbouwcomplex met eigen parkeergelegenheid waarvoor de omgevingsvergunning is verleend met toepassing van de Beleidsregeling parkeernormen auto en fiets gemeente Rotterdam 2018 (of de aangepaste regelingen 2022 en 2025), dan komt de aanvrager in principe niet in aanmerking voor een parkeervergunning (voor de uitzonderingen in de diverse beleidsregelingen zie beantwoording vraag TR-154); 2. In het geval de aanvrager woonachtig is op een adres in een gebouw of gebouwen-complex met een bijbehorende of toegewezen parkeervoorziening dan komt de aanvrager uitsluitend in aanmerking voor een parkeervergunning als de aanvrager via een volverklaring aantoont dat aanvrager op het moment van de aanvraag feitelijk niet over de bijbehorende of toegewezen parkeervoorziening beschikt of had kunnen beschikken (tenzij de eigenaar/beheerder een parkeeralternatief aanbiedt binnen 500 meter loopafstand). Er wordt dan een tijdelijke parkeervergunning verleend (als er geen wachtlijst is in de betreffende parkeersector) voor maximaal 12 maanden, waarna aanvrager opnieuw moet aantonen dat de parkeervoorziening vol is. Dit geldt ook voor een tweede voertuig (of derde voertuig in de eerste 2 jaar na invoering betaald parkeren in de wijken op Zuid); 3. In het geval de aanvrager woonachtig is op een adres met een bijbehorende individuele garagebox, carport, inrit of oprit dan wordt er op het reguliere aantal parkeervergunningen één parkeervergunning in mindering gebracht, dus maximaal 1 parkeervergunning in plaats van 2 parkeervergunningen, en in de wijken op Zuid maximaal 2 parkeervergunningen in plaats van 3 parkeervergunningen in de eerste 2 jaar na invoering betaald parkeren. Het wel mogelijk maken van aanvragen van een of meerdere parkeervergunningen voor de situaties onder punt 1 leidt tot de volgende risico's: • In veel Rotterdamse parkeersectoren bestaan wachtlijsten, voor zowel eerste en tweede bewonersvergunningen als voor bedrijfsvergunningen (zie beantwoording vraag TR-151 wachtlijsten). Als nieuwbouwbewoners alsnog in aanmerking komen voor een parkeervergunning, nemen zij een plek in op deze wachtlijst en verdringen daarmee

bewoners die al langer in het gebied wonen en voor een tweede bewonersvergunning op de wachtlijst staan.

- De parkeereis op eigen terrein beoogt juist te voorkomen dat nieuwe ontwikkelingen extra beslag leggen op de openbare parkeerruimte. Als bewoners toch een parkeervergunning op straat kunnen aanvragen, verliest de gemeente dit sturingsmechanisme en wordt de naleving van de parkeereis moeilijker af te dwingen.
- Als bewoners toch op straat terechtkunnen, daalt de bezettingsgraad van private parkeervoorzieningen. Dat verzwakt zowel de business case voor bestaande private parkeeroplossingen als de bereidheid van ontwikkelaars om bij toekomstige projecten te investeren in eigen parkeercapaciteit.
- Als de private parkeerbehoefte op de openbare buitenruimte wordt afgewenteld zijn plannen om de buitenruimte te vergroenen moeilijker uitvoerbaar.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Niet van toepassing.

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Niet van toepassing.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-154
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Vanaf welk jaar wordt bij nieuwbouw een parkeervergunning geweigerd? Wat is de definitie, en wat zou het beteken als we die definitie aanpassen?

Antwoord/reactie:
Hoe zit het met de definitie van nieuwbouw? Bij de term 'nieuwbouw', als weigeringsgrond voor de aanvraag voor een parkeervergunning op straat, gaat het om de omgevingsvergunningen die zijn verleend met toepassing van de verschillende beleidsregelingen parkeernormen auto en fiets vanaf 2018. Dit is beleid vanaf de inwerkingtreding van de Beleidsregeling parkeernormen auto en fiets gemeente Rotterdam 2018 vanaf 23 maart 2018. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning die is ingediend vóór de inwerkingtreding van dit besluit, wordt afgedaan op grond van de tot de inwerkingtreding van dit besluit geldende regels. Er is geen relatie met de invoeringsdatum van betaald parkeren in een gebied. Er zitten in de verschillende beleidsregelingen wel inhoudelijke verschillen: In de **Beleidsregeling Parkeernormen 2018** hadden alleen ontwikkelingen waarvoor een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de parkeereis was verleend "in beginsel geen recht op een parkeervergunning op straat". Denk aan kleine projecten (volledig vrijgesteld van de parkeereis), projecten waarbij gebruik werd gemaakt van een bijzondere vrijstelling (nabijheid OV-stations, extra fietsparkeerruimte, deelauto's of MaaS) en gevallen waarbij bijzonder gemeentelijk belang werd toegepast. Voor locaties waar pas ná vergunningverlening betaald parkeren werd ingevoerd gold dezelfde regel. In de **Beleidsregeling Parkeernormen 2022** is de reikwijdte verbreed naar alle ontwikkelingen met een omgevingsvergunning op basis van de beleidsregeling, dus niet meer alleen bij vrijstelling van de parkeereis. Tegelijkertijd werden voor het eerst de uitzonderingen expliciet opgesomd: kleine projecten, saldering van parkeren op straat bij transformatie, gebiedsontwikkeling en bijzonder gemeentelijk belang. In de **Beleidsregel Parkeernormen 2025** is "in beginsel" geschrapt, waardoor de uitsluiting absoluter is geformuleerd. Nieuw is dat flexwoningen en optoppingen als expliciete uitzondering zijn toegevoegd: bewoners daarvan komen wél in aanmerking voor een parkeervergunning op straat, gemaximeerd op de parkeereis na aftrek van kortingen. <u>Overgangsregeling</u> De Beleidsregeling Parkeernormen 2018 kent een overgangsregeling op grond waarvan het mogelijk is dat ontwikkelingen die na de inwerkingtreding zijn vergund, nog vallen onder de parkeernormen van de Bouwverordening Rotterdam 2010. Voorwaarde is dat de aanvrager binnen één jaar na de inwerkingtreding schriftelijk vastgelegde stappen richting de gemeente heeft gezet voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning. **Wat als die definitie anders wordt gemaakt, wat betekent dit dan?**

Gemeente Rotterdam

Risico's van veranderen definitie nieuwbouw

- In veel Rotterdamse parkeersectoren bestaan wachtlijsten, voor zowel eerste en tweede bewonersvergunningen als voor bedrijfsvergunningen (zie beantwoording vraag TR-151 wachtlijsten). Als nieuwbouwbewoners alsnog in aanmerking komen voor een parkeervergunning, nemen zij een plek in op deze wachtlijst en verdringen daarmee bewoners die al langer in het gebied wonen en voor een tweede bewonersvergunning op de wachtlijst staan.
- De parkeereis op eigen terrein beoogt juist te voorkomen dat nieuwe ontwikkelingen extra beslag leggen op de openbare parkeerruimte. Als bewoners toch een parkeervergunning op straat kunnen aanvragen, verliest de gemeente dit sturingsmechanisme en wordt de naleving van de parkeereis moeilijker af te dwingen.
- Als bewoners toch op straat terechtkunnen, daalt de bezettingsgraad van private parkeervoorzieningen. Dat verzwakt zowel de business case voor bestaande private parkeeroplossingen als de bereidheid van ontwikkelaars om bij toekomstige projecten te investeren in eigen parkeercapaciteit.
- Als de private parkeerbehoefte op de openbare buitenruimte wordt afgewenteld zijn plannen om de buitenruimte te vergroenen moeilijker uitvoerbaar.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Niet van toepassing.

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Niet van toepassing.

Gemeente Rotterdam

Houd rekening met openbaarheid.
Zie hiervoor de instructie op pagina 1.

Op 18 maart 2026 waren de gemeenteraadsverkiezingen, hierdoor hebben we een nieuwe gemeenteraad. De wisseling van het bestuur wordt gecoördineerd door het projectteam bestuurswissel. Meer informatie over de bestuurswissel en de verschillende fases vind je in deze infographic uit de RIO-groep 'Bestuurswissel 2026'.

Op dit moment zijn de coalitieonderhandelingen bezig voor een nieuw coalitieakkoord en nieuw bestuur van de stad. Om deze onderhandelingen goed te kunnen voeren, hebben ze informatie vanuit de clusters nodig.
Dit document is om vragen van de coalitieonderhandelingen te beantwoorden. Informatie voor deze uitvraag kan je (waarschijnlijk) vinden in de informatiebibliotheek die je cluster heeft opgebouwd. Steller is verantwoordelijk voor akkoord van clustercontroller en clusterdirecteur voor het versturen.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Directie Bestuurszaken

Heb je vragen over het format? Neem dan contact op met de tweede ring onderhandelingen.

Aanleveren binnen 1 werkdag na ontvangst

Ga ervan uit dat deze informatie mogelijk openbaar gemaakt kan worden. Hanteer daarom het volgende:

- Wees je ervan bewust dat de informatie openbaar kan worden gemaakt.
- Schrijf het met een bril dat dit door derden kan worden gelezen. Maak geen lange zinnen en gebruik zo min mogelijk jargon.
- Houd het feitelijk/objectief, geef geen (persoonlijke) meningen.
- Indien advies gegeven wordt. Maak dan onderscheid tussen feiten en adviezen, tussen objectieve en subjectieve gegevens.
- Gebruik zo min mogelijk persoonsgegevens, en zo min mogelijk namen van bedrijven en instanties/ organisaties.
- Deel geen persoonsgegevens of geheime informatie (bedrijfsgevoelige informatie (van derden en van ons) of wanneer het onze (financiële) positie kan schaden), tenzij echt noodzakelijk. Markeer deze informatie dan in het rood. Bij twijfel, geef het aan in geel. Bij openbaarmaking zal er een check worden gedaan door de bestuursjuristen op de gemarkeerde teksten.

Nummer: TR-155 Werkstation Noord Financiering
Cluster/afdeling: W&I

Vraag/verzoek:
Voor het Werkstation op Noord (in navolging van TR-80), kan voor de financiering hiervan ook gebruik gemaakt worden van geld uit de Waterwegregio?

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); – Wijziging ten opzichte van huidig beleid; – Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?) – Juridische consequenties; – Risico's.
De start van het antwoord geeft weer wat uitgezocht is. Vervolgens worden er ook andere alternatieven aangeboden. De kosten voor een Werkstation op Noord worden grofweg geschat op 4,25 miljoen euro (exclusief aankoop van eventueel vastgoed). Dit bestaat uit 0,5 miljoen aan projectkosten + 1,0 miljoen inrichting + 1,65 miljoen personeel 2028 en 1,1 miljoen personeel 2029. Het is niet mogelijk om het Werkstation op Noord te financieren met de regiodeal Nieuw Waterweg. Het grootste deel van de beschikbare middelen in het programma is al bestemd, waardoor er geen of niet significant genoeg bedrag aan middelen is te besteden. Het Rotterdamse deel van de Nieuwe Waterweg ligt in Oud-Mathenesse en is niet centraal genoeg gelegen voor een Werkstation dat de gehele noordoever van Rotterdam moet bedienen. Het bijstandsniveau van dit gebied alleen is daarnaast ook te klein om rendabel te zijn en het is daarnaast niet duidelijk of iets

dergelijks ook waar te maken is in samenwerking met tenminste twee (of mogelijk vier) verschillende Nieuw Waterweggemeenten. Daarvoor moet waarschijnlijk een Gemeenschappelijke Regeling (die ook het fundament vormt voor Stroomopwaarts) worden opgezet. Er zijn dus naast de organisatorische, ook nog veel juridische en beleidsmatige vragen die beantwoord moeten worden.

De mogelijkheden voor Europees extern geld vanaf 2028 moeten afgewacht worden. Het meerjarig financieel kader van de EU wordt vanaf 2028 vernieuwd. Zoals het er nu uitziet worden bestaande fondsen, zoals het Europees Sociaal Fonds, samengevoegd tot grotere fondsen. De definitieve kenmerken en voorwaarden van deze grotere fondsen zijn nog onbekend. Hier kunnen mogelijkheden uitkomen, maar die zijn vooralsnog niet bekend.

Alternatieven
Voor de financiering voor een Werkstation op Noord kunnen verschillende alternatieven onderzocht en afgewogen worden:

- Met het poortproces van het Werkstation investeren we aan de voorkant van het uitkeringsproces. Omdat mensen intensieve hulp aangeboden krijgen, relatief veel tijd aanwezig zijn op het Werkstation en medewerkers tijdig meekijken met de financiële situatie van mensen en de rechtmatigheid van de uitkering kunnen we ervan uitgaan dat dit een preventieve werking heeft op de rechtmatigheid. We krijgen hierdoor een beter beeld van waar mensen van leven als ze nog geen uitkering hebben en hoe ze hun tijd besteden. Dit is eigenlijk een vorm van handhaven aan de voorkant. Zoals in de wendbaarheidsanalyse ook is aangegeven, kan het nieuwe college ervoor kiezen om de intensivering van het afgelopen coalitieakkoord (in 2022) van circa 4 fte sociaal rechercheurs (handhaving aan de achterkant) terug te draaien. Dit speelt 445.000 euro vrij. Het effect hiervan is dat naar verwachting 585 onderzoeken kunnen worden uitgevoerd (vorig jaar zijn er 685 onderzoeken afgerond). Uiteraard zal dit ook leiden tot minder terugvorderingen en beëindigde uitkeringen n.a.v. de Bestuursrechtelijke Onderzoeken. Met het vorige coalitieakkoord is de taakstelling op de BUIG met € 100.000 verhoogd omdat met de circa 4 extra FTE er ook extra financiële opbrengsten zijn door meer terugvorderingen en het stopzetten van bijstandsuitkeringen. Het is de verwachting dat met het terugdraaien van de investering deze opbrengsten daarom ook € 100.000 lager zullen zijn.

- Rotterdam beschikt over een rijk geheel van charitatieve vermogensfondsen. We kunnen onderzoeken of een samenwerking met een fonds tot de mogelijkheden hoort.

Financieel:

Indien er een effect is in de exploitatie begroting, geef dit hieronder aan in de tabel. Houd hierbij rekening met zowel de programmalasten als apparaatslasten (fte effect hiervan in volgend kopje)

Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al onderdeel is van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Transitiekosten extra werkstation			-3.150	-1.100	

Besparing 4 FTE Sociaal rechercheurs (wendbaarheidsanalyse: WI-02)			445	445	
Wegvallende opbrengsten (wendbaarheidsanalyse: WI-02)			-100	-100	
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Op dit moment is er geen zicht op concrete externe financieringsmogelijkheden.					

Organisatie:

In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven.

Licht toe:

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid Besparing FTE sociaal Rechercheurs			**-4**	**-4**	
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid Opzetten werkstation op Noord			**+18**	**+12**	
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Met de dienstverlening op het Werkstation worden mensen bij de start van de uitkering intensief geholpen, waardoor wij ervoor zorgen dat we onrechtmatigheden preventief en aan de voorkant voorkomen.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-156
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
N.a.v. nummer 64 van het financieel beeld – opvang kwetsbare ongedocumenteerden (claim 1,3 mln vanaf 2027): Kan de reeks worden toegelicht (dit ontbreekt nu in het financieel beeld)? Er is onlangs een gerechtelijke uitspraak geweest, wat betekent dit? Zou het Rijk dit nu niet moeten betalen?

Antwoord/reactie:
Samenvatting Voor een afgebakende groep met naam en rugnummer krijgen we tijdelijke middelen om onderdak te bieden. Als er geen gemeentelijke middelen bijkomen, kunnen we niets doen voor zeer kwetsbare personen die daarbuiten vallen én voor nieuwe personen die volgens hulpverleners zoals Straatartsen duidelijk vastlopen. Het vorige college heeft middelen in de begroting voor 2026 opgenomen. Belangrijk is dat dit gecontinueerd wordt in volgende jaren. Mocht blijken dat het Rijk tóch een aanbod en financiering gaat ontwikkelen voor de zeer kwetsbare ongedocumenteerden dan kunnen de gemeentelijke middelen afgebouwd worden, maar dit kan nog enkele jaren onduidelijk blijven. **Achtergrond LVV** Vanaf 2018 t/m 2024 heeft de pilot LVV (landelijke Vreemdelingen Voorziening, van rijksoverheid en 5 pilotgemeenten) plaatsgevonden, waarin ongedocumenteerden onder voorwaarden een juridische check en een traject gericht op perspectief aangeboden werd. Hierin had de gemeente mandaat op basis van een mandaatbesluit van het ministerie van J&V voor het organiseren/toelaten van ongedocumenteerden en casusregie. Er was intensieve samenwerking tussen gemeente, Dienst Terugkeer en Vertrek en IND, en uitvoerende partijen. Perspectief kon zijn; alsnog in aanmerking komend voor een verblijfsvergunning of een herhaalde asielaanvraag of terugkeer. **Huidige situatie; uitspraken rechter over stopzetting LVV** Per 1 jan 2025 is de LVV gestopt door het Rijk, de meeste deelnemers zijn daartegen in bezwaar en vervolgens beroep gegaan. Gedurende de procedure hebben de bezwaarmakers een voorlopige voorziening toegewezen gekregen, vergelijkbaar met BBB (bed bad brood), waarin de gemeente op verzoek en kosten van het Rijk voorziet. Op 28 januari 2026 was de beroepszitting van de rechtbank, waarin de vraag voorlag of het Rijk op basis van Europese wetgeving[1] voldoende opvang biedt aan vreemdelingen die zeer kwetsbaar zijn, geen netwerk hebben om op terug te vallen en geheel van de overheid afhankelijk zijn voor basale voorzieningen. De gemeente Rotterdam was hier geen partij in. De rechter heeft (op 24 april j.l.) het beroep voor 17 personen gegrond verklaard. Voor 4 personen is het bezwaar ongegrond verklaard, zij hadden in de bezwaarfase van het Ministerie van A&M het aanbod gekregen om naar de VBL (Vrijheidsbeperkende Locatie) in Ter Apel te gaan omdat zij voldoende meewerkten aan terugkeer. De consequenties op langere termijn voor de oud-LVV'ers en andere vreemdelingen zonder verblijfsrecht in Rotterdam zijn nog onduidelijk, het is aan het Rijk om dit vorm te geven. Inmiddels hebben we informeel bericht gekregen dat het Rijk waarschijnlijk in hoger beroep gaat bij de Raad van State over de 17 personen waarvoor het bezwaar gegrond verklaard is. De

[1] In het bijzonder artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden.

verwachting is dat de voorlopige voorziening voor hen verlengd wordt en dat opnieuw aan gemeente Rotterdam gevraagd zal worden om hen op kosten van het Rijk opvang te bieden.
De Rijksoverheid is verantwoordelijk voor de vreemdelingenketen. Wanneer er een definitief juridisch eindoordeel is van de Raad van State, is er ook finale duidelijkheid hoe die verantwoordelijkheid (óók in financiële zin) eruitziet voor de zeer kwetsbare uitgeprocedeerde/illegale personen. Een beroepsprocedure bij de Raad van State kan echter lang duren en de verwachting is dat dit niet in 2026 tot duidelijkheid gaat leiden.

Het college heeft in 2025 (mede obv moties) besloten voor een groep zeer kwetsbare personen blijvend opvang te bieden, ook als rijksfinanciering wegvalt, hier is geen structurele dekking voor. Dit betreft een deel van de personen in beide voorgaande groepen (zowel gegrond als ongegrond verklaard door de rechter), en enkele personen die niet in bezwaar gegaan zijn. Ook is gekozen om twee 'artikel 64' plekken te bieden voor personen die wachten op de procedure voor verlengd verblijf vanwege de medische situatie.

Adviezen obv signalen van hulpverleners:

- Naast de bestaande groep is er op korte termijn behoefte aan uitbreiding van opvangplekken voor nieuwe, zeer kwetsbare (en soms bejaarde) ongedocumenteerden voor wie terugkeer (juridisch en humaan) geen optie is. Dit om te voorkomen dat zij met grote gezondheidsproblemen op straat belanden en daar voor overlast zorgen en verder afglijden.
- Er is kwalitatieve verbetering nodig van een deel van de bestaande opvangplekken; die bieden onvoldoende rust en zijn niet geschikt voor mensen met ernstige mentale en fysieke gezondheidsproblemen.
- Een beperkt aantal ongedocumenteerde Rotterdammers voor wie terugkeer of uitzetting niet mogelijk is, brengt vanuit kwetsbaarheid ook overlast of zelfs (ernstige) veiligheidsrisico's met zich mee. Voor hen is behoefte aan prikkelarme en soms ook beveiligde woonzorgplekken, om henzelf en de samenleving te beschermen. Er zijn echter onvoldoende wettelijke gronden voor gemeenten en Rijk om dergelijke plekken aan hen beschikbaar te moeten stellen.
- Gedacht wordt aan opschaling van 21 tot 30 plekken, waaronder enkele plekken voor intensieve, complexe zorg.

Financieel:

Voor de hierboven genoemde zeer kwetsbaren, de benodigde aanvullende opvangplekken en de kwalitatieve verbetering van de opvangplekken is een claim ingediend bij de Voorjaarsnota 2025, waar voor 2025 en 2026 +/- 1,3 mln is toegekend voor de duur van de lopende collegeperiode. Dit was conform de financiële spelregels van de Voorjaarsnota 2025 dat knelpunten bestaand beleid niet verder dan 2026 zouden worden ingediend ivm de komst van een nieuw college. Om die reden is de reeks van 1,3 miljoen per 2027 opgenomen als knelpunt bestaand beleid continuering intensivering in het financieel basispad.

Het is een bestuurlijke keuze om de opvang voor kwetsbare ongedocumenteerden voort te zetten vanaf 2027 vandaar dat het knelpunt is ingediend als knelpunt bestaand beleid, continuering intensivering. Er is vanaf 2027 geen budget opgenomen in de begroting om de opvang van deze doelgroep voort te zetten of uit te breiden. Het risico opnemen in het weerstandsvermogen zorgt niet voor dekking van het knelpunt. Het knelpunt kan dan uit het financieel beeld maar in de algemene middelen wordt kapitaal aangehouden. De uitspraak van de Raad van State betreft 17 personen maar heeft een brede strekking; wat moet het Rijk minimaal doen voor de zeer kwetsbare ongedocumenteerden dus personen in vergelijkbare omstandigheden als deze 17 in kwestie.
Het knelpunt is conform huidige vergoeding vanuit het Rijk. De kwaliteitsverbetering in trajecten bereiken we door te differentiëren in regimes, goedkoper waar het kan en duurder als het nodig is.

Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Knelpunt		-1.300	-1.300	-1.300	-1.300
Oplossing/meevaller					

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

In 2026 is er tot en met juni Rijksfinanciering voor onderdak aan personen die een voorlopige voorziening toegekend gekregen hebben, bij een hoger beroep kan dit voor 17 personen verlengd gaan worden. Voor de jaren daarna is financiering vanuit Rijk niet toegekend en onzeker.

Organisatie:

Personele kosten voor beleid (1 fte), en casus- en ketenregie (0,5 fte) bedragen in de huidige situatie circa €150.000. Als het aantal plekken voor ongedocumenteerden opgeschaald wordt van 21 naar 30 (en dit gaat om complexe, intensieve begeleiding), dan is waarschijnlijk uitbreiding van ketenregie nodig naar 1 fte, de totale personele kosten bedragen dan circa €200.000 per jaar.

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid		**2**	**2**	**2**	**2**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-157
Cluster/afdeling: Directie Veiligheid

Vraag/verzoek:
Loopt het budget van Jongerenwerk op Zuid (JOZ) dit jaar af? En zo ja, is dat opgenomen in het financieel beeld? Mocht het er niet in zitten, wat kost het en wat krijg je ervoor? En wat is de reden dat het niet in fin beeld zat die van belang is in onderhandelingen?

Antwoord/reactie:
Het structurele budget loopt niet af dit jaar, maar we zien wel twee potentiële knelpunten ten aanzien van de inzet van het grenzenstellend jongerenwerk (stichting JOZ) komende jaren. Deze zijn niet opgevoerd in het financieel beeld, omdat deze onder de grens van €1 miljoen vielen voor het financieel beeld en omdat een dergelijke claim een integrale bestuurlijke afweging vraagt (bij de Voorjaarsnota). De begroting voor de opdracht grenzenstellend jongerenwerk bestaat uit structurele middelen binnen de begroting Veilig (€5.050.000,-), extra budget vanuit het huidige college (€750.000,-) en tijdelijke extra budget vanuit het programma Preventie met Gezag (€600.000,-). Potentieel knelpunt 1: wegvallen extra budget van het huidige college (€750.000,-) Dit is de intensivering op het jongerenwerk vanuit het huidige college (gedeelde post met welzijn). Een mogelijke bezuiniging op welzijn, raakt ook de middelen voor het grenzenstellend jongerenwerk. Concreet betekent dit een afname van 7.5 FTE jongerenwerkers met hun inzet op straat, school en online. Potentieel knelpunt 2: wegvallen extra budget Preventie met Gezag (€600.000,-) Recent is een nieuwe SPUK toegekend voor het programma Preventie met Gezag door JenV. De uitkering is lager dan de afgelopen periode. We verwachten dat de twee pilots die JOZ uitvoert vanuit PMG niet voortgezet kunnen worden. Deze twee pilots zijn gericht op het tegengaan van meidenproblematiek en inzet in het primair onderwijs en worden op dit moment geëvalueerd (de eerste ervaringen zijn positief). Deze werkwijze zetten we graag door als nieuw onderdeel binnen de opgave jeugdcriminaliteit. Op de vraag wat de inzet van JOZ kost; 1FTE kent een kostprijs van ongeveer €100.000,- per jaar. Op dit moment zijn er 64.5 FTE jongerenwerkers operationeel. Voor het beeld; in een gebied als Charlois zijn nu 7 FTE jongerenwerkers actief. We hebben als gemeente een contract met stichting JOZ voor de uitvoering van deze opdracht. Dit contract kent een uiterlijke looptijd tot 2030. Mocht deze informatie om nadere toelichting vragen, zijn we uiteraard bereid dit verder toe te lichten.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Verlengen intensivering jongerenwerk	0	750.000	750.000	750.000	750.000
Borging pilots JOZ (inzet primair onderwijs en meidenaanpak)	0	600.000	600.000	600.000	600.000
NB: Er wordt uitgegaan van een kostprijs van 100.000 per FTE. Dit bedrag kan in de loop van de tijd wijzigen (oplopen) bij CAO-wijzigingen.					
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Om ook in de komende collegeperiode kinderen en jongeren de noodzakelijke begeleiding van het jongerenwerk te kunnen bieden gericht op het versterken van de jeugd en vergroten van de weerbaarheid tegen criminaliteit (criminele uitbuiting, groepsgeweld, online criminaliteit) , wordt €1.350.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen worden specifiek benut voor inzet in het onderwijs (waaronder PO) en gerichte aandacht voor meiden.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-158
Cluster/afdeling: dirV

Vraag/verzoek:
Loopt het budget van Preventie met gezag dit jaar af? En zo ja, is dat opgenomen in het financieel beeld? Mocht het er niet in zitten, wat kost het en wat krijg je ervoor? En wat is de reden dat het niet in fin beeld zat die van belang is in onderhandelingen?

Antwoord/reactie:
Nee het budget loopt niet in 2026 af, ook de komende jaren ontvangen we vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid financiële middelen ten behoeve van Preventie met Gezag in Rotterdam. Dit gebeurt in de vorm van een SPUK. Eerder kende het ministerie voor de duur van vier jaar PmG-gelden aan de gemeente Rotterdam en haar zorg- en justitiepartners toe. Vanaf 2022 hebben we gezamenlijk ca. €10 miljoen per jaar ontvangen. Per 1 juni 2026 start de nieuwe uitvoeringsperiode binnen Preventie met Gezag, welke loopt tot en met 2029. Het ministerie heeft de Rotterdamse aanvraag hiervoor goedgekeurd, met als voorwaarde dat de samenwerking met de justitiepartners wordt geïntensiveerd. Deze acht het ministerie binnen de ambitie van PmG cruciaal en dient in Rotterdam verder ontwikkeld te worden. In totaal ontvangt Rotterdam de komende vier jaar een bedrag van €9.4 miljoen per jaar. Tijdens de eerste PmG-periode hebben we meer financiële ruimte gehad doordat we december 2022 (t.b.v. 2022) middelen ontvingen, terwijl het eerste feitelijke uitvoeringsjaar 2023 betrof. Als het gaat om de komende vier jaar hebben we de programma-uitgaven moeten aanscherpen, aangezien we een vast bedrag per jaar ontvangen. Dit betekent dat niet alle initiatieven en projecten die afgelopen jaren zijn gefinancierd, voortgezet kunnen worden en moeten stoppen. De komende maanden stellen we het uitvoeringsprogramma 2026-2029 op. Hierin beschrijven we de toekomstige inzet binnen PmG en maken we een vertaling naar de uitvoeringspraktijk. Halfjaarlijks informeren we de raad aan de hand van een voortgangsrapportage over deze inzet.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**

Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Ook de komende vier jaar (2026-2029) ontvangen we vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid financiële middelen ten behoeve van Preventie met Gezag in Rotterdam.

Gemeente Rotterdam

.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-159
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
In vervolg op TR-110: hierin wordt aangegeven dat de kosten voor de afvalstoffenbelasting hoger uitvallen. Ook wordt iets aangegeven over de lachgascilinders, wat onduidelijk maakt wat meegenomen is in de berekening van de tarieven. Uitgaande van de reeksen in het financieel beeld, waarbij de afvalbelasting is geüpdate, en de kostendekkendheid naar 98% is gebracht, check op deze reeks in relatie tot ASH verhogen dekkingsgraad, wat betekent dit voor de tarieven van inwoners t.o.v. nu?

Antwoord/reactie:

Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

In het antwoord op TR-110 zijn in tabel 1 de bedragen zoals die bekend waren in het financieel basispad weergegeven. Dat betekent dus dat in deze tabel een bedrag van €9,2 miljoen voor de afvalstoffenbelasting stond voor 2028, 2029 en 2030.

Voor de berekeningen om tot de tarieven te komen in TR-110 hebben we wel al de hogere kosten voor de afvalstoffenbelasting voor de jaren 2029 en 2030 meegenomen. Dit zijn de kosten die in de bijlage van TR-110 al werden genoemd voor de afvalstoffenbelasting wat uitkomt op €9,6 miljoen (2029) en €14,7 miljoen (2030). De kosten per ton zijn dan respectievelijk €92,16 en €120,71 per ton zijn.

Ook bij de tabellen waarin de tarieven met een dekkingsgraad van 98% staan, is gerekend met de nieuwste bedragen van de afvalstoffenbelasting (Vraag TR-160).

Ook de procentuele stijging van de tarieven in de beantwoording van TR-110 is berekend met de nieuwste gegevens voor de afvalstoffenbelasting.
Dat betekent dus dat de tabellen die hieronder staan over de tarieven gelijkt zijn aan die in TR-110.

Voor lachgas is gerekend met €1,75 miljoen voor 2027, 2028, 2029 en 2030.
De onzekere kostenpost voor de lachgascilinders die worden verwerkt door AVR is in het weerstandsvermogen meegenomen en dus niet in de berekening van het ASH-tarief voor de huishoudens.

In tabelvorm ziet dat er zo uit: blauw gemarkeerd wat de wijzigingen zijn t.o.v. TR-110. Zoals te zien is zijn de overige tabellen dus gelijk aan de beantwoording van TR-110 en zijn de effecten op de huishoudens ongewijzigd gebleven ten opzichte van TR-110.

Jaar	CO_2-heffing afvalverbranding	Afvalstoffenbelasting	Verwerking Lachgascilinders
2026	€ 1,25 mln	*blijft gelijk*	€ 0,65 mln
2027	€ 3,75 mln	*blijft gelijk*	€ 1,75 mln
2028	€ 7,7 mln	€ 9,217 mln	€ 1,75 mln
2029	€ 12,0 mln	€ 9,628 mln	€ 1,75 mln
2030	€ 17,0 mln	€ 14,742 mln	€ 1,75 mln

Tabel 1: Overzicht van kostenposten

Effect van bovenstaande verhogingen op de huishoudens

Tarieven na effecten Dekking 94%	2026 (vastgesteld)	2027	2028	2029	2030
1 pers	€ 381,90	€ 396,71	€ 432,18	€ 444,65	€ 471,63
2 pers	€ 457,50	€ 475,24	€ 517,73	€ 532,67	€ 564,99
Meerpers	€ 495,30	€ 514,50	€ 560,51	€ 576,68	€ 611,67

Tarieven na effecten Dekking 98%	2026 (vastgesteld)	2027	2028	2029	2030
1 pers	€ 381,90	€ 414,98	€ 450,45	€ 462,92	€ 489,90
2 pers	€ 457,50	€ 497,13	€ 539,62	€ 554,56	€ 586,88
Meerpers	€ 495,30	€ 538,20	€ 584,20	€ 600,38	€ 635,37

Stijging ASH in % t.o.v. 2026 Dekking 94%	2027	2028	2029	2030
Procentuele stijging na effecten	3,9%	13,2%	16,4%	23,5%

Stijging ASH in % t.o.v. 2026	2027	2028	2029	2030
Procentuele stijging na effecten	8,7%	17,9%	21,2%	28,3%

Kostendekkendheid verhogen naar 98%

Bij een verhoging van de kostendekkendheid van 94% naar 98% is vanaf 2027 structureel € 6,5 miljoen minder nodig om de kosten voor de afvalstoffenheffing te dekken. Het feit dat dit bedrag niet verandert, heeft er mee te maken dat de geraamde berekening van de kostendekkendheid van de ASH voor de jaren 2027 tot en met 2030 gelijk is aan die van 2026.

Omdat verder rekening gehouden moet worden met een toename van de kwijtscheldingslasten als gevolg van de hogere afvalstoffenheffing, daalt het nettobedrag dat terug kan vloeien naar de algemene middelen. Zie hiervoor tabel 3

Jaar	Lasten Kwijtschelding	Begroting kwijtschelding ASIS (ex. Perceptiekosten)	Tekort op begroting ASIS	Netto opbrengst bij 98% KDH
2027	€ 12.920.194	€ 10.133.596,00	€ -2.786.598	€ 3.713.402
2028	€ 14.024.576	€ 10.483.596,00	€ -3.540.980	€ 2.959.020
2029	€ 14.417.013	€ 11.183.596,00	€ -3.233.417	€ 3.266.583
2030	€ 15.252.809	€ 11.183.596,00	€ -4.069.213	€ 2.430.787

Tabel 3: Overzicht van effect kwijtschelding op verhoging kostendekkendheid naar 98%

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Kosten CO2-heffing niet verhalen	- € 1,25	- € 3,75	- € 7,7	- € 12,0	- € 17,0
Kosten afvalstoffenbelasting niet verhalen	0	0	- € 9,217	- € 9,628	- € 14,742
Kosten lachgascilinders niet verhalen	-€ 0,65	-€ 1,75	-€ 1,75	-€ 1,75	-€ 1,75
Kostendekkendheid verhogen naar 98%	nvt	€ 3,7	€ 3,0	€ 3,3	€ 2,4
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Ongewijzigd t.o.v. TR-110

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-160
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
In vervolg op TR-110: Check of reeksen blijven kloppen in samenspel metTR159 (ASH keuze dekkingsbron)

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
In het antwoord op vraag TR-159 is toegelicht met welke getallen is gerekend én zijn tabellen opgenomen met een dekkingsgraad van 94% (huidige dekkingsgraad) en 98% (dekkingsgraad zoals gevraagd in vraag Tr-110). Zie dus antwoord TR-159 voor antwoord op deze vraag.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-161
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Beheer en onderhoud openbare ruimte. Wendbaarheidsanalyse, BvS-01: Werk uit wat een bezuiniging van 2 mln op beheer en onderhoud van de openbare ruimte betekent.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Wanneer jaarlijks € 2 Mln op het budget voor beheer en onderhoud dient te worden bespaard, zal er een maatregelenpakket genomen moeten worden dat vooral de beeldkwaliteit van de openbare ruimte raakt. Hiermee wordt beperkt afbreuk gedaan aan de technische staat van de openbare ruimte, en wordt kapitaalvernietiging zoveel als mogelijk vermeden. Denk qua maatregelen: minder storingsonderhoud wegen, geen harde kanten steken bij grasvelden,minder conserveren van bruggen, geen aparte toegankelijkheidsprojecten en waar mogelijk dimmen van de openbare verlichting. Het effect daarvan gaat de Rotterdammer terugzien in de stad. De openbare ruimte zal er minder goed bij liggen. Het exacte maatregelenpakket zal later bepaald worden waarbij gestreefd wordt de gevolgen zo beperkt mogelijk te houden. In 2023 is de Nota Onderhoud Kapitaalgoederen 2023-2027 vastgesteld. Hierin is beschreven op welk kwaliteitsniveau Rotterdam haar buitenruimte onderhoudt en welke onderhoudsbudgetten daarvoor nodig zijn. Sinds vaststelling van deze nota is er geen jaar geweest dat er voldoende middelen zijn toegekend, dit door diverse door ingroeipaden en ombuigingen. Deze ombuigingen raken ook de jaren 2026 (- € 9 Mln) en 2027 (- € 5 Mln) nog. Een nieuwe bezuiniging stapelt met deze bezuinigingen. Daarbij is het van belang ook enkele andere zaken in overweging te nemen die effect hebben op hoe de stad eruit ziet en deze zich ontwikkelt de komende jaren: - In 2027 is de nieuwe Nota Kapitaalgoederen gereed. In de eerste analyse voor de nieuwe nota zien we een toename qua complexiteit in beheer en onderhoud. Dat betekent dat voor de staande budgetten naar verwachting minder onderhoud uitgevoerd kan worden in de toekomst. - Middelen voor nieuwe vergroening zoals voorgenomen in het programma Groene Waterstad (aangenomen door vorige raad) zijn niet georganiseerd. De 2 mln bezuiniging hebben daar dus geen effect op, maar zonder investeringsmiddelen kan dit programma niet worden gerealiseerd. - Deze bezuiniging richt zich op zaken die buiten de rioolheffing vallen (dit vanwege het gesloten systeem van rioolheffing). In het omgevingsprogramma WKP (Water en Klimaatadaptatieprogramma /RotterdamsWeerwoord) staan maatregelen op het gebied van klimaatadapatie, zichtbaar in de buitenruimte. Deze zijn slechts gedeeltelijk voorzien van structurele dekking. In het WKP/ RotterdamsWeerwoord staat het voornemen om te verhalen op de burger via de rioolheffing. Zolang hierover niet formeel door de raad besluitvorming (najaar 2026) heeft plaatsgevonden zijn deze maatregelen niet van dekking voorzien en kunnen dus geen doorgang vinden.

Financieel:
Er worden minder middelen toegekend voor beheer en onderhoud. Hierdoor worden de programmabudgetten vanaf 2027 tot en met 2030 jaarlijks met € 2 Mln verlaagd.

Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Incidenteel besparen op beheer en onderhoud	Nvt	-/-2 Mln	-/-2 Mln	-/-2 Mln	-/-2 Mln
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Niet van toepassing					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Het college stelt een aantal ambities bij om financiële ruimte te creëren. Tijdelijk wordt voor de periode 2027-2030 minder budget toegekend voor beheer en onderhoud. Dat dwingt tot keuzes om een deel van het onderhoud niet te doen of uit te stellen. Dit zal zichtbaar zijn in de stad. Bij besluitvoering over de nieuwe Nota Kapitaalgoederen (2027) vindt een integrale beoordeling van budgetten plaats.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-162
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
In vervolg op TR-77. Wat betekent het voor de inwoner als het ingediend knelpunt niet gehonoreerd wordt?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Zoals in de beantwoording van TR-77 aangegeven wordt er geen extra capaciteit gevraagd, maar ingezet op het structureel behouden van de huidige capaciteit en het bijbehorende budget. Wanneer het knelpunt niet wordt toegekend, zal dit direct merkbare gevolgen hebben voor inwoners. De verwachting is dat de gemiddelde wachttijd voordat een burger of ondernemer een medewerker van het KCC aan de telefoon krijgt, oploopt tot meer dan 30 minuten en dat de bereikbaarheid daalt tot onder de 50%. Concreet betekent dit dat vijf op de tien inwoners niemand aan de lijn krijgt wanneer zij contact opnemen. Momenteel is de gemiddelde wachttijd rond de 4,5 minuut en ligt onze bereikbaarheid rond de 90%. Een lagere bereikbaarheid leidt bovendien tot een toename van het aantal inkomende telefoongesprekken. Inwoners die ons eerder niet hebben kunnen bereiken, zullen opnieuw contact proberen te leggen. Dit zogenoemde herhaalverkeer verhoogt de druk op het systeem en op de gemeentelijke organisatie. Medewerkers bij het klantcontactcentrum ervaren momenteel al een hoge werkdruk en de druk op de organisatie zal hierdoor verder toenemen. De bezetting van het Klantcontactcentrum (KCC) in de wijkhubs maakt ook onderdeel uit van het knelpunt. Wanneer het knelpunt niet wordt toegekend, betekent dit dat er met ingang van 2027 geen KCC-medewerkers meer in de wijkhubs aanwezig kunnen zijn. Deze laagdrempelige vorm van dienstverlening wordt door bewoners zeer gewaardeerd en draagt bij aan laagdrempelige, toegankelijke dienstverlening dichtbij huis. Momenteel scoort het KCC een 7,4 in de tevredenheidsmeting. (We sturen op gewoon goede dienstverlening). Met de vermindering van capaciteit wordt het niet langer haalbaar om de huidige kwaliteit vast te houden doordat met name het aspect tijdigheid negatief zal worden beïnvloed door de langere wachttijden.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Niet van toepassing.					
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Niet van toepassing.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Niet van toepassing.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-163
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:

Kan een uitwerking gemaakt worden van het volgende scenario:
- schrappen Gratis OV AOW (levert 6,5 mln + niet honoreren tekort van 2,6 mln=9,1 mln)
- Opplussen van het AOW tegoed tot een niveau dat de gemiddelde gebruiker van Gratis OV AOW (zo mogelijk: binnen de doelgroep AOW tegoed) van die regeling profiteert.

Uitwerking zowel financieel als qua maatschappelijk effect.

Werk ook het 0-scenario uit, in vorig antwoord wordt gesproken over oplopende kosten naar 13,5 mln die nu nog niet in beeld zit. Wat gebeurt er als het beleid in stand wordt gehouden as is? (TR-227)

Antwoord/reactie:

Schrappen van de regeling 'Gratis OV voor AOW-gerechtigden'
De vraag wordt gesteld wat het effect is wanneer het beleid in stand wordt gehouden as is. Hieronder een poging dit integraal toe te lichten. Er is sprake van een landelijk beleid en een Rotterdams beleid. Wanneer het landelijk beleid in stand wordt gehouden is er sprake van scenario 1 en 2 in onderstaande tabel. De verwachting is echter dat het landelijk beleid per 1 januari 2027 gaat wijzigen naar een nieuw tarievenkader**, deze zijn te vinden in scenario 3 en 4. Binnen deze scenario's is er de keuze tussen het Rotterdams beleid as is – gratis OV voor AOW gerechtigden en kinderen - of een aanpassing in dit beleid waarbij in onderstaande tabel gekozen is voor een volledige afschaffing van gratis OV voor AOW gerechtigden. In het oranje deel zijn de totale kosten opgeteld, in het groene deel het effect van deze totale kosten op de structurele begroting van 8,6 mln. per jaar vanaf 2027.

Scenario's	2027	2028	2029	2030
Vigerend landelijk beleid	Kosten x € 1 mln			
1. Vigerend Rdams beleid: gratis ov aow & kinderen	10,3	10,6	10,9	11,2
2. Gratis ov alleen voor kinderen	2,5	2,5	2,5	2,5
Landelijk nieuw tarievenkader				
3. Vigerend Rdams beleid: gratis ov aow & kinderen	13,5	13,5	13,5	13,5
4. Gratis ov alleen voor kinderen	0	0	0	0
Begroting	8,6	8,6	8,6	8,6
Vigerend landelijk beleid	Effect tov Begroting x € 1 mln			
1. Vigerend Rdams beleid: gratis ov aow & kinderen	-1,7	-2,0	-2,3	-2,6
2. Gratis ov alleen voor kinderen	6,1	6,1	6,1	6,1
Landelijk nieuw tarievenkader				
3. Vigerend Rdams beleid: gratis ov aow & kinderen	-4,9	-4,9	-4,9	-4,9
4. Gratis ov alleen voor kinderen	8,6	8,6	8,6	8,6

Als zowel landelijk als Rotterdams beleid blijven *as is,* dan is het effect op de begroting de groene regel 1. Dit is het ingediende knelpunt. Als het verwachte landelijke tarievenkader ingaat en alleen het Rotterdams beleid blijft *as is*, dan leidt dat in de groene regel 3 tot een structureel verlies t.o.v.

de begroting van € 4,9 mln per jaar. In de vraagstelling is dit het 0-scenario. Wanneer ook Rotterdam haar beleid aanpast en het gratis OV voor AOW gerechtigden afschaft, dan ontstaat een structurele plus t.o.v. de begroting van € 8,6 mln per jaar in de groene regel 4. Van deze 8,6 heeft 6,5 betrekking op het deel AOW gerechtigd, en 2,1 op het deel kinderen. Let wel, van elke compenserende maatregel die hier tegenover gesteld wordt zullen de kosten op deze 8,6 in mindering moeten worden gebracht.

** Op 1 juli 2026 wordt een besluit verwacht wat betreft een nieuw landelijk tarievenkader in het OV. Dit nieuwe tarievenkader houdt in dat kinderen van 4 tot en met 11 landelijk gratis kunnen reizen, maar de generieke landelijke korting voor 65+-ers zal komen te vervallen. Kinderen tot en met 3 jaar reizen al gratis. Dit nieuwe landelijke tarievenkader zal naar verwachting per 1 januari 2027 in werking treden.

In 2025 waren er 77.307 actieve deelnemers van de regeling 'Gratis OV voor AOW-gerechtigden', die gezamenlijk 10.214.643 ritten maakten die resulteerden in 40.923.551 reizigerskilometers. Dat komt neer op gemiddeld 132 enkele OV-ritten per actieve deelnemer per jaar (oftewel 2,5 enkele OV-rit per week).

Het verhogen van het AOW-tegoed

Varianten voor het verhogen van het AOW-tegoed
De volgende opties voor het verhogen van het AOW-tegoed zijn verder uitgewerkt wat betreft financiële en maatschappelijke impact:

- De kosten van het RET-abonnement Regio-Vrij "Rotterdam Centrum Groot" (onbeperkt reizen in dat gebied), namelijk €1536,- per jaar
- Hetzelfde bedrag als het opwaarderen van het jeugdtegoed t.b.v. OV-reizen, namelijk €350,- per jaar.
- De gemiddelde besteding van een reguliere saldo-reiziger bij de RET, namelijk €190,- per jaar.
- € 80,- per jaar.

Achtergrond AOW-tegoed
Met het AOW-tegoed stimuleert de gemeente Rotterdam de noodzakelijke maatschappelijke participatie van AOW-gerechtigden met een laag inkomen. De inkomensgrens van het AOW-tegoed bedraagt 110% van het Wettelijk Sociaal Minimum (WSM). Per huishouden bedraagt het tegoed €475.

Het AOW-tegoed kan gebruikt worden voor uitgaven bij aangesloten winkels in Rotterdam, zoals voor kleding, hobbyspullen, fietsen, elektronica en hulpmiddelen (zoals een rollator). Ook kan het tegoed gebruikt worden voor vervoer bij de RET. Hiervoor kan het AOW-tegoed bij een RET-servicepunt omgezet worden in tegoed/abonnement op een OV-chipkaart. Met het AOW-tegoed op de Rotterdampas kan *niet* gereisd worden.

In 2025 maakten 14.491 huishoudens gebruik van het AOW-tegoed. Hiermee bereikten we 76% van de doelgroep. In totaal bedroegen de kosten van het AOW-tegoed € 5.922.880. Hiervan is € 250.000 ingezet bij de RET.

Implementeren AOW-tegoed voor reizen met het OV
Belangrijk om hierbij te benadrukken: het AOW-tegoed wordt per huishouden verstrekt. Dit betekent dat het tegoed, afhankelijk van de samenstelling van het huishouden, in het ene geval door één persoon gebruikt wordt en in het andere geval door twee personen. Het is hierbij niet mogelijk om onderscheid aan te brengen en het tegoed te verhogen/verlagen op basis van het

aantal personen in het huishouden. Bovenstaande bedragen kunnen daardoor dienen om *twee personen* te ondersteunen met vervoer.

Het AOW-tegoed wordt verstrekt als een tegoed wat besteed kan worden bij alle aangesloten winkels. Mocht besloten worden dat een specifiek gedeelte van het tegoed voor alleen RET bestemd is, dient dit opgenomen te worden in de verordening.

Ook dient de kanttekening gemaakt te worden dat voor reizen naar en van Rozenburg de RET niet ingezet kan worden. Hiervoor is ook vervoer door EBS nodig. EBS is niet aangesloten bij de Rotterdampas/AOW-tegoed.

Kosten voor het verhogen van het AOW-tegoed
Hierbij is berekend wat de kosten zouden zijn wanneer het AOW-tegoed met onderstaande bedragen wordt verhoogd voor het *huidige aantal* ontvangende huishoudens.

Bedrag OV tegoed:	**Kosten:**
€ 80,- per jaar	€ 1.160.000
€190,- per jaar	€ 2.753.000
€350,- per jaar	€ 5.072.000
€1536,- per jaar	€ 22.258.000

In bovenstaande berekening gaan we ervan uit dat het OV-tegoed ten volle wordt benut door de gebruikers. In de praktijk zien we dat het tegoed niet altijd compleet wordt gebruikt. Mogelijk vallen de uiteindelijke kosten hierdoor lager uit.

Tegelijkertijd *kan* het zo zijn dat - als het AOW-tegoed wordt verhoogd met bovenstaande OV-tegoeden – het een aanzuigende werking heeft op de doelgroep, en meer Rotterdammers er gebruik van gaan maken. Als het bereik significant toeneemt betekent dit ook structureel hogere kosten voor de uitvoering van de regeling door de Rotterdampas.

Maatschappelijke effecten
Uit NIBUD-onderzoek blijkt dat huishoudens met een minimuminkomen bij minimale mobiliteitskosten net rond kunnen komen, maar weinig financiële buffer hebben. Bij gemiddelde mobiliteitsuitgaven ontstaan al snel tekorten, ook bij modale gezinnen. Tegenslagen zoals ziekte of schulden maken betaalbare mobiliteit voor deze groepen extra kwetsbaar.

Uit onderzoek van april 2025 van de Rebel Group in opdracht van de gemeente Rotterdam (afdeling Mobiliteit) blijkt dat een deel van de Rotterdammers problemen ervaart met bereikbaarheid die hun leven beïnvloeden:

- 9% van de Rotterdammers zegt huisarts of ziekenhuis soms, zelden of nooit te kunnen bereiken. Onder mensen met een laag inkomen loopt dit op tot respectievelijk 15% en 19%; onder ouderen tot 16%. Beperkte mobiliteit raakt daarmee juist groepen met een grotere zorgbehoefte (onderzoeksrapport 'De waarde van mobiliteit voor de sociale opgaven van Rotterdam', specifieke cijfers die hier genoemd worden: dataset Onderweg in Nederland (ODiN), 2023).
- 12% van de Rotterdammers ervaart problemen met het bereiken van sociale contacten. Onder ouderen is dit 21%.
- 4% van de Rotterdammers kan de supermarkt soms, zelden of nooit bereiken. Dit aandeel ligt hoger onder ouderen (9%) en mensen met een laag inkomen (10%), vaak door gezondheidsproblemen, beperkte zelfstandige mobiliteit of gebrek aan eigen vervoer.

Per scenario zien we de volgende maatschappelijke effecten:

€ 80,- per jaar

- Beperkte verlichting vervoerskosten voor ouderen met een kleine beurs.

- Kan mogelijk net het verschil maken voor incidentele ritten naar zorginstanties, de supermarkt of sociale contacten.

<u>€190 per jaar (gemiddelde jaarlijkse OV-besteding van een reguliere saldo-reiziger RET)</u>

- Reële verlaging van financiële drempels voor OV-gebruik.
- Grotere kans dat ouderen zorginstanties, winkels en sociale contacten daadwerkelijk kunnen blijven bereiken.

<u>€350 per jaar (vergelijkbaar met opplussen jeugdtegoed)</u>

- Maakt OV-gebruik voor veel ouderen financieel haalbaar.
- Vergroot daarmee dan de kans dat ouderen langer zelfstandig en sociaal actief (minder geïsoleerd/eenzaam) blijven.
- Kan mogelijk indirect bijdragen aan lagere maatschappelijke kosten (minder eenzaamheid, minder zorgmijding).

<u>€1536 per jaar (waarde Regio Vrij-abonnement Rotterdam Centrum Groot)</u>

- Neemt financiële mobiliteitsdrempels vrijwel volledig weg (m.n. voor eenpersoonshuishoudens).
- Grootste potentiële impact op bereikbaarheid van zorg, sociale contacten en maatschappelijke deelname van Rotterdamse ouderen.
- Vergroot daarmee dan ook de kans dat ouderen langer zelfstandig en sociaal actief (minder geïsoleerd/eenzaam) blijven.
- Kan mogelijk indirect bijdragen aan lagere maatschappelijke kosten (minder eenzaamheid, minder zorgmijding).
- Kan mogelijk leiden tot verschuiving van incidenteel naar structureel OV-gebruik door ouderen (meer sociale participatie, langer zelfstandig functioneren).

<u>Juridische consequenties/aandachtspunten</u>

Voor implementatie van één van bovenstaande opties, zijn er verschillende juridische risico's en aandachtspunten waar rekening mee gehouden dient te worden. Hieronder staan deze toegelicht:

- Risico m.b.t. de verordening: Als een deel van het AOW-tegoed beperkt wordt tot besteding bij de RET, dan moet dit via de verordening AOW- en Jeugdtegoed worden vastgesteld door de Raad. In het verleden is bij het Jeugdtegoed getracht een gedeelte van het tegoed enkel beschikbaar te maken voor vervoer. Toen heeft de Raad echter besloten dat het bedrag vrij besteedbaar dient te zijn Het is mogelijk om een aparte verordening op te stellen voor vervoer, net zoals veel andere gemeenten doen. Een dergelijke verordening dient mogelijk niet jaarlijks opnieuw vastgesteld te worden.
- De huidige verordening verstrekt het AOW tegoed per huishouden en niet per AOW gerechtigde binnen een huishouden.
- Risico m.b.t. de Belastingdienst: Als gemeente mogen we geen inkomenspolitiek voeren. Bij een (te) grote ophoging van het tegoed is het de vraag of de Belastingdienst het AOW-tegoed nog accepteert als een onbelaste regeling. Met name als het AOW-tegoed met een bedrag van €1536 wordt opgehoogd speelt dit risico.
- Het AOW-tegoed dient ingewisseld te worden bij een RET-servicepunt zodat het gebruikt kan worden op een OV-chipkaart. Het inwisselen kan als drempel worden ervaren door de doelgroep.

Perspectief RET als deelneming van de gemeente Rotterdam

Als aandeelhouder borgen we een publiek belang middels ons aandeel in de RET, zijnde 1) kwalitatief goed en (financieel) toegankelijk OV voor Rotterdam en 2) een gezond opererend bedrijf dat haar eigen broek kan ophouden en daarmee de dienstverlening kan garanderen (meer informatie hierover staat in het Beleidskader Verbonden Partijen 2022-2026 & het Publieke Kader RET).

Het voorstel omtrent besparen op gratis OV heeft een 1) negatief effect in financieel opzicht; er zullen minder middelen vloeien naar de RET, alhoewel het exacte effect moeilijk in te schatten is. Immers, de verwachting is dat AOW'ers die voorheen gratis reisden nu nog steeds, al zij het wellicht in mindere mate, op eigen kosten het OV zullen gebruiken.

Daarnaast heeft dit een markt-werkende prikkel op de RET; het maakt de RET minder afhankelijk van gemeentelijke subsidiegelden en stimuleert ze om de eigen inkomstengeneratie te verbeteren, door bijv. slimmer om te gaan met het aanbieden van abonnementen.

Het 2) maatschappelijk belang wordt echter positief gediend met dit voorstel; het OV gebruik bij huishoudens met lage-inkomens wordt met dit voorstel meer/effectiever gestimuleerd dan op dit moment ("brede maar ongerichte dekking"), waardoor wellicht zelfs meer mensen in deze doelgroep het OV zullen kunnen gebruiken.

Financieel effect schrappen 'Gratis OV voor AOW-gerechtigden' en opplussen AOW-tegoed

De reiskosten voor een regeling 'Gratis OV voor 110% WSM AOW-gerechtigden' worden ingeschat op € 3,5 mln. per jaar (TR-111). In onderstaande overzichten wat betreft het financieel effect worden daarom alleen de varianten voor het verhogen van het AOW-tegoed meegenomen waarvan de kosten niet hoger zijn dan een regeling 'Gratis OV voor 110% WSM AOW-gerechtigden.' Dat zijn optie 1) Verhogen van het AOW-tegoed met €80,- per jaar (verwachte kosten € 1.160.000,-) en 2) Verhogen van het AOW-tegoed met €190,- per jaar (verwachte kosten €2.753.000,-). Het advies is dus om het AOW-tegoed niet te verhogen met een hoger bedrag dan dat met het doel om budget voor OV-reizen toegankelijker te maken, maar om dan te kiezen voor een regeling 'Gratis OV voor 110% WSM AOW-gerechtigden' (zie TR-111). Bij een regeling 'Gratis OV voor 110% WSM AOW-gerechtigden moet wel rekening gehouden worden met extra uitvoeringskosten, afhankelijk van de werkwijze waarvoor gekozen wordt zoals verder gespecifieerd in de beantwoording van TR-111. Wanneer gebruik wordt gemaakt van de optie verhogen AOW-tegeod zijn hieraan geen extra uitvoeringskosten verbonden.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Besparing door stoppen met 'Gratis OV voor AOW-gerechtigden'	0	+ 6,5	+6,5	+6,5	+6,5
Kosten Optie 1) AOW-tegoed verhogen met € 80,- per jaar	0	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Kosten Optie 2) Verhogen van het AOW-tegoed met €190,- per jaar	0	-2.8	-2.8	-2.8	-2.8
Effect Optie 1 * **	**0**	**+5,3**	**+5,3**	**+5,3**	**+5,3**
Effect Optie 2 * **	**0**	**+3,7**	**+3,7**	**+3,7**	**+3,7**
Ongewijzigd beleid					

Kosten regeling 'Gratis OV' uitgaande van een nieuw landelijk tarievenkader	-0,2**	-4,9	-4,9	-4,9	-4,9
Begroot	9,8	8,6*	8,6*	8,6*	8,6*

*namelijk €6,5 mln. AOW-gerechtigden en € 2,1 mln. Kinderen
** Eenmalig gedekt vanuit het autoluw fonds.
*** áls het nieuwe landelijke tarievenkader ingaat dan komt hier nog +2,1 mln per jaar bij voor het deel gratis ov kinderen.

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid (Stoppen Gratis OV voor AOW-gerechtigden)		**-0,24**	**-0,24**	**-0,24**	**-0,24**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid (Ophogen AOW-tegoed)		**0**	**0**	**0**	**0**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

We vinden het belangrijk dat AOW-ers met een kleine beurs toch met het OV kunnen reizen en verhogen daarom het AOW-tegoed. De generieke regeling 'Gratis OV voor AOW-gerechtigden' komt te vervallen omdat het AOW-tegoed een gerichtere oplossing is voor de mensen met een kleine beurs.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-164
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Werk uit wat het betekent als het knelpunt samenleven niet voor 3 mln, maar voor 2 mln wordt gehonoreerd en welke keuzes hierin te maken zijn.

Antwoord/reactie:

Huidig
Het huidige antidiscriminatiebeleid (Samenleven) beschikt over een budget van circa €5,7 mln. per jaar, inclusief een tijdelijke intensivering van €3 mln t/m 2026. De verdeling hiervan is als volgt:

1. 2 mln voor subsidie initiatieven uit de stad
2. 900K educatie aanbod onderwijs
3. 600K kennis- en deskundigheidsbevordering professionals (IDEM)
4. 500K meldpunt discriminatie RADAR
5. 500K intern beleid diversiteit en inclusie gemeente
6. 450K stadsmarinier antidiscriminatie en wijkaanpak respectvol samenleven
7. Bijna 400K discriminatiebestrijding horeca, wonen, arbeidsmarkt
8. Overige posten zoals Pride, stadsgesprekken, historisch besef, Shelter City

Wijziging: 2 mln i.p.v. 3 mln
Bij een structurele honorering van €2 mln. in plaats van €3 mln. (knelpunt continuering intensivering) zijn keuzes noodzakelijk binnen het huidige ambitieniveau van het Actieplan Samenleven. De volgende opties zijn denkbaar:

1. Géén of een lagere subsidieregeling (van 1 mln ipv 2 mln), d.w.z minder ruimte voor maatschappelijke initiatieven.
2. Beëindigen van de opdracht aan ketenpartner IDEM. Besparing: 600K. Dit is het kennis- en expertisecentrum op het gebied van inclusie. IDEM ondersteunt professionals in het sociaal domein in o.a. cultuursensitief werken. Reëel gevolg is dat IDEM als organisatie wegvalt, omdat de gemeente hun enige financieringsbron is.
3. Beperken of beëindigen van inzet op specifieke emancipatie- en doelgroepenaanpak; denk aan vrouwenemancipatie, LHBTIQA+ (o.a. Pride). Besparing: minimaal 700K (in geval van beëindigen).
4. Beëindigen van de bijdrage vanuit Samenleven aan de interne inzet op diversiteit en inclusie binnen de gemeentelijke organisatie (DIG-bureau). Besparing: 500K
5. Beëindigen van de stadsmarinier antidiscriminatie, de wijkgerichte inzet en opschaling bij maatschappelijke onrust en polarisatie. Besparing: 450K.
6. Beëindigen inzet op historisch besef (w.o. koloniaal en slavernijverleden, Joods Leven en arbeidersgeschiedenis). Besparing: 375K.

Effecten en risico's
Keuzes zijn in dit scenario onvermijdelijk. Dit betekent dat onderdelen van kennis- en deskundigheidsbevordering, preventie, signalering en ketensamenwerking slechts in beperkte mate of *niet* kunnen worden uitgevoerd. Het huidige ambitieniveau uit het Actieplan Samenleven kan in dit scenario niet worden voortgezet. Gevolg hiervan is dat de integraliteit, verdieping en reikwijdte van het Samenleven beleid beperkt moet worden en er minder ruimte is voor

maatschappelijke initiatieven uit de samenleving. Dit staat tegenover een ontwikkeling waarbij uit de Discriminatiemonitor 2025 blijkt dat er een stijging is van het aantal discriminatiemeldingen en geregistreerde incidenten in de regio Rotterdam. Minder inzet kan op langere termijn leiden tot:

- minder zicht en kunnen anticiperen op discriminatie en maatschappelijke onrust/spanningen;
- afname van meldings- en aangiftebereidheid;
- verminderde effectiviteit van preventief antidiscriminatiebeleid;
- afname van verbinding tot gemeenschappen en vertrouwen;
- verminderde ondersteuning van professionals en maatschappelijke organisaties;
- verlies van expertise en netwerkstructuren (o.a. in de wijken);
- verminderde borging van diversiteit en inclusie binnen de gemeentelijke organisatie, met mogelijke gevolgen voor inclusief werkgeverschap, sociale veiligheid en gelijke kansen.
- verminderde slagkracht bij acute incidenten (vanwege wegvallen stadsmarinier);

Daarnaast bestaat het risico dat bestaande ketenpartners hun werkzaamheden niet kunnen continueren wanneer gemeentelijke financiering wegvalt.

Juridisch

- De wettelijke taak vanuit de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga) blijft bestaan. Dit betekent dat financiering van een onafhankelijk antidiscriminatiebureau geborgd moet blijven.
- Een bezuiniging die aantoonbaar leidt tot minder bescherming van kwetsbare groepen staat op gespannen voet met de positieve verplichting die artikel 1 Grondwet aan de gemeente als overheidsorgaan oplegt om discriminatie tegen te gaan.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Continuering intensivering conform ingediend knelpunt		-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Begrotingseffect vraag TR-164 ten opzichte van ingediend knelpunt		+1.000	+1.000	+1.000	+1.000

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Incidenteel:

Incidenteel kunnen beperkte subsidiemogelijkheden bestaan via Europese fondsen of specifieke rijksregelingen. Deze financiering is doorgaans relatief beperkt, projectmatig, tijdelijk en biedt geen structurele dekking voor de wettelijke en beleidsmatige (preventieve) taken binnen Samenleven. NB. Dit vraagt om extra capaciteit, die mogelijk ten koste gaan van het uitvoeren van andere taken.

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	-	-	-	-	-
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	-	-	-	-	-
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.

**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Rotterdam blijft inzetten op een inclusieve stad, met een gerichte aanpak op discriminatiebestrijding en gelijke kansen op verschillende leefterreinen, zoals wonen, werk, onderwijs en veiligheid.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-165
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Als vervolg op TR89: Geef een indicatie van het type droneshow dat verwacht mag worden uitgaande van deze reeks. Ga daarbij uit van een samenwerking met lokale partijen uit de regio (waaronder TU Delft en aanverwante bedrijven) die de Rotterdamse droneshow gebruiken als showcase voor hun werk.

Antwoord/reactie:

Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

Uitgaande van het beschikbare budget en de beschreven randvoorwaarden kan een hybride show worden verwacht, bestaande uit een combinatie van drones, lasers, licht en geluid. De drones zullen primair worden ingezet voor beeldvorming (figuren, animaties, storytelling in de lucht), terwijl lasers en lichtinstallaties zorgen voor schaal, intensiteit en beleving langs de kades en rond de Erasmusbrug. Om een 'groots' effect te bereiken vergelijkbaar met vuurwerk, is het aannemelijk dat meerdere showlocaties en aanvullende geluidsvoorzieningen nodig zijn.

Binnen het resterende programmabudget (na aftrek van circa €600.000 vaste kosten voor productie, mobiliteit, veiligheid en crowdmanagement – gebaseerd op de begroting van de vuurwerkshow) blijft een bedrag over voor de feitelijke show-inhoud. De omvang en complexiteit van de droneshow (zoals het aantal drones en de duur) zullen hiermee in belangrijke mate worden bepaald. Indicatief betekent dit dat keuzes nodig zijn tussen maximale schaal, complexiteit van animaties en duur van de show.
Samenwerking met regionale kennisinstellingen (zoals TU Delft) en bedrijven is kansrijk en sluit aan bij het innovatieve karakter. Hierbij geldt:

- Onderwijsinstellingen vragen een langere voorbereidingstijd (minimaal 1–2 jaar) in verband met aansluiting op curriculum, begeleiding en ze hebben zelf geen budget voor dit soort projecten;
- Dit leidt tot extra organisatie-uren en afstemming, maar biedt meerwaarde in talentontwikkeling en innovatie;
- Samenwerking met bedrijven kan sneller tot stand komen en mogelijk bijdragen via sponsoring of in-kind bijdrage (bijv. technologie, expertise).

Voor het eerste jaar (2026/2027) is de verwachting dat een droneshow realiseerbaar is, maar nog beperkt in schaal en impact ten opzichte van het beoogde 'iconische' niveau. Verdere doorontwikkeling in latere jaren ligt voor de hand wanneer samenwerking en techniek zich kunnen doorontwikkelen. Na een aantal edities zal er een nieuw goed en beproefd format ontstaan waardoor de organisator kan gaan werken aan schaalvoordelen en meerjarige contracten, wat mogelijk de kosten kan drukken. Aan de andere kant is door de opdracht om constant innovatief en vernieuwend te blijven de kans ook groot dat het format aan verandering onderhevig is en deze voordelen niet altijd opgaan.

Onzekerheden en aandachtspunten

- Voor een scherp beeld van het type show (aantal drones, duur, visueel niveau) is een marktconsultatie noodzakelijk;
- Droneshows zijn weersgevoeliger dan vuurwerk en worden bij lagere windkrachten al afgelast, gezien de tijd van het jaar is het risico aanzienlijk dat een dergelijke show afgelast wordt;

- Extra afstemming met o.a. luchtvaartautoriteiten, Rijkswaterstaat, Havenbedrijf en netbeheerder is vereist en werkt kostenverhogend;
- De verwachte groei (zoals we nu zien bij het Nationale Vuurwerk) in publieksopkomst kan leiden tot hogere kosten voor veiligheid en organisatie;
- Het publiek zal met het landelijke vuurwerkverbod, zeker in 2026/2027, behoefte hebben aan een alternatief voor (consumenten)vuurwerk. Het samenvallen van een vuurwerkverbod en de overgang van een grote vuurwerkshow naar een droneshow ligt mogelijk gevoelig bij de Rotterdammer. Met die reden heeft Amsterdam bijvoorbeeld gekozen voor een combinatie van een licht- en vuurwerkshow (geen drones).

Financieel:

Bij de keuze voor een nieuw en innovatief programma zullen de kosten hoger uitvallen (schatting minimaal € 1.5 tot maximaal 1.7 miljoen) en vanwege de hogere publieksopkomst. Deze grove schatting is tot stand gekomen met Rotterdam Festivals. Om een goed beeld van de kosten te krijgen is een marktconsultatie nodig.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
	1.7 mln	1.7 mln	1.7 mln	1.5 mln	1.5 mln

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Externe crowdfunding en sponsorwerving behoort tot de mogelijkheid maar heeft in 2025 niet tot veel externe financiering geleid. Samenwerking met bedrijven kan mogelijk bijdragen via sponsoring of in-kind bijdrage (bijv. technologie, expertise).

Organisatie:

Er is geen aanvullende fte nodig. Dit past binnen de kaders van de jaarwisseling die we tot nu toe kennen in Rotterdam.

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	**nvt**	**nvt**	**nvt**	**nvt**	**nvt**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**nvt**	**nvt**	**nvt**	**nvt**	**nvt**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	**nvt**				

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Het college zet zich in om het Nationale Oud & Nieuw-programma bij de Erasmusbrug stapsgewijs te vernieuwen door de inzet van innovatieve licht-, laser- of dronetechnieken, met aandacht voor veiligheid, kosten, duurzaamheid en betrokkenheid van lokale onderwijsinstellingen en bedrijven.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-166
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Geef aan wat het niet honoreren van het knelpunt betekent en of deze inzet doorgezet kan worden binnen de lijn en de uitbreiding van de aanpak dakloosheid.

Antwoord/reactie:
Het ingediende knelpunt gaat uit van de verlenging van de huidige inzet van 12,61 FTE, o.b.v. het huidige programmaplan, t/m eind 2030. **Wat betekent het concreet als de huidige inzet niet wordt gecontinueerd?** • Geen structureel en geborgd beleidskader voor EU-arbeidsmigratie: de integrale benadering (programmatische inzet, lobby, communicatie) zorgt voor samenhang tussen beleid op werk, wonen (goed huren en verhuren), zorg, dienstverlening en handhaving en draagt bij aan het vergroten van de zelfredzaamheid en emancipatie van deze doelgroep(en). Zonder voortzetting ontstaat versnippering, waardoor misstanden zoals (arbeids)uitbuiting, illegale tewerkstelling, slechte huisvesting, dakloosheid en overlast kunnen toenemen. Ook bij nieuwe groepen zoals derdelanders (arbeidsmigranten van buiten de EU) dreigen opgebouwde kennis, samenwerking en interventies die hierin zijn opgebouwd mogelijk verloren te gaan. • Geen wijkgerichte inzet: momenteel wordt gericht ingezet in 4 prioritaire wijken waar de opgaven het grootst zijn (in wijken als Carnisse en de Tarwewijk is 27% van de ingeschreven inwoners van Midden-, Oost- of Zuid-Europese komaf). Het stopzetten van de inzet brengt het risico met zich mee dat juist in deze kwetsbare gebieden de aandacht en ondersteuning voor EU-arbeidsmigranten wegvallen, terwijl niet is geborgd dat dit via andere structuren wordt overgenomen. Minder budget zal ten koste gaan van de uitvoering in de wijken. • Geen specifieke lobby op het thema EU-arbeidsmigratie: lobby blijft noodzakelijk om invloed uit te oefenen op wet- en regelgeving en om (structurele) middelen te verwerven. Het is belangrijk landelijk te blijven pleiten voor gericht arbeidsmigratiebeleid, zodat o.a. misstanden met een gericht instrumentarium kunnen worden verminderd en arbeidsmigratie beter aansluit bij de economische behoefte en de beschikbare huisvesting in de regio. • Geen doorontwikkeling van landelijk naar lokaal beleid: een goede vertaling van nieuwe wetgeving rondom arbeidsmigratie in werkinstructies is nodig om landelijke richtlijnen en ontwikkelingen naar de Rotterdamse situatie te kunnen vertalen (zoals o.a. de Wet Toelating Terbeschikkingstelling Arbeidskrachten (WTTA) en de Wet Modernisering Strafbaarstelling Mensenhandel. Zonder o.a. voortzetting 2 FTE op arbeidsuitbuiting kan de gemeente de Nederlandse Arbeidsinspectie niet gericht helpen met signalen, dossieropbouw en samenwerken t.a.v. controles. • Aanscherpen Rotterdams beleid: door de doelgroep EU-arbeidsmigranten expliciet mee te nemen in regulier lokaal beleid (zoals economisch vestigingsbeleid, de Woonzorgvisie, nieuwkomersonderwijs, de toekomstige welzijnsopdracht, etc.) kan beter worden aangesloten bij hun specifieke situatie en wordt geborgd dat er structureel aandacht is

voor dit fenomeen binnen en tussen ieder beleidsdomein, in plaats van dat deze afhankelijk blijft van tijdelijke / programmatische aansturing;

- Geen koplopersrol meer op arbeidsmigratie: het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) erkent Rotterdam als koplopergemeente op het dossier arbeidsmigratie vanwege onze meerjarige, programmatische en integrale aanpak en samenwerking op het regionale, landelijke en internationale niveau. Veel gemeenten hebben in navolging van Rotterdam een vergelijkbaar programma arbeidsmigratie opgezet, of willen deze opzetten (zoals diverse regiogemeenten, o.a. gemeenten waarmee we vanuit de Regiodeal(s) samenwerken). Rotterdam is dan niet meer in staat om het gemeentelijk belang actief kenbaar te maken bij regionale, nationale, Europese en internationale beleidsmakers en beslissers.

Kan dit knelpunt binnen de aanpak daklоosheid worden opgelost?
De inzet die vanuit cluster Maatschappelijke Ontwikkeling op de doelgroep dakloze EU-migranten wordt geleverd, is een andere, aanpalende aanpak dan de integrale aanpak EU-arbeidsmigratie waarvoor het knelpunt is ingediend. De inzet vanuit daklоosheid behelst: het organiseren van de EU-opvang en de toeleiding door veldwerkers van St. Ontmoeting en St. Barka.

De inzet vanuit programma 'Meer grip op arbeidsmigratie' richt zich meer op het versterken van de zelfredzaamheid van alle EU-arbeidsmigranten (zowel vestigingsmigranten als seizoensarbeiders), om uiteindelijk (mede) te voorkomen dat EU-arbeidsmigranten dakloos (dreigen) te raken.
Uiteraard is er intensieve samenwerking vanuit beide aanpakken. Echter: het betreft andersoortige inzet wat met het knelpunt 'Meer grip op arbeidsmigratie' is ingediend (zie 5 bullets hierboven).
Arbeidsmigratie is een complex fenomeen: het gaat in het programma om zowel huisvestingsvraagstukken (tegengaan van overbewoning en uitbuiting), samenwerking met werkgevers, registratie in de BRP, dienstverlening, taal en integratie, toezicht en handhaving en verbetering van de sociale cohesie in onze wijken.
N.B.: Het bieden van perspectief aan dakloze EU-migranten is niet meegenomen in de aanvraag van dit knelpunt.

Welke scenario's zijn er mogelijk?
1. Er komt na 2027 geen aparte aanpak EU-arbeidsmigratie meer: alles wat in de lijn geborgd is kan worden voortgezet, alle overige (op oranje en rood staande onderdelen van de tweede readiness assessment die eind mei 2026 openbaar wordt) en nieuw te ontwikkelen onderdelen niet. Waarbij geldt dat het verminderen of beëindigen van het budget ten koste zal gaan van de uitvoering.
2. De huidige aanpak EU-arbeidsmigratie wordt ook na 2027 verlengd, inclusief de 12,61 ingeregelde FTE.
3. Er wordt een nieuwe aanpak EU-arbeidsmigratie ontwikkeld op basis van de opgaven die de komende jaren (gaan) spelen. A.d.h.v. het nieuwe coalitieakkoord wordt bekeken wat de bestuurlijke wensen zijn, en welke inzet hierop nodig zal zijn.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
			1.355	1.355	1.355
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid			12.61	12.61	12.61
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
EU-arbeidsmigratie is (grotendeels) geen wettelijke taak. Tot eind 2027 wordt ingezet op het borgen en doorontwikkelen van bestaande activiteiten. We kijken kritisch of het besparen op niet-wettelijke taken mogelijk is en kiezen ervoor om na 2027 de integrale aanpak van actieprogramma 'Meer grip op arbeidsmigratie' niet te continueren.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-167
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Rekening houdend dat de reeks mantelzorg parkeren niet wordt gehonoreerd: Als er binnen het mantelzorgdomein een passender bezuiniging/inpassingsvoorstel te vinden is (gedacht wordt aan mogelijk het afschaffen van het mantelzorgcompliment) dat als alternatief uit te werken. Daarbij wordt in elk geval gedacht aan bieden van de optie: of het compliment of de parkeermogelijkheid.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Artikel 2.1.6 van de Wmo 2015 verplicht gemeenten om via een lokale verordening jaarlijks een blijk van waardering te regelen voor mantelzorgers van cliënten binnen hun gemeente. Voor het mantelzorgcadeau is € 947.626 in de begroting opgenomen. Van dit budget betalen wij het mantelzorgcadeau en de mantelzorgparkeervergunning. Beide regelingen zijn openeinderegelingen. De afgelopen jaren was er sprake van een overbesteding van het budget door de oplopende kosten voor parkeren. Wij waarderen mantelzorgers op drie manieren: 1.Het mantelzorgcadeau: Mantelzorgers kunnen een gratis Rotterdampas aanvragen met daarbij een OV-tegoed van € 40,- Om dit cadeau te krijgen vullen mantelzorgers via de Rotterdamwebsite een mantelzorgverklaring in. In 2025 ontvingen ongeveer 11.000 mantelzorgers het mantelzorgcompliment. De uitgave van dit mantelzorgcadeau kost inclusief de uitvoeringskosten jaarlijks ongeveer € 700.000. Door communicatie en steeds grotere bekendheid van het cadeau zal dit bedrag jaarlijks iets oplopen. 2.De mantelzorgparkeervergunning: Veel mantelzorgers reizen met de auto naar de persoon die zij verzorgen. De parkeerkosten die zij hierdoor maken worden als blijk van waardering door de gemeente vergoed via de mantelzorgparkeervergunning. Jaarlijks worden 750 uren vergoed, in uitzonderlijke gevallen kan dit worden uitgebreid. De prognose voor de kosten in 2026 is € 700.000. De verwachting is dat dit bedrag in de komende jaren zal blijven stijgen tot ongeveer € 1 mln. in 2029. Deze stijging komt door de uitbreiding van het aantal wijken waar het betaald parkeren wordt geïmplementeerd en verhoging van de parkeertarieven. 3. Activiteiten op de Dag van de Mantelzorg op 10 november: Dit wordt bekostigd vanuit de opdracht voor Mantelfoon en de Welzijnsopdracht. Gezamenlijk bedragen de kosten voor deze dag rond de € 35.000 per jaar. Geheel afschaffen van de mantelzorgwaardering is niet mogelijk omdat dit een wettelijke verplichting is. Er zijn echter veel gemeenten die alleen een jaarlijkse activiteit aan mantelzorgers aanbieden. Het afschaffen van de gratis Rotterdampas is uitvoerbaar. Juridisch is dit ook mogelijk wanneer de activiteiten rond de Dag van de Mantelzorg blijven bestaan. Daarnaast zijn er communicatieve mogelijkheden om mantelzorgers te bedanken en waardering uit te spreken, bijvoorbeeld een boodschap van de burgemeester of wethouder via (sociale) media. **Opties bezuinigingen** 1a. Afschaffen van de mantelzorgparkeervergunning is mogelijk. Het geeft het risico dat minder mensen een zorgtaak op zich kunnen nemen, omdat zij het financieel niet meer kunnen opbrengen. Zonder de mogelijkheid om gratis te parkeren kunnen mensen ervoor kiezen om minder zorg te leveren. Dit kan leiden tot meer en hogere Wmo beschikkingen en andere zorgkosten voor de Zorgverzekeringswet en de Wet Langdurige Zorg.

1b. Ook kan het aantal gratis parkeeruren worden teruggebracht. Dit was tot een aantal jaar geleden 500 uur en is via een motie opgehoogd naar 750 uur. Slechts weinig mensen maken deze 750 uur op. Hetzelfde gold al voor de eerdere 500 uur. Hoeveel deze beperking oplevert is dus niet goed te zeggen.

2. keuzemogelijkheid tussen compliment of de parkeervergunning?
Een keuzemogelijkheid aanbieden tussen het mantelzorgcadeau en de parkeervergunning is mogelijk, maar vereisen aanpassingen in de uitvoering en kan daardoor in de loop van 2027 worden gerealiseerd.

De 2 producten worden op dit moment op verschillende gronden en op een andere manier toegekend:

- De aanvraag van het cadeau is jaarlijks en de uitvoering is zo uitvoeringsarm mogelijk gemaakt, namelijk volledig digitaal met weinig tot geen controle. Dit om de kosten van de uitvoering niet hoger te maken dan de kosten van het cadeau zelf.
- Om in aanmerking te komen voor de parkeervergunning moet een Wmo of Wlz beschikking als bewijslast worden getoond. Deze vergunning wordt aangevraagd door de verzorgde persoon. Deze stukken worden door de afdeling parkeren gecontroleerd waarna de vergunning wordt afgegeven of geweigerd. Vergunningen worden afgegeven voor de duur van de beschikking. In de praktijk is dit vaak vijf jaar.

Drie mogelijkheden:

- De aanvraag van de mantelzorgparkeervergunning volledig digitaal maken met weinig controle. Dit is risicovol. Gratis parkeren is dermate aantrekkelijk dat er risico is op fraude.
- De uitgave van het cadeau met hetzelfde proces als bij de parkeervergunning. Dit levert extra administratieve werkzaamheden op voor de mantelzorgers. Daarnaast betekent extra controle ook extra uitvoeringskosten voor de ambtelijke organisatie. Hierdoor worden de totale kosten van het cadeau mogelijk hoger.
- Twee aanvraagstromen naast elkaar bouwen. Men start de aanvraag en krijgt na de keuze twee verschillende procedures. Dit betekent dat de uitgifteperiode van beide producten gelijk moet worden gesteld. De parkeervergunning heeft nu een looptijd van 5 jaar en het ov-tegoed is jaarlijks. Voor beide een jaarlijkse aanvraagprocedure maken is mogelijk. De gevolgen zijn dan een administratieve lastenverzwaring voor de mantelzorger en ook voor de uitvoeringsorganisatie. Dit laatste levert net als bij optie 1 extra uitvoeringskosten op.

Juridisch:

Om de parkeervergunning jaarlijks uit te geven moet het uitvoeringsbesluit parkeren aangepast worden. De jaarlijks uitgave kan vanaf 2027 worden uitgevoerd bij nieuwe aanvragen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Afschaffen mantelzorgcadeau	0	€ 700.000	€ 750.000	€ 800.000	€850.000
Keuze parkeren of cadeau	- € 200.000	-€ 200 k	-€ 300 k	- € 400 k	-€ 500 k
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Geen mogelijkheid.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid- **NB dit is extra uitvoeringscapaciteit bij stadsbeheer**		**1**	**1**	**1**	**1**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid **Projectmatige inzet voor inzetten aanvraagprocedures**	**1**				
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Wij zetten in op het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers, door mantelzorgers te ontzorgen en ondersteunen, bijvoorbeeld met de mantelzorgparkeervergunning waarmee mantelzorgers gratis kunnen parkeren in de buurt van de persoon die zij verzorgen of hen de mogelijkheid tot een ov tegoed te bieden. Op de Dag van de Mantelzorg worden mantelzorgers in het zonnetje gezet om hen te waarderen voor hun inzet.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-168
Cluster/afdeling: Veilig

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse, Vei-04: werk uit wat het zou betekenen om een bezuiniging van 30% (2,7 mln) op strategie en beleid uit te voeren. Welke taken kan mee worden gestopt/afgeschaald en wat betekent dit voor de stad? Hierbij bij voorkeur de inzet op jeugd en dakloosheid ontzien.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Binnen Directie Veiligheid worden binnen strategie en beleid verschillende taken en werkzaamheden uitgevoerd waarbij strategie, beleid en uitvoering elkaar aanvullen. Het opstellen, het uitvoeren, het monitoren en het toetsen van één portefeuille valt allemaal onder eenzelfde functie. Neem bijvoorbeeld mensenhandel: binnen deze functie is men verantwoordelijk voor het opstellen van het meerjarenbeleid mensenhandel, maar ook voor het organiseren en opzetten van preventieve interventies samen met partners. Beleid vloeit hier samen met uitvoering. En ander voorbeeld is de voetbalportefeuille: deze functie behelst het afstemmen met de diverse voetbalclubs, alsook het voorkomen van openbare orde verstoringen tijdens risicowedstrijden, de waarneming tijdens uitwedstrijden, de organisatie van eventuele kampioenschappen, en het organiseren van de fanzones. De bezuiniging van 30% op strategie en beleid gaat inherent ook gepaard met bezuiniging op de uitvoering, vanwege de koppeling binnen alle portefeuilles. Het wendbare budget van strategie en beleid is 9,0 miljoen. Dit budget is opgebouwd uit meerdere delen: RET-subsidie; programma en apparaatslasten van beleid en strategie; en de aanpak ondermijnende criminaliteit in de stad. **Voorstel afschaling van taken:** - <u>RET-subsidie (€1,26 miljoen)</u> RET ontvangt jaarlijks €39 mln van de MRDH voor sociale veiligheid, waarbij de gemeten resultaten al jaren binnen de norm blijven. De subsidie is opgebouwd uit diverse kostenposten en kent geen directe koppeling met het aantal ingezette FTE, waardoor bezuinigingen niet eenvoudig te vertalen zijn naar personele gevolgen. Naast de MRDH-bijdrage ontvangt RET €3,7 mln gemeentelijke subsidie voor inzet van toezichthouders in de avond; aanvullend is tweemaal €500.000 toegekend. Eén van deze twee toekenningen loopt dit jaar af en is dus niet meer meegenomen. Afbouw van de gemeentelijke subsidie is mogelijk (30% is €1,26 miljoen, rekenend op een totaal van €4,2 miljoen) en past binnen de beweging naar risicogestuurd werken, maar leidt tot een kritischer en waarschijnlijk beperktere inzet van toezichthouders, met name in de avonduren. Volledige beëindiging zal naar verwachting resulteren in een significante afname van toezicht in de avonduren. - <u>Cameratoezicht (€300.000)</u> De grondslag van cameratoezicht ligt in een wettelijke taak (gemeentewet 151c), dus dit is niet meegenomen in de wendbaarheidsanalyse. Echter, binnen de wettelijke taak is gebleken dat er financiële ruimte is. Momenteel is er €2,1 mln beschikbaar, dit kan worden teruggebracht naar €1,8 mln. De afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in het cameranetwerk en vanwege innovatie en technische ontwikkelingen kan deze wettelijke taak worden uitgevoerd met een budget van €1,8 mln. - <u>Ondermijning (€900.000)</u>

Binnen de aanpak van ondermijnende criminaliteit zijn er dit coalitieakkoord intensiveringen geweest rondom drugslabs (€500.000) en de denormalisering van drugs middels een campagne (€100.000). Deze intensiveringen lopen nu af en zijn daardoor ingediend als knelpunt in het bestaande beleid. Het voorstel is om het knelpunt bestaand beleid niet te honoreren. Om de drugscampagne te bekostigen wordt er extra geld ingelegd vanuit de apparaatslasten van de aanpak ondermijnende criminaliteit. Ook worden er vanuit dit budget andere bewustwordingscampagnes gefinancierd (o.a. op thema's criminele uitbuiting en MMA). Hiervan kan nog aanvullend €300.000 geschrapt worden. Met deze campagnes worden Rotterdammers bewust gemaakt van de gevaren van ondermijnende criminaliteit. Hoe herken je signalen? Waar kan je terecht met eventuele signalen? Minder budget betekent dat Rotterdammers zich hier nog minder bewust van worden en de gevaren van ondermijnende criminaliteit blijven toenemen.

- Fancoach (€50.000)
  De Fancoach subsidie wordt gebruikt voor de inzet van een coach die de beginnende aanwas van doelgroep supporters tracht te voorkomen d.m.v de inzet van diverse instrumenten. Indien deze subsidie vervalt zal de BVO Feyenoord dit zelf moeten betalen uit haar bestaande SLO organisatie (Supporters Liaison Officers).

Totaal: €2.510.000

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
		1.250	2.510	2.510	2.510
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-169
Cluster/afdeling: W&I

Vraag/verzoek:
Geef aan wat het niet honoreren van het knelpunt IIT precies betekent. Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
De Individuele Inkomenstoeslag (IIT) is een toeslag voor huishoudens van 21 jaar en ouder tot de pensioengerechtigde leeftijd, die langdurig moeten rondkomen van een laag inkomen. Het (op aanvraag) verstrekken van de IIT is verplicht (Participatiewet). Gemeenten hebben vrijheid in het bepalen van de criteria en hoogte. In Rotterdam zijn de criteria: - langdurig laag inkomen tot max 130% WSM (minimaal 1 jaar) en - geen zicht op inkomensverbetering. De hoogte van de IIT was lange tijd €120 euro per jaar. Dit bedrag is per 1 juli 2025 verhoogd naar €200 voor alleenstaanden zonder kinderen, €300 voor alleenstaanden met kinderen, €350 voor een paar zonder kinderen en €450 voor een paar met kind(eren). Als er geen extra middelen beschikbaar worden gesteld gaat het bedrag weer terug naar €120 per huishouden. De ophoging uit 2025 is gebaseerd op de MER (Minima Effect Rapportage) van het NIBUD, een onderzoek dat laat zien hoe typen huishoudens rondkomen wanneer ze alle toeslagen aanvragen. De IIT is de enige collectieve voorziening voor Rotterdammers zonder kinderen (onder pensioengerechtigde leeftijd) met een laag inkomen. Bij aanpassen van de IIT moet er in het voorjaar van 2027 een nieuwe verordening door de gemeenteraad worden vastgesteld. Tot het moment van inwerkingtreden van de nieuwe verordening kan er nog voor de huidige hoogte IIT worden aangevraagd. De eerste mogelijkheid dat er een wijziging kan plaatsvinden is medio 2027.

Financieel:					
Let op: onderstaande bedragen zijn afgerond €400.000 (in 2027 €200.000) hoger dan het ingediende knelpunt. Onderdeel van de totale dekking is namelijk afgerond €400.000 uit eigen begroting armoede en schulden.					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
		1.660.000	3.320.000	3.320.000	3.320.000
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	**nvt**	**nvt**	**nvt**	**nvt**	**nvt**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
De coalitie heeft besloten de verhoging van de IIT (1 juli 2025) niet te continueren en terug te gaan naar een bedrag van €120 per huishouden.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-170
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Door de uitbreiding van betaald parkeren in de andere gelijktijdig uitgezette vraag zal het totaalbedrag aan parkeerboetes stijgen. Is hiermee in die reeks al rekening gehouden of betekent dit een aanvullende financiële reeks? Werk daarnaast uit wat het betekent (financieel en anderszins) als de parkeerboetes met 10% worden verhoogd.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Bij de beantwoording van vraag TR-114 betaald parkeren is rekening gehouden met een toename van baten uit naheffingen parkeerbelasting ('parkeerboetes' voor niet of onvoldoende betaalde parkeerbelasting). Er is dus geen sprake van een aanvullende financiële reeks. **Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen** In artikel 2 van het (landelijke) Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen is vastgesteld welke lasten in rekening mogen worden gebracht bij de (jaarlijkse) onderbouwing en vaststelling van het tarief van de naheffingsaanslag parkeerbelasting. Het tarief moet worden onderbouwd met daadwerkelijk gemaakte kosten die samenhangen met de inning van niet betaalde parkeerbelasting. Het tarief wordt jaarlijks vastgesteld door de gemeenteraad bij de vaststelling van de Verordening parkeerregulering en parkeerbelastingen tijdens de begrotingsbehandeling. Het betreft dus een gesloten systeem, waarbij de baten de lasten niet mogen overstijgen. In artikel 3 van het Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen stelt het rijk het maximale tarief vast dat gemeenten mogen toepassen. In 2026 bedraagt het maximale bedrag € 82,-. Het maximale bedrag wordt door de gemeente Rotterdam op dit moment al in rekening gebracht. Het bedrag van de 'parkeerboetes' kan dus **niet** met 10% worden verhoogd.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Niet van toepassing.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					

Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Niet van toepassing.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-171
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse, Ener-01: werk uit wat een 10% bezuiniging (470k) op de afdeling duurzaamheid betekent. Hou hierbij rekening dat duurzaamheid in relatie tot fiets/autoluw e.d. op andere gebieden geïntensiveerd wordt.

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Het rapport 'Perspectief op de klimaatambities van Rotterdam voor het jaar 2030' wijst uit dat het halen van het klimaatdoel van –55% CO2-reductie in 2030 in **het stedelijke gebied** haalbaar is, mits er extra inzet wordt gepleegd. Voor **het gehele grondgebied** van Rotterdam (de stad én de haven) is –55% in 2030 niet haalbaar volgens de DCMR. De duurzaamheidsopgave neemt toe in complexiteit. Ontwikkelingen zorgen voor nieuwe taken, zoals de aanpak van netcongestie, maar anticiperen vraagt ook preventieve maatregelen, waarmee we bijvoorbeeld zorgen dat de bouw op tempo kan blijven. Daarom is het moeilijk om bezuinigingen te vinden binnen het takenpakket van de afdeling Duurzaamheid. Wanneer toch gekozen wordt voor bezuiniging op afdeling Duurzaamheid, denken we dat dat het meest opportuun is bij de aanjagende rol bij activiteiten die andere afdelingen in hun takenpakket hebben. In onderstaande tabel zijn drie onderwerpen uitgelicht waarop er totaal een bezuiniging van 470K kan worden gerealiseerd.

	Inzet bij Duurzaamheid
270k	Inzet van de afdeling Duurzaamheid voor de coördinatie en monitoring van de brede opgave duurzame mobiliteit[1]. Indien de 1 miljoen per jaar voor Uitstootvrije Stedelijke Mobiliteit in 2040 zoals aangegeven in TR-210 beschikbaar komt, is de bijdrage van 100K vanuit de afdeling Duurzaamheid die nu wordt geleverd, niet meer nodig. De aanjagende en agenderende rol die Duurzaamheid bij Mobiliteit neemt door o.a. het uitvoeren van onderzoek, zou ook verder bij Mobiliteit kunnen worden belegd.[2] Let op: de 170k die hier nu voor is gereserveerd bij Duurzaamheid is niet opgenomen in TR-210. Waar nodig biedt de afdeling Duurzaamheid ondersteuning aan de vakafdelingen[3] bij de uitvoering.
35k	De gemeentelijke sponsoring van het congres Recharge Earth. Recharge Earth is niet cruciaal om de doelstellingen in de Energie- en Grondstoffentransitie te behalen.

[1] zoals logistiek, taxi's, OV-bussen, doelgroepenvervoer, waterbus/-taxi, eigen wagenpark, deelvervoer, mobiele werktuigen, en publieke en private (snel)laadinfrastructuur.
[2] Let op: duurzame mobiliteit kan niet volledig onder een fietsvriendelijker en autoluwere stad geschaard worden (zie ook TR-210) . Het draagt weliswaar bij aan duurzame mobiliteit, maar de opgave en scope van de afdeling Duurzaamheid is breder.
[3] waaronder Mobiliteit, Vervoer & Materieel, R&WM, MO-projecten, CHV-FDV en SB-Parkeren

165k	Duurzaam by design[4] verder implementeren. Afdeling Duurzaamheid kan op de thema's haven, biodiversiteit, circulair en dienstverlening aan duurzaamheidsinitiatieven een stapje terugdoen in haar rol als aanjager. Voorbeelden zijn: - minder onderzoeken uitvoeren, en daarmee minder agendazettend zijn op deze onderwerpen v.w.b. verduurzaming, - subsidie voor Deltalinqs verlagen of uit andere budgetten betalen, - spaarzamer zijn in communicatie naar bewoners en initiatieven.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Besparingen afdeling Duurzaamheid		-470	-470	-470	-470
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:

Bij de genoemde besparingen gaat het om materiële kosten. Naast de materiele kosten werken mensen aan de hierboven uiteengezette taken. De uitvoering van deze taken blijft ook met minder middelen bestaan, de personele inzet blijft nodig en bestaan. Deze personele kosten worden gedekt uit de CDOKE-middelen.

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid		0	0	0	0
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Duurzaamheidsopgave:
We richten ons op wat moet en wat werkt: wettelijke taken uitvoeren én de energietransitie versnellen voor goede groei van Rotterdam.

Organisatie:
Duurzaamheid wordt het nieuwe normaal: we borgen dit organisatiebreed via duurzaam-by-design, zodat het beter is verankerd én efficiënter wordt uitgevoerd

[4] Duurzaam by design betekent dat de verduurzaming slim gekoppeld wordt aan al bestaande opgaven en binnen de organisatie belegd wordt en niet apart georganiseerd.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-172
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Digitale Inclusie bestaat uit een aantal aspecten: Dreamspace, AI lab en een aantal subsidieregelingen. Ga uit van een halvering van het budget, maar de wens om de inhoud van het totale programma in stand te houden. In welke andere regelingen/bestaande afdelingen zouden welke onderdelen van digitale inclusie ingepast kunnen worden? Betrek hier in elk geval het programma sociale basis (uitgaande van hoger budget dan nu), Kansen voor West en JTF.

Antwoord/reactie:
Voor de beantwoording van de vraag gaan wij uit van het volgende over de periode van 2027/2030; - De inzet van personele capaciteit valt binnen het beschikbare (gehalveerde) budget van 1,6 mln. Geschatte personeelslasten 4 fte (400.000 euro). - Het budget voor de subsidie voor digitale inclusie projecten moet beschikbaar gesteld worden door de verhoogde financiering van het subsidiebudget van de sociale basis. - Benodigd budget per programmaonderdeel is onafhankelijk van waar in de organisatie het programmaonderdeel wordt uitgevoerd, dus ook wanneer uit de borgingsanalyse blijkt dat een onderdeel elders ingepast kan worden, zal daar budget voor nodig zijn. Het programma Digitale Inclusie is in 2024 gestart in het Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling. Het programma bestaat momenteel uit onderstaande programmaonderdelen. 1. Vergroten van het bereik van digitale inclusie initiatieven: - basiscursus digitale vaardigheden; - subsidieregeling Digitale vaardigheden en weerbaarheid; 2. (Helpen) zorgen voor veilig werkende apparaten en internettoegang: - beschikbaar stellen van laptops voor Rotterdammers met onvoldoende middelen; - projecten digitale weerbaarheid; - projecten voor toegang tot veilig en betaalbaar internet; 3. Het Sociaal AI Lab Rotterdam: - Rotterdammers ontdekken hier wat AI betekent voor hun dagelijks leven en denken mee over wat technologie wél of niet moet doen, een samenwerking met de EUR, Hogeschool Rotterdam en Techniek College Rotterdam. **In welke andere regelingen/bestaande afdelingen zouden welke onderdelen van digitale inclusie ingepast kunnen worden** Met het oog op het aflopen van Digitale Inclusie (DI) in programmavorm op 31 december 2026, is onder leiding van Concern Auditing (gem. Rotterdam) onlangs gestart met het in kaart brengen van de essentiële onderdelen van het programma en het verkennen van mogelijkheden voor inpassing van activiteiten elders in de organisatie. Deze analyse is nog niet afgerond maar voorlopige inzichten zijn gebruikt voor deze beantwoording. Uit de voorlopige borgingsanalyse blijkt dat op dit moment alleen het onderdeel subsidieregeling geschikt is om bij een andere afdeling op te nemen. Vanuit programma sociale basis wordt gewerkt aan een bredere subsidieregeling waar digitale inclusie per 1-7-2027 onderdeel van kan worden. Dit vraagt wel om een hoger subsidiebudget bij sociale basis. Uit de voorlopige analyse blijkt verder dat voor de overige programmaonderdelen op dit moment nog geen andere afdeling gevonden is waar deze kunnen landen per 2027, ook niet wanneer budget zoals in 2026 beschikbaar blijft voor de activiteiten. Daarnaast is de mogelijkheid voor externe financiering van programmaonderdelen verkend.

- Voor het Just Transition Fund geldt dat het huidige programma loopt tot en met 2027. Voorwaarde voor financiering is dat activiteiten zich richten op de haven. Er is nog beperkt budget beschikbaar en het is onzeker of er in 2027 nog ruimte is voor aanvragen. Doorlooptijd van aanvraag tot besluit is gemiddeld 6 maanden. Op dit moment richten programmaonderdelen zich niet op de haven.
- Voor Kansen voor West geldt ook dat het uitvoeringsprogramma loopt tot en met 2027. Hier is in deze programmaperiode (t/m 2027) geen budget meer beschikbaar.
- Er zou voor een of beide fondsen een lobbytraject opgestart kunnen worden voor de nieuwe periode vanaf 2028. Hier liggen mogelijk kansen voor externe financiering (vanaf 2028) voor programmaonderdelen die nu onder Digitale Inclusie vallen. De kansen zijn afhankelijk van de voorwaarden die beide fondsen stellen aan de nieuwe programmaperiode per 2028. Op dit moment zijn die voorwaarden nog niet bekend.
- Voor zowel het Just Transition Fund als Kansen voor West geldt dat financiering gebeurt op basis van cofinanciering.

Concluderend: uitgaande van een halvering van het budget, de wens om alle activiteiten voort te zetten en de lopende verkenning om activiteiten elders onder te brengen, resulteert dat in het volgende:

- De helft van het budget is 1,6 miljoen euro op jaarbasis.
- Subsidie Digitale vaardigheden en weerbaarheid wordt vanaf 1 juli 2027 opgenomen onder de bredere subsidie van de sociale basis.
- Er is vooralsnog geen andere afdeling gevonden waar programmaonderdelen per 2027 ingepast kunnen worden.
- De overige activiteiten kunnen worden voortgezet, maar met minder budget per onderdeel. Dit betekent dat projecten minder budget krijgen en er circa de helft van het huidige aantal Rotterdammers wordt geholpen digitaal vaardig en weerbaar te worden.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Programma Digitale Inclusie	0	1.6 mln.	1.6 mln.	1.6 mln.	1.6 mln.

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Zie toelichting in bovenstaande tekst.

Organisatie:

Huidige inzet is 6 fte en bij halvering van het budget betekent dat een aanpassing in de benodigde capaciteit naar 4 fte. Dit i.v.m. benodigde afstemming en uitvoering van alle programmaonderdelen.

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid.		4	4	4	4
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

We blijven inzetten op Digitale Inclusie om Rotterdammers gelijke kansen te bieden op digitaal gebied.

Gemeente Rotterdam

Nummer: TR-173
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse, StO10: werk uit wat het betekent als er 10% (800k) bezuinigd wordt op het erfpachtproject.

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Het erfpachtproject kan bij een bezuiniging van 10% in beginsel doorgang blijven vinden. De uitvoering komt echter onder grotere druk te staan. De beschikbare middelen zijn grotendeels nodig voor de bestaande personele inzet en de uitvoering van taxaties, die noodzakelijk zijn om het project conform het raadsbesluit uit te voeren en de geraamde opbrengsten te realiseren. De voorgestelde bezuiniging beperkt vooral de ruimte om onverwachte ontwikkelingen, aanvullende werkzaamheden en piekbelasting op te vangen. Daarbij gaat het niet alleen om extra capaciteit, maar ook om het kunnen blijven leveren van een basale en zorgvuldige dienstverlening aan erfpachters. Al duidelijk is dat aanvullende werkzaamheden nodig zijn, zoals: • Het opstellen van taxatieverslagen; • Het ontsluiten van informatie; • De inrichting en uitvoering van moties en onderzoeken; • Herstelacties en juridische procedures. Door 10% bezuiniging ontstaat spanning tussen de gevraagde uitvoering, de bestuurlijke verwachtingen en de beschikbare middelen, mede omdat de omvang en timing van toekomstige werkzaamheden nog onzeker zijn. Het budget is mogelijk benodigd om invulling te kunnen geven aan aanvullende werkzaamheden zoals hierboven genoemd. De voorgestelde bezuiniging creëert een reëel risico op uitvoeringsproblemen die direct politiek doorwerken. Concreet: verminderde bereikbaarheid, langere doorlooptijden en een lagere zichtbaarheid van dienstverlening kunnen snel leiden tot negatieve publiciteit, wantrouwen van de erfpachter, kritische raadsvragen, moties en kan het beeld versterken dat gemaakte keuzes niet uitvoerbaar zijn binnen de gestelde kaders. Belangrijk om te weten is dat er een verschuiving tussen de jaarlijkse budgetten nodig is naar het zwaartepunt van de jaren waarin de meeste taxaties uitgevoerd worden. Dit zal waarschijnlijk 2027 en 2028 zijn. Tot slot: vertraging in het project, bijvoorbeeld door rechtszaken of onvoldoende extra benodigde capaciteit zal tot gevolg hebben dat de baten (ad ongeveer 119 mln euro) later ontvangen worden. Het is ook daarom belangrijk om voldoende financiële ruimte te hebben om tijdig onvoorziene tegenvallers op te kunnen vangen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Vanwege de grote impact op dienstverlening, doorlooptijden en bestuurlijke doelstellingen zal het erfpachtproject onverminderd worden voortgezet.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-174
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Voor luchtkwaliteit wordt op verschillende plekken geld gereserveerd: financieel beeld exploitatie, robuuste kern etc. Als de claim in het financieel beeld taakstellend wordt gemaakt binnen de ook in het financieel beeld aangegeven dekking, geef aan wat de consequenties hiervan zijn. Aanvulling 20 mei 2026 Taakstellend gemaakt is geïnterpreteerd als we krijgen de hele reeks. In het basispad staan 2 reeksen: een knelpunt en een lager bedrag aan dekking. Wat als je het gehonoreerde knelpunt exact even groot maakt als de dekking en het restant aan knelpunt niet honoreert?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Aangenomen wordt dat hiermee bedoeld wordt dat er alleen dekking is vanuit de subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) vanuit het Rijk ter hoogte van € 700.000,- jaarlijks (periode 2027-2030) voor het programma luchtkwaliteit. **Conclusie:** – **De middelen ter hoogte van € 700.000,- jaarlijks zijn afkomstig van het Rijk en bedoeld voor één specifiek project. Dit is onvoldoende om alle noodzakelijke maatregelen te financieren waarmee we tijdig aan de nieuwe Europese normen voldoen.** – **Als we niet voldoen aan de normen heeft dit consequenties voor de woningbouw omdat dan de omgevingsplannen niet kunnen worden vastgesteld. Daarnaast loopt de gemeente het risico om aansprakelijk gesteld te worden door burgers en of maatschappelijke organisaties. Vanaf 2027 kunnen bezwaren en rechtszaken verwacht worden omdat partijen en derden gaan anticiperen op de nieuwe normen.** Toelichting: - De subsidieregeling van het Rijk is uitsluitend bedoeld voor het ZE-emissie uitvoeren van bouw- en onderhoudswerkzaamheden (mobiele werktuigen). - In het financieel basispad is uitgegaan van een groter budget voor het programma mobiele werktuigen (€1,6 mln/jaar inclusief personele inzet). Met €700.000,- kunnen we minder werkzaamheden voor dit programma uitvoeren. Ook zijn er dan geen financiële middelen beschikbaar voor het continueren van de werkgeversaanpak. Deze aanpak valt dan stil. - In de prognose voor luchtkwaliteit in 2030, zoals opgenomen in de Verkenning Programma Luchtkwaliteit (25bb009597), is aangenomen dat we de werkgeversaanpak en de inzet op mobiele werktuigen onverminderd doorzetten tot 2030. Als we dat niet doen, neemt het aantal knelpunten in 2030 toe ten opzichte van de prognose waardoor meer woningbouwprojecten een risico lopen. – Het financieel basispad bevat ook middelen voor het voorbereiden van aanvullende maatregelen zoals benoemd in de Verkenning programma Luchtkwaliteit waarover het college nog moet beslissen (Rotterdam heeft namelijk een wettelijke plicht om een programma Luchtkwaliteit op te stellen). Zonder deze middelen kan dit geen doorgang vinden. - Daarnaast is in de robuuste kern van de USOV € 6,3 mln opgenomen aan investeringsmiddelen bestemd voor het programma luchtkwaliteit. Bijvoorbeeld voor de realisatie van walstroom voor de riviercruise en eventuele investeringen in verkeer gerelateerde maatregelen.

- NB: ook als alle gevraagde middelen vanuit het financieel basispad toegekend worden, zijn er nog steeds aanvullende middelen nodig om tijdig aan de normen te voldoen.

Financieel:					
Begrotingseffect van het financieel basispad (exclusief personeelskosten)					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Het college zal een programma luchtkwaliteit opstellen om aan de wettelijke normen te voldoen. In dit programma staan in ieder geval de maatregelen die de gemeente zelf neemt. Hierbij zet het college ook in op het maken van afspraken over de noodzakelijk inzet van het Rijk

Gemeente Rotterdam

Nummer: TR-175
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Niet honoreren knelpunt waarbij gesteld wordt dat het knelpunt Oostflank ingepast moet worden in de 31,9 mln/jaar voor woningbouw. Geef aan of en zo ja, welk risico er is op de bouwproductie.

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Het aandeel van de Oostflank in de jaarlijkse Rotterdamse bouwproductie is 1500 – 2000 woningen, uitgaand van het halen van de woningbouwafspraken met het Rijk (30.000 woningen voor 2040, waarvan 13.800 van 2020 – 2030. Hiervan zijn inmiddels 3800 woningen gerealiseerd). Deze woningbouwafspraken met het Rijk zijn 1-op-1 gekoppeld aan de Rijksbijdrage aan de Stadsbrug, OV-lijn en station Stadionpark en aan diverse subsidies vanuit andere Rijksregelingen op het gebied van Woningbouw en Mobiliteit (WoMo). Denk bv aan Woningbouwimpuls voor Hart van Zuid en Stadionpark, verplaatsing emplacement IJsselmonde, buitenruimte en geluidsscherm Brainpark I, mobiliteitshub Alexanderknoop. Om deze woningbouwproductie en de ambities voor goede groei in de Oostflank langjarig te halen en de afspraken met het Rijk waar te maken is in 2026 1,55 miljoen en vanaf 2027 jaarlijks 3,75 miljoen nodig. Conform de financiële richtlijnen is de 3,75 miljoen per jaar géén onderdeel van de 31,9 miljoen per jaar, maar is deze opgevoerd onder het basispad als knelpunt bestaand beleid. Om dubbele claims te voorkomen is het knelpunt bestaand beleid (3,75 miljoen p/j) niet opgevoerd onder de middelen voor intensivering van de woningbouwopgave (31,9 miljoen p/j). Wel is in de 31,9 miljoen per jaar rekening gehouden met een intensivering van de woningbouw op strategische woningbouwlocaties (waaronder de Oostflank) om te kunnen toegroeien naar een woningbouwproductie van 5.000 woningen per jaar. Voor de Oostflank gaat het om een bedrag van €2,5 miljoen per jaar. Financieel gezien kunnen de middelen voor de intensivering van strategische locaties ter grootte van €2,5 miljoen worden ingezet om een deel van het basisknelpunt voor de Oostflank te dekken. Dit legt wel extra financiële, en daarmee organisatorische, druk op de haalbaarheid van de totale woningbouwopgave. Het is op dit moment moeilijk om exact te bepalen welke risico's dit geeft voor de totale woningbouwproductie en welke beheersmaatregelen daarvoor getroffen zouden kunnen worden. Daarnaast resteert er dan een knelpunt in het basispad van 1,25 miljoen per jaar. Het niet honoreren van dit resterende knelpunt heeft consequenties voor het realiseren van de doelstellingen (in brede zin) in de Oostflank en het nakomen van de afspraken met het Rijk. Het huidige kabinet heeft een ministeriële Taskforce Versnelling Woningbouw opgericht. Vanuit deze taskforce zal de komende periode strak gestuurd worden op het halen van de woningbouwproductie en het oplossen van knelpunten. Daarbij krijgen de grootschalige woningbouwgebieden extra aandacht. De Oostflank is een van deze gebieden van 'nationaal belang'. Deze status brengt privileges met zich mee (waaronder toegang tot subsidies, experimenteerruimte en doorzettingsmogelijkheden vanuit het Rijk), maar brengt ook verplichtingen met zich mee. Via uitvoeringsconvenanten wil het Rijk strakker gaan sturen op de ontwikkeling van deze gebieden. Het resterend knelpunt van 1,25 miljoen per jaar is o.a. bestemd voor het op een goede manier inrichten van de samenwerking met het Rijk, het strak sturen, aanjagen en monitoren van de voortgang van de woningbouw in de Oostflank én het uitwerken van

de brede ambities op het gebied van goede groei, o.a. via het strategische programma Sociaal door het cluster MO.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Licht toe:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

.

Nummer: TR-176
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Werk uit wat het betekent als het knelpunt wijkgericht werken mobiliteit voor 50% wordt toegekend.

Antwoord/reactie:

Achtergrond en uitgangspunt
De afdeling Mobiliteit is bij alle 39 Rotterdamse wijken betrokken: thema's als verkeersveiligheid, fiets- en voetgangersvoorzieningen, parkeren, bereikbaarheid en toegankelijkheid spelen in alle wijken en staan vaak hoog op de prioriteitenlijst van wijkraden en bewoners. De afdeling wordt daardoor in alle 39 wijken geraakt door de wijkakkoorden. Op basis van ervaringscijfers verwachten we in elke wijk gemiddeld 1 wijkopgave voor Mobiliteit. Elke wijkopgave kan meerdere inhoudelijke acties omvatten.

Met de invoering van de wijkakkoorden nieuwe stijl (2026–2030) verandert de rol van Mobiliteit: van een inhoudelijke adviesrol naar een integrale, trekkende en coördinerende rol per wijkopgave. De trekkersrol voor zo'n opgave vraagt: integrale coördinatie over clusters heen; bestuurlijke afstemming met wijkwethouders en wijkraden; meer participatie in de wijk (bewonersbijeenkomsten, overleg, communicatie); en periodieke rapportages in de WaZ-app.

Waar de jaaractieplan(JAP)-cyclus jaarlijks was, is het wijkakkoord meerjarig en dynamisch (is een opgave afgerond of onhaalbaar kan deze worden vervangen door een nieuwe). Dat betekent dat mobiliteitsmedewerkers continu betrokken blijven bij de uitvoering en verantwoording.

De huidige capaciteit bedraagt €400.000 vanuit de VJN 2023 (totaal €700,00, verdeeld over de afdeling Ruimte ontwerp en advies en afdeling Mobiliteit), welke voor de afdeling Mobiliteit primair is bedoeld voor uitvoeringskosten. De afgelopen collegeperiode is de inzet voor wijk aan zet daarom ten koste gegaan van andere werkzaamheden en projecten op de afdeling en heeft zijn tol geëist van collega's. Deze situatie is niet meer houdbaar waardoor deze benodigde inzet expliciet gemaakt is en dit knelpunt is ingediend.

Op basis van een impactanalyse is de structurele capaciteitsbehoefte voor de nieuwe wijkakkoorden vastgesteld op 15 fte (€2.193.000 per jaar). Voor 2026 is 50% geraamd vanwege inlooptijd en werving (€1.096.500).

Wat betekent 50% toekenning?
Bij 50% toekenning ontvangt Mobiliteit structureel €1.096.500 per jaar (2027 e.v.) en €548.250 in 2026. Dit maakt een capaciteitsuitbreiding mogelijk van circa 3,75 fte in 2026 en circa 7,5 fte structureel — de helft van wat nodig is voor volledige uitvoering van alle 39 wijkopgaven.

Uitvoerbaarheid en effecten
Met 50% toekenning kan Mobiliteit naar schatting 18–20 van de 39 verwachtte wijkopgaven adequaat trekken. Voor de overige wijken is prioritering noodzakelijk: niet alle wijken kunnen in gelijke mate worden bediend. Dit vereist een expliciete bestuurlijke keuze over welke wijken en opgaven wel en niet worden opgepakt. Een verdeling over alle wijken is gezien de systematiek van de wijkopgaven niet zonder veel afstemverlies te realiseren.

Wijziging ten opzichte van huidig beleid
De trekkersrol bij wijkakkoorden is structureel nieuw ten opzichte van de vroegere JAP-systematiek. Daarnaast heeft een opgave een grotere omvang dan een actie (1 opgave heeft tot 5 acties) en worden gerealiseerde acties en opgaves weer aangevuld waardoor de gevraagde inzet continu is. Zonder volledige toekenning blijft expliciete prioritering noodzakelijk en kunnen niet alle wijkraden rekenen op gelijkwaardige ondersteuning vanuit Mobiliteit.

Risico's
- Structureel capaciteitstekort van circa 7,5 fte (helft van de behoefte).
- Vertraging of afstel bij circa 19–21 wijkopgaven op het gebied van verkeersveiligheid, fiets en bereikbaarheid.
- Reputatierisico: wijkraden verwachten zichtbare voortgang op basis van de wijkakkoorden.
- Verdringing van stedelijke mobiliteitsprojecten (VCP's, fietsagenda, verkeersveiligheid) door schaarse capaciteit.
- Zonder duidelijke prioriteringskaders blijft de afdeling reactief opereren.

Juridische consequenties
Geen directe juridische consequenties. Het niet nakomen van in wijkakkoorden vastgelegde afspraken kan wel leiden tot bestuurlijke aansprakelijkheidsvragen richting wijkraden.

Financieel:

Begrotingseffect x €1 mln

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Toekenning 50%	-0,55	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:
Niet aanwezig. Er zijn geen externe financieringsbronnen beschikbaar voor ambtelijke capaciteit ten behoeve van wijkgerichte mobiliteitsopgaven.

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
FTE stoppen met intensivering of beleid	0	0	0	0	0
FTE starten – bij 50% toekenning (ambtelijk + inhuur)	+3,75	+7,5	+7,5	+7,5	+7,5
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	*Structureel (niet incidenteel). Volledige behoefte is 15 fte; bij 50% toekenning resteert een tekort van 7,5 fte structureel*				

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Rotterdam versterkt de capaciteit van Mobiliteit voor wijkgericht werken, waarmee de meest urgente verkeersveiligheids- en bereikbaarheidsopgaven in een deel van de wijken kunnen worden opgepakt.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-177
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse ZWW17: Werk een voorstel uit voor een bezuiniging op de nieuwe aanbesteding Welzijn van **2 mln.**

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

Feiten
De welzijnsopdracht bestaat uit 14 gebiedsgerichte opdrachten. Deze zijn in juni 2022 gegund met een looptijd tot en met 2028. De mogelijkheid om een nieuwe opdracht te formuleren of het gebruik van de optionele verlenging wordt intern nog nader onderzocht. De wens is om de opdracht in de toekomst gerichter in te zetten, als onderdeel van de sociale basis, o.a. om met gerichte preventie de vraag naar zorg te voorkomen of mogelijk te vervangen. De wendbare lasten van de welzijnsopdracht bedragen vanaf 2028 ongeveer 50,3 mln. per jaar.

De opdracht is gericht op vroegsignalering, collectief preventief aanbod en activering. Onderdelen zijn onder meer kinder-, tiener- en jongerenwerk, de Huizen van de Wijk, collectief aanbod voor ouderen (waaronder Samen eten) en kwetsbare Rotterdammers, niet-geïndiceerde Dagbesteding en de activeringsopdracht (Prestatie010). De focus ligt op drie groepen: jeugd (4 tot 23 jaar), ouderen en kwetsbare Rotterdammers. Doel is het voorkomen of vervangen van zwaardere en duurdere ondersteuning: wijkteams, specialistische jeugdhulp (met name j-ggz) en Wmo-arrangementen.

Maatregelen
Het voorstel is om in de nieuwe aanbesteding het beschikbare budget structureel met **2 mln.** te verlagen. Aanname bij de berekening: de maatregel werkt vanaf de ingangsdatum van de nieuwe opdracht (2028).
De prioritering is om eerst te snijden in de onderdelen voor ouderen en volwassenen en de jeugdcomponent zoveel mogelijk te ontzien:

1. **Versmallen van collectieve voorzieningen voor ouderen en volwassenen**. Het gaat onder meer om Samen eten (stedelijk 41 ouderencomplexen), Vitale woongemeenschappen (22 ouderencomplexen) en aanvullende inzet rond ouderen (o.a. huisbezoeken). Schaal en frequentie worden in de nieuwe opdracht teruggebracht. Bijna alle activiteiten zullen moeten worden stopgezet om 2 mln. te bezuinigen.
2. **Afstoten van een deel van de accommodaties**: het beëindigen van huur, beheer en exploitatie van een Huis van de Wijk-locatie. Dit levert afhankelijk van de exacte locatie ca. 350k euro op per locatie per jaar, dit is exclusief kosten van vervangende zaalhuur voor activiteiten.
3. De minimumformatie Kinder-, Tiener- en Jongerenwerk blijft in deze variant zoveel mogelijk in stand. **Indien aanvullend nodig kan een jongerenvoorziening worden gesloten** (sluiten van een jongerenhub). De jeugdcomponent wordt voor het overige niet of slechts beperkt geraakt. Iedere fte kost ruim 100.000 euro, dus het zou dan gaan om 20 fte t.o.v. de bijna 153,5 actieve fte jongerenwerk binnen de welzijnsopdracht. Er loopt een aanvullende opdracht grenzenstellend jongerenwerk via de veiligheidsportefeuille, deze valt buiten beschouwing van deze vraag.

Uitvoerbaarheid
De maatregelen worden verwerkt in de uitvraag van de nieuwe opdracht. Bij die route is er geen tussentijdse contractwijziging en zijn de frictiekosten beperkt. De opdracht raakt meerdere partijen: uitvoerende welzijnsorganisaties, Huizen van de Wijk, Prestatie010/Werk & Inkomen en wijkteams en bewoners. Een lager budget betekent minder uitvoeringscapaciteit bij deze partijen.

Wijziging ten opzichte van huidig beleid
De welzijnsopdracht is een collectieve, vrij toegankelijke voorziening aan de voorkant. Een lager budget wijkt af van de ingezette beweging naar preventie (richtinggevend kader Sociale Basis).
Bij een eventuele nieuwe opdracht in 2028 wordt aansluiting gezocht bij het richtinggevend kader Sociale Basis. Daarbij wordt enerzijds gewerkt aan het verhogen van gemeenschapskracht (eigen kracht van bewoners, vrijwillige inzet, bewonersinitiatief, Right to Cooperate en Lokaal Budget) en anderzijds aan individuele en collectieve voorzieningen voor (groepen) inwoners. Deze lijn geeft invulling aan de beweging naar de voorkant en uiteindelijk aan het beheersen van zorgkosten.

Effecten (op basis van de wendbaarheidsanalyse)
In dit voorstel kan worden gesneden in de onderdelen voor ouderen en volwassenen. De jeugdcomponent komt als laatste in beeld en wordt beperkt geraakt. Het precieze effect hangt af van waar binnen de opdracht wordt teruggebracht. Een Huis van de Wijk kent een groot aantal gebruikers van diverse doelgroepen.

Een verlaging raakt daarnaast het collectief preventief aanbod voor ouderen en kwetsbare Rotterdammers. Volgens de analyse verschraalt bij een verlaging het collectief preventief aanbod in de wijken en komen zorggebruik en -kosten onder druk te staan. Op korte termijn betreft het minder laagdrempelige ondersteuning dichtbij. Op langere termijn een grotere druk op geïndiceerde, duurdere zorg.

Juridische consequenties
De collectieve voorzieningen voor ouderen en volwassenen (zoals Samen eten en niet-geïndiceerde Dagbesteding) zijn grotendeels algemene voorzieningen zonder individuele aanspraak. De minimumformatie per gebied is contractueel vastgelegd. Een aanpassing vergt verwerking in de nieuwe uitvraag. Een lager budget is via een nieuwe opdracht in te regelen.

Risico's
Volgens de wendbaarheidsanalyse kan besparen op collectief preventief welzijnswerk leiden tot meer en duurder zorggebruik. De analyse noemt ter vergelijking: een traject midden-GGZ circa 10.000 euro, groepsinzet circa 1.000 euro en collectieve inzet circa 500 euro. Collectieve inzet is daarmee 10 tot 20 keer goedkoper dan een gemiddeld individueel traject.
Een verlaging kan meer druk leggen op wijkteams, j-ggz en Wmo. Het netto besparingspotentieel kan lager zijn dan het brutobedrag, doordat een deel van het effect via duurdere zorg terugkomt (neveneffect).
Het versmallen van collectieve, voorliggende voorzieningen voor ouderen en volwassenen (en jeugdigen) wijkt af van de beweging naar de voorkant (preventie).

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel (x 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Verlaging budget nieuwe aanbesteding Welzijn (structureel)	-	-	-2.000	-2.000	-2.000

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:
Voor het versterken van preventie en welzijn zijn deels landelijke middelen beschikbaar via de IZA/AZWA-basisinfrastructuur. Deze middelen zijn gericht op investeren aan de voorkant en zijn voor specifieke onderwerpen die in beginsel geen relatie hebben met de welzijnsopdracht waardoor compenseren van lagere welzijnsopdracht maar zeer beperkt opgevangen kan worden met deze rijksmiddelen. De ruimte om de verlaging hiermee extern te dekken is daarmee beperkt.

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Bij de nieuwe aanbesteding Welzijn verlagen wij het budget structureel met 2 mln. en wordt de opdracht ingericht langs het richtinggevend kader Sociale Basis. We werken aan gemeenschapskracht en aan individuele en collectieve voorzieningen, met een laagdrempelige en herkenbare toegang.

Gemeente Rotterdam

Houd rekening met openbaarheid.
Zie hiervoor de instructie op pagina 1.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Directie Bestuurszaken

Heb je vragen over het format? Neem dan contact op met de tweede ring onderhandelingen.

Op 18 maart 2026 waren de gemeenteraadsverkiezingen, hierdoor hebben we een nieuwe gemeenteraad. De wisseling van het bestuur wordt gecoördineerd door het projectteam bestuurswissel. Meer informatie over de bestuurswissel en de verschillende fases vind je in deze infographic uit de RIO-groep 'Bestuurswissel 2026'.

Op dit moment zijn de coalitieonderhandelingen bezig voor een nieuw coalitieakkoord en nieuw bestuur van de stad. Om deze onderhandelingen goed te kunnen voeren, hebben ze informatie vanuit de clusters nodig.
Dit document is om vragen van de coalitieonderhandelingen te beantwoorden.
Informatie voor deze uitvraag kan je (waarschijnlijk) vinden in de informatiebibliotheek die je cluster heeft opgebouwd. Steller is verantwoordelijk voor akkoord van clustercontroller en clusterdirecteur voor het versturen.

Aanleveren binnen 1 werkdag na ontvangst

Ga ervan uit dat deze informatie mogelijk openbaar gemaakt kan worden. Hanteer daarom het volgende:

- Wees je ervan bewust dat de informatie openbaar kan worden gemaakt.
- Schrijf het met een bril dat dit door derden kan worden gelezen. Maak geen lange zinnen en gebruik zo min mogelijk jargon.
- Houd het feitelijk/objectief, geef geen (persoonlijke) meningen.
- Indien advies gegeven wordt. Maak dan onderscheid tussen feiten en adviezen, tussen objectieve en subjectieve gegevens.
- Gebruik zo min mogelijk persoonsgegevens, en zo min mogelijk namen van bedrijven en instanties/ organisaties.
- Deel geen persoonsgegevens of geheime informatie (bedrijfsgevoelige informatie (van derden en van ons) of wanneer het onze (financiële) positie kan schaden), tenzij echt noodzakelijk. Markeer deze informatie dan in het rood. Bij twijfel, geef het aan in geel. Bij openbaarmaking zal er een check worden gedaan door de bestuursjuristen op de gemarkeerde teksten.

Nummer: TR-178
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Werk uit wat het betekent als het knelpunt nautische regie voor 50% wordt toegekend.

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); – Wijziging ten opzichte van huidig beleid; – Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?) – Juridische consequenties; – Risico's.
Werk uit wat het betekent als het knelpunt nautische regie voor 50% wordt toegekend. Bij toekenning van 50% van de gevraagde claim van € 1,9 miljoen per jaar een bedrag van € 938.948,- toegekend. Dat komt neer op jaarlijks € 575.186,- voor nautisch toezicht en € 363.762,- voor nautisch regie/beheer. **Nautische regie:** Een halvering van de inzet op nautische regie betekent een halvering van grosso modo 4 fte naar 2 fte inclusief een beperkt werkbudget. Met deze inzet van 2 fte wordt niet de gewenste situatie van 4 fte regiecapaciteit bereikt. In ieder geval is juridische advisering en ondersteuning van 0.5 fte noodzakelijk voor actualisering van gemeentelijke nautische regelgeving: opstellen, onderhouden en uitvoeren van gemeentelijke regelgeving en bevoegdheden, inclusief het afhandelen van zaken in bezwaar en

beroep en juridische afstemming van regelgeving en inzet van nautische bevoegdheden met nautische ketenpartners.
Daarnaast is 1.5 fte nodig voor nautische regie: het ontwikkelen en uitvoeren van de wettelijke taken functioneel vaarwegbeheer (het inrichten en bevaarbaar houden van vaarwegen) en nautisch beheer (het bevorderen van vlot en veilig scheepvaartverkeer). Onderdeel van nautisch beheer is ook het stellen van kaders voor en afstemming met nautisch toezicht.

Hierdoor moet scherp worden geprioriteerd op de inzet op de wettelijke taken. Dit geeft een grote kwetsbaarheid met een beperkte capaciteit van 2.0 fte, risico's voor de continuïteit van de inzet (bij uitval is er geen volwaardige vervanging) en risico's voor de betrouwbaarheid van de uitvoering van de wettelijke taken door de gemeente naar nautische ketenpartners.

Nautisch toezicht & handhaving:

Variant I: 4 fte handhavers, open en gesloten boten

Bij een toekenning van 50% van de claim dalen vooral de variabele kosten, zoals personele inzet, het aantal benodigde kleding- en uitrustingspakketten en brandstof. De specialistische kleding en uitrusting zijn noodzakelijk voor veilig en verantwoord toezicht en handhaving op het water onder verschillende weersomstandigheden. De noodzakelijke kosten voor aanschaf en lease van vaartuigen blijven grotendeels gelijk. De aanschaf van een gesloten boot en het leasen van een open boot zijn noodzakelijk om toezicht en handhaving op het water mogelijk te maken, ook bij beperkte uitbreiding.

Met deze gedeeltelijke toekenning kan een eerste verbeterslag worden gerealiseerd ten opzichte van de huidige situatie: de inzet neemt toe van één dienst naar vijf diensten per week.

Variant II: 4,3 fte handhavers en één open boot

Een andere mogelijkheid is om te kiezen om de gesloten boot (aanschafwaarde €700.000) niet aan te schaffen, dit leidt dit tot een verlaging van de ingediende claim van €40.566,- per jaar. Dit bedrag komt overeen met de jaarlijkse afschrijving van de gesloten boot over 30 jaar.

Deze verlaging van €40.566,- komt overeen met circa 0,3 fte. Omgerekend naar uren betekent dit een beperkte toename, wat neerkomt op een extra half dienst per week. Dat betekent dat in deze situatie 5,5 diensten per week gedurende 44 weken in het jaar mogelijk is. En de overige weken 5 diensten per week.

In beide varianten is het mogelijk de inzet in te zetten in de diverse perioden van het jaar, waaronder de piekmomenten op de pleziervaart (seizoensgebonden inzet).

Gewenste situatie wordt niet volledig bereikt

In beide varianten wordt de gewenste situatie niet volledig bereikt. Daarvoor is 8 fte nodig, wat neerkomt op 10 diensten per week op het water. Bij 4 fte blijft de inzet ongeveer de helft van de gewenste capaciteit. Ter vergelijking: voor toezicht en handhaving op het land wordt uitgegaan van 14 diensten per week. Daarnaast levert variant II relatief weinig extra capaciteit op (0,3 fte), terwijl het nadeel blijft dat er geen gesloten boot beschikbaar is. Hierdoor vervalt de mogelijkheid om weeronafhankelijk en flexibel inzetbaar te zijn op het water. Juist de combinatie van een open en gesloten boot is nodig voor een flexibele en effectieve inzet: de gesloten boot maakt inzet onder alle weersomstandigheden mogelijk en is ook noodzakelijk vanwege arbo-technische omstandigheden,

terwijl de open boot snel en wendbaar inzetbaar is (kan op moeilijk bereikbare plekken komen, denk aan bepaalde bruggen en sluizen). Samen zorgen zij voor brede operationele inzetbaarheid.

Een toekenning van 50% van de claim zoals beschreven in variant I + II betekent een verbetering van de huidige inzet: van één naar vijf diensten per week. Daarmee kan toezicht en handhaving op het water gerichter worden versterkt. Tegelijkertijd blijft dit onder de gewenste situatie van tien diensten per week, waardoor aanvullende middelen nodig blijven om de wettelijke taak volledig uit te voeren.

In de onderstaande tabellen is alléén variant I verder uitgewerkt.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Handhaving nautisch toezicht	0,6 mln.	0,6 mln.	0,6 mln.	0,6 mln.	0,6 mln.
Nautisch beheer en regie	0,36 mln.	0,36 mln.	0,36 mln.	0,36mln.	0,36 mln.
Totaal	**0,94 mln.**	**0,94 mln.**	**0,94 mln.**	**0,94 mln.**	**0,94 mln.**

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: N.V.T

Organisatie:

Nautisch toezicht & handhaving: de inzet van 4 fte handhavers gaat gepaard met 0,92 fte administratieve ondersteuning. Totaal 4,92 fte.
Nautische regie: inzet met 0.5 fte juridische advisering en 1.5 regiecapaciteit. Totaal: 2.0 fte.

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**6,92 fte**	**6,92 fte**	**6,92 fte**	**6,92 fte**	**6,92 fte**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

We willen dat inwoners en bezoekers van de stad veilig en prettig gebruik kunnen maken van het Rotterdamse stadswater: om te zwemmen, om te varen en om te recreëren. Daarom versterken we de nautische regie en het nautisch toezicht.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-179
Cluster/afdeling: DV

Vraag/verzoek:
Als vervolg op TR141: werk uit wat een bezuiniging van 0,9 mln/jaar op de wijkbudgetten betekent, rekening houdend met de onderuitputtingen uit het vorige antwoord.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
De bezuiniging is verwerkt, zie bijlage 1. Hierbij is de bezuiniging van €0,9 mln evenredig over alle wijken verdeeld op basis van de hoogte van de budgetten per wijk. Advies Het advies is om goed te kijken in 2026 en 2027 hoe de nieuwe verordening uitwerkt in de diverse wijken, wat voor effect de nieuwe criteria hebben en hoe de bestedingen hierdoor uitpakken. Voordeel van deze invulling is dat je recht doet aan de verordening, je niet alleen kijkt naar de wijze van invulling in bijvoorbeeld 2025 toen de verordening principieel anders was. Ook wordt dan duidelijk hoe de feitelijke bestedingen zijn. Achtergrondinformatie Bij de Voorjaarsnota van 2024 is al per 2025 met ruim €0,4 mln per jaar bezuinigd. In 2025 is, mede naar aanleiding van een verzoek van de gemeenteraad, al sterker gestuurd op flexibiliteit en inzet van wijkraadbudgetten, waardoor de onderbesteding vrijwel is verdwenen (nog €0,4 mln). Met de nieuwe Verordening op de wijkraden (art. 28) zijn budgetten per 2026 bovendien ontschot en breder inzetbaar voor maatwerk in de wijk. Deze ontwikkeling leidt naar verwachting juist tot een hogere benutting en vanaf 2027 tot opwaartse druk op de uitgaven, waardoor een korting niet passend is. Een (structurele) verlaging sluit hier niet op aan en wekt de indruk dat juist op de (nieuwe) wijkraden wordt bezuinigd, terwijl de bestuurlijke inzet erop gericht is deze te versterken en beter in positie te brengen, inclusief de daarvoor benodigde middelen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					

Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.	

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Bijlage 1 – Bezuiniging evenredig verdeeld

		Begroting 2025	Begroting na bezuiniging van 0,9mln op totaal, evenredig verdeeld
Rayon Noord Binnen			
Kralingen		€ 332.973	€ 298.444
Mathenesse		€ 239.200	€ 214.395
Agniesebuurt-Provenierswijk		€ 154.849	€ 138.791
Dijkzigt-Oude Westen		€ 169.641	€ 152.049
Delfshaven-Schiemond		€ 181.890	€ 163.028
Oude Noorden		€ 212.380	€ 190.356
Crooswijk		€ 234.494	€ 210.177
Cool-Scheepvaartkwartier-Stadsdriehoek		€ 309.349	€ 277.270
Bospolder-Spangen-Tussendijken		€ 243.984	€ 218.683
Middelland-Nieuwe Westen		€ 308.835	€ 276.809
Bergpolder-Blijdorp-Liskwartier		€ 272.848	€ 244.554
Totaal Rayon Noord Binnen		***€ 2.660.443***	***€ 2.384.555***
Rayon Noord Buiten			
Ommoord		€ 268.405	€ 240.571
Lage Land, Prinsenland en 's Gravenland		€ 295.372	€ 264.742
Nesselande		€ 179.060	€ 160.491
Hillegersberg		€ 278.680	€ 249.781
Schiebroek		€ 208.424	€ 186.810
Kralingseveer		€ 101.515	€ 90.988
Oosterflank		€ 166.240	€ 149.001
Zevenkamp		€ 200.444	€ 179.658
Overschie		€ 229.367	€ 205.582
Bedrijvenraad Spaanse Polder		€ 228.774	€ 205.050
Totaal Rayon Noord Buiten		***€ 2.156.280***	***€ 1.932.674***
Rayon Zuid Binnen			
Katendrecht-Wilhelminapier		€ 158.531	€ 142.091
Vreewijk		€ 200.436	€ 179.651
Carnisse-Zuiderpark		€ 184.654	€ 165.505
Afrikaanderwijk		€ 149.491	€ 133.989
Groot-IJsselmonde en Oud-IJsselmonde		€ 336.761	€ 301.839
Beverwaard		€ 175.904	€ 157.663
Feijenoord		€ 148.236	€ 132.864
Entrepot-Noordereiland		€ 174.597	€ 156.491
Hillesluis		€ 179.224	€ 160.638
Tarwewijk		€ 180.133	€ 161.453
Oud Charlois-Wielewaal		€ 199.020	€ 178.382
Bloemhof		€ 190.755	€ 170.974
Lombardijen		€ 197.294	€ 176.835
Pendrecht-Zuidwijk		€ 255.074	€ 228.623
Totaal Rayon Zuid Binnen		***€ 2.730.110***	***€ 2.446.998***
Rayon Zuid Buiten			
Hoogvliet		€ 365.611	€ 327.697
Heijplaat		€ 150.303	€ 134.717
Hoek van Holland		€ 222.714	€ 199.619
Pernis		€ 171.978	€ 154.144
Rozenburg		€ 226.070	€ 202.627
Totaal Rayon Zuid Buiten		***€ 1.136.676***	***€ 1.018.803***
	Eindtotaal	€ 8.683.510	€ 7.783.030
	Bezuiging		€ 900.480

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-180
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse SR03: werk uit wat een bezuiniging van 10% (2050k) voor gevolgen heeft.(sportaccommodaties).

Antwoord/reactie:
Zwembaden: 750k Het totale budget voor de 15 openbare zwembaden bedraagt 13 mln, verdeeld over 3 exploitanten (Sportbedrijf - 10 zwembaden, Sportfondsen – 4 zwembaden en Optisport – 1 zwembad). Een mogelijke bezuiniging is een ombuiging van 750k op het totale budget, bestaande uit een combinatie van de volgende mogelijke maatregelen: - Het verminderen van de openingstijden van de zwembaden (op basis van vraaganalyse per zwembad). - Een verhoging van de tarieven voor recreatief zwemmen, leszwemmen en doelgroepzwemmen (verhoging van 5% levert ca 250k op). - Onderzoeken naar juridische en financiële aspecten van het onderbrengen van alle 15 zwembaden in 1 organisatie); dit zou een nog nader te onderzoeken voordeel in de overhead kunnen opleveren). - Indien deze maatregelen onvoldoende opleveren is het sluiten van een zwembad een optie. *Risico's* - De mondiale situatie kan leiden tot een forse verhoging van de energiekosten, die een substantieel onderdeel uitmaken van de begroting van zwembaden. - Verhoging tarieven voor zwembaden kan leiden tot vraaguitval; verhoging tarieven leszwemmen tot lagere zwemveiligheid. *Effecten* - Korte openingstijden voor zwembaden kan leiden tot minder zwembadenbezoek. - Sluiting van een zwembad betekent een grotere reisafstand voor gebruikers. *Juridisch* - Onderzoeken van de juridische aspecten van overdragen van de zwembaden van Sportfondsen en Optisport naar Sportbedrijf Rotterdam. Sportprogrammering Sportbedrijf Rotterdam: 750k Het budget Sportprogrammering Sportbedrijf Rotterdam (3,55 mln) bestaat uit: - Sportregie Sportstimulering is in Rotterdam ondergebracht bij de sportregisseurs van Sportbedrijf Rotterdam. Sportregie richt zich op sport en beweegparticipatie door onder andere inzet van sportregisseurs. - Schoolsport010 Clinics voor basisscholen (bereik 80%, incl speciaal onderwijs), gebiedstoernooien, The Finals - Side-events 17 side-events rondom grote sportevenementen + 010moves

Bezuiniging: 750k
Een bezuiniging van 750k nader in te vullen over de producten sportregie, schoolsport en side-events, met als uitgangspunten:
- Doelgroepgericht: behoud van activiteiten die direct bijdragen aan structurele sport- en beweegparticipatie van Rotterdammers, die nu weinig of niet sporten.
- Wijkgericht: behoud van activiteiten in wijken met een lage sport- en beweegparticipatie en verlagen of schrappen van activiteiten in de wijken met de hoogste sportparticipatie.
- Bijdrage aan beleidsdoelen behoud van instrumenten en activiteiten die zich richten op de verbinding tussen sport en andere domeinen.

Effecten (afhankelijk van nadere uitwerking):
- Daling sportparticipatie focusgroepen in wijken waar aanbod wordt geschrapt.
- Geen ondersteuning sportaanbieders en partnerschappen andere domeinen meer in wijken waar aanbod wordt geschrapt.
- Schrappen side-events: wegvallen maatschappelijke impact topsportevenementen.

Uitwerking vindt plaats in samenspraak met Sportbedrijf Rotterdam. Concrete voorstellen worden medio 2026 opgeleverd.

<u>Regelingen verenigingen: 500k</u>
Twee regelingen hebben betrekking op de betaalbaarheid van SNR-voorzieningen voor verenigingen.
-a) OZB-compensatie
Vanuit dit budget van 600k worden vanuit de sportbegroting de aanslagen voor het gebruikersdeel OZB-belasting van (circa 100) buitensportverenigingen en (circa 50) scoutingverenigingen gecompenseerd. Bij de VJN 2024 heeft de raad besloten de compensatie voor volkstuinverenigingen af te bouwen. Dit bedrag van 220k is uit de sportbegroting gehaald, maar deze maatregel is richting de volkstuinen nog niet geëffectueerd (beoogd is 2027).

-b) Compensatieportefeuille
Vanuit de compensatieportefeuille (budget 3,4 mln) vindt een vergoeding plaats voor een deel van de kostendekkende huur (KDH) die vanuit SO Vastgoed wordt berekend aan verenigingen/ organisaties, die gemeentelijke accommodaties direct huren van SO Vastgoed (dus niet de accommodaties van Sportbedrijf Rotterdam). Vanuit de sportbegroting wordt dit verrekend met SO Vastgoed, zodat deze verenigingen een lagere huur dan de KDH betalen. Hieronder vallen 54 speeltuinverenigingen, 32 scoutingverenigingen, 38 sportverenigingen (waarvan 23 watersport), 8 natuur-/groenverenigingen en 10 recreatieverenigingen.

Bezuiniging: 500k
Een bezuiniging van 500k op het totaalbudget van de OZB-compensatie en de compensatieportefeuille (exclusief speeltuinen) van 1,2 mln. Deze bezuiniging in te vullen door een combinatie van:
- De huurcompensatie voor een deel van de verenigingen te verlagen of af te bouwen, wat betekent dat die verenigingen een hogere huur gaan betalen. Hierbij kijkend naar de draagkracht van verenigingen en het belang voor de beleidsspeerpunten van sport, natuur en recreatie.
- De compensatie voor de OZB voor de verenigingen te verlagen van 100% naar een nog nader te bepalen percentage.

Gemeente Rotterdam

Medio 2026 wordt een concreet voorstel uitgewerkt voor de invulling van de bezuiniging van 500k. Gelet op bestuurlijke zorgvuldigheid richting de verenigingen zal gefaseerde invulling pas haalbaar zijn per 2028.

Effecten:
- Verhoging van de financiële lasten voor verenigingen, waardoor minder vitale verenigingen en/of verenigingen die relatief zwaar geraakt worden door een hoge OZB-aanslag in problemen komen.
- Tegen zowel OZB-aanslagen als huurverhogingen kunnen bezwaren worden ingediend.
- Verenigingen zouden de contributies kunnen gaan verhogen, wat de betaalbaarheid van sport en scouting in gedrang brengt.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bezuiniging zwembaden	0	- 250	- 750	- 750	- 750
Sportprogrammering Sportbedrijf	0	-250	-.750	-750	-750
OZB/compensatieportefeuille	0	0	-250	-500	-500
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Minimaal					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	-	-	-	-	-
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven stelt het nieuwe college de ambitie bij op zwembaden (eenvoudigere organisatiestructuur, kortere openingstijden, hogere tarieven en mogelijk een sluiting van een zwembad), sportprogrammering Sportbedrijf Rotterdam (focus te leggen op de groepen en wijken met lagere sportparticipatie) en een beperking van de OZB-compensatie en de huurcompensatie voor verenigingen, waarbij gelet wordt de draagkracht van de verenigingen.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-181
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse ASIS12: geef aan wat een 100% bezuiniging voor gevolgen heeft

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
ASIS 12 = boekhouding ex-ondernemers Er is een contract met een gespecialiseerde partij voor ex-ondernemers wiens boekhouding nog niet op orde is, zodat zij toegang krijgen tot schulddienstverlening. Een geordende boekhouding is namelijk noodzakelijk om de financiële situatie (inclusief schuldenlast) vast te stellen en een schuldregeling te kunnen starten. Het huidige contract loopt tot en met 2027. In 2025 zijn 198 ex-ondernemers geholpen en in de maanden januari tot en met april 2026 109. Bij volledige bezuiniging vervalt deze dienstverlening per 2028. De gemeente blijft op grond van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening verplicht ex-ondernemers toegang te bieden tot schuldhulp. Een minnelijke of wettelijke schuldregeling is alleen mogelijk als de schuldenlast is vastgesteld. Daarvoor is het noodzakelijk dat de boekhouding en belastingaangiften zijn bijgewerkt, dit is nodig voor het vaststellen van de afloscapaciteit. Zonder deze ondersteuning moeten ex-ondernemers hun administratie zelf en op eigen kosten regelen, waardoor naar verwachting een groot deel van deze doelgroep geen schulddienstverlening zal ontvangen of de stap naar schulddienstverlening niet zal zetten.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Totale wendbare lasten			-635.000	-975.000	
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We stoppen met het financieren van het op orde brengen van de boekhouding van ex-ondernemers die om schulddienstverlening vragen.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-182
Cluster/afdeling: DV

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse DV02: werk uit wat een bezuiniging van 30% (1,5 mln) voor gevolgen heeft. Indien er wisselwerking is met het niet honoreren van het knelpunt KCC, geef dit dat aan.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
1. Eerst een belangrijke nuancering: DV-02 is omvangrijker dan alleen digitale kanalen voor dienstverlening Het in de wendbaarheidsanalyse DV-02 genoemde bedrag heeft betrekking op het *totale* budget van Concerndienstverlening en niet uitsluitend op digitale dienstverlening. Daarmee raakt deze opgave (30% c.q. 1,5 miljoen euro structureel) de volle breedte van de gemeentelijke dienstverlening. Dat zijn vier onderdelen: - Digitale dienstverlening - Fysieke dienstverlening - Verbeteren aan de hand van klantsignalen - Overige: leiding, staf data-analyse, communicatie, menselijke maat, beheer. De bezuiniging heeft impact op: • regie op gemeentelijke dienstverlening; • digitale dienstverlening (incl digitale kanalen); • doorontwikkeling fysieke dienstverlening; • doorontwikkeling van het 1e-lijns klantcontact door Klantcontactcentrum (KCC); • apparaatslasten van de afdeling Concerndienstverlening; • beheer, continuïteit en doorontwikkeling van dienstverleningsvoorzieningen; • centrale klachtencoördinatie; • regie op klantbeleving (UX); • regie op en het verbeteren aan de hand van klantsignalen; • wettelijke taken en verplichtingen op het gebied van dienstverlening. De kosten, systemen en capaciteit voor dienstverlening zijn verspreid over meerdere begrotingen, systemen en organisatieonderdelen binnen het concern. Daardoor hebben wijzigingen of bezuinigingen in één onderdeel van de dienstverlening direct gevolgen elders in de keten binnen het concern. De Rotterdamse dienstverlening is de afgelopen jaren al fors afgeschaald, zowel op budget als op capaciteit, waardoor de huidige organisatie op het minimale niveau opereert om concernbrede dienstverlening goed uit te voeren. Verdere bezuinigingen van 1,5 miljoen euro raken daarom direct de kwaliteit, samenhang en doorontwikkeling van dienstverlening en zetten de ambitie om concernbreed, klantgericht en volgens de landelijke "één overheid"-gedachte te werken onder druk. Er zijn nauwelijks nog "quick wins" of vrijblijvende besparingen mogelijk. Extra bezuinigingen betekenen feitelijk een inhoudelijke koerswijziging en vereisen het fors terugschroeven van ambities. Daarbij wordt gewaarschuwd dat korte termijnbesparingen later juist kunnen leiden tot hogere kosten, versnippering tussen clusters en extra investeringen om alsnog aan landelijke en Europese ontwikkelingen te voldoen.

2. Gevolgen 30% besparing op Rotterdamse dienstverlening

Gevolgen voor Rotterdammers

- Inwoners krijgen minder eenduidige dienstverlening
  De ervaring verschilt sterker per loket, product of afdeling. Wat bij de ene aanvraag goed werkt, verloopt bij een andere aanvraag juist ingewikkeld of onduidelijk.
- Inwoners worden vaker doorverwezen
  Door minder regie op telefoon, balie en digitale kanalen moeten inwoners vaker zoeken naar het juiste kanaal of meerdere keren hun vraag uitleggen.
- Problemen en signalen van inwoners worden minder snel opgepakt
  Klachten, terugkerende knelpunten en signalen uit de stad worden minder centraal verzameld en opgevolgd, waardoor verbeteringen langer duren.
- Dienstverlening wordt minder toegankelijk
  Vooral inwoners die moeite hebben met digitale dienstverlening of afhankelijk zijn van persoonlijk contact kunnen vaker vastlopen in processen of communicatie.
- Het vertrouwen in de gemeente neemt af
  Wanneer dienstverlening minder duidelijk, bereikbaar en voorspelbaar wordt, ervaren inwoners de gemeente sneller als afstandelijk en minder betrouwbaar.

Gevolgen voor dienstverlening en uitvoering

- Geen beheer en onderhoud van digitale voorzieningen.
- Geen noodzakelijke doorontwikkeling van onze klantcontactkanalen.
- Verminderde betrouwbaarheid, toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van digitale kanalen en daardoor toename van telefonie, balie en klachten (duurdere dienstverlening).
- Digitale dienstverlening speelt een belangrijke rol in de weerbaarheid van de organisatie (onderstreept tijdens de coronaperiode). Het afschalen van deze voorzieningen vermindert de wend- en weerbaarheid van de organisatie bij toekomstige crises of verstoringen.

Juridische en organisatorische risico's

De gemeente heeft wettelijke verplichtingen rondom (digitale) dienstverlening. Er zijn een aantal wetten zoals Wmebv, Wet digitale overheid, WCAG (toegankelijkheid digitale dienstverlening) die verplichtingen bevatten rondom:

- Digitale toegankelijkheid;
- informatiebeveiliging;
- continuïteit van dienstverlening;
- aansluiting op landelijke digitale voorzieningen;
- toekomstige Europese ontwikkelingen zoals digitale wallets.

Een reductie op digitale dienstverlening maakt het in de praktijk niet langer haalbaar om structureel aan deze wettelijke verplichtingen en landelijke standaarden te blijven voldoen.

Wisselwerking met claim KCC?

De directe wisselwerking met het niet honoreren van KCC-claim is niet aanwezig. Die claim betreft het op orde houden van het dienstverleningsniveau van het 1e-lijns klantcontact door het KCC. Dit onderzoek naar het mogelijk bezuinigen op digitale dienstverlening heeft bij effectuering het gevolg dat het kanaal telefonie als alternatief nog meer benut gaat worden. Deze ontwikkeling betekent dat het KCC voor het kanaal telefonie (bovenop de claim die er al ligt) extra capaciteit nodig heeft om het dienstverleningsniveau op niveau te houden.

Financieel:					
Begrotingseffect (bedragen x €1.000)					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Niet van toepassing.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Niet van toepassing.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-183
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse BvS07: Werk uit wat een 100% bezuiniging voor gevolgen heeft

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
In de wendbaarheidsanalyse zijn netto wendbare lasten opgenomen tussen de 166k (in 2026) en 179k (2030). Deze raming is gebaseerd op een 8%-scenario dat de continuïteit van de dienstverlening vanuit Vervoer & Materieel (V&M) nog steeds kan waarborgen. Dit scenario is een maximale besparing, een bovengrens. De in de wendbaarheidsanalyse genoemde bedragen kunnen dus geheel of ten dele ten goede komen aan de algemene middelen. Een kostenbesparing van meer dan 8% betekent dat we een wettelijke taak niet (intern/zelf) uit kunnen voeren. Dit leidt tot financiële en operationele knelpunten. Dat zal resulteren in een verschuiving van kosten naar onze interne afnemers en in hogere externe kosten. Daarnaast kan dit direct gevolgen hebben voor de rechtmatige en veilige uitvoering van de wettelijk verplichte gemeentelijke dienstverlening. De overige middelen van de afdeling V&M hebben betrekking op ondermeer de inhuurvloot, servicevoertuigen en werkplaatsinrichtingen. Deze middelen zijn noodzakelijk om flexibel in te spelen op de wisselende vraag naar voertuigen en om onderhoud en service aan de gemeentelijke vloot te kunnen uitvoeren. De middelen en voorzieningen van de afdeling V&M zijn essentieel voor de uitvoering van wettelijke taken en publieke verantwoordelijkheden van de gemeente in de fysieke leefomgeving, zoals afvalinzameling, beheer en onderhoud van de openbare ruimte, onderhoud van wegen, gladheidsbestrijding en handhaving. Wanneer deze taken niet naar behoren kunnen worden uitgevoerd als gevolg van het wegvallen van de benodigde middelen, veroorzaakt dit toenemende stilstand, hogere externe onderhoudskosten en, belangrijker, het (deels) uitvallen of vertragen van processen die direct samenhangen met de uitvoering van bovengenoemde wettelijke taken. Ook leidt dit tot situaties waarin de gemeente aansprakelijk kan worden gehouden voor schade die ontstaat door het niet (of niet tijdig) uitvoeren van de wettelijke taken. Concreet betekent een 100% kostenbesparing op deze posten dat V&M minder voertuigen in exploitatie heeft die gemeentelijke diensten kunnen inhuren. Hierdoor wordt de mogelijkheid om tijdelijke pieken, projectmatige inzet en langdurige reparaties op te vangen sterk beperkt. Denk hierbij aan evenementen in de stad waarbij extra inzet nodig is voor de reiniging van de stad, de afdeling parkeren die op reguliere piekdagen een voertuig intern 'inhuurt' in plaats van er één aan te schaffen die ook een deel van de tijd stil zou staan. Bij een minder grote vloot van V&M treedt een verschuiving van de kosten op naar de afnemende diensten (gemeente breed), die zelf voertuigen via vaste lease zullen moeten aanschaffen of extern moeten inhuren tegen hogere commerciële tarieven. Een 100% besparing heeft ook invloed op het materieel. Consequentie daarvan is dat met minder onderhoudsbruggen, diagnoseapparatuur en servicevoertuigen de werkplaatsen hun

werkzaamheden aan de ruim 1.400 werkvoertuigen en de pers/ondergrondse/bovengrondse containers van de gemeente niet meer op het vereiste niveau kunnen uitvoeren.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Programmalasten	**166k**	**166k**	**166k**	**166k**	**166k**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Een besparing bij de afdeling V&M levert 166.000 euro op.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-184
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse StO-02: werk uit wat een 100% bezuiniging voor gevolgen heeft

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Uitvoerbaarheid: De afdeling Ruimtelijk Ontwerp en Advies (ROA) heeft geen eigen middelen. Ontwerpers stedenbouw en landschap werken volledig op basis van declarabiliteit. De structurele €300.000 per jaar is de enige dekking voor ontwerpuren die worden ingezet voor kleinere aanpassingen en wensen in de buitenruimte, op verzoek van bewoners en wijkraden (Wijk aan Zet). Het betreft vragen die gedurende het jaar opkomen. Te denken valt aan kleinere vergroeningsopgaves, kleinere toevoegingen in de buitenruimte (paaltjes, hekjes, fietsnietjes). Deze uren vallen expliciet onder het spoor dagelijkse slagkracht in de wijk en lopen via het Kendoe-overleg (geen effect op wijkopgaven). De werkzaamheden zijn niet onderdeel te maken van grotere of langer lopende projecten, omdat ze directe inzet en snelle declarabiliteit vragen. Bij 100% bezuiniging op deze €300.000 vervalt de enige dekkingsbron voor ROA volledig. ROA kan dan niet meer werken aan kleinere ontwerpvragen vanuit de wijk. Elders dekking zoeken leidt minimaal tot vertraging; indien geen alternatieve dekking wordt gevonden, leidt dit tot afstel. Effecten: • De dagelijkse slagkracht in de wijk neemt direct af (als aanvullend proces onderdeel van de wijkakkoorden nieuwe stijl) • Bewoners en wijkraden kunnen niet meer rekenen op snelle uitwerking van ruimtelijke vragen. • Wijkafspraken die een ontwerptekening vereisen, lopen vertraging op of vallen weg. Wijziging ten opzichte van huidig beleid: Breuk met de werkwijze waarbij wijkraden en bewoners rekenen op snelle visuele uitwerking van hun ideeën via het Kendoe-overleg. Risico's: Minimaal vertraging bij ruimtelijke wijkvragen; in gevallen zonder alternatieve dekking: afstel van concrete kleine wijkafspraken. Reputatierisico richting wijkraden en bewoners. Juridische consequenties: Geen directe juridische consequenties. Risico op niet-nakomen van (in de wijzigingen op de verordening van de wijkraden 2026-2030/ zie ook het raadsvoorstel van 25bo007477) vastgelegde afspraken over de dagelijkse slagkracht kan wel tot bestuurlijke aansprakelijkheidsvragen leiden.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Programmalasten		300.000	300.000	300.000	300.000
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE stoppen met intensivering of beleid (ROA, wijkgericht werken)	0	o	0	0	0
Aantal FTE starten met intensivering of beleid	0	0	0	0	0
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We richten ons (uitsluitend) op de wijkakkoorden.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-185
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse Cul07: werk uit wat een bezuiniging van 1 mln op het volgende cultuurplan voor gevolgen heeft

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
De gevolgen van een bezuiniging van EUR 1 mln op het volgende cultuurplanbudget (is nu EUR 100 mln) is dat het subsidieplafond met dit bedrag daalt, waardoor er een aantal instellingen die nu bekostigd worden niet langer een structurele subsidie kunnen ontvangen (of een subsidie die lager is). Welke instellingen dat zijn, hangt af van het advies dat door een externe commissie in 2028 uitgebracht wordt aan college en raad en van de (nieuwe) uitgangspunten voor de nieuwe cultuurplanperiode die in 2027 door de huidige gemeenteraad worden vastgesteld. Aanvullend risico voor de cultuurplanmiddelen. Er is nog geen financiële dekking voor de ambities voor de cultuurtransitie (waaronder de uitvoeringsorganisatie). De geraamde kosten zijn € 2,5mln en zonder aanvullende dekking bestaat het risico dat deze ten laste van cultuurplanbudget gaan, waardoor het subsidieplafond verder zal dalen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
				-1mln	-1 mln
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid				**0**	**0**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven stelt het nieuwe college de ambitie van het nieuwe cultuurplan 2029-2032 bij met € 1mln.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-186
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse ZWW04: werk uit wat 20% bezuiniging (1,5mln) betekent. (Wachtlijsten laten oplopen WMO – 20% bezuiniging) Uit een verhelderingsvraag aan de 2de ring is de volgende toelichting gekomen: *Zww04 gaat over uitvoering primair proces a 6,7 mln/jaar. 20% bezuiniging hierop is iets naar boven afgerond naar 1,5 mln. In de wendbaarheidsanalyse spreekt men over op laten lopen wachtlijsten, daar komt de titel vandaan. Verwachting bij onderhandelaars is dat bezuinigen hier vooral leidt tot laten oplopen wachtlijsten vanwege de tekst in de wendbaarheidsanalyse. Als dit niet het geval is dan graag: Uitwerken wat bezuiniging op zww04 wel betekent. En uitwerken wat een bezuiniging van 1,5 mln op Wmo die leidt tot oplopen wachtlijsten betekent.*

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Bij de interpretatie van de vraag naar aanleiding van de wendbaarheidsanalyse is het van belang mee te nemen dat ZWW-04 oorspronkelijk betrekking had op zowel uitvoering van het primair proces van de Wmo als van Jeugd. Ook is bij de interpretatie van de vraag van belang dat het in de vraag genoemde bedrag gebaseerd is op het bruto wendbare deel (20% van € 6,7 mln.) terwijl het netto wendbare deel na frictiekosten en wettelijke uitvoeringstaken aanzienlijk lager is (€1,0 mln in 2027, €2,7 mln in 2028 en €5,1 mln vanaf 2029). Dit betekent dat de gevraagde besparing van €1,5 mln per jaar verder gaat dan de gevraagde 20%. Ook zit er een lange aanloop in voordat deze besparing wordt gerealiseerd, omdat afscheid nemen van medewerkers nu eenmaal tijd vraagt. Ook betekent dit dat er essentiële stappen uit het klantproces gehaald moeten worden. Een besparing van €1,5 miljoen binnen de Wmo-uitvoering betekent naar verwachting een afname van circa 18 fte Wmo-adviseurs. Deze capaciteit behandelt gezamenlijk jaarlijks bijna 6.000 meldingen, wat overeenkomt met ongeveer 15% van de totale instroom aan Wmo-meldingen. Daarbij is momenteel sprake van een stijging van circa 6% van de Wmo-meldingen ten opzichte van vorig jaar. Met name bij de groep dak- en thuislozen is in de afgelopen 3 jaar een groei van 25% zichtbaar. Aan het einde van 2025 moet een Rotterdammer na het doen van een Wmo-melding gemiddeld 50 dagen wachten tot de gemeente het onderzoek naar of de Rotterdammer ondersteuning ontvangt is afgerond, terwijl de wettelijke norm voor de onderzoeksfase 42 dagen bedraagt. Met de huidige capaciteit en reeds ingezette verbetermaatregelen is de verwachting dat het afronden van het onderzoek binnen deze wettelijke termijn in 2026 haalbaar wordt. Voor Rotterdammers betekent dit nu al dat zij gemiddeld zeven weken wachten op de uitkomsten van het onderzoek, waarna in veel gevallen, na de

besluitvorming, ook aanvullende wachttijd bij de zorgaanbieder volgt voordat ondersteuning daadwerkelijk start.

Een capaciteitsreductie van 18 fte leidt direct tot oplopende wachttijden en achterstanden. Het verder laten oplopen van de wachttijden, brengt voor de gemeente als extra risico met zich mee dat de gemeente in gebreke kan worden gesteld. Hoewel dit pas na afronding van de onderzoeksfase en na indiening van een aanvraag eventueel kan leiden tot een succesvol beroep op een dwangsom, moet hier wel adequaat op worden gereageerd. Hierbij speelt ook de hogere instroom een rol. Daarbij is van belang dat het laten oplopen van wachtlijsten voor andere-Wmo ondersteuning dan huishoudelijke ondersteuning niet leidt tot een afname van werkzaamheden maar alleen van uitstel en mogelijk zelfs uiteindelijke groei van de zorgvraag. Bij de doelgroep dak- en thuislozen kan het leiden tot toename van verblijf in de nachtopvang of dakloosheid. Dit heeft vaak een negatief effect op de benodigde zorg om tot herstel te komen.

Daarnaast leiden langere wachttijden doorgaans tot extra contactmomenten bij 14010, Vraagwijzer en extra telefonisch contact met de afdeling Wmo, waardoor de uitvoeringsdruk verder toeneemt. Ook herindicaties zullen later worden beoordeeld, wat kan leiden tot onnodig lange ondersteuning.

Een belangrijk risico is bovendien dat noodzakelijke kwaliteits- en evaluatieopgaven onder druk komen te staan. Sinds 2024 wordt gewerkt met steekproefsgewijze controles van lopende indicaties. Daarbij wordt beoordeeld of:

- de indicatie nog passend is;
- de ondersteuning conform afspraak wordt uitgevoerd;
- en of wordt gewerkt aan de gestelde doelen.

De eerste resultaten van deze aanpak laten positieve effecten zien op kwaliteit, rechtmatigheid, doelmatigheid en tijdige bijsturing. De ambitie is om controle en evaluatie structureel onderdeel te maken van de uitvoering, zodat niet alleen indicaties worden afgegeven, maar ook actief kan worden gestuurd op passende ondersteuning, kwaliteit van zorg en de eigen regie van inwoners.

Daarnaast staat ook het open spreekuur van Centraal Onthaal in toenemende mate onder druk. Het spreekuur wordt steeds vaker bezocht door dak- en thuisloze inwoners. Deze toename zorgt ook voor een toename in indicatiestellingen, deze druk is er ook voor indicaties voor beschermd wonen. De uitvoering van deze wettelijke taken staat door de groeiende dakloosheid nu al onder druk, met oplopende doorlooptijden als gevolg.

Afbouw van formatie heeft daarom direct effect op de Rotterdammer die ondersteuning nodig heeft en op de aanpak van dakloosheid in Rotterdam. Het loket van Centraal Onthaal zal beperkter bezet zijn, waardoor indicaties vertragen en de kans toeneemt dat inwoners langer op straat of in de maatschappelijke opvang verblijven. Daarnaast komt ook de risicosignalering en monitoring van indicaties verder onder druk te staan.

De afgelopen jaren is binnen de Wmo langdurig sprake geweest van achterstanden en hoge uitvoeringsdruk. Sinds 2024 worden deze achterstanden stapsgewijs teruggebracht en ontstaat meer ruimte voor kwalitatieve sturing, betere toepassing van beheersmaatregelen (zoals de BOZ) en tijdige interventies. Juist deze ontwikkeling draagt eraan bij dat ondersteuning doelmatiger en passender kan worden ingezet.

Er bestaat het risico dat een reductie van uitvoeringscapaciteit uiteindelijk leidt tot hogere maatschappelijke en financiële kosten. Minder capaciteit beperkt immers de mogelijkheid om tijdig te sturen, te evalueren en waar nodig ondersteuning af te schalen of bij te stellen. Daarmee kan deze maatregel op langere termijn juist een tegenovergesteld effect hebben op de totale zorglasten binnen de Wmo. Let op: deze bezuiniging betreft een afname van fte's in de uitvoering van het primaire Wmo-proces van de gemeente, deze kan niet los gezien worden van andere bijstellingen op apparaat.

Juridisch is van belang dat het college vanuit de Wmo 2015 gehouden is om passende ondersteuning te bieden aan inwoners met beperkingen/belemmeringen in de zelfredzaamheid en participatie. De ondersteuning van deze kwetsbare doelgroep dient wettelijk binnen zes weken na de melding te worden onderzocht, waarna binnen twee weken op de aanvraag van de inwoner dient te worden besloten. Er is juridisch geen ruimte om van deze termijnen af te wijken.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Bruto besparing	0	€ 1,5	€ 1,5	€ 1,5	€ 1,5
Frictiekosten	100%	€ 1,3	€ 1,0	€ 0,4	€ 0
Netto besparing	0	€ 0,2	€ 0,5	€ 1,1	€ 1,5

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	0	3	6	13	18
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven stelt het nieuwe college de ambitie van de uitvoering van de Wmo-dienstverlening bij met €1,5 mln.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-187
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Werk uit wat het gevolg is van een 10% bezuiniging (250k) op het ingediende knelpunt inburgering

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Deze claim is bedoeld voor de huisvesting van statushouders en om de wachtlijst gezinsmigranten gedeeltelijk in te lopen. *Huisvesting statushouders*: werkzaamheden betreffen matching van statushouders aan (tijdelijke) woningen. Daarnaast moeten ook statushouders geherhuisvest worden, omdat de tijdelijke woningen voor een bepaalde periode zijn. Het schakelen tussen corporaties, COA en tijdelijke huisvestingsvormen, vraagt veel inspanningen waar geen rijksmiddelen voor beschikbaar zijn. **Gevolg bezuiniging**: bij een taakstelling van gemiddeld 1.200 statushouders per jaar kunnen de gevolgen van de 10% bezuiniging beperkt blijven. Er zal in deze situatie ongeveer 3 fte minder beschikbaar zijn voor de uitvoering. In de praktijk kan het zijn dat het inhuizingsproces langer duurt omdat er minder menskracht beschikbaar is, wat impact kan hebben op het behalen van de wettelijke taakstelling huisvesting statushouders. Wanneer de taakstelling vanuit het Rijk hoger wordt dan heeft dit effect op uitvoeringscapaciteit. *Wachtlijst gezinsmigranten gedeeltelijk inlopen*: vanuit de wet inburgering zijn van meet af aan de middelen vanuit het Rijk ontoereikend geweest om voldoende uitvoeringscapaciteit te kunnen bekostigen om daarmee de wettelijke taken uit te kunnen voeren. Dat is ook onlangs gebleken uit het financieel rapport van het ministerie van SZW Daarnaast blijkt dat 60 % van de gezinsmigranten een extra begeleidingsjaar nodig hebben om op B1 niveau in te burgeren. Beide aanleidingen, zowel onvoldoende formatie als de langere benodigde begeleidingsduur, hebben geleid tot een wachtlijst. Het knelpunt loopt in 2030 af op basis van de verwachting dat de wachtlijst gezinsmigranten dan afgenomen is.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bezuiniging knelpunt inburgering	250	250	250	250	250
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Geen – het Rijk vergoed de middelen voor de uitvoeringscapaciteit huisvesting statushouders niet.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-188
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse BvS02: werk uit wat een bezuiniging van 10% (110k) voor gevolgen heeft

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
De afdeling Basisinformatie voert een aantal wettelijke taken uit. Dit heeft vooral te maken met zogenoemde basisregistraties die elke gemeente verplicht is bij te houden en te gebruiken. In het verlengde van die wettelijke taken verrichten we werkzaamheden die dienstbaar zijn aan de informatievoorziening van het beheer en de ontwikkeling van de buitenruimte. Deze diensten, zijn zonder uitzondering, ten behoeve van de gemeentelijke organisatie. Dit zijn veelal diensten op structurele basis met structurele afspraken, maar ook projectmatig leveren we data en informatieproducten. Een bezuiniging van 110K betekent dat, in periodes met een grote werkvoorraad, de kwaliteit van 3 dienstverleningsproducten onder druk kan komen te staan. Hier volgt een beschrijving van die producten en de bijbehorende gevolgen die de bezuiniging zullen hebben. **Ondersteuning aan- en verkoop van percelen.** De afdeling heeft binnen de gemeentegrenzen van de Gemeente Rotterdam deskundigheid en beschikbaarheid over alle de Kadastrale eigendommen en zakelijke rechten betreffende percelen. Deze kennis en data zetten we in ter ondersteuning van de afdeling SO-vastgoed bij haar aan- en verkopen van percelen en panden. De afdeling waarvoor we deze dienst leveren zal soms wat langer moeten wachten als de werkvoorraad hoog is. In praktijk kan het gevolg zijn dat aan- en verkopen in drukke periodes wat kunnen uitlopen qua planning. **Deformatiemetingen bruggen en tunnels.** Het is van belang dat eventuele zettingen van bruggen en tunnels goed gemonitord worden. Hiermee kunnen we risico's voorkomen doordat we vroegtijdig signaleren dat er objecten zakken. Vroegtijdig onderhoud of herstel is bovenal veel goedkoper dan als het verval ongemerkt al ver gevorderd is. 110K bezuiniging zal tot gevolg hebben dat we het interval van de metingen gaan aanpassen bij assets waar dit zonder grote risico's mogelijk is. **Bijhouden niet wettelijke informatie buitenruimte.** De afdeling meet en registreert veel informatie over de buitenruimte. Informatie over de wegen, het groen, de bruggen, tunnels, gemalen en alle kabels en leidingen in de openbare ruimte. Dit doen we om goed beheer en onderhoud van de buitenruimte mogelijk te maken. Bij een bezuiniging kan in drukke periodes de actualiteit van deze informatie onder druk komen te staan.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
€ 110k bezuinigen op ruimtelijke ordening –geoinformatie (exploitatie)		-/- 110k	-/- 110k	-/- 110k	-/- 110k

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Niet van toepassing					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid		**-/- 1fte**	**-/- 1fte**	**-/- 1fte**	**-/- 1fte**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-189
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse ZWW14: werk uit wat 100% bezuiniging betekent.

Antwoord/reactie:
1) 100% bezuiniging op maatschappelijke ondersteuning sekswerkers *Huidig beleid* Sekswerkers lopen vaker kans op uitbuiting, stigma, financiële kwetsbaarheid en ervaren de regelgeving als complex. Gespecialiseerde hulp is essentieel om hun rechten te beschermen en problemen vroeg te signaleren. De gemeente subsidieert twee stichtingen om maatschappelijk werk te bieden aan sekswerkers. Dit bestaat uit praktische en psychosociale hulp en preventie. Ook wordt er een bijdrage geleverd aan noodwoningen en aan een maatjesproject voor sekswerkers. In 2024 ontvingen 101 sekswerkers maatschappelijke ondersteuning. Ook financiert de gemeente een vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon is een laagdrempelig en vertrouwelijk aanspreekpunt, bij wie sekswerkers zich kunnen melden wanneer zij tegen misstanden aanlopen of hulp nodig hebben. De vertrouwenspersoon heeft in 2025 107 maal zorgwekkende signalen doorgezet, doorverwezen of adviserende en ondersteunende hulp geboden. Het huidige beleid is vastgelegd in de Nota Prostitutie en seksbranche Rotterdam (2015). Deze lokale regelgeving wordt momenteel breed geëvalueerd. Het rapport hierover wordt in juli 2026 opgeleverd. De uitkomsten van het rapport kunnen aanleiding zijn voor een raadsbreed debat en actualisatie van het huidige sekswerkbeleid. *Juridisch* Gemeenten hebben de wettelijke taak om de prostitutiesector te reguleren. De primaire focus ligt daarbij op: vergunningverlening, handhaving en de bescherming van de gezondheid en veiligheid van sekswerkers. Politie en Openbaar Ministerie hebben daarin een belangrijke rol, mede om mensenhandel en uitbuiting te bestrijden. De samenwerking tussen zorg en veilig is op lokaal niveau essentieel qua preventie, ondersteuning en opvang. Het kabinet heeft aangekondigd zich extra te gaan inzetten om kwetsbaren in de prostitutie te beschermen, door de minimumleeftijd te verhogen en een pooierverbod te onderzoeken. Ook wordt binnenkort het wetsvoorstel Gemeentelijk toezicht seksbedrijven ingediend. Het bieden van maatschappelijk werk aan deze doelgroep ligt dan ook in het verlengde van de uitvoering van de wettelijke taken rondom prostitutie. Er is sprake van een structurele subsidierelatie met de twee uitvoerende stichtingen. Wanneer zou worden besloten om deze te beëindigen, dienen de stichtingen een redelijke termijn te krijgen om gevolgen hiervan te ondervangen. Hier is in de wendbaarheidsanalyse rekening mee gehouden.

Inhoudelijke effecten en risico's
Zonder gespecialiseerde ondersteuning van sekswerkers verdwijnen de enige laagdrempelige contactpunten waar signalen van geweld, uitbuiting, schulden en/of andere (persoonlijke) problematiek kunnen worden opgevangen. Slachtoffers van uitbuiting of geweld vallen hierdoor buiten de radar van hulpverlening. Dit zal leiden tot hogere maatschappelijke kosten (door bijvoorbeeld een toename van geweld en GGZ problematiek), meer onveiligheid voor sekswerkers en hun omgeving en een verdere marginalisering van een groep inwoners die al te maken heeft met stigma en kwetsbare werkomstandigheden.
Voor politie en handhaving betekent een 100% bezuiniging dat zij geen handelingsperspectief meer kunnen bieden wanneer zij bij controles stuiten op schrijnende gevallen. De kans wordt hierdoor aanzienlijk groter dat sekswerkers die slachtoffer zijn van uitbuiting of mensenhandel langer in deze situatie gevangen blijven en tijdens controles in Rotterdam steeds opnieuw zullen worden aangetroffen.

Tijdens de Corona periode, waarin zorg en ondersteuning voor sekswerkers tijdelijk wegviel, was een toename van geweld, uitbuiting en onvergunde prostitutie te zien. Wanneer de zorg en ondersteuning voor sekswerkers permanent zou wegvallen, is te verwachten dat dit opnieuw zal gebeuren.

Wanneer er een 100% bezuiniging zou plaatsvinden, zou Rotterdam de enige G4 gemeente zijn die geen gespecialiseerde maatschappelijke ondersteuning meer biedt aan sekswerkers.

Gezien de grote samenhang met de veiligheidsportefeuille wordt geadviseerd om over deze mogelijke bezuinigingsmaatregel politiek-bestuurlijke afstemming te laten plaatsvinden met burgemeester Schouten.

2) 100% bezuiniging op gespecialiseerde hulpverlening LHBTIQA+ personen in een kwetsbare situatie

Huidig beleid
De gemeente subsidieert twee stichtingen om gespecialiseerde hulpverlening te bieden aan LHBTIQA+ personen in een kwetsbare situatie. Zij geven informatie en advies over onderwerpen als genderdysforie, seksuele geaardheid en genderidentiteitsvraagstukken. Zowel LHBTIQA+ personen, als naasten en professionals kunnen bij hen terecht met hulpvragen.
Uit onderzoek blijkt dat LHBTIQA+ personen relatief vaak te maken hebben met mentale gezondheidsproblematiek, suïcide, discriminatie en gevoelens van onveiligheid. De lange wachttijden in de genderzorg en geestelijke gezondheidszorg leiden tot ernstige druk op het mentale welzijn van met name trans en non-binaire personen. Dit benadrukt het belang van gespecialiseerde (preventieve) inzet en ondersteuning.
De gespecialiseerde hulpverlening loopt parallel aan zorg die wordt geleverd vanuit de zorgverzekering (zoals transzorg).

De preventieve taak van de gemeente, zowel vanuit de Wmo2015 als vanuit de Wet Publieke gezondheid vormen de basis voor hulpverlening aan personen in een kwetsbare situatie. Hierin staat (nog) geen specifiek beleid geformuleerd voor LHBTIQA+ personen in een kwetsbare situatie. De gemeente werkt momenteel aan een subsidiekader voor de

gespecialiseerde hulpverlening aan LHBTIQA+ personen in een kwetsbare situatie. Daarnaast heeft de gemeente algemeen inclusiebeleid.

Juridisch
De subsidierelatie met de twee uitvoerende stichtingen heeft nog geen structureel karakter. Maar als zou worden besloten deze subsidierelaties te beëindigen, is wel een redelijke termijn nodig voordat deze beëindiging kan worden geëffectueerd. De ondersteuningstrajecten die de stichtingen in het kader van deze subsidie aanbieden, gaan vaak over een jaargrens heen. Hier moet bij de bepaling van de redelijke termijn rekening mee worden gehouden. Dat is ook meegenomen in de wendbaarheidsanalyse. Verder is van belang dat momenteel landelijk gewerkt wordt aan het wetsvoorstel Wet bijstand bij discriminatie, in welk wetsvoorstel het stelsel van antidiscriminatievoorzieningen gewijzigd wordt en de gemeenten naar verwachting een taak krijgen in de brede preventieve aanpak van discriminatie. Inwerkingtreding hiervan wordt niet verwacht voor 1 januari 2028.

Inhoudelijke effecten en risico's
Zonder gespecialiseerde ondersteuning van LHBTIQA+ personen in een kwetsbare situatie komen deze personen nog meer in de verdrukking dan zij nu al zijn en neemt de kans op zorgmijding, daklоosheid onder jongeren, sociaal isolement en suïcidaliteit (die al hoger is dan bij cis of heteroseksuele personen) toe. Specialistische ondersteuning is nodig omdat het om specifieke problematiek gaat bij LHBTIQA+-personen. Reguliere hulp voelt vaak niet veilig voor hen en professionals hebben onvoldoende kennis van de problematiek.

3) 100% bezuiniging op ondersteuning van mensen met Hiv of Aids
Huidig beleid
Het aantal mensen met Hiv in Rotterdam neemt toe en hun achtergrond verschilt van die in de jaren negentig. Zo neemt het aantal besmettingen onder heteroseksuelen van niet-Nederlandse afkomst toe[1]. Bovendien rust op Hiv binnen veel etnische gemeenschappen nog altijd een groot taboe. De gemeente subsidieert twee stichtingen voor het bieden van maatschappelijke ondersteuning aan Rotterdammers met Hiv of Aids. Dat bestaat uit o.a. informatie en advies over bijvoorbeeld contact met zorgorganisaties of toegang tot Hiv testen en medicatie, lotgenotencontact, gesprekken met geestelijk verzorgers en het leveren van een bijdrage aan de wereld Aids Dag Rotterdam.

Juridisch
Er is sprake van een structurele subsidierelatie met de twee uitvoerende stichtingen. Wanneer zou worden besloten om deze te beëindigen, dienen de stichtingen een redelijke termijn te krijgen om gevolgen hiervan te ondervangen. Hier is in de wendbaarheidsanalyse rekening mee gehouden.

Inhoudelijke effecten en risico's
Zonder maatschappelijke ondersteuning van Rotterdammers met Hiv of Aids ontbreekt een laagdrempelige manier voor deze mensen om aan informatie, advies en

[1] Zie het Hiv Monitoring rapport 2025: STICHTING_HIV_MONITORING_SAMENVATTING_2025_NL.pdf

lotgenotencontact te komen om hun gevoelens en angsten te bespreken en hun weg naar medische zorg te vinden. Ook vervalt het werken aan het verminderen van vooroordelen en taboe in de samenleving. De fysieke en mentale gezondheid van Rotterdammers met Hiv of Aids zal meer onder druk komen te staan.

Samenvattend
Een 100% bezuiniging raakt meerdere dossiers binnen de gemeente, ze raakt namelijk mensen met meervoudige kwetsbaarheid. Dit kan op de langere termijn leiden tot bijvoorbeeld een stijging van het aantal crisisinterventies, de inzet van politie, GGZ en ambulance, vergroting van gezondheidsverschillen, risico's voor de publieke gezondheid, hogere zorgkosten en hogere veiligheidskosten. Preventie en vroegsignalering verschuift naar crisisbeheer en repressie. Dit staat haaks op de beweging naar de voorkant.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
100% bezuiniging			- 336	- 871	- 871
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Geen mogelijkheden.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid			0,24 fte	0,24 fte	0,24 fte
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We kijken kritisch of het besparen op de niet-wettelijke taken van gespecialiseerde ondersteuning van sekswerkers, LHBTIQA+ personen en mensen met Hiv of Aids, opweegt tegen de mogelijke extra maatschappelijke kosten die daardoor ontstaan.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-190
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse Cul10: werk een bezuiniging van 10% uit, waarbij in eerste instantie gefocust wordt op het beleid, en het fonds zoveel als mogelijk in stand gehouden wordt.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Als deze bezuiniging doorgevoerd wordt, komt dat neer op een directe taakstelling aan Rotterdam Festivals van EUR 656K en het schrappen van een topsportevenement voor 94k. Per 1 januari 2025 is reeds een structurele bezuiniging van EUR 1,9 mln op het evenementenbudget doorgevoerd. Hieronder valt ook de bezuiniging op het nationale vuurwerk waar u in TR89 en TR165 aanvullende vragen over heeft gesteld. Consequentie van deze gevraagde nieuwe bezuiniging is dat de bijdrage aan een aantal festivals geschrapt zal moeten worden. Rotterdam Festival geeft voornamelijk een financiële bijdrage aan evenementen die gratis toegankelijk zijn voor de Rotterdammers en of de culturele identiteiten binnen de stad vieren. Deze bezuiniging zal ook ten koste gaan van het stimuleren van duurzaamheid en toegankelijkheid bij evenementen en festivals. We adviseren om de bezuiniging bij een zo klein mogelijk aantal festivals te laten landen, die nu niet binnen de meerjarige opdracht vallen die Rotterdam Festivals heeft. De afweging welke de minste impact hebben op het festivalbeleid wordt door Rotterdam Festivals gedaan. Voorbeelden van festivals die hierdoor getroffen kunnen worden zijn; Dunya, Fiesta Futura, Rotterdam Pride, de Rotterdam Art Week, Floating Pasar, de Oogstfeestparade, Poingfest en Network Festival en Festival Downtown. Voor de besparing op topsportevenementen geldt: Voor 2026 en 2027 liggen alle budgetten al vast voor diverse evenementen. Daar is geen ruimte om te bezuinigen, anders zou dat contractbreuk zijn (WK Turnen 2026, WK Beachvolleybal in de Rijnhaven en 3 andere NL steden 2027, WK Korfbal 2027). Voor 2028 zijn we volop in gesprek met diverse evenementen. Er zijn wel verwachtingen gewekt maar ligt nog niet definitief vast. Het gaat onder meer om Olympische kwalificatietoernooien voor de Spelen 2028 in LA, als onderdeel van een groter plan om de hele stad letterlijk in beweging te krijgen rondom het 100-jarig jubileum van de Spelen van Amsterdam 1928. Voor 2029 en 2030 werken we aan bids voor diverse grote topsportevenementen. De financiering van grote sportevenementen staat onder druk door wereldwijde concurrentie. Door deze bezuiniging kan mogelijk voor één van de twee jaren (2029 en 2030) geen topsportevenement geacquireerd worden. Resultaat is dat er minder grote sportevenementen naar de stad komen of dat er aparte bestuurlijke voorstellen voor dekking komende periode worden voorgelegd.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Evenementen Cultuur		-656	-656	-656	-656
Topsport Evenementen		0	-47	-94	-94
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid		**0**	**0**	**0**	**0**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid		**0**	**0**	**0**	**0**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven stelt het nieuwe college de ambitie op de bijdrage aan evenementen bij.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-191
Cluster/afdeling: Veilig

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse Vei03: werk uit wat een bezuiniging van 10% (420k) voor gevolgen heeft, waarbij de bezuiniging gericht is op het handgeld van de stadsmariniers.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Het beschikbare programmabudget (handgeld) voor de stadsmariniers is € 2,8 mln per jaar. Voor 2026 zijn daarnaast eenmalig extra budgetten toegekend voor Tarwewijk en IJsselmonde ter hoogte van € 2,3 mln. Dit budget in combinatie met het geleende gezag van de burgemeester (of wethouder) wordt ingezet om doorbraken te realiseren in de wijken of op complexe stedelijke veiligheidsvraagstukken. Met een bezuinigingsopgaaf van € 420.000 komt het programmabudget van de stadsmariniers op € 2,38 mln. Dit is 15% minder dan het oorspronkelijk budget. De rol van de stadsmarinier vraagt wendbaarheid in inzet en middelen. Urgente casussen en prangende interventies ontstaan in de stad en laten zich slechts beperkt op voorhand vangen in gedetailleerde begrotingen. Hieronder, per gebied inzicht in de mogelijke gevolgen van een bezuiniging van 15%: • Centrum/Oude Westen: -€100.000 euro o Stoppen met muziek-/kunstproject voor jongeren uit het Oude Westen die niet bereikt worden door regulier aanbod. o Afbouwen of stoppen met inzet gastheren/beveiliging op de Korte Lijnbaan als aanvulling op stewards en jeugdboa's. o Schrappen bijdrage aan project Werken aan de Kade om jongeren uit en rondom het Oude Westen zonder startkwalificatie te helpen hun toekomst weer op de rit te krijgen. o Afschaffen van de horecapiepers in de uitgaansnacht om de verbinding tussen beveiliging en politie te versnellen en stroomlijnen. o Interventies onveilige buitenruimte Lijnbaan, Schouwburgplein, Kruisplein • Delfshaven: -€80.000 euro o Uitkleden project waarbij onder regie van bewoners zelf onveilige plekken in Delfshaven worden aangepakt en de veiligheidsbeleving wordt verbeterd. o Stilleggen verbeteraanpak winkelstraat Schiedamseweg, inclusief Alliantievorming en ondermijningsaanpak. o Afschalen interventies en programma's in Delfshaven die jongeren weerbaarder maken tegen betrokkenheid bij (drugs)criminaliteit. o Stoppen met intensieve (jongeren)programmering tegen ongeregeldheden tijdens Oud & Nieuw. • Charlois: -€60.000 o Geen inzet op de aanpak van overlast door hanggroepen op de Wolphaertsbocht; o Afschaling van de integrale aanpak overlast op het Zuidplein. Concreet betekent dit minder inzet van pleinstewards en beveiliging, met minder toezicht op personen met verward gedrag; o Geen pleinprogrammering op het Amelandseplein gericht op het vergroten van de veiligheid van kinderen;

- Geen inzet van het jeugdpreventieteam.

- IJsselmonde: -€70.000
  - Minder wijkcommunicatie gericht op beïnvloeding wijkveiligheidsbeleving en positieve ontwikkelingen n.a.v. actieplan IJsselmonde;
  - Plantenbakken tegen fatbike- en scooteroverlast op winkelcentrum Oude Watering Beverwaard worden niet geplaatst;
  - Veilige fiets- en looproutes tunneltraverse Brienenoordbrug worden uitgesteld zodat er gezocht kan worden naar mogelijk andere manieren van financiering.

- Noord (Schiebroek Zuid, Crooswijk, Oude Noorden): -€20.000
  - Aanpak veiligheidsbeleving niet starten
  - Niet ondersteunen van de winkelstratenaanpak in het Oude Noorden en Crooswijk

- Feyenoord: -€80.000
  - Inzet op het verbeteren van de veiligheidsbeleving Vreewijk (die sterk daalt) afschalen, oa. door te stoppen met jeugdaanpak, extra schoonmaakrondes en een aanpak buitenruimte.
  - Extra inzet pleinstewards in de Rijnhaven tbv aanpak overlast zal niet meer vanuit de Stadsmarinier ondersteund kunnen worden.
  - Verbeteraanpak van verlichting (met name gericht op de wintermaanden) in de om de veiligheidsbeleving te verhogen zal in een aantal wijken niet meer voortgezet kunnen worden.
  - Extra ondersteuning in Hillesluis en Bloemhof met Oud en Nieuw ter voorkoming van extreme ongeregeldheden moet worden afgebouwd.

- Anti-discriminatie en -racisme: -€15.000
  - Beëindigen van de bijdrage aan de EUR voor de bekendheid en het gebruik van www.discriminatiewijzer.nl, waar data en onderzoeken worden gepubliceerd over discriminatie in Rotterdam.
  - Verminderde inzet op activiteiten gericht op het tegengaan van discriminatie in de sport en in de wijken van Rotterdam.

Totaal: -€425.000 euro

Effecten en risico's

Een besparing van 15% op het programmabudget van de stadsmariniers raakt:

- De wendbaarheid van de gemeente en het bestuur. Juist omdat stadsmariniers inspringen, daar waar de "reguliere systemen" vastlopen;
- De inzet van een stadsmarinier is wellicht een gedeeltelijke verklaring waarom in de vijf focuswijken waar afgelopen jaren een stadsmarinier actief was er, in tegenstelling tot Rotterdam als geheel, de veiligheidsindex niet of minder is gedaald in 2026 ten opzichte van 2022;
- Door het directe contact dat stadsmariniers hebben met zowel bewoners, partners, gemeente als bestuur, in combinatie met hun handelings- en doorzettingskracht, dragen zij bij aan het verbeteren van het vertrouwen in de overheid;
- Waar nodig zijn stadsmariners de "ogen en oren" van het bestuur in de stad. Bij situaties als de seriemoordenaar in IJsselmonde, de schutter bij Erasmus, de vuurwerkexplosie bij Schammenkamp of het recente Amber-alert in Feyenoord dragen zij bij aan de beheersing van de crisis en directe effecten op de wijk en staan in direct contact met de burgemeester.

Juridisch

Geen consequenties.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
		425	425	425	425
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

.

Nummer: TR-192
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
In het financieel beeld staat een knelpunt voor het ouderenbeleid, voortkomend uit het stoppen van de SPUK. Werk uit wat het betekent als deze niet wordt gehonoreerd.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
De inzet voor ouderen betreft de vaste inzet vanuit het Rotterdamse Ouderenpakket (zoals eenzaamheidsbestrijding) en de inzet vanuit de actieagenda Goud voor Oud. In 2024 zijn tijdens de behandeling van de voorjaarsnota voor ouderen bezuinigingen ingeboekt. Door het verschuiven van middelen konden de bezuinigingen 2025 en 2026 worden opgevangen: de inzet vanuit de actieagenda Goud voor Oud kon voortgang vinden door het inzetten van GALA middelen en de bestemmingsreserve Bestrijding eenzaamheid ouderen. Echter de SPUK Gala loopt per 2026 af en de bestemmingsreserve is naar verwachting eind 2026 uitgeput, waardoor vanaf 2027 de middelen voor ouderen afnemen met jaarlijks € 1,7 miljoen. De € 3,2 miljoen die overblijven zijn onvoldoende om de huidige inzet voor ouderen te continueren. Indien het knelpunt bestaand beleid niet wordt opgelost zullen er keuzes moeten worden gemaakt. Een deel van de inzet op ouderen gericht op preventie en welzijn voor ouderen zal dan verdwijnen. Hieronder een uitgewerkt voorstel, hierbij is ervoor gekozen om geen bewezen effectieve interventies stop te zetten, om zo zoveel mogelijk impact te blijven maken. Indien het knelpunt bestaand beleid a 1,7 miljoen euro niet gehonoreerd wordt, is het voorstel te stoppen met: Preventie: - Dialogen rond Praat Vandaag Over Morgen, waarbij ouderen in gesprek gaan over het ouder worden, zelf de regie voeren en het voorbereiden op toekomstige kwetsbaarheid. Welzijn: - Talentontwikkeling door actieve kunst beleving, om zo gezondheid en welbevinden te bevorderen door Schilder je Mee / Caroussels / dansmiddagen. - Pensioenworkshops waarin ouderen nadenken over hoe zij de nieuwe levensfase inrichten. - Het stimuleren en ondersteunen van de komst van nieuwe zorg- en wijkrestaurants en het ondersteunen van de verduurzaming van bestaande restaurants. - Campagnes over inhoudelijke onderwerpen zoals doorstroming, talentontwikkeling dementie in het kader van een positieve beeldvorming voor ouderen. - Digimaatjes die ouderen individueel ondersteunen bij digitale vraagstukken. Wonen: - Investeringen voor het faciliteren van voldoende (zorg)woningen voor ouderen (bv. woonzorganalyse op gebiedsniveau) - Inzet seniorenmakelaars en doorstroommakelaar ter ondersteuning van ouderen om geschikt te wonen; zij draaien spreekuren, geven voorlichting en ondersteunen ouderen bij het zoeken naar een nieuwe woning.

Zorg:

- Ondersteuning Alzheimercafés, maandelijkse bijeenkomsten voor iedereen met een vorm van dementie en hun naasten. Met deskundige sprekers, betekenisvolle onderwerpen en informatie over omgaan met dementie.
- Inzet van gezondheidsvoorlichters voor het geven van informatie over dementie aan migrantenouderen.
- Ouder worden doe je samen, project dat ouderen binnen migranten kerken in Rotterdam ondersteunt om zich goed voor te bereiden op het ouder worden en om verbonden te blijven met elkaar en met hun omgeving.
- Het stimuleren van het gebruik van Virtual Reality (VR) en E-Health voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Virtual reality is ingezet om vrijwilligers en mantelzorgers te laten ervaren hoe het is om te leven met dementie.
- Overige inzet om informatie rond dementie te ontsluiten.
- Inzet op bevorderen cultuurspecifieke en cultuursensitieve zorg en ondersteuning.

De inzet voor ouderen is in lijn met het landelijke beleid dat vanwege de dubbele vergrijzing, de groeiende zorgkosten en de personeelstekorten in de zorg onder andere inzet op langer zelfstandig wonen. De gemeente regelt de zorg en ondersteuning thuis via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2025) voor ouderen die nog geen Wlz-indicatie hebben. De preventieve inzet voor ouderen levert een belangrijke bijdrage aan de beweging naar de voorkant. Het op peil houden kan hogere kosten binnen de Wmo, Zvw en Wlz voorkomen. Het afbreken kan tot hogere kosten leiden. Het bovengenoemde voorstel zet in op het behouden van zoveel mogelijk impact.

De kans is aanwezig dat als we de inzet rondom mensen met dementie afbouwen Rotterdam het predicaat dementievriendelijk kwijtraakt.

Inzet op sociale cohesie en collectieve preventie worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van de sociale basis en dragen bij aan het voorkomen van Wmo indicaties.

Financieel:

Het betreft een knelpunt in het financieel beeld. Als het knelpunt niet gehonoreerd wordt dan is er geen begrotingseffect.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
		0	0	0	0

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Op dit moment is nog niet duidelijk welke middelen er vanuit het Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA) worden toegevoegd voor ouderen naast de middelen voor valpreventie. We hopen dat hier in juni 2026 meer duidelijkheid over is. In AZWA staat in ieder geval dat de ketenaanpak dementie moet worden doorontwikkeld tot een landelijke basisfunctionaliteit die bewezen zorgkosten bespaart.
Ook willen we onderzoeken of de Alzheimercafés vanuit Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) middelen voor mantelzorg gefinancierd kunnen worden.

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven zal het nieuwe college de ambitie op het ouderenbeleid niet op hetzelfde intensiteitsniveau continueren.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-193
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse ZWW16: werk uit wat 100% bezuiniging betekent. En, hoe effectief is dit programma in praktijk?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Inhoudelijke toelichting In het coalitieakkoord *Eén Stad 2022-2026* is de aanpak van seksuele straatintimidatie (SSI) als speerpunt opgenomen, waarvoor extra middelen beschikbaar zijn gesteld. De Rotterdamse aanpak richt zich op het voorkomen en aanpakken van SSI door bewustwording, gedragsverandering, empowerment, handhaving en samenwerking met gemeenten en lokale partners te versterken. **Uitvoerbaarheid** Bij een volledige bezuiniging stopt de gemeentelijke SSI-aanpak. Concreet betekent dit: • Publiekscampagnes, bewustwordingsactiviteiten en communicatie rondom SSI stoppen; • Lessen, trainingen en activiteiten gericht op normstelling, gedragsverandering en empowerment niet langer worden uitgevoerd; • Samenwerking met partners zoals politie, horeca, onderwijs en maatschappelijke organisaties wegvalt; • De verbinding met aanpalende thema's, zoals seksueel geweld, vrouwenveiligheid, nachtbeleid en een veilige publieke ruimte, grotendeels verdwijnt; • Opgebouwde expertise, netwerken en samenwerkingsstructuren verloren gaan; • De Rotterdamse Week tegen Seksuele Straatintimidatie niet meer kan plaatsvinden; • Niet langer geïnvesteerd wordt in de StopApp voor meldingen van seksuele straatintimidatie. Hierdoor neemt de zichtbaarheid van het thema af en komt ook de bredere aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag en sociale veiligheid onder druk te staan. **Effecten** De aanpak van seksuele straatintimidatie (SSI) is de afgelopen jaren uitgebreid dankzij middelen uit het coalitieakkoord (€ 1 mln, t/m 2026). Vanaf 2027 is dit budget wendbaar. Bij een bezuiniging van 100% wordt in 2027 25% (€250.000) afgebouwd en vervalt vanaf 2028 het volledige budget, waardoor de huidige aanpak feitelijk stopt. Gevolgen hiervan zijn dat: • Capaciteit en financiering voor de SSI-aanpak wegvallen; • Structurele aandacht, preventie en ondersteuning van slachtoffers en omstanders afnemen; • De ingezette norm- en gedragsverandering niet kan worden voortgezet of geborgd; • Het thema minder zichtbaar wordt in de samenleving. **Juridische consequenties** Seksuele straatintimidatie is in Nederland sinds medio 2024 opgenomen in het Wetboek van Strafrecht en dus strafbaar. Handhaving vindt plaats door politie en gemeentelijke BOA's en wordt in het kader van preventie, bewustwording, veiligheid en leefbaarheid in de stad ondersteund door de flankerende aanpak SSI. Bij beëindiging van de activiteiten zal ook een handvol subsidies worden afgebouwd. Gelet op de looptijd en het volume zal dit niet leiden tot problemen. **Risico's** • Verminderde norm- en gedragsverandering rondom SSI in de stad

- Verminderde steun voor slachtoffers van SSI
- Verminderde samenwerking met landelijke partners op de aanpak SSI
- Afname van zicht op de lokale ontwikkelingen en signalen
- Risico dat seksuele straatintimidatie genormaliseerd wordt en gevoelens van onveiligheid in de publieke ruimte, met name onder vrouwen en meisjes, toenemen.

Effectiviteit aanpak SSI
Om de effecten van de aanpak SSI te kunnen meten, is grootschalig onderzoek nodig. Op dit moment worden er gesprekken gevoerd met de Erasmus Universiteit (EUR) om een herhaalonderzoek uit te laten voeren naar SSI in Rotterdam (in navolging van het onderzoek SSI in Rotterdam 2021 door de EUR). De resultaten van dit voorgenomen onderzoek geven inzicht in de effecten van de ingezette aanpak.
Wel kunnen we uit evaluaties over de interventies op scholen en binnen horecagelegenheden afleiden dat de aanpak een positief effect heeft op de normstelling over het onderwerp. Daarnaast is er onlangs een effectmeting gedaan naar de campagne 'Wees een Baas' (gericht op plegers van SSI). De resultaten uit de effectmeting van de campagne laten zien dat:

- Een groot deel van de Rotterdamse jonge mannen is bereikt (48%), waarbij de inzet van buitenreclame en social media elkaar versterken;
- Ruim de helft van de Rotterdamse jonge mannen die aangeven wel eens iets gedaan te hebben ten aanzien van SSI, geeft aan ongewenst gedrag richting vrouwen te gaan veranderen na het zien van de campagne;
- Campagne bewustwording versterkt en gedragsverandering stimuleert, maar er is een grote kloof is tussen wat jonge mannen zien en wat jonge vrouwen ervaren;
- De campagne Wees een Baas wordt zeer goed gewaardeerd, is duidelijk en wordt serieus genomen.

Hieruit blijkt dat onderdelen van de aanpak aantoonbaar bijdragen aan bewustwording, normstelling en gedragsverandering. Een effectmeting van de totaalaanpak staat gepland voor 2026.

Financieel:

Begrotingseffect:
Let op! ZWW-16 betreft alleen de inzet op Seksuele Straatintimidatie vanuit het programma ZWW. Sinds 1 juli 2024 is seksuele straatintimidatie strafbaar en kunnen boa's binnen de landelijke pilot hierop handhaven in de openbare ruimte. Zij kunnen overtredingen constateren en processen-verbaal opmaken. De inzet van handhaving is niet opgenomen in de wendbaarheidsanalyse ZWW-16 en de beantwoording van deze vraag. Tot 1 juli 2026 valt de inzet van handhaving op SSI binnen de bestaande capaciteit van Stadsbeheer – Toezicht, Handhaving, Parkeren en Markten (THPM), voor de periode daarna is er (nog) geen budget voor SSI-handhavers.

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Stoppen SSI-programma (MO)		€ -0,25 mln	€ -1 mln	€ -1 mln	€ -1 mln

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Externe financiering

- Geen structurele externe financiering mogelijk.

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	-	-	1 FTE	1 FTE	1 FTE
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	0	0	0	0	0

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.

**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
A*fhankelijk van de keuze:* **Tekstsuggestie bij doorgaan van de aanpak SSI** Gelet op het belang van veiligheid in de openbare ruimte in Rotterdam blijft de aanpak SSI onverminderd noodzakelijk. De huidige aanpak zet in op norm- en gedragsverandering; continuering is essentieel om duurzame maatschappelijke impact te kunnen realiseren. **Tekstsuggestie bij stoppen van de aanpak SSI** Om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven stopt het nieuwe college met de aanpak van Seksuele Straatintimidatie.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-194
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Als vervolg op TR114 en TR136: Aangegeven wordt dat Hoogvliet niet is betrokken in de reeks, en dat met de huidige inzet dit niet mogelijk is en het aangegeven tempo gehaald kan worden. Geef aan wat het zou betekenen als de wens is om versneld (streefdatum: 1 januari 2028, twee wijken parallel betaald parkeren invoeren) betaald parkeren ingevoerd te hebben in heel Rotterdam incl. Hoogvliet, excl kleine kernen. Welke aanvullende middelen vraagt dit en wat doet dit met het met het naar voren halen van de opbrengsten? Uitgaande van een groei van de afdeling mobiliteit zoals besloten in een andere vraag, zijn de benodigde aanvullende middelen/fte na invoering van het betaald parkeren inpasbaar hierin?

Antwoord/reactie:
De gevraagde versnelling naar 1 januari 2028 is niet mogelijk. Daar is de reguliere doorlooptijd van een invoeringsproject simpelweg te lang voor, rekening houdend met de veelheid van werkzaamheden die bij een invoering van betaald parkeren aan de orde zijn. Wat met uitbreiding van projectcapaciteit mogelijk wordt geacht (maar nog wel als ambitieus wordt ingeschat) is invoering binnen een periode van 3 jaar (dus op 1 januari 2030), waarbij ook betaald parkeren in Hoogvliet wordt ingevoerd. Bij de beantwoording van vraag TR-152 is aangegeven wat de financiële impact is van invoering betaald parkeren in Hoogvliet. Het leidt tot een jaarlijks saldo van € 8,4 mln (bij verhoging van het kortparkeertarief naar € 3,00 per uur), met incidentele lasten van € 0,5 mln. Versnelling naar 1 januari 2028 is in verband met de vele werkzaamheden die samenhangen met de invoering van betaald parkeren en voor iedere wijk volgordelijk moeten worden uitgevoerd. Hierbij moet worden gedacht aan (niet uitputtend): • Bestuurlijke besluitvorming: aanwijsbesluit en aanpassen regelgeving (Tarievenoverzicht straatparkeren Rotterdam) • Schouwen nieuw te reguleren gebied op bijzonderheden; • Fysieke aanpassingen in de buitenruimte daar waar noodzakelijk incl. eventuele verkeersbesluiten (tijdens de schouw worden vaak onregelmatigheden geconstateerd die voor de invoering hersteld moeten worden om te kunnen handhaven); • Overleg met eigenaren/beheerders (veelal VVE's) over openbaar toegankelijke eigen parkeervoorzieningen met de keuze 'afsluiten' of meegaan met betaald parkeren; • Plaatsingsplan parkeerautomaten en bebording (verwijs- en informatieborden) opstellen; • Plaatsen parkeerautomaten inclusief aansluiting op het net door Stedin (kritisch proces); • Plaatsen bebording op straat inclusief redactieborden "Let op: betaald parkeren vanaf ....") • Digitale ondergrond intekenen m.b.t. fiscale parkeerplaatsen ten behoeve van de fiscale handhaving op betaald parkeren. Specifieke parkeerplaatsen, zoals gehandicaptenplaatsen, laad- en loszones, gereserveerde plaatsen voor deelauto's etc. moeten worden uitgezonderd (niet belastingplichtig); • POET (Parkeren Op Eigen Terrein)-onderzoek: het in kaart brengen van alle eigen parkeergelegenheid in het gebied op adresniveau ten behoeve van de vergunningverlening; • Opstellen informatiemateriaal voor belanghebbenden (informatie over de regels en het gebied waar met een parkeervergunning geparkeerd mag worden, uitleg over de werking

van de Rotterdam Bezoekersapp voor bewoners, uitleg over maatwerk voor specifieke doelgroepen in het gebied, zoals docenten, zorgpersoneel, sportverenigingen e.d.);
- Informatiebijeenkomst(en) voor bewoners en ondernemers in het gebied;
- Inrichten vergunningensysteem, met o.a. alle adressen in het gebied en de adressen met eigen parkeergelegenheid;
- Inrichten onderliggende handhavingssytemen ten behoeve van het kunnen opleggen van naheffingen parkeerbelasting;
- Koppeling met systemen van DV Belastingen ten behoeve van facturatie (en incasso) van parkeerproducten en verwerking naheffingsaanslagen parkeerbelasting;
- Inrichten NPR (Nationaal ParkeerRegister van de RDW) ten behoeve van vastleggen parkeerrechten bij betalingen aan de parkeerautomaat en betalingen via providers);
- Opstarten vergunningaanvragen en -uitgifte (minimaal 1 maand voor invoering);
- Tussentijdse werving uitvoerend personeel (in de volledige keten);
- Aanschaf benodigde scanapparatuur en lease scanvoertuigen;
- Nazorg en aanpassingen op basis van publieksreacties (o.a. 14010), klachten en bezwaren.

De benodigde uitbreiding van de projectcapaciteit in de gehele keten (SO-SB-DV) wordt geraamd op 10 fte 3 jaar lang met ingang van Q4 2026 (zodat de eerste invoering(en) direct in 2027 kunnen plaatsvinden.

De financiële impact van versnelling naar 3 jaar i.p.v. 4 jaar incl. Hoogvliet is als volgt:

De reeks uit TR 114 (uitbreiding betaald parkeren in 4 jaar exclusief Hoogvliet en de kleine kernen en een verhoging van het kortparkeertarief naar € 3,00 per uur):

maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Baten		9.100	18.200	27.300	36.400
Lasten		-2.000	-4.000	-6.000	-8.000
Incidentele lasten					
Saldo		**7.100**	**14.200**	**21.300**	**28.400**

De nieuwe reeks met versnelling invoering betaald parkeren naar 3 jaar inclusief Hoogvliet exclusief de kleine kernen en een verhoging van het kortparkeertarief naar € 3,00 per uur):

maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Baten		15.700	31.400	47.200	47.200
Lasten		-3.400	-6.900	-10.400	-10.400
Incidentele lasten	-250	-1.000	-1.000	-750	
Saldo	**-250**	**11.300**	**23.500**	**36.050**	**36.800**

Belangrijk (als bij TR-114)**:**
- Onzekere factor in de berekeningen is de mate van vraaguitval bij een tariefsverhoging. De feitelijke vraag uitval kan uiteraard hoger of lager zijn dan in de berekeningen is meegenomen.
- De berekeningen houden geen rekening met eventuele maatregelen (vanuit gemeente of andere overheden) die een forse impact hebben op het aantal parkeerplaatsen op straat of het gebruik en/of bezit van de auto. Voorbeeld: bij een afname van het aantal parkeerplaatsen zal ook het financiële effect van genoemde maatregelen afnemen. De raming dient in dat geval naar beneden te worden bijgesteld.
- De voorgestelde tarieven voor 2027 dienen nog te worden geïndexeerd met de in de begroting 2027 te verwerken inflatiecorrectie ten behoeve van het financiële effect.

Risico's/aandachtspunten:

- De versnelde invoering van betaald parkeren is uitvoerbaar, maar vraagt om een zorgvuldig ingericht implementatietraject. De uitvoering kent daarbij een aantal relevante afhankelijkheden en risico's die invloed kunnen hebben op planning, capaciteit en beheersbaarheid van de uitvoering.
- Belangrijke aandachtspunten zijn:
    - Beschikbaarheid van leveranciers en installateurs i.v.m. doorlooptijden voor stroomaansluitingen van parkeerautomaten en plaatsen bebording;
    - Mogelijke prijs- en leveringsschommelingen als gevolg van marktomstandigheden en schaarste;
    - Een tijdelijke sterke toename van vragen, meldingen en bezwaarprocedures, waardoor reguliere servicenormen en responstijden onder druk komen te staan, ondanks aanvullende inzet op klantcontact en communicatie.
- Er is sprake van een ketenaanpak waarbij verschillende externe partijen en systemen op elkaar moeten aansluiten. Vertraging of uitval binnen één onderdeel kan consequenties hebben voor de totale planning van de invoering. Het is dan ook van belang om voldoende ruimte te houden voor fasering, ketenregie, testen en communicatie. Daarmee kunnen risico's tijdig worden ondervangen en eventuele vertragingen zoveel mogelijk worden beperkt.
- Door de versnelling en verruiming van de invoering betaald parkeren is er binnen de bestaande organisatie minder ruimte om nieuwe grotere opdrachten op te pakken en uit te voeren (zoals de invoering van grotere parkeersectoren (TR-60) of invoeren/uitbreiden specifieke parkeerzones (TR-148)).

Uitgaande van een groei van de afdeling mobiliteit zoals besloten in een andere vraag, zijn de benodigde aanvullende middelen/fte na invoering van het betaald parkeren inpasbaar hierin?
Kortweg ja, de structurele verzwaring van de capaciteit bij SO-mobiliteit is beperkt. Het leeuwendeel van de verzwaring (structureel) zal landen bij SB en DV i.v.m. uitvoeringscapaciteit zoals omschreven. In TR-210 zal het effect inzichtelijk worden gemaakt.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Uitbreiding betaald parkeren in 3 jaar inclusief Hoogvliet	-250	11.300	23.500	36.050	36.800

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Geen.

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030

Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid		35	70	105	105
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	2,5	10	10	7,5	

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Betaald parkeren wordt de komende 3 jaar gefaseerd uitgebreid buiten de ring (exclusief de kleine kernen). De tarieven voor kortparkeren op straat worden verhoogd met ingang van 2027.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-195
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse ZWW17: Werk een voorstel uit voor een bezuiniging op de nieuwe aanbesteding Welzijn van **5 mln.** (verdergaande vraag ten opzichte van bezuiniging van 2 mln.)

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Feiten De welzijnsopdracht bestaat uit 14 gebiedsgerichte opdrachten. Deze zijn in juni 2022 gegund met een looptijd tot en met 2028. De mogelijkheid om een nieuwe opdracht te formuleren of het gebruik van de optionele verlenging wordt intern nog nader onderzocht. De wens is om de opdracht in de toekomst gerichter in te zetten, als onderdeel van de sociale basis, o.a. om met gerichte preventie de vraag naar zorg te voorkomen of mogelijk te vervangen. De wendbare lasten van de welzijnsopdracht bedragen vanaf 2028 ongeveer 50,3 mln. per jaar. De welzijnsopdracht is gericht op vroegsignalering, collectief preventief aanbod en activering. Onderdelen zijn onder meer kinder-, tiener- en jongerenwerk, de Huizen van de Wijk, collectief aanbod voor ouderen (waaronder Samen eten) en kwetsbare Rotterdammers, niet-geïndiceerde Dagbesteding en de activeringsopdracht (Prestatie010). De focus ligt op drie groepen: jeugd (4 tot 23 jaar), ouderen en kwetsbare Rotterdammers. Doel is het voorkomen of vervangen van zwaardere en duurdere ondersteuning: wijkteams, specialistische jeugdhulp (met name j-ggz) en Wmo-arrangementen. Het voorstel is om in de nieuwe aanbesteding het beschikbare budget structureel met 5 mln. te verlagen. Aanname bij de berekening: de maatregel werkt vanaf de ingangsdatum van de nieuwe opdracht (2028). **Maatregelen** Het voorstel betreft een verlaging van **5 mln**. Hieronder worden 2 extra mogelijkheden genoemd, aanvullend op TR-177 die een bezuinigingsopgave kent van 2 mln., om tot een bezuiniging van 5 mln. te komen: 1. Activering en uitstroom. **De activeringsopdracht (Prestatie010) wordt gerichter ingezet**: begeleiding van moeilijk bemiddelbare werkzoekenden naar een tegenprestatie of vrijwilligerswerk. Stedelijk worden circa 2.574 werkzoekenden per jaar begeleid. 2. **De collectieve, voorliggende voorzieningen voor ouderen en volwassenen die zwaardere Wmo-inzet vervangen of voorkomen worden geschrapt.** Het gaat, naast de in TR-177 reeds genoemd inzet op ouderen ook om het stoppen met niet-geïndiceerde Dagbesteding (stedelijk circa 2.900 plekken per jaar). 3. **Het afstoten van een deel van de accommodaties**: het beëindigen van huur, beheer en exploitatie van een additionele Huis van de Wijk-locatie. Dit levert afhankelijk van de exacte locatie ca. 350k euro op per locatie per jaar, dit is exclusief kosten van vervangende zaalhuur voor activiteiten. 4. Hoewel we de doelgroep jeugd vanwege de grote jeugdopgave willen ontzien, stellen we in dit scenario ook voor om **de formatie kinder- tiener- en jongerenwerk te verlagen**, verdeeld over de gebieden. De kosten per fte zijn ca. 100.000 euro (incl. overhead), dus

afhankelijk van het bedrag zou dit om 45 fte gaan t.o.v. de totale formatie van 153,5 fte, dus 1/3 van de huidige inzet.

Uitvoerbaarheid
De maatregelen worden verwerkt in de uitvraag van de nieuwe opdracht. Middels die route is er geen tussentijdse contractwijziging en zijn de frictiekosten beperkt. De opdracht raakt meerdere partijen: uitvoerende welzijnsorganisaties, Huizen van de Wijk, Prestatie010/Werk & Inkomen en wijkteams en bewoners. Een lager budget betekent minder uitvoeringscapaciteit bij deze partijen en een verlaging van het bereik van jeugdigen (4 tot 23 jaar) in de vindplaatsen zoals scholen, jongerenhubs en online, en kwetsbare Rotterdammers, waaronder thuiswonende ouderen.

Wijziging ten opzichte van huidig beleid
De welzijnsopdracht is een collectieve, vrij toegankelijke voorziening aan de voorkant. Een lager budget wijkt af van de ingezette beweging naar preventie (richtinggevend kader Sociale Basis).
Bij een eventueel nieuwe opdracht in 2028 wordt aansluiting gezocht bij het richtinggevend kader Sociale Basis. Daarbij wordt enerzijds gewerkt aan het verhogen van gemeenschapskracht (eigen kracht van bewoners, vrijwillige inzet, bewonersinitiatief, Right to Cooperate en Lokaal Budget) en anderzijds aan individuele en collectieve voorzieningen voor (groepen) inwoners. Deze lijn geeft invulling aan de beweging naar de voorkant en uiteindelijk aan het beheersen van zorgkosten.

Effecten (op basis van de wendbaarheidsanalyse)
In dit voorstel wordt eerst gesneden in de onderdelen voor ouderen en volwassenen. De jeugdcomponent komt als laatste in beeld en wordt beperkt geraakt. Het precieze effect hangt af van waar binnen de opdracht wordt teruggebracht. Het wegvallen van het aanbod op ouderen en kwetsbare Rotterdammers zal in veel gevallen een verhoogd aantal zorg- en wmo indicaties opleveren.

Een verlaging raakt daarnaast het collectief preventief aanbod voor jeugdigen, ouderen en kwetsbare Rotterdammers. Volgens de analyse verschraalt bij een verlaging het collectief preventief aanbod in de wijken en komen zorggebruik en -kosten onder druk te staan. Op korte termijn betreft het minder laagdrempelige ondersteuning dichtbij. Op langere termijn een grotere druk op geïndiceerde, duurdere zorg.

Juridische consequenties
De Jeugdwet vereist dat jeugdhulp laagdrempelig en herkenbaar wordt aangeboden en bereikbaar is (toegang). De gemeente bepaalt zelf bij verordening welke voorzieningen vrij toegankelijk zijn en heeft ruime beleidsvrijheid bij de inrichting van voorliggende en preventieve voorzieningen. Kinder-, tiener- en jongerenwerk (doelgroep 4 tot 23 jaar) is onderdeel van de welzijnsopdracht en niet als zodanig een specifieke wettelijke verplichting. De collectieve voorzieningen voor ouderen en volwassenen (zoals Samen eten en niet-geïndiceerde Dagbesteding) zijn grotendeels algemene voorzieningen zonder individuele aanspraak. De minimumformatie per gebied is contractueel vastgelegd. Een aanpassing vergt verwerking in de nieuwe uitvraag. Een lager budget is via een nieuwe opdracht in te regelen.

Risico's
Volgens de wendbaarheidsanalyse kan besparen op collectief preventief welzijnswerk leiden tot meer en duurder zorggebruik. De analyse noemt ter vergelijking: een traject midden-GGZ circa 10.000 euro, groepsinzet circa 1.000 euro en collectieve inzet circa 500 euro. Collectieve inzet is daarmee 10 tot 20 keer goedkoper dan een gemiddeld individueel traject.
Een verlaging kan meer druk leggen op wijkteams, j-ggz en Wmo. Het netto besparingspotentieel kan lager zijn dan het brutobedrag, doordat een deel van het effect via duurdere zorg terugkomt

(neveneffect). Het versmallen van collectieve, voorliggende voorzie ningen voor ouderen en volwassenen en jeugdigen wijkt af van de beweging naar de voorkant (Sociale Basis).

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel (x 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Verlaging budget nieuwe aanbesteding Welzijn (structureel)	-	-	-5.000	-5.000	-5.000

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Voor het versterken van preventie en welzijn zijn deels landelijke middelen beschikbaar via de IZA/AZWA-basisinfrastructuur. Deze middelen zijn gericht op investeren aan de voorkant, waarbij het Gezond en Actief Leven Akkoord eind 2026 afloopt. Deze middelen zijn voor specifieke onderwerpen die in beginsel geen relatie hebben met de welzijnsopdracht waardoor compenseren van lagere welzijnsopdracht maar zeer beperkt opgevangen kan worden met deze rijksmiddelen.

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Bij de nieuwe aanbesteding Welzijn verlagen wij het budget structureel met € 5 mln. en richten de opdracht in langs het richtinggevend kader Sociale Basis. We werken aan gemeenschapskracht en individuele en collectieve voorzieningen, met een laagdrempelige en herkenbare toegang.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-196
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse VG01: wat is het totale budget van Fit'R, is dit groter dan de opgegeven wendbare lasten? Werk een 100% bezuiniging uit voor het programma Fit'R, zowel voor het wendbare deel als voor het totale budget, als dit verschilt.

Antwoord/reactie: Het totale budget dat gebruikt wordt is hoger dan de bedragen uit de wendbaarheidsanalyse. Het gemeentelijk budget wordt aangevuld met Rijksmiddelen. Het maximaal beschikbare budget hiervoor is 600.000 per jaar. Het programma kan per 2027 beëindigd worden.

Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

010Fit'R
010 Fit'R betreft een aanpak gericht op kinderen van 4 tot 12 jaar met overgewicht en hun ouders in Rotterdam. Lokale aanbieders bieden integrale begeleidingstrajecten (maximaal duren deze 18 maanden). De trajecten bestaan uit wekelijkse sport- en beweegactiviteiten, gecombineerd met leefstijlbegeleiding (voeding, slaap, schermtijd, stigma, verleidingen, etc.) en gedragsverandering om een gezonde leefstijl duurzaam te bevorderen. In totaal zijn 12 aanbieders van 010 Fit'R actief verspreid over 33 locaties in 13 gebieden.

Budget:
Het totale budget voor 010 Fit'R is tweeledig. De regeling wordt bekostigd met de in de wendbaarheidsanalyse opgegeven bedrag van 1.937.000 euro (wendbaar vanaf 2027). Dit bedrag wordt aangevuld met een Rijksbijdrage van maximaal 600.000 euro per jaar tot 2026 (niet wendbaar). Voor de rijksbijdrage geldt een cofinancieringseis van 60% (40% rijksbijdrage en 60% gemeentelijke bijdrage). Het betreft de rijksbijdrage Specifieke uitkering voor Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) (2023-2026 onderdeel van de Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026, dat gekoppeld is aan het Gezond en actief Leven Akkoord).

Bezuiniging 100%:
Wegbezuinigen betekent het opheffen van de subsidieregeling 010 Fit'R (1,4 miljoen in 2027) en aanverwante activiteiten (537K).
Met de subsidieregeling worden 010 Fit'R laagdrempelige leefstijltrajecten bekostigd. De overige middelen (537K) worden besteed aan aanverwante activiteiten voor deze doelgroep/thema waaronder het pilotproject schoollunches; het EMC-onderzoek naar de aanpak 010 Fit'R en de inzet van de Centrale Zorgverlener bij het CJG als onderdeel van de ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas.
Bezuinigen betekent dat het laagdrempelige leefstijlaanbod voor kinderen met overgewicht verdwijnt uit de wijken/gebieden.

Welke inzet blijft na eventuele bezuinigingen
Vanaf 2027 kan de doelgroep van de regeling (4-12 jaar) gebruik maken van de reguliere diensten van het CJG met betrekking tot Jeugdgezondheidszorg. Hierbij ligt de focus op vroegsignalering (monitoring, meet en weegmoment), preventie (opvoedondersteuning, voorlichting), lichte begeleiding en doorverwijzing.
Daarnaast is de ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas in ontwikkeling. De doelgroep is kinderen met overgewicht of obesitas en psychosociale problematiek bij kind of in het

gezin. Zorg en ondersteuning voor de doelgroep obesitas wordt bekostigd door de zorgverzekeraar. Voor de doelgroep overgewicht zijn er beperkte middelen beschikbaar vanuit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). De middelen voor de bekostiging ervan komt van het Rijk in de vorm van een specifieke uitkering. Deze middelen zijn geoormerkt voor de ketenaanpak preventie overgewicht en obesitas.

Risico's:
Met het opheffen van deze regeling vervalt de gerichte en preventieve inzet op actieve leefstijl voor deze lichtere doelgroep (4 -12 jaar, met overgewicht en zonder andere problematiek), dit kan leiden tot toename van gezondheidsproblemen. Vroege preventie speelt een belangrijke rol in het voorkomen van zorg(kosten) in de toekomst. De 010Fit'R regeling is een onderdeel van het brede gezondheidsbeleid, er blijft na evt. bezuiniging (van de 1,937 miljoen) ca. € 550.000 op de gemeentelijke begroting beschikbaar voor de lokale nota gezondheidsbeleid vanaf 2027. Deze middelen worden ingezet voor de dekking voor andere activiteiten/doelgroep/thema's en niet voor de stimuleren gezonde leefstijl doelgroep t/m 12 jaar.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Bezuiniging	-	1.937.000	1.937.000	1.937.000	1.937.000

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Er is naar verwachting ook vanaf 2027 600.000 euro beschikbaar vanuit de Specifieke uitkering voor de Brede Regeling Combinatiefuncties voor het onderdeel bewegen. Dit is echter nog onzeker door veranderingen rondom het Sportakkoord, AZWA. Bij deze regeling geldt een cofinanciering door de gemeente. Rijksbijdrage is 40% gemeentelijke bijdrage is 60%. Bezuinigen van de middelen betekent dat de 600.000 extra bijdrage ook niet ingezet kan worden omdat cofinanciering niet mogelijk is.

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

De subsidieregeling 010Fit'R en de aanverwante activiteiten worden per 2027 niet voortgezet. Optioneel: De regeling wordt vervangen voor een integrale aanpak voor het stimuleren van actieve leefstijl bij de doelgroep i.s.m. de aanpalende beleidsdomeinen zoals sociale basis, onderwijs, jeugdpreventie, kinderopvang/BSO etc.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026
.

Nummer: TR-197
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Werk een scenario uit waarbij er 700k bezuinigd wordt op informele zorg, waarbij er in eerste instantie gekeken wordt naar het stoppen van de vrijwilligerswaardering (er mag ambtelijk een alternatief aangeboden worden).

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Onder Informele zorg en ondersteuning valt Burenhulp, Vrijwilligerswerk en Mantelzorg. Voor een mogelijk scenario rond mantelzorg parkeren is een aparte uitvraag gedaan: TR-167. Daarom richt deze beantwoording zich hier (nu) niet op. Informele zorg en ondersteuning is onderdeel van de 'Sociale Basis'. **Uitvoerbaarheid** ***De vrijwilligerswaardering*** is geen directe financiële vergoeding voor vrijwilligers, maar zijn ondersteuningsmogelijkheden en attenties. Het stoppen betekent geen stedelijke inzet op de dag van de vrijwilliger, geen decemberkalender, geen Tel je zegeningendiner etc., maar b.v. ook geen opleidingen en trainingen, onderzoek, communicatie en de ruimte voor jaarlijkse initiatieven. Hiermee kan een besparing van 700K gerealiseerd worden. Alternatieve optie/ scenario: Naast het budget voor informele zorg ontvangen Levensbeschouwelijke koepelorganisaties eveneens middelen voor de door vrijwilligers georganiseerde activiteiten. Het betreft jaarlijks in totaal ca 1,3 mln. Hierop kan eveneens worden bezuinigd. Beide opties zijn uitvoerbaar vanaf 2027. **Juridische consequenties** Juridisch zijn er geen belemmeringen. **Aanvullende risico's** Consequentie is dat er minder aandacht voor vrijwilligers is. Dit kan leiden tot minder vrijwillige inzet. Het wegvallen van trainingen beperkt ook professionalisering. Voor een sterke Sociale Basis zijn vrijwilligers een belangrijke voorwaarde. Landelijk, maar ook in Rotterdam staat het aantal vrijwilligers (en mantelzorgers) onder druk. Door te korten op informele zorg kan dit versterkt worden. In het aanpalende scenario kunnen levensbeschouwelijke organisatie bepaalde activiteiten, zoals samen eten, voorlichtingsactiviteiten rondom zorg en gezondheid, opvoeding, en andere vormen van ondersteuning niet meer uitvoeren.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel (x 1.000)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Beperken waardering vrijwilligerswerk	-	700	700	700	700
ALTERNATIEF SCENARIO - Beperken subsidies lbo's	-	700	700	700	700
--> Dit betreft 2 verschillende scenario's					
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Niet van toepassing.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven stelt het nieuwe college de ambitie informele zorg bij met € 700k.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-198
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Als vervolg op TR112: werk een scenario uit voor 80 BOA's. Zijn er schaalvoordelen te behalen in de bijkomende kosten zoals opleiding t.o.v. een groei van 40 BOA's?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Voor een uitgebreide toelichting op de structurele kosten verwijs ik u graag naar de beantwoording van vraag TR-112. **Vraag 1: Werk een scenario uit voor 80 Boa's** Voor de berekening is uitgegaan van een vastgestelde integrale kostprijs van ca. €128.005 per fte handhaver. Deze kostprijs omvat de directe personeelskosten, waaronder salaris, werkgeverslasten, TOD, evenals jaarlijkse kosten voor de basisopleiding, bijscholing, uitrusting, vervoer en materieel (auto/fiets), operationele middelen en de benodigde ondersteuning en leiding in het primair proces. De structurele kosten voor 80 boa's bedragen ca. € 10,2 miljoen per jaar bij volledige bezetting. **Vraag 2: Zijn er schaalvoordelen te behalen in de bijkomende kosten zoals opleiding t.o.v. een groei van 80 BOA's** Bij een groei van 80 boa's ontstaan schaalvoordelen binnen het wervings- en selectieproces. Door op grotere schaal te werven, nemen de kosten voor werving en selectie niet evenredig toe ten opzichte van het werven van 40 boa's.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026 (10 FTE)**	**2027 (30 FTE)**	**2028 (60 FTE)**	**2029 (80 FTE)**	**2030 (80 FTE)**
80 Extra handhavers (Gefaseerd)	**€1.280.000**	**€3.840.000**	**€7.680.000**	**€10.240.000**	**€10.240.000**
Traineeprogramma	**€50.000**	**€50.000**	**€50.000**	**€50.000**	**0**
Werving en Selectie	**€370.000**	**€556.000**	**€556.000**	**€556.000**	**0**
Totaal	**€1.700.000,-**	**€4.446.000,-**	**€8.286.000**	**€10.846.000**	**€10.240.000,-**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**16,3 fte***	**42,9***	**79,8***	**104,5***	**98,4***
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Met de uitbreiding met 80 fte handhavers kiezen wij ervoor om meer zichtbaar aanwezig te zijn in de wijken, en daarmee te investeren in een prettige en veilige stad voor iedereen. of Met de uitbreiding van 80 fte handhavers kiezen we voor gerichte inzet op belangrijke thema's, met zichtbare aanwezigheid voor een veilige en prettige stad.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-199
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Als vervolg op TR107: werk uit wat het zou betekenen als de 4 gratis dagen (nieuwjaarsdag en de eerste feestdagen) een zondagsregeling worden en de pilot (met een totaal van 8 extra feestdagen waarop de zondagsregeling geldt) structureel wordt gemaakt.

Antwoord/reactie:

Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

Een gratis feestdag leidt op dit moment tot een inkomstenderving van circa € 500.000. Een feestdag met een zondagsregeling (= gratis parkeren 's ochtends van 09.00 uur tot 12.00 uur) leidt tot een inkomstenderving van € 100.000. Beiden ten opzichte van een reguliere dag met betaald parkeren.

In Rotterdam geldt op zondag betaald parkeren vanaf 12.00 uur, behalve in de parkeersector Blijdorp waar op verzoek van de voormalige deelgemeente Noord al vanaf 09.00 uur betaald parkeren geldt, omdat bezoekers van diergaarde Blijdorp op zondagochtend in de wijk parkeerden in plaats van op het parkeerterrein van de diergaarde.

Het omzetten van een gratis feestdag naar een feestdag met zondagsregeling levert dus in theorie € 400.000 per dag op x 4 feestdagen = € 1.600.000 per jaar. In theorie, omdat we niet exact weten welke parkeervraag op deze dagen zal ontstaan bij wijziging van de regeling.
Er is geen formatie-uitbreiding nodig, omdat de medewerkers fiscale parkeercontrole in roosterdienst werken. Wel stijgt de TOD (Toelage Onregelmatige Dienst) als gevolg van het werken op betreffende feestdagen met ca. € 70,- per maand per medewerker. Bij de huidige 120 medewerkers betekent dit een lastenstijging van circa € 100.000,- per jaar.

Het structureel maken van de 8 extra (pilot) feestdagen kost € 800.000 per jaar.

Per saldo zal de maatregel naar verwachting jaarlijks € 700.000 extra baten opbrengen.

In bovenstaande berekening wordt geen rekening gehouden met de uitbreiding betaald parkeren en het (boventrendmatig) verhogen van de kortparkeertarieven op straat (zoals in vraag TR-114 uitgevraagd).

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
8 extra feestdagen en zondagsregeling op alle feestdagen		700	700	700	700

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Niet van toepassing.

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Er zijn vanaf 2027 18 feestdagen waarop de zondagsregeling geldt, met gratis parkeren op straat in de ochtend van 09.00 tot 12.00 uur.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-200
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
1. Wendbaarheidsanalyse ZWW24: werk uit wat 100% bezuiniging betekent. 2. Eerder sprak RET aan tafel over combi van doelgroepenvervoer en regulier busvervoer in haarvaten stad organiseren, wat effectiviteit zou opleveren. Kan dat in dit verhaal verwerkt worden? Of maakt deze bezuiniging het juist lastiger om door te voeren?

Antwoord/reactie:

Samenvatting:
Het afschaffen van de subsidie aan de wijkbus (waardoor wijkbussen hun dienstverlening gaan stoppen) leidt zeer waarschijnlijk tot een toename in het gebruik van het (duurdere) gemeentelijke Collectief Aanvullend Vervoer (geïndiceerd Wmo-vervoer), met per saldo meer uitgaven voor de gemeente.
De wijkbus is een algemene voorziening voor mensen vanaf 55 jaar en vervult voor mensen de functie om binnen hun wijk mobiel te blijven, en is aanvullend op het OV.

Vraag 1: Wendbaarheidsanalyse ZWW24: werk uit wat 100% bezuiniging betekent
Rotterdam heeft 7 wijkbusorganisaties die sociaal vervoer organiseren voor 55+ers en mensen met een beperking. Het gaat om het vervoer binnen het gebied waar zij wonen (ziekenhuisbezoek is een uitzondering). Er is geen indicatie nodig voor deze deur-tot-deur voorziening.

De wijkbusorganisaties draaien voornamelijk op vrijwilligers (bestuursleden/ chauffeurs/ telefonisten) en hebben wel een betaalde coördinator. Naast de inkomsten uit deelnemersbijdragen, ritbijdragen en sponsoring is subsidie van de gemeente nodig om de ritten te kunnen uitvoeren.

In 2025 hadden de wijkbusorganisaties samen 7.852 leden die goed waren voor 109.913 ritten (2024: 7.836 leden en 113.141 ritten). Afgezet tegen het budget voor wijkbusorganisaties (subsidie en leasekosten materieel) van ca. € 900.000 betekent dit ca. € 8,- per rit om mensen mobiel te houden.

Stoppen met de wijkbus betekent dat 55+ers en mensen met een beperking in Rotterdam niet langer goedkoop vervoerd kunnen worden naar activiteiten in hun buurt.

Wijkbussen staan tevens onder de aandacht van de gemeenteraad. O.a. via de motie wijkbussie komt zo (24bb002800).

Vraag 2: Combi doelgroepenvervoer en regulier busvervoer (voorstel RET)
De RET heeft in overleg met de onderhandelende partijen aangegeven dat het busnetwerk onder druk staat waardoor kleine lijnen ver in de wijken weg zouden moeten. Om het financieel haalbaar

te maken zou er gecombineerd moeten worden met het doelgroepenvervoer (aldus de RET). U heeft gevraagd wat dit betekent voor het doelgroepenvervoer en wijkbus.

Collectief Aanvullend Vervoer (CAV) vervult momenteel niet de functie die de RET hier voorstelt. Het CAV is geïndiceerd vervoer voor mensen met een beperking die niet meer zelfstandig (met het OV) kunnen reizen. Om die reden ligt het combineren van regulier OV met doelgroepenvervoer niet voor de hand.

Het doelgroepenvervoer bestaat uit:

- Wmo-vervoer: vervoer naar dagbesteding en Collectief Aanvullend Vervoer (vervoer voor mensen die door een beperking, ziekte of hoge leeftijd niet zelfstandig naar sociaal-maatschappelijke en recreatieve bestemmingen kunnen reizen);
- Jeugdwetvervoer: vervoer van en naar een jeugdhulplocatie voor daghulp of mantelzorgondersteuning;
- Leerlingenvervoer: vervoer naar school voor kinderen met een structurele beperking;
- Werknemersvervoer (Wet sociale werkvoorziening en Participatiewet): vervoer naar een 'sociale werkplek' voor reizigers met een arbeidsbeperking;
- Gym- en zwemvervoer.

T.a.v. de wijkbus maakt het signaal van de RET een eventuele bezuiniging op (de subsidie van) de wijkbus lastiger door te voeren, aangezien de wijkbussen dan juist nodig zijn om het netwerk ver in de wijken intact te houden. Deze functie vervullen de wijkbussen nu ook al.

Aanvullend risico

Wijkbusvervoer heeft een sociale functie en voorkomt deels duurdere vormen van doelgroepenvervoer (CAV). Zonder deze voorziening zullen meerdere Rotterdammers aangewezen zijn/ worden op geïndiceerd Wmo-vervoer (het CAV) en/ of minder actief kunnen zijn.

Effect op kosten doelgroepenvervoer (Collectief Aanvullend Vervoer)

Om de kosten van het doelgroepenvervoer te beperken is het uitgangspunt van de gemeenten dat bewoners de wijkbus zoveel als mogelijk gebruiken voor korte ritten in de wijk/gebied (als voorliggende voorziening). Hier worden mensen actief op gewezen wanneer zij een CAV-indicatie willen aanvragen.

Als de subsidiëring aan de wijkbussen gestopt wordt en er geen (goedkopere) wijkbussen meer rijden, dan zullen meer mensen gebruik willen maken van het Collectief Aanvullend Vervoer (CAV).

Inwoners die in aanmerking komen voor een Wmo-indicatie of deze al hebben, kunnen gebruik maken van het CAV. Anderzijds zullen niet alle inwoners die nu gebruik maken van de wijkbus in aanmerking komen voor een Wmo-indicatie voor CAV. Voor deze inwoners zou een vervoersoptie vervallen indien er geen wijkbussen rijden.

Het is niet exact te berekenen hoeveel het gebruik van het doelgroepenvervoer toe zal nemen indien geen wijkbussen zouden rijden. Wel kan aangegeven worden dat:

- De gebruikers van de wijkbus 55-plus zijn en 70% van de CAV-cliënten 65-plus is. Er is een gerede kans dat een deel van de huidige gebruikers van de wijkbus meer gebruik gaat maken van het CAV, of een indicatie hiervoor aan gaat vragen.
- De kosten van een dergelijke korte CAV-rit bedraagt per persoon gemiddeld €18. De kosten van het CAV zijn zodoende aanzienlijk hoger dan de circa €8 per rit van de wijkbus.
- Dit betekent dat indien om en nabij de helft van de gebruikers van de wijkbus vervolgens met het CAV gaat reizen, de kosten voor de gemeente gelijk blijven. Zodoende is er een realistische kans dat de kosten uiteindelijk hoger uitvallen voor de gemeente.

Kortom: er is een realistische kans dat een bezuiniging op (de subsidie van) de wijkbus leidt tot meer vraag naar het CAV en daarmee tot hogere kosten bij het doelgroepenvervoer en dat de totale kosten voor de gemeente toenemen.

Juridische consequenties
De wijkbus is als algemene voorziening in de zin van de Wmo 2015 opgenomen in de Verordening Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Rotterdam 2025. Als besloten wordt de inzet van de wijkbus vanuit de gemeente volledig stop te zetten, moet de verordening hierop worden aangepast. Dit vereist een wijziging door de gemeenteraad. In de beleidsregels is opgenomen dat in alle gebieden een wijkbus beschikbaar is, waarbij sprake is van tenminste één beschikbare bus die rolstoeltoegankelijk is. Ook dit vergt aanpassing bij een besluit tot stopzetting (wat voor de beleidsregels in mandaat namens het college kan).
Mocht de wijkbus ook zonder gemeentelijke financiering operatief blijven, kan deze voor de toekenning van een Wmo maatwerkvoorziening wel voorliggend zijn, mits deze daadwerkelijk beschikbaar en passend is in het individuele geval.
Tot slot is beëindiging van structurele subsidierelaties uitsluitend mogelijk met inachtneming van een redelijke termijn, wat de ontvanger in staat stelt om de gevolgen van de beëindiging te ondervangen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel (x 1.000)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Stoppen wijkbusvervoer		900	900	900	900
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven stopt het nieuwe college met wijkbusvervoer.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-201
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
In een document voor de zijtafel is een oplossing geboden van Rijkscompensatie demografische ontwikkelingen voor 1 mln/jaar per 2029. Wat is dit en wat betekent het als deze wordt opgenomen?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Welke middelen betreft dit? In de septembercirculaire 2024 zijn door het Rijk vanaf 2026 structurele middelen toegekend voor Indexatie Wmo demografie. Binnen Rotterdam zijn de toegekende middelen opgesplitst in twee delen: – Een deel reële loongroei zorgpersoneel t.b.v. indexatie; – Een deel volumegroei door vergrijzing. Het deel voor reële loongroei is bij concernfinanciën geparkeerd als bijdrage voor de jaarlijkse begrotingsindexatie. Het deel volumegroei is doorgesluisd naar de programmabegroting ZWW. Waarom compenseert het Rijk (extra) voor demografie? Dit budget komt voort uit middelen die het Rijk bij de VJN 2024 reserveerde voor het 'einde aan de open-einde regeling' Wmo. Dit 'einde' is een koppeling van de Wmo-middelen aan de BBP-ontwikkeling, in verband met de verwachte groei van de Wmo-uitgaven, onder meer door vergrijzing. De BBP-koppeling houdt daar geen rekening mee. De onderbouwing dat deze demografie-reeks daadwerkelijk toereikend is voor de groeiende Wmo-uitgaven is niet door het Rijk geleverd. De discussie met het Rijk over nieuwe financieringsmodellen voor Wmo en jeugd loopt nog en de uitkomst daarvan is ongewis. Hieraan zal voor de Wmo naar verwachting pas in 2030 – 2031 invulling worden gegeven. Rotterdam heeft te maken met een groeiende bevolking en een aanzienlijke vergrijzing, waardoor de vraag naar Wmo-ondersteuning toeneemt. Het huidige kabinet heeft plannen om nog eens € 1 mld te bezuinigen op de Wet Landurige Zorg, waarmee de druk op Wmo-voorzieningen nog verder zal oplopen. Daarmee zal het benutten van deze keuze de mogelijkheid beperken om tegemoet te komen aan een volumegroei Wmo die redelijkerwijs ook in de Rotterdamse situatie is te verwachten. Het houdbaarheidsonderzoek Wmo (Eindrapportage - Tijd voor stevige keuzes | Rapport | Rijksoverheid.nl) maakt zichtbaar dat het groeiende beroep op Wmo-voorzieningen steeds meer op gespannen voet staat met de bestaande (wettelijke en financiële) kaders.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Volumegroei demografie Wmo				1.000	1.000

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-202
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
1. Wendbaarheidsanalyse ZWW27: werk uit wat 100% bezuiniging betekent. 2. Is er een mogelijkheid tot samenvoeging met Warm Rotterdam en wat zou dit opleveren? Warm Rotterdam heeft dit voorstel eerder gedaan.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
BredeRaad010 De BredeRaad010 is ingesteld als Regeling Brede Raad 010 op basis van artikel 84 Gemeentewet en de artikelen 2 en 7 van de Verordening cliëntenparticipatie sociaal domein Rotterdam 2017. Dit is een voortzetting van de Verordening Brede Raad zoals die in 2015 werd vastgesteld. De Brede Raad levert een aantal diensten aan adviesorganen als 010Toegankelijk (pay-rolling via WGI), Jong Inclusief (voorschieten out-of-pocket) en werkt samen met Young010. **Budget** De BredeRaad010 heeft een budget van € 764K. De grootste post is personeel (€ 490 K) en daarna vrijwilligersvergoedingen (€ 84 K, € 2100 per vrijwilliger), huisvesting (huur) (€ 45 K) en kantoor en organisatie (€ 58 K). Aangezien er een wettelijke verplichting is om een commissie te hebben en de leden van die commissie recht hebben op een vergoeding (vergoeding per maand ter hoogte van één twaalfde van het jaarbedrag, bedoeld in artikel 7, onder h, van de Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ) is de post van 84K niet weg te bezuinigen. De overige kostenposten kunnen mogelijk lager, maar een vorm van ondersteuning van de commissieleden is volgens eerdergenoemde verordening nodig. Hoe deze ondersteuning minimaal ingericht wordt zal uit onderzoek (en daaruit voortvloeiend advies) moeten blijken. Een inschatting zou zijn dat een bedrag van € 100k per jaar nodig blijft, **naast** de vergoedingen voor de commissieleden. Op dit moment wordt voor de commissieleden € 84 K per jaar uitgegeven (totaal 184K benodigd). Onderzocht zou kunnen worden of het bedrag per vrijwilliger zo moet blijven en/of het aantal commissieleden gelijk moet blijven. **Risico's** Wanneer de BredeRaad010 ophoudt, wordt niet meer voldaan aan de genoemde gemeentelijke verordening. Afschaffen vraagt dus een raadsbesluit op wijziging van de gemeentelijke verordening. Daarnaast vervult de BredeRaad010 ook een dienstverlenende rol naar de andere adviesorganen (Jong Inclusief, 010Toegankelijk en Young010). Jong Inclusief is onlangs opgericht op advies van de Kinderombudsman. **Frictiekosten** Er zullen wellicht frictiekosten zijn voor vergoedingen voor het openbreken van huurcontracten en voor wijzigen en/of openbreken van arbeidscontracten. **Alternatieve optie: Young010 en andere adviesorganen/klankboardgroepen** Young010 is een ander adviesorgaan die nauw verbonden is met de BredeRaad010, bepaalde adviezen worden in gezamenlijkheid uitgebracht. Een samenvoeging van de BredeRaad010 en Young010 zou goed kunnen, aangezien zij nauw samenwerken, dit zou een met name een besparing opleveren als het gaat om personeelskosten. Young010 ontvangt op dit moment een subsidie van €129K. Deze wordt ingezet voor een projectleider. Daarnaast wordt middels offerte en factuur €25K gedeclareerd voor onkosten. Young010 brengt jaarlijks 2 adviezen uit aan het college.

Verder zijn er nog adviesorganen welke geen middelen ontvangen (bijv. de klankbordgroep OZO, Genero). Het is wenselijk te inventariseren welke adviesorganen er bestaan binnen het sociaal domein, welke onderdelen samengevoegd kunnen worden en welke afgeschaald, of er frictiekosten etc. zijn. Met deze inventarisatie kan er een totaalbeeld van een eventuele totale besparing gegeven worden.

Warm Rotterdam
Aanvullend is de vraag binnengekomen of Warm Rotterdam samengevoegd zou kunnen worden met de BredeRaad010. De interpretatie van de vraag is als volgt: De mogelijkheid tot opname van de Brede raad010 in Warm Rotterdam.

Warm Rotterdam ontvangt op dit moment een subsidie van €35K vanuit armoede en schulden; dit is geen structurele subsidie.
Warm Rotterdam is een zelfstandige organisatie, die een subsidie ontvangt van de gemeente. We hebben als gemeente geen zeggenschap over het samenvoegen van Warm Rotterdam en Brede Raad. Zij zijn niet uitsluitend een adviesorgaan maar een netwerkorganisatie van ervaringsdeskundigen, informele organisaties, bedrijven en instanties die (ervarings-)kennis over armoede en schulden deelt en bewustwording over het leven in armoede en met schulden wil vergroten.
Ze geven de gemeente (en anderen) gevraagd en ongevraagd advies, maar ze hebben ook andere activiteiten.
De subsidie die zij krijgen is eenmalig, hiervoor moeten zij voldoen aan de subsidieregeling Samen sterk tegen armoede en schulden. Warm Rotterdam werkt met een bredere begroting en heeft naast de gemeentelijke subsidie (voor een groter deel) financiering.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel (x 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Bezuiniging		580*	580	580	580

* Mogelijk lager in verband met frictiekosten

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

De manier waarop de Brede Raad op dit moment vormgegeven wordt is kostbaar. Onderzocht wordt hoe versoberd kan worden voldaan aan de wettelijke verplichtingen. Hierbij zal ook geïnventariseerd worden hoeveel adviesorganen er binnen het sociaal domein zijn en of deze kunnen worden samengevoegd (denk hierbij onder andere aan Young010, klankboardgroep OZO, Genero, etc.)

Tekstsuggestie coalitieakkoord additionele vraag:
Het samenvoegen van de Brede Raad en Warm Rotterdam is geen mogelijkheid omdat Warm Rotterdam geen gemeentelijk onderdeel is en ook niet verbonden aan de gemeente.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-203
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Werk uit wat het betekent als gestopt wordt met Rotterdam op Maat (genoemd in document voor zijtafel)

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Inhoudelijke toelichting Specifieke vormen van huiselijk geweld vereisen een proactieve, gecoördineerde aanpak om geweld sneller te herkennen en stoppen, herhaling van geweld te voorkomen en langdurige schade te beperken. Vanuit het speerpunt 'Rotterdam op Maat' van het beleidsplan 'Samen naar een toekomst zonder geweld 2024-2027' (23bb008754) wordt ingezet op de aanpak van: • Kindermishandeling • Ouderenmishandeling • Schadelijke traditionele praktijken • Seksueel geweld • Femicide en stop geweld tegen vrouwen (sinds 2026) Het stopzetten of verminderen van Rotterdam op Maat betekent concreet dat diverse preventieve, signalerende en netwerkgerichte activiteiten niet langer uitgevoerd kunnen worden. De volgende onderdelen worden beëindigd: • voorlichtingslessen en trainingen op scholen over specifieke vormen van huiselijk geweld; • deskundigheidsbevordering van professionals binnen onderwijs, wijkteams, Vraagwijzer en jeugdnetwerken; • netwerkbijeenkomsten en ketensamenwerking; • publiekscampagnes en bewustwordingsactiviteiten zoals Orange the World, de Week tegen Kindermishandeling, de dag tegen Ouderenmishandeling en de Nacht tegen Seksueel Geweld; • de lokale aanpak van femicide, waaronder de samenwerking met politie, OM en zorgpartners rondom "rode vlaggen" van (dreigende) femicide en de Samenwerkingsagenda femicide met o.a. Filomena; • crisisopvang en specifieke ondersteuning voor slachtoffers van ouderenmishandeling; • inzet op het tegengaan van (online) seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het stopzetten van Rotterdam op Maat heeft directe gevolgen voor deze samenwerkingspartners, zoals wijkteams, Vraagwijzer, politie, Veilig Thuis en onderwijs, en voor de continuïteit van de lessen, trainingen, bijeenkomsten en campagnes. Effecten Op korte termijn leidt een afname van inzet naar verwachting tot: • minder bereik van jongeren, ouders en professionals; • afname van deskundigheid en handelingsbekwaamheid • minder vroegsignalering; • verslechtering van samenwerking en kennisdeling • afname van maatschappelijke bewustwording en bespreekbaarheid Op langere termijn kan de afname van inzet mogelijk leiden tot: • meer geëscaleerde geweldssituaties;

- toename van (zwaardere) ondersteuning;

Risico's
Het verminderen of stoppen van Rotterdam op Maat vergoot het risico dat:
- geweld later of niet wordt gesignaleerd;
- slachtoffers langer in een onveilige thuissituatie verblijven;
- problematiek vergoot of escaleert;
- druk op zorg en ondersteuning toeneemt.

Initiatieven aanpak huiselijk geweld
Rotterdam op Maat is onderdeel van het beleidsplan 'Samen naar een toekomst zonder geweld 2024-2027' (23bb008754). De vorige gemeenteraad heeft de initiatieven 'Veiliger Thuis in Rotterdam' (25bb002627), 'Rotterdam strijdt tegen femicide' (25bb004853) en de initiatiefnota 'Actieplan tegen online (seksueel) grensoverschrijdend gedrag' (25bb007017) ingediend. Deze initiatieven benadrukken de noodzaak tot intensivering van preventie, signalering, bewustwording en samenwerking. Stopzetting van Rotterdam op Maat beperkt de mogelijkheden tot uitvoering.

Juridische consequenties
Gemeenten hebben de wettelijke verantwoordelijkheid op grond van de Wmo 2015 en Jeugdwet om huiselijk geweld en kindermishandeling te voorkomen en bestrijden, maar hebben beleidsvrijheid in de invulling van de aanpak.
Bij stopzetting blijft Rotterdam voldoen aan de wettelijke taken op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals het organiseren van Veilig Thuis, het bieden van opvang en ondersteuning, het voorkomen en signaleren en de uitvoering van het Tijdelijk Huisverbod. Echter, in de brede aanpak van huiselijk geweld is beperkt aandacht voor de specifieke vormen van geweld waar Rotterdam op Maat op inzet.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Rotterdam op maat stoppen			-250	-250	-250
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Afhankelijk van de keuzes van de nieuwe coalitie: In Rotterdam accepteren we geen huiselijk geweld. Daarom zorgen we voor een brede aanpak van alle vormen van geweld.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-204
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse ZWW07: werk uit wat 100% bezuiniging betekent. (Thuisplusflats stoppen)

Antwoord/reactie:

Uitvoerbaarheid
Per 1 januari 2029 lopen de overeenkomsten voor de Thuisplusflats af. Vanaf dat moment is het mogelijk om de gemeentelijke inzet te beëindigen en het concept niet door te zetten.

Wijzigingen ten opzichte van huidig beleid
De Thuisplusflats zijn door de Gemeente Rotterdam ontwikkeld als tussenvoorziening tussen zelfstandig thuis wonen en het verpleeghuis. In de Thuisplusflats wonen ouderen zelfstandig, met zorg en ondersteuning en dagelijkse activiteiten in de nabijheid met als doel gezond, prettig en veilig oud kunnen worden.

De Thuisplusflats zijn onderdeel van de actieagenda 'Goud voor Oud', een actieagenda op het gebied van preventieve maatregelen voor ouderen. In de Thuisplusflats zijn er op minimaal vijf dagen per week activiteiten voor de bewoners. Deze activiteiten richten zich o.a. op het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen, op het bevorderen van de gezondheid en op het bevorderen van de zelfredzaamheid. Het stoppen met de Thuisplusflats zou afwijken van het huidige gemeentelijke beleid dat als doel heeft om ouderen in staat te stellen om zo lang mogelijk zelfstandig in de eigen wijk te kunnen blijven wonen. Daarnaast wijkt het ook af van het nationale programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen dat een vergelijkbaar doel heeft en van de beweging naar de voorkant, de inzet op preventie, om duurdere maatwerkvoorzieningen te voorkomen.

Effecten
De verwachting is dat als de Thuisplusflat-contracten na afloop niet opnieuw in de markt worden gezet er wel enige mate van samenwerking tussen woningcorporaties, zorgaanbieders en welzijnspartijen zal blijven in de flats. De activiteiten zullen waarschijnlijk wel stoppen, omdat aanbieders hier geen financiering meer voor zullen hebben. Dit betekent dat voor bewoners een groot deel van de voordelen van het wonen in een Thuisplusflat zal verdwijnen. De preventieve werking die uitgaat van activiteiten gericht op (gezondheids)preventie, bijv. door beweegactiviteiten en valpreventietrainingen en het tegengaan eenzaamheid vallen hiermee ook weg.

Cijfers vanuit Zorgkantoor Zilveren Kruis wijzen er daarnaast op dat ouderen die in een Thuisplusflat of vergelijkbaar concept wonen langer zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) thuis kunnen ontvangen en pas later doorstromen naar het verpleeghuis. Het stoppen met de Thuisplusflat zou daardoor mogelijk leiden tot langere wachtlijsten voor het verpleeghuis in Rotterdam enerzijds en anderzijds een groeiende kwetsbare populatie van ouderen met een zware intensieve zorgvraag zonder de ondersteuningsstructuur vanuit de Thuisplusflat.

Juridische consequenties
De Thuisplusflats zijn geen wettelijke taak van de gemeente en de inzet kan in die zin beëindigd worden. De huidige Thuisplusflat-contracten lopen tot 1 januari 2029. Vervolgens kan besloten worden de opdracht niet opnieuw in de markt te zetten. Het voortijdig beëindigen van de (lopende) contracten, leidt naar verwachting tot het moeten betalen van een schadevergoeding van de gemeente.

Risico's
- De Thuisplusflats zijn ontwikkeld door de gemeente Rotterdam en de afgelopen jaren uitgegroeid tot een landelijk voorbeeld van een werkend woonzorgconcept voor ouderen. De gemeente Rotterdam is hiermee toonaangevend en het stoppen met de Thuisplusflat geeft een risico op imagoschade.
- Zorgaanbieders, corporaties, zorgverzekeraar en zorgkantoor Zilveren Kruis en ouderenbonden in Rotterdam zijn positief over het concept en pleiten d.m.v. manifesten voor voortzetting en uitbreiding, mede vanwege de toenemende vergrijzing, de afnemende toegankelijkheid van verpleeghuiszorg en de behoefte aan ondersteuning dichtbij huis. Stopzetten van de Thuisplusflats staat haaks op deze stedelijke beweging en kan leiden tot verlies van draagvlak bij belangrijke partners.

Financieel:

In 2026 is het budget voor de 20 Thuisplusflat € 1,7 mln. Per 1 januari 2029 lopen de overeenkomsten voor de Thuisplusflats af. Vanaf dat moment is het mogelijk om de gemeentelijke inzet te beëindigen en het concept niet door te zetten.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Beëindigen middelen Thuisplusflats	-	-	-	€1,7 mln	€1,7 mln

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Op landelijk niveau zijn de ministeries van VWS en VRO momenteel bezig om – mede naar aanleiding van lobbypogingen van Rotterdam – duurzame financiering te organiseren voor plusconcepten. Aanleiding hiervoor is onder meer dat de maatschappelijke businesscase van de Thuisplusflat positief is: de inzet van preventie, welzijn en zorg dichtbij kan bijdragen aan het voorkomen of uitstellen van zwaardere zorg en ondersteuning. De financiële baten landen daarbij deels buiten het gemeentelijke domein, waardoor passende domein-overstijgende financiering nodig is. Over de landelijke middelen is nog geen uitsluitsel, maar een toekomstige regeling kan betekenen dat het Rijk een aanzienlijk deel van de kosten overneemt, mogelijk met een gemeentelijke cofinanciering van circa 20%. Stopzetten van de gemeentelijke middelen brengt daarmee risico's met zich mee en sluit niet aan bij de uitgangspunten uit het landelijk coalitieakkoord waar wordt ingezet op zorgzame buurten en woonvormen waar ontmoeting, de aanpak van eenzaamheid en zorg voor elkaar centraal staat.

Organisatie:

In 2026, 2027 en 2028 lopen de contracten van de Thuisplusflats nog door en zal er nog niet geminderd kunnen worden met de personele inzet die daaraan verbonden is. Als de Thuisplusflats per 2029 stoppen komt daarmee 0,4 fte aan inzet bij beleidsadvies vrij.

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven zal het nieuwe college de ambitie op ouderen niet op hetzelfde intensiteitsniveau continueren.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-204a
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse ZWW07: werk uit wat 100% bezuiniging betekent (behalve thuisplusflats en valpreventie).

Antwoord/reactie:
Indien het knelpunt bestaand beleid niet wordt toegekend verdwijnt de inzet zoals weergegeven in TR-192 en resteert er een programmabudget van €1,6 miljoen jaarlijks, dit budget is wendbaar. In dit format wordt ingegaan op wat een 100% bezuiniging hiervan betekent. Oftewel, alle inzet voor ouderen buiten de welzijnsopdracht, valpreventie (AZWA) en de Thuisplusflats verdwijnt. De volgende inzet verdwijnt dan ook: - Sociaal Vitaal in Kleur, een bewezen effectieve wekelijkse beweeginterventie voor migrantenouderen die tevens bijdraagt aan de gezondheidsvaardigheden. - Centrum van Levensvragen zet zich in voor het bestrijden van eenzaamheid door in te zetten op begeleiding, ondersteuning, bijeenkomsten, maatjesprojecten en activiteiten rondom zingeving en levensvragen. - Inzet sociale huismeesters in complexen waar veel senioren wonen. Deze huismeester heeft de rol als community builder en zet zich in voor sociale veiligheid ter ondersteuning van het langer thuis wonen van ouderen. - Inzet van de talentscans: waarmee ouderen uitgenodigd worden in gesprek te gaan over hun talenten en gestimuleerd worden een bijdrage te leveren aan de samenleving - Trainingen dementievriendelijk, waarin professionals en vrijwilligers leren signalen te herkennen en om te gaan met mensen met dementie. - Wandelmaatjes voor mensen met dementie ter stimulering van het bewegen, als alternatieve vorm van dagbesteding en ter ontlasting van de mantelzorgers. - Gezond Ouder Worden in Nederland (GOWIN): een goed beschreven interventie in de Databank Effectieve Sociale Interventies van Movisie, die ouderen met een migratieachtergrond helpt vaardigheden te ontwikkelen om meer grip te krijgen op hun leven en zich beter voor te bereiden op het ouder worden. - DemenTalent (bewezen effectieve interventie) mensen met dementie worden gekoppeld aan vrijwilligerswerk, zodat zij actief kunnen blijven deelnemen aan de samenleving. - Website dementievriendelijk waarop Rotterdammers informatie over het aanbod voor mensen met dementie en hun mantelzorgers kunnen vinden. - Rotterdam in Koor talentontwikkeling door actieve kunstbeleving voor een zeer kwetsbare doelgroep omdat uit onderzoek blijkt dat actieve beleving van kunst de gezondheid en het algemene welbevinden bevordert. - Klusmaatjes die ouderen ondersteunen bij klusjes in en rond het huis. De inzet voor ouderen is in lijn met het landelijk beleid en is een antwoord op de dubbele vergrijzing (het aandeel ouderen stijgt, de grootste groei zit bij de 75 plussers), het langer thuis blijven wonen, de groeiende zorgkosten en de personeelstekorten. De uitbreidingsopgave als gevolg van het toenemend aantal ouderen die aangewezen zijn op zwaardere (Wlz) zorg moet

worden opgevangen in langer thuis. Dit is kabinetsbeleid. De gemeente regelt de zorg en ondersteuning thuis via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2025) voor ouderen die nog geen Wlz-indicatie hebben, in de vorm van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. De preventieve inzet voor ouderen maakt onderdeel uit van de beweging naar de voorkant. Het op peil houden kan hogere kosten binnen de Wmo, Zvw en Wlz voorkomen.

Indien we de inzet rondom mensen met dementie op deze manier afbouwen verliest Rotterdam het predicaat dementievriendelijk.

Inzet op sociale cohesie en collectieve preventie worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van de sociale basis en dragen bij aan het voorkomen van Wmo indicaties.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
100% bezuinigen op resterend budget ouderenbeleid (Thuisplusflats zijn buiten beschouwing gelaten)		€ 1,6 mln	€ 1,6 mln	€ 1,6 mln	€ 1,6 mln

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Op dit moment is nog niet duidelijk welke middelen er vanuit het Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA) worden toegevoegd voor ouderen naast de middelen voor valpreventie. We hopen dat hier in juni 2026 meer duidelijkheid over is. In AZWA staat in ieder geval dat de ketenaanpak dementie moet worden doorontwikkeld tot een landelijke basisfunctionaliteit die bewezen zorgkosten bespaart.

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid		2,2	2,2	2,2	2,2
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven stopt het college met het ouderenbeleid.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-205
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse ZWW12: werk uit wat 100% bezuiniging betekent.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Basisberaad is een belangenorganisatie voor mensen die te maken hebben (gehad) met psychische- of verslavingsproblematiek en/of dak- of thuisloosheid. Basisberaad werkt in de regio Rotterdam en is een onderdeel van Zorgbelang Inclusief. Basisberaad ondersteunt mensen in een kwetsbare positie. Zij ondersteunen bij acute problemen waar de zorg geen oplossing biedt en bemiddelen bij conflicten of klachten op het gebied van zorg, welzijn en jeugdhulp. De bovenwettelijke clientondersteuning bestaat uit: • Collectieve cliëntvertegenwoordiging en signalering (O)GGZ • Individuele clientvertegenwoordiging (418 personen in 2025) • Trainingen gericht op herstel (145 cursisten in 2025) • Coördinatie van activiteiten door vrijwilligers • Inzet bij Wonen eerst 010 <u>Uitvoerbaarheid</u> Een subsidierelatie zal afgebouwd moeten worden. Dit moet ruim van te voren aangekondigd worden en de organisaties dienen, voor de beëindiging van de subsidierelatie, een redelijke termijn te krijgen om te kunnen afbouwen en de gevolgen te ondervangen. Afhankelijk van de situatie kan het een half jaar tot een jaar duren voor de kosten zijn afgebouwd. Hiermee is geen rekening gehouden in de financiële bedragen. <u>Consequenties</u>Indien er 100% bezuinigd wordt, zijn de verwachte consequenties als volgt; • Organisatie van clientvertegenwoordiging bij Movers (clientvertegenwoordiging dakloosheid), Kapstokoverleg (overleg raadsleden met clientvertegenwoordiging) en Focusgroep (client en naastenvertegenwoordiging GGZ en beschermd wonen) valt weg. Hiermee verdwijnen de mogelijkheden voor de gemeente om het clientperspectief op een zorgvuldige wijze mee te nemen in beleidsvorming en uitvoering. Ook voor raadsleden zal een mogelijkheid om het clientperspectief mee te nemen vervallen. • Basisberaad heeft een opdracht in het professionaliseren van de ervaringsdeskundigheid en clientparticipatie bij de gemeente • Inzet van straatadvocaten (nb dit zijn geen echte advocaten) bij de ondersteuning van burgers stopt. De straatadvocaten bieden laagdrempelig hulp aan mensen die niet zelfstandig bij het juiste loket aankomen. De verwachting is dat hiermee meer burgers tussen wal en schip vallen doordat de straatadvocaten geen ondersteuning kunnen bieden. • Inzet straatadvocaat bij Wonen Eerst 010 stopt, hiermee stopt deze inzet van ervaringsdeskundigheid bij het werkproces van de gemeente. • Vanuit het nationaal actieplan dakloosheid worden gemeenten gestimuleerd om inzet van ervaringsdeskundigheid te bevorderen. Basisberaad heeft een opdracht om de inzet van ervaringsdeskundigheid en cliëntparticipatie in werkprocessen van de gemeente te verbeteren en te professionaliseren. Dit zal niet verder uitgewerkt kunnen worden en bestaande inzet stopt.

- Er is een reële kans dat Basisberaad een aantal straatadvocaten (mensen met ervaringsdeskundigheid) moet ontslaan bij het vervallen van de opdracht van de gemeente. Het gaat mogelijk om 6 FTE. Het gaat hier voor een deel ook om mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hadden. Indien deze mensen, na de ww termijn, geen andere baan hebben gevonden kunnen zij afhankelijk worden van een uitkering van de gemeente.
- Gezien de nauwe verbondenheid van Basisberaad met organisaties als de Pauluskerk, CVD, Leger des Heils, NAS, St Binnenslapers, st. Lekker Geven en Antes is er een risico op negatieve media-aandacht en protest. De indruk kan gewekt worden dat de gemeente een kritisch onafhankelijk geluid bewust afbouwt.

Juridisch
Er is sprake van structurele subsidierelaties waarvoor op basis van het bestuursrecht een redelijke termijn in acht genomen dient te worden vóórdat de subsidierelatie beëindigd wordt, zodat de organisatie voldoende tijd heeft om de personele en organisatorische consequenties te ondervangen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
	0	701	712	712	712
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Er is een geringe kans dat deze inzet structureel door een andere partij overgenomen wordt. Via eenmalige acties is het wel denkbaar dat er financiën georganiseerd kunnen worden, maar meerjarig lijkt dit niet realistisch.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven stelt het nieuwe college de ambitie op de inzet van clientvertegenwoordiging en ondersteuning bij met € 700.000,00.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-206
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Geef aan waarom het knelpunt formatie Maastunnel onvermijdelijk is. Wat betekent het als dit knelpunt niet wordt gehonoreerd?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Het knelpunt is onvermijdelijk vanwege de volgende punten: 1. Verminderde inzetbare uren van medewerkers. Nieuwe berekeningen laten zien dat de gemiddelde effectieve inzetbaarheid per FTE 1.024 uur is. In de begroting van 2021 was de formatie gebaseerd op een gemiddelde inzetbaarheid van 1.353 uur per FTE. De oorzaak is vooral de toegestane inzet in verband met het 24/7 rooster (33,6 uur i.p.v. 36 uur per week) en de toegenomen vergrijzing. De krapte is steeds binnen de bestaande capaciteit opgevangen. De optelsom van de toegenomen vermindering van de inzetbare uren is in de loop der jaren te groot geworden om dit nog te kunnen op te vangen en noopt nu tot een aanpassing van de formatie. 2. De nieuwe cao die per 1 januari 2026 ingaat voor 55-plussers, waarbij medewerkers van 55 jaar of ouder vrijstelling mogen aanvragen voor de nachten. Hierdoor wordt de inzetbaarheid van deze medewerkers nog lager dan eerder genoemd bij punt 1. De consequentie als het knelpunt niet gehonoreerd wordt is een blijvend structureel tekort aan beschikbare inzet ten opzichte van de operationele opgave. In de Maastunnel wordt er 24/7 zorg gedragen voor een veilige doorstroming van voetgangers en fietsers. Indien het knelpunt niet wordt gehonoreerd kan de 24/7 inzet niet meer gegarandeerd worden, wat veiligheidsrisico's met zich meeneemt. Ter waarborging van de veiligheid werken de medewerkers in de Maastunnel in koppels.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Personeel Maastunnel	1.210k	1.210k	1.210k	1.210k	1.210k
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**14**	**14**	**14**	**14**	**14**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-207
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Geef aan waarom het knelpunt formatie cameratoezicht onvermijdelijk is. Wat betekent het als dit knelpunt niet wordt gehonoreerd?

Antwoord/reactie:
Het knelpunt is onvermijdelijk vanwege de volgende punten: 1. Verminderde inzetbare uren van medewerkers. Nieuwe berekeningen laten zien dat de gemiddelde effectieve inzetbaarheid per FTE 1.061 uur is. In de begroting van 2021 was de formatie gebaseerd op een gemiddelde inzetbaarheid van 1.353 uur per FTE. De oorzaak is vooral de toegestane inzet in verband met het 24/7 rooster (33,6 uur i.p.v. 36 uur per week) en de toegenomen vergrijzing. 2. De vraag naar het uitkijken van camera's is in de afgelopen jaren toegenomen zonder dat de formatie is meegegroeid. Het aantal camera's in de stad is gestegen van de oorspronkelijke 140 naar inmiddels ca. 675. Bovendien is het aantal handhavers sinds het vorige college uitgebreid waardoor er meer meldingen binnenkomen bij de meldkamer en meer camera's live uitgekeken moeten worden bij incidenten. Er is met de bestaande bezetting zo goed mogelijk getracht om de toegenomen vraag op te vangen. Gevolg hiervan is een hogere werkdruk bij de collega's die dit uit moeten voeren. Dit knelt al enige tijd enorm en deze situatie is niet meer houdbaar. 3. De nieuwe cao die per 1 januari 2026 ingaat voor 55 plussers, waarbij medewerkers van 55 jaar of ouder vrijstelling mogen aanvragen voor de nachten. Hierdoor wordt de inzetbaarheid van deze medewerkers nog lager dan eerder genoemd bij punt 1. De consequentie als het knelpunt niet gehonoreerd wordt is een blijvend structureel tekort aan beschikbare inzet ten opzichte van de wettelijke en operationele opgave. Als gevolg van de combinatie van een sterk toegenomen aantal camera's, een aantoonbaar lagere inzetbaarheid per FTE en de aanvullende beperkingen vanuit de nieuwe cao, is het met de huidige formatie niet mogelijk om alle camera's in voldoende mate live uit te kijken.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Personeel Cameratoezicht en Meldkamer	2.652k	2.652k	2.652k	2.652k	2.652k
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Geen					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**29**	**29**	**29**	**29**	**29**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-208
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Als vervolg op TR33: werk een scenario uit waarin 5 mln. wordt gereserveerd voor de sociale basis. Focus hierbij op interventies die de potentie hebben van co-financiering door fondsen in de stad, en bij voorkeur leiden tot lagere kosten op jeugdzorg en welzijn op de lange termijn. Betrek in elk geval ook exploitatiekosten behorend bij sociale accommodaties, zoals verwoord in TR139. Ga er daarbij van uit dat voor de investeringskant 10 mln. beschikbaar is (in algemene zin, niet per se gekoppeld aan de genoemd locaties in TR139)

Antwoord/reactie:
Feiten Dit scenario is een vervolg op TR-33. In TR-33 is een stadsbrede investering in de sociale basis geschetst van ruwweg 30 mln per jaar en 10 mln extra fysieke investeringen, langs drie sporen: gemeenschapskracht (samenlevingsopbouw), basisvoorzieningen en ontmoetingsplekken, en gerichte individuele en collectieve preventie. Dit scenario werkt een variant uit waarin 5 mln structureel wordt gereserveerd voor de sociale basis, met daarnaast 10 mln aan investeringsruimte. Het gaat om collectieve, algemeen toegankelijke voorzieningen zonder indicatie. Geïndiceerde zorg valt hierbuiten. Voor een klein deel van de geschetste opgave in TR-33 kan een gericht, samenhangend deelpakket worden bekostigd, geen volledige uitvoering van hetgeen is opgenomen in het richtinggevend kader. De ontwikkeling van de Sociale Basis kent een duidelijke prioritering: 1) eerst het versterken van de gemeenschapskracht via (extra) subsidies voor bewoners-, sociale en maatschappelijke initiatieven, daarna 2) collectieve interventies voor kwetsbare groepen. **Scenario: besteding van 5 mln structureel** Het advies is om de 5 mln gezien het beperkte bedrag (zie TR-33 voor breder financieel beeld) en de volgorde die hierboven is toegelicht in te zetten op het versterken van de Sociale Basis. Er wordt gewerkt aan een integrale subsidieregeling Sociale Basis voor alle lokale sociale en maatschappelijke initiatieven, waaronder de Plekken van Waarde. Deze kunnen in de toekomst financiële ondersteuning aanvragen in de laagdrempelige subsidielijn, zodat de gemeenschapskracht in de wijken toeneemt. Dit sluit aan op het eerste spoor uit TR-33 (gemeenschapskracht en samenlevingsopbouw). De inzet heeft een relatief lage structurele last en een hoge hefboom via vrijwillige inzet en cofinanciering. De subsidieregeling is in beginsel niet afgebakend op diverse thema's, dus alle maatschappelijke initiatieven, of het nu om armoede, welzijn, muziek of samen eten gaat, kunnen hier een aanvraag voor indienen. Hiervoor is eveneens een inventarisatie gemaakt van het aantal mogelijke initiatieven met een fysiek gewortelde locatie die als ‘Plek van Waarde’ zou kunnen worden bestempeld. Hiervoor is nu geen structurele integrale financiering mogelijk, maar dit kan ook via de subsidieregeling worden geboden. Met de inleg van 5 mln euro bieden we hiervoor een goede basis, naast de reeds in beeld zijnde

financiële regelingen vanuit maatschappelijke ontwikkeling die hierin zouden kunnen worden geïntegreerd. Ambtelijk loopt actueel het proces gericht op bepalen van de breedte van de scope van de integrale subsidieregeling en daarmee voor de financiële bijdragen vanuit de verschillende begrotingsprogramma's.

Daarnaast is er een vraag gesteld, ZZ-44, over gericht investeren in jeugdpreventie, ten behoeve van een stadsbreed jeugdakkoord, waar ook de samenwerking met onder andere fondsen wordt beschreven. De middelen die hiervoor eventueel beschikbaar komen zullen, conform antwoord ZZ-44, worden geïnvesteerd in collectieve interventies voor de jeugd, waaronder het jonge kind en kwetsbare jongeren. De in deze vraag benoemde investeringsmiddelen zouden bijvoorbeeld kunnen worden gericht op de ontwikkeling van 1 tot 2 brede onderwijslocaties tot multifunctioneel en buitenschools gebruik, zodat talentontwikkeling, jeugdpreventie en gezinsondersteuning op één natuurlijke ontmoetingsplek in de wijk kunnen worden geboden. Volgens TR-33 zou dit tot minder doorverwijzing naar zwaardere en duurdere zorg kunnen leiden.

De volledige € 5 mln is in 2026 niet besteedbaar, maar een fors deel wel - ca. € 3 mln in 2026, structureel € 5 mln vanaf 2027.

Realistisch ingroeipad 2026
De volledige € 5 mln is in 2026 nog niet besteedbaar. Het kalenderjaar is al voor de helft voorbij en een aantal posten vraagt voorbereidingstijd (subsidieverlening, contracten, werving). Tegelijk loopt een aantal trajecten al, of kunnen direct starten. Een realistische besteding in 2026 is ca. € 3 mln, oplopend naar € 5 mln structureel vanaf 2027.

De besteding in 2026 langs zes lijnen:

1. Exploitatie en inrichting van drie panden (lijn TR-139) — beheer, inrichting, gas/water/licht en projectleiding renovatie. Op jaarbasis ca. € 350k per pand; voor het tweede halfjaar van 2026: 3 × € 175k = ca. € 500k.
2. Extra financiering sociale en maatschappelijke initiatieven (waaronder plekken van waarden) — versterking gemeenschapskracht via subsidies aan bewoners en sociaal ondernemers: ca. € 1 mln.
3. Pedagogische basis — familieschoolconcept — start met twee à drie basisscholen (brede schoolprogramma met lokale partijen, extra sociaal werk voor gezinsondersteuning, schoolbrede effectieve interventies). Er is al een afspraak met twee basisscholen die direct kan worden geïntensiveerd. In 2026: € 0,6 mln (op jaarbasis ca. € 1 mln).
4. Stevige teams — uitbreiding met 3,5 fte, aansluitend op pilot bestaanszekerheid : € 0,35 mln.
5. Gemeenschapskracht — cofinanciering rijksproject: € 0,2 mln.
6. VVE-gezinsaanpak / Samen Opgroeien op drie locaties: € 0,2 mln.

Totaal 2026: ca. € 3 mln. Structureel vanaf 2027: € 5,0 mln.

Investeringen 10 miljoen euro
Ten behoeve van zowel voorstel 1 als voorstel 2 kunnen gemeentelijke panden, bijvoorbeeld onderwijs- of welzijnslocaties, met een sociale functie breed beschikbaar worden gesteld, zodat bewoners, initiatieven en collectieve activiteiten er gebruik van kunnen maken.

TR-139 laat zien dat voor verschillende van deze panden momenteel nog geen vervangings- of exploitatiemiddelen beschikbaar zijn, maar becijfert de kosten hiervoor. Ook voor het ontwikkelen van multifunctionele accommodaties voor kinderen en gezinnen zullen aanvullende investeringen moeten worden gedaan. Een investering is alleen effectief in combinatie met structurele aanvullende dekking voor beheer en energielasten. Ook onderhoud en zakelijke lasten moeten uit de exploitatiebegroting worden gedekt. De kosten hiervoor worden in totaal geschat op ca 350.000 per pand per jaar. De kapitaallasten zijn bij het vrijmaken van investeringsmiddelen gedekt uit de RIM. De investering is een aanvulling en is niet als zodanig onderdeel van de Integrale huisvestingsplannen waarin onderhoud, renovatie en vervanging van de bestaande eigendommen opgenomen zijn (zoals huizen van de wijk, scholen en culturele gebouwen van de gemeente).

In dit integrale huisvestingsplan zijn voor de stad 34 huizen van de wijk in eigendom opgenomen, naast de satellietlocaties en de 4 huizen van wijk in zelfbeheer. In de welzijn IHP portefeuille wordt de komende jaren ook in ongeveer 10 panden geïnvesteerd. In het IHP Welzijn 2024-2027 is per gebied opgenomen welke huizen van de wijk er zijn en wat de plannen zijn per object. Ook zijn er in de robuuste kern uitbreidingsinvesteringen voor de huizen van de wijk in de nieuwe gebiedsontwikkelingen opgenomen.

Cofinanciering door fondsen in de stad
Structurele financiering van maatschappelijke initiatieven door de gemeente geeft fondsen de kans om zich te richten op innovatie en ontwikkeling van nieuwe en kansrijke initiatieven. Hiermee worden ontwikkeling, professionalisering en verduurzaming van maatschappelijke initiatieven tot impactvolle vormen van ondersteuning ondersteund. Gemeenten en fondsen hebben een duidelijke rolverdeling en kunnen op elkaar rekenen. Landelijke en lokale maatschappelijke fondsen kunnen hierin meefinancieren of bewonersinitiatief matchen. Een gereserveerd, meerjarig gemeentelijk bedrag vergroot de kans op cofinanciering, omdat fondsen en partners doorgaans cofinanciering en lokale inbedding als voorwaarde stellen.

Effecten
Het beoogde effect is een sterkere sociale basis en op langere termijn lagere kosten voor zowel de WMO als ook de jeugdhulp, doordat zorgvragen eerder en collectief worden opgevangen. TR-33 verwijst hiervoor naar landelijk gepubliceerde businesscases en maatschappelijke kosten-batenanalyses die een positief rendement laten zien, mits de effectiviteit wordt onderbouwd. De baten vallen deels op de lange termijn en deels buiten het gemeentelijke domein, onder meer bij zorgverzekeraar en zorgkantoor. Effecten worden meetbaar gemaakt via een nulmeting en een monitoringsystematiek, zoals in TR-33 beschreven.

Uitvoerbaarheid en organisatie
De uitvoering wordt extern belegd via subsidies en contracten met partijen in de wijk. Er is geen automatische uitbreiding van ambtelijke capaciteit. Beperkte tijdelijke interne inzet is nodig voor de cofinancieringsafspraken, de subsidieverlening en de monitoring (1 fte). Voor de ontwikkeling van een nieuwe maatschappelijke locatie en het programmeren daarvan door lokale partijen, zoals omschreven is TR-139, is aanvullend 1 fte per jaar nodig.

Juridische consequenties
Inzet verloopt via subsidieverlening of aanbesteding. Daarbij gelden de gebruikelijke subsidie- en aanbestedingsregels. Bij cofinanciering met publieke en private middelen, maar ook bij het beschikbaar stellen van gemeentelijk vastgoed ten gunste van stichtingen en andere

organisatievormen is aandacht nodig voor staatssteun en voor heldere afspraken over zeggenschap en verantwoording. Voor gemeentelijke panden gelden de bestaande vastgoed- en kredietkaders. Structurele exploitatiemiddelen voor het beheer en openstelling van panden vergen een afzonderlijk financieel besluit.

Risico's
Cofinanciering is niet gegarandeerd. Fondsen financieren doorgaans tijdelijk en projectmatig en zelden structureel. Als cofinanciering uitblijft, is het bereik kleiner dan beoogd of is aanvullende gemeentelijke dekking nodig.

De baten op jeugdzorg en Wmo vallen vooral op de lange termijn en deels buiten het gemeentelijke domein (in bijvoorbeeld de zorgverzekeringswet). Het netto financiële effect voor de gemeente is daardoor onzeker en pas na enkele jaren zichtbaar.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Reservering sociale basis (structureel)	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Daarnaast 10 mln uit vrije investeringsruimte (eenmalig)					

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

De inzet is juist geselecteerd op cofinancieringspotentie. Het zwaartepunt ligt bij subsidies voor sociale en maatschappelijke initiatieven, waarbij landelijke en lokale maatschappelijke fondsen kunnen meefinancieren of bewonersinitiatief kunnen matchen. Aanvullend zijn er mogelijkheden via zorgpartijen op grond van landelijke afspraken (GALA loopt eind 2026 af en gaat over in AZWA) en, bij vastgoed, via woningcorporaties en landelijke verduurzamingsregelingen. Een gereserveerd, meerjarig gemeentelijk bedrag vergroot de kans op cofinanciering. Cofinanciering is niet gegarandeerd en is doorgaans tijdelijk en projectmatig. Structurele dekking blijft een gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Organisatie:

Licht toe: De uitvoering wordt extern belegd via subsidies en contracten met partijen in de wijk; er is geen automatische uitbreiding van ambtelijke capaciteit. Beperkte tijdelijke interne inzet kan nodig zijn voor cofinancieringsafspraken, subsidieverlening en monitoring.

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid			**nvt**	**nvt**	**nvt**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**1 fte**	**1ft e**	**1 fte**	**1 fte**	**1 fte**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	**1-3 fte voor de projectontwikkeling van ms vastgoedpanden**				

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We reserveren structureel 5 mln. voor de sociale basis: eerst voor subsidies aan sociale en maatschappelijke initiatieven om de gemeenschapskracht te versterken, daarna voor collectieve interventies voor kwetsbare groepen, met breed toegankelijke buurtpanden en cofinanciering door fondsen, zodat de kosten van jeugdzorg en welzijn op de lange termijn dalen.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-209
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Werk een scenario uit waarbij de afdeling economie wordt versterkt. Denk hierbij aan structureel enkele miljoenen per jaar. Hierbij moeten de bedrijfscontactfunctionarissen versterkt worden, MKB meer ondersteund worden, de innovatiekracht rond sleutelsectoren ondersteund en vergroot, ontschotting van de dienstverlening van de gemeente, ondernemers meer geholpen worden door systeem van regelgeving en vergunningverlening, meer samenwerking met InnovationQuarter, fondsen a la 100 miljoen uitgeven en beheren, vergunningverlening versnellen, en de campusontwikkeling TU Delft versterken.

Antwoord/reactie:

De gestelde vraag heeft een sterke relatie met twee eerdere vragen: TR-94 (fonds voor versterken economie haven en stad) en TR-150 (target bedrijfsruimte). In de antwoorden op beide vragen zitten ook voorstellen voor structurele versterking van de afdeling. Onderstaand voorstel richt zich op wat aanvullend nodig is. De drie voorstellen gezamenlijk is ons integrale voorstel voor versterking van de economische opgave. In de formatieve uitwerking van dit format is voor het overzicht de aanvullende-94) opgave, de gevraagde formatie voor uitvoering van het publieke fonds (TR-94) en gevraagde formatie target bedrijfsruimte (TR-150) samengenomen.

Scenario voor versterken afdeling Economie
Ambitie
Rotterdam is een stad waar ondernemers worden ondersteund op het niveau dat past bij zijn of haar ambitie. Om dit te realiseren moeten we zowel onze uitvoeringskracht als onze strategische inzet versterken. We stellen voor dat te doen langs drie lijnen:

Deel 1 —Ondernemers centraal: toegankelijk, digitaal en integraal
Doel: iedere Rotterdamse ondernemer, ongeacht sector, omvang of ervaring, vindt snel en gemakkelijk de ondersteuning die hij of zij nodig heeft. Geen loketten jungle, geen versnippering.

Uitwerking
- De fysieke ondernemersbalie gaat weer 5 dagen per week open om vragen van ondernemers zo snel mogelijk te beantwoorden.
- Ondernemen010 wordt geoptimaliseerd als geïntegreerd ondernemersportaal
- Vermindering regeldruk en ontschotting o.a. door bredere invoering van de MKB-toets

Deel 2 — Collectieve Ondersteuning versterken
Doel: georganiseerde collectieven van ondernemers (BIZ-stichtingen, winkelgebieden, bedrijventerreinen, brancheverenigingen, sectornetwerken) worden actief ondersteund door bedrijfscontactfunctionarissen (BCF) en het team Ondernemers Maatwerk.

Uitwerking
- Uitbreiding van het aantal bedrijfscontactfunctionarissen
- Versterken van het team Ondernemers Maatwerk (t.b.v. vergunningverlening)
- Collectieve programma's opzetten rond oa diversiteit, duurzaamheid of digitalisering
- Verhogen budget voor ondernemersinitiatieven op bedrijventerreinen en winkelgebieden
- Ruimte voor werk als randvoorwaarde (target bedrijfsruimte)

Deel 3 — Strategische Accounts: Haven, Stad en sleutelsectoren

Doel: de bedrijven, sleutelsectoren en investeringen die de toekomst van de Rotterdamse economie dragen worden actief begeleid en strategisch ondersteund. Dit deel vult aan op het eerdere voorstel voor een economisch fonds voor haven en stad.

Uitwerking

- Gerichte inzet op versterken van strategische accountbegeleiding van sleutelbedrijven en versterken van sleutelsectoren zoals de (maritieme) maakindustrie en medische sector
- InnovationQuarter: van partner naar co-creator (zie voorstel economisch fonds haven en stad)
- Doorzetten van vergunningenloods, specialistische hulp voor bedrijven in de haven bij het aanvragen van complexe vergunningen, met name rond energietransitie
- Rotterdam Partners versterken door de voorgenomen bezuinigingen terug te draaien en een intensivering op het aantrekken van het aantal congressen en het ondersteunen van Rotterdamse mkb bedrijven die internationaal willen opschalen.
- Versterken van de economische inzet op campusvorming zoals de TU Delft Campus.
- Versterken strategische inzet gericht op visievorming, regionale samenwerking en lobby.

Financieel: TR-209 (in mln euro's)

Bovenstaande betreft zowel programma- als apparaatslasten. Zoals beschreven zijn deze aanvullend op de exploitatie- en investeringslasten zoals genoemd bij de antwoorden op de vragen over het economische fonds en een target bedrijfsruimte.

Begrotingseffect (in mln euro)

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Rotterdam Partners (terugdraaien eerdere bezuiniging en intensivering)		1,0 (E)	1,1 (E)	1,1 (E)	1,1 (E)
Uitbreiding subsidies ondernemersinitiatieven		0,3 (I)	0,3 (I)	0,3 (I)	0,3 (I)
Personele kosten		1,98 (E)	1,98 (E)	1,65 (E)	1,65 (E)*

*Let op, de middelen voor de 8 FTE t/m 2028 en 5 FTE vanaf 2029 zitten al in de exploitatiereeks zoals opgenomen in de beantwoording van vraag TR94 m.b.t. de vorming van het fonds

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Totaal overzicht Financieel: TR-94, TR-150 en TR 209 (in mln euro's)

Begrotingseffect (in mln euro)

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Publiek fonds pijler 1 t/m 3 (TR-94)		47,75 (I), 0,6 (E)	24,25 (I) 0,8 (E)	24,25 (I) 0,9 (E)	9,25 (I), 0,9 (E)
Target bedrijfsruimte (TR-150)		3,0 (I)	3,0 I)	3,0 (I)	3,0 (I)
Versterken afdeling economie (TR-209)		0,3 (I) 1,0 (E)	0,3 (I) 1,1 (E)	0,3 (I) 1,1 (E)	0,3 (I) 1,1 (E)
Personele kosten (TR-94, TR-150 en TR209)		1,98 (E)	1,98 (E)	1,65 (E)	1,65 (E)*
Totaal		51,05 (I) 3,58 (E)	27,55 (I) 3,88 (E)	27,55 (I) 3,65 (E)	12,55 (I) 3,65 (E)

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie: TR-94, TR-150 en TR-209					
In deze formatieve uitwerking is ook de voorgestelde formatie voor het publieke fonds (TR-94) en formatie target bedrijfsruimte (TR-150) meegenomen. Voor het versterken van de afdeling economie en de economische opgaven wordt 15 FTE structureel en 3 FTE incidenteel voorgesteld. De structurele uitbreiding van de formatie bestaat uit. Aanvullende opgave/versterken afdeling economie (deel 1 t/m 3): 8 FTE Uitvoering publiek fonds (TR-94) 5 FTE Uitvoering target bedrijfsruimte (TR-150) 2 FTE					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid (structureel)		15 FTE	15 FTE	15 FTE	15 FTE
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	Daarnaast 3 FTE incidenteel voor 2027 en 2028 voor opzetten economisch fonds.				
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We versterken onze ondersteuning aan het Rotterdamse bedrijfsleven, van nu en in de toekomst.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-210
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Werk een scenario uit waarbij de afdeling mobiliteit wordt versterkt. Denk hierbij aan structureel enkele miljoenen per jaar. Hierbij moet deze uitbreiding van de afdeling ten goede komen aan het sneller fietsvriendelijker en autoluwer maken van de stad, waarvoor een fonds van 30 miljoen euro beschikbaar komt. Ook worden hierbij de taken op het gebied van mobiliteit die nu bij duurzaamheid/DTB zitten, structureel binnen mobiliteit geborgd. Tenslotte moet de inzet van mobiliteit ingezet worden om bij herinrichting van afgeschreven en op te knappen straten deze financieel neutraal fietsvriendelijker en groener in te richten (middelen nota kapitaalgoederen).

Antwoord/reactie:

Er is gevraagd een scenario uit te werken waarin de afdeling Mobiliteit wordt versterkt met enkele miljoenen per jaar en waarbij die inzet moet bijdragen aan het fietsvriendelijker en autoluwer maken van de stad. In dit scenario moeten ook de taken op het gebied van duurzame mobiliteit vanuit het DTB worden overgenomen door de afdeling Mobiliteit. Daarnaast gaat de vraag uit van een investeringsfonds van €30 miljoen aan extra investeringsmiddelen. Deze middelen kunnen worden ingezet voor maatregelen passend binnen de uitstootvrije opgaven (taken op het gebied van mobiliteit die nu bij duurzaamheid/DTB zijn belegd) en op het gebied van een meer fietsvriendelijke en autoluwere stad.

De beantwoording is in twee delen hieronder uitgewerkt:

A. Toekomstbestendige afdeling mobiliteit (exploitatie)
B. Effectief investeren (investeringen)

A. Toekomstbestendige afdeling mobiliteit (exploitatie)

(versterking voor sneller fietsvriendelijker en autoluwer + structureel borgen duurzaamheid/DTB binnen mobiliteit)

In onderstaande tabel zijn de jaarlijkse exploitatielasten opgenomen welke nodig zijn om tot een realisatie van de opgave voor een fietsvriendelijkere en autoluwere stad te komen, naast het investeringsfonds. Dit betreft in totaal €6,84 mln per jaar aan exploitatielasten.

Exploitatieproject	**Bedrag per jaar benodigd 2027 tot en met 2030**	**Afdeling**	**Type maatregelen**
1. Projecten autoluw		MOB	
• Bereikbare haven • Overige projecten	0,24 mln 1,36 mln	MOB	Stimuleringsmaatregelen bereikbare haven(werkgelegenheid) en maatregelen autoluw.
2. Project De Ruit / bereikbaarheid	1,65 mln	MOB	Bereikbaar houden stad door bijdragen aan rijksmaatregelen modal shift rondom groot onderhoud
3. Uitstootvrije stedelijke Mobiliteit 2040 (USM 2040)	1,0 mln	MOB	Ontwikkeling en voorbereiding maatregelen, gericht op

			uitstootvrije mobiliteit in 2040en maatregelen
4. Versterken afdeling	0,56 mln	MOB	Versterken governance en ondersteuning (jur/fin/best)
5. DTB-projecten			
• Werkgeversaanpak	0,75 mln	MOB	Stimuleringsmaatregelen ander vervoer van en naar de stad
• Zero Emissie Stadslogistiek*	0,825 mln	MOB	Voortzetten aanpak faciliteren ondernemers
• Laadinfrastructuur (uitvoering en beheer)*	Huidige middelen voldoende, formatie nog uit te breiden	MOB	Uitrol van uitbreiding laadinfra en beheer laadinfra
6. Structurele investeringen (fiets) veiligheid Tr-58	0,45 mln	MOB	Apparaatslasten en formatie voor verhogen jaarlijkse investeringen in verkeersveiligheid
7. Uitbreiding betaald parkeren	Middelen uit parkeerbaten	MOB	Formatie voor uitbreiding
Totaal	**€ 6,84 mln**		

* Laadinfrastructuur en ZES. Vanuit B&W-middelen zijn er structureel middelen beschikbaar, maar voorzetten met huidige formatie volstaat niet door de groei van de beheerorganisatie van de laadconcessie met 50% en toenemende complexiteit (netcongestie, innovatie) en wettelijke eisen (Klimaatwet, Cybersecurity).

Toelichting:

1. Naast de fysieke maatregelen zijn projecten nodig om de effectiviteit van de ingrepen te optimaliseren, door projecten gericht op gedragsbeïnvloeding, participatie en het stimuleren van alternatieve soorten van vervoer. En het voorbereiden van systeemmaatregelen zoals het Plan Toekomstvast Tramnetwerk en Plan nieuw busnet. Dit soort projecten is de afgelopen collegeperiode betaald uit de aflopende bestemmingsreserve Autoluw en gaan hand in hand met de fysieke projecten. Het voortzetten van deze exploitatieprojecten is opgenomen in de tabel. Relevant om te benoemen hierin is het project Bereikbare Haven. Dit Project draagt bij aan het autoluwer maken van Rotterdam én het havengebied in samenwerking met meerdere partners, waaronder Port of Rotterdam, Metropoolregio Rotterdam Den Haag, DeltaLinqs en Zuid-Holland Bereikbaar middels inzet op alternatieve vervoerswijzen.

2. Daarnaast zijn vanwege de vele werkzaamheden aan de infrastructuur de komende jaren in en rond Rotterdam ("De Ruit") investeringen in alternatieven voor de auto noodzakelijk, ook daarbij zijn middelen nodig voor communicatie en gedragsmaatregelen. De grootschalige werkzaamheden zullen leiden tot een gedwongen beweging naar alternatieven voor de auto omdat grote delen van bovenliggende infrastructuur minder toegankelijk zullen zijn (bv vervanging Brienenoordbrug waarbij ca 120.000 autobewegingen per etmaal van de brug af moeten. Dit biedt de kans om op zeer korte termijn al een verschuiving van auto naar fiets en OV te bewerkstelligen.

3. Uitstootvrije Stedelijke Mobiliteit (USM) 2040: Door de raad is in de periode 2018-2022 de ambitie vastgesteld voor het ontwikkelen van een uitstootvrij stedelijk mobiliteitssysteem. Voor de uitwerking van dit programma, waarvoor een ambtelijke verkenning is uitgevoerd, is minimaal €1 miljoen aan structurele inzet geraamd. Daarbij is het van belang om werk met werk te maken en nadrukkelijk te sturen op synergie tussen mobiliteitsopgaven. Zo kunnen maatregelen die bijdragen aan uitstootvrij beleid tegelijkertijd bijdragen aan opgaven rondom ruimte, autoluw,

fietsen en openbaar vervoer. De bijbehorende investeringsopgave is nog niet nader bepaald (nnb). Wij verwachten dat, afhankelijk van de beleidskeuzes, het realiseren van een uitstootvrij mobiliteitssysteem voor 2040 een aanvullende, significante investering zal vergen waarvoor separate dekking nog moet worden gevonden.

4. Versterken afdeling: Extra (project)budgetten voor aanvullende druk op de ondersteuning van de afdeling Mobiliteit. De middelen onder punt 4 zijn jaarlijks noodzakelijk om onder meer de financiële, bestuurlijke en juridische ondersteuning (inclusief de afhandeling van mogelijke bezwaar- en beroepschriften) beschikbaar te hebben.

5. DTB - Laadinfrastructuur en ZES: Voor de uitvoering van de opgaven rondom laadinfrastructuur en Zero-Emissie Stadslogistiek volstaat continuering van de huidige budgetten, waarbij de formatie nog moet worden geformaliseerd. Door de toenemende complexiteit van de opgave, onder andere als gevolg van netcongestie, technologische innovatie en aanvullende wettelijke verplichtingen (zoals de Klimaatwet en cybersecurity-eisen), is uitbreiding met 5 FTE noodzakelijk, maar dekking is er al. Deze inzet is benodigd om beleidsinnovatie, uitvoeringskracht, monitoring en samenwerking met marktpartijen en netbeheerders voort te zetten, te intensiveren en duurzaam te borgen binnen een nieuw op te richten beheerorganisatie. Met de werkgeversaanpak sturen we actief op het bewerkstelligen van een modal shift van auto naar fiets en OV van en naar de (binnen)stad.

Samenvatting toekomstbestendige afdeling Mobiliteit (exploitatiemiddelen)

- Met een structurele impuls op de exploitatiemiddelen van de afdeling Mobiliteit van €6,84mln per jaar ontstaat een toekomstbestendige organisatie. Deze middelen zijn onmisbaar als vervanging van de de eerdere tijdelijke middelen van afgelopen college (5mln per jaar) en de periode daarvoor, en zorgen voor continuïteit in de beleidsuitvoering. Daarnaast worden de projecten van duurzame mobiliteit voortgezet. De zekerheid van deze middelen is nodig om de meerjarige beleidsuitvoering te kunnen waarborgen en onze collegedoelen op autoluwer, fietsvriendelijke en bereikbare stad te behalen.
  Bovenstaande opgave **omvat niet** de organisatorische en formatieve effecten van:
  - de investeringen van de aanpak verkeersveiligheid (TR58)
  - wijkgericht werken (TR176)(draagt niet direct bij aan de gestelde doelen)
  - de Rotterdamse aanpak verkeersaso's (TR117) tijdelijke versterking formatie
  - De incidentele versterking voor uitbreiding betaald parkeren en of de versnelling hiervan (TR-114&194)
  - Autoluw maken Meent en Witte de With(TR-56) incidentele versterking formatie
  - Versoepelen parkeernormen(tr-148) tijdelijke versterking voor pilotfase

B. Effectief investeren

Daarnaast gaat de vraag uit van een investeringsfonds van €30 miljoen aan extra investeringsmiddelen. Deze middelen kunnen worden ingezet voor maatregelen passend binnen de uitstootvrije opgaven (taken op het gebied van mobiliteit die nu bij duurzaamheid/DTB zijn belegd) en op het gebied van een meer fietsvriendelijke en autoluwere stad. Tegelijkertijd is een investeringsfonds van circa €30 miljoen niet voldoende voor een bredere systeemaanpak in het verduurzamen van mobiliteit. De projecten en de middelen van dit fonds maken geen onderdeel uit van de robuuste kern usov.

Afbakening van de middelen Investeringsfonds
De extra €30 miljoen betreft nadrukkelijk **aanvullende investeringen** en staat los van de volgende bestaande middelen en opgaven:

- **Rotterdamse Investeringsmotor (RIM) – robuuste kern**
  De middelen komen boven op de randvoorwaardelijke investeringen voor

mobiliteitsingrepen binnen de RIM, zoals, station Stadionpark, stadsbrug en OV-verbindingen in relatie tot de Oostflank, metrostation Rijnhaven, knooppunt Beurs.

- **Gebiedspakketten woningbouwopgave (5.000 woningen)**
  Mobiliteitsinvesteringen die nodig zijn voor eventuele aanvullende gebiedsontwikkelingen zoals: station Zuid & metrostation Maashaven en versoepelen parkeernormen(tr-148)
- **Verkeersveiligheid en wijkgerichte aanpak**
  De middelen zijn aanvullend op bestaande structurele investeringen zoals:
  - de aanpak verkeersveiligheid (TR58) en wijkgericht werken (TR176)
  - de Rotterdamse aanpak verkeersaso's (TR117)
- **Uitvoering maatregelen uit DTB**
  Investeringen in het verduurzamen wagenpark 20 mln (zie presentatie duurzaamheid van 18-05).

Het fietsvriendelijker, autoluwer en groener maken van straten waar vervangingsinvesteringen voor plaats vinden vergen altijd additionele middelen.

Inhoudelijke focus: fysieke maatregelen
Het uitgangspunt is dat de middelen worden ingezet voor **concrete fysieke ingrepen in de openbare ruimte** die bijdragen aan een autoluwe en fietsvriendelijke stad. Voorbeelden hiervan zijn:

- invoeren van éénrichtingsverkeer
- aanpassen van kruisingen (verminderen van conflicterende verkeersstromen)
- verminderen van rijstroken, bijvoorbeeld ten gunste van groen
- invoeren van verkeersfilters
- aanleggen of verbeteren van fietspaden en fietsstroken
- realiseren van (fiets)parkeervoorzieningen, zoals stallingen of wijkgarages

Uitvoeringsprogramma
Voorgesteld wordt om **aan het begin van de nieuwe collegeperiode** een **uitvoeringsprogramma** op te stellen:

- Looptijd: **4 jaar**, met een doorkijk naar de daaropvolgende collegeperiode
- Doel: **gerichte en effectieve inzet van investeringsmiddelen**
- Kenmerk: **heldere, bestuurlijk vastgestelde programmadoelen**
- Verantwoording: het college kan op basis hiervan rapporteren aan de gemeenteraad

Voor de inzet van de extra investeringsmiddelen van 30 mln wordt de samenhang gezocht met de vervangingsinvesteringen (riool) die op de planning staan. Dit doen we in dit scenario zoals geadviseerd in de beantwoording van vraag TR106. Daarnaast wordt voorgesteld te onderzoeken in welke mate investeringen bijdragen aan bredere opgaven van de stad:

- **Onderhoudsopgave Rijkswaterstaat (Ruit van snelwegen)**
  Afstemming op bereikbaarheid en onderhoud, inclusief mogelijkheden voor cofinanciering
- **Opgave verbeteren luchtkwaliteit**
  Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma voor het besteden van de extra investeringsmiddelen van 30 mln wordt de samenhang en synergie onderzocht met de opgave en doelstelling met betrekking tot het verbeteren van de luchtkwaliteit via het programma luchtkwaliteit
- **Opgave verbeteren OV-systeem**
  Bij het opstellen van het uitvoeringsprorgramma de samenhang en synergie zoeken met de programma's plan Toekomstvast Tramnetwerk en plan Nieuw Busnetwerk.

De verwachting is dat de voorgestelde €30 mln de bestaande ambities en planvoorraad voor het autoluwer en fietsvriendelijke maken van de stad niet dekt en dat daarmee keuzes moeten worden gemaakt waaraan de €30 mln wordt besteed.

Het autoluwer en fietsvriendelijker maken van de stad zorgt voor hogere beheer en onderhoudskosten o.a. door versnelde achteruitgang van versmalde rijbanen of de toename van verkeer op wegen op andere plekken in het netwerk. Of het omzetten van parkeerplekken naar groen. Groen is duurder dan grijs in beheer. De hogere beheerkosten zijn nu niet te berekenen.

Voor vergroening zijn nog geen middelen, Groene Waterstad heeft vooralsnog geen middelen en dit kan ook niet uit rioolheffing/ nota kapitaalgoederen worden betaald (ook geen extra middelen). Conform eerdere beantwoording TR106.

Doorlooptijd en planning

Investeringen in de openbare ruimte kennen een **lange voorbereidingstijd**.

Het doorlopen van planvorming, inclusief participatie en besluitvorming, duurt doorgaans:

- **circa 2 jaar of langer** voordat uitvoering kan starten

Enkele voorbeelden van locaties

Voorbeelden van locaties waar de intensivering van €30 miljoen kan worden ingezet (niet uitputtend):

- **Meent/Witte de With**
  - invoeren verkeersfilter
  - vergroening
- **Zaagmolenstraat**
  - éénrichtingsverkeer
  - meer ruimte voor fietsers
  - verwijderen tramspoor (in combinatie met rioolonderhoud)
- **Aert van Nesstraat**
  - verkeersfilter
  - vergroening
  - koppeling met onderhoudsopgave riool
- **Nieuwe Binnenweg**
  - éénrichtingsverkeer
  - versterken fietsstructuur
  - verwijderen tramspoor
- **Rochussenstraat**
  - realiseren tweerichtingenfietspad
  - koppeling met onderhoudsopgave riool
- **2e Middellandstraat**
  - inrichting als fietsstraat
  - koppeling met onderhoudsopgave riool

Financieel:

Indien er een effect is in de exploitatie begroting, geef dit hieronder aan in de tabel. Houd hierbij rekening met zowel de programmalasten als apparaatslasten (fte effect hiervan in volgend kopje)

Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al onderdeel is van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect x €1 mln

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Versterking afdeling Mobiliteit	-3.42	-6.84	-6.84	-6.84	-6.84

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:
Zijn meegenomen in het bepalen van de bedragen, betreft de netto benodigde middelen (zo is er rekening gehouden met de CDOKE-middelen)

Organisatie:

In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven.

Licht toe:
Voor de personele consequenties zijn we bij de investeringsmiddelen uitgegaan van 21% Voorbereiding Administratie & Toezicht. Dit komt voor het totale bedrag aan investeringen uit op circa 10fte per jaar. Deze inzet zit verspreid over verschillende afdelingen van Stadsontwikkeling. De inzet op de investeringen is tijdelijk. Daarnaast zijn er voor de exploitatielasten van het versterken van de afdeling ook circa 21fte nodig, verdeeld over de benoemde onderwerpen. Dit betreft structurele capaciteit.
Voor 2026 gaan we uit van de helft van de benodigde capaciteit.

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**15**	**29**	**30,75**	**31,5**	**31,5**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	**36% incidenteel tot einde mobiliteitsfonds**				

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

De coalitie creëert een mobiliteitsfonds om de stad duurzaam veiliger, fietsvriendelijker en autoluwer te maken. Daarnaast creëren we continuïteit door structureel te investeren in de mobiliteitsopgave van de stad voor alle modaliteiten.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-211
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:

- Wat zijn de meest actuele cijfers van het bereik van alle armoederegelingen (inclusief de ontwikkeling sinds 2019)
- Wat zijn, naar verwachting, de kosten van het indexeren van alle armoederegelingen op basis van CPI (tm 2031)?

Antwoord/reactie:

Percentage gebruikers van inkomensondersteunende voorzieningen (2019 -2025)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Jeugdtegoed 4 t/m 11 jaar (kindtegoed)*	100%	100%	114%	114%	116%	114%	**119%**
Jeugdtegoed 12 t/m 17 jaar*	130%	95%	102%	112%	118%	119%	**120%**
AOW-tegoed	63%	61%	59%	68%	72%	74%	**76%**
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	91%	93%	96%	94%	96%	86%	**92%**
Individuele inkomenstoeslag (IIT)	45%	46%	54%	47%	36%	70%** *(36%)*	**83%** *(42%)*

**De omvang van de doelgroep(en) wordt gebaseerd op cijfers van het CBS over het voorgaande jaar. Hierdoor kan het bereik van sommige voorzieningen hoger zijn dan 100%. Bereikcijfers zijn een schatting.*
***Sinds 2024 is meer CBS-data beschikbaar voor de IIT, waardoor de doelgroep nauwkeuriger bepaald kan worden. Dit heeft geresulteerd in een kleinere doelgroep en daarmee een hoger bereikpercentage.*

Absolute aantallen gebruik inkomensondersteunende voorzieningen 2024 en 2025

	2024	2025
Jeugdtegoed 4 – 11 jaar (kindtegoed)	9.656	9.616
Jeugdtegoed 12 – 17 jaar	9.124	9.220
AOW-tegoed	13.622	14.491
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	33.702	33.865
Individuele inkomenstoeslag	24.755	27.033

Indexatie verwachte kosten

(x €1.000)	Begroting 2026	Indexering (CPI-raming van het CPB)*				
		1,9%	2,5%	2,1%	2,3%	2,1%
	2026	2027	2028	2029	3030	3031
Jeugdtegoed (4-11 en 12-17 jr)	11.797	12.022	12.322	12.581	12.870	13.140
AOW	6.198	6.316	6.474	6.610	6.762	6.904
Kwijtschelding ASH	11.296	11.511	11.799	12.047	12.324	12.583
IIT	6.320	6.440	6.601	6.740	6.895	7.040
Totaal	**35.612**	**36.289**	**37.196**	**37.977**	**38.851**	**39.666**
Cumulatieve stijging tov 2026**		**677**	**1.584**	**2.365**	**3.238**	**4.054**

**De CPI in bovenstaande tabel is gebaseerd op de raming van het CPB (Centraal Plan Bureau). De daadwerkelijke CPI-percentages kunnen afwijken.*
***De berekening is gebaseerd op de huidige begroting 2026. Hierbij gaan we uit van gelijkblijvende omstandigheden (bereik/bedrag/criteria).*

Individuele bijzondere bijstand (IBB)
In bovenstaand overzicht is de individuele bijzondere bijstand (IBB) niet meegenomen. De IBB is maatwerk en werkt voor een aantal kostensoorten met prijslijsten. De prijslijsten zijn in 2024 voor het laatst geïndexeerd en zijn vastgelegd in de beleidsregels bijzondere bijstand Rotterdam 2024. De IBB kent altijd de mogelijkheid om van de maximumbedragen af te wijken indien de persoonlijke omstandigheid hierom vraagt.
Het grootste deel van de kosten voor IBB betreft kosten voor bewindvoering en rechtsbijstand. Deze worden landelijk elk jaar geïndexeerd en door ons 1 op 1 overgenomen in de begroting. Wij hebben als gemeente geen vrijheid om af te wijken van de tarieven van de rechtbank. Indexatie van het overige gedeelte (lees: de prijslijsten) kost jaarlijks grofweg tussen de €150.000 en €185.000 euro.

Indexeren Jeugdtegoed, AOW-tegoed en de kwijtschelding ASH
Het Jeugdtegoed, AOW-tegoed en de kwijtschelding ASH worden technisch in de begroting al elk jaar geïndexeerd met de IMOC (index materiële overheidsconsumptie). Dit is een andere indexatie dan de CPI. De hoogte in 2027 is echter gelijk. Het is een politieke keuze om te bepalen of en hoe een jaarlijkse indexatie wordt doorgevoerd in de bedragen die de Rotterdammer ontvangt.
De afgelopen jaren is op basis van de MER (Minima effect rapportage van het NIBUD) en de financiële prognose de hoogte van de bedragen in de regelingen bepaald. Om deze reden zijn de bedragen in de regelingen niet standaard geïndexeerd.
Er kan gekozen worden om de huidige indexering te gebruiken om de bedragen van de regelingen te indexeren. Dit kan wel leiden tot een tekort in de begroting op een ander onderdeel.

<u>Mogelijke risico's</u>
Een indexatie van de bedragen kan een aanzuigende werking hebben op het gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen. Hierdoor stijgen naar verwachting ook de (uitvoerings)kosten. De aangepaste bedragen moeten daarnaast jaarlijks (technisch) verwerkt

worden in de gemeentelijke regelgeving (verordeningen, nadere regels en/of beleidsregels) en communicatie uitingen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-212
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Hoeveel geeft de gemeente op dit moment uit aan premiebijdrage VGZ polis en wat is het bereik van deze regeling?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Voor de premiebijdrage is een bedrag beschikbaar van €5,1 mln.* De gemeentelijke premiebijdrage in Rotterdam bedraagt € 10,50 per maand per verzekerde. Er zijn in 2026 totaal ruim 60.000 Rotterdammers verzekerd met de gemeentepolis onderverdeeld in: 1. VGZ Rotterdampakket: ca. 53.700 Rotterdammers. Alleen bij dit pakket is sprake van een premiebijdrage. 2. VGZ Rotterdampakket Compact (zonder inkomensgrens): ca. 6.300 Het is aan de gemeente om de hoogte van de premiebijdrage vast te stellen en dat is ook in de overeenkomst met VGZ vastgelegd. De looptijd van de overeenkomst met VGZ is initieel 5 jaar en eindigt op 31 december 2030 met een optie op verlenging van 2 jaar. * De gemeentelijke premiebijdrage bedraagt € 126,- per jaar per betalende verzekerde. VGZ Rotterdampakket heeft ca. 53.700 verzekerden. Het aantal betalende verzekerden bedraagt ca. 37.600. Ongeveer 36.000 daarvan hebben inderdaad premiebijdrage ontvangen. Verklaring voor het verschil tussen 37.600 en 36.000: De premiebijdrage is bedoeld voor het aanvullende deel van het Rotterdampakket. Sommige verzekerden hebben een premieachterstand waarbij inmiddels de aanvullende verzekering geroyeerd is. Zowel bij 37.600 als bij 36.000 zijn uitgaven binnen budget (4,73 M€ en 4,54 M€ versus 5,1 M€)

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					

Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Met de VGZ gemeentepolis (Rotterdampakket) dragen we bij aan gezondheid en preventie, armoedebestrijding en participatie voor financieel kwetsbare Rotterdammers.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-213
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wat zijn de financiële gevolgen van het doorzetten van de brede ondersteuning toeslagen schandaal na september 2027 wanneer de SPUK waarschijnlijk afloopt?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
In de bestuurlijke afspraken tussen ministerie van Financiën en VNG (begin december 2025) is vastgelegd dat de **uiterste aanmelddatum** voor toegang tot de brede ondersteuning wordt vastgesteld op 1 september 2027. Daarna loopt de brede ondersteuning nog twee jaar door met zelfs mogelijkheid tot nazorg daarna. Het advies van de Bestuurlijk regisseur Integrale Ondersteuning (brede ondersteuning) ism de VNG aan het Rijk is om de financiering hier ook passend aan te maken. Maar daarover is nog geen uitsluitsel gegeven door het Rijk. Vooralsnog loopt de Specifieke Uitkering nog door tot en met 31 december 2026. De financiële gevolgen als we de Brede Ondersteuning richting de gedupeerden wel doorzetten, zonder financiering van het Rijk, dan zal dat uitkomen op een geschat bedrag van ongeveer € 70 mln. Dat het Rijk de Brede Ondersteuning niet meer gaat financieren is zeer onwaarschijnlijk. Wordt de financiering van de Brede Ondersteuning stopgezet per 1 januari 2027 en we stoppen met de Brede Ondersteuning, dat zal er nog wel altijd sprake zijn van frictiekosten. Die frictiekosten zullen een fractie zijn van het eerdergenoemde bedrag bij doorzetten van de Brede Ondersteuning.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Doorzetten Brede Ondersteuning zonder Rijksfinanciering		€ 70 mln	€ 70 mln	€50 mln	€20 mln
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Haalbaar. De verwachting is dat de specifieke uitkering doorgezet gaat worden.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-214
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wat zijn de financiële gevolgen van het verruimen van de inkomensgrens voor inkomensondersteunende maatregelen tot 130% WSM?

Antwoord/reactie:

De inkomensondersteunende regelingen waarbij het juridisch mogelijk is een inkomensgrens van 130% WSM te hanteren zijn de volgende en kennen nu de volgende inkomensgrenzen:

- Jeugdtegoed 4 t/m 11 jarigen (ook genoemd: kindtegoed): 130% WSM
- Jeugdtegoed (12 t/m 17 jarigen): 130% WSM
- Individuele inkomenstoeslag (IIT): 130% WSM
- AOW-tegoed: 110% WSM

De Studietoeslag en Individuele bijzondere bijstand (IBB) kennen geen inkomensgrens (zijn situatieafhankelijk) en worden daarom niet verder uitgewerkt.
De inkomensgrens van de kwijtschelding afvalstoffenheffing is 100% WSM en kan wettelijk niet verhoogd worden.

<u>Jeugdtegoed en IIT</u>
Een deel van de inkomensregelingen is al geharmoniseerd op de 130% WSM grens. Dit betreft het jeugdtegoed 4 t/m 11 jaar (kindtegoed), jeugdtegoed 12 t/m 17 jaar en de IIT.

Er is op dit moment geen structurele dekking in de begroting om deze drie regelingen de komende collegeperiode onder dezelfde voorwaarden (o.a. dezelfde bedragen) op 130% WSM te houden.

	2026	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Begroting Jeugdtegoed (4 t/m 11 en 12 t/m 17 jr)	€ 11.797.363	€ 11.838.955	€ 7.508.955	€ 7.508.955	€ 7.508.955
Knelpunt* bij behoud 130% WSM			€ 4.330.000	€ 4.330.000	€ 4.330.000

**Zie ook knelpunt nummer 55 in financieel basispad. In het financieel beeld is het knelpunt 340.000 hoger omdat daar ook de verhoging van het AOW-tegoed bij is opgeteld.*

	2026	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Begroting IIT	€ 6.320.380	€ 4.860.190	€ 3.400.000	€ 3.400.000	€ 3.400.000
Knelpunt* bij behoud 130% WSM		€ 1.460.190	€ 2.920.380	€ 2.920.380	€ 2.920.380

**Zie ook knelpunt nummer 54 in financieel basispad.*

AOW-tegoed
Het AOW-tegoed kent momenteel een inkomensgrens van 110% WSM. Het verruimen van de inkomensgrens naar 130% WSM valt binnen de beleidsvrijheid en is hierdoor mogelijk.

Uitgaand van een gelijkblijvend gebruikspercentage (76%), betekent een verruiming tot 130% WSM ongeveer € 3,3 miljoen aan extra kosten (toekennings- en uitvoeringskosten). De inschatting is dat hiermee 7.350 extra Rotterdammers worden bereikt.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Houd rekening met openbaarheid.
Zie hiervoor de instructie op pagina 1.

Op 18 maart 2026 waren de gemeenteraadsverkiezingen, hierdoor hebben we een nieuwe gemeenteraad. De wisseling van het bestuur wordt gecoördineerd door het projectteam bestuurswissel. Meer informatie over de bestuurswissel en de verschillende fases vind je in deze infographic uit de RIO-groep 'Bestuurswissel 2026'.

Op dit moment zijn de coalitieonderhandelingen bezig voor een nieuw coalitieakkoord en nieuw bestuur van de stad. Om deze onderhandelingen goed te kunnen voeren, hebben ze informatie vanuit de clusters nodig.
Dit document is om vragen van de coalitieonderhandelingen te beantwoorden.
Informatie voor deze uitvraag kan je (waarschijnlijk) vinden in de **informatiebibliotheek die je cluster heeft opgebouwd.** Steller is verantwoordelijk voor akkoord van clustercontroller en clusterdirecteur voor het versturen.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Directie Bestuurszaken

Heb je vragen over het format? Neem dan contact op met de tweede ring onderhandelingen.

Aanleveren binnen 1 werkdag na ontvangst

Ga ervan uit dat deze informatie mogelijk openbaar gemaakt kan worden. Hanteer daarom het volgende:

- Wees je ervan bewust dat de informatie openbaar kan worden gemaakt.
- Schrijf het met een bril dat dit door derden kan worden gelezen. Maak geen lange zinnen en gebruik zo min mogelijk jargon.
- Houd het feitelijk/objectief, geef geen (persoonlijke) meningen.
- Indien advies gegeven wordt. Maak dan onderscheid tussen feiten en adviezen, tussen objectieve en subjectieve gegevens.
- Gebruik zo min mogelijk persoonsgegevens, en zo min mogelijk namen van bedrijven en instanties/ organisaties.
- Deel geen persoonsgegevens of geheime informatie (bedrijfsgevoelige informatie (van derden en van ons) of wanneer het onze (financiële) positie kan schaden), tenzij echt noodzakelijk. Markeer deze informatie dan in het rood. Bij twijfel, geef het aan in geel. Bij openbaarmaking zal er een check worden gedaan door de bestuursjuristen op de gemarkeerde teksten.

Nummer: TR-215
Cluster/afdeling: DV, MO, BCO, W&I

Vraag/verzoek:
Wat is het bedrag aan gemeentelijke schulden wat jaarlijks wordt geïnd bij mensen met een betalingsachterstand bij de gemeente? Welke kosten maakt de gemeente hiervoor (incasso)?

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); – Wijziging ten opzichte van huidig beleid; – Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?) – Juridische consequenties; – Risico's.
De gemeente incasseert vorderingen bij vier gemeentelijke onderdelen, namelijk bij Werk & Inkomen, Dienstverlening, Bestuurs- en Concernondersteuning en Maatschappelijke Ontwikkeling. <u>Cluster Dienstverlening/Belastingen</u> Onder mensen met een betalingsachterstand verstaan wij particulieren waarvan de betalingstermijn van een gemeentelijke vordering is verstreken. In 2025 is voor € 302 mln aan gemeentelijke vorderingen opgelegd aan particulieren. Hiervan is circa 83% (€ 250 mln) binnen de betalingstermijn voldaan en circa 17% (€ 52 mln) niet tijdig betaald. Van dit laatste deel wordt naar verwachting uiteindelijk alsnog circa 88% (€ 46 mln) geïnd. NB. Hierbij moet worden opgemerkt dat het invorderingstraject voor een deel van deze vorderingen momenteel nog loopt.

Dit betreft gemeentelijke heffingen en parkeerproducten, waaronder afvalstoffenheffing, OZB woningen, rioolheffing, parkeernaheffingen en overige parkeerproducten, zoals parkeervergunningen, bezoekerspassen en vergelijkbare producten.

De jaarlijkse kosten voor invordering bedragen circa [redacted]. Deze kosten bestaan uit apparaatslasten, programmalasten en overhead die samenhangen met de uitvoering van het invorderingsproces. De kosten van invordering worden in belangrijke mate gedekt door de opbrengsten uit aanmaningskosten, dwangbevelkosten en overige invorderingskosten. Daarmee is sprake van een grotendeels kostendekkend invorderingsproces.

Bestuurs- en Concernondersteuning/Debiteuren
Het bedrag dat Debiteuren jaarlijks aan gemeentelijke schulden incasseert, is per jaar verschillend en afhankelijk van vele variabelen (werkt debiteur mee, is de vordering verhaalbaar, wordt er in 1x betaald of regeling over meerdere jaren, etc.) In het jaar 2025 is er totaal € 447 mln gefactureerd vanuit diverse clusters. Hiervan is een bedrag ad € 435 mln voldaan. Over het jaar 2025 staat er nog een bedrag ad € 12 mln open. Over dit openstaande bedrag kunnen meerdere afspraken gemaakt zijn, waaronder o.a. betalingsafspraken. De kosten die Debiteuren in 2025 heeft gemaakt bestaan o.a. uit loonkosten (17,3 fte), kosten externe incasso (concerndeurwaarder), etc. Debiteuren heeft in 2025 een bedrag ad [redacted] mln betaald aan externe kosten incasso (deurwaarder).

Maatschappelijke Ontwikkeling/Geldplein
Geldplein heeft ongeveer 2.000 uitstaande leningen ter waarde van circa € 3 mln. Bij ongeveer een derde van de dossiers is sprake van achterstanden in de aflossing, met een totale waarde van ongeveer € 0,6 mln. Omdat Geldplein sociaal incasseert, liggen de kosten vooral in het actief benaderen van klanten om een betalingsregeling te treffen, waardoor de daadwerkelijke incassokosten verwaarloosbaar zijn.

Werk & Inkomen/Inkomen
Voor dit antwoord wordt gekeken naar de Rotterdammer wiens bijstandsuitkering is geëindigd. De vorderingen bij Rotterdammers met een lopende bijstandsuitkering worden via de bijstandsuitkering ingehouden. Hier kan daarom geen sprake zijn van een betalingsachterstand. De Rotterdammer die geen lopende bijstandsuitkering heeft wordt altijd benaderd aan het begin van het terugvorderingsproces. Dit is onderdeel van de methode sociaal incasseren dat Werk en Inkomen uitvoert. De omstandigheden van de Rotterdammer worden dan besproken, teneinde passende betalingsregeling te treffen. Dit kan ook € 0 zijn. Ook als de Rotterdammer een keer niet betaalt wordt opnieuw contact opgenomen. Hierdoor spreken wij nog niet van betalingsachterstanden. Dit doen wij pas op het moment dat contact leggen niet lukt. Voor deze vraag wordt daarom gekeken naar het bedrag dat geïnd wordt nadat er een dwangbevel is gestuurd (dit is een stap na een laatste aanmaning en vóór loonbeslag of overdracht aan de deurwaarder). In 2025 is er naar aanleiding van een dwangbevel € 900.000 euro ontvangen. In totaal is er op het gehele terugvorderingsproces van Werk en Inkomen € 12,7 miljoen opgehaald, dit is 7% op het totaal.

De kosten tot en met het sturen van een dwangbevel vallen binnen de reguliere begroting van de terugvorderingsafdeling van Werk en Inkomen. Reageert iemand niet op het dwangbevel, dan kunnen er kosten worden gemaakt voor een deurwaarder. De kosten voor de deurwaarder bedragen jaarlijks tussen de [redacted]. Het is op dit moment niet bekend welk bedrag deurwaarders vervolgens ophalen.

Financieel:

Indien er een effect is in de exploitatie begroting, geef dit hieronder aan in de tabel. Houd hierbij rekening met zowel de programmalasten als apparaatslasten (fte effect hiervan in volgend kopje)

Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al onderdeel is van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven.

Licht toe:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-216
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wat zijn de kosten van de gemeente in het huidige beleid aan bewindvoering en schuldhulpverlening?

Antwoord/reactie:

Kosten bewindvoering

	2026	2027	2028	2029	2030
Beschermingsbewind	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
Team Regie Bewind	€ 290.000	€ 290.000	€ 290.000	€ 290.000	€ 290.000

Beschermingsbewindskosten zijn de kosten van de interne bewindvoerders binnen Geldplein. Team Regie Bewind werkt samen met externe bewindvoerders en zorgt voor doorstroom richting schuldhulpverlening.

Verder worden er bewindvoeringskosten gemaakt vanuit de individuele bijzondere bijstand (IBB). Hiervoor zijn jaarlijks de volgende bedragen begroot:

2026	2027	2028	2029	3030
€ 14.822.141	€ 14.517.656	€ 17.178.260	€ 17.222.260	€ 17.249.260

Kosten schuldhulpverlening

De afgelopen jaren is schuldhulpverlening deels gefinancierd uit tijdelijke middelen. De komende jaren vallen de tijdelijke middelen weg, wat de continuïteit en capaciteit van de dienstverlening kan beperken. Hieronder staat het budget voor Geldplein voor de komende jaren.

	2026	2027	2028	2029	2030
Schuldhulpverlening	€ 23.649.185	€ 22.022.679	€ 22.022.679	€ 19.967.279	€ 19.967.279

Schuldhulpverlening omvat directe hulp, preventie en overheadkosten, die binnen de begroting van Geldplein vallen. Daarnaast zijn er indirecte kosten, zoals beleidsadviseurs, die niet in dit overzicht zijn opgenomen en buiten de begroting van Geldplein vallen.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-217
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wat zijn de financiële effecten van sociaal incassobeleid voor alle gemeentelijke vorderingen (keurmerk GBO van WARM Rotterdam)?

Antwoord/reactie:
De financiële effecten van sociaal incasseren kunnen wij niet in een geldbedrag uitdrukken. De financiële effecten zijn niet afzonderlijk meetbaar, omdat sociaal incasseren al jarenlang onderdeel is van het Rotterdamse invorderingsbeleid. Er ontbreekt een vergelijkingssituatie van de periode zonder deze werkwijze. Wel weten we dat het positieve financiële effecten kan hebben voor zowel de gemeente als de inwoner, hierbij kan gedacht worden aan: - Door passende betaalregelingen af te spreken, kan het Rotterdammers mogelijk vaker lukken om (een gedeelte) van de openstaande vordering terug te betalen. - Door passende betaalregelingen af te spreken kan het minder vaak nodig zijn om over te gaan op juridische procedures of deurwaarders, dit kan kosten besparen voor de gemeente[1]. - Voor Rotterdammers kan sociaal incasseren betekenen dat er minder schuldenopbouw plaatsvindt. Hierdoor wordt de totale schuld niet (onnodig) verhoogd, wat financiële gevolgen heeft[2][3]. - Doordat er meer rekening wordt gehouden met de situatie van de Rotterdammer, kan het in sommige gevallen voorkomen dat Rotterdammers in een schulddienstverleningstraject terecht komen, waarbij schulden vaak alsnog worden kwijtgescholden[4]. Dit schulddienstverleningstraject is intensief voor de Rotterdammer en vraagt (veel) capaciteit van Geldplein. Daar staat het volgende tegenover: Sociaal incasseren vraagt aan de voorkant iets van onze organisatie. Het leveren van maatwerk en meer persoonlijk contact met de Rotterdammer betekent een grotere tijdsinvestering voor medewerkers. Dit betekent dat de incasserende afdelingen meer capaciteit moeten inzetten. De dubbelrol voor de gemeente als zowel incasseerder als schulddienstverlener vraagt om interne afstemming. Daarnaast maakt gemeente Rotterdam deel uit van verschillende samenwerkingsinitiatieven op het gebied van sociaal incasseren waar kosten aan verbonden zijn, namelijk: - Lid van de Schuldeiserscoalitie[5] (jaarlijkse contributie circa €1.700, 2026 is laatste jaar dat we lid zijn i.v.m. samenvoeging met SFGN)

[1] Onderzoek Kosten problematische schulden - Panteia
[2] Sociaal incasseren rapport - Schuldenlab
[3] Onderzoekspaper Iedere incasso sociaal - Purpose
[4] Eindrapport IBO Problematische schulden
[5] Over ons | Schuldeiserscoalitie

- Behoud van het Gbo-keurmerk[6] voor de module Warm Incasseren (certificering per 2 jaar, kosten voor 2026 zijn €8960)
- Lidmaatschap van de Stichting Financieel Gezond Nederland[7] (SFGN) (jaarlijkse contributie bedraagt €10.000)

Deze initiatieven helpen ons om sociaal incasseren scherper vorm te geven door de ontvangen verbetervoorstellen en aanbevelingen. Ook onderstrepen we hiermee het belang van sociaal incasseren als toekomstige norm in Nederland. De tweejaarlijkse audit van het Gbo-keurmerk helpt om de werkwijzen te borgen in onze organisatie.

Vanuit de theorie weten we dat geldzorgen en schulden vooral veel negatieve niet-financiële effecten hebben zoals gevolgen voor de gezondheid van Rotterdammers (hoger stressniveau), mogelijke extra zorgkosten en verminderde arbeidscapaciteit en verzuim. De maatschappelijke kosten van schulden zijn hoog. Investeren in sociaal incasseren is één van de preventieve maatregelen om dit te voorkomen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

[6] Keurmerk Gbo
[7] SFGN - Stichting Financieel Gezond Nederland

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-218
Cluster/afdeling: DV, MO, BCO, W&I

Vraag/verzoek:
Wat zijn de financiële gevolgen van het stoppen met kostenverhogende maatregelen (boetes, aanmaningskosten) bij kwetsbare groepen?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
De gemeente incasseert vorderingen bij vier gemeentelijke onderdelen, namelijk bij Werk & Inkomen, Dienstverlening, Bestuurs- en Concernondersteuning en Maatschappelijke Ontwikkeling. <u>Cluster Dienstverlening/Belastingen</u> Er worden geen gegevens bijgehouden waaruit kan worden afgeleid of iemand tot een kwetsbare doelgroep behoort. Hierdoor is het niet mogelijk om inzicht te geven in de financiële gevolgen van het stoppen met kostenverhogende maatregelen, zoals boetes en aanmaningskosten, voor deze doelgroep. We maken in de praktijk geen gebruik van een onderverdeling in doelgroepen. Bij invordering van fiscale vorderingen wordt in alle gevallen naar de persoonlijke situatie van de belastingschuldige gekeken. Aan de hand hiervan wordt een plan gemaakt (maatwerk). Als blijkt dat mensen meer hulp nodig hebben, zorgen we voor een goede advisering en overdracht naar de gemeentelijke (schuld)hulpverlening. <u>Maatschappelijke Ontwikkeling/Geldplein</u> De financiële gevolgen van het stoppen met kostenverhogende maatregelen zijn bij Geldplein vrijwel nihil. <u>Bestuurs- en Concernondersteuning/Debiteuren</u> Deze vraag kan Debiteuren niet beantwoorden, omdat we geen 'kwetsbare groepen' labelen c.q. daar ander beleid op voeren of gaan voeren. <u>Werk & Inkomen/Inkomen</u> De gehele doelgroep van Werk en Inkomen zien wij als een kwetsbare doelgroep. Wanneer kosten van bijstand worden teruggevorderd, is er geen sprake van het in rekening brengen van rente en kosten. In dit opzicht is er dus geen sprake van kostenverhogende maatregelen. Ook het verzenden van een aanmaning door de gemeente, leidt voor de debiteur niet tot extra kosten. Bij Werk en Inkomen worden de principes van sociaal incasseren gehanteerd. Zoals beantwoord in vraag TR-215 wordt er <u>900.000 euro</u> geïnd naar aanleiding van een dwangbevel. Bij het niet uitvoeren van deze stap loopt de gemeente het financiële risico om deze 900.000 euro niet te kunnen innen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-219
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Zijn er financiële gevolgen als we over gaan naar een vast aanspreekpunt binnen de gemeente voor inwoners met meerdere gemeentelijke schulden?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Eén aanspreekpunt wordt geïnterpreteerd als één loket/ingang binnen de gemeente Rotterdam waar Rotterdammers met vragen over meerdere gemeentelijke vorderingen terecht kunnen. Wat de financiële gevolgen en effecten van zo'n aanspreekpunt zijn weten we nu niet en zal grondig onderzoek vergen. Het is daarom nu niet duidelijk of dit uitvoerbaar en realiseerbaar is. Eerst zal er een onderzoek moeten plaatsvinden waarbij er o.a. gekeken wordt naar: - Reikwijdte en vorm van het loket moet bepaald worden. Alleen raadplegen van vorderingen of moet er meer hulp worden geboden. - Structurele capaciteit vrijmaken voor de bemensing van dit loket - Intern snel kunnen schakelen tussen afdelingen - Toegang tot meerdere ICT/systemen mogelijk maken (privacy overwegingen en doelbinding) - Budget nodig om te onderzoeken of en hoe dit mogelijk is.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We onderzoeken of het mogelijk is om één aanspreekpunt te realiseren voor inwoners met meerdere gemeentelijke schulden.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-220
Cluster/afdeling: W&I

Vraag/verzoek:

Specifieke vraag over Charlois: hoeveel bijstandsontvangers zijn er in gebied charlois per buurt en onderverdeeld in jaren dat mensen dat repetitief ontvangen?

Antwoord/reactie:

Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

Op de volgende pagina is voor de volledigheid het overzicht opgenomen van het bijstandsvolume per buurt van Charlois. Dit zijn het aantal bijstandsuitkeringen. De mate waarin mensen dit repetitief ontvangen is vertaald naar het aantal jaren waarin mensen een bijstandsuitkering ontvangen. Hiermee is – grofweg – de volatiliteit van het bijstandsbestand in deze buurten weergegeven.

Totaaloverzicht gebied Charlois

		Jaar			
Gebied		2023	2024	2025	2026
Charlois	**Totaal**	**4.371**	**4.186**	**4.223**	**4.193**
	1. Korter dan 1 jaar	693	611	666	632
	2. Tussen 1 en 5 jaar	1.389	1.324	1.320	1.341
	3. Langer dan 5 jaar	2.289	2.251	2.237	2.220

Uitgesplitst naar buurt:

			Jaar			
Gebied	Buurt		2023	2024	2025	2026
Charlois	**Totaal**		**4.371**	**4.186**	**4.223**	**4.193**
	Carnisse	**Totaal**	**489**	**495**	**496**	**479**
		1. Korter dan 1 jaar	93	103	98	85
		2. Tussen 1 en 5 jaar	141	149	169	167
		3. Langer dan 5 jaar	255	243	229	227
	Charlois Zuidrand	**Totaal**	**24**	**25**	**23**	**22**
		1. Korter dan 1 jaar	3	7	8	7
		2. Tussen 1 en 5 jaar	13	9	8	8
		3. Langer dan 5 jaar	8	9	7	7
	Heijplaat	**Totaal**	**81**	**80**	**88**	**82**
		1. Korter dan 1 jaar	17	4	15	7
		2. Tussen 1 en 5 jaar	19	28	26	32
		3. Langer dan 5 jaar	45	48	47	43
	Oud Charlois	**Totaal**	**766**	**777**	**794**	**801**
		1. Korter dan 1 jaar	140	136	128	133
		2. Tussen 1 en 5 jaar	215	230	261	263
		3. Langer dan 5 jaar	411	411	405	405
	Pendrecht	**Totaal**	**913**	**845**	**831**	**824**
		1. Korter dan 1 jaar	126	87	116	109

	2. Tussen 1 en 5 jaar	306	285	245	247
	3. Langer dan 5 jaar	481	473	470	468
Tarwewijk	**Totaal**	**723**	**680**	**667**	**671**
	1. Korter dan 1 jaar	112	109	99	108
	2. Tussen 1 en 5 jaar	219	202	203	204
	3. Langer dan 5 jaar	392	369	365	359
Wielewaal	**Totaal**	**32**	**29**	**26**	**23**
	1. Korter dan 1 jaar	4	4	2	2
	2. Tussen 1 en 5 jaar	14	11	8	6
	3. Langer dan 5 jaar	14	14	16	15
Zuiderpark	**Totaal**	**123**	**108**	**124**	**116**
	1. Korter dan 1 jaar	41	31	35	34
	2. Tussen 1 en 5 jaar	50	38	43	33
	3. Langer dan 5 jaar	32	39	46	49
Zuidplein	**Totaal**	**54**	**49**	**47**	**43**
	1. Korter dan 1 jaar	7	6	5	7
	2. Tussen 1 en 5 jaar	17	15	12	10
	3. Langer dan 5 jaar	30	28	30	26
Zuidwijk	**Totaal**	**1.166**	**1.098**	**1.127**	**1.132**
	1. Korter dan 1 jaar	150	124	160	140
	2. Tussen 1 en 5 jaar	395	357	345	371
	3. Langer dan 5 jaar	621	617	622	621

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
NVT

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-221
Cluster/afdeling: W&I

Vraag/verzoek:
Zijn er kosten verbonden aan het niet hanteren van de zoektermijn van vier weken voor bijstandsgerechtigden 18 tot 21 jarige?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Er zijn geen kosten verbonden aan het niet hanteren van de zoekperiode. Zowel bij het opleggen van de zoekperiode als bij het niet opleggen van de zoekperiode wordt de uitkering verstrekt per datum van melding (oftewel: meldingsdatum = ingangsdatum). Het niet opleggen van de zoekperiode zorgt dus niet voor 4 weken extra bijstandsverlening. Als een jongere geen zoekperiode opgelegd krijgt, dan kan er direct een aanvraag uitkering worden ingediend. Wordt er wel een zoekperiode opgelegd, dan kan de aanvraag pas na het verstrijken van de zoekperiode van 4 weken worden ingediend. Wanneer een jongere kort na meldingsdatum een baan vindt, de bijstandsaanvraag afrondt en er over de periode tussen de meldingsdatum en datum aanvaarden werk recht bestaat op uitkering, dan wordt er met terugwerkende kracht bijstand over deze periode verstrekt, ongeacht of er al dan niet geen zoekperiode was opgelegd. De Participatiewet maakt onderscheidt tussen jongeren (18-27) en volwassenen (27+). Onder de Participatiewet in balans geldt voor jongeren tot 27 jaar een zoekperiode van vier weken voordat zij een bijstandsuitkering kunnen aanvragen. Dit betekent dat wanneer zij zich melden voor een bijstandsuitkering, zij allereerst vier weken moeten zoeken naar werk en/of scholing. Voor jongeren die recent waren ingeschreven bij het praktijkonderwijs of het VSO geldt een wettelijke uitzondering. Dit geldt ook voor jongeren met een medische urenbeperking of jongeren die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie. Voor alle jongeren die niet tot de bij wet aangewezen uitzonderingscategorieën behoren geldt dat Gemeenten (lees: het college) de bevoegdheid hebben om jongeren die kwetsbaar zijn of in een moeilijke situatie zitten, op basis van een individuele beoordeling, af te zien van het opleggen van de zoekperiode. De wet staat het niet toe om naast de categorieën die in de wet zijn opgenomen, jongeren categoraal uit te zonderen van de zoekperiode. Dit betekent dat jongeren van 18 tot 21 jaar niet als een categorie aangewezen kunnen worden om te worden uitgezonderd van de zoekperiode. Dit kan uitsluitend op basis van een individuele beoordeling. Dit maakt dat we in Rotterdam – in overeenstemming met de wet – aan de hand van de individuele situatie van de jongere toetsen of de jongere in staat is zelfstandig op zoek te gaan naar werk en/ of scholing wanneer de jongere zich meldt voor de bijstandsuitkering. Wanneer het de beoordeling is dat dit niet passend is bij de individuele situatie van de jongere, wordt afgezien van de zoekperiode. NB: Het wel of niet opleggen van de zoekperiode heeft geen significant effect op de instroom van jongeren in de bijstand. Er wordt immers alleen afgezien van het opleggen van de zoekperiode wanneer vaststaat dat een jongere niet in staat is zelfstandig werk te zoeken of terug te keren naar onderwijs. Doordat er jongeren zijn bij wie wij wel de zoekperiode opleggen zijn wij beter in staat om zeer kwetsbare jongeren direct dienstverlening aan te

bieden, waardoor we het oplopen van problemen zoveel mogelijk voorkomen. Daarnaast is de melddatum leidend met betrekking tot de ingangsdatum van de bijstandsuitkering.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Door het hanteren van de zoekperiode bij niet kwetsbare jongeren kunnen wij onze aandacht richten op jongeren die onze hulp hard nodig hebben.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-222
Cluster/afdeling: W&I

Vraag/verzoek:
Hoe is het op het gebied van werk en inkomen de doelmatigheid op hoofdlijnen georganiseerd?

Antwoord/reactie:

Onder doelmatigheid verstaan wij het passend inzetten van dienstverlening en capaciteit, gericht op het bevorderen van uitstroom uit de bijstand. Binnen deze context laten we de inkomensconsulenten (waarvan het werk meer is gericht op rechtmatigheid) en het sociaal ontwikkelbedrijf (waarvan de dienstverlening vooral gericht is op de ontwikkeling van de Rotterdammer in plaats van uitstroom) buiten beschouwing.

De doelmatigheid binnen Werk en Inkomen richt zich op het ondersteunen van Rotterdammers richting duurzame uitstroom naar werk en maatschappelijke participatie. Op hoofdlijnen is deze dienstverlening georganiseerd vanuit de sporendienstverlening voor de reguliere doelgroep, jongeren en statushouders (zie ook beantwoording TR 224). Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de aard van de ondersteuningsvraag, afstand tot de arbeidsmarkt en benodigde intensiteit van begeleiding zodat beschikbare capaciteit en middelen gericht kunnen worden ingezet. Naast het ondersteunen van Rotterdammers richting duurzame uitstroom naar werk en maatschappelijke participatie, wordt binnen Werk en Inkomen vanuit doelmatigheid ook dienstverlening geboden aan werkgevers.

Sporendienstverlening

Met de herijking van de werkzoekendendienstverlening is een concept ontwikkeld met 6 sporen (sporen 0 t/m 5). In het najaar van 2025 is gestart om via dit nieuw concept te werken. Het doel van een spoor is gericht op doorstroom naar een volgend spoor richting de arbeidsmarkt. De intensiteit van de dienstverlening neemt toe naarmate de werkzoekenden dichter bij sporen komen die leiden tot uitstroom naar duurzaam werk. De systematiek is als volgt ingedeeld:

- Spoor 0 : Focus op instroom
  (intensieve begeleiding gericht op uitstroom naar werk of onderwijs)
- Spoor 1 : Focus op bemiddeling naar werk
  (bemiddeling naar betaald werk voor Rotterdammers met een korte afstand tot de arbeidsmarkt)
- Spoor 2 : Focus op bemiddeling naar onderwijs
  (bemiddeling naar onderwijs voor jongeren met een korte afstand tot de arbeidsmarkt)
- Spoor 3 : Focus op ontwikkeling van vaardigheden
  (ontwikkeling van vaardigheden voor Rotterdammers met arbeidspotentieel)
- Spoor 4 : Focus op mensontwikkeling
  (gericht op het wegnemen van belemmeringen zoals in de woonsituatie of door schulden om ontwikkeling mogelijk te maken)
- Spoor 5 : Focus op welzijn
  (ondersteuning gericht op bestaanszekerheid en maatschappelijke bijdrage)

Binnen deze dienstverlening wordt de beschikbare capaciteit en het budget gerichter ingezet op werkzoekenden met de grootste kans op uitstroom naar werk of onderwijs (sporen 0-3). Werkzoekenden met een kleinere afstand tot de arbeidsmarkt ontvangen intensievere begeleiding richting werk of onderwijs. Met de aanpak wordt een doelmatigere inzet van middelen, lagere caseloads in de intensieve sporen en een hogere uitstroom naar werk of scholing beoogd. Tegelijkertijd vraagt de systematiek om duidelijke criteria voor plaatsing in de verschillende sporen en goede monitoring van doorstroom tussen de sporen.

Jongeren van 18 tot en met 26 jaar die een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen worden begeleid door jongerenconsulenten van het Jongerenloket. Het Jongerenloket werkt tevens volgens de sporendienstverlening. Dat betekent dat ook bij deze dienstverlening de meeste capaciteit wordt ingezet op jongeren waarvan de verwachting is dat zij binnen 24 maanden kunnen uitstromen naar werk of onderwijs.

Op lange termijn kan de aanpak leiden tot betere beheersing van uitvoeringskosten en een effectievere inzet van ondersteuning. Tegelijkertijd bestaat het risico dat inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt minder perspectief ervaren op ontwikkeling of participatie wanneer de focus vooral ligt op kansrijke uitstroom. Ook kunnen landelijke ontwikkelingen, zoals de Participatiewet in balans, invloed hebben op de verdere inrichting van de dienstverlening en de bestuurlijke keuzes die daarin worden gemaakt.

Werkgeversdienstverlening- accountmanagement

Binnen de werkgeversdienstverlening worden werkgevers door accountmanagers geholpen met hun vragen rondom vacatures, personeel, subsidies en andere regelingen. De focus ligt in de dienstverlening bij werkgevers in de maatschappelijk cruciale sectoren. Het gaat dan onder andere over het openbaar vervoer, zorg, kinderopvang, onderwijs, bouw & techniek, veiligheid, haven & logistiek, digitalisering en duurzame/circulaire sectoren.

Met de werkgever wordt gesproken over onder andere strategische personeelsplanning, het creëren (jobcarving & jobcreation) en behouden van arbeidsplekken. Hierin is er tijdens de gesprekken aandacht voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het gaat daarbij niet alleen over de reguliere doelgroep die valt onder de Participatiewet, maar ook over bijvoorbeeld Statushouders en de LKS-doelgroep. Om werkzoekenden te ondersteunen, wordt in samenwerking met de werkgever gekeken naar de inzet van verschillende (ontwikkel)sporen zoals een opleidings- scholingstraject om kennis en vaardigheden te vergroten, werkervarings- en stageplekken om ervaring op te doen of trajecten om persoonlijke belemmering weg te nemen zoals taal, digitale- en sociale vaardigheden.

Financieel:

De sporendienstverlening wordt uitgevoerd binnen meerjarige financiële kaders waarbij middelen beschikbaar zijn voor zowel de uitvoering als de benodigde personele inzet. Het totale budget voor sporendienstverlening voor Werk bedraagt in 2026 €46,8 miljoen, waarvan €7,5 miljoen voor programmamiddelen en €39,3 miljoen apparaat. Dit neemt af in de jaren daarna tot € 41,3 miljoen in 2029. Vanuit het Jongerenloket is er sprake van een beschikbaar budget in 2026 van € 6,9 miljoen voor jongerenconsulenten. Dit neemt af in de jaren daarna tot € 4,9 miljoen in 2029.

Het beschikbaar budget voor werkgeversdienstverlening (accountmanagement) bedraagt in 2026 € 1,5 miljoen.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

De sporendienstverlening wordt uitgevoerd binnen de beschikbare personele en financiële capaciteit. Van het beschikbaar budget in 2026 is € 39,3 miljoen voor arbeidskosten (420 fte) vanuit Werk. Vanaf 2027 nemen de beschikbare middelen geleidelijk af. Dit leidt tot afbouw van capaciteit.

Met betrekking tot het jongerenloket is in 2026 sprake € 6,9 miljoen voor arbeidskosten (80 fte). Vanaf 2027 nemen ook hier de beschikbare middelen geleidelijk af. Dit leidt tot afbouw van capaciteit.

Ten behoeve van werkgeversdienstverlening wordt van het beschikbaar budget van € 1,5 miljoen circa € 1,2 miljoen ingezet voor arbeidskosten (11 fte).

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Wij zetten de Rotterdamse aanpak voort, met passende dienstverlening gericht op participatie, ontwikkeling en waar mogelijk uitstroom naar werk of onderwijs.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-223
Cluster/afdeling: W&I

Vraag/verzoek:
Zijn inwoners onder de participatiewet ingedeeld in afstand tot de arbeidsmarkt, zo ja hoe is die indeling en hoe verhouden zich die in percentages tot elkaar?

Antwoord/reactie:
De inwoners (werkzoekenden) die onder de Participatiewet vallen zijn ingedeeld in sporen die inschatten wat de afstand is tot de arbeidsmarkt. De huidige verdeling over de sporen is langere tijd stabiel. **Spoor 0**: **Focus op instroom** Iedere Rotterdammer aan wie een bijstandsuitkering is toegekend, doorloopt een intensievere aanpak, gericht op uitstroom naar werk. Dit doen we, omdat uit onderzoek blijkt dat wie nieuw instroomt, de grootste kans heeft om relatief snel weer uit te stromen naar werk. In deze periode wordt ingezet op veelvuldig contact, het herkennen en wegnemen van mogelijke obstakels zoals financiën op orde brengen, helpen met een CV etc. Daarom werken we in dit spoor met een lage caseload van 40 werkzoekenden per werkcoach en zijn meer contactmomenten mogelijk. Als binnen 6 maanden uitstroom naar werk niet is gelukt, dan stroomt de werkzoekende door naar een van de andere dienstverleningssporen. **Spoor 0 bedraagt ongeveer 8% van het bijstandsbestand. Binnen het bestand van jongeren ligt het percentage op 5%.** **Spoor 1**: **Focus op bemiddeling naar werk** In dit spoor bevinden zich de Rotterdammers met de kortste afstand tot de arbeidsmarkt die we bemiddelen naar betaald werk. Zo zijn zij fysiek en mentaal voldoende gezond, zijn financiën onder controle en zijn zij doorgaans voldoende taal- en digivaardig. Dit spoor wordt aangemerkt als de meest bemiddelbare groep. Instroom in spoor 1 vindt plaats uit zowel spoor 0 als 3. Ook in dit spoor is de caseload 40 per werkcoach en zijn er veelvuldig contacten. **Spoor 1 bedraagt ongeveer 8% van het bijstandsbestand.** **Spoor 2: Focus op bemiddeling naar onderwijs** Betreft jongeren van 18 tot 27 jaar met een korte afstand tot onderwijs ontvangen dienstverlening in spoor 2. Deze jongeren zijn bijvoorbeeld fysiek en mentaal voldoende gezond, er is sprake van een stabiele woonsituatie, de financiën zijn onder controle en er sprake van voldoende taal- en digivaardigheden. De dienstverlening is intensiever rondom de inschrijfmomenten voor scholing. Deze doelgroep valt onder MO en is hiermee geen onderdeel van de dienstverlening zoals deze door het domein Werk wordt geboden aan de werkzoekenden vanaf 27 jaar. **Binnen het bestand van jongeren ligt het percentage voor spoor 1 en 2 op 17%.** **Spoor 3: Focus op ontwikkeling vaardigheden** Dit betreft werkzoekenden met arbeidspotentieel die we ondersteunen bij het verder ontwikkelen van vaardigheden. Voorbeelden van kenmerken van deze groep zijn dat zij fysiek en mentaal voldoende gezond zijn, beschikken over beperkte taal- en digivaardigheden en ook leer- en ontwikkelbaar zijn. Vanwege beschikbare capaciteit wordt een deel van deze groep intensief begeleid, de caseload is hier 60 Rotterdammers per werkcoach. Het andere deel van de groep heeft geen vaste werkcoach, maar wel twee contactmomenten per jaar. **Spoor 3 bedraagt ongeveer 23% van het bijstandsbestand. Binnen het bestand van jongeren ligt dit percentage op 59%.** **Spoor 4: Focus op mensontwikkeling** Deze doelgroep heeft op termijn arbeidspotentie, maar kan door uiteenlopende belemmeringen nu niet werken aan de arbeidsontwikkeling.

Gemeente Rotterdam

Mensontwikkeling is wel mogelijk. Zo kan bijvoorbeeld de fysieke en/of mentale gezondheid worden verbeterd, kunnen schulden op orde worden gebracht of worden gewerkt aan een meer stabiele woonsituatie. Deze Rotterdammers hebben vaak al langere tijd een bijstandsuitkering. Zij worden tenminste één keer per jaar persoonlijk gesproken, aangevuld met andere contactmomenten indien nodig.

Spoor 4 bedraagt ongeveer 30% van het bijstandsbestand. Binnen het bestand van jongeren ligt dit percentage op 19%.

Spoor 5: Focus op welzijn Voor deze groep Rotterdammers is op dit moment de dienstverlening gericht op arbeidsinschakeling niet de best passende ondersteuning. Wel voorzien we in Inkomensondersteuning en borgen we bestaanszekerheid. Deze Rotterdammers hebben onder andere als kenmerk dat zij gemiddeld een langere tijd een bijstandsuitkering hebben, hebben gemiddeld een hogere leeftijd en doen het voor hen maximaal haalbare door het leveren van een maatschappelijke bijdrage (tegenprestatie). Een ander deel van deze groep heeft een duurzame ontheffing of verblijft intramuraal. We verstrekken deze groep Rotterdammers een bijstandsuitkering en bieden alleen reactieve ondersteuning bij arbeidsinschakeling en vrijwilligerswerk.

Spoor 5 bedraagt ongeveer 31% van het bijstandsbestand.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-224
Cluster/afdeling: W&I

Vraag/verzoek:
• Zijn er specifieke klantmanagers/werkconsulenten doelmatigheid voor het landelijk doelgroep register, beschut werken, jongeren, statushouders et cetera. Welke formatie is daaraan gekoppeld en hoe hoog zijn de caseloads per FTE? • Wat is de gemiddelde caseload belasting voor een klantmanagers/werkconsulenten doelmatigheid? • Hoe vaak, gemiddeld per jaar, wordt een inwoner onder de participatiewet gesproken door de klantmanagers/werkconsulenten doelmatigheid? • Voeren klantmanagers/werkconsulenten recht- en doelmatigheid ook gelijktijdig gesprekken met inwoners onder de participatiewet? • Wat zijn ongeveer de kosten om het aantal FTE totaal te verdubbelen en tot welke caseload zal dit leiden?

Antwoord/reactie:

De vragen en de beantwoording richten zich op de dienstverlening voor werkzoekenden. Het is daarbij wel van belang om de samenhang met de werkgeversdienstverlening te benoemen, omdat werkzoekenden uiteindelijk uitstromen naar werk bij werkgevers. Werkgeversdienstverlening valt verder buiten de scope van deze beantwoording.

Specifieke werkcoaches en caseloads per doelgroep

Binnen Werk en Inkomen wordt voor een aantal doelgroepen gewerkt met specifieke dienstverlening. De aard en intensiteit van de begeleiding verschillen per doelgroep. Hiervoor worden gespecialiseerde teams en werkcoaches ingezet. De meeste doelgroepen vallen binnen het herijkingsdienstverleningsmodel van Werk en Inkomen. Voor een uitleg over dit model verwijzen wij u naar vraag: TR-222.

Doelgroep	**Formatie/caseload**
Beschut Werk	Er is voor deze doelgroep een gespecialiseerd caseloadteam. Dit team bestaat uit 12 werkcoaches en 1 kwaliteitsmedewerker. De totale caseload bedraagt circa 622 werkzoekenden. Dit komt neer op een gemiddelde caseload van circa 50 werkzoekenden per werkcoach/ fte.
Landelijk doelgroepenregister	Op dit moment hebben circa 80 werkzoekenden een doelgroepenindicatie die in actieve bemiddeling zitten en hiervoor wordt circa 2 fte ingezet.
Specialistische dienstverlening (mensen met een detentieachtergrond)	De formatie is in 2026 17 fte (1 kwaliteitsmedewerker, 2 maatschappelijke werkers en 14 werkcoaches) waarvan 8 fte tijdelijke werkcoaches die aflopen na 2026. De totale caseload binnen de dienstverlening schommelt tussen circa 800 en 900 werkzoekenden. Het uitgangspunt is een maximale caseload van circa 80 werkzoekenden per werkcoach. In de praktijk ligt deze caseload hoger. De maatschappelijke werkers begeleiden maximaal 25 Rotterdammers intensief.

Statushouders	Voor deze doelgroep wordt gewerkt met een separate specialistische aanpak. De caseload varieert tussen circa 40 en 120 statushouders per fte. • *Spoor 0/Brede intake : circa 40 werkzoekenden per fte;* • *Spoor 1 : circa 40 werkzoekenden per fte;* • *Spoor 3 : circa 60 werkzoekenden per fte;* • *Spoor 4 : circa 120 werkzoekenden per fte;* Voor de doelgroep statushouders (inclusief jongeren) is een formatie beschikbaar van 64 fte (exclusief formatie voor begeleiding inburgering).
Jongeren	Het Jongerenloket heeft een formatie van 80,31 fte jongerenconsulenten. De caseload ziet er per fte als volgt uit: • Spoor 0: circa 40 werkzoekenden per fte; • Spoor 1: circa 40 werkzoekenden per fte; • Spoor 2: circa 40 werkzoekenden per fte; • Spoor 3: circa 50 werkzoekenden per fte (loopt in de praktijk op tot gemiddeld 75 jongeren) • Spoor 4: groepscaseload en ontvangt reactieve dienstverlening. De jongeren in spoor 0,1 en 2 worden één keer per twee weken gesproken. De jongeren in spoor 3 worden jaarlijks gemiddeld vier keer gesproken. Jongeren in spoor 4 worden één keer per jaar gesproken. Binnen het Jongerenloket zijn er specifieke jongerenconsulenten voor jonge statushouders en jongeren met een detentieachtergrond. Jongerenconsulenten die statushouders begeleiden voeren ook de Wet Inburgering uit.

Naast de dienstverlening aan bovenstaande doelgroepen focust het grootste gedeelte van de dienstverlening zich op de reguliere doelgroep werkzoekenden die onder de participatiewet vallen.

Gemiddelde caseload van werkcoaches

Binnen Werk en Inkomen worden werkconsulenten aangeduid als werkcoaches. Zij houden zich uitsluitend bezig met doelmatigheid. Binnen de reguliere dienstverlening wordt er gewerkt met de systematiek van de sporendienstverlening waarbij de caseload wordt afgestemd op de afstand tot de arbeidsmarkt en de intensiteit van de benodigde begeleiding. Hoe verder in het spoor, hoe groter de afstand tot de arbeidsmarkt.

Dit leidt tot de volgende gemiddelde caseloads:

- *Spoor 0: focus op instroom*
  circa 40 werkzoekenden per FTE;
- *Spoor 1: focus op bemiddeling naar werk*
  circa 40 werkzoekenden per FTE;
- *Spoor 3: focus op ontwikkeling van vaardigheden*
  circa 60 werkzoekenden per FTE;
- *Spoor 3 (groepsaanpak):*
  circa 200 werkzoekenden per FTE;
- *Spoor 4: focus op mensontwikkeling*
  circa 100 werkzoekenden per FTE;
- *Spoor 5: focus op welzijn*
  reactieve dienstverlening, zonder vaste caseloadsystematiek.

Voor spoor 2 dat gericht is op bemiddeling naar onderwijs geldt maatwerk, afhankelijk van de onderwijsroute en begeleidingsbehoefte van de jongere.

Frequentie contact met Rotterdamse werkzoekenden
Werkcoaches voeren bij een fulltime dienstverband gemiddeld 12 gesprekken per week met Rotterdammers binnen de Participatiewet. De frequentie van gesprekken per Rotterdammer verschilt per spoor en ondersteuningsbehoefte.

Binnen spoor 4 vindt minimaal tweemaal per jaar persoonlijk contact plaats. Deze begeleiding is gericht op het verminderen van belemmeringen, het vergroten van zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Waar mogelijk vindt doorstroom naar spoor 3 plaats.

Binnen spoor 5 is sprake van een reactieve dienstverlening. Burgers worden jaarlijks schriftelijk geïnformeerd over onder meer de inlichtingenplicht, maatschappelijke participatie en beschikbare ondersteuning op verschillende leefgebieden. Telefonische vragen worden binnen 24 uur opgepakt.

Naast de geplande gesprekken vinden aanvullende contactmomenten plaats via bijvoorbeeld de telefoon, digitaal of tijdens groepsbijeenkomsten. De intensiteit van het contact wordt afgestemd op de persoonlijke situatie van de Rotterdammer.

Gesprekken over rechtmatigheid en doelmatigheid
Gesprekken over recht- en doelmatigheid worden binnen de huidige werkwijze door verschillende functionarissen gevoerd. De werkcoach is verantwoordelijk voor gesprekken gericht op doelmatigheid en begeleiding naar participatie en werk. De inkomensconsulent voert gesprekken in het kader van rechtmatigheid en de uitvoering van de participatiewet.

Waar nodig vindt afstemming plaats tussen beide functionarissen. Incidenteel vinden gesprekken gezamenlijk plaats wanneer dit passend is binnen de ondersteuning van de inwoner. Zo wordt binnen het NPRZ- gebied bij aanvragen voor een uitkering vanuit een integrale aanpak behandeld via het Werkstation op Zuid.

Effecten van uitbreiding van het aantal fte
Het verdubbelen van het totaal aantal fte werkcoaches op basis van de begroting van 2026 leidt tot een extra apparaatslast van circa € 39,3 miljoen. Voor het Jongerenloket betekent een verdubbeling van het fte op basis van de begroting van 2026 een extra apparaatslast van circa € 6,9 miljoen. Het exacte effect op de caseloads is afhankelijk van de keuze op welke sporen de uitbreiding van het aantal fte gaat vallen.

Het is ook mogelijk om capaciteit uit te breiden, specifiek op de sporen. Een uitbreiding van de capaciteit op de werkcoaches op de sporen 3 en 4 met 55 fte in de reguliere dienstverlening komt bijvoorbeeld neer op een caseload van circa 60 werkzoekenden binnen spoor 3 en circa 80 werkzoekenden in spoor 4. De structurele extra apparaatslasten van dit scenario bedragen circa € 5 miljoen. Hiermee ontstaat ruimte voor extra individuele begeleiding van werkzoekenden die ontwikkelbaar en bemiddelbaar zijn. Zij vallen nu nog in een groepscaseload.

Financieel:					
De verdubbeling is op de basis van de begroting van 2026. Vanaf 2027 nemen de middelen af (zie beantwoording TR 222, kopje financieel).					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**

Verdubbeling fte (M&A teams)		**-39.300**	**-39.300**	**-39.300**	**-39.300**
Verdubbeling fte (Jongerenloket)		-6.900	-6,900	-6.900	-6.900
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven. Licht toe:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid **(verdubbeling fte M&A, Jongerenloket)**		**420** **80**	**420** **80**	**420** **80**	**420** **80**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Wij zetten begeleiding en ondersteuning gericht in, passend bij de situatie van de Rotterdammer.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-225
Cluster/afdeling: W&I

Vraag/verzoek:
Het werkcentrum Rijnmond werkt meer dan alleen voor de gemeente Rotterdam. Hoeveel FTE wordt ingezet voor de populatie van de gemeente Rotterdam?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Werkcentrum Rijnmond (WCR) is een (vanuit de wet SUWI voorgeschreven) samenwerkingsverband in de arbeidsmarktregio Rijnmond om 1 loket te bieden aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers voor hun vragen op het gebied van werk, scholing en/of ontwikkeling. In het WCR werken, Rotterdam (centrumgemeente), regiogemeenten, UWV, sociale partners en onderwijspartijen samen. Alle partijen brengen daar hun kennis, capaciteit en dienstverlening in op basis van gemaakte afspraken in de Meerjarenagenda en het samenwerkingsconvenant. Zie voor meer informatie hierover: www.werkcentrumrijnmond.nl/meerjarenagenda-downloads Op dit moment zijn er 6 fysieke locaties van Werkcentrum Rijnmond in de regio, waarvan 2 locaties in Rotterdam. Daarnaast stellen burgers en werkgevers hun vragen ook per email en telefoon. Op deze fysieke locaties werken gidsen, die voorzien in loopbaanadvies, loopbaan coaching, scholingsadvies en scholingsinkoop.. Voor de bemensing van de 6 Werkcentrum Rijnmond locaties hieronder een beeld van de FTE inzet zoals in kind wordt ingezet door partners: Centrumgemeente Rotterdam: : 5,4 FTE Regiogemeenten : 7,5 FTE UWV : 5,2 FTE Werkgevers/ABU : 1 FTE Vakbonden : 1,5 FTE Publiek onderwijs : 1,5 FTE Het WCR werkt regionaal, daarom kunnen inwoners (werkenden, werkzoekenden, werkgevers) van Rijnmond met hun vragen in principe terecht op alle 6 de locaties. Logischerwijs bezoeken mensen de dichtstbijzijnde locatie in hun woonplaats. Maar er zijn (nog) niet in alle gemeenten locaties. Daarom werken de 'Rotterdamse FTE" die werken op de 2 Rotterdamse locatie niet exclusief voor werkenden en werkzoekenden uit van Rotterdam en is dus niet exact te beantwoorden hoeveel FTE wordt ingezet voor de populatie van de gemeente Rotterdam, Maar de genoemde 5,4 FTE geeft een goede indicatie.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Gidsen centrumgemeente Rotterdam 5,4 FTE	In kind*	In kind	In kind	In kind	In kind
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

** "In kind" is de bijdrage dat partners vanuit hun eigen middelen en hun staande organisatie capaciteit/menskracht inzetten in de samenwerking en de gemaakte afspraken daarbinnen.*

Organisatie:					
Licht toe: De 5,4 FTE komt uit de reguliere formatie van het cluster W&I en wordt inkind ingezet in het WCR (op de 2 Rotterdamse locaties).					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	5,4 FTE	5,4 FTE	5,4 FTE	5,4 FTE	5,4 FTE
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Niet van toepassing

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-226
Cluster/afdeling: BCO

Vraag/verzoek:
Kan de meest actuele verloopstaat reserves gedeeld worden? Stand nu t/m 2030

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Bijgevoegd de verloopstaat van 2026 t/m 2030. Dit is de stand inclusief voorgestelde bestemmingsvoorstellen die aan de raad worden voorgelegd tijdens raadsbehandeling Jaarstukken 2025. De rood gearceerde cellen zijn negatief, gaan onder nul in de komende jaren.

Financieel:					
Begrotingseffect n.v.t.					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Naam Reserve	Specificatie code	Cluster	Programma	Taakveld	31-12-2025	Resultaat bestemming	1-1-2026	2026 Toevoegi na	2026 Onttrekki na	2026 Vrijval	31-12-2026	2027 Toevoegi na	2027 Onttrekki na	2027 Vrijval	31-12-2027	2028 Toevoegi na	2028 Onttrekki na	2028 Vrijval	31-12-2028	2029 Toevoegi na	2029 Onttrekki na	2029 Vrijval	31-12-2029
Bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid	VB000050	Cluster Stadsontwikkeling	Bestaande stad		159.815	0	159.815	14.300	11.791	0	**162.324**	1.500	9.684	0	**154.140**	1.500	5.619	0	**150.021**	1.500	1.775	0	**149.746**
Bestemmingsreserve Taakmutatie Gemeentefonds	VB000015	Concernfinancien	Algemene middelen		55.393	0	55.393	0	40.962	0	**14.431**	0	1.150	0	**13.281**	0	1.372	0	**11.909**	0	0	0	**11.909**
Bestemmingsreserve Doorbouwfonds	VB000255	Cluster Stadsontwikkeling	Stedelijke ontwikkeling		42.446	0	42.446	1.302	9.632	0	**34.116**	0	3.615	0	**30.501**	0	1.601	0	**28.900**	0	0	0	**28.900**
Bestemmingsreserve Bodem	VB000113	Cluster Stadsontwikkeling	Stedelijke ontwikkeling		27.321	0	27.321	0	220	0	**27.101**	0	200	0	**26.901**	0	200	0	**26.701**	0	200	0	**26.501**
Bestemmingsreserve BUIG (uitkeringen Participatiewet e.d.)	VB000090	Cluster Werk en Inkomen	Werk en inkomen		22.785	0	22.785	20.354	20.354	0	**22.785**	0	0	0	**22.785**	0	0	0	**22.785**	0	0	0	**22.785**
Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling	VB000133	Cluster Stadsontwikkeling	Stedelijke ontwikkeling		21.968	0	21.968	0	1.575	1.339	**19.054**	0	2.703	0	**16.351**	0	500	0	**15.851**	0	500	0	**15.351**
Kredietrisicoreserve	VB000040	Concernfinancien	Algemene middelen		20.179	0	20.179	0	0	0	**20.179**	0	0	0	**20.179**	0	0	0	**20.179**	0	0	0	**20.179**
Bestemmingsreserve Egalisatie Gemeentefonds	VB000298	Concernfinancien	Algemene middelen		20.000	0	20.000	0	5.000	0	**15.000**	0	7.500	0	**7.500**	0	7.500	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Rivierahal Blijdorp	VB000243	Cluster Stadsontwikkeling	Bestaande stad		17.109	0	17.109	0	3.900	0	**13.209**	0	4.500	0	**8.709**	0	1.400	0	**7.309**	0	1.900	0	**5.409**
Duurzaamheidsbudget	VB000245	Cluster Stadsontwikkeling	Energietransitie		17.011	0	17.011	15.670	24.154	0	**8.526**	0	0	0	**8.526**	0	0	0	**8.526**	0	0	0	**8.526**
Bestemmingsreserve Nieuw Belastingsysteem	VB000273	Cluster Dienstverlening	Veilig		11.960	0	11.960	0	6.223	0	**5.737**	0	2.522	0	**3.215**	0	0	0	**3.215**	0	0	0	**3.215**
Bestemmingsreserve Armoedefonds	VB000247	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving		9.158	0	9.158	0	8.328	830	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Cloudkosten	VB000176	Cluster BCO	Overhead		9.030	0	9.030	1.670	3.401	0	**7.299**	2.260	2.260	0	**7.299**	0	0	0	**7.299**	0	0	0	**7.299**
Bestemmingsreserve Autoluw fonds	VB000244	Cluster Stadsontwikkeling	Stedelijke ontwikkeling		8.501	0	8.501	0	8.501	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Armoedebeleid	VB000232	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving		8.386	0	8.386	0	960	300	**7.126**	0	5.626	0	**1.500**	0	1.500	0	**0**	0	0	0	**0**
Locatieontwikkelingen kwetsbare doelgroepen	VB000288	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving		8.384	300	8.684	0	1.650	0	**7.034**	0	833	0	**6.201**	0	435	0	**5.766**	0	435	0	**5.331**
Bestemmingsreserve Blokhuismiddelen	VB000193	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Zorg, welzijn en wijkteams		4.950	0	4.950	0	4.150	0	**800**	0	0	0	**800**	0	0	0	**800**	0	0	0	**800**
Bestemmingsreserve Spaanse Polder	VB000290	Cluster Stadsontwikkeling	Dienstverlening		5.597	0	5.597	0	0	0	**5.597**	0	0	0	**5.597**	0	0	0	**5.597**	0	0	0	**5.597**
Bestemmingsreserve Gemeentelijk schuldenbeleid	VB000190	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving		4.467	0	4.467	0	3.006	0	**1.460**	0	1.460	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Energietransitie	VB000159	Cluster Stadsontwikkeling	Energietransitie		3.624	0	3.624	0	819	0	**2.805**	0	0	0	**2.805**	0	0	0	**2.805**	0	0	0	**2.805**
Bestemmingsreserve Aanpak overlastgevers	VB000301	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling		0	3.600	0	3.600	0	3.600	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve herinrichting Van Meekerenplein	VB000286	Cluster Stadsontwikkeling	Werk en inkomen		3.500	0	3.500	0	0	0	**3.500**	0	0	0	**3.500**	0	0	0	**3.500**	0	0	0	**3.500**
Bestemmingsreserve Verkiezingen	VB000038	Cluster Dienstverlening	Dienstverlening		2.658	0	2.658	1.446	1.446	0	**2.658**	1.446	1.446	0	**2.658**	1.446	1.446	0	**2.658**	1.446	1.446	0	**2.658**
Bestemmingsreserve RAP fonds	VB000287	Cluster Werk en Inkomen	Zorg, welzijn en wijkteams		2.163	0	2.163	0	0	0	**2.163**	0	0	0	**2.163**	0	0	0	**2.163**	0	0	0	**2.163**
Verevening kostenverhaal	VB000251	Cluster Stadsontwikkeling	Stedelijke ontwikkeling		2.100	0	2.100	0	0	750	**1.350**	0	0	0	**1.350**	0	0	0	**1.350**	0	0	0	**1.350**
Bestemmingsreserve mitigerende maatregelen geluidskwestie Stadhuisplein	VB000283	Cluster Stadsontwikkeling	Overhead		1.966	0	1.966	0	0	0	**1.966**	0	0	0	**1.966**	0	0	0	**1.966**	0	0	0	**1.966**
Bestemmingsreserve (Top)Sportevenementen	VB000297	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Algemene middelen		1.825	0	1.825	0	0	0	**1.825**	0	0	0	**1.825**	0	0	0	**1.825**	0	0	0	**1.825**
Bestemmingsreserve Bijzondere bijstand, studenten	VB000257	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving		1.700	0	1.700	0	1.350	0	**350**	0	350	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Bestrijding eenzaamheid ouderen	VB000233	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Zorg, welzijn en wijkteams		1.678	0	1.678	0	1.239	0	**439**	0	0	0	**439**	0	0	0	**439**	0	0	0	**439**
Bestemmingsreserve Groot Onderhoud (MJOP)	VB000135	Cluster Stadsontwikkeling	Bestaande stad		1.547	1.218	2.765	0	0	0	**2.765**	0	0	0	**2.765**	0	0	0	**2.765**	0	0	0	**2.765**
Bestemmingsreserve Citylab	VB000109	Cluster Dienstverlening	Dienstverlening		1.527	155	1.682	31	272	0	**1.442**	31	272	0	**1.202**	31	272	0	**962**	31	272	0	**722**
Bestemmingsreserve Doorlopende werkzaamheden Tozo-regeling	VB000203	Cluster Werk en Inkomen	Werk en inkomen		1.502	0	1.502	0	537	275	**690**	0	0	0	**690**	0	0	0	**690**	0	0	0	**690**
Bestemmingsreserve Kiezen voor Rotterdam	VB000284	Cluster BCO	Stedelijke ontwikkeling		1.120	0	1.120	0	0	0	**1.120**	0	0	0	**1.120**	0	0	0	**1.120**	0	0	0	**1.120**
Bestemmingsreserve Frictiekosten op afstand zetten LCC's	VB000137	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Sport en recreatie		1.094	0	1.094	0	0	0	**1.094**	0	0	0	**1.094**	0	0	0	**1.094**	0	0	0	**1.094**
Toegankelijkheid Rotterdam onbeperkt	VB000285	Cluster Stadsontwikkeling	Stedelijke ontwikkeling		1.051	0	1.051	0	1.033	0	**19**	0	18	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Cofinanciering Europese subsidies	VB000117	Cluster Stadsontwikkeling	Economische ontwikkeling		836	0	836	0	257	0	**578**	0	197	0	**381**	0	80	0	**301**	0	0	0	**301**
Bestemmingsreserve NOVEX, Haven, Geluid en Stikstof	VB000293	Cluster Stadsontwikkeling	Stedelijke ontwikkeling		792	0	792	0	398	0	**394**	0	0	0	**394**	0	0	0	**394**	0	0	0	**394**
Bestemmingsreserve Funderingen	VB000144	Cluster Stadsontwikkeling	Bestaande stad		748	0	748	0	300	0	**448**	0	300	0	**148**	0	148	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Bijzondere bijstand, schuldhulpverlening	VB000256	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving		742	0	742	0	0	0	**742**	0	424	0	**318**	0	0	0	**318**	0	0	0	**318**
Bestemmingsreserve Actieplan Samenleven	VB000277	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Werk en inkomen		700	0	700	0	700	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Folkert Elzingastraat	VB000276	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving		700	0	700	0	0	0	**700**	0	0	0	**700**	0	0	0	**700**	0	0	0	**700**
Bestemmingsreserve Duurzaam	VB000019	Cluster Stadsontwikkeling	Energietransitie		646	0	646	0	620	0	**26**	0	0	0	**26**	0	0	0	**26**	0	0	0	**26**
Bestemmingsreserve Toeslagenschandaal Belastingen	VB000222	Cluster Dienstverlening	Belastingen		624	135	759	0	180	0	**579**	0	180	0	**399**	0	0	0	**399**	0	0	0	**399**
Bestemmingsreserve uitvoeringslasten Nieuwe Wet Inburgering	VB000289	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Stedelijke ontwikkeling		579	0	579	0	579	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Kwaliteitsborging	VB000235	Cluster Stadsontwikkeling	Bestaande stad		565	0	565	0	0	554	**11**	0	0	0	**11**	0	0	0	**11**	0	0	0	**11**
Bestemmingsreserve Economiesubsidies	VB000236	Cluster Stadsontwikkeling	Economische ontwikkeling		493	695	1.188	0	360	0	**828**	0	0	0	**828**	0	0	0	**828**	0	0	0	**828**
Bestemmingsreserve Dichterbij dan je denkt	VB000260	Cluster Werk en Inkomen	Werk en inkomen		433	0	433	0	0	0	**433**	0	0	0	**433**	0	0	0	**433**	0	0	0	**433**
Bestemmingsreserve Voorlichting / communicatie verkiezingen	VB000147	Raad	Bestuur		370	0	370	75	220	0	**225**	75	0	0	**300**	75	0	0	**375**	75	0	0	**450**
Bestemmingsreserve Noodfonds	VB000172	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Cultuur		327	0	327	0	250	0	**77**	0	0	0	**77**	0	0	0	**77**	0	0	0	**77**
Bestemmingsreserve Koloniaal en Slavernij Verleden	VB000267	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving		300	0	300	0	70	0	**230**	0	230	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Onderhoud Erasmusbrug	VB000295	Cluster Stadsbeheer	Veilig		287	0	287	0	0	0	**287**	0	0	0	**287**	0	0	0	**287**	0	0	0	**287**
Bestemmingsreserve Ombudsman	VB000057	Raad	Bestuur		250	0	250	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**
Bestemmingsreserve ICT	VB000280	Cluster Stadsontwikkeling	Bestaande stad		250	0	250	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**
Egalisatiereserve Raad/Griffie	VB000178	Raad	Bestuur		250	0	250	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**
Bestemmingsreserve Uitvoeringskoten kwijtschelding-Toeslagenschandaal	VB000241	Cluster Werk en Inkomen	Werk en inkomen		209	0	209	0	209	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Work in NL	VB000296	Cluster Veilig	Sport en recreatie		200	0	200	0	200	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Afbouw SSC Flex (suppletieregelingen)	VB000226	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Sport en recreatie		165	0	165	0	150	0	**15**	0	0	0	**15**	0	0	0	**15**	0	0	0	**15**
Bestemmingsreserve Rekenkamer	VB000056	Raad	Bestuur		150	100	250	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**
Bestemmingsreserve Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA)	VB000292	Cluster Dienstverlening	Stedelijke ontwikkeling		126	126	252	0	0	0	**252**	0	0	0	**252**	0	0	0	**252**	0	0	0	**252**
Bestemmingsreserve B&W Fonds	VB000139	Cluster BCO	Bestuur		120	0	120	0	20	0	**100**	0	20	0	**80**	0	20	0	**60**	0	20	0	**40**
Bestemmingsreserve BoTu CLLD	VB000282	Cluster Dienstverlening	Stedelijke ontwikkeling		106	0	106	0	0	0	**106**	0	0	0	**106**	0	0	0	**106**	0	0	0	**106**
Bestemmingsreserve Commissiereizen	VB000146	Raad	Bestuur		61	0	61	0	0	0	**61**	55	110	0	**6**	55	110	0	**-49**	55	110	0	**-104**
Bestemmingsreserve Verschoning Lucht	VB000294	Cluster Stadsontwikkeling	Beheer van de stad		48	0	48	0	0	0	**48**	0	0	0	**48**	0	0	0	**48**	0	0	0	**48**
Bestemmingsreserve Breed Offensief	VB000239	Cluster Werk en Inkomen	Werk en inkomen		40	0	40	0	0	0	**40**	0	0	0	**40**	0	0	0	**40**	0	0	0	**40**
Bestemmingsreserve Gemeentelijke klokkenluidersregeling	VB000059	Raad	Bestuur		34	0	34	0	0	0	**34**	0	0	0	**34**	0	0	0	**34**	0	0	0	**34**
Bestemmingsreserve Verkeerscirculatieplan (VCP)	VB000246	Cluster Stadsontwikkeling	Stedelijke ontwikkeling		29	0	29	0	0	0	**29**	0	0	0	**29**	0	0	0	**29**	0	0	0	**29**
Bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing	VB000242	Cluster Stadsbeheer	Beheer van de stad		3	0	3	0	0	0	**3**	0	0	0	**3**	0	0	0	**3**	0	0	0	**3**
Bestemmingsreserve Regio Deal Cultuur	VB000156	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Cultuur		2	0	2	0	0	0	**2**	0	0	0	**2**	0	0	0	**2**	0	0	0	**2**
Nieuw in overzicht							0	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Maatwerkvoorzieningen Wmo	VB000228	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Zorg, welzijn en wijkteams			250	250	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**	0	0	0	**250**
Bestemmingsreserve Invoeringskosten Omgevingswet	VB000252	Cluster Stadsontwikkeling	Bestaande stad			627	627	0	0	0	**627**	0	0	0	**627**	0	0	0	**627**	0	0	0	**627**
Nieuwe nog aan te maken reserves:							0	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Bestemmingsreserve Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak	Nieuw	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Volksgezondheid			1.278	1.278	0	0	0	**1.278**	0	0	0	**1.278**	0	0	0	**1.278**	0	0	0	**1.278**
Impact rijksvaccinatieprogramma	Nieuw	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Volksgezondheid			126	126	0	0	0	**126**	0	0	0	**126**	0	0	0	**126**	0	0	0	**126**
Tijdelijke huisvesting	Nieuw	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling	Sport en Recreatie			400	400	0	0	0	**400**	0	0	0	**400**	0	0	0	**400**	0	0	0	**400**
Omgevingsveiligheid	Nieuw	Cluster Stadsontwikkeling	Bestaande stad			325	325	0	0	0	**325**	0	0	0	**325**	0	0	0	**325**	0	0	0	**325**
Participatiebudget wijken	Nieuw	Cluster Dienstverlening	Dienstverlening			355	355	0	0	0	**355**	0	0	0	**355**	0	0	0	**355**	0	0	0	**355**
Kernenergie	Nieuw	Cluster Stadsontwikkeling	Energietransitie			473	473	0	0	0	**473**	0	0	0	**473**	0	0	0	**473**	0	0	0	**473**
Werkcentrum Rijnmond	Nieuw	Cluster Werk en Inkomen	Werk en inkomen			791	791	0	0	0	**791**	0	0	0	**791**	0	0	0	**791**	0	0	0	**791**
Bestemmingsreserve Transitie Rekenkamer	Nieuw	Raad	Bestuur			275	275	0	0	0	**275**	0	0	0	**275**	0	0	0	**275**	0	0	0	**275**
Realisatiestimulans betaalbare woningen in periode 2026 t/m 2031, specifiek Excelsior en Brainpark	Nieuw	Cluster Stadsontwikkeling	Stedelijke ontwikkeling			5.880	5.880	0	0	0	**5.880**	0	0	0	**5.880**	0	0	0	**5.880**	0	0	0	**5.880**
Realisatiestimulans betaalbare woningen in periode 2026 t/m 2031	Nieuw	Cluster Stadsontwikkeling	Stedelijke ontwikkeling			6384	6.384	0	0	0	**6.384**	0	0	0	**6.384**	0	0	0	**6.384**	0	0	0	**6.384**
Algemene Reserve	VB001000	Concernfinancien	Algemene middelen		38.788	79.850	118.639	15.708	0	0	**134.346**	28.073	0	0	**162.419**	24.946	0	0	**187.365**	12.293	0	0	**199.659**
Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor	SS200021	Concernfinancien RIM	Algemene middelen		2.060.840	1.106	2.061.631	156.357	111.200	0	**2.106.788**	209.477	105.632	0	**2.210.633**	251.343	109.717	0	**2.352.259**	242.443	116.447	0	**2.478.255**
												0	0	0		0	0	0		0	0	0	
												0	0	0		0	0	0		0	0	0	
												0	0	0		0	0	0		0	0	0	
												0	0	0		0	0	0		0	0	0	
Totaal					**2.617.931**	**100.849**	**2.717.674**	**226.913**	**279.817**	**4.048**	**2.660.722**	**242.917**	**151.233**	**0**	**2.752.406**	**279.396**	**131.919**	**0**	**2.899.882**	**257.844**	**123.103**	**0**	**3.034.623**

2030 Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	31-12-2030
1.500	0	0	**151.246**
0	0	0	**11.909**
0	0	0	**28.900**
0	200	0	**26.301**
0	0	0	**22.785**
0	500	0	**14.851**
0	0	0	**20.179**
0	0	0	**0**
0	800	0	**4.609**
0	0	0	**8.526**
0	0	0	**3.215**
0	0	0	**0**
0	0	0	**7.299**
0	0	0	**0**
0	0	0	**1**
0	435	0	**4.896**
0	0	0	**800**
0	0	0	**5.597**
0	0	0	**0**
0	0	0	**2.805**
0	0	0	**0**
0	0	0	**3.500**
1.446	1.446	0	**2.658**
0	0	0	**2.163**
0	0	0	**1.350**
0	0	0	**1.966**
0	0	0	**1.825**
0	0	0	**0**
0	0	0	**439**
0	0	0	**2.765**
31	272	0	**481**
0	37	0	**653**
0	0	0	**1.120**
0	0	0	**1.094**
0	0	0	**0**
0	0	0	**301**
0	0	0	**394**
0	0	0	**0**
0	0	0	**318**
0	0	0	**0**
0	0	0	**700**
0	0	0	**26**
0	0	0	**399**
0	0	0	**0**
0	0	0	**11**
0	0	0	**828**
0	0	0	**433**
75	0	0	**525**
0	0	0	**77**
0	0	0	**0**
0	0	0	**287**
0	0	0	**250**
0	0	0	**250**
0	0	0	**250**
0	0	0	**0**
0	0	0	**0**
0	0	0	**15**
0	0	0	**250**
0	0	0	**252**
0	20	0	**20**
0	0	0	**106**
55	110	0	**-152**
0	0	0	**48**
0	0	0	**40**
0	0	0	**34**
0	0	0	**29**
0	0	0	**3**
0	0	0	**2**
0	0	0	**0**
0	0	0	**250**
0	0	0	**627**
0	0	0	**0**
0	0	0	**1.278**
0	0	0	**126**
0	0	0	**400**
0	0	0	**325**
0	0	0	**355**
0	0	0	**473**
0	0	0	**791**
0	0	0	**275**
0	0	0	**5.880**
0	0	0	**6.384**
12.293	0	0	**211.952**
242.353	128.079	0	**2.592.529**
0	0	0	
0	0	0	
0	0	0	
0	0	0	
257.753	**131.898**	**0**	**3.160.478**

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-228
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse, Sport en Cultuur keuzemogelijkheid 2: zijn er mogelijkheden om dit efficiënter te organiseren? Gedacht wordt aan Buurt en Speeltuinwerk onderbrengen in Sportsupport

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Verkenning sportlandschap In het kader van de bij de Voorjaarsnota 2024 vastgestelde gezamenlijke bezuiniging van 1 mln op de sportprogrammering van Sportbedrijf, Sportsupport en Topsport is het traject Verkenning sportlandschap uitgevoerd. Bij deze verkenning sportlandschap is al een efficiëntieslag geslagen in de organisatie van onze uitvoeringsorganisaties Sportsupport en Sportbedrijf van 1 mln (bezuinigingstaakstelling Voorjaarsnota 2024). Dit door een herijking van de taken tussen Sportbedrijf en Sportsupport, gericht op het weghalen van dubbelingen en een efficiënte inzet. **Buurt- en Speeltuinwerk (BSW) onderbrengen bij Rotterdam Sportsupport** Het onderbrengen van de taken van de BSW bij bijvoorbeeld Sportsupport is organisatorisch een mogelijkheid. De ondersteuning die BSW uitvoert (oa werkgeverschap beheerders speeltuinen) sluit niet goed aan bij de bestaande structuur van Sportsupport en lijkt dan ook niet meteen een logische en efficiënte keuze. Wel wordt op basis van de nieuwe aanpak georganiseerde speeltuinen 2025 en daarna 'Samen spelen, samen groeien' momenteel de mogelijkheden onderzocht van efficiëntere ondersteuning aan speeltuinen. Het doel van dit onderzoek is om inzichtelijk te maken hoe de ondersteuning van speeltuinorganisaties in de stad op een toekomstbestendige manier organisatorisch en operationeel georganiseerd kan worden. Met behoud van lokaal eigenaarschap op de speeltuinen, voldoende professionaliteit en continuïteit. Het resultaat van dit onderzoek (Q3 2026) biedt inzicht met duidelijke criteria voor de toekomstige inrichting en een quickscan van potentiële partijen. Het is nu nog niet mogelijk om aan te geven of dit een financieel voordeel oplevert. **Volkstuinen** Per 1 januari 2026 worden de volkstuinverenigingen in opdracht van de gemeente ondersteund door Sportsupport bij professionalisering en toekomstbestendigheid, onder meer op het gebied van financiën, (sociale) veiligheid, vrijwilligers en bestuur. Dit is een eerste uitwerking van de in 2023 vastgestelde Visie op volkstuinen en ondersteunt ook de uitvoering van andere onderdelen van deze visie. Voor het efficiënter inrichten in deze fase is het te vroeg. Een besparing realiseren zou dan de ondersteuning aan verenigingen beperken en heeft gevolgen voor de uitvoering van onderdelen van de Visie op volkstuinen.

Scouting
De ondersteuning van scoutingverenigingen is reeds ondergebracht bij Rotterdam Sportsupport.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
De gemeente is continu op zoek naar de meest efficiënte ondersteuningsstructuur voor speeltuin-, scouting-, volkstuin- en sportverenigingen. Zodat alle Rotterdammers toegang hebben tot veilige en vitale verenigingen die bijdragen aan een solide sociale basis.

Gemeente Rotterdam

Houd rekening met openbaarheid.
Zie hiervoor de instructie op pagina 1.

Op 18 maart 2026 waren de gemeenteraadsverkiezingen, hierdoor hebben we een nieuwe gemeenteraad. De wisseling van het bestuur wordt gecoördineerd door het projectteam bestuurswissel. Meer informatie over de bestuurswissel en de verschillende fases vind je in deze infographic uit de RIO-groep 'Bestuurswissel 2026'.

Op dit moment zijn de coalitieonderhandelingen bezig voor een nieuw coalitieakkoord en nieuw bestuur van de stad. Om deze onderhandelingen goed te kunnen voeren, hebben ze informatie vanuit de clusters nodig.
Dit document is om vragen van de coalitieonderhandelingen te beantwoorden. Informatie voor deze uitvraag kan je (waarschijnlijk) vinden in de informatiebibliotheek die je cluster heeft opgebouwd. Steller is verantwoordelijk voor akkoord van clustercontroller en clusterdirecteur voor het versturen.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Directie Bestuurszaken

Heb je vragen over het format? Neem dan contact op met de tweede ring onderhandelingen.

Aanleveren binnen 1 werkdag na ontvangst

Ga ervan uit dat deze informatie mogelijk openbaar gemaakt kan worden. Hanteer daarom het volgende:

- Wees je ervan bewust dat de informatie openbaar kan worden gemaakt.
- Schrijf het met een bril dat dit door derden kan worden gelezen. Maak geen lange zinnen en gebruik zo min mogelijk jargon.
- Houd het feitelijk/objectief, geef geen (persoonlijke) meningen.
- Indien advies gegeven wordt. Maak dan onderscheid tussen feiten en adviezen, tussen objectieve en subjectieve gegevens.
- Gebruik zo min mogelijk persoonsgegevens, en zo min mogelijk namen van bedrijven en instanties/ organisaties.
- Deel geen persoonsgegevens of geheime informatie (bedrijfsgevoelige informatie (van derden en van ons) of wanneer het onze (financiële) positie kan schaden), tenzij echt noodzakelijk. Markeer deze informatie dan in het rood. Bij twijfel, geef het aan in geel. Bij openbaarmaking zal er een check worden gedaan door de bestuursjuristen op de gemarkeerde teksten.

Nummer: TR-229
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
In de presentatie duurzaamheid wordt een DTB van 140 mln totaal voorgesteld. Kan dit uitgesplitst worden in: - welke maatregelen het meeste bijdragen aan CO2 reductie, luchtkwaliteit en verlagen netcongestie (rangorde maken, liefst gekwantificeerd) - Welke maatregelen vanwege netcongestie minder waarschijnlijk zijn dat ze uitgevoerd kunnen worden en dus minder waarschijnlijk in de praktijk dekking nodig hebben komende jaren - En dat in combinatie met maatregelen die al elders gedekt kunnen worden (zit in presentatie) Ofwel: meer informatie om te kunnen kiezen in wat voor hoogte van het DTB wenselijk is voor onderhandelaars.

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); – Wijziging ten opzichte van huidig beleid; – Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?) – Juridische consequenties; – Risico's.
Inleiding & interpretatie vraag Tijdens de presentatie over de thema's Duurzaamheid en Circulair is gevraagd om inzichtelijke te maken wat de bijdrage is van de gepresenteerde maatregelen (zie tabel op slide 10 en 11 van de presentatie) aan CO2-reductie en het behalen van de luchtkwaliteitsnormen. Daarbij is verzocht om ook stil te staan bij netcongestie. In de tabel staat enerzijds aangegeven hoe de maatregelen

bijdragen aan het verzachten van netcongestie, en anderzijds of netcongestie een risico vormt voor het kunnen uitvoeren van de maatregel.

Het overzicht is bijgevoegd als bijlage bij dit antwoordformulier.

Leeswijzer bij de tabel
Hieronder geven we een toelichting op de tabel. Daarbij lichten we toe welke informatie de tabel bevat per onderwerp en hoe de scores (visueel in kleuren) tot stand zijn gekomen.

CO2 scope 1 en 2
In deze kolommen is het totale verwachtte CO2-effect van investeringen in de periode 2027-2030 in scope 1 en 2 weergegeven (scope 1: Eigen directe uitstoot; scope 2: Indirecte uitstoot van ingekochte energie. Stroom en warmte die afgenomen wordt van het net). Ook de kosten zijn in de tabel weergegeven. Voor de kleuren is het totale CO2-reductieeffect van de maatregelen gebruikt. Sommige maatregelen leveren veel CO2-besparing op omdat er sprake is van een hefboomeffect: een relatief kleine investering van de gemeente in een project waar andere partijen aan meewerken, leidt tot een relatief groot CO2-reductieeffect. Daar waar de gemeente zelf aan de lat staat voor een maatregel, is de gemeente vaak de enige partij die bijdraagt en is dit hefboomeffect er dus niet. Waar het CO2-reductieeffect van een project nog onvoldoende concreet is, maar de verwachting wel is dat het project CO2-reductie zal opleveren, is een licht groene markering gebruikt.

De CO2-effecten zijn ingeschat aan de hand van verschillende bronnen, waaronder het rapport 'Effect Klimaat Actieplan Rotterdam 2026' (dit rapport is nog niet publiek, want nog in bestuurlijke besluitvormingsroute) en de walstroomstrategie. In sommige gevallen is een grove schatting gemaakt op basis van kengetallen die de DCMR gebruikt voor diens berekeningen of toelichtingen. Grote disclaimer: het kan dat op een later moment bij een nauwkeurige berekening, meer of minder effect ingeschat wordt.

CO2 Scope 3
In deze beschrijving betreft het de CO2 uitstoot die gemoeid is bij de materialen die nodig zijn. Hierbij is geen rekening gehouden met eventuele volhoudbaarheid (is het betaalbaar) of leveringszekerheid (is het er) van de beschikbare materialen.
De materiaalgebonden uitstoot is op vier manieren weergegeven:

- Verlaagt aanzienlijk de materiaalgebonden uitstoot
- Verlaagt de materiaalgebonden uitstoot
- Neutraal
- Verhoogt materiaalgebonden uitstoot

Luchtkwaliteit
Rotterdam heeft volgens de Omgevingswet een programmaplicht. Het college zal een programma luchtkwaliteit opstellen om aan de wettelijke normen te voldoen. In dit programma staan in ieder geval de maatregelen die de gemeente zelf neemt. In gebieden waar we niet voldoen aan de normen heeft dit consequenties voor de woningbouwopgave omdat de omgevingsplannen niet kunnen worden vastgesteld. Daarnaast loopt de gemeente het risico om aansprakelijk gesteld te worden door burgers en of maatschappelijke organisaties. Vanaf 2027 kunnen bezwaren en rechtszaken verwacht worden omdat partijen en derden gaan anticiperen op de nieuwe normen.

Voor luchtkwaliteit is de beoordeling van de maatregelen op de volgende wijze gedaan.
Luchtkwaliteit is op de volgende manier gescoord:

- Draagt in hoge mate bij aan het verbeteren van de luchtkwaliteit (donkergroen). Belangrijke maatregel voor het behalen van de nieuwe normen in 2030.

- Draagt bij aan het verbeteren van de luchtkwaliteit (en vermindering geluidshinder)(lichtgroen). Maatregel is nodig om de nieuwe normen in 2030 te behalen.
- Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit (grijs). Deze maatregelen dragen op de langere termijn bij aan de verbetering van de luchtkwaliteit maar niet binnen de termijn die de wetgeving stelt.

Netcongestie

De impact van netcongestie is op drie manieren weergegeven.

- De impact van het project op netcongestie. Hierbij wordt gekeken of het project zorgt voor meer elektriciteitsvraag en dus meer netcongestie veroorzaakt. Hierbij moet de nuance gemaakt worden dat sommige projecten wel zorgen voor meer elektriciteitsvraag, maar dat deze projecten met aanvullende maatregelen netbewust kunnen worden uitgevoerd. Daarmee kan de negatieve impact (deels) gemitigeerd worden.
- De kans op uitvoerbaarheid als gevolg van netcongestie. Per project is een inschatting gemaakt of de uitvoerbaarheid belemmerd wordt door netcongestie. Veel projecten hebben geen nieuwe of grotere elektriciteitsaansluiting nodig, voor deze projecten is de kans op uitvoerbaarheid op hoog gezet. Andere projecten hebben een hoge kans op uitvoerbaarheid zo lang netcongestie wel vanaf de start wordt meegenomen. Deze zijn ook als hoog genoteerd. Een aantal projecten zijn deels uitvoerbaar als gevolg van netcongestie. Voor die projecten zal de nadruk moeten worden gelegd op de uitvoerbare maatregelen of zijn aanvullende netbewuste maatregelen nodig om tot uitvoering te komen. Denk hierbij aan extra lokale (duurzame) opwek, opslag, energiemanagementsystemen en flexibele contracten met de netbeheerder. Dit is in de opmerkingen opgenomen. Alleen van het project 'verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark' is al duidelijk dat dit niet volledig haalbaar is vanwege netcongestie. Er zijn inmiddels al 30 vuilniswagens op diesel aangeschaft. Dit geeft een besparing van 9 miljoen op verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark.
- De kans op voorrang in de wachtrij op basis van het ACM-prioriteringskader is ter informatie opgenomen. Alleen woningbouwprojecten en warmteprojecten uit de DTB-lijst komen in aanmerking voor prioriteit op de wachtlijst.

Financieel:

Indien er een effect is in de exploitatie begroting, geef dit hieronder aan in de tabel. Houd hierbij rekening met zowel de programmalasten als apparaatslasten (fte effect hiervan in volgend kopje)

Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al onderdeel is van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven.

Licht toe:

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Onderwerp	Totaal 2027-2030 (€x 1000)	DTB ja/nee	CO2 (scope 1) kton	CO2 (scope 2) kton	CO2 (scope 3)	Toelichting CO2	luchtkwaliteit	Bijdrage aan verlagen netcongestie	Kans uitvoerbaarheid a.g.v. netcongestie	Prioriteit ACM N.v.t. = geen aansluiting voor benodigd	Toelichting netcongestie	Mogelijke dekking uit ander fonds?
Uitvoering Warmteprogramma (Aardgasvrij)	€ 28.200	nee	35,2 (planvorming - gross effect uitvoering na 2030)	max -10,5 (afhankelijk techniek en vergroening elektramix na 2030)	Verhoogt materiaalgebonden uitstoot	**Direct CO2-effect:** de grootste reductie in de gebouwde omgeving wordt gerealiseerd door het aardgasvrij maken van woningen, met name via aansluiting op warmtenetten. Dat levert per woning een scope 1 reductie van 100% op, maar betekent wel een toename van de scope 2-emissies voor het warmtenet per woning van 30% scope 2 en in 2040 15%. Per woning wordt er zodoende een CO2 reductie van 70% gerealiseerd. Door verduurzaming van de bronnen van warmtenetten zal deze reductie naar de toekomst toe groter worden, tot 100% reductie in 2050. DCMR 2026 **Scope 3-effect:** er is materiaalgebonden impact, echter collectief warmtesysteem minder materiaal intensieve behoefte dan individuele oplossingen	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Neutraal, met netbewuste maatregelen	Hoog, mits netcongestie meegenomen in de overweging	Ja (categorie 3)	Door regie te nemen op de warmtetransitie kunnen we netbewustheid meenemen in het aardgasvrij alternatief. Individuele warmtepompen zijn congestieverhogend. Warmtenetten vragen veel minder elektriciteit en zijn het netbewuste alternatief.	
Warmtetransitie – Wetgeving, warmtesysteem en warmtepartijen	€ 4.054	nee	n.v.t.	n.v.t	Verhoogt materiaalgebonden uitstoot	**Randvoorwaardelijk:** Dit betreft de benodigde systeem en implementatie van wetgeving om woningen aardgasvrij te kunnen maken en nieuwbouw op een warmtesysteem aan te sluiten. **Scope 3-effect:** er is materiaalgebonden impact, echter collectief warmtesysteem minder materiaal intensieve behoefte dan individuele oplossingen	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Verlaagt netcongestie	Hoog	n.v.t.	Door regie te nemen op de warmtetransitie kunnen we netbewustheid meenemen in het aardgasvrij alternatief. Als er geen regie komt is er het risico dat bewoners kiezen voor individuele all-electric oplossingen die netcongestie verhogen.	
Thermische energiewinning uit afvalwater	€ 1.400	ja	Onvoldoende concreet	Onvoldoende concreet	Onbekend	**Direct CO2-effect:** Nog geen kwantitatieve informatie over hoeveelheid CO2-besparing beschikbaar, omdat er nog geen project voldoende concreet is om het scope 2 effect in te kunnen schatten. Indien woningen overstappen van verwarming met aardgas naar verwarming met een warmtenet o.b.v. riothermie, dan levert dat een 100% besparing per woning op in scope 1, maar komt er uitstoot bij in scope 2. **Scope 3:** Onbekend	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Verlaagt netcongestie	Hoog	Ja (categorie 3)	Dit vraagt minder elektriciteit dan een conventionele warmtepomp.	
Circulair in onze eigen organisatie	€ 7.000	ja	n.v.t.	n.v.t.	Verlaagt de materiaalgebonden uitstoot	**scope 3 effect:** Zeer positief voor wat betreft grond- weg en waterbouw. ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Geen bijdrage	Hoog	N.v.t.	Stimulerende maatregel zonder directe fysieke consequenties voor het elektriciteitsnet	
Circulaire Ketenaanpak	€ 6.400	ja	n.v.t.	n.v.t.	Verlaagt aanzienlijk de materiaalgebonden uitstoot	**Scope 3 effect** ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Indirecte negatieve bijdrage	Deels(faciliterende maatregelen zijn mogelijk maar vestigen of intensiveren van nieuwe bedrijvigheid is beperkt)	N.v.t.	De directe haalbaarheid voor de maatregelen in dit project is hoog, maar het vestigen of intensiveren van nieuwe bedrijvigheid brengt vaak impact op het elektriciteitsnet met zich mee die niet altijd ingevuld kan worden.	Een bedrag van € 0,78 mln p/j is optioneel toe te rekenen aan de afvalstoffenheffing (ASH).Maar is op dit moment nog niet meegenomen in berekening ASH. Zie TR-110 en TR-138. Een bedrag van € 0,344 mln p/j is optioneel toe te rekenen aan Fonds stimuleren economie en haven. Zie TR-94.
Duurzaam bouwen – Schiehaven Noord	€ 4.600	ja	n.v.t.	n.v.t.	Verlaagt aanzienlijk de materiaalgebonden uitstoot	**Scope 3 effect**: materiaalgebonden impact wordt beperkt to.v. regulier bouwproces ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Neutraal, met netbewuste maatregelen	Hoog	Ja (categorie 3)	Vraag kan gereduceerd worden met netbewust bouwen	
Subsidieregeling duurzaam bouwen - voor corporaties	€ 4.000	ja	n.v.t.	n.v.t.	Verlaagt de materiaalgebonden uitstoot	**Scope 3 effect:** materiaalgebonden impact wordt beperkt to.v. regulier bouwproces ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Neutraal, met netbewuste maatregelen	Hoog	Ja (categorie 3)	Vraag kan gereduceerd worden met netbewust bouwen	
Toekomstbestendig MKB – Circulair ondernemerschap	€ 4.000	ja	n.v.t.	n.v.t.	Verlaagt aanzienlijk de materiaalgebonden uitstoot	**Scope 3 effect:** ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Indirecte negatieve bijdrage	Deels(faciliterende maatregelen zijn mogelijk maar vestigen of intensiveren van nieuwe bedrijvigheid is beperkt)	N.v.t.	De directe haalbaarheid voor de maatregelen in dit project is hoog, maar het vestigen of intensiveren van nieuwe bedrijvigheid brengt vaak impact op het elektriciteitsnet met zich mee die niet altijd ingevuld kan worden.	Optioneel toe te rekenen aan Fonds stimuleren economie en haven. Zie TR-94.
Circulariteit voor Rotterdammers	€ 3.600	ja	n.v.t.	n.v.t.	Verlaagt de materiaalgebonden uitstoot	**Scope 3 effect:** op huidige schaal beperkte verlaging materiaalgebonden impact.	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Geen bijdrage	Hoog	Nee	Vraagt mogelijk beperkt additioneel elektriciteitsgebruik achter bestaande aansluitingen.	Dit is optioneel voor 100% (€0,88 mln p/j) toe te rekenen aan de ASH. Maar is op dit moment nog niet meegenomen in berekening ASH. Zie TR-110 en TR-138
Verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark	€ 20.000	ja	2,4	-0,6	Neutraal	**Direct CO2-effect:** Naast de CO2 reductie is dit project nodig om 1) te kunnen voldoen aan lokale regelgeving (zero-emissiezone), 2) lancing customer om technologische ontwikkeling opgang te helpen en 3) voorbeeldfunctie naar logistieke sector. Daarnaast draagt de verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark direct bij aan het verminderen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen in het kader van het Landelijk Crisisplan Olie (LCP-O), waarvan fase 1 sinds 19 april 2026 van kracht is. Hiermee wordt de leveringszekerheid van kritische processen in de buitenruimte, zoals afvalinzameling, versterkt en wordt de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening beter geborgd. **Scope 3 effect:** betreft alleen de extra kosten elektrisch t.o.v. fossiel bij een natuurlijke vervangingsopgave. ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen	Draagt bij aan het verbeteren van de luchtkwaliteit (en vermindering geluidshinder). Maatregel is nodig om de nieuwe normen in 2030 te behalen en daarmee onze (woning)bouwopgave te kunnen blijven realiseren en ook vergunningen te kunnen blijven afgeven.	Verhoogt netcongestie (zie opmerking)	Deels (voor volledige €20 mln)	Nee	De kans dat de volledige €20 mln. besteed kan worden is laag, gezien de beperkingen van netcongestie. Stadsbeheer doet al haar uiterste best om dit maximaal netbewust te realiseren, maar loopt tegen de limieten van wat haalbaar is aan. Aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk om laadinfrastructuur te kunnen realiseren.	
Zero Emissie Stadslogistiek	€ 3.300	ja	28	-1,2	Neutraal	**Direct CO2-effect:** Het verwachte CO2-effect heeft een hoge mate van zekerheid doordat het met regelgeving wordt afgedwongen. Budget is nodig om oa bedrijven te ondersteunen bij de voorbereiding op de zero-emissiezone (overgangsfase tot 2030). **Scope 3 effect:** neutraal mits sprake is van natuurlijk vervangingsopgave en/of modal shift. ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen	Draagt in hoge mate bij aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. Belangrijke maatregel voor het behalen van de nieuwe normen in 2030 en daarmee onze (woning)bouwopgave te kunnen blijven realiseren en ook vergunningen te kunnen blijven afgeven.	Verhoogt netcongestie (zie opmerking)	Deels (veel kan, maar niet alles)	Nee	Deze maatregel zorgt voor meer elektriciteitsgebruik, netbewuste maatregelen zijn noodzakelijk voor uitvoerbaarheid. Ondernemers worden geholpen laadinfra netbewust aan te leggen. Er is een ontheffing mogelijk voor ondernemers die geen laadinfra kunnen aanleggen door netcongestie.	
Verduurzaming mobiele werktuigen	€ 2.400	ja	33,3	-1,4	Neutraal	**Direct CO2-effect:** Stad en haven opgeteld. CO2-effect dat deze maatregel in potentie kan opleveren. **Scope 3 effect:** neutraal mits sprake is van natuurlijk vervangingsopgave. ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen	Draagt bij aan het verbeteren van de luchtkwaliteit (en vermindering geluidshinder). Maatregel is nodig om de nieuwe normen in 2030 te behalen en daarmee onze (woning)bouwopgave te kunnen blijven realiseren en ook vergunningen te kunnen blijven afgeven.	Verhoogt netcongestie (zie opmerking)	Deels (extra maatregelen zijn nodig)	Nee (tenzij gebruik bouwaansluiting)	Netbewuste maatregelen zijn noodzakelijk. Door gebruik te maken van bestaande aansluitingen of aansluitingen die toch al nodig zijn voor de nieuwbouw, kunnen mobiele werktuigen vaak worden geladen.	Dit is mogelijk toe te rekenen aan de "Schone Lucht" middelen in de robuuste kern van de USOV.
Werkgeversaanpak Duurzame mobiliteit	€ 3.000	ja	14,7	-0,4	Verlaagt de materiaalgebonden uitstoot	**Direct CO2-effect** **Scope 3 effect:** Positief mits sprake is van modal shift ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen	Draagt bij aan het verbeteren van de luchtkwaliteit (en vermindering geluidshinder) en daarmee onze (woning)bouwopgave te kunnen blijven realiseren en ook vergunningen te kunnen blijven afgeven.	Neutraal, voor deel modal shift naar fiets en OV. Verhoogt netcongestie voor deel elektrisch vervoer.	Deels (extra maatregelen zijn nodig)	Nee	Het verduurzamen van het woon-werk kan netbewust door het stimuleren van thuiswerken, fietsen en OV. De elektrificatie van voertuigen brengt een grotere elektriciteitsvraag met zich mee.	Optioneel toe te rekenen aan Fonds stimuleren economie en haven. Zie TR-94. Dit is mogelijk toe te rekenen aan de "Schone Lucht" middelen in de robuuste kern van de USOV.
Duurzame bereikbaarheid haven	€ 950	ja	Onvoldoende concreet	Onvoldoende concreet	Onbekend	**Direct CO2-effect:** Ontwikkelpad afgesproken voor de opbouw van het collectieve vervoersysteem voorhet hele haven-gebied. Nog geen kwantitatieve informatie over hoeveelheid CO2-besparing beschikbaar.	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Neutraal, voor deel op vanpooling en last-mile vervoer. Verhoogt netcongestie voor deel elektrisch vervoer.	Deels (extra maatregelen zijn nodig)	Nee	Elektrisch vervoer verhoogt de elektriciteitsvraag en de groei kan belemmerd worden door netcongestie. Andere elementen van dit plan (vanpooling, last-mile vervoer) zijn uitvoerbaar.	
Middelgrote en grote maatregelen Energiearmoede	€ 7.000	nee	0,6	Onvoldoende concreet	Verhoogt materiaalgebonden uitstoot	**Direct CO2-effect:** waterzijdig inregelen, vervolg pilotproject Groenbank (gratis isolatiemaatregel doelgroep energietoeslag) **Scope 3 effect:** materiaalvraag voor isolatie - 'neutraal', mits betere materialen (biobased)	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Verlaagt netcongestie (mits netbewuste maatregelen)	Hoog	Nee	Energiebesparing zorgt voor minder druk op het net.	

Minimale inzet particuliere huurwoningen	€ 600	nee	0,3	Onvoldoende concreet	Verhoogt materiaalgebonden uitstoot	**Direct CO2-effect:** Meer verhuurders die isolatiemaatregelen nemen, doordat ze bewogen zijn door gerichte informatievoorziening of initiatiefrecht huurders. I.v.m. a.s. landelijke regelgeving DEF-labels en invulling motie 'Verhuurders voorbereiden'.	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Verlaagt netcongestie (mits netbewuste maatregelen)	Hoog	Nee	Energiebesparing zorgt voor minder druk op het net.	
Basis VVE-010 en opdrachten VvE procesbegeleiding	€ 4.580	ja	n.v.t	n.v.t	Verhoogt materiaalgebonden uitstoot	**Randvoorwaardelijk:** Meer VvE's die isolatiemaatregelen nemen, doordat er een basis-vve-loket is voor eerste hulp bij vve-vragen, maatwerkadviezen en subsidiehulp. De CO2-effecten komen tot uiting in instrumenten als de isolatiesubsidie (gefinacierd uit SPUK), maar dit is wel randvoorwaardelijk om de massa richting actie en benutten subsidie te bewegen. Autonome actie gaat de langzaam voor doelstellingen. Scope 3 effect: materiaalvraag voor isolatie - 'neutraal' mits betere materialen (biobased)	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Neutraal, met netbewuste maatregelen	Hoog	Nee	Adviezen kunnen worden uitgevoerd, maar als een VVE een grotere aansluiting nodig heeft voor verduurzaming, dan komt deze op de wachtrij.	
Walstroom	€ 10.700	ja	18,5		Verhoogt materiaalgebonden uitstoot	**Direct CO2-effect:** Walstroom: scope 2-emissies worden niet bepaald voor deze sector, maar het electriteitsgebruik zal de uitstoot voorlopig verhogen. **Scope 3 effect:** er is materiaalgebonden impact. ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen	Draagt bij aan het verbeteren van de luchtkwaliteit (en vermindering geluidshinder). Maatregel is nodig om de nieuwe normen in 2030 te behalen en daarmee onze (woning)bouwopgave te kunnen blijven realiseren en ook vergunningen te kunnen blijven afgeven.	Verhoogt netcongestie, kan netcongestieneutraal mits flexibel aangesloten.	Deels (onzekerheid want benodigde flex contracten zijn nog in ontwikkeling)	Nee	Netcongestie is nadrukkelijk meegenomen in de walstroomstrategie. Walstroom kan gebruik maken van de daluren in het net omdat schepen altijd kunnen terugvallen op hun generator aan bord. Voor de riviercruise geldt dat deze vooral walstroom gebruikt in daluren. Bij bedrijven zijn vaak aanvullende netbewuste maatregelen nodig.	Optioneel toe te rekenen aan Fonds stimuleren economie en haven. Zie TR-94. Daarnaast is mogelijk 2,5 mio voor Riviercruise toe te rekenen aan de "Schone Lucht" middelen in de robuuste kern van de USOV.
Waterstofbudget	€ 5.500	ja	Onvoldoende concreet	Onvoldoende concreet	Onbekend	**Direct CO2-effect/ Randvoorwaardelijk:** nog onvoldoende informatie beschikbaar hoeveel vervuilende energiebronnen hiermee vervangen worden. Met het scenario intensiveren kunnen 30+ start en scale ups gesubsidieerd worden gerelateerd aan de energie en grondstoffentransitie in het Haven Industrieel Cluster van Rotterdam. Dit draagt naast concrete projecten voor de grond en energietransitie bij aan concrete verbetering van het innovatieklimaat en de strategische autonomie. **Scope 3 effect:** Als dit budget gaat over Elektrolyse, dan is er materiaalgebonden impact. ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen. Beschikbaarheid waterstof kan essentieel zijn bij recycling.	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Verlaagt netcongestie (mits dit als voorwaarde wordt meegenomen)	Hoog, mits netcongestie als voorwaarde wordt meegenomen	Nee	De haalbaarheid van (grote) waterstofproductieprojecten is afhankelijk van beschikbare netcapaciteit bij het bedrijf. De ervaring leert dat veel waterstofprojecten juist inzetten om congestie te verlagen. Dit wordt als voorwaarde meegenomen voor de nieuwe projecten die gestimuleerd worden met dit budget.	Optioneel toe te rekenen aan Fonds stimuleren economie en haven. Zie TR-94.
Voucherregeling Flex scans netcongestie	€ 2.400	ja	n.v.t	n.v.t.	n.v.t.	**Ranvoorwaardelijk:** Projecten m.b.t. het energiesysteem hebben geen individueel CO2-reductieeffect, maar zijn ranvoorwaardelijk voor het realiseren van de energietransitie in de breedte. **Scope 3 effect:** nvt	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Verlaagt netcongestie	Hoog	N.v.t.	Dit project stimuleert flexibel elektriciteitsgebruik en energiehubs, en zorgt zo voor efficiënter gebruik van het elektriciteitsnetwerk. In bijzondere gevallen kan het lokaal extra ruimte op het net creëren voor nieuwe spelers.	Optioneel toe te rekenen aan Fonds stimuleren economie en haven. Zie TR-94.
Smart Energy Systems	€ 5.600	ja	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	**Ranvoorwaardelijk:** Projecten m.b.t. het energiesysteem hebben geen individueel CO2-reductieeffect, maar zijn ranvoorwaardelijk voor het realiseren van de energietransitie in de breedte. **Scope 3 effect:** mogelijk ook projecten die gunstig zijn voor scope 3 en/of materiaalimpact. ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen. Waterstof kan essentieel zijn bij recycling.	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Indirecte positieve bijdrage	Hoog	N.v.t.	SES ondersteunt innovaties die het energiesysteem slimmer en flexibeler maken. Sinds de aankondiging van netcongestie in Rotterdam richt het programma zich op innovatieve bedrijven die oplossingen bieden voor de huidige netcongestieproblematiek.	Optioneel toe te rekenen aan Fonds stimuleren economie en haven. Zie TR-94.
Intensiveren Handhaving Informatieplicht	€ 1.400	Nee	3	2,6	n.v.t.	**Direct CO2-effect**: Scope 1&2 - 5,6 kton totaal. Grof verdeeld over 1&2 met een inschatting. Meeste effect in aardgas.	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Indirecte positieve bijdrage	Hoog	N.v.t.	Minder energiegebruik zorgt voor minder druk op het elektriciteitsnet. De handhaving op energiebesparing heeft darmee een indirecte positieve impact.	Optioneel toe te rekenen aan Fonds stimuleren economie en haven. Zie TR-94.
Toekomstbestendig MKB – Verduurzaming Bedrijventerreinen	€ 3.400	ja	0,1	0	Verhoogt materiaalgebonden uitstoot	**Direct CO2-effect:** KAR project: Duurzaamheidsvouchers: 120 kg per ondernemer, 500 ondernemers per jaar, 4 jaar looptijd scope 2: 60 kg per ondernemer **Scope 3 effect:** materiaalvraag: isolatie - 'neutraal', mits betere materialen. Zon PV - 'neutraal', mits recycleerbaar. ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen.	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Verlaagt netcongestie (m.u.v. laadpunten)	Hoog	Nee	Energiebesparing en zonopwek (i.c.m. opslag) bij MKB leidt tot een verminderde elektriciteitsvraag. Daardoor heeft dit project een overwegend positief effect op netcongestie.	Optioneel toe te rekenen aan Fonds stimuleren economie en haven. Zie TR-94.
Samenwerken met Energiegemeenschappen	€ 4.240	nee	Onvoldoende concreet	Onvoldoende concreet	Verhoogt materiaalgebonden uitstoot	**Direct CO2-effect:** Nog geen kwantitatieve informatie over hoeveelheid CO2-besparing beschikbaar. Uit samenwerking moeten projecten komen, die wel CO2-besparing gaan bewerkstelligen. **Scope 3 effect:** materiaalvraag: isolatie - 'neutraal', mits betere materialen (biobased). Zon PV - 'neutraal', mits recycleerbaar. ! Let op: afhankelijkheid van krititieke materialen en/of schaarse grondstoffen.	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Geen of kleine bijdrage	Hoog (tenzij extra elektriciteitsvraag)	Nee	Energiegemeenschappen kunnen ingezet worden om lokaal vraag en aanbod van energie bijeen te brengen.	
Rotterdamse Klimaataanjagers & brede Klimaatacademie	€ 1.288	ja	n.v.t	n.v.t	n.v.t.	**Randvoorwaardelijk:** Verdere verankering van duurzaamheid in systemen en samenwerkingen en indirect afname CO2.	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Geen bijdrage	Hoog	N.v.t.	Stimulerende maatregel zonder directe fysieke consequenties voor het elektriciteitsnet	Optioneel toe te rekenen aan Fonds stimuleren economie en haven. Zie TR-94.
Verduurzamen woningen Carnisse/ Charlois	€ 1.000	ja	0,05	Onvoldoende concreet	Onbekend	**Direct CO2-effect:** Gaat om 200 woningen. Met verduurzamen wordt bedoeld: 3 label stappen / of minimaal label b – door middel van nieuwe kozijnen, glas, voorzetwanden, vloer of dak isoleren. Grove schatting op basis van inschatting van 185 kg CO2-reductie per grote isolatie maatregel X 1,5. **Scope 3 effect:** materiaalvraag: isolatie - 'neutraal', mits betere materialen (biobased).	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Geen bijdrage	Hoog	Ja (categorie 3)	In dit project gaat het vooral om het samenvoegen en verduurzamen van beneden-bovenwoningen, en dus zal netcongestie geen impact hebben op dit project.	Optioneel toe te rekenen aan Fonds stimuleren economie en haven. Zie TR-94.
Toekomstbestendig MKB - Groeiversnelling MKB	€ 750	ja	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	**Randvoorwaardelijk:** Inzet op de drie lijnen 1. Internationalisering voor Rotterdamse innovatieve MKB bedrijven; 2. Versterken van van nieuwe innovatieve bedrijven via UP!Rotterdam en Upstream Festival. 3. Bijdrage leveren aan versnellingsprogramma's voor innovatieve MKB bedrijven.	Beperkte bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit	Verhoogt netcongestie (zie opmerking), kan netcongestieneutraal met netbewuste maatregelen	Deels	Nee	Netcongestie kan een belemmering vormen voor innovatief MKB dat werkt aan schone en circulaire oplossingen, doordat nieuwe bedrijvigheid vaak afhankelijk is van grote elektriciteitsaansluitingen. Daarom kan dit alleen slagen als er netbewuste maatregelen worden getroffen. Die zijn niet altijd haalbaar.	
TOTAAL	€ 141.362											

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-230
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
DTB wordt deels materieel en deels personeel van betaald. Wat is die verhouding? Hoeveel fte wordt er gedekt hieruit? Kan dit ook ingepast worden binnen de beschikbare middelen vanuit de gemeente + CDOKE? En wat wordt er nu gedaan vanuit de gemeente + CDOKE-middelen?

Antwoord/reactie:

Kern
Het DTB is primair een materieel budget, terwijl personeel wordt gedekt uit CDOKE. Verdere uitbreiding van personele inzet binnen de huidige kaders is alleen mogelijk door herprioritering binnen de bestaande middelen (CDOKE en B&W middelen).

Kansenlijst Transitiebudget

In de presentatie van afdeling Duurzaamheid werd een kansenlijst gegeven van projecten uit het DTB die voortgezet kunnen worden en een aantal andere projecten waarvoor nog geen dekking is. De kosten voor alle projecten samen betreft 141mln. euro voor de periode 2027-2030, gemiddeld 35mln. per jaarschijf. De verhouding in deze lijst is **69% materieel** en **31% personeel**. Uitgaande van gemiddeld 120.000 euro per FTE, komt dit neer op **circa 91 FTE**. De personele inzet betreft grotendeels personeel van buiten afdeling Duurzaamheid.

De verschuiving in verhouding ten opzichte van het afgelopen DTB[1] komt met name door de toevoeging van de uitvoering van het Warmteprogramma. Hiervoor is 21,9 mln. euro aan personele middelen nodig, die zou worden ingezet op personeel van verschillende afdelingen.

Daarnaast heeft het thema Circulair ook een groot aandeel in de personele kosten in deze lijst. Dit bedraagt 11,4 mln. euro voor de grondstoffentransitie inclusief duurzaam doorbouwen. Dit bestaat uit formatie binnen de afdeling Circulair maar ook de inzet van andere afdelingen. Er is geen ruimte binnen de huidige beperkte eigen structurele middelen om deze inzet te bekostigen.

CDOKE

De personele inzet binnen de duurzaamheidsopgave wordt gefinancierd uit de CDOKE-middelen. Deze middelen zijn volledig belegd voor personeel (circa 23,7 mln. euro per jaar) en kunnen alleen worden ingezet voor andere projecten waarin de werkzaamheden rondom verduurzaming worden geherprioriteerd.

De personele inzet die uit CDOKE wordt gefinancierd richt zich op de volgende hoofdthema's:

[1] [1] Het huidige Duurzaamheidstransitiebudget (DTB, periode 2022-2026) wordt overwegend ingezet voor materiële projectkosten. De verhouding bedraagt circa **84% materieel en 16% personeel**.

- **Warmte**
  Gericht op de ontwikkeling en uitvoering van aardgasvrije wijken, het warmteprogramma, regie op warmte- en koudesystemen en implementatie van nieuwe wetgeving.
- **Schone energie**
  Inzet op het energiesysteem, energietransitie in de haven, duurzame opwek (zon en wind), netcongestie en innovatieprogramma's.
- **Gebouwde omgeving**
  Verduurzaming van woningen (isolatie, energiebesparing), met specifieke aandacht voor energiearmoede en ondersteuning van bewoners en VvE's.
- **Duurzame stedelijke ontwikkeling & bedrijfsvoering**
  Verankering van duurzaamheid in gebiedsontwikkeling, bouwprojecten en gemeentelijke organisatie, inclusief ondersteuning van projecten en beleidsontwikkeling.
- **Algemene inzet**
  Overkoepelende functies zoals monitoring (CO_2), financiële ondersteuning, digitalisering en management.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					

Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.

**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-231
Cluster/afdeling: Veilig, cc SO

Vraag/verzoek:
Kan de wet Victor en Victoria worden ingezet als instrument om misstanden aan te pakken rond leegstand, verhuurwet en illegale huisvesting?

Antwoord/reactie:
Wet Victoria De wet Victoria (art. 174a Gemeentewet) is een zgn. openbare orde bevoegdheid van de burgemeester en kan niet worden ingezet om misstanden aan te pakken rond leegstand, verhuurwet en illegale huisvesting. De burgemeester kan op grond van artikel 174a lid 1 onder a van de Gemeentewet een woning tijdelijk sluiten als sprake is van een ernstige verstoring van de openbare orde in de vorm van onaanvaardbare overlast die risico's voor de omgeving oplevert. De verstoring moet worden veroorzaakt door gedragingen in de woning (of in lokaal of op erf). Deze verstoring moet daarnaast de veiligheid en gezondheid van mensen in de omgeving van de woning in ernstige mate bedreigen. Bij overlast kan worden gedacht aan handelingen die wat betreft de risico's voor de omgeving te vergelijken zijn met drugsoverlast of bij langdurige en ernstige (woon-)overlast. Voorbeelden van overlast zijn voortdurend bezoek van drugsverslaafden of heling voor zover deze zijn te relateren aan de woning. De burgemeester kan de bevoegdheid ook toepassen in situaties waarin een bewoner een gevaarlijke situatie veroorzaakt, door bijvoorbeeld te dreigen de gaskraan open te zetten. In het geval van leegstand, overtreding van de verhuurwet of illegale huisvesting is geen sprake van een ernstige verstoring van de openbare orde en de inzet van de wet Victoria hiervoor houdt juridisch dan ook geen stand. Wet Victor De beheermaatregel, het overnemen van het beheer van de verhuurder door de gemeente (Wet Victor / artikel 13b Woningwet), kan worden opgelegd als de staat of het gebruik van een pand gepaard gaat met een ernstige bedreiging van de leefbaarheid of gevaar voor de veiligheid of gezondheid. Bovendien moeten alle andere middelen uit de escalatieladder (last onder dwangsom/bestuursdwang, bestuurlijke boete, sluiting) niet hebben geleid tot het beëindigen van die overtreding. De Wet Victor is ultimum remedium. Overtredingen met betrekking tot leegstand, verhuurwet en illegale huisvesting gaan veelal niet gepaard met een gevaar voor de veiligheid of gezondheid of met een ernstige bedreiging voor de leefbaarheid. Een beheermaatregel zal in deze gevallen juridisch geen standhouden. Tot slot is hier eerder geen toepassing aan gegeven omdat het weer bewoonbaar maken van dit soort panden om ze daarna als gemeente te exploiteren een te grote investering vroeg.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Houd rekening met openbaarheid.
Zie hiervoor de instructie op pagina 1.

Op 18 maart 2026 waren de gemeenteraadsverkiezingen, hierdoor hebben we een nieuwe gemeenteraad. De wisseling van het bestuur wordt gecoördineerd door het projectteam bestuurswissel. Meer informatie over de bestuurswissel en de verschillende fases vind je in deze infographic uit de RIO-groep 'Bestuurswissel 2026'.

Op dit moment zijn de coalitieonderhandelingen bezig voor een nieuw coalitieakkoord en nieuw bestuur van de stad. Om deze onderhandelingen goed te kunnen voeren, hebben ze informatie vanuit de clusters nodig.
Dit document is om vragen van de coalitieonderhandelingen te beantwoorden. Informatie voor deze uitvraag kan je (waarschijnlijk) vinden in de informatiebibliotheek die je cluster heeft opgebouwd. Steller is verantwoordelijk voor akkoord van clustercontroller en clusterdirecteur voor het versturen.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Directie Bestuurszaken

Heb je vragen over het format? Neem dan contact op met de tweede ring onderhandelingen.

Aanleveren binnen 1 werkdag na ontvangst

Ga ervan uit dat deze informatie mogelijk openbaar gemaakt kan worden. Hanteer daarom het volgende:

- Wees je ervan bewust dat de informatie openbaar kan worden gemaakt.
- Schrijf het met een bril dat dit door derden kan worden gelezen. Maak geen lange zinnen en gebruik zo min mogelijk jargon.
- Houd het feitelijk/objectief, geef geen (persoonlijke) meningen.
- Indien advies gegeven wordt. Maak dan onderscheid tussen feiten en adviezen, tussen objectieve en subjectieve gegevens.
- Gebruik zo min mogelijk persoonsgegevens, en zo min mogelijk namen van bedrijven en instanties/ organisaties.
- Deel geen persoonsgegevens of geheime informatie (bedrijfsgevoelige informatie (van derden en van ons) of wanneer het onze (financiële) positie kan schaden), tenzij echt noodzakelijk. Markeer deze informatie dan in het rood. Bij twijfel, geef het aan in geel. Bij openbaarmaking zal er een check worden gedaan door de bestuursjuristen op de gemarkeerde teksten.

Nummer: TR-232
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Kan een scenario gemaakt worden om te groeien naar 4.500 woningen in 2029 in plaats van 5.000? Wat betekent dat voor exploitatie (groei organisatie), doorbouwfonds, GO fonds en robuuste kern? Voor de segmentering uitgaan van 10.000 betaalbaar, waarvan 4.500 sociaal. Context: we zouden dan willen uitkomen op 15.000 woningen deze collegeperiode.

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); – Wijziging ten opzichte van huidig beleid; – Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?) – Juridische consequenties; – Risico's.
Bij de beantwoording van deze vraag is ervanuit gegaan dat toegroeien naar 4.500 in 2029 ook betekent dat vanaf 2029 het niveau op 4.500 woningen per jaar ligt (en niet doorgroeit naar 5.000 na 2030) Variant 4.500 woningen per jaar (15.000 woningen 2026 – 2029) (18.000 woningen 2030 – 2033) - Aantal Woningen toe groeien naar 4.500 (3.000 - 3.500 - 4.000 -4.500) - Betaalbaar 2/3e (10.000 woningen 2026 – 2029) - Sociaal 30% periode 2026-2029 en 30% periode 2030 – 2033 (incl studenten zelfstandig) (4.500 tussen 2026 en 2029 en 5.400 tussen 2030 en 2033) - 400 ouderen/zorgwoningen per jaar

- 500 studentenwoningen per jaar (2/3 zelfstandig, 1/3 onzelfstandig)
- Beter benutten (optoppen naar 150 per jaar, splitsen naar 200 per jaar)

Na doorrekening van bovenstaand scenario ontstaan de volgende verschillen ten opzichte van het 5.000 scenario

Variant	**5.000**	**4.500**
Ambtelijke capaciteit (per 4 jaar)	127,6 miljoen	101,6 miljoen
Doorbouwfonds	121 miljoen	110 miljoen
GO Fonds	60 miljoen	54 miljoen
Totaal	**308,6 miljoen**	**265,6 miljoen**

De benodigde middelen voor ambtelijke capaciteit dalen hiermee van 31,9 miljoen per jaar naar 25,4 miljoen per jaar.

In variant (toegroeien naar) 5.000 woningen was het knelpunt Oostflank (TR-175) 15,0 miljoen (3,75 miljoen per jaar) waarvan 10,0 miljoen (2,5 miljoen per jaar) maximaal financieel kan worden geabsorbeerd binnen de organisatie. In variant 4.500 woningen daalt de geraamde post voor strategische gebiedsontwikkelingen en kan slechts 7,6 miljoen worden opgevangen van het knelpunt en resteert dus een groter knelpunt Oostflank, van 7,4 miljoen i.p.v. 5 miljoen (1,85 miljoen per jaar i.p.v. 1,25 miljoen per jaar).

Indien het resterende knelpunt Oostflank direct wordt meegenomen wordt de benodigde 25,4 miljoen per jaar opgehoogd naar 27,25 miljoen per jaar. In bovenstaande tabel is met dekking van het resterende knelpunt Oostflank nu geen rekening gehouden. Indien dit knelpunt wel wordt meegenomen stijgt de benodigde 101,6 miljoen voor ambtelijke capaciteit naar 109,0 miljoen en de 265,6 miljoen totaal naar 273,0 miljoen totaal.

Financieel ingroeimodel:

Bij woningbouw en gebiedsontwikkeling gaan de kosten echt voor de baten uit. Om te kunnen toegroeien naar 4.500 woningen per jaar structureel moet direct worden gestart met investeren:

- Om de realisatiegraad van lopende plannen te kunnen verhogen is direct inzet en actie nodig, bijvoorbeeld voor om een brede opschaling en verandering van werkwijzen binnen de organisatie. Als projecten wel extra zijn bemenst maar vergunningverlening niet dan worden bottlenecks verschoven en niet opgelost.
- Doorlooptijden van projecten zijn lang, er moeten direct extra plannen worden opgestart en bemenst om te kunnen zorgen dat die plannen vanaf 2029 tot startbouw van 4.500 woningen per jaar leiden.
- De organisatie kan 4.500 woningen per jaar nu niet aan. Processen (bv parallel plannen) zullen moeten worden aangepast en/of worden gedigitaliseerd.
    - Hiervoor moeten dus direct plannen voor worden uitgewerkt. Dit vraagt extra inzet bovenop de extra inzet die op projecten moet worden gepleegd.
    - En ook hiervoor geldt dat doorlooptijd van dit soort organisatieontwikkelingen over het algemeen lang is voordat het leidt tot structurele impact.
    - Ten slotte vraagt het ook om investeringen in systemen om processen daadwerkelijk te kunnen digitaliseren.
- Het opschalen van de ambtelijke capaciteit kost tijd en geld. Er moeten wervingscampagnes maar bijvoorbeeld ook opleidingstrajecten worden opgezet. Dit vraagt ook extra investeringen.

Gezien bovenstaande kan er dus geen sprake zijn van een financieel ingroeimodel. Wel is het zo dat planning technisch de ruimte om nog te investeren in 2026 beperkt is. Zodoende kan gedacht worden aan het volgende:

	2026	**2027**	**2028**	**2029 en verder**
Start Coalitie per 1 sept 2026	5 miljoen*	23 miljoen*	25,4 miljoen	25,4 miljoen
1/9 incl. knelpunt Oostflank	6,85 miljoen*	24,85 miljoen*	27,25 miljoen	27,25 miljoen

*Mocht blijken dat, gezien de urgentie en grootte van de opgave, een snellere financiële ingroei noodzakelijk is dan wordt u hierover tijdig geïnformeerd zodat dit kan dit kan worden betrokken via de reguliere P&C cyclus.

Het knelpunt voor de Oostflank is separaat ingediend als 'knelpunt bestaand beleid', gevraagd is of dit kan worden ingepast in de variant 5.000 woningen (TR-175). De variant van 4.500 woningen heeft impact op in hoeverre die inpassing financieel mogelijk is. Vandaar dat deze hier extra wordt benoemd, het is nadrukkelijk geen nieuw knelpunt.

Capaciteit:
Qua extra benodigde capaciteit zit de variant van 4.500 woningen in het midden tussen varianten 5.000 (440 fte) en 4.000 (240 fte) woningen en betekent het dat de ambtelijke capaciteit met ongeveer 340 fte zal moeten groeien.

Robuuste kern:
De robuuste kern zoals geformuleerd in de uitvoeringsstrategie omgevingsvisie blijft in dit scenario hetzelfde. Deze was immers al nodig voor 3.500 a 4.000 woningen per jaar. Met de in de uitvoeringsstrategie opgenomen robuuste kern wordt alleen geïnvesteerd in de gebiedspakketten van de grote gebiedsontwikkelingen en cruciale stedelijke projecten. Voor goede groei is meer nodig (groen, VCP, fiets, etc). In de uitvoeringsstrategie is opgenomen dat ieder college hierbij zijn eigen accenten kan plaatsen, maar dat wel een voldoende mate van investeren in deze onderwerpen nodig is. Er is niet direct een lineair verband te leggen tussen de aanvullende woningbouw en de aanvullende investeringen in goede groei (zoals opgenomen in de presentatie bij TR49 en gepresenteerd op donderdag 14 mei). Zoals hiervoor vermeld is een groot deel van de investeringen gewenst om daadwerkelijk te kunnen van goede groei. Het is niet te zeggen wat daadwerkelijk keihard nodig, maar een politiek besluit om in thema's niet of minder dan de onderkant van de bandbreedte te investeren, maar deze onderkant van de bandbreedte is wel met een reden de onderkant. De onderkant van de bandbreedte is 203 mln, inclusief luchtkwaliteit (exploitatiemiddelen) en exclusief GO-fonds. Het is dan ook niet zondermeer mogelijk een afslag te doen op de opgenomen bandbreedte van 203 – 300 miljoen voor de periode 2026-2029. Ook bij een lager woningaantal van 4.500 woningen blijft de benodigde bandbreedte gelden en de ondergrens eigenlijk gewenst.

Voor luchtkwaliteit (15 mln. exploitatiemiddelen) geldt dat deze los staat van het aantal woningen, maar voor ieder aantal noodzakelijk is. Ten aanzien van netcongestie (40 mln.) is dit minder hard, maar is het loslaten van eigen investeringen een serieus risico voor de woningaantallen. De overige investeringen zijn zoals gezegd nodig voor goede groei bij de toename van het aantal inwoners van de stad. Voor de thema's waar geen bandbreedte is genoemd, kan gekozen worden minder uit te voeren (minder fietsverbeteringen, deel VCP). Hierbij geldt dat het VCP uit clusters samenhangende maatregelen gaat, waar dan per cluster gekozen moet worden en waar het niet uitvoeren ook de verkeersveiligheid niet ten goede komt. Voor verkeersveiligheid, fiets en looproutes naar OV-haltes geldt dat dit voor deze thema's geen zeer groot bedrag is, maar

beperkte vermindering zou mogelijk zijn als expliciet besloten wordt dat hier weinig aandacht aan besteed wordt. . De link met woningbouw hangt ook af van de uiteindelijk gerealiseerde locaties (m.n. i.r.t. optopping/splitsing en extra kleinere locaties).

Indien specifieke bestuurlijke prioritering op gebied van een thema's worden gemaakt kan een nadere analyse worden gemaakt wat dit voor het specifieke thema betekent.

Financieel:

Indien er een effect is in de exploitatie begroting, geef dit hieronder aan in de tabel. Houd hierbij rekening met zowel de programmalasten als apparaatslasten (fte effect hiervan in volgend kopje)

Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al onderdeel is van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Ambtelijke capaciteit (ingroei)	5 mln.	23 mln.	25,4 mln.	25,4 mln.	25,4 mln.
Ambtelijke capaciteit ingroei en incl. knelpunt Oostflank	6,85 mln.	24,85 mln.	27,25 mln.	27,25 mln.	27,25 mln.
Doorbouwfonds*	10 mln.	100 mln.			
Go Fonds	13,5 mln.	13,5 mln.	13,5 mln.	13,5 mln.	13,5 mln.

*Beschikking over doorbouwfonds direct noodzakelijk. Uitgaven uit doorbouwfonds vinden gefaseerd plaats.

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven.

Licht toe:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**68 fte**	**340 fte**	**340 fte**	**340 fte**	**340 fte**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-232
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Kan een vergelijking worden gemaakt tussen ons weerstandsvermogenbeleid en dat van de rest van de G4

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Rotterdams beleid - In Rotterdam wordt tweemaal per jaar een risico-inventarisatie uitgevoerd, waarbij de risico's ambtelijk in kaart worden gebracht en geactualiseerd. - Rotterdam onderscheidt twee typen risico's: kwantitatieve en niet-kwantificeerbaar risico's. Voor de kwantitatieve risico's worden door de ambtelijke organisatie de kans van optreden (maximaal 50%) en het risicobedrag (minimaal € 1 mln) over de meerjarenraming geïnventariseerd. - Met behulp van een Monte Carlo-simulatie, met een zekerheidspercentage van 95%, wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend. - De benodigde weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit (bestaande uit de algemene reserve, de stelpost onvoorzien en de risicoreserves) om het weerstandsvermogen te bepalen. Wanneer die aan elkaar gelijk zijn is het weerstandsvermogen 1,0. *G4-vergelijking methodiek weerstandsvermogen* - *Deze vergelijking is gebaseerd op de begroting 2026 van de verschillende G4-gemeenten, aangezien dit het meest recente moment betreft waarop alle gemeenten hun weerstandsvermogen meerjarig hebben herijkt en gepresenteerd.* - Alle gemeenten hanteren een streefwaarde van minimaal 1,0 voor het weerstandsvermogen. - Aangezien er beleidsvrijheid bestaat ten aanzien van de wijze waarop de benodigde weerstandscapaciteit, en daarmee het weerstandsvermogen, wordt berekend, hanteren de G4-gemeenten elk een eigen methodiek. - Net als Rotterdam voert Amsterdam een inventarisatie van risico's uit. In de begroting is echter onvoldoende inzichtelijk op welke wijze deze risico's worden verwerkt in het simulatiemodel; zo worden geen afzonderlijke kansen van optreden en risicobedragen per risico gepresenteerd. - Utrecht maakt, evenals Rotterdam, gebruik van een Monte Carlo-simulatie, maar hanteert een zekerheidspercentage van 90%. Dit impliceert een grotere kans dat de beschikbare weerstandscapaciteit ontoereikend is. Het zekerheidspercentage geeft aan in welk aandeel van de simulaties de benodigde weerstandscapaciteit toereikend is. Daarnaast kwantificeert Utrecht niet-kwantificeerbare risico's aan de hand van een risicoclassificatie, gebaseerd op inschattingen. Rotterdam hanteert daarentegen één overkoepelend risico waarin alle niet-kwantificeerbare risico's worden meegenomen in de Monte Carlo-simulatie. Utrecht presenteert slechts tien van de risico's van alle risico's die onderdeel uitmaken van de simulatie.

- Den Haag wijkt af in de risico's die zij meeneemt in de Monte Carlo-simulatie. Zij nemen alleen risico's mee met een acute exogene factor: pandemie; oorlog; (natuur)ramp; geweldincident; cyberramp; molest.
- Den Haag neemt daarmee minder risico's op in de begroting dan Rotterdam. Daarnaast wordt voor de opgenomen risico's een lagere kans van optreden gehanteerd.

Rotterdam kenmerkt zich door een hoge mate van transparantie in de presentatie van risico's en de bijbehorende financiële omvang. Uitgaande van een weerstandsvermogen van 1,0 bevindt Rotterdam zich in balans. Het hanteren van andere methoden kan leiden tot andere inschattingen. Wij adviseren de huidige systematiek vanuit soliditeit en deugdelijkheid te continueren.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-234
Cluster/afdeling: W&I

Vraag/verzoek:
Wendbaarheidsanalyse WI12: werk uit wat een bezuiniging van 30% (1581k) betekent. Ga hierbij uit van een intensivering op andere vormen van ondersteuning van jongeren eerder in het proces, en het principe dat deze dienstverlening vanuit het jongerenloket niet wordt ingezet als er al andere trajecten lopen. (werkzoekende jongeren).

Antwoord/reactie:

Een bezuiniging van 30% op de wendbare lasten betekent een jaarlijkse afname van de formatie en een afname van het beschikbare programma budget voor de inzet van instrumenten voor jongeren van het Jongerenloket. De verhouding is 3/4 apparaat en 1/4 programmabudget conform wendbaarheidsanalyse.

Jaar	Wendbare lasten	Apparaat	Programma	Totaal
2027	1261	284	94	378
2028	1720	387	129	516
2029	2682	603	201	804
2030	3369	758	252	1010

Effecten daling in formatie
Uitgaande van bovenstaande cijfers zal er jaarlijks een afname zijn in de formatie van circa. 3 FTE oplopend tot 8 FTE in 2030.
Hierdoor zijn minder jongerenconsulenten beschikbaar voor de begeleiding van ongeveer 2.700 jongeren in het huidige bestand en voor de nieuwe instroom.

Met een bezuiniging van 30% zal er minder capaciteit beschikbaar zijn om jongeren actief te begeleiden, indien de instroom gelijk blijft. Deze afname in capaciteit betekent dat de intensiviteit en frequentie van begeleiding noodzakelijkerwijs zal afnemen. De resultaten zoals uitstroom naar werk en terugkeer naar onderwijs zullen achterblijven. De noodzaak aan financiële ondersteuning en begeleiding vanuit het Jongerenloket blijft echter bestaan. Jongeren met een (begeleidings)vraag op het gebied van inkomen, werk en participatie zullen ook bij een krimpende formatie aangewezen blijven op deze dienstverlening.

Sociale basis
Jongeren met een sterke sociale basis zullen minder vaak een beroep doen op een bijstandsuitkering, zeker in tijden waarin de arbeidsmarkt krap is, dan jongeren bij wie de sociale basis ontbreekt. Het is daarom goed om mogelijkheden te verkennen waarmee meer jongeren een stevige sociale basis krijgen.

De Sociale Basis is een traject van de lange adem. Waarbij in het meest gunstige scenario op de lange termijn er mogelijk sprake is van een positief effect op de instroom van jongeren in de bijstand. Er is op dit moment geen inzicht in welke interventies in de Sociale Basis kunnen gaan bijdragen aan minder werk voor het jongerenloket. De positieve invloed van investeren in de Sociale Basis op de instroom van jongeren in de uitkering is daarmee nu niet in te schatten en zal

waarschijnlijk pas op langere termijn zichtbaar worden. Als de beloftes die onder de Sociale Basis liggen niet gerealiseerd worden, dan betekent dit dat het doorvoeren van bezuinigingen op het apparaat van het Jongerenloket nadelige consequenties zal hebben op de dienstverlening die het Jongerenloket kan bieden aan jongeren. Er is dan ook voorzichtigheid geboden om uit te gaan van de veronderstelling dat de besparing valt op te vangen met een volumereductie, want zeker op de korte(re) termijn (met ook alle invloeden van buitenaf) is dat geen realistisch beeld.

Een van die invloeden heeft bijvoorbeeld betrekking op de groep mensen met een arbeidsbeperking waarvoor we verantwoordelijk zijn vanuit de participatiewet. Deze wordt de komende jaren 4x zo groot. Dit komt onder andere doordat de drempel om in te stromen in de Wajong (waar UWV de dienstverlening doet) sinds de invoering van de participatiewet is verhoogd. Alleen jongeren die duurzaam en volledig arbeidsongeschikt zijn, kunnen nog instromen in de Wajong, voor andere jongeren met een arbeidsbeperking is de gemeente nu verantwoordelijk. Een snelle afname van het volume jongeren dat jongerenloket ondersteunt wordt daarmee onwaarschijnlijker.

Omdat een positief effect van interventies in de sociale basis op het bijstandsvolume jongeren onwaarschijnlijk is binnen de nieuwe collegeperiode, leidt een bezuiniging in de begeleiding naar werk bij het Jongerenloket mogelijk tot een toename van het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam. Het BUIG-tekort neemt toe waardoor een groter beroep moet worden gedaan op de gemeentelijke middelen. Ter illustratie, de kosten voor één bijstandsuitkering (exclusief uitvoeringslasten) bedragen circa € 19.000 per jaar.

Financieel:

Begrotingseffect (x1000)

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Apparaat	nvt	284	387	603	758
Programma	Nvt	94	129	201	252
toenemend BUIG-tekort,		PM	PM	PM	PM

LET OP, financieel risico; Toenemend BUIG-tekort, Dit is PM omdat het nog niet te becijferen is.

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	**Nvt**	**3**	**4**	**6**	**8**
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**Nvt**				
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-235
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Vervolg op ZB-36: Kan een verhuurvergunning ons helpen om grip te krijgen op particuliere verhuurders ihkv leegstand en voorkomen en aanpakken misstanden en uitbuiting? Wat kunnen we leren van hoe de gemeente Den Haag dit instrument inzet? En als de verhuurvergunning geen goed instrument is; zijn er dan betere alternatieven? Zoals de in ZB-36 aangedragen gemeentelijke huisvestingsvergunning?

Antwoord/reactie:
De meeste particuliere verhuurders houden zich aan de regels. Om grip te krijgen op malafide verhuurders is handhaving essentieel. Met een verhuurvergunning kunnen geen voorwaarden worden gesteld in het kader van leegstand en uitbuiting (te hoge huren). De voorwaarden die het college aan een verhuurvergunning kan verbinden zijn: 1. de regels van goed verhuurderschap (zoals niet discrimineren, schriftelijke contracten en transparante informatievoorziening); 2. een onderhoudsplan. Met de komst van de Wet betaalbare huur (1 jan 2025) geldt een passende huurprijs niet meer als vergunningsvoorwaarde. De gemeente Den Haag heeft in enkele wijken een verhuurvergunning op basis van deze twee voorwaarden ingevoerd. In de evaluatiebrief Wet goed verhuurderschap d.d. 27 maart 2026, is door de gemeente Den Haag de volgende conclusie getrokken over de ingevoerde verhuurvergunning: "De winst van de Wgv zit in het handhavingsinstrumentarium dat geboden wordt voor overtredingen op de algemene regels uit de wet. De effecten van het instellen van een verhuurvergunningsplicht, ook onderdeel van de Wgv, blijven echter uit. In de vier gebieden waar de verhuurvergunningsplicht is ingevoerd, blijkt de handhaving van overtredingen van de Wgv niet effectiever dan in de overige gebieden. De effecten op de leefbaarheid die bereikt zouden kunnen worden met een verhuurvergunning, kunnen worden bereikt door andere wettelijke instrumenten die reeds ingezet worden. Gezien het uitblijven van effect zijn de lasten die de verhuurvergunningsplicht met zich meebrengt voor met name de verhuurders niet proportioneel. Uitbreiding van de verhuurvergunningsplicht naar andere gebieden in de stad is in de huidige context niet zinvol." Uit het voorgaande blijkt dat Den Haag, net zoals in de eerdere beantwoording van vraag ZB-13 aangegeven is, geen toegevoegde waarde ziet in het instellen van een verhuurvergunning. <u>Alternatieven verhuurvergunning</u> Mogelijk alternatieve instrumenten om meer grip te krijgen op particuliere verhuurders met betrekking tot leegstand, voorkomen en aanpakken missstanden en uitbuiting zijn: **Aanpak leegstand:** Met betrekking tot leegstand kunnen middels een Leegstandsverordening voorwaarden worden gesteld. Zie ook de eerdere beantwoording op vraag ZB-35.

Grip op goed verhuurderschap: Het bestaande instrumentarium vanuit de Wet goed verhuurderschap en de Wet betaalbare huur biedt mogelijkheden tot handhaving met inzet van dwangsommen en bestuurlijke boetes die oplopen tot maximaal 50.000 euro bij herhaalde overtreding. Voor de invoering van deze wetten was een aanloopfase nodig. Om grip te krijgen op malafide verhuurders is inzet van handhavingsinstrumentarium essentieel. De aanpak vindt zowel reactief via meldingen als proactief en datagestuurd plaats. Voor de proactieve aanpak is een intensivering op inzet nodig. Intensiveren van inzet is mogelijk met bestaande middelen indien de organisatorische ruimte (formatie) binnen Stadsontwikkeling mag worden uitgebreid. Dit is regulier werk en kan niet via inhuur. Het betreft een inschatting van minimaal 11 fte.

Meer inzicht en voorkomen misstanden met een huisvestingsvergunning: Met een huisvestingsvergunningensysteem krijgen we meer inzicht en grip op vastgoed (juiste inkomensgroep in de juiste woning) en kunnen we mogelijk in combinatie met het Woningwaarderingsstelsel (WWS) beter controleren en handhaven. Doordat het WWS met de komst van de Wet betaalbare huur dwingend is geworden zijn verhuurders verplicht zich te houden aan de maximale huurprijzen die past bij de kwaliteit. Vanaf 1 januari 2025 kunnen gemeenten ingrijpen als verhuurders te veel huur vragen. De Wet biedt de mogelijkheid om op eigen (gemeentelijk) initiatief te handhaven, niet alleen op melding. De uitwerking hiervan en de benodigde inzet hiervoor moeten nog wel onderzocht worden en in samenhang bekeken met toekomstige invoering van een landelijk huurregister.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Gevraagde formatie uitbreiding voor intensivering kan binnen de bestaande middelen.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**Circa 4 fte**	**Circa 11 fte**	**Circa 11 fte**	**Circa 11 fte**	**Circa 11 fte**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-236
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
De gemeente had vroeger een 'gebedshuizenloods' en een aanspreekpunt religieuze gebouwen voor het ondersteunen van vinden van ruimte. Nu is dat opgenomen in de functie van de 'wijkmakelaar'. Wat kan er verbeterd worden in de ondersteuning door de wijkmakelaar?

Antwoord/reactie:
Alle huisvestingsvragen die aan de gemeente gesteld worden, inclusief die van religieuze organisaties, komen terecht bij de wijkmakelaar (wijkplanner). De wijkmakelaar helpt organisaties met hun ruimtevraag. Dit hoeft niet persé binnen het gemeentelijk vastgoed te zijn, maar kan ook gevonden worden in het netwerk van de wijkmakelaar. De gemeente heeft geen verplichting tot het huisvesten van religieuze organisaties, maar kan wel via een functionaris als de wijkmakelaar een helpende hand bieden aan organisaties. De wijkmakelaar heeft ook geen budgetten (zoals subsidies) ter beschikking, maar is puur ter ondersteuning bij de zoekvraag van (maatschappelijke) organisaties. De capaciteit die de wijkmakelaar beschikbaar heeft, is nu te beperkt om alle vragen goed te kunnen behandelen. Er is nu effectief 1 wijkmakelaar voor de gehele stad. Om de ondersteuning door de wijkmakelaar te verbeteren, is structurele uitbreiding van de capaciteit nodig. In de eerdere evaluatie van de Pilot Wijkplanner werd zichtbaar dat er in 1 jaar meer dan 200 hulpvragen zijn gesteld richting de wijkmakelaar, waar de toen 2 beschikbare wijkplanners en de 1 fte ondersteuning er 94 van hebben kunnen afronden. Als de wens is dat de wijkmakelaar de zoekvraag van (maatschappelijke) organisaties, inclusief de religieuze, beter kan ondersteunen, dan vraagt dit een uitbreiding van de formatie en structurele dekking. De ondersteuning kunnen de wijkmakelaars delen.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1 extra fte wijkplanner tbv religieuze instellingen en 1 fsk 8 ondersteuning.	-255.767	-255.767	-255.767	-255.767	-255.767

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:
Er is momenteel geen dekking.

Organisatie:

Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**

Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	**Het gaat om structurele capaciteit**				
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Om de stadsbrede dienstverlening van de wijkmakelaar te verbeteren komen er twee wijkmakelaars, waarvan 1 stadsbreed actief is en 1 ook voor religieuze instellingen.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-237
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Kan de Aert van Nesstraat (of een deel daarvan) autovrij worden gemaakt zonder dat parkeergarages onbereikbaar worden? Kan de Oude Binnenweg autovrij gemaakt worden? En klopt het dat de Raampoortstraat al in de planning staat en dus al begroot is? Kunnen jullie in combinatie met het eerdere antwoord over Meent en Witte de Withstraat (TR-56) een totaalbeeld maken van wat dit kost aan investeringen en parkeerderving?

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); – Wijziging ten opzichte van huidig beleid; – Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?) – Juridische consequenties; – Risico's.
Aert van Nesstraat Ja, het is mogelijk om een deel van de Aert van Nesstraat autoluw/vrij te maken zonder dat de parkeergarages onbereikbaar worden. Het gaat dan om het deel tussen de Hennekijnstraat en de Van Ghentstraat. Op de Aert van Nesstraat, ter hoogte van de Lijnbaan, kruist het winkelend publiek met het autoverkeer. Dit levert ongewenste en verkeersonveilige situaties op. Een verkeersfilter kan ervoor zorgen dat winkelend publiek niet meer wordt onderbroken door autoverkeer, maar vrij kan doorlopen. Een verkeersfilter (vaak een 'knip' genoemd) is een fysieke of slimme afsluiting in een straat die ervoor zorgt dat gemotoriseerd verkeer niet meer rechtdoor kan rijden, terwijl (brom)fietsers, voetgangers en hulpdiensten er wel langs kunnen. Het doel is om sluipverkeer te weren en buurten veiliger en leefbaarder te maken. Daarbij geldt wel een belangrijke randvoorwaarde: de Karel Doormanstraat tussen het Schouwburgplein en de Crispijnstraat is nu een eenrichtingsstraat. Ten behoeve van de bereikbaarheid van de bewoners van het Lijnbaankwartier (bijv. Zoutmanstraat en Van Ghentstraat), het laad & los verkeer van de winkels aan de Lijnbaan moet de Karel Doormanstraat dan wel een tweerichtingsstraat worden. Er zal voornamelijk bestemmingsverkeer rijden over de Karel Doormanstraat. De Karel Doormanstraat is 6 meter breed en zou niet hoeven te worden aangepast om twee richtingen autoverkeer mogelijk te maken. Het invoeren van een verkeersfilter en het invoeren van tweerichtingsverkeer zijn twee maatregelen uit het verkeerscirculatieplan die vanwege hun samenhang in het netwerk tegelijkertijd moeten worden uitgevoerd. Op het deel van de Aert van Nesstraat tussen Hennekijnstraat en de Van Ghentstraat liggen geen parkeerplaatsen. Er is dus bij enkel het autoluw maken van de Aert van Nesstraat geen sprake van inkomstenderving uit parkeren.

In 2030 staat er onderhoud gepland aan het riool in de Aert van Nesstraat. Het autoluwer maken van de Aert van Nesstraat zou dus goed kunnen worden gekoppeld aan deze riool werkzaamheden.De kosten voor het vervangen van het riool worden gefinancierd uit de Rotterdamse Investeringsmotor.

Kans voor vergroenen
Naast het autoluwer maken van de Aert van Nesstraat ligt er ook een behoefte om deze te vergroenen. Het vervangen van het riool kan hiervoor een mooie kans zijn. Voor deze vergroening zullen aanvullende investeringsmiddelen moeten worden vrijgemaakt van 1,85 mln waarvan 1,75 miljoen uitvoeringskosten. Bij het vergroenen van de Aert van Nesstraat is er sprake van inkomstenderving uit parkeren van 90.000 euro per jaar.

Kosten
De totale kosten voor het autoluwer maken van de Aert van Nesstraat en het invoeren van tweerichtingsverkeer op de Karel Doormanstraat bedragen (prijspeil 2030) afgerond 1,33 miljoen Euro waarvan 1,1 miljoen Euro uitvoeringskosten.
De beheerkosten als gevolg van het toepassen van natuursteen nemen toe met € 10.000 per jaar

Oude Binnenweg
De Oude Binnenweg is bijna geheel autovrij behalve het korte deel tussen Jacobusstraat en Mauritsstraat. Dit deel van de Oude Binnenweg is niet autovrij te maken in verband met de bereikbaarheid van de woningen in bovengenoemde twee straten. Beide straten zijn te smal om tweerichtingsverkeer in te voeren.

Raampoortstraat
Het inrichten van de buitenruimte in de Raampoortstraat en het tunneltje is onderdeel van de grondexploitatie voor de gebiedsontwikkeling Pompenburg. Daarbij is het eindbeeld dat het gebied voor Bird (Raampoortstraat) autoluw wordt. Wel zullen er nog voertuigen moeten kunnen komen voor de bevoorrading van de bestemmingen aan de Raampoortstraat + nood- en hulpdiensten. Het tunneltje wordt alleen toegankelijk voor fietsers, dus autovrij. De gebiedsontwikkeling komt waarschijnlijk pas eind nieuwe collegeperiode aan start bouw toe. De Raampoortstraat zal dus pas in de volgende collegeperiode (2030-2034) uitgevoerd kunnen worden.
Het is niet mogelijk om de Raampoortstraat eerder autoluw te maken vanwege:

- Bereikbaarheid omgeving: de Hofpleinfasering, waarbij tijdelijk Couwenburg deels ontsloten wordt via het tunneltje
- Geen financiële middelen vanuit de grondexploitatie, de grondexploitatie gaat uit van het in één keer aanleggen van de Raampoortstraat in de volgende collegeperiode (2030-2034).

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Autoluwe Aert van Nesstraat	-0,23 mln (planvoorbereidings-krediet)				-1,1 mln (uitvoerings-krediet)
Extra vergoenen Aert van Nesstraat	-0,1 mln (planvoorbereidings-krediet, uitgangspunt hierbij dat dit in				-1,75 mln (uitvoerings-krediet)

	planvorming gelijk wordt meegenomen met autoluw maken)				
Autovrije Meent (conform beantwoording TR-56)	-0,25 mln (voorbereidings-krediet)		-5,5 mln (uitvoerings-krediet)		
Autovrije Witte de Withstraat (conform beantwoording TR-56)	-0,25 mln (voorbereidings-krediet)		-2,2 mln (uitvoerings-krediet)		
Vermindering parkeerbaten Meent en Witte de Withstraat (conform beantwoording TR-56)	N.v.t.	N.v.t.	-0,25 mln	-0,5 mln	-0,5 mln
Beheerkosten Meent en Witte de Withstraat (conform beantwoording TR-56)				-0,012 mln	-0,012 mln
Vermindering parkeerbaten tgv vergroening Aert van Nesstraat					-0,09 mln
Extra beheer als gevolg natuursteen en vergroening Aert van Nesstraat					-0,007 mln
Deze investeringsmiddelen zijn niet opgenomen in de USOV.					
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					

Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	**4,9 FTE*** **				
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.
*** De planvormingskosten voor alle drie de straten zijn door vertaald naar extra FTE. Dit was in eerdere beantwoording van TR-56 onvolledig. Dit zorgt niet voor een verhoging van de kosten.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Deze coalitie kiest ervoor om de Meent, Witte de Withstraat en Aert van Nesstraat autoluw te maken. Zo creëren we verblijfskwaliteit en verminderen we verkeersoverlast. Daarmee investeren we in een prettige, uitnodigende en bruisende binnenstad, waar bewoners, ondernemers en bezoekers zich graag ophouden.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-238
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Werk een alternatief scenario uit voor parkeren op feestdagen en zondagen (voortbouwend op TR-107), op basis van: - Volledig afschaffen van de zondagsregeling op elke zondag van het jaar. Dus zondagen worden normale parkeerdagen. - Op alle eerder genoemde feestdagen volledig gratis: dus de huidige 4 gratis dagen, de 6 structurele feestdagen met een zondagsregeling en de 8 pilotfeestdagen (los van welke 8 dagen dit worden). Graag deze twee punten ook financieel uitsplitsen

Antwoord/reactie:
Inleiding Een feestdag heeft impact op de omzet uit kortparkeren op straat, de bezoekersregeling voor bewoners en de naheffingen parkeerbelasting. Een feestdag heeft geen impact op de omzet uit parkeervergunningen; vergunningen worden immers per maand gefactureerd. Een gratis feestdag levert (bij de huidige omvang van betaald parkeren, de huidige betaaltijden en de huidige parkeertarieven) een inkomstenderving op van globaal € 500.000,- per dag. Een feestdag met een zondagsregeling levert een inkomstenderving op van globaal € 100.000,- per dag. Bij de invoering van betaald parkeren op zondag vanaf 09.00 uur wordt rekening gehouden met € 100.000,- extra omzet per zondag. **Volledig afschaffen van de zondagsregeling op elke zondag van het jaar. Dus zondagen worden normale parkeerdagen.** Als op zondag het betaald parkeren ook gaat gelden tussen 09.00 uur en 12.00 uur in de ochtend dan levert dat naar verwachting 52 x €100.000,- = € 5.200.000 op. In de praktijk betekent dit dat alle verwijsborden (circa 13.000) in de buitenruimte zullen moeten worden aangepast, immers op deze borden staan de betaaltijden vermeld ter informatie van de parkeerder. Dit levert een incidentele last op van € 800.000 (plaatsingskosten en materiaal). Daarnaast stijgt de TOD van het uitvoerend personeel i.v.m. werken op zondagochtend met € 300.000,- per jaar. In de financiële tabel wordt het effect doorgerekend rekening houdend met de tariefstijging en de uitbreiding betaald parkeren (TR-114 en TR-194). **Op alle eerder genoemde feestdagen volledig gratis: dus de huidige 4 gratis dagen, de 6 structurele feestdagen met een zondagsregeling en de 8 pilotfeestdagen (los van welke 8 dagen dit worden).**

De 4 gratis feestdagen zijn structureel, in die zin dat er in de meerjarenbegroting rekening gehouden wordt met de bijbehorende inkomstenderving. Van de 14 dagen met een zondagsregeling zijn er 6 dagen structureel 'begroot' en 8 dagen uitsluitend in 2026.

Als op alle 18 feestdagen gratis parkeren gaat gelden dan levert dat naar verwachting een inkomstenderving op van € 6.400.000,- (de 6 'structurele' feestdagen x € 400.000,- en de 8 'nieuwe' feestdagen x € 500.000,-).

Deze maatregel levert een reductie op van TOD van € 300.000,- i.v.m. minder werken op feestdagen.

In de financiële tabel wordt het effect doorgerekend rekening houdend met de tariefstijging en de uitbreiding betaald parkeren (TR-114 en TR-194).

Combinatie van beide maatregelen: alle 18 feestdagen gratis parkeren en alle zondagen betaald parkeren vanaf 09.00 uur in de ochtend, behalve als een feestdag daadwerkelijk op zondag valt
Bij de combinatie van beide maatregelen moet rekening gehouden worden met omzetderving als gevolg van feestdagen die op een zondag vallen. Dit zijn structureel Eerste Paas- en Eerste Pinksterdag en incidenteel een 6-tal andere feestdagen (volgens de huidige feestdagenregeling). In de berekening wordt rekening gehouden met 3 feestdagen per jaar op een zondag, waardoor de extra baten uit betaald parkeren op zondagochtend worden verlaagd.

Ook hier wordt in de financiële tabel het effect doorgerekend rekening houdend met de tariefstijging en de uitbreiding betaald parkeren (TR-114 en TR-194).

– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen);
Bij de invoering betaald parkeren op zondagochtend moeten er circa 13.000 borden op straat worden aangepast. Dit kan niet van de ene op de andere dag. Hiervoor zal een creatieve oplossing gevonden moeten worden met een gefaseerde invoering gedurende circa 2 maanden.

Financieel:

Indien er een effect is in de exploitatie begroting, geef dit hieronder aan in de tabel. Houd hierbij rekening met zowel de programmalasten als apparaatslasten (fte effect hiervan in volgend kopje)

Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al onderdeel is van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Betaald parkeren op zondagochtend		4.100	4.900	4.900	4.900
Betaald parkeren op zondagochtend met tariefsverhoging en uitbreiding betaald parkeren		5.400	6.600	7.000	7.000
Alle feestdagen gratis parkeren		-6.100	-6.100	-6.100	-6.100
Alle feestdagen gratis parkeren met tariefsverhoging en uitbreiding betaald parkeren		-7.800	-8.200	-8.600	-8.600
Combinatie van beide maatregelen		-2.300	-1.500	-1.500	-1.500

Combinatie van beide maatregelen met tariefsverhoging en uitbreiding betaald parkeren		-2.800	-2.000	-2.100	-2.100
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Geen.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Ook op zondag wordt het betaald parkeren vanaf 09.00 ’s ochtends. Of … Op 18 feestdagen wordt parkeren op straat in Rotterdam gratis. Of … Ook op zondag wordt het betaald parkeren vanaf 09.00 ’s ochtends en wordt parkeren op straat op 18 feestdagen gratis.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-239
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Incidentele kosten voor verbouwing en structurele kosten voor exploitatie. Zit dat al in de begroting?

Antwoord/reactie:
De kosten voor de aanstaande (kleine) verbouwing van het Steiger worden gedekt uit het krediet waartoe de gemeenteraad in december 2025 heeft besloten (25bb009421). Deze kosten worden terugbetaald via de kostendekkende huur die Museum Rotterdam betaalt. Daarnaast is er bij de voorjaarsnota 2023 een eenmalig bedrag vrijgemaakt voor de inrichting van het Steiger. De exploitatiekosten worden gedekt door Museum Rotterdam. Hiervoor ontvangt Museum Rotterdam een structurele subsidie vanuit de gemeente. Voor de bovenstaande kosten is krediet beschikbaar en dekking op de gemeentebegroting. Op termijn (4-6 jaar) zal een meer ingrijpende verbouwing moeten plaatsvinden om de Steigerkerk geschikt te maken voor een volwaardige museale functie. Museum Rotterdam zal hier een ingroeimodel hanteren, en streeft ernaar om binnen enkele jaren deze locatie te ontwikkelen tot een volwaardig nieuw stadsmuseum. Hiervoor zal een investering nodig zijn van ca. € 20-40 mln. Het bedrag is afhankelijk van het nog nader te bepalen ambitieniveau en de nog uit te werken plannen. Het is nu geen onderdeel van de robuuste kern en het staat ook niet in het IHP. Daarom moet dit gedekt worden uit de beschikbare vrije investeringsruimte. Ook moet rekening worden gehouden met een toekomstig hogere subsidiebehoefte van Museum Rotterdam om de dan hogere kostendekkende huur en aanvullende exploitatielasten te kunnen dekken Een eerste stap is het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek, dit kost naar verwachting 300.000-600.000 euro (1,5% van het investeringsbedrag). Hier zijn nog geen exploitatiemiddelen voor beschikbaar vanuit de Cultuurbegroting.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					

Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Een stadsmuseum is een essentiële voorziening in Rotterdam, die de veelzijdige geschiedenis van de stad toont en bijdraagt aan onderling begrip, verbondenheid en tolerantie. Wij willen daarom de komende periode investeren in de doorontwikkeling van de Steigerkerk tot volwaardige stadsmuseum en de middelen die daarvoor nodig zijn, ter beschikking stellen.

Gemeente Rotterdam

Nummer: TR-242
Cluster/afdeling:

Vraag/verzoek:
Vervolgvraag T-133: Wat zou het betekenen als de daling t.o.v. de inflatie in het tarief gecompenseerd wordt?

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); – Wijziging ten opzichte van huidig beleid; – Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?) – Juridische consequenties; – Risico's.
Wanneer de gemiddelde OZB-aanslag voor woningen sinds 2018 met de inflatie zou zijn meegegroeid, zou de gemiddelde aanslag in 2026 hoger uitkomen dan momenteel het geval is. Op basis van de gehanteerde inflatiereeks zou de gemiddelde aanslag voor alle woningen in 2026 uitkomen op circa €256, tegenover circa €240 in de huidige situatie. Dit komt neer op een stijging van circa 6,7% ten opzichte van het huidige gemiddelde aanslagbedrag. Uitgaande van circa 338.000 woningen betekent dit indicatief een verschil van ongeveer €16 per woning. Daarmee zouden de totale OZB-opbrengsten voor woningen naar schatting circa €5 à €6 miljoen hoger hebben gelegen. Het exacte effect op het OZB-tarief is niet afzonderlijk vast te stellen, aangezien het tarief mede afhankelijk is van de ontwikkeling van de totale WOZ-waarde van woningen. Wel kan worden geconcludeerd dat het tarief in dat scenario hoger zou hebben gelegen, dan wel minder sterk zou zijn gedaald dan in de huidige situatie. Hierbij geldt bovendien dat toekomstige CPI-stijgingen vanaf 2027 in dat scenario eveneens zouden leiden tot een hogere ontwikkeling van de OZB-aanslag. Bij communicatie richting inwoners wordt vaak gekeken naar de gemiddelde OZB-aanslag voor koopwoningen. Dit betreft echter een deel van de totale woningvoorraad, terwijl de OZB-opbrengsten en tarieven worden vastgesteld voor alle woningen gezamenlijk. Daardoor kunnen ontwikkelingen bij koopwoningen afwijken van het beeld op totaalniveau. Een vergelijkbare berekening op basis van een gemiddeld aanslagbedrag is voor niet-woningen minder goed mogelijk. Deze categorie bestaat uit sterk uiteenlopende objecttypen, zoals kantoren, winkels, industrie en logistiek vastgoed, met grote verschillen in WOZ-waarde, waardeontwikkeling en aanslaghoogte. Een gemiddeld aanslagbedrag geeft daardoor geen representatief beeld van de ontwikkeling van de OZB-last binnen deze categorie. Op basis van de ontwikkeling van de totale OZB-opbrengsten kan echter wel worden geconcludeerd dat bij niet-woningen sprake is van een stijging boven de inflatie, zoals ook benoemd in TR-133. De OZB-opbrengsten voor niet-woningen zijn daarmee in reële termen gestegen. Daarbij geldt wel dat deze ontwikkeling mede wordt verklaard door areaaluitbreiding.

Financieel:

Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-243
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Verzoek om deze (concept) tekst voor het coalitie-akkoord te bezien met de onderstaande checkvragen. - Is een fonds van 30 miljoen euro voldoende om onderstaande ambities te realiseren? - TR-237 Autovrije straten hierbij te betrekken (investeringen als onderdeel van het fonds) - En tevens de check of de exploitatiereeks TR-210 ook klopt met onderstaande ambities of dat deze aangepast moet worden. **Mobiliteit** We zijn niet alleen ambitieus in onze woningambities. We willen onze stad fundamenteel veranderen om deze leefbaar, groen en bereikbaar te houden. Dat betekent dat we scherpe keuzes moeten maken in onze mobiliteitsmix. Voor diegenen die afhankelijk zijn van de auto, blijft de stad bereikbaar met de auto. We verleiden hen die alternatieve vervoersmogelijkheden hebben tot bijvoorbeeld de fiets, het openbaar vervoer en deelmobiliteit. Hiervoor introduceren we een autoluw-fonds, waaruit we maatregelen financieren die bijdragen aan een autoluwere stad. We voeren een stads-breed verkeerscirculatieplan uit met een autoluw centrum in 2040 als uitgangspunt. In het centrum maken we de komende vier jaar 5 straten autovrij: de Meent, de Witte de Withstraat, de Aert van Nesstraat, Raampoortstraat en de Oude Binnenweg. Daarnaast ontwikkelen we een GVB (Gemeenschappelijke visie op de Binnenstad), waarin we mogelijk meer straten autovrij maken om tot een autoluwere binnenstad komen. We trekken daar waar het kan zoveel mogelijk op met bewoners en ondernemers, om tot draagvlak en een gedeelde visie te komen. We houden rekening met bestemmingsverkeer (parkeergarages), leveranciers en hulpdiensten en waar mogelijk worden hier groene oases en horecastraten van gemaakt. We inventariseren de mogelijkheid om van Noordplein een horecaplein te maken door deze autovrij te maken. We pakken de top 10 gevaarlijke verkeersknelpunten aan, zoals de West-Kruiskade, en breiden het aantal 30 km/uur-straten uit. Bij de noodzakelijke herinrichting van straten wordt ‘verbetering van de fietsinfrastructuur’ een belangrijk ordeningsprincipe. Denk aan meer groen en meer ruimte voor fietsers. Daarnaast investeren we in meer bredere losliggende fietspaden en betere fietsroutes. We investeren in meer parkeermogelijkheden voor fietsers, zoals fietsnietjes en fietstrommels en overdekte fietsplekken. Ook pakken we de top-10 fietsknelpunten aan en zwerffietsen. **Door met aso-aanpak** We gaan daarom door met onze verkeersaso-aanpak, onder meer met geluidscamera’s, streng handhaven op dubbel parkeren en het tijdelijk afsluiten van straten waar nodig. **Aantrekkelijk OV** Het openbaar vervoer moet aantrekkelijk en toegankelijk zijn. We onderzoeken de mogelijkheid voor een voordelig OV-jaarabonnement voor jongeren van 12 tot 18 jaar. Hoe eerder jongeren voor het OV kiezen, hoe groter de kans is dat ze dat later blijven doen. We investeren in maatregelen waardoor trams minder worden opgehouden door ander verkeer. We onderzoeken de mogelijkheid tot het laten rijden van de nachtmetro. We blijven investeren in Boa’s om de veiligheid in en om het OV te verbeteren. **Bereikbaar en leefbaar** Voor veel Rotterdammers blijft de auto een belangrijk vervoersmiddel en daar hoort parkeren bij.

Omdat we willen blijven investeren in de bereikbaarheid, leefbaarheid, en duurzame mobiliteit van de stad, voeren we in de hele stad betaald parkeren in, met uitzondering van de kleine kernen. Voor bewoners blijven de vergunningstarieven gelijk en ook bezoek blijft mogelijk. Ook wordt het stop & shop-tarief voor sportverenigingen en levensbeschouwelijke organisaties uitgebreid en voor winkels structureel doorgezet evenals het zondagstarief voor een aantal (religieuze) feestdagen.

Er komen minder parkeerplekken voor auto's in het centrum en we investeren deze ruimte in fietsveiligheid, ruimte voor ondernemers en groen. Bij de ontwikkeling van nieuwe gebiedsplannen beogen we de auto zoveel mogelijk uit het straatbeeld te houden en in garages te stallen. We realiseren vaste deelauto-parkeerplaatsen in wijken, zodat bewoners gemakkelijk voertuigen kunnen delen en verzekerd zijn van een parkeerplek.

Antwoord/reactie:

In de gestelde 3 checkvragen wordt verzocht om aan te geven of het voorziene fonds van 30 miljoen en de exploitatiereeks TR-210 volstaat voor de beschreven ambities in de (concept)tekst voor het coalitieakkoord. Dit is niet het geval. Niet alle beschreven ambities kunnen volledig uit het fonds en de exploitatiereeks worden gefinancierd. Enkele onderdelen, zoals beschreven in de beantwoording van TR-210 zijn wel als ambitie in de tekst beschreven, maar niet financieel opgenomen. Hieronder volgt een uitgebreidere reflectie als beantwoording van de gestelde vragen.

Vraag:
Is een fonds van €30 miljoen voldoende om de ambities uit het concept coalitieakkoord te realiseren? *TR-237 Autovrije straten is hierbij betrokken (investeringen als onderdeel van het fonds)*
Reactie:
Nee, een investeringsfonds van €30 miljoen is niet toereikend om alle ambities uit de concepttekst voor het coalitieakkoord te verwezenlijken.

Wat is wél mogelijk met €30 miljoen?
Op basis van de beantwoording van vragen uit de onderhandelingen kan met dit budget het volgende worden gerealiseerd:

- Investeringen in autoluwe en groene straten, zoals de Meent, Aert van Nesstraat en Witte de Withstraat (TR-237): €11,38 miljoen
- Aanpak van fietsknelpunten (TR-58): €10,1 miljoen

Totaal: €21,48 miljoen
Toelichting: Het autovrij maken van de Raampoortstraat valt binnen de GREX en is volgens de beantwoording van TR-237 niet realiseerbaar in de komende collegeperiode. Daarnaast is het vanwege de bereikbaarheid van woningen niet mogelijk om de Oude Binnenweg autovrij te maken. Dit betekent dat er €8,52 mln over blijft voor onderstaande ambities genoemd in het concept coalitieakkoord wat kan worden besteed aan uw ambities gericht op het verkeersveiliger, fietsvriendelijk en autoluwer maken van de stad.

Ambities die niet binnen het fonds van €30 miljoen passen
In het conceptcoalitieakkoord worden daarnaast investeringswensen genoemd die niet uit dit fonds kunnen worden gedekt, waaronder:
Niet eerder becijferd:

- Maatregelen om trams minder hinder te laten ondervinden van ander verkeer (Programma Toekomstvast Tramnetwerk)
- Investeringen in de West-Kruiskade
- Het uitbreiden van het aantal 30 km/u straten
- 'We investeren in meer parkeermogelijkheden voor fietsers, zoals fietsnietjes en fietstrommels en overdekte fietsplekken'
- 'We realiseren vaste deelauto-parkeerplaatsen in wijken'

Wel eerder becijferd:

- 'We pakken 10 gevaarlijke verkeersknelpunten aan. Conform de beantwoording van vraag TR-58 is er €2,7 mln extra structurele investeringsruimte nodig voor het aanpakken van verkeersveiligheidslocaties. Dit betekent in totaal €10,8 mln over gehele collegeperiode.
- *'Het fietsvriendelijker maken van straten bij noodzakelijke herinrichtingen'*. Conform de beantwoording van TR-106 is hiervoor in deze collegeperiode een structurele investeringsruimte van €7,5 miljoen nodig.
- *'We gaan daarom door met onze verkeersaso-aanpak, onder meer met geluidscamera's, streng handhaven op dubbel parkeren en het tijdelijk afsluiten van straten waar nodig'.* In de beantwoording van vraag TR117 (60% scenario) is als uitgangspunt gehanteerd dat er 'een investeringsaanvraag wordt gedaan ter grootte van €4 mln'.
- *'Bij de ontwikkeling van nieuwe gebiedsplannen beogen we de auto zoveel mogelijk uit het straatbeeld te houden en in garages te stallen'*: Conform beantwoording van vraag TR-148 is een investering van 22,5 mln nodig voor het realiseren van wijkhubs behorende bij de intensivering van de woningbouwopgave.

Aanvullende uitgangspunten
Bij de beoordeling van het investeringsfonds zijn de volgende uitgangspunten van belang (zie ook TR-210):

- De middelen komen bovenop investeringen uit de Rotterdamse Investeringsmotor (RIM), zoals station Stadionpark, de stadsbrug, OV-verbindingen rond de Oostflank, metrostation Rijnhaven en knooppunt Beurs.
- Ze zijn aanvullend op mobiliteitsinvesteringen die nodig zijn voor het aanzetten van aanvullende gebiedspakketten behorende bij de woningbouwopgave zoals station Zuid, metrostation Maashaven en maatregelen rondom parkeernormen (TR-148).
- Ze komen bovenop bestaande structurele investeringen in verkeersveiligheid (€2,7 miljoen/jaar TR-58), wijkgericht werken (TR-176) en de aanpak van verkeersaso's (€4 miljoen, TR-117).
- Ook staan ze los van investeringen in verduurzaming van het wagenpark (€20 miljoen, conform presentatie duurzaamheid van 18 mei).

Investeringen afgelopen collegeperiode
Notie: afgelopen collegeperiode zijn onderstaande investeringsbedragen beschikbaar gesteld voor Mobiliteit. Een investeringsfonds van €30 mln is daarmee geen intensivering.
- €15,5 mln voor de Aanpak 30 km/u
- €4,4 mln voor doorfietsroutes
- €7,7 mln voor verkeersveiligheidslocaties
- €2 mln voorbereidingskrediet Verkeerscirculatieplan

Totaal: €29,6 mln

Vraag:
En tevens de check of de exploitatiereeks TR-210 ook klopt met onderstaande ambities of dat deze aangepast moet worden?

Reactie:
Met de huidige exploitatiereeks van € 6,84 miljoen (TR-210) zijn er voldoende mensen en middelen voor:

- *Voortzetten projecten duurzame mobiliteit:* Dit betreft de huidige projecten vanuit het DTB (ZES, werkgeversaanpak, laadinfrastructuur) en USM 2040.
- *Gedrag en stimulering:* Projecten gericht op gedragsverandering en het stimuleren van alternatieve vormen van mobiliteit, om samen met de fysieke projecten uit het autoluwfonds optimaal resultaat te behalen.
- *Bereikbaarheid:* Aanvullende projecten en inzet voor de bereikbaarheid van de stad.

- *Ondersteunende capaciteit*: Voldoende bezetting op de afdeling om deze projecten te faciliteren.

In deze exploitatiereeks is **geen** budget opgenomen voor:

- De in de concepttekst genoemde Stads-breed verkeerscirculatieplan, GVB en Noordplein. Eventueel is hier beperkte ruimte voor te vinden, echter voor het geheel van de drie maatregelen verwachtten wij de onderstaande exploitatielast:

	2026	2027	2028	2029	2030
Begrotingseffect exploitatie		-1,0	-1,0		

- *Uitvoering project RVA*: Hiervoor is separaat budget (exploitatie en investeringen) aangevraagd. Houd hierbij rekening met de beantwoording van vraag TR117 kan 60% van dit bedrag worden ingezet voor uitvoering op minder locaties.

RVA 60%	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Begrotingseffect exploitatie	-0.3	-2,8	-3,4	-1,9	-0,9

- *Wijkgericht werken:* Hiervoor is apart budget gevraagd, in de voorgestelde tekst wordt gesproken over gebiedsplannen. Dit vraagt om wijkgerichte inzet. €2,2 mln/jaar bij volledige toekenning en €1,1 mln/jaar bij 50% toekenning, conform beantwoording TR176.

Wijkgericht werken 50%	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Toekenning 50%	-0,55	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1

- Uitvoeren van pilots gebiedsgerichte parkeerstrategie (TR-148 & TR-241)

Parkeerdruk en versoepeling parkeernormen(TOTAAL 4 PILOTS)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Begrotingseffect exploitatie		-2	-2	-2	-2

Aanvullende opmerkingen

- In de (concept)tekst voor het coalitie-akkoord wordt gesteld: *"We voeren een stads-breed verkeerscirculatieplan uit met een autoluw centrum in 2040 als uitgangspunt." Ook wordt beschreven: "Daarnaast ontwikkelen we een GVB (Gemeenschappelijke visie op de Binnenstad), waarin we mogelijk meer straten autovrij maken om tot een autoluwere binnenstad komen. We trekken daar waar het kan zoveel mogelijk op met bewoners en ondernemers, om tot draagvlak en een gedeelde visie te komen."*
    - Ten aanzien van het stads-breed verkeerscirculatieplan kan worden begrepen: de uitvoering van maatregelen uit het verkeerscirculatieplan uit 2025 gericht op de binnenstad en omliggende stadswijken en het voortzetten van werkzaamheden aan reeds gestarte/voorziene circulatiestudies (zoals onder andere op Zuid) OF een stadsbreed verkeerscirculatieplan maken voor de hele stad met een daarbij behorend uitvoeringsprogramma, dat vervolgens als programma wordt uitgerold. Wij adviseren, gezien de recent ontwikkelde verkeerscirculatieplan(nen), geen nieuw circulatieplan te ontwikkelen.
    - Herijking van bestaand mobiliteitsbeleid, zoals naar ons begrip bedoelt met de GVB, is in lijn met de presentatie mobiliteit van 22 april geschetste beleidslandschap. Wel geldt dat een GVB een nieuwe terminologie is (tevens ook de naam van de stadsvervoerder in Amsterdam en van een golfcertificering). Om de bedoeling te kunnen duiden helpt het om een term te gebruiken die aansluit bij het Besluitvormingsmodel Ruimtelijke Ontwikkelingen (BRO) en/of de gemeentelijke beleidscyclus. Indien bedoelt vanuit mobiliteit kan worden gedacht aan een Gemeenschappelijke Mobiliteitsvisie op de Binnenstad (GMB).

- Tekstvoorstel: We werken een stads-breed verkeersplan uit met gebiedsgerichte circulatieplannen en een autoluw centrum in 2040 als uitgangspunt.

- In de (concept)tekst voor het coalitieakkoord wordt gesproken over 'autovrije straten'. In de praktijk is 'autoluw' een passendere term, omdat rekening moet worden gehouden met nood- en hulpdiensten en laad- en losverkeer, bijvoorbeeld op de Meent, Aert van Nesstraat en Witte de Withstraat.
- De ambitie om een 'Top 10 gevaarlijke verkeersknelpunten' en 'Top 10 fietsknelpunten' aan te pakken kan tot hoge kosten leiden. Sommige locaties binnen deze top 10, zoals de Zaagmolenstraat en de Nieuwe Binnenweg, vereisen ingrijpende en kostbare maatregelen die niet binnen het beschikbare budget van €30 miljoen passen.
- Als suggestie geven wij mee te spreken over 'vrijliggende fietspaden', daar waar 'losliggende' fietspaden het beeld van losliggende bestrating met zich mee kan brengen.
- Officieel geldt Hoogvliet ook als kleine kern. Dit ook in relatie met vraag TR152: wat als we wel betaald parkeren invoeren.
- Op dit moment bestaat er geen Stop&shop-tarief voor levensbeschouwelijke organisaties. Zie ook de beantwoording op vragen TR148 en TR240.
- Als suggestie geven wij mee de bereikbaarheidsopgave expliciet op te nemen in de tekst van het coalitie-akkoord. Vanwege het verwachtte belang dat deze opgave de komende jaren. Denk hierbij onder andere aan de grootschalige onderhoudsopgave op de Ruit.
- Het valt op dat een aantal onderwerpen niet wordt benoemd in deze tekst voor het coalitie-akkoord. Te weten: GratisOV voor AOW-ers, inzet gericht op uitstootvrije mobiliteit en omgang met parkeernormering.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Houd rekening met openbaarheid.
Zie hiervoor de instructie op pagina 1.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-244
Cluster/afdeling: dirV

Vraag/verzoek:
Zes ton uit deze claim is vanwege lagere toekenning Preventie met Gezag middelen. Afgelopen jaren was er onderuitputting van de PmG middelen, kan inzichtelijk gemaakt worden hoe groot deze onderuitputting de afgelopen jaren was, en kan de claim hierdoor niet vervallen?

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); – Wijziging ten opzichte van huidig beleid; – Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?) – Juridische consequenties; – Risico's.
De onderbesteding van de SPUK Preventie met Gezag over de periode 2022-2025 is circa € 6 miljoen (totale uitkering was € 34 miljoen). Vanuit JenV hebben we tot 1 juni 2026 extra de tijd gekregen om deze onderbesteding in te lopen. Daarna worden deze middelen teruggevorderd en zijn dan niet meer te gebruiken. De onderbesteding zat in de eerste twee jaar van de SPUK, de afgelopen twee jaar is maximaal uitgegeven en meer dan het gemiddelde bedrag per jaar. In samenhang met een lagere uitkering per jaar voor de nieuwe SPUK, moeten we lastige keuzes maken voor de nieuwe periode. We verwachten geen substantiële onderbesteding binnen dit programma de komende jaren, waardoor we de claim voor het grenzenstellend jongeren hier niet mee kunnen dekken. Blijft staan dat we de middelen hard nodig hebben om het aantal jongerenwerkers binnen de opdracht grenzenstellend jongerenwerk in ieder geval op peil te houden, met als doel om positieve impact te maken op de jeugd in de stad.

Financieel:
Indien er een effect is in de exploitatie begroting, geef dit hieronder aan in de tabel. Houd hierbij rekening met zowel de programmalasten als apparaatslasten (fte effect hiervan in volgend kopje) Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al onderdeel is van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:					
In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven. Licht toe:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer : TR-246
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Kan inzicht worden gegeven in waar BOA's op worden ingezet? Gekwantificeerd. Bijv. hoeveel procent van de tijd zijn ze bezig met welke activiteiten

Antwoord/reactie:
Met de Prioriteringsagenda Handhaving 2025 - 2026 is inzicht gegeven in waar handhaving Rotterdam op focust binnen haar complexe takenpakket en wat dit betekent voor de verdeling van de werkzaamheden. Uitgangspunt van de prioriteringsagenda is dat 80% van de handhavingscapaciteit is gereserveerd voor planbare werkzaamheden en 20% van de handhavingscapaciteit is gereserveerd voor de niet planbare inzet zoals meldingen, oproepen en onverwachte incidenten. De taken van het totaal aan handhavers van SB-T&H zijn onder te verdelen in stedelijke taken en gebiedsgerichte taken. Stedelijke taken zijn: woonfraude en woonoverlast, jeugdoverlast, milieuhandhaving, taxihandhaving, ondermijning, verkeerd aangeboden bedrijfsafval, horecacontrole en seksuele straatintimidatie (SSI). De uitvoering van deze taken ligt structureel *vast* in de vorm van dedicated, gespecialiseerde formatie en geoormerkte budgetten en vindt plaats door 40% van de capaciteit van handhaving. De *gebiedsgerichte* taken zijn: parkeeroverlast & verkeersaso's, verkeerd aangeboden huisvuil, afval op straat gooien, parken & stranden, APV-overtredingen (zoals wildplassen, hondenpoep & loslopende honden, alcoholgebruik in openbare ruimte, winkelwagens, hangen in portieken, etc.), overlast van dak- en thuislozen, evenementen, demonstraties, (waren-)markten, verkeerd geparkeerde fietsen, fietswrakken, weesfietsen, opleiding en training, en contact met o.a. bewoners, ondernemers en scholen in de wijken. De inzet op deze gebiedsgerichte taken vindt plaats vanuit de surveillance, op basis van afspraken met ketenpartners (zoals politie en stadsmariniers) en op basis van burgermeldingen vanuit 14010 en de MeldR-app. Deze gebiedsgerichte taken vindt plaats door 60% van de capaciteit van de handhaving.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-247
Cluster/afdeling: DBZ

Vraag/verzoek:
Hoe zou een bezuiniging van 10% op de wethoudersondersteuning/middelen voor het college er uit zien?

Antwoord/reactie:
Algemeen De directie Bestuurszaken bevat een diversiteit aan taken ter ondersteuning van het bestuur. Daarnaast voeren we ook twee wettelijke taken uit, namelijk de Wet Open Overheid (WOO) en Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG-privacy). Deze wettelijke taken zullen wij bij deze vraag buiten beschouwing laten. Strategie Er is in 2024 besloten te investeren in concernstrategie omdat de gemeente verkokerd werkt, niet voldoende alternatieven uitdenkt en te weinig bijstuurt. Concernstrategie adviseert bestuur en CD over nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, de impact daarvan en hoe je daar als bestuur/organisatie mee om kan omgaan. De investering werd nodig geacht omdat weinig aandacht is voor het totaalbeeld. Een bezuiniging van 10% lijkt weinig, maar met een team van 7 personen en weinig programmabudget zal dan een strateeg moeten verdwijnen en minder ruimte zijn om stadsbrede strategische vraagstukken op te pakken. Public Affairs Bij Public Affairs zijn de volgende taken belegd: WOO (buiten beschouwing), Privacy (buiten beschouwing), bestuurlijk juridisch advies, bestuurlijke relaties/lobby en internationaal. Dit is specifieke expertise die niet bij de clusters te vinden is. Hoewel dit een milde kaasschaaf lijkt, is dat het niet voor een kleine afdeling als Public Affairs. Public Affairs heeft een klein programmabudget, dus dit zou uit de apparaatslasten bekostigd moeten worden en dit betekent een bezuiniging van +/- 5 fte. Dit heeft als gevolg dat er taken zullen wegvallen. We lobbyen dan bijvoorbeeld niet meer op de sociale en onderwijsdossiers (laten we aan de VNG over). In een complex politiek speelveld is ondersteuning bij het navigeren in Rijks en Europese netwerken cruciaal voor het effectief kunnen ontwerpen en/of uitvoeren van Rotterdamse collegeprioriteiten. We kunnen alleen nog maar de Bgm en wethouder economie bedienen bij internationale reizen en niet meer alle agendaposten van juridisch advies voorzien. Bestuur en gemeentesecretaris (incl. woordvoering) Een bezuiniging van 10% op de ondersteuning van het college (+/- 6fte) betekent dat de wethoudersteams niet langer op het niveau kunnen worden bemenst zoals dat de afgelopen jaren gebruikelijk was. Wanneer de vraag vanuit de wethouders gelijk blijft, zal dit ertoe leiden dat bepaalde werkzaamheden niet meer kunnen worden uitgevoerd of verschuiven naar de inhoudelijke clusters. Hierdoor nemen risico's toe op het gebied van integraliteit, uitvoerbaarheid en tijdige signalering van juridische, financiële en politieke aandachtspunten. De noodzakelijke kwaliteitsborging in het besluitvormingsproces komt onder druk te staan. Dit maakt een zorgvuldige besluitvorming - waarbij besluiten op het juiste moment worden genomen, binnen de juridische, financiële en politieke kaders - kwetsbaarder. Daarnaast komt de ondersteuning op het gebied van woordvoering en bestuurlijke communicatie onder druk te staan. Dit vergroot het risico op onvoldoende afstemming van boodschappen, minder proactieve communicatie, een grotere kwetsbaarheid bij media-aandacht en een afname van de ondersteuning bij politiek-bestuurlijk gevoelige dossiers. Het afschalen van ondersteuning per wethouder kan leiden tot een kleinere bezetting bij lichtere portefeuilles en het niet altijd (fysiek) aanwezig zijn van het secretariaat. Ook vraagt het om het (verder) doorvoeren van efficiency in werken, denk daarbij aan 100% digitaal werken en het

gebruiken van Diva BB voor bestuurders. Politiek assistenten krijgen een contract voor bepaalde tijd, het is mogelijk hier een parttime aanstelling van te maken (bv 0,9fte per politiek assistent).

Externe betrekkingen & stadhuis
Afdeling EBS kent een diversiteit aan taken en functies, waarvan een groot deel raakt aan de directe ondersteuning van en dienstverlening aan het bestuur. De inzet van FBNR, het bieden van directe financiële hulp aan Rotterdammers in acute nood, wordt bij deze vraag buiten beschouwing gelaten.

Bij de afdeling EBS zijn voor de ondersteuning van en dienstverlening aan het bestuur o.a. de volgende taken belegd: gastheerschap, chauffeurs en Externe Relaties, Kabinet en Protocol. Dit zijn specifieke taken die niet bij de clusters belegd zijn. Voor een relatief kleine afdeling als EBS zijn de consequenties groot. Een bezuiniging van 10% op de apparaatslasten betekent een bezuiniging van +/- 6 FTE. Hierdoor zullen taken wegvallen. Het vervoer van het college zoals we dat nu hebben ingericht zal dan bijvoorbeeld niet meer op dezelfde manier mogelijk zijn (minder chauffeurs, waardoor bestuurders vaker het OV of de fiets moeten gebruiken). Ook het gastheerschap zal soberder moeten worden ingericht. Er komen bijvoorbeeld minder mogelijkheden voor lunch en diner op de kamers van bestuurder of in representatieve zalen op het Stadhuis voor gezelschappen van bestuurders. Dit betekent minder dienstverlening aan het bestuur om hen te ontzorgen bij hun verantwoordelijke taak als wethouder / burgemeester. De ondersteuning van het college bij ontvangsten in de stad zal soberder worden ingericht. Collegeleden kunnen op minder momenten begeleid worden door een adviseur bij ontmoetingen met het externe netwerk.

Bij een afname van 10% van het programmabudget, zal een significant deel van de activiteiten geen doorgang meer kunnen vinden. Als het programmabudget afneemt, zullen er minder ontvangsten voor het bestuur kunnen worden georganiseerd en dat betekent minder mogelijkheden tot het versterken van de essentiële relaties met het externe netwerk. Er zullen keuzes moeten worden gemaakt zoals het beperken van het aantal herdenkingsmomenten in de stad of het bezuinigen op de aandacht voor Rotterdammers die een huwelijksjubileum of bijzondere verjaardag te vieren hebben, of voor Rotterdammers die zich belangeloos inzetten voor de stad en daarvoor een onderscheiding verdienen.

Financieel:					
Begrotingseffect x € 1.000					
Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
INDICATIEF	0	270	720	1.350	1.800
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: geen.					

Organisatie:					
Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	0	2,7	7,2	13,5	18
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					
Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):					

Gemeente Rotterdam

TR-248

Cluster/afdeling: MO

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Vraag/verzoek:
Moeten we nog iets doen op huisvesting van internationaal onderwijs? Moeten daar nog middelen voor geregeld worden?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
We hebben de vraag naar de middelen voor de huisvesting van Internationaal Onderwijs geïnterpreteerd als een vraag naar de dekking voor de realisatie van de Campus Internationaal Onderwijs en Sport aan de Benticklaan. Op dit moment wordt de haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Onderdeel van de haalbaarheidsstudie is het opstellen van een reële stichtingskostenraming. Deze is er op dit moment nog niet, daarom kan er nog niet aangegeven worden of en hoeveel extra middelen er nodig zijn. De meeste onderdelen in dit plan zijn gedekt vanuit de IHP's Sport en Onderwijs en vanuit de Impulsgelden maatschappelijke voorzieningen. Er is op dit moment alleen geen dekking voor de uitbreiding van de atletiekbaan van 6 laans naar 8 laans, dit moet vanuit de vrije ruimte worden gedekt. Specifiek per onderdeel is de dekking als volgt geregeld: - De betreffende scholen (PO en VO) zijn opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2020–2023. Het IHP Onderwijs voorziet in de dekking van de stichtingskosten voor (onderwijshuis)vesting. - De internationale kinderopvang zal te zijner tijd gerealiseerd worden door een commerciële partij die zelf investeert. De beleidsregel Kinderopvang met VE nieuwbouw is hier niet van toepassing vanwege het ontbreken van deze specifieke doelgroep. - De Sporthal NOC/NSF (i.p.v. 3 gymzalen) wordt gedekt uit het IHP Onderwijs 2020-2023 en Impulsgelden Maatschappelijk Vastgoed Binnenstad. - Voor de vereniging Rotterdam Atletiek wordt de vernieuwing van het clubhuis gedekt uit IHP sport en recreatie 2024 – 2034 Herijking. Indien de wens is om de atletiekbaan uit te breiden van een 6 laans naar een 8 laans moet dit gedekt worden uit de vrije investeringsruimte. - Verplaatsen van sportvelden **als gevolg van bouwen onderwijshuisvesting op sportvelden worden gedekt uit IHP Onderwijs 2020-2023.** Vanwege het programma en de complexiteit van de opgave dient t.z.t. ook mogelijk dekking gezocht te worden uit andere financieringsstromen (besluit college 2020). De haalbaarheidsstudie zal hier antwoord opgeven. **De scope van de campus betreft het te ontwikkelen gebied maar niet de wegen, tunnels of nieuwe bruggen eromheen.**

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Wij werken mee aan de realisatie van de Campus Internationaal Onderwijs en Sport.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-249
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Hoe zit het met de financiering van Rotterdam Square, loopt die af, zoals aan tafel gesteld, in 2027? Is bij ons bekend (en wordt gedeeld?) dat de bijdrage aan Rotterdam Square fors verhoogd moet worden om de huidige gestelde ambitie te halen? En voor Innovation Quarter: eerder aangegeven dat bijdrage omhoog zou moeten om de gestelde ambities te halen, wordt dit herkend en hoe dit te kwantificeren?

Antwoord/reactie:
Rotterdam Square: Het klopt dat de financiering van Rotterdam Square afloopt per 31-12-2027. Gemeente en Erasmus MC hebben Rotterdam Square gelijkelijk gefinancierd vanaf de oprichting eind 2022 tot en met eind 2027. Beide partijen hebben €2 miljoen beschikbaar gesteld voor deze eerste periode. Om de gestelde ambities te halen is continuering van de middelen door beide partners vanaf 1-1-2028 de minimale ondergrens (€ 2 miljoen per partner voor 4 jaar: 2028-2031). Voortzetting en mogelijk intensivering van middelen vanuit beide partners maakt het mogelijk om de realisatie van Erasmus MC Campus te continueren en de komende jaren verder concreet en fysiek in te vullen. Zonder continuering van middelen is de kans reëel dat de ontwikkeling stopt. Voor de fysieke ontwikkeling wordt er een nieuwe startup faciliteit geopend, worden er nieuwe ruimtes gecreëerd in de omgeving van Erasmus MC voor ondernemerschap en wordt er extra ingezet op acquisitie van bedrijven. Hiervoor is extra capaciteit bij Rotterdam Square nodig, daarom is het voorkeursscenario om voor de nieuwe financiering vanaf 1-1-2028 €0,5 miljoen extra per partner (Erasmus MC en gemeente) beschikbaar te stellen over de looptijd van 4 jaar. De middelen voor de minimale en intensiveringsvariant kunnen worden gedekt bij toekenning van het investeringsbudget van het beoogde publiek fonds SHIP (beantwoording TR-94). De integratie van de Erasmus MC Campus en de TU Delft campus is gebaat bij een integrale aansturing. De integratie van TU Delft, het samenstellen van investeringsconsortia voor vastgoed, de samenwerking tussen onderwijs, onderzoek en ondernemers, het stimuleren van innovatie heeft actieve sturing en programmering nodig. Deze governance wordt komend half jaar verder uitgewerkt en zal een verregaande samenwerking of integratie hebben met Rotterdam Square. Ook hiervoor geldt een intensivering van capaciteit om de campus goed te kunnen voorbereiden en laten functioneren. Hierbij wordt gerekend op een gelijkelijke bijdrage door Erasmus MC en TU Delft. Deze fase loopt vanaf 2028-2031 (opstartfase tot start bouw) waarbij de gemeente €1,3 miljoen bijdraagt. De dekking van deze middelen is nu nog niet geborgd maar zal binnen de USOV gevonden kunnen worden. Binnen de USOV is namelijk voor de komende collegeperiode €50 miljoen vrijgemaakt voor campusmiddelen. InnovationQuarter (IQ): IQ heeft verschillende fondsen waarmee zij investeren in veelbelovende bedrijven en innovatieve technologische ontwikkelingen. Voor Rotterdam zijn de meest relevante fondsen het IQ Capital fonds, UNIIQ en het Energietransitiefonds Rotterdam (ETFR). Voor alle drie de fondsen geldt dat het investerend vermogen grotendeels is belegd en financiële middelen nodig zijn om door te

investeren. De reden hiervoor is dat de gemiddelde periode waarin exits geld opleveren 2 a 3 jaar langer is dan van tevoren was verwacht. De provincie heeft € 30 miljoen gereserveerd voor IQ Capital, in de verwachting dan andere deelnemers in het fond ook meedoen.

Verder is het nodig dat de exploitatiebijdrage van de gemeente aan IQ meestijgt volgens de jaarlijkse indexering. Rotterdam is de enige aandeelhouder die zich onthoudt van deze indexering. Deze bijdrage is belangrijk om de bezetting en daarmee de slagkracht van IQ op peil te houden. Met deze middelen is rekening gehouden in het investeringsbudget van het beoogde publiek fonds SHIP (beantwoording TR-94).

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Middelen voortzetting Square minimale of intensiveringsvariant* (dekking SHIP)	-	-	500.000I - 625.000I	500.000 I- 625.000I	500.000I 625.000I
Middelen Campusorganisatie* (dekking USOV)			325.000I	325.000I	325.000I
IQ Capital + UNIIQ	8,500.000I	-	-	-	-
ETFR	20.000.000I	-	-	-	-
IQ organisatie		500.000E	500.000E	500.000E	500.000E
*gezien collegeperiode tot 2030 loopt ontbreken de (gelijke) benodigde bedragen voor 2031. Het voorgestelde investeringsbudget bestaat uit exploitatie (E)- en investeringsgelden (I).					
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	-	-	-	-	-
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-250
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Cruiseschepen: a.Zijn er afspraken over het aantal cruiseschepen per jaar? b.Welke mogelijkheden zijn er om via het havengeld te stimuleren dat de minder uitstotende cruiseschepen (wanneer ze niet aan de walstroom hangen) vooral naar Rotterdam komen, bij voorkeur op een kostenneutrale manier? cZijn er ook nog andere middelen om dit te stimuleren?

Antwoord/reactie:

Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

a. *Zijn er afspraken over het aantal cruiseschepen per jaar?*

Op dit moment bestaat er geen afspraak over een maximumaantal cruiseschepen per jaar.
Er is wel een afspraak rondom de subsidie voor de walstroominstallatie: vanaf 2030 betaalt Cruiseport de renteloze lening van 8,75 miljoen euro terug in 15 jaar, maar alleen in de jaren met meer dan 100 aanmerende cruiseschepen. In 2025 was het aantal cruisecalls 131. De prognose van Cruiseport Rotterdam is dat dit zal toenemen tot 5.1.1c in 2030.

In maart 2025 is de walstroominstallatie in gebruik genomen. Vanaf 1 januari 2027 is aansluiten op walstroom verplicht voor cruiseschepen. Cruiseschepen die niet kunnen aansluiten op walstroom mogen dan niet meer afmeren in Rotterdam. Dat is op basis van een motie van de gemeenteraad uit 2022 geregeld en gecommuniceerd.

b. *Welke mogelijkheden zijn er om via het havengeld te stimuleren dat de minder uitstotende cruiseschepen (wanneer ze niet aan de walstroom hangen) vooral naar Rotterdam komen, bij voorkeur op een kostenneutrale manier?*

Havenliggeld is een bevoegdheid van het Havenbedrijf en zij hebben hierop al actie genomen. Sinds januari 2025 heeft de kostensystematiek een update gekregen. Nu krijgen schepen korting als ze hoog scoren op de Environmental Ship Index of beschikken over een Green Award-certificaat. Dat geldt dus ook voor cruiseschepen. Meer informatie: Duurzaamheid en efficiëntie krijgen belangrijkere rol bij nieuwe haventarieven van de Rotterdamse haven | Port of Rotterdam

c. *Zijn er ook nog andere middelen om dit te stimuleren?*

Andere maatregelen voor verlaging van de (varende) emissies, zoals varen op biobrandstoffen en synthetische brandstoffen en nabehandelingstechnieken, kunnen we als gemeente niet afdwingen. We kunnen daar wel voor lobbyen via het Rijk bij de International Maritime Organization. Daar ligt het Net Zero Framework voor, waarin een wereldwijde aanpak voor verduurzaming van de scheepvaart wordt voorgesteld. Het is belangrijk om als gemeente de Havenlobby nationaal en internationaal te voeren en daar kan dit een onderdeel van zijn.

Wat we wel doen lokaal:
Naast verduurzaming zetten we in op kennisontwikkeling en ketensamenwerking over circulaire scheepsbouw. Het maritieme cluster in Rotterdam en de regio is sterk in het renoveren, opwaarderen en het veranderen van functie van type schepen. Dat geldt ook voor cruiseschepen.

Gemeente Rotterdam

Daarmee worden continu waardevolle reststromen gecreëerd— van metaal en elektronica tot reserveonderdelen. Die gaan nu nog te vaak verloren door gebrek aan retourlogistiek, productherkenning en samenwerking. Hierop zetten we dus in en hierop positioneren we Rotterdam ook, als maritime capital of europe.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Cruiseschepen gaan conform afspraak vanaf 1 januari 2027 aan walstroom en samen met het havenbedrijf blijven we scheepseigenaren en de maritieme sector stimuleren om circulair en duurzaam te bouwen en te exploiteren.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-251
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
In de wendbaarheidsanalyse bij Taal staat 30k trajecten als doel, in de jaarrekening 2025 staat 25k. Hoe verhoudt dit zich tot elkaar en tot de financiële reeks in het basispad (2,5 mln/jaar), hoeveel trajecten doe je met de reeks en hoeveel zonder?

Antwoord/reactie:
In de toelichting van de jaarrekening staat dat de ambitie voor deze collegeperiode (2023-2026) in 2025 is verhoogd van 25.000 naar 30.000 gestarte trajecten basisvaardigheden. Met het vaststellen van de VJN 2024, is vanaf 2027 structureel € 2,5 miljoen bezuinigd op trajecten basisvaardigheden. De verwachting is dat dit betekent dat het huidige ambitieniveau (30.000 gestarte trajecten) met circa 10.000 trajecten verlaagd moet worden. Om toch de komende vier jaar 30.000 trajecten te kunnen behalen, is in het financieel basispad 2,5 miljoen opgenomen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
	0	0	0	0	0
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-252
Cluster/afdeling: MO/dir V

Vraag/verzoek:
Wat zou het opleveren en betekenen om de anti-drugs campagne te schrappen?

Antwoord/reactie:
De communicatiecampagne "denormaliseren drugsgebruik" vloeit voort uit het coalitieakkoord Eén Stad en heeft tot doel om de recreatieve drugsgebruiker te wijzen op de schadelijke (criminele) effecten die met het gebruik verbonden zijn. Immers; drugs zijn onlosmakelijk verbonden aan de georganiseerde criminaliteit. Dat we als gemeente hierop inzetten is van belang, omdat: -Cocaïne- en XTC-gebruik al jaren toeneemt in Rotterdam; -Onder jongeren drugsgebruik normaliseert. Daarnaast zijn drugs o.a. via sociale media zeer eenvoudig te verkrijgen en neemt het aantal soorten drugs toe. -Uit de (lokale) rioolwateronderzoeken blijkt dat recreatief drugsgebruik een criminele markt in stand houdt van (jaarlijks) minimaal € 110.000.000,-- voor de gemeente Rotterdam. -Het recent verschenen Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland (DON) meldt dat in sommige wijken criminelen een vaste voet aan de grond krijgen en "alternatieve systemen" ontwikkelen in deze wijken. Dit hangt veelal samen met de georganiseerde drugscriminaliteit. -De helft van de incidenten excessief geweld zijn gerelateerd aan de drugscriminaliteit. Dit maakt dat het terugdringen van recreatief drugsgebruik ook een veiligheidsvraagstuk is. Uit twee effectmetingen blijkt dat de Rotterdamse campagne hieraan bijdraagt: *29% van de gebruikers geeft aan drugsgebruik te willen minderen (tegenover 27% in 2024), 33% geeft aan dit misschien te gaan doen (tegenover 21% in 2024). Dit lijkt te duiden op een toenemende impact van de campagne. De gemeenteraad is na iedere campagne op de hoogte gesteld van de uitkomsten en effecten ervan.* De campagne nu stoppen betekent dat we een effectief instrument verliezen in de strijd tegen drugscriminaliteit, een van de weinige instrumenten die we als gemeente geheel zelfstandig kunnen inzetten. De campagnes, de evaluaties en het maatschappelijk debat dat hierdoor ontstaat, leveren verder waardevolle inzichten waar vervolgens interventies effectief op aangepast kunnen worden. Indien de inzet hierop gestopt wordt, stopt ook dit maatschappelijke gesprek en gaan we terug naar het grijze gebied van illegaliteit en criminaliteit gecombineerd met het gedogen van gebruik en bezit. Met als risico dat het normaliseren van gebruik en drugsgebruik verder (blijft) toenemen. Inzet door de (lokale) overheid op het terugdringen van drugsgebruik heeft internationaal en vanuit de opsporingspartners prioriteit. Vanuit contacten die in Latijns-Amerika zijn opgedaan in het kader van de Mainportaanpak wordt al langer een appel gedaan op Nederland en andere landen in West-Europa om het gebruik van cocaïne terug te dringen. Hier bestaat immers een belangrijke afzetmarkt voor de cocaïne die geproduceerd wordt. En zonder vraag, geen aanbod. Dat geldt ook voor partners als de politie, de Douane en het Openbaar Ministerie, die alle inspanningen waarderen die drugsproblematiek voorkomen. Voor 2026 en verder wordt de campagne omgebogen van een bewustwordingscampagne naar een campagne die gericht op is gedragsbeïnvloeding. Hierbij wordt de gebruiker niet gecriminaliseerd

en wordt de reeds geldende norm benadrukt: de meerderheid van Rotterdammers gebruik géén drugs. Het is daarnaast de ambitie om de campagne in te bedden een breder actieplan waarbij veiligheid, zorg en preventie met als doel het denomaliseren van dugsgebruik en het terugdringen van gebruik door preventieve maatregelen. Aandachtspunt: *deze vraag overlapt met de beantwoording van vraag TR-168 met betrekking tot mogelijkheden tot het bezuinigen op taken vanuit Strategie en Beleid van Veilig. Hierin is het stoppen van de drugscampagne door het niet honoreren van het knelpunt als mogelijkheid reeds opgenomen.*

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
		250.000	250.000	250.000	250.000
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Licht toe: niet van toepassing. Het schrappen van de anti-drugscampagne levert geen capaciteitsvoordeel op.					
Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	nvt				
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Drugscriminaliteit, -overlast en drugsgebruik vormen een "wicked problem" met impact op de leefbaarheid en gezondheid en vraagt inzet op diverse fronten. Daarom stellen we een meerjarig actieplan op met repressieve- (terugdringen aanbod) en preventieve maatregelen, harm reduction en zorgaanbod. Hierbij gaat nadrukkelijk aandacht uit naar jongeren en jongvolwassenen en het terugdringen van drugsgebruik.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-253
Cluster/afdeling: SB

Vraag/verzoek:
Vervolg op vraag 148, enkel het onderdeel stop & sport eerste uur € 0,20. Dit is excl. de uitbreiding van het gebied betaald parkeren. Kan de reeks opnieuw berekend worden passend bij de uitbreiding zoals in vraag 194 opgenomen?

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):

Er zijn op dit moment 4 stop & sport-zones in de Centrumschil en 8 stop & sport-zones in de 'buitenschil'. In 2025 zijn er in deze zones in de Centrumschil 85.000 transacties geweest en in de buitenschil 380.000.
 	
Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat bij de uitbreiding van betaald parkeren (zoals bij vraag TR-194 is gevraagd) er nog 8 stop & sport-zones nuttig en noodzakelijk zijn van een gemiddelde omvang van de huidige stop & sport-zones in de buitenschil.
 	
Als het eerste uur tegen € 0,20 wordt aangeboden in plaats van tegen 50% van het geldende uurtarief zou dit, met als uitgangspunt het huidige aantal transacties in de stop & sport-zones, een inkomstenderving opleveren van circa € 820.000,- per jaar.
Indien rekening gehouden wordt met de voorgestelde tariefsverhoging uit vraag TR-114 'betaald parkeren' dan loopt de inkomstenderving op naar € 1.200.000,- per jaar.
 	
De inkomstenderving vindt gefaseerd plaats naar rato uitbreiding betaald parkeren (in 3 jaar) en doet zich in de uitbreidingsgebieden pas voor bij implementatie van nieuwe stop & sport-zones. Afhankelijk van de volgorde van de uitbreidingen kan het financieel effect in de nieuwe gebieden eerder of later optreden dan in onderstaande financiële tabel is aangegeven. Uitgangspunt in de tabel is een gelijkmatige uitbreiding van de nieuwe stop & sport-zones.
 	
Deze berekening houdt geen rekening met het financiële effect van deze maatregel i.v.m. mogelijk oneigenlijk gebruik door de niet-doelgroep uit de directe omgeving. De voorgestelde € 0,20 per uur is goedkoper dan de bestaande regeling voor bewonersbezoek (momenteel € 0,78 per uur). Bijkomend risico is dus dat bewoners hun bezoek niet zelf faciliteren, maar in plaats daarvan verwijzen naar de goedkopere zones in de omgeving. Dit risico speelt met name bij stop & sport-zones rondom sporthallen/zwembaden die in dichtstedelijk gebied liggen.
 	
Noot: de huidige stop & sport-regeling geldt op doordeweekse dagen (ma t/m vr) vanaf 15.00 uur tot einde betaaltijd (23,00 uur). In het weekend geldt de regeling tijdens de volledige betaaltijd.
 	
– Risico's
  – Zoals in de beantwoording is aangegeven is misbruik door de verkeerde doelgroep niet handhaafbaar. Dit geldt ook al voor de bestaande stop & shop- en stop & sportregelingen, maar bij een nog lager tarief is het risico groter;
  – Daarmee ontstaat het risico van inkomstenderving vanuit naastgelegen gebieden doordat parkeerders voor de goedkopere parkeerzones kiezen;
  – De maatregel genereert meer autoverkeer doordat het tarief voor kortere bezoeken geen sturende werking meer heeft richting ov-gebruik, fietsen en lopen.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
stop & sport eerste uur €0,20 inclusief de uitbreiding betaald parkeren (8 nieuwe stop & sport-zones met een gemiddelde omvang): - exclusief tariefsverhoging - inclusief tariefsverhoging		 -585 -855	 -700 -1.025	 -820 -1.200	 -820 -1.200
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Geen.					

Organisatie:					
Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Het tarief bij stop & sport-zones wordt € 0,20 voor het eerste uur. Hierna wordt het tarief voor de aansluitende 2 uur parkeren 50% van het reguliere tarief. Na 3 uur parkeren geldt het reguliere tarief.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-254
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Welk investeringsbudget is nodig om de komende jaren bij herinrichting van wegen e.d. werk met werk te kunnen maken in de vergroening van de stad? Of is dit al voldoende gedekt? Beeld is dat dit onderdeel is van Groene Waterstad, alleen dat onderdeel erbinnen gaat het dan om, niet het totale programma.

Antwoord/reactie:
Vooraf In de eerdere aangeleverde informatie behorend bij de groei naar 5000 woningen is ingegaan op de bijbehorende investeringen om tot Groene Groei te komen. Voor de Groene Waterstad is hierbij het volgende aangegeven: a. In de Robuuste kern van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie is voor de periode 2026-2034 201 miljoen aan groeninvesteringen opgenomen in gebiedspakketten en stedelijke projecten (oa Kralingse Bos en afmaken Stadsprojecten) b. Daarnaast is voor versnelling van vergroening in de wijken 35 - 80 miljoen euro nodig; c. En voor stedelijke groen en waterprojecten (afmaken huidige groene verbindingen uit de Groenagenda en ontwikkeling nieuwe groen- en waterprojecten) : 50 – 200 miljoen euro In bovenstaande vraag (Nummer OH-9) gaat het om het benodigde investeringsbudget om werk met werk maken te maken. Dit gaat met name over punt B: "versnelling van de vergroening in de wijken" door onder andere mee te koppelen met beheer en onderhoud van wegen, rioolvernieuwing, onderhoud speelplekken en het meekoppelen en samenwerken met andere partijen in de stad, zoals bewoners, ondernemers, corporaties, waterschappen en andere belanghebbenden. Afhankelijk van de keuzes die het college maakt over investeringen in VCP of autoluw liggen er ook kansen op de plekken waar die maatregelen uitgevoerd worden. Terugblik vorige collegeperiode In de afgelopen jaren hebben we met Groenagenda ervaring opgedaan met werk met werk maken. En hebben geconstateerd dat deze methode werkt. We hebben het daarvoor ter beschikking gestelde programmabudget van 54,7 miljoen volledig kunnen benutten. Hiervan was 27,2 miljoen bestemd voor het realiseren van groene verbindingen (zoals de Rotte en Rondje Bruggen). 27,5 miljoen is ingezet voor een financiële bijdrage aan onderhoudsplannen zoals rioolvernieuwing, onderhoud van wegen, speelplaatsvernieuwing en groeiplaatsverbetering van bomen. Ook hebben we een bijdrage gedaan voor groen bij mobiliteitsplannen en gebiedsontwikkelingen. In totaal hebben we 27 ha groen aan de stad toegevoegd (waarvan 19ha openbare ruimte). In wijken met klimaatproblemen een groot gebrek aan groen, hebben we ook voorzien in de onderhoudsbehoefte van pleinen op het gebied van speelplekken, bestrating en groen. Deze pleinen hebben we vernieuwd en voorzien van meer bomen, groen, waterberging en een aantrekkelijker inrichting. De vernieuwing van deze pleinen vergt wel een andere en intensievere

werkwijze dan een straat met rioolvernieuwing. Pleinen hebben een buurtfunctie en daarom is meer overleg met bewoners en stakeholders nodig.

Ook hebben we met bewoners op straat en buurtniveau veel groen kunnen toevoegen. Er is een werkwijze binnen Stadsbeheer en Stadsontwikkeling ontwikkeld om in plannen groen en water toe te voegen. Deze aanpak heeft goed gewerkt.

Benodigd budget
In december is de Groene Waterstad door de raad unaniem vastgesteld met hoge ambities voor meer, beter en verbonden groen en water. Momenteel wordt gewerkt aan de uitvoeringsagenda die door de raad moet worden vastgesteld.
We focussen ons met de beantwoording van deze vraag op het werk met werk maken in de wijken (onderdeel B). Deze aanpak is aanvullend op de projecten uit de robuuste kern van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie (USOV). De groenprojecten uit de USOV zijn onderdeel van de gebiedspakketten en daarmee meestal gekoppeld aan (grote) gebiedsontwikkelingen, zoals het wijkpark 2e en 3e Merwegat en het Spinozapark.
Ook het benodigde budget voor stedelijke groen- en waterprojecten (onderdeel C) is geen onderdeel in deze beantwoording.

Om het niveau van werk met werk maken in de wijken van de afgelopen periode en de huidige groenagenda door te kunnen zetten, is minimaal 35 miljoen nodig. Daarmee kan dan bijna 20 ha extra groen worden gerealiseerd. Het benodigde budget is meer dan de huidige bijdrage, vanwege hogere kosten.

Om de ambitie van de Groene Waterstad te kunnen realiseren, is alleen voortzetting van de huidige inzet onvoldoende. Rotterdam heeft al een groot tekort aan groen en water, en zeker bij een toename van inwoners wordt dit tekort groter. In de Groene Waterstad is gepleit voor het intensiveren van de inzet te. Om invulling te geven aan de Groene Waterstad, inclusief bouwopgave gerelateerd aan de Omgevingsvisie, is minimaal 60 miljoen nodig.

Bij een budget van 60 miljoen zijn onderstaande doelen haalbaar en realiseerbaar:
- 30-35 ha meer publiek groen en water;
- 15 klimaatadaptieve pleinen.

Daarmee wordt invulling gegeven aan de vraag zoals hierboven gesteld.
Bij de minimale variant van 35 miljoen kan minder groen worden toegevoegd en ook de kwaliteit van het groen per straat of buurt staat onder druk: met minder budget kan er niet gekozen worden voor eenmalige dure oplossingen om bijvoorbeeld bomen in een straat mogelijk te maken.

(Eerder is ook een bedrag van 80 miljoen genoemd behorende bij 5000 woningen. Op dit moment is het niet opportuun om hier invulling aan te geven.)

Wijziging ten opzichte van huidig beleid (en relatie eerder aangenomen moties/toezeggingen);
Extra vergroenen door mee te koppelen met beheer- en onderhoudsprojecten is een voorzetting en een intensivering van de aanpak van de Groenagenda en een verdere implementatie van een werkwijze naar aanleiding van de vaststelling van de Groene Waterstad.

Met de Groene Waterstad en de daarbij horende Vuistregels Groen en Water geven we invulling aan de Motie Groennorm voor de Oostflank, die nog afgedaan moet worden. Met de vuistregels geven we aan hoeveel groen en water er waar moet komen, van straat tot regio, en welke kwaliteit dit moet hebben.

Sinds 2024 is de Natuurherstelverordening van kracht, dit betekent dat er tot 2030 geen vermindering van oppervlakte groen mag plaatsvinden ten opzichte van 2024 en na 2030 moet het areaal toenemen. Met de werk met werk aanpak geven we deels invulling aan deze opgave.

Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?)
Door aan te sluiten bij geplande werkzaamheden aan riool, wegen, speelplekken, mobiliteitsprojecten en gebiedsontwikkelingen voegen we veel groen en water in wijken toe. Dit is goed voor de leefkwaliteit en gezondheid van bewoners, met meer groen, schaduw en ruimte om te recreëren en te verblijven. Ook verbeteren we hiermee de biodiversiteit. Het toevoegen van groen en water is essentieel om de stad klimaatbestendig te maken tegen extreme neerslag, periodes van droogte en hogere temperaturen. Dit sluit aan bij het vastgestelde omgevingsprogramma Rotterdams WeerWoord en het Water Klimaatadaptatie Programma.

Door het toevoegen van beter en meer groen verandert het beeld van de stad, dit vraagt ook iets van het beheer. Met de nieuwe beheeraanpak van Stadsbeheer wordt hier al aan gewerkt. Maar ook zijn er effecten te verwachten voor het schoonhouden van de stad. Dit is financieel niet meegenomen.

Aangezien de gemeente een voortdurende opgave heeft om de stad te onderhouden en te vernieuwen is dit een werkwijze die op korte en lange termijn de kwaliteit van de stad verbetert.

Juridische consequenties
Extra groen en water toevoegen kan vrijwel altijd zonder juridische consequenties.
Indien de buitenruimte op ingrijpend wijze verandert, hanteren we het vastgestelde proces voor inrichtingsplannen. In het kader van de wettelijke verplichtingen van de Natuurherstelverordening moeten we de mogelijkheden verkennen om het huidige bomenbestand beter te beschermen.
Risico's

- Door aan te sluiten bij de geplande werkzaamheden is het risico dat niet altijd de grootste opgaven in prioriteitswijken aangepakt worden omdat daar geen werkzaamheden zijn voorzien. Er zijn veel wijken in Rotterdam waar de onderhoudsbehoefte gering is, maar die een groot tekort hebben aan groen en water. De extra middelen en inzet die hiervoor nodig zijn maken geen onderdeel uit van de in deze beantwoording aangegeven middelen. En worden nader verkend.
- Het tempo van de rioolvervanging kan onder druk komen te staan door alle extra opgaven die gerealiseerd moeten worden. Daarom is extra capaciteit noodzakelijk ter ondersteuning van de projectteams die zich bezighouden met de rioolvervanging.
- In buurten waar veel extra groen nodig is, zijn soms extra gesprekken met bewoners nodig om draagvlak te creëren rond de voordelen van groen en bomen. Waarbij ook het veiligheidsaspect aan de orde komt. Om tot gedragen plannen voor de vergroening te komen, is extra capaciteit nodig.

Financieel:

De onderstaande investeringen zijn aanvullend nodig. En maken geen onderdeel uit van de robuuste kern van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie.

Begrotingseffect (bedragen in mlj)

Maatregel werk met werkmaken	2026	2027	2028	2029	2030
Beheer, onderhoud, mobiliteit, ontwikkeling enz (geen onderdeel Robuuste Kern)		10	15	15	20

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Er komen mogelijk kansen, denk aan Impuls Leefomgeving Novex Haven, (dit zal een vorm van co financiering vragen) klimaatadaptatiemiddelen van het rijk, soms Europese subsidie voor projecten.

Een deel van de maatregelen dragen bij aan de waterbergingsopgave en geven invulling aan de hemelwaterzorgplicht en zijn daarom toe te rekenen aan de rioolheffing. Hierover neemt de raad dit jaar een besluit. Er zou een bijdrage vanuit de rioolheffing kunnen worden toegekend met een oplopende reeks van 2,25 miljoen naar 3,75 miljoen per jaar.

Organisatie:

Om de versnelling mogelijk te maken en goed aan te kunnen sluiten bij beheer en onderhoudsprojecten is extra ondersteuning van de projectteams noodzakelijk, zoals projectmanagement, landschapsontwerper, ingenieursbureau. Dit zijn geen nieuwe medewerkers maar wel benodigde inzet.

Licht toe:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	Nvt				
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid		Nader te bepalen	Nader te bepalen	Nader te bepalen	Nader te bepalen
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	Nader te bepalen				

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

De stad heeft behoefte aan veel meer groen en water. Daarin gaan wij als coalitie investeren. Dat doen we onder meer door slim aan te sluiten bij werkzaamheden die plaatsvinden in de stad. Hierdoor wordt de verdichtende stad nog aantrekkelijker, gezonder en klimaatbestendiger voor mens en dier.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-255
Cluster: SO

Vraag/verzoek:
Kunnen Oppert (geheel) en de Schiedamse Vest (West-Blaak tot Witte de With) autovrij gemaakt worden en wat zou dat kosten?

Antwoord/reactie:

Autovrije Oppert en Schiedamse Vest:

1. Oppert (geheel):
    - Deel tussen Lombardkade en de Meent :
      Haalbaar onder voorwaarden:
        - Dit deel van de Oppert autovrij maken vergt het aanpassen van de circulatie van het omliggende gebied en adviseren hierover participatie te organiseren. Bij het autovrij maken moet rekening worden gehouden met onderstaande factoren.
            - Deze route maakt deel uit van de parkeerverwijsroute vanaf de Sint Jacobsplaats via Oppert en Meent richting de parkeergarages van Beurs – WTC; alternatieve verwijzing van deze routes zal dan elders moeten plaatsvinden via de Meent of omliggende wegen;
            - Aanliggende horeca en winkels zijn (deels) voor de expeditie afhankelijk zijn van de Oppert;
            - In dit deel is sprake van 2 hoven welke zijn ontsloten vanaf de Oppert

    - Deel tussen Meent en Grote Kerkplein:
      Niet haalbaar
        - Dit deel van de Oppert herbergt een aantal (belangrijke) voorzieningen/functies:
            - Parkeergarage voor bewoners van het gebouw De Hofdame; verkeer naar deze garage moet via de Oppert in- en uitrijden;
            - Diverse horeca en winkels aan het Grote Kerkplein en de westzijde van de Hoogstraat, die voor hun expeditie en evenementen afhankelijk zijn van de Oppert als aan- en afrijdroute vanaf het Grote Kerkplein
            - Het Grote Kerkplein kent daarbij al een autoluwe status omdat het formeel is ingericht als een zone met een geslotenverklaring voor gemotoriseerd verkeer, met uitzondering van ontheffing houders en expeditie verkeer, die via de Oppert in moeten kunnen rijden.
        - Het geheel autovrij maken van dit deel van de Oppert is gezien de bovenstaande eigenschappen niet haalbaar. Echter kan wel de inrichting vanaf de ingang van de parkeergarage tot aan de huidige oprit naar het Grote Kerkplein worden aangepast naar autoluw gelijk aan het gebruik van het Grote Kerkplein, echter biedt dit geen grote meerwaarde voor

verblijf of horeca. In dit gedeelte liggen vier algemene gehandicapten parkeerplaatsen, bezien moet worden óf en waar deze terug kunnen komen in de directe omgeving.

- Voor beide delen van de Oppert geldt dat het herinrichten van de kruisingsvlakken met de Meent wel tot de mogelijkheden behoort en bijdraagt aan een autoluw karakter. Vergelijkbare inrichting als bij de kruising Delftsevaart en Meent ligt voor de hand. Hierbij is er een breder trottoir, zijn een aantal parkeervakken nabij het kruisingsvlak verwijderd en is de materialisering van het trottoir doorgetrokken (zie foto).

2. Schiedamse Vest (West-Blaak tot Witte de Withstraat)
   Het autovrij maken van de Schiedamse vest is niet volledig mogelijk aangezien:
   - De Schiedamse Vest deel uitmaakt van een uitrukroute voor de Brandweerkazerne Baan en de ambulancepost Baan, die richting Westblaak / Churchillplein / Coolsingel moeten uitrukken; als gevolg hiervan zal er altijd een inrichting nodig blijven met een rijbaan op de Schiedamse Vest, zolang geen geschikt alternatief voor de route of de kazerne en post wordt gevonden; een alternatieve uitrukroute zal consequenties hebben voor de algehele verkeerscirculatie in het gebied, w.o. de Schilderstraat/ Witte de With.
   - De gemeente en hulpdiensten hebben bovendien gezamenlijk (bestuurlijke) afspraken gemaakt over een kaart met primaire routes voor alle hulpdiensten (brandweer, ambulance en politie). De Schiedamse Vest is er als primaire route uitgekomen en dus mag daar maar beperkt iets wijzigen. Zelfs een formele snelheidsbeperking is niet mogelijk. Maximaal mogelijk is omzetten (deels) naar eenrichtingsverkeer.
   - De Schiedamse Vest is momenteel ingericht als 50kmh gebiedsontsluitingsweg. Voor het gedeelte tussen Vasteland en Schilderstraat wordt momenteel een inrichtingsplan voorbereid en vanaf 2027 uitgevoerd, waarbij het snelheidsregime 50 km/h gehandhaafd blijft, vanwege de primaire uitrukroute voor de hulpdiensten.
   - Vanuit het VCP wordt al éénrichtingsverkeer ingesteld op het middelste deel van de Schiedamse Vest ter hoogte van de Schiedamsesingel (basisschool 't Landje) in noordelijke richting en worden parkeerplaatsen verplaatst om de verkeersveiligheid te verbeteren.
   - Door de voorgestelde maatregel zal meer verkeer de Witte de Withstraat gaan gebruiken om het gebied in en uit te komen.
   - Er zullen orde grootte 40 openbare parkeerplaatsen aan het gebied moeten worden onttrokken, wanneer dit deel van de Schiedamse Vest autovrij wordt gemaakt. De parkeerdruk is in dit gebied al hoog;

- Aanliggende horeca en winkels kunnen voor de expeditie afhankelijk zijn van de Schiedamse Vest, dit moet nader worden onderzocht.
- Het Schiedamse Vesthof is afhankelijk van de Schiedamse Vest voor ontsluiting.
- Een gedeeltelijke herinrichting is eventueel wel mogelijk, waarbij er tussen de Witte de Withstraat en de uitrit van het Schiedamse Vesthof, éénrichtingsverkeer wordt bewerkstelligt. Het inrichten als een zone met een geslotenverklaring voor gemotoriseerd verkeer, met uitzondering van ontheffinghouders en expeditie verkeer en hulpdiensten behoeft nader onderzoek en hierover moet vanzelfsprekend nauwgezet met de hulpdiensten worden afgestemd over de haalbaarheid.

Voor alle locaties geldt:

- Het effect op verkeerscirculatie en daarmee haalbaarheid moet nader worden onderzocht. Er zullen hier nieuwe circulatiestudies en effectstudies naar moeten worden gedaan.
- Er sprake zal zijn van verkeersbesluiten, inclusief bezwaar- en beroepstermijnen bij wijzigingen naar autoluw of autovrij.
- Onvoldoende draagvlak bij wijkraden, bewoners, ondernemers, hulpdiensten is een risico.
- In beide gebieden zal er sprake zijn van inkomstenderving vanwege het uitnemen van openbare parkeerplaatsen.
- Er bevinden zich in of nabij beide locatie private parkeergarages (openbaar en afgesloten) de inrichting moet worden afgestemd met de exploitanten van deze voorzieningen.
- Aanleg van meer autovrije straten leidt in de regel tot meer onderhoudskosten tav beheer en onderhoud. Bij een autovrije straat ligt extra vergroenen voor de hand; groen is duurder in beheer en onderhoud t.o.v. grijs. Dit laatste is een afweging ten opzichte van de klimaatdoelstellingen en groenambities van de gemeente.

Oppert exploitatiekosten:
Parkeren: totaal 10 parkeerplaatsen uitnemen; inkomstenderving € 45.000,- per jaar. Als de tariefsverhoging naar € 7,20 per uur conform vraag TR-114 wordt meegenomen € 50.000,- per jaar.

Kosten onderhoud: Bij omvorming parkeerplaats in groen zijn de extra beheer en onderhoudskosten (niet de aanleg) 150 euro per parkeerplaats per jaar (= circa € 1.500 per jaar). Afhankelijk van de uiteindelijke inrichting kunnen ook op grijs de kosten van beheer en onderhoud toenemen.

Concreet voor deze situatie: Is voor de op te heffen parkeerplaatsen groen wordt teruggebracht kost dat € 150 per jaar per parkeerplaats extra. In totaal € 1.500/jaar.

Oppert Realisatiekosten
Planvormings- en uitvoeringskosten Oppert:
€ 2.000.000 (bouwkosten, engineering, risico's)
€ 500.000 (planvorming)
Totaal: € 2.500.000,-

Schiedamse Vest exploitatie kosten:
Parkeren: uitnemen 40 parkeerplaatsen; inkomstenderving € 180.000,- per jaar. Als de tariefsverhoging naar € 7,20 per uur conform vraag TR-114 wordt meegenomen € 200.000,- per jaar.
Afvalcontainer: Verplaatsen 4 stuks
Geen aanpassingen in de ondergrond, alleen aanpassen bestaande parkeervakken, rijloper blijft in stand, alleen materialisering aanpassen.

Kosten onderhoud: Bij omvorming parkeerplaats in groen zijn de extra beheer en onderhoudskosten (niet de aanleg) 150 euro per parkeerplaats per jaar (= circa €6.000 per jaar). Afhankelijk van de uiteindelijke inrichting kunnen ook op grijs de kosten van beheer en onderhoud toenemen.

Schiedamse Vest Realisatiekosten
Planvormings- en uitvoeringskosten Schiedamse Vest:
€ 3.500.000 (bouwkosten, engineering, risico's)
€ 500.000 (planvorming)
Totaal: € 4.000.000

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Autovrije Oppert	-0,5 mln (planvoorbereidingskrediet)		-2,0 mln (uitvoeringskrediet)		
Autovrij Schiedamsevest	-0,5 mln (planvoorbereidingskrediet)		-3,5 mln (uitvoeringskrediet)		
Vermindering parkeerbaten			-0,025	-0,025	-0,025
Beheerkosten			-0,0075	-0,0075	-0,0075

Geen onderdeel van de robuuste kern.

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

NVT

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid (Oppert eo)	1	2	2	2	2
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid (Schiedamse Vest)	2	2	2	2	2
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	Alle FTE zijn incidenteel tot en met 2030				

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Deze coalitie kiest ervoor om verschillende straten als de Meent, de Witte de Withstraat en de Schiedamse Vest autoluwer te maken. Zo creëren we ruimte voor groen, ontmoeting, horeca en verblijfskwaliteit. Door verkeersoverlast terug te dringen investeren we in een prettige, uitnodigende en bruisende binnenstad, waar bewoners, ondernemers en bezoekers zich graag ophouden.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-256
Cluster/afdeling: BCO

Vraag/verzoek:
Kan onderstaande tekst gecheckt worden op uitvoerbaarheid en of dit binnen bestaand budget gerealiseerd kan worden? *Medewerkers worden getraind in het herkennen van digitale veiligheidsrisico's en er komt meer aandacht voor cyberveiligheid waarin we actief zoeken naar mogelijke zwakheden in de systemen van de gemeente. Om digitale onafhankelijkheid te vergroten en kwetsbaarheid te verminderen, willen we dat Rotterdam Europese software en hardware gebruikt. Alle gemeentelijke data moet binnen de EU worden opgeslagen, bij voorkeur in eigen beheer, om afhankelijkheid van Amerikaanse Big Tech te beperken.*

Antwoord/reactie:
Zin 1 *Medewerkers worden getraind in het herkennen van digitale veiligheidsrisico's en er komt meer aandacht voor cyberveiligheid waarin we actief zoeken naar mogelijke zwakheden in de systemen van de gemeente.* Het is de bestaande praktijk medewerkers regelmatig te (blijven) trainen in het herkennen van digitale veiligheidsrisico's. Gemeente Rotterdam heeft een omvangrijke, complexe ICT-omgeving waarmee veel en uiteenlopende processen worden ondersteund. Hierbij beschermen we de ICT-infrastructuur en systemen actief door het continu opsporen van kwetsbaarheden via onder meer monitoring, penetratietesten en periodieke toetsing. Rotterdam hanteert internationale standaarden en werkt onder andere samen met NCSC, IBD en de G4. Onze aanpak is gebaseerd op het identificeren, beschermen, opsporen/ monitoren, reageren en herstellen van kwetsbaarheden. Zin 2 *Om digitale onafhankelijkheid te vergroten en kwetsbaarheid te verminderen, willen we dat Rotterdam Europese software en hardware gebruikt.* Het kiezen voor Europese soft- en hardware staat binnen de bestaande aanbestedingswetgeving op gespannen voet met het gelijkheidsbeginsel: overheden behandelen bedrijven in gelijke omstandigheden op dezelfde manier. Het selecteren van Europese leveranciers *kan* een uitkomst zijn van een aanbesteding, maar is niet consistent af te dwingen. De keuze voor aanschaf van soft- en hardware en digitale dienstverlening steunt altijd op een afweging tussen de belangen van cyberweerbaarheid, continuïteit van dienstverlening en bescherming van gegevens. Digitale autonomie is daarbij voornaam, maar een Europese oplossing is niet gegarandeerd veiliger of beter beheersbaar. De inschatting is dat de overgang van de bestaande integrale oplossingen naar Europese deeloplossingen nu juist het niveau van cyberweerbaarheid verlaagt, terwijl de cyberdreiging onverminderd toeneemt. De transitie van de bestaande voorzieningen naar alternatieve oplossingen (ongeacht de geografische herkomst daarvan) kan niet binnen bestaand budget. Verwerving en inpassing van nieuwe systemen, migratie van data, het opleiden van medewerkers, de accreditatie van systemen (bijvoorbeeld ENSIA en de Cbw-vereisten) vereisen zeer forse investeringen. Het is

daarom raadzaam de transitie naar Europese hard- en software gefaseerd aan te pakken en te koppelen aan de natuurlijke vervangingsmomenten van de ICT-infrastructuur en ICT-systemen. Hierdoor sluit de transitie aan bij de bestaande levenscyclus van ICT-voorzieningen en wordt desinvestering voorkomen. Rotterdam is deels afhankelijk van landelijke overheidsvoorzieningen en wetgeving. Daarbij wordt aangesloten op de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS).

Zin 3
Alle gemeentelijke data moet binnen de EU worden opgeslagen, bij voorkeur in eigen beheer, om afhankelijkheid van Amerikaanse Big Tech te beperken.

De opslag van gevoelige data binnen de EU geldt als standaard voor alle systemen die worden ingezet. Cloudtechnologie wordt door Rotterdam alleen als infrastructurele voorzieningen (infrastructure as a service, IAAS) afgenomen: de zeggenschap over de data ligt bij Rotterdam als eigenaar.

Financieel:

Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al (met hetzelfde bedrag) onderdeel is van de robuuste kern van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie (stem dan af met [redacted] & [redacted]) of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Dit thema is onderdeel van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) onder sturing van de Staatssecretaris Digitale Economie en Soevereiniteit (Willemijn Aerdts). De staatsecretaris heeft meermalen aangegeven binnen de eigen begroting geen middelen te hebben voor het financieren van deze verandering. Incidenteel kan worden ingezet op (innovatie)subsidie op nationaal en Europees niveau, maar dit vraagt veelal een eigen bijdrage (oplopend tot 50%).

Organisatie:

In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven.

Kanttekening: de verwachting is dat er t.zt. aanvullend benodigde capaciteit nodig is (met name bij in werking tredende wetgeving) op de gebieden van Informatie Security Officers (ISO), het security operating center (SOC) en de ondersteuning van het fysieke domein (bruggen, sluizen etc,)

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030

Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord:

Medewerkers worden getraind in het herkennen van digitale veiligheidsrisico's en er komt meer aandacht voor cyberveiligheid waarin we actief zoeken naar mogelijke zwakheden in de systemen van de gemeente.

We streven naar meer digitale onafhankelijkheid en het verminderen van afhankelijkheden van leveranciers, waarbij binnen de bestaande juridische, financiële en praktische beperkingen de voorkeur uitgaat naar Europese software en hardware.

(Toelichting: Dit is in lijn met de tekst bij [26bb001837] Wijziging ontwerpbesluit bij initiatiefvoorstel Biljoen over Rotterdam Digitaal Onafhankelijk (aangenomen met algemene stemmen in de gemeenteraad van 26 februari 2026)).

Gevoelige gemeentelijke data moet binnen de EU worden opgeslagen, bij voorkeur in eigen beheer, om afhankelijkheid van Amerikaanse Big Tech te beperken.)

(Hierboven staat de tekstsuggestie met de aanpassingen, die vetgedrukt zijn weergegeven. Met de nu voorgestelde tekstaanpassing past het binnen het staande budget)

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-257
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
Onder aanpak lerarentekort valt ook de inzet van 60 WSW-medewerkers op 47 scholen. Kan dit zelfstandig worden voortgezet als de rest van de aanpak (in totaal 10.047k) wordt stopgezet en wat zouden de kosten zijn van het enkel doorzetten hiervan?

Antwoord/reactie:
– Deze inzet van WSW-medewerkers op scholen kan zelfstandig worden voortgezet, indien de overige onderdelen van de aanpak lerarentekort worden beëindigd. De structurele kosten voor het voortzetten van uitsluitend de WSW-medewerkers bedraagt € 1.262.280 per kalenderjaar. – Het lerarentekort in Rotterdam ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. Sinds 2015 wordt daarom in samenwerking met schoolbesturen een aanpak uitgevoerd om deze tekorten te beperken. De inzet van WSW-medewerkers in het onderwijs maakt deel uit van deze bredere aanpak. Onderwijsinstellingen waarderen deze aanpak, onder meer omdat deze bijdraagt aan versterkte samenwerking binnen en tussen onderwijssectoren, van kinderopvang tot en met het mbo, gericht op het terugdringen van personeelstekorten en versterken van de onderwijskwaliteit. – Technisch gezien kan de aanpak tegen het lerarentekort vanaf schooljaar 2027-2028 pas worden verlaagd, aangezien de subsidies voor schooljaar 2026-2027 reeds zijn toegekend. Dit betekent concreet dat een afbouw van de lerarenaanpak pas per 1 augustus 2027 geïmplementeerd kan worden. Het gaat onder meer om subsidies aan onderwijsinstellingen, zoals de lerarenbeurs, de zij-instroomsubsidie en middelen voor werkdrukverlichting; in 2025 zijn er ter illustratie 258 subsidies voor zij-instroomtrajecten toegekend en maakten 728 leraren gebruik van de lerarenbeurs.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Niet van toepassing					

Organisatie: Niet van toepassing					
Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					

Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: TR-258
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
In de mei circulaire zit in 2026-2028 1,6 mln per jaar voor de pilot dakloze EU-burgers. In het financieel beeld zit een knelpunt van 4 mln in 2027 voor opvang niet rechthebbende EU-migranten. Kan de decentralisatieuitkering in de mei circulaire ingezet worden tbv dit knelpunt (en eventuele continuering ervan)?

Antwoord/reactie:
De €1,6 mln in 2026-2028 is ambtelijk toegezegd voor het verlagen van het knelpunt jeugd. Bij het finaliseren van het financieel basispad is vanuit de concerndirectie de vraag gekomen om het knelpunt jeugd zoveel mogelijk te verlagen en daarbij in brede zin naar begrotingsprogramma ZWW te kijken. Door de organisatie is bovenstaand voorstel ingebracht. Het knelpunt jeugd dat in het financieel basispad is opgenomen is in 2026-2028 verminderd met € 1,6 mln jaarlijks.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
De bijdrage van 1,6 mln van het Rijk voor de jaren 2026-2028 wordt ingezet ten behoeve van het verlagen van het knelpunt jeugd. Hierdoor zijn deze middelen niet beschikbaar voor het oplossen van het knelpunt opvang niet rechthebbende EU-migranten.

TR-259

Vraag/verzoek:
Kunnen er bedragen worden genoemd bij de maatregelen van het concept-stadsakkoord dakloosheid?

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
– Uitvoerbaarheid (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); – Wijziging ten opzichte van huidig beleid (en relatie eerder aangenomen moties/toezeggingen); – Effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?) – Juridische consequenties; – Risico's.
1. Permanente opvang De kosten voor het gehele jaar openstellen van de huidige winteropvanglocatie aan de Volkelstraat zijn opgenomen in de tabel. Daar zijn ook de kosten opgenomen voor 3 FTE begeleiding (€ 300.000) door de zorgaanbieder worden ingezet. De locatiekosten zijn hier niet in meegenomen (€1.060.000 per jaar) omdat die binnen de bestaande begroting vallen. Op de huidige locatie is plek voor 130 slapers (naast de 50 plekken die daar nu worden aangeboden in het kader van de EU-opvang). Overdag is er echter maar plek voor 50 mensen. Om de locatie geschikt te maken voor het verblijf van 130 mensen overdag moeten extra portocabins geplaatst worden. Hiervoor zal ook een vergunning moeten worden aangevraagd. De jaarlijkse kosten voor de plaatsing van extra portocabins zal naar verwachting rond de € 200.000 liggen. Met het openstellen van de opvang gedurende het hele jaar moet rekening gehouden worden dat deze volloopt en er geen plekken meer beschikbaar zijn op het moment dat de gevoelstemperatuur onder 0 komt, dan wel als er code rood is. Zoals in de beantwoording van ZD-3 al aangegeven is, zien we bij de huidige winteropvang we dat bij een langere openstelling van de winteropvang er steeds meer mensen gebruik maken van de opvang die niet in beeld zijn bij de veldwerkers in Rotterdam. De openstelling zal naar verwachting weinig zichtbaar effect hebben op het straatbeeld in onze stad. De kosten van een locatie die elke en de gehele dag open is gedurende de gehele winterperiode (van 1 nov – 1 april) zijn opgenomen in de tabel. NB nu wordt gesuggereerd dat de permanente opvang kan worden afgebouwd op het moment dat er structureel alternatieven (waaronder Room First) beschikbaar zijn. De permanente opvang zal voornamelijk gebruikt worden door mensen die niet tot de maatschappelijke opvang zijn toegelaten. Dat kunnen bijvoorbeeld ongedocumenteerde mensen zijn, EU-migranten zonder voldoende rechten en bankslapers. Voor hen is er geen perspectief op een urgentie voor een woning of überhaupt een eigen woning. Plaatsing in een Room First locatie ligt dan niet voor de hand. Dit maakt dat er naar andersoortige perspectieven gekeken moet worden als die er zijn en wat dit betekent voor de verwachte verblijfsduur van de persoon in de permanente opvang. Pas als dat duidelijk is, is duidelijk of en op welke termijn de permanente opvang kan worden afgebouwd. 2. Room First Vanaf medio 2025 zijn we gestart met de omslag van opvang naar Wonen Eerst. Onderdeel van een Wonen Eerst traject is verblijf in Room First. Bij voldoende plekken Room First kunnen we de verblijfsduur in de maatschappelijke opvang tot een minimum beperken (2 tot 4 weken). In

Room First verblijven mensen - in tegenstelling tot de opvang - in een eenpersoonskamer en kunnen ze vanuit deze rustige setting sneller stabiliseren en beginnen met herstel totdat de eigen woonplek beschikbaar is. Met de start van de omslag naar Wonen Eerst is gerekend met de uitbreiding naar 11 Room First locaties. Het succesvol inzetten van Wonen Eerst leidt tot een kortere verblijfsduur in de opvang en een kortere duur van Wmo-trajecten. Deze besparingen worden ingezet om de kosten van Room First te dekken. Mocht verdere uitbreiding nodig/gewenst zijn, dan zijn de kosten per Room First locatie in de tabel opgenomen. In de tabel zijn kosten opgenomen voor begeleiding en sociaal beheer. Die zijn per locatie grotendeels gelijk. De locatiegebonden kosten (huur van het pand, schoonmaakkosten etc.) kunnen sterk variërend per locatie en kunnen niet altijd gedekt worden door de woonbijdrage van de clienten. In de tabel is dan ook een (maximaal) indicatief bedrag opgenomen gebaseerd op huidige ervaringen.

3. Wonen Eerst als leidend principe

Zoals hierboven aangegeven maakt Room First onderdeel uit van een Wonen Eerst traject. Uitgaande van een opbouw naar 2028 van 850 Wonen Eerst deelnemers per jaar is er bij succesvolle inzet met eerdergenoemde besparingen voorzien in 12 Room First locaties. Dit aantal locaties is in principe voldoende voor het kunnen onderbrengen van de beoogde 850 deelnemers op jaarbasis. Voor een eventuele verdere uitbreiding van Room First zijn de kosten van 1 Room First voorziening in de tabel opgenomen. Andere kosten zijn kosten voor de uitbreiding van het uitvoeren van procesregie, doorbraakbudget en netwerkondersteuning. Ook deze kosten worden gedekt door de beoogde besparingen (kortere verblijfsduur in de opvang en een korter Wmo-traject) als Wonen Eerst inderdaad succesvol blijkt.

De zoektocht voor een tweede (en derde en vierde) locatie voor Skaeve Huse is reeds in gang gezet. Naast de individuele maatwerk ondersteuning, die onder de Wmo-arrangementen vallen en daarmee al onderdeel uitmaken van de begroting, is er op het terrein 24/7 sociaal beheer aanwezig het gehele jaar door. De kosten voor het sociaal beheer bedragen EUR 600.000 per jaar.
Naast bovenstaande structurele kosten zijn er eenmalige investeringskosten om een nieuwe Skaeve Huse locatie te ontwikkelen. De hoogte van de investeringskosten is zeer afhankelijk van de gevonden locatie waardoor het op dit moment niet mogelijk is om een inschatting te geven van de eenmalige investeringskosten.

4. Voorlichting, vroegsignalering en schuldhulpverlening voortzetten en versterken

Op basis van de huidige inschatting gaan hier geen extra kosten mee gepaard. Voor het beter aansluiten van bestaande informele initiatieven gaan ook geen kosten gepaard. Voor het eventueel uitbreiden van informele initiatieven wel. De kosten daarvan zijn op voorhand niet in te schatten.

5. Centraal Onthaal waar de menselijke maat centraal staat waarbij kritisch gekeken wordt naar de huidige zelfredzaamheidscriteria

Het verruimen/versoepelen van de huidige zelfredzaamheidscriteria leidt ertoe dat meer mensen toegelaten zullen worden tot de maatschappelijke opvang. Aangezien nu nog niet bekend is welke criteria op welke wijze aangepast worden, is ook nog geen inschatting te maken van het effect. In algemene zin geldt dat een hogere instroom leidt tot de noodzaak van meer opvangplekken dan wel plekken Room First. Daarbij moet ook rekening gehouden worden dat toelating tot de opvang niet automatisch leidt tot een urgentie voor een zelfstandige woning waarbij sommige mensen langer in de opvangketen zullen blijven. Dit heeft effect op het aantal benodigde plekken opvang/Room First. Een opvanglocatie met 30 plekken kost ongeveer € 2 mio tot € 2,5 mio.

6. Versterking toeleiding naar verslavingszorg

Zowel de versterking van bemoeizorg en de BTO-plekken zijn nu voorzien in de aanpak overlastgevers op straat. Voor deze kosten is dekking tot en met 2026. Gezien de benodigde integraliteit van de aanpak die voorziet in zorg en repressie daar waar nodig, is niet alleen inzet op bemoeizorg en BTO-plekken nodig maar ook de inzet zoals voorzien bij punt 9 over zichtbare handhaving. NB Om het vraagstuk van overlastgevers echt substantieel aan te pakken de komende jaren is in overleg met de zorgaanbieders een kosteninschatting gemaakt van ongeveer 30 mln op jaarbasis.

7. Voortzetten inzet EU-arbeidsmigratie en structurele dakloosheid, opvang voor EU-arbeidsmigranten

Hier is verlenging van het programma 'Meer grip op arbeidsmigratie' of een vernieuwde inzet op het thema EU-arbeidsmigratie (bijvoorbeeld in de samenhang in de aanpakken van nieuwkomers, nieuwbouw i.r.t. tot arbeidsmigratie en economisch vestigingsbeleid) voor nodig. Het huidige programma richt zich op het versterken van de zelfredzaamheid van alle EU-arbeidsmigranten (zowel vestigingsmigranten als seizoensarbeiders), om uiteindelijk (mede) te voorkomen dat EU-arbeidsmigranten dakloos (dreigen) te raken. Arbeidsmigratie is een complex fenomeen: het gaat in het huidige programma om zowel het tegengaan van overbewoning en uitbuiting, samenwerking met werkgevers, registratie in de BRP, dienstverlening, taal en integratie, toezicht en handhaving en verbetering van de sociale cohesie in onze wijken.

Naast voortzetting van het programma 'Meer grip op arbeidsmigratie' of hernieuwde inzet op EU-arbeidsmigratie, is ook de verlenging van de bekostiging van de EU-opvang nodig. De kosten hiervan bedrag € 4 mio per jaar en zijn tot en met 2026 gedekt, voor de jaren daarna niet.

8. Zinvolle dagbesteding

De kosten voor een dagbestedingsplek zijn afhankelijk van de wijze waarop dit ingevuld wordt. Uitgaande van een invulling welke vergelijkbaar is met de wijze waarop de NAS Jobscore heeft georganiseerd moet uitgegaan worden van ongeveer € 10.000 per dagbestedingsplek. Voor 50 plekken zullen de kosten ongeveer € 500.000 zijn.

9. Zichtbare handhaving

Dit betekent voortzetting van de persoonsgerichte aanpak onder mandaat van het Zorg & Veiligheidshuis en de voortzetting van het straatteam. Het betreft een integrale aanpak met de punten zoals beschreven bij punt 6 onder aansturing van een programmamanager

10. Investeren in goed onderhouden openbare toiletten

Het huidige beleid is gebaseerd op de (verouderde) *Zeiknota* uit 2016; er is geen actueel vastgesteld nieuw beleid of budget voor uitbreiding van toiletvoorzieningen. De focus ligt nu op beheer en onderhoud van de bestaande voorzieningen (15 toiletten, 13 uriliften). Aanvulling via 'Propere Plee': ondernemers stellen toiletten open tegen vergoeding. Sinds 2024 worden betaaldeuren (€0,10) ingezet. Aanleiding was de forse overlast en schade aan de toiletvoorzieningen. Sinds invoering van betaaldeuren zijn er fors minder storingen, lagere onderhoudskosten en schonere toiletten.
De kosten bedragen ca. €240.000 per nieuw zelfreinigend toilet (aanschaf + aanleg) en €20.000 per jaar onderhoud per unit. En ca. €100.000 per urilift en €7.500 per jaar onderhoud.

11. Stoppen met opleggen van boetes

Hier gaan naar verwachting geen kosten mee gepaard.

Financieel:

Indien er een effect is in de exploitatiebegroting, geef dit hieronder aan in de tabel. Houd hierbij rekening met zowel de programmalasten als apparaatslasten (fte effect hiervan in volgend kopje).

Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al (met hetzelfde bedrag) onderdeel is van de robuuste kern van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie (stem dan af met [redacted] & [redacted]) of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
1.Permanente openstelling opvang (365 dagen, 130 slaapplekken, 50 plekken overdag, incl. 3 FTE begeleiding) *De kosten zijn € 300.000 hoger dan eerder weergegeven in ZD-3 vanwege het toevoegen van 3 FTE begeleiding*		€ 7,5 mln	€ 7,5 mln	€ 7,5 mln	€ 7,5 mln
Huidige locatie winteropvang geschikt maken voor verblijf overdag		€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Tweede winteropvanglocatie (1 nov tot 1 april 24/7 open)		€ 3,8 mln	€ 3,8 mln	€ 3,8 mln	€ 3,8 mln
Locatiekosten (indicatie)		€ 1,5 - € 2 mln	€ 1,5 - € 2 mln	€ 1,5 - € 2 mln	€ 1,5 - € 2 mln
2. Room First (per locatie) Begeleiding en sociaal beheer		€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000
Locatiegebonden kosten (indicatief)		€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
3. Wonen Eerst als leidend principe Tweede locatie Skaeve Huse 24/7 sociaal beheer Ontwikkelings- en locatiekosten		€ 600.000 P.M.	€ 600.000 P.M.	€ 600.000 P.M.	€ 600.000 P.M.
4. Voorlichting, vroegsignalering en schuldhulpverlening		Naar huidige inschatting geen kosten			
5. Kritisch kijken naar de zelfredszaamheidscriteria		Behoeft extra opvangplekken, op voorhand			

		niet in te schatten hoeveel			
6. versterking toeleiding naar bemoeizorg Straatteam (bemoeizorg) incl casuscoordinatie (3 FTE) BTO-plekken *Deze kosten zijn onderdeel van het knelpunt Aanpak overlastgevers in het Financieel basispad*		€ 625.000 € 3 mln	€ 625.000 € 3 mln	€ 625.000 € 3 mln	€ 625.000 € 3 mln
7. voorzetten EU-arbeidsmigratie en versterken EU-opvang Voortzetting programma 'Meer grip op arbeidsmigratie' (zie ook ZD-12) Voortzetten EU-opvang (12,61 FTE) *De kosten voortzetten EU-opvang zijn alleen voor 2027 opgenomen in het financieel basispad, o.b.v. een uitgebreide evaluatie met herijking van kosten eind 2026 dient besluit genomen te worden over een structurele voorzetting na 2027 Als EU opvang op zelfde manier wordt doorgezet blijven kosten € 4 mln..*		0 € 4 mln	€ 1,355 mln € 4 mln	€ 1,355 mln € 4 mln	€ 1,355 mln € 4 mln
8. Zinvolle dagbesteding		€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
9.Zichtbare handhaving Koppel handhaving (8 FTE) Thematisch PGA (3 FTE) Programmamanager (0,92 FTE) *Deze kosten zijn onderdeel van het knelpunt Aanpak overlastgevers in het Financieel basispad*		€ 1,204 mln € 300.000 € 147.000	€ 1,204 mln € 300.000 € 147.000	€ 1,204 mln € 300.000 € 147.000	€ 1,204 mln € 300.000 € 147.000
10. Openbare toiletten		€240.000 per zelfreinigend toilet, € 20.000 onderhouds-kosten per jaar			

		€ 100.00 per urilift, € 7.500 onderhoud per jaar			
11.Stoppen met opleggen van boetes		Hier gaan naar verwachting geen kosten mee gepaard			
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven. Licht toe:					
Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid		14,92 voor aanpak overlastgevers 12,61 FTE voor voortzetting EU-programma	14,92 voor aanpak overlastgevers 12,61 FTE voor voortzetting EU-programma	14,92 voor aanpak overlastgevers 12,61 FTE voor voortzetting EU-programma	14,92 voor aanpak overlastgevers 12,61 FTE voor voortzetting EU-programma
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: ZB-33
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Welke scenario's zijn er voor versoepeling van parkeernormen, qua generiek verlagen en qua maatwerk? Zowel voor nieuwbouw als bestaande voorraad.

Antwoord/reactie:
De gemeente Rotterdam hanteert de Beleidsregel Parkeernormen Auto en Fiets 2025 gemeente Rotterdam om voldoende parkeergelegenheid te borgen, de mobiliteitsbehoefte te faciliteren en het wonen en leven in de stad aantrekkelijker te maken. Aanpassing van de normen is mogelijk via een voorstel van het college, vastgesteld door de gemeenteraad. Er zijn versoepelingen mogelijk, voor zowel grootschalige nieuwbouwlocaties als kleinschalige ontwikkelingen in de bestaande stad. Aanbevolen wordt de normen niet generiek stadsbreed te verlagen, maar aan te sluiten bij gebiedsspecifieke kenmerken en de parkeeropgave per gebied. **Gebiedsgerichte benadering** Onderzoek naar autoafhankelijkheid in Rotterdam toont grote verschillen per gebied en per groep inwoners aan. Er is geen directe relatie tussen parkeernormen en autobezit; dit wordt bepaald door meerdere factoren, waaronder de beschikbaarheid van hoogwaardig OV, fietsbereikbaarheid en deelmobiliteit. Bij de verdere uitwerking van de inzichten uit dit onderzoek wordt bepaald hoe de beleidsregel parkeernormen goed kan aansluiten bij de mobiliteitsbehoefte per gebied. Voorgesteld wordt te werken met gebiedsgerichte parkeerstrategieën, waarbij per gebied passende normen worden vastgesteld op basis van gebruikersgroepen, mobiliteitsprofiel en lokale kenmerken. Dit maakt een projectoverstijgende benadering van de parkeeropgave mogelijk: de herinrichtingsopgave in het ene project kan worden meegenomen in de parkeeroplossing van een ander project binnen hetzelfde gebied. De gebiedsindeling anticipeert op veranderingen in de stad en recente uitbreidingen van betaald parkeren. Meerdere 'centrumgebieden' kunnen worden aangewezen op basis van nabijheid van intercitystations, OV-knopen en stedelijke functies. Concrete voorbeelden zijn de Alexanderknoop, Stadionpark, Kralingse Zoom en Hart van Zuid. **Drie mogelijke scenario's voor aanpassing parkeernormen** 1. Versoepeling: op locaties met voldoende OV-aanbod, fietsbereikbaarheid en deelmobiliteit (bijv. Alexanderknoop, Stadionpark, Kralingse Zoom, Hart van Zuid). Hier is ruimte om de huidige autoparkeernormen te verlagen. 2. Hogere normen: in gebieden waar mobiliteitsalternatieven onvoldoende beschikbaar zijn of de autoafhankelijkheid structureel hoog is, kan aanleiding bestaan de norm te verhogen. 3. Status quo: wanneer de huidige normen nog goed aansluiten bij de gebiedskenmerken en gebruikers, blijven de bestaande normen van kracht. **Randvoorwaarden en aandachtspunten** • Parkeerregulering via betaald parkeren is noodzakelijk om te sturen op parkeervraag en afwenteling op schaarse openbare ruimte te voorkomen. Dit geldt ook voor gebieden buiten de Ruit waar nu geen betaald parkeerregime geldt. • Bij grotere gebiedsontwikkelingen zijn afdwingbare, langlopende afspraken met ontwikkelaars nodig om de gekozen parkeerstrategie te bestendigen, ook voor nieuwe gebruikers en bewoners.

- Bij kleinere ontwikkelingen in de bestaande stad moeten projecten in samenhang worden bezien, om voldoende schaal te creëren voor gecombineerde, ruimte-efficiënte parkeeroplossingen.
- Collectieve parkeeroplossingen zijn efficiënter dan oplossingen per plot, maar blijven vaak onrendabel. De onderliggende lasten van een gebouwde parkeervoorziening zijn hoog, zowel qua investering als exploitatie. Dit geldt in het bijzonder in combinatie met de gewenste betaalbaarheid van het parkeren.
- De financiële verantwoordelijkheid voor het realiseren van voldoende parkeercapaciteit ligt bij private ontwikkelaars en mag niet worden afgewenteld op de gemeente.
- Aanpassing van de normen op basis van pilotresultaten vergt een (gedeeltelijke) herziening van de Beleidsregel Parkeernormen Auto en Fiets 2025, een raadsbevoegdheid.
- Voor de huidige situatie met betrekking tot straatparkeren en de gevolgen van het wijzigen van de norm: zie tevens beantwoording van de vragen TR-151 & 154.

Voorstel: twee pilots gebiedsgerichte parkeerstrategieën
Geadviseerd wordt in de nieuwe collegeperiode te starten met twee pilots, afgestemd met Stadsbeheer Parkeren, gericht op meer flexibiliteit in de parkeernormen:

- Pilot 1 – Grootschalige gebiedsontwikkeling: bijv. Alexanderknoop of Stadionpark. De koppeling met de woningbouwopgave van 5.000 woningen per jaar maakt dit urgent.
- Pilot 2 – Bestaande stad: bijv. een NPRZ-wijk op Zuid (Bloemhof-Tarwewijk), om variatie in gebiedstypen en gebruikersgroepen mee te nemen en leereffecten in bestaande stad te genereren.

De inzet in beide pilots is gericht op versoepeling van de vigerende parkeernormen. In de uitwerking van de gebiedsgerichte parkeerstrategieën zal duidelijk worden welke (nieuwe) norm passend is. Op basis van de resultaten en een voorstel van het college is vervolgens een raadsbesluit nodig om de beleidsregeling comform aan te passen.

Indicatie globale investeringen en exploitatiekosten
Na afronding van de pilots wordt duidelijk welke maatregelen per gebied nodig zijn om de parkeerbehoefte te organiseren. Denk aan wijkparkeerhubs, deelmobiliteitslocaties en centrale fietsparkeervoorzieningen. De omvang van de benodigde investeringen en exploitatiekosten is vooruitlopend daarop nog niet precies te geven en kent nog een grote bandbreedte. Op basis van eerder aangeleverde informatie (vraag TR-49) zijn wel de volgende grove indicaties beschikbaar:

- Totaalinvestering in de wijken, *bestaande stad* (komende collegeperiode): ca. €22,5 miljoen voor verschillende parkeervoorzieningen in bestaande wijken, waaronder buurthubs, fietsstallingen en wijkhubs.
- Bandbreedte per wijkhub: €5 à 10 miljoen per hub (ca. 100 parkeerplaatsen, inclusief inpandige deelmobiliteitsoplossingen, met een bandbreedte in boven- en ondergronds, nieuwe gebiedsontwikkelingen en in bestaande wijken).

De €22,5 miljoen maakt onderdeel uit van het financiële overzicht gepresenteerd aan de hoofdtafel en de Zijtafel Wonen (op 14 mei jl.). De investeringen vallen buiten de robuuste kern van de USOV en moeten uit de vrije ruimte worden gedekt. Ze sluiten aan bij de geagendeerde vragen van de onderhandelaars over de realisatie van 5.000 woningen per jaar, waarvoor ook verdichting in bestaande wijken (optoppen, splitsen) noodzakelijk is.

Exploitatiekosten
De exploitatiekosten zijn hierin nog niet meegenomen en zijn in de praktijk afhankelijk van diverse factoren. Onder meer de omgevingsfactoren, functie parkeergarage (bezoekers/bewoners), gewenste kwaliteit. Tezamen met de kapitaallasten en overige posten resulteert dit in een meerjarige exploitatieberekening en een eventuele claim voor dekking van het onrendabele deel. Voor de beeldvorming kan de volgende bandbreedte aan exploitatiekosten worden gehanteerd

(afgestemd met Stadsbeheer Parkeren, prijspeil 2025): totale exploitatiekosten €1.200 à 1.500 per parkeerplaats per jaar (€550 à 650 directe beheerskosten + €650 à 850 overige kosten).

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Opstellen één gebiedsgerichte parkeerstrategie		-0,5 mln	Pm*	Pm*	Pm*
*Financiële effecten zijn weergegeven voor de pilotperiode. Het uitvoeren van gebiedsgerichte parkeer strategieën in de rest van de stad, en de daarbij behorende kosten, zijn afhankelijk van de haalbaarheid en het gewenste tempo van een eventuele uitrol.					
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Niet van toepassing.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid		**2**	**pm**	**pm**	**pm**
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
Voor een nieuwe gebiedsontwikkelingslocatie en een ontwikkeling in de bestaande stad worden als pilots twee gebiedsgerichte parkeerstrategieën opgesteld, waarmee in deze gebieden flexibel en soepeler kan worden omgegaan met de parkeernormen. Hierbij worden ook randvoorwaarden betrokken als parkeerregulering, het creëren van voldoende schaal voor gecombineerde, ruimte-efficiënte parkeervoorzieningen en het maken van afdwingbare en langjarige afspraken met ontwikkelaars om de parkeerstrategieën langjarig te bestendigen.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: ZB-34
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Wat zijn de mogelijkheden qua gebiedsontwikkeling van het Lijnbaan gebied? En wat is de verwachte impact daarvan?

Antwoord/reactie:

We zien deze vraag in het licht van het gesprek aan de Zijtafel Bouwen en Wonen, waar is gevraagd om inzichtelijk te maken of de locatie Lijnbaangebied mee zou kunnen worden genomen richting de mid-term in het lijstje kansrijke aan te zetten gebiedsontwikkelingen.

Samenvatting

Een gebiedsontwikkeling gericht om tot intensieve verdichting met wonen te komen, is gecompliceerd en niet vanzelfsprekend. Er spelen meerdere opgaven in het gebied zoals de versterking van de economische vitaliteit en verbetering van de openbare ruimte en sociale veiligheid. Echter de rijksmonumentale status, de beperkte ruimte, de mobiliteitsvraagstukken, het versnipperde eigendom en de eerdere maatschappelijke weerstand tegen verdichting, zorgen voor aanzienlijke restricties. Hierdoor is de haalbaarheid van substantiële woningbouw en gebiedsverdichting op dit moment onzeker. Een verkenning kan inzicht geven in de ruimtelijke, programmatische en mobiliteitskundige mogelijkheden en randvoorwaarden, maar vraagt aanzienlijke, aanvullende inzet van capaciteit en middelen. Gezien de huidige prioriteiten en benodigde voorbereiding is het niet realistisch om vóór 2030 tot daadwerkelijke woningbouwontwikkeling in het gebied te komen.

Nadere toelichting

De Lijnbaan is een belangrijk en uniek deel van het Centrum. Het vormt hét kernwinkelgebied van Rotterdam voor recreatief winkelen en is één van de voornaamste economische pijlers van de stad. De Lijnbaan is bovendien beschermd als Rijksmonument.

Naast de woningbouwopgave spelen er in het gebied uitdagingen waar een integraal ingestoken gebiedsontwikkeling een passende aanpak zou kunnen zijn. Te denken valt aan de kwesties die spelen rond sociale veiligheid en economische vitaliteit. Ingrepen om het economisch programma vitaal te houden op de lange termijn, leegstand terug te dringen en de bezoekersstroom te stimuleren, zijn gewenst. Bijvoorbeeld met een verbreding van het economisch profiel, vergroening en een goede kwaliteit van de openbare ruimte zoals de groene hoven (die nu nog een onduidelijke functie hebben omdat ze nergens bij lijken te horen) en/of de ligging van de trambaan. Het toevoegen van wonen kan bijdragen aan meer levendigheid, ook na sluitingstijd, wat behalve aan de sociale veiligheid, levendigheid en diversiteit, ook bij kan dragen aan de woningbouwopgave van de stad.

Aan de andere kant is dit een ingewikkeld gebied om tot ontwikkeling te komen. Eerdere pogingen zijn gestrand. In 2005-2009 heeft een Masterplan Lijnbaanhoven, gericht op verbetering en verdichting, gespeeld dat destijds draagvlak onder eigenaren had, maar op veel weerstand uit de omgeving stuitte en waar college en raad niet mee zijn doorgegaan. De weerstand uit de omgeving betrof zorgen m.b.t. leefbaarheid bij een intensivering. Daarna kreeg het gebied de status

Rijksmonument wat de mogelijkheden verder heeft beperkt. Sindsdien is er geen integraal plan, maar hebben er vooral per plot ontwikkelingen plaatsgevonden (zoals gerapporteerd in de Ontwikkelingsvisie Lijnbaankwartier 2013 en geactualiseerd 2017).

Om hier alsnog tot een gebiedsontwikkeling te komen met aanzienlijke verdichting en gebruik van de expeditiestraten, moet daarnaast met cruciale randvoorwaarden rekening gehouden worden. Zoals dat verdichting extra druk legt op het op orde moeten zijn van de bereikbaarheid, logistiek, parkeren, OV en fietsparkeren, niet alleen voor de Lijnbaan zelf, maar juist ook op de randen en verder. De vrije ruimte in het gebied is beperkt/nihil, dus daar waar intensief programma (bouwen) of functies (logistiek, parkeren, aanrijroutes, e.d.) worden toegevoegd, worden andere functies verdrongen of noodzakelijkerwijs geïntensiveerd en dat vraagt om oplossingen. Het gaat dus om randvoorwaarden en effecten die verder reiken in het gebied dan alleen in het projectgebied zelf. Intensiveren van het gebied vraagt daarom om uitwerking van een mobiliteitsstrategie, waarin ook keuzes over de mate van autobereikbaarheid van het gebied noodzakelijk zijn.

Daarnaast (en los van de wenselijkheid op het gebied van ruimtelijke kwaliteit over waar wel en waar niet verdicht zou kunnen worden), stelt met name het rijk via de rijksmonumentale status stringente kaders aan een verdere ruimtelijke ontwikkeling van de Lijnbaan. Dit vraagt een zorgvuldig en naar verwachting tijdrovend proces.

Als aandachtspunt wordt tevens benoemd dat er in het gebied sprake is van versnipperd eigendom wat dus van de eigenaren vergt dat zij een hoog samenwerkingsniveau weten te organiseren om een integrale ontwikkeling mogelijk te maken.

Overall gezien kan een gebiedsontwikkeling Lijnbaan kansen bieden om bestaande opgaven aan te pakken, maar is de haalbaarheid van met name verdichting eerder nog niet gebleken. Dus dat hier een woningbouwverdichting van significante omvang mogelijk is, staat allerminst vast (eerdere weerstand en monumentale status) ook omdat de uitwerking van de randvoorwaarden nog niet op orde is, en vanwege de invloed van de monumentale status. Deze punten zullen van grote invloed zijn op het mogelijke tempo en op de haalbaarheid.

Gezien het feit dat de opgave hier complex is, moet er rekening mee gehouden worden dat een verkenning hiernaar naar rato relatief veel gemeentelijke middelen en inzet/capaciteit vergt.

Zo'n verkenning is niet voorzien in de capaciteit van SO en is ook niet voorzien in de inschatting van de benodigde middelen om tot een woningproductie van 5.000 woningen te komen. Gezien de complexiteit is het niet realistisch om deze collegeperiode met woningbouw te starten en lijkt dit ook niet voor de volgende collegeperiode haalbaar.

Indien het opstarten van een verkenning gewenst is, zien wij dit pas als realistisch in het tweede deel van de collegeperiode, nadat de organisatie om tot 5.000 woningen te komen is opgebouwd (mits middelen en capaciteit vrijgemaakt worden). Hiermee is er dan voor een volgend college (en de herijking van de uitvoeringsstrategie omgevingsvisie in 2030, wanneer ook de bestuursperiode na 2034-2037 aan de uitvoeringsstrategie wordt toegevoegd), voldoende informatie beschikbaar om te bepalen of een gebiedsontwikkeling in dit gebied potentie heeft en ook gewenst is in de bredere afwegingen binnen de stad.

Eerder opstarten betekent extra druk bovenop de voor de 5.000 woningen benodigde capaciteit. Zoals aangegeven is het al een opgave voldoende personeel voor 5.000 woningen aan te trekken gezien de huidige arbeidsmarkt. Op korte termijn extra middelen voor deze opgave vrijmaken, betekent daarmee niet dat deze daadwerkelijk uitgevoerd kan worden.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
B&W-middelen tbv verkenningsstudie. NB: deze verkenning is niet voorzien in de claim € 31,9 miljoen voor vergroten organisatiecapaciteit.		€200k	€400k		
Uitvoering			N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					
Niet in de Verkenningsfase. In de Uitvoeringsfase mogelijk deels privaatrechtelijk verhaalbare kosten via anterieure overeenkomsten of anderszins.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	Incidentele capaciteitsvraag: bij € 600k is dat circa 4.000 uur				

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Houd rekening met openbaarheid.
Zie hiervoor de instructie op pagina 1.

Op 18 maart 2026 waren de gemeenteraadsverkiezingen, hierdoor hebben we een nieuwe gemeenteraad. De wisseling van het bestuur wordt gecoördineerd door het projectteam bestuurswissel. Meer informatie over de bestuurswissel en de verschillende fases vind je in deze infographic uit de RIO-groep 'Bestuurswissel 2026'.

Op dit moment zijn de coalitieonderhandelingen bezig voor een nieuw coalitieakkoord en nieuw bestuur van de stad. Om deze onderhandelingen goed te kunnen voeren, hebben ze informatie vanuit de clusters nodig.
Dit document is om vragen van de coalitieonderhandelingen te beantwoorden.
Informatie voor deze uitvraag kan je (waarschijnlijk) vinden in de informatiebibliotheek die je cluster heeft opgebouwd. Steller is verantwoordelijk voor akkoord van clustercontroller en clusterdirecteur voor het versturen.

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Directie Bestuurszaken

Heb je vragen over het format? Neem dan contact op met de tweede ring onderhandelingen.

Aanleveren binnen 1 werkdag na ontvangst

Ga ervan uit dat deze informatie mogelijk openbaar gemaakt kan worden. Hanteer daarom het volgende:

- Wees je ervan bewust dat de informatie openbaar kan worden gemaakt.
- Schrijf het met een bril dat dit door derden kan worden gelezen. Maak geen lange zinnen en gebruik zo min mogelijk jargon.
- Houd het feitelijk/objectief, geef geen (persoonlijke) meningen.
- Indien advies gegeven wordt. Maak dan onderscheid tussen feiten en adviezen, tussen objectieve en subjectieve gegevens.
- Gebruik zo min mogelijk persoonsgegevens, en zo min mogelijk namen van bedrijven en instanties/ organisaties.
- Deel geen persoonsgegevens of geheime informatie (bedrijfsgevoelige informatie (van derden en van ons) of wanneer het onze (financiële) positie kan schaden), tenzij echt noodzakelijk. Markeer deze informatie dan in het rood. Bij twijfel, geef het aan in geel. Bij openbaarmaking zal er een check worden gedaan door de bestuursjuristen op de gemarkeerde teksten.

Nummer: ZB-35
Cluster/afdeling: Stadsontwikkeling

Vraag/verzoek:
Wat kost de invoering van een leegstandsverordening? Er wordt aan twee modellen gedacht: traditioneel met handhaving, en Haags model met een leegstandsbelasting.

Het antwoord graag kort en bondig aanleveren in maximaal 2 A4'tjes.

Antwoord/reactie:
Inhoudelijke elementen (rekening houden met):
Onderscheid twee modellen: 1. Traditioneel met handhaving: er is een ambtelijk concept plan beschikbaar dat verder uitgewerkt moet worden om te komen tot een uitvoerbare aanpak. 2. Leegstandsbelasting: De invoering van een leegstandsheffing is afhankelijk van een leegstandsverordening. Hiervoor is, in samenwerking met Cluster Dienstverlening en Gemeentebelastingen, nog een nadere juridische, fiscale en uitvoeringskundige uitwerking nodig. Omdat deze uitwerking nog moet plaatsvinden, zijn de kosten en de uitvoeringsimpact op dit moment nog niet bekend. Uitvoerbaarheid model 1: (inclusief consequenties andere onderdelen gemeente en externe partijen); Het beter benutten van de bestaande voorraad is nodig om het woningtekort zo veel mogelijk te beperken. Een van de mogelijkheden hiertoe is het verkorten van de leegstandsduur. Op basis van de toekomstige wijziging van de Leegstandswet (per januari 2027) kan de Rotterdamse gemeenteraad een leegstandsverordening vaststellen. Hierdoor krijgt de gemeente meer bevoegdheden om inzicht te krijgen in en op te treden tegen leegstand.

In de uitvoeringspraktijk van onder andere Goed Huren en Verhuren blijkt dat administratieve leegstand een signaal voor misstanden kan zijn. Veel op papier leegstaande woningen worden wel degelijk bewoond, maar buiten het zicht van de gemeente. Uit dergelijke casussen (geen feitelijke maar wel administratieve leegstand) kunnen misstanden volgen die te maken hebben met uitbuiting (hoge huren), strijdig gebruik en andere vormen van woongerelateerde fraude. Met het oog op de toekomstige wijzigingen van de Leegstandswet, werken de betrokken clusters Stadsontwikkeling, Dienstverlening (Publiekszaken en Gemeentebelastingen) en Stadsbeheer aan een Rotterdamse leegstandsaanpak.

De kostenraming voor deze inzet met het prijspeil 2026, inclusief overheadkosten komen de personele kosten uit op € 766.563. De materiele kosten zijn circa € 100.000 (o.a. inrichten meldpunt, communicatiecampagne). Deze middelen zijn in de bestaande begroting nog niet geregeld.

Met deze uitgangspunten volgt een verwachte (extra) inzet van totaal 6 fte:
1 fte Projectmedewerker/administratief medewerker – fsk 8

- Controleren van leegstands- en signalenmeldingen van bewoners;
- Inplannen van gesprekken met eigenaren van leegstaande woningen.

1 fte Juridisch medewerker – fsk 9
- Opstellen van leegstandsbeschikkingen;
- Opstellen van correspondentie waarmee pandeigenaren worden verplicht leegstand van panden te melden.

3 fte Inspecteurs – totaal

- 1 senior inspecteur – fsk 10
- 1 medior inspecteur – fsk 9
- 1 junior inspecteur – fsk 8

Werkzaamheden:
- Uitvoeren van huisbezoeken;
- Voeren van leegstandsgesprekken met pandeigenaren.

1 fte Handhavingsjurist – fsk 10

- Controleren of besluiten en beschikkingen voldoen aan wet- en regelgeving;
- Bewaken van het juridische handhavingstraject en de voortgang daarvan

– Wijziging ten opzichte van huidig beleid;
Rotterdam kent momenteel geen leegstandsaanpak.

– (Beoogde) effecten (op welke aspecten, korte/lange termijn, waar/wie?)
Het resultaat van een leegstandsaanpak is:

- Verkorten duur van leegstand
- Het beter benutten van de bestaande woningvoorraad door aanpak van en inzicht in administratieve en feitelijke leegstand
- Verminderen van strijdig gebruik van woningen (aanpak woongerelateerde fraude)
- Gemeentelijke administratie op orde, administratieve leegstand komt beter overeen met feitelijke leegstand (m.n. BRP)

– Juridische consequenties;
Nieuw handhavingsinstrumentarium zal leiden tot meer bezwaar en beroepsprocedures.

– Risico's.
Kosten-baten
Een belangrijk inhoudelijk aandachtspunt betreft de verhouding tussen de kosten en inzet enerzijds en de resultaten van de leegstandsaanpak anderzijds. De effectiviteit van deze aanpak laat zich vooraf slechts beperkt kwantificeren. Gelet op de onzekere omvang van de leegstand en de naar verwachting intensieve inspanningen die met de aanpak gemoeid zijn, bestaat het risico dat de benodigde inzet en kosten niet in een evenredige verhouding staan tot de resultaten. Vooral bij panden die langdurig leegstaan kan het traject erg veel inzet vereisen: het opsporen van de eigenaar, deze bewegen tot actie, zoals verbouwingen om de woning in bewoonbare staat te krijgen, en uiteindelijk te gaan verhuren.

Opkoopbescherming
De leegstandsaanpak vraagt in de uitvoering aandacht voor de samenloop met de opkoopbescherming. In situaties waarin een leegstaande woning onder de opkoopbescherming valt, kunnen de mogelijkheden om een woning opnieuw in gebruik te laten nemen beperkter zijn, omdat verhuur in die gevallen niet zonder meer is toegestaan. Dit vraagt bij de verdere uitwerking om een nadere afweging van de beschikbare instrumenten en de wijze waarop deze zich tot elkaar verhouden.

Financieel:

Indien er een effect is in de exploitatiebegroting, geef dit hieronder aan in de tabel. Houd hierbij rekening met zowel de programmalasten als apparaatslasten (fte effect hiervan in volgend kopje)

Indien het een investering betreft, geef hier dan de omvang van de investering aan en of deze investering al onderdeel is van de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie of hier aanvullend op is.

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030
Apparaatslasten		-€766.563	-€766.563	-€766.563	-€766.563
Programmalasten/ Materiele kosten		-€100.000	-€100.000	-€100.000	-€100.000

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:
Interne dekkingsbronnen kunnen onderzocht worden.

Organisatie:

In het licht van groeiende opgaven, beperkte middelen en een krappe arbeidsmarkt, gaan we naar effectieve inzet van capaciteit. Weg van het automatische mechanisme om meer capaciteit binnen te halen voor nieuwe of groeiende opgaven.

Licht toe:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030

Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid		6 fte	6 fte	6 fte	6 fte
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
De komende periode wordt onderzocht in hoeverre een Rotterdamse leegstandsaanpak uitvoerbaar en effectief kan bijdragen aan het beter benutten van de bestaande woningvoorraad.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: ZB-36
Cluster/afdeling:

Vraag/verzoek:
In welke wijken zou een verhuurvergunning mogelijk of wenselijk zijn om in te voeren?

Antwoord/reactie:
Het is niet mogelijk om op deze korte termijn uitspraken te doen over in welke wijken een verhuurvergunning mogelijk is. Een verhuurvergunning kan alleen ingevoerd worden in gebieden waar de leefbaarheid onder druk staat en is gebiedsgebonden. Afhankelijk van de voorwaarden die de gemeente wil stellen is meer informatie nodig voor een gedegen onderbouwing en aanwijzen van wijken. Voor ieder gebied afzonderlijk zal de noodzaak, proportionaliteit subsidiariteit en uitvoerbaarheid door de gemeenteraad moeten worden aangetoond. Dat vergt onderzoek. Zie ook eerdere beantwoording in vraag (ZB 13). Daarnaast is het invoeren van de verhuurvergunning niet wenselijk in wijken, aangezien het slechts toeziet op een deel van de overtredingen van verhuurders (bijvoorbeeld niet op te hoge huren of overbewoning) en dat het intrekken van vergunning als ultimum remedium pas kan worden ingezet als alle andere instrumenten (inclusief escalatieladder) zijn toegepast. Bovendien kunnen we malafide verhuurders consequent aanpakken met de instrumenten die we hebben (zie paragraaf achtergrondinformatie). Inzetten op verhuurvergunning betekent daarnaast dat we als gemeente ook veel tijd kwijt zijn aan goede verhuurders, die vergunning moeten aanvragen terwijl capaciteit beperkt is. **Kosten/uitvoerbaarheid** Een verhuurvergunning plicht is arbeidsintensief. Voor de kosten voor vergunningverlening kunnen (kostendekkende) leges worden geheven. Let wel de capaciteit die voor vergunningverlening nodig is, kan niet worden ingezet op handhaving of andere vergunningverlening. Uitvoeringslast hiervan: nader te specificeren, afhankelijk van precieze invulling. Als voorbeeld pilot verhuurvergunning Carnisse (inmiddels komen te vervallen): leges € 341,70/vergunning (eigenaar gericht). Ruim 800 vergunningen verleend. Daarvoor was destijds 3 fte inzet nodig. Mogelijke dekking voor een nieuw in te voeren verhuurvergunning kan bijvoorbeeld door het stopzetten van andere instrumenten (zoals de opkoopbescherming), maar levert slechts voor een klein deel dekking op. De inzet op de Opkoopbescherming is bijvoorbeeld op dit moment 2 fte. Vertaald naar de verhuurvergunning zou dit betekenen dat inzet van deze fte's enkel genoeg is voor de vergunningverlening in 1 wijk. Handhaving valt hier dan buiten en moet apart gefinancierd worden. **Achtergrondinformatie Verhuurvergunning:** Als achtergrondinformatie ten aanzien van doel van verhuurvergunning geldt: Met de komst van de Wet betaalbare huur (1 jan 2025) geldt een passende huurprijs niet meer als vergunningsvoorwaarde onder de verhuurvergunning. De voorwaarden die het college wel aan een verhuurvergunning kan verbinden hebben betrekking op:

1. De regels van goed verhuurderschap (zoals niet discrimineren, schriftelijke contracten en transparante informatievoorziening);
2. Het opstellen en uitvoeren van een onderhoudsplan.

Rotterdam heeft deze twee voorwaarden (1 en 2) nu niet aan een verhuurvergunning verbonden. Op dit moment zetten we als gemeente wel in op:
Ad 1) Op grond van de Wet goed verhuurderschap direct en stadsbreed handhaven op regels van goed verhuurderschap.
Ad 2) En de gemeente diverse aanpakken op achterstallig onderhoud heeft: reactief via meldingen, datagestuurd via Rotterdams Goed Wonen en proactief via programma Aanpak Basiskwaliteit bij daarvoor aangewezen woningen (in NPRZ-gebieden/Oud Mathenesse). Het afdwingen van onderhoud aan woningen met achterstallig onderhoud gebeurt op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Kortom:

- Het is niet mogelijk om op deze korte termijn uitspraken te doen over in welke wijken een verhuurvergunning mogelijk of wenselijk is. Afhankelijk van de voorwaarden die de gemeente wil stellen is meer informatie nodig voor een gedegen onderbouwing en aanwijzen van wijken. Dat vergt nader onderzoek.
- Daarnaast is het invoeren van de verhuurvergunning niet wenselijk in wijken. Voor handhaving zetten we al andere instrumenten in, zoals: De Wet betaalbare huur stelt ons als gemeente al in staat om te handhaven op passende en eerlijke huurprijzen. De Wet goed verhuurderschap stelt ons als gemeente in staat om te handhaven op de regels van goed verhuurderschap (niet discrimineren, schriftelijke contracten en transparante informatievoorziening). Daarnaast hanteren we voor het aanpakken van achterstallig onderhoud diverse strategieën.
- Wilt u met een vergunning meer grip op vastgoed dan valt te denken aan een ander instrument dan de verhuurvergunning, namelijk een gemeentelijke huisvestingsvergunning. Hiermee kan worden getoetst of zowel huurprijs als inkomen passend zijn. Afhankelijk van de precieze invulling worden de uitvoeringslasten gespecificeerd.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					

Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.	

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: ZB-37
Cluster/afdeling: SO

Vraag/verzoek:
Wat zijn naast Bloemhof en Kralingse veer de meest urgente wijken voor funderingsaanpak?

Antwoord/reactie:
Naast Bloemhof en Kralingse Veer is de verwachting dat de funderingsopgave de komende decennia fors aan urgentie zal winnen in Rotterdamse wijken, buurten of straten waar bodemdaling, gevoeligheid voor (grond)wateroverlast en de aanwezigheid van woningen zonder heipalen samenkomen. Zoals bijvoorbeeld in delen van Pernis, Overschie, Hillesluis en IJsselmonde. Deze urgentie wordt onderstreept door het feit dat de helft van alle woningen in Rotterdam een kwetsbare fundering heeft. Het betreft circa 120.000 woningen met een houten paalfundering en 30.000 woningen zonder heipalen, waarvan ongeveer de helft in particulier bezit is. Nader integraal onderzoek is noodzakelijk om de urgentie en prioritering van wijken, buurten of straten goed te kunnen bepalen. De kwaliteit van funderingen is doorslaggevend voor het maken van verantwoorde en doelmatige keuzes over de toekomstbestendigheid, levensduurverlenging en stedelijke vernieuwing van de stad. Voor eigenaren en bewoners bepaalt dit of hun woning en woonomgeving veilig, gezond en duurzaam blijven, en of er voldoende zekerheid bestaat over het technische en financiële toekomstperspectief van hun bezit. 1. Huidige aanpak (knelpunt) In 2008 heeft de gemeente een Funderingsloket opgericht specifiek voor ondersteuning van particuliere woningeigenaren van panden met een houten paalfundering en dienstverlening aan de vastgoedketen en woningcorporaties. Deze loketfunctie is nu onderdeel van een breder programma dat zich actief inzet voor het creëren van bewustwording, het subsidiëren van funderingsonderzoek en de inzet van procesbegeleiding bij funderingsherstel van houten paalfunderingen. Als sluitstuk wordt in voorkomende gevallen handhaving ingezet. Waar de Rotterdamse Funderingsaanpak voorheen primair was ingericht op houten paalfunderingen, vraagt de huidige context om een verbreding naar een integrale benadering van bodemdaling en funderingsproblematiek. Ontwikkelingen zoals de Nationale Aanpak Funderingsproblematiek, de lessen uit het project Bloemhof en de informatieopgave in Kralingse Veer benadrukken de noodzaak om de focus te verschuiven naar woningen zonder heipalen. Deze opgave zal het komende decennium op diverse plekken in de stad steeds belangrijker worden, aangezien de gevoeligheid voor (grond)wateroverlast en bodemdaling de aansluiting op de buitenruimte steeds verder bemoeilijkt. Het huidige Funderingsloket beschikt over onvoldoende capaciteit om aan de groeiende vraag naar specialistisch advies, data en procesondersteuning te voldoen. Zie ook 2. Motie 'Aandacht voor preventie' (intensivering). 2. Motie 'Aandacht voor preventie' (intensivering) De groeiende opgave rondom funderingsproblematiek, bodemdaling en klimaatverandering stelt Rotterdam voor een omvangrijke investeringsbehoefte in de bestaande woningvoorraad. Met het afdoeningsvoorstel voor de motie 'Aandacht voor preventie' kan de gemeente kiezen voor een

koers waarbij niet langer uitsluitend wordt gefocust op de reactieve herstelopgave. In plaats daarvan wordt gezocht naar een strategische balans tussen preventie, herstel, levensduurverlenging en stedelijke vernieuwing. Gelet op het verzoek om dit voorstel te betrekken bij de coalitieonderhandelingen, is het reeds aan de raad voorgelegd voor een inhoudelijke behandeling in september.

Door te investeren in onderzoek, participatie en de doorontwikkeling van instrumentarium, faciliteert de gemeente een krachtig proces van prioritering. De inzet richt zich hierbij op het volledige spectrum van de opgave: van locaties waar de technische staat van de woningvoorraad met beperkte middelen kan worden gewaarborgd, tot gebieden waar de technische houdbaarheid is bereikt en transformatie onvermijdelijk wordt. Deze transparantie is een essentiële randvoorwaarde om bewoners en eigenaren écht te laten participeren in de besluitvorming over hun wijk. Het vormt de noodzakelijke basis voor een reëel handelingsperspectief, waarbij bewoners de benodigde duidelijkheid krijgen om tijdig verantwoorde financiële keuzes te maken voor de lange termijn.

De gevraagde stadsbrede coördinatie van deze aanpak overstijgt de huidige capaciteit van de gemeentelijke organisatie. Om de ambities uit de motie te realiseren, is specifieke personele inzet noodzakelijk voor een breed spectrum aan werkzaamheden. Dit varieert van onderzoek naar kwetsbaarheden op hoofdlijnen en locatie specifieke analyses om onzekerheden te reduceren, tot het ontwikkelen van een afwegingskader voor toekomstbestendigheid en categorisering. Daarnaast is capaciteit essentieel voor structurele monitoring, het bieden van kaders voor handelingsperspectief en het faciliteren van communicatie en participatie. Ook het bevorderen van transparantie bij de aan- en verkoop van woningen vormt een cruciaal onderdeel van deze nieuwe koers. Deze extra inzet stelt de gemeente in staat om funderingsproblematiek niet langer als een geïsoleerd technisch probleem te behandelen, maar als een integraal onderdeel van de grotere opgave voor een toekomstbestendige woningvoorraad.

Financieel:					
Begrotingseffect					
Maatregel	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1. Huidige aanpak (knelpunt)	0,3 mln.	0,3 mln.	0,3 mln.	0,3 mln.	0,3 mln.
2. Motie 'Aandacht voor preventie' (intensivering)	2,85 mln.	2,85 mln.	2,85 mln.	2,85 mln.	2,85 mln.
Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering: Voor nu geen. Mogelijk in de toekomst financiële ondersteuning vanuit het Rijk/Nationale Aanpak Funderingen.					

Organisatie:					
Personele consequenties	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					
Aantal FTE: 1. Huidige aanpak (knelpunt)	2	2	2	2	2
Aantal FTE: 2. Motie 'Aandacht voor preventie' (intensivering)	15	15	15	15	15

Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?	
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.	

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We investeren in de Rotterdamse Funderingsaanpak door de regie te pakken op een integrale strategie van preventie en transparante prioritering, waarmee we bouwen aan een robuust en toekomstbestendig fundament onder een vitale, klimaatbestendige stad.

Gemeente Rotterdam

Uitvraag coalitie-onderhandelingen | Bestuurswissel 2026

Nummer: ZB-38
Cluster/afdeling: MO

Vraag/verzoek:
De omgevingswet dwingt tot integraal kijken naar fysieke vraagstukken (gezondheid, preventie, klimaat etc). Zijn er scenario's, pilots of andere ideeën om budget te ontschotten tussen zorg en stedelijke ontwikkeling (MO en SO). Bijvoorbeeld hoe budget voor bankslapers omgekat kan worden om woningbouw te financieel te ondersteunen voor deze doelgroep?

Antwoord/reactie:
Investeringen in het fysieke domein kunnen bijdragen aan het voorkomen van een verdere stijging van de zorgkosten. Hierbij gaat het onder andere om investeringen in de kwaliteit van de woning (bijv aanpak schimmel) en huisvesting. Als voorbeeld gaan we in op huisvesting van bankslapers. Een woning is een basisbehoefte. Een woning is een basisvoorwaarde om een gezond, prettig en productief leven te leiden. Het ontbreken van een woning kan leiden tot psychische en fysieke problemen, wat op zijn beurt kan leiden tot bijvoorbeeld werkloosheid, schulden en dakloosheid en overlast in de openbare ruimte. Door als gemeente te investeren in woningen voor Rotterdammers die geen woning hebben, worden stijgende gemeentelijke kosten als gevolg van het woningtekort vermeden. Onder andere omdat de kosten voor de baten uitgaan en de huisvestingscomponent ten opzichte van het totale Wmo zorgbudget zeer beperkt is, zijn er geen pilots of ideeën waarbij (zorg)budget omgekat wordt. Het structurele budget voor bijvoorbeeld de bankslapers is te laag (€ 1 mln euro op jaarbasis voor onder andere sociaal beheer) om hiervoor woningbouw te kunnen bekostigen. Wel is, gegeven de schaarse investeringsruimte en de huidige kaders voor aanwending van deze investeringsruimte, de afgelopen tijd verkend hoe de gemeente kan investeren in woningbouw, die zich op enig moment weer terugverdient. Deze verkenning heeft geleid tot twee mogelijke hoofdvarianten. Iedere hoofdvariant kent op zijn beurt twee subvarianten. <u>NB Deze varianten moeten nog verder onderzocht worden op o.a.juridische, financiele en organisatorische haalbaarheid.</u> <u>Hoofdvariant 1:</u> De gemeente draagt financieel bij aan het toevoegen van extra sociale woningen door woningcorporaties (dan wel bij transformatie van panden corporaties of nieuwbouw) en dekt daarmee de onrendabele investering af die ontstaat in gemeentelijke grondexploitaties als de onrendabele top van woningcorporatie. • Subvariant a: We dekken de financiële bijdrage uit de verkoopopbrengst Eneco. Conform de huidige kaders voor aanwending van de verkoopopbrengst Eneco moet deze bijdrage revolveren. D.w.z.: het geld moet op enig moment weer door de gemeente worden terugverdiend. Er dient verder onderzocht te worden hoe aan deze eis voldaan kan worden en wat de maatschappelijke opbrengst is. • Subvariant b: We dekken de financiële bijdrage uit de bijzondere erfpachtbaten. In deze sub-variant is het geen eis dat de bijdrage revolveert maar kan er nog steeds onderzocht worden wat de maatschappelijke opbrengst is.

Hoofdvariant 2:
De gemeente investeert zelf in de realisatie van woningen.

- Subvariant a: Dit vraagt een grotere investering. We dekken de investering uit de verkoopopbrengst Eneco. Conform de huidige kaders voor aanwending van de verkoopopbrengst Eneco wordt de investering op enig moment terugverdiend door verkoop van de woningen (bv aan een woningcorporatie). Om zeker te stellen dat de investering op enig moment – bijvoorbeeld over 15 jaar - wordt terugverdiend, moet de beoogde verkoop van de woningen op voorhand met de desbetreffende woningcorporatie worden afgesproken.
  Om ook te voldoen aan de voorwaarde dat andere partijen voor tenminste 50% financieel bijdragen, kan worden overwogen om (tijdelijke) woonplekken te creëren voor verschillende doelgroepen bijvoorbeeld bankslapers en de opvang voor Oekraïense vluchtelingen. Op deze manier kan de rijksbijdragen die de gemeente eenmalig ontvangt voor de opvang van Oekraïners breder ingezet worden. Nu wordt dat gebruikt voor het huren van relatief dure, tijdelijke huisvesting, maar dat kan ook gebruikt worden voor het realiseren van permanente flexibele huisvesting. Naarmate deze huisvesting niet meer nodig is voor het huisvesten van Oekraïners, kunnen andere doelgroepen (zoals bankslapers) hiervan gebruik maken. Deze mogelijkheden worden financieel mogelijk onder de Doelgroep Flexibele Regeling (DFR) die nu bij het kabinet ter vaststelling ligt. Deze regeling geldt naast de opvang voor Oekrainers, ook voor de opvang van Asielzoekers en tijdelijke huisvesting van statushouders. Daarnaast kan onderzocht worden of de Stimuleringsregeling Flex- en Transformatiewoningen (SFT) kan dienen als een deel van de cofinanciering.
- Subvariant b: We dekken de investering uit de bijzondere erfpachtbaten, waardoor de noodzaak om andere partijen voor tenminste 50% te laten bijdragen vervalt. Het geld revolveert wel.

Opmerking: in alle genoemde varianten betreft het incidentele investeringen en daarmee geen structurele maatregelen.

Financieel:

Begrotingseffect

Maatregel	2026	2027	2028	2029	2030

Mogelijkheden en inschatting haalbaarheid voor externe financiering:

Organisatie:

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal FTE dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid					

Aantal FTE dat samenhangt met starten met intensivering of beleid					
Incidenteel**? Zo ja, tot wanneer?					
* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur. **Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.					

Tekstsuggestie coalitieakkoord (1 zin):
We maken eenmalig middelen (3 tot 5 mln) vrij om investeringen te doen waarmee we zorgen voor de uitbreiding van huisvesting voor kwetsbare doelgroepen. Daarbij brengen we in kaart wat de maatschappelijke opbrengsten zijn.